

ДОПИРНИТЪ ТОЧКИ ВЪ ПРИРОДАТА

ЛЕКЦИИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ
НА МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

ГОДИНА II — 1922-23

ТОМЪ I

СОФИЯ, 1935 г.

Допирнитѣ точки въ природата.

Поздравъ: — Безъ страхъ!

— Безъ тъмнина!

Т. м.

Всички хора се запитватъ, какво представя злото, и какво — доброто въ живота. — Злото е потрѣба въ живота, както и въ природата, но не е необходимостъ. Свързано съ отрицателнитѣ сили въ природата, злото става вече потрѣба. То представя най-малкия брой вибрации на доброто. Въ живота, лошитѣ, злитѣ хора сж каналъ, презъ който минаватъ нечистотиитѣ. Казано е въ Писанието, че има нечисти и чисти съсжди. Нечиститѣ съсжди сж лошитѣ хора, а чиститѣ — добритѣ. Когато съзнаятъ службата, която изпълняватъ, лошитѣ хора започватъ да страдатъ и постепенно се изправятъ, измѣнятъ живота си. Докато още не сж въ сила да се изправятъ, тѣ сж недоволни отъ добритѣ хора и казватъ, че страдатъ заради тѣхъ. Тази е причината, заради която лошитѣ хора не гледатъ съ разположение, съ добро око на добритѣ. Като знаете това, вие трѣбва да бждете снизходителни къмъ лошитѣ хора. Това е окултното разбиране на злото. Туй обяснение, обаче, не трѣбва да поощрява злото, но

трѣбва да се разбира неговия дълбокъ смисълъ, като законъ въ природата, като временна потрѣба. Докато има нечистотии въ свѣта, трѣбва да има канали, съсжди, презъ които тия нечистотии да минаватъ.

Доброто и злото въ свѣта сж две училища, съ свършено различни програми и методи. Ученикътъ отъ първото училище не трѣбва да минава въ второто, защото ще изгуби мѣстото си, което природата му е опредѣлила. Докато е въ първото училище, т. е. въ Школата на Бѣлитѣ Братя, той ще работи чрезъ главата и гърдитѣ си. Шомъ влѣзе въ второто училище, това на чернитѣ братя, той ще работи съ стомаха, съ черния дробъ, дето неизбежно ще се вкисне. Тѣй щото, човѣкъ може да живѣе или въ главата и дробоветѣ, или въ стомаха и черния дробъ. И тогава, той ще работи или по законитѣ на Бѣлото Братство, или по законитѣ на черното братство.

Тѣзи два закона се извяватъ навсѣкжде въ живота. Когато нѣкой повдига само единия си прѣстъ, показалеца, запримѣръ, съ това той иска да покаже, че служи на Бѣлото Братство. Показалецътъ е знамето на Бѣлото Братство. Когато нѣкой дигне двата прѣста на ржката си, показалеца и срѣдния, това означава: Азъ служа на дветѣ братства, или азъ благославямъ отъ името на дветѣ братства, т. е. когато трѣбва, ще кажа истината; когато не трѣбва, ще я прикрия. Двата прѣста сж знакъ на противоречие. Това

е двойственъ моралъ: когато става въпросъ за Бога, ще работя съ първия моралъ; когато става въпросъ за злото, ще работя съ двата морала. Въ първия случай ще работя съ главата и съ гърдитѣ, въ втория — съ стомаха или съ черния дробъ. Отъ васъ зависи, съ кои права да се ползува човѣкъ — съ правата на Бѣлитѣ, или съ правата на чернитѣ. Когато повдигнете двата си прѣста и ги погледнете, това показва, че подсъзнанието ви предупреждава да бъдете внимателни въ постѣпкитѣ си, кой отъ двата метода да изберете. При избора на първия методъ, вие постепенно ще се научите да мислите правилно, ще разберете, че злото не е нѣкакво наказание, нито нѣщо излишно, непотрѣбно, което вие можете да реформирате.

Едно се иска отъ васъ: да бъдете внимателни, да не нарушавате равновесието, което сжествува между доброто и злото. Отношението, пропорцията между злото и доброто е опредѣлено отъ самата природа: на сто добри хора се падатъ десетъ лоши; и обратно: на сто лоши — десетъ добри. Това е първото отношение, което е и най-доброто. Има още нѣколко отношения: на сто добри хора се падатъ 50 лоши; обратно: на сто лоши — 50 добри. Третото отношение: на сто добри — 75 лоши; или на сто лоши — 75 добри. Ако въ една епоха отъ сто години се случи първото положение, на сто добри хора да има десетъ лоши, въ свѣта ще се забележи благоприятенъ приливъ въ всички нѣща; ако се случи на сто

лоши хора десетъ добри, въ свѣта ще настане отливъ. Запримѣрь, когато въ свѣта се разлѣе духовна, религиозна вълна, споредъ това отношение, на всѣки сто души ще се явятъ въ първия случай десетъ нерелигиозни, а въ втория, въ обратния случай, на всѣки сто нерелигиозни — десетъ религиозни, духовни, добри хора. Въ никой случай числото на добритѣ хора не може да се намали по-малко отъ 10%. Нѣма да дойде време, когато добритѣ хора въ свѣта да изчезнатъ. Единицата, или десетѣтъ сж равностойни числа. Единицата представя силата на добритѣ хора.

И тъй, знайте, че положителнитѣ и отрицателнитѣ сили, т. е. доброто и злото сж потребни за васъ, но вие трѣбва да се справите съ тѣхъ по най-разуменъ начинъ. При това положение вие не трѣбва да се критикувате, да търсите отрицателнитѣ си страни, защото сами ще се заразите отъ тѣхъ. Когато нѣкой ученикъ направи една погрѣшка и се отклони отъ пътя си, другитѣ трѣбва да бждатъ внимателни, да видятъ, въ какво седи тази погрѣшка, защото и тѣ могатъ да бждатъ подложени на сжщия изпитъ. Не можете да се произнасяте за погрѣшкитѣ на хората, докато не познавате истината.

По колко начина може да се каже истината? — Единъ начинъ има за изказване на истината. Послужите ли си съ втори начинъ, той вече не съдържа истината. Запримѣрь, отивате въ едно бедно семейство. Поседите

тамъ часъ-два, но започва да се мръква. До макинѣтъ запалва свѣщъ, да се видите добре, да си поговорите на свѣтло. Следъ единъ часъ той изгасва свѣщѣта. — Защо изгасихте свѣщѣта? — Господине, азъ съмъ беденъ човѣкъ, дневно получавамъ само 15 лв. Свѣщѣта струва 5 лв. Ако я оставя да гори дълго време, тя скоро ще се свърши, а не разполагамъ съ сръдства да купя втора. Затова, като я горя по малко, тя ще ми служи за по-дълго време. — Ето, този човѣкъ говори истината. Отивате въ друго бедно семейство — до макинѣтъ сжщо изгасва свѣщѣта. — Защо изгасихте свѣщѣта? — Защото, както виждате, въ стаята си имаме прозорецъ, който гледа къмъ улицата. Кой какъ мине покрай този прозорецъ, поглежда въ стаята. — Този човѣкъ не говори истината. Той намѣри като претекстъ за изгасване на свѣщѣта прозореца. Въ сжщностъ, причината за изгасване на свѣщѣта е сиромашията.

И вие, ученицитѣ, като ви питатъ нѣщо, отговаряте или по първия, или по втория начинъ. Едни отъ васъ казватъ: Азъ изгасихъ свѣщѣта, понеже не разполагамъ съ сръдства да купя втора свѣщъ. Останалитѣ казватъ: Изгасихъ свѣщѣта, защото отвѣнъ, презъ прозореца гледатъ, какво се върши въ стаята. Съ други думи казано: когато нѣкой отъ ученицитѣ сгрѣши, той е готовъ да си каже истината, както е въ действителностъ. Той казва: Азъ извършихъ престѣпление, азъ съмъ ви-

новенъ, защото не разполагамъ съ достатъчно, морални сили да издържа на изпитанието. Ученикътъ, когото уподобявамъ на втория домакинъ, казва: Азъ сгрѣшихъ, наистина, но виновенъ е моятъ другаръ, който ме подхлъзна. Питамъ: какъвъ е този ученикъ, който се води по ума на своитѣ другари? Ученикътъ може да се води само по ума на своя Учителъ.

За да познавате Учителя си, ще ви опиша отличителнитѣ чѣрти на Учителя на Бѣлото Братство и на този отъ черното братство. По какво се отличава добриятъ отъ лошия учителъ? Учителътъ на черното братство не познава истината, вследствие на което обръща голѣмо внимание на външността: той се облича съ най-хубави модерни дрехи, носи скъпи украшения — пръстени, съ различни диаманти и брилянти. Той казва на ученицитѣ си: Ще знаете, че само при мене ще намѣрите истината. Учителътъ на Бѣлото Братство се облича скромно, но винаги чисто, спретнато, безъ никакви пръстени и украшения. На ученицитѣ си казва: Не очаквайте отъ мене много нѣщо! Следователно, за да не изпадне въ заблуждение, ученикътъ трѣбва да познава Учителя си не външно, а вътрешно. Когато ученикъ отъ Школата на Бѣлото Братство отиде при Учителя си и каже, че еди-кой си учителъ е много напредналъ, знае много нѣща, Учителътъ му нѣма да се нахвърля по адресъ на този учителъ, да го нарече такъвъ — она-

къвъ, но ще каже: Да, този учителъ знае много повече нѣща отъ мене. Той може да направи такива работи, които азъ не смѣя, не си позволявамъ да извърша. Въ това отношение той седи по-високо отъ мене. — Щомъ е така, да отиди при него. — Иди, все ще научишъ нѣщо. Той не ограничава ученика си, дава му пълна свобода. Като отиде при новия учителъ, ученикътъ веднага смѣня мѣстото си: отъ главата слиза въ стомаха, въ чѣрвата, при нечистотиитѣ, а после и въ черния дробъ. Като затъне въ тѣзи тъмни фабрики, той започва да разбира първия си учителъ и казва: Не искамъ да седа повече тукъ. Часъ по-скоро искамъ да излѣза отъ този затворъ. Учителътъ на Бѣлото Братство не носи никакви пръстени и украшения, облича се скромно, защото иска да застави ученика си самъ да намѣри вътрешнитѣ богатства и чистота на учителя си, да намѣри вътрешния, а не външния му блѣсъкъ. Като съзнава своята вътрешна бедностъ и сухота, учителътъ на черното братство казва: Ще се обличамъ богато, разкошно, съ украшения, за да покажа на ученицитѣ си, съ какви богатства разполагамъ. — Това сж външни положения. Който иска да се покаже външно богатъ, той вътрешно е беденъ. Който изглежда външно беденъ, той вътрешно е богатъ.

Пазете се отъ външни заблуждения и знайте, че дето много обещава, малко дава; дето малко обещава, изобилно дава.

При първото пълножение ще се натъкнете на същества отъ различни категории на развитие, въ умствено и сърдечно отношение, и ако речете да ги критикувате, ще се свържете съ тяхнитѣ влияния. Това значи да се бори човѣкъ съ злото. Който веднѣжъ само се е опиталъ да се бори съ злото, той е билъ победенъ. Нѣма адепти, нито учители, които, като сж се борили съ злото, да не сж били победени. Злото нито се подчинява, нито се побеждава, нито се ограничава. Като окултистъ, Апостолъ Павелъ е казвалъ: „Побеждавайте злото чрезъ доброто!“ Значи, доброто само може отчасти да ограничи злото, да се балансиратъ тия две сили.

Освенъ тѣзи две категории учители, има и трета категория, които си служатъ съ методитѣ и на дветѣ братства, но не спадатъ къмъ никое отъ тѣхъ. Много отъ учителитѣ на черното братство сж свършили Школата на Бѣлото Братство, знаятъ всичкитѣ имъ методи и ги употребяватъ за черното братство. Следъ като сж свършили Школата на Бѣлото Братство, нѣкои отъ Учителитѣ на тази Школа сж следвали Школата и на чернитѣ братя, тъй щото и тѣ знаятъ методитѣ и на едното, и на другото братства. Споредъ случая тѣ си служатъ или съ еднитѣ, или съ другитѣ методи. Тѣ си позволяватъ това, защото сж отъ по-висока иерархия отъ другитѣ. Учителитѣ на Бѣлото Братство си служатъ съ методитѣ на своята Школа. Учителитѣ отъ черното

братство, които знаятъ методитѣ и на дветѣ Школи, често употребяватъ методитѣ на Бѣлото Братство въ полза на своята Школа. Вие трѣбва да знаете тѣзи нѣща, защото, при изучаване на окултизма, можете да се натъкнете на голѣми мъжнотии и противоречия. Като ученици на окултна школа, трѣбва да познавате силитѣ си, защото, при сегашното ви развитие, при сегашното ви знание, при сегашната ви морална стабилностъ, невъзможно е да боравите съ нѣкои сили на природата. Защо? — Защото не можете да издържите на тяхния вжтрешенъ напоръ.

Сега азъ ви говоря тѣзи нѣща, за да се научите да различавате, кой говори истината, и кой не говори истината. Учителътъ на Бѣлото Братство, Учителътъ на истината носи въ себе си три нѣща: Свобода за душата, свѣтлина за ума и чистота за сърцето. Учителътъ на черното братство носи въ себе си: Робство за душата, тъмнина за ума и нечистота, опорочаване на сърцето. Тѣзи сж отличителнитѣ качества на Бѣлата и на черната Школа, които всѣки е изпиталъ. Ако попаднете въ черната Школа, тамъ веднага ще започнатъ да ви предписватъ редъ правила и закони, на които вие непременно трѣбва да се подчините. Щомъ започнете да имъ се подчинявате, ще забележите, че падате въ робство, въ ограничения. Дълго време трѣбва да мине, докато дойдатъ да ви освободятъ. Мъчно се излиза отъ желѣзнитѣ обрчи на

робството! Кой може да ви освободи? — Истината. Кой ще донесе свѣтлина за ума ви? — Мъдростѣта. Кой ще очисти сърцето ви? — Любовѣта.

Що е любовъ? — Любовѣта е най-опасната сила въ свѣта. Дето влѣзе тя всичко взима: на богатитѣ кесиитѣ отваря и изпразва; на земеделцитѣ пълнитѣ хамбари навънъ изнася; на господаритѣ слугитѣ отнима. Какъ прави това? — Като сваля углавницитѣ отъ врата на слугитѣ. Въ първо време, като че се разкъсва връзката между господаря и слугата, но после, безъ углавници, свободно, по добра воля, слугата отива въ помощ на своя господарь. При това положение, или трѣбва да приемете любовѣта, или да се откажете отъ нея, ако мислите, че преждевременно е дошла. — Не, всички трѣбва широко да отворятъ вратитѣ си за любовѣта: Богатитѣ да изпразнатъ кесиитѣ си, земеделцитѣ — хамбаритѣ си; господаритѣ — да освободятъ слугитѣ си. — Ами държавата, управлението, какво трѣбва да даде на любовѣта? Единъ отъ първитѣ начини на управление е билъ монархизмътъ, ретроградство, т. е. ограничение. Азъ взимамъ това управление като символъ, само за обяснение. Тѣзи обяснения наричамъ обяснения въ първа степенъ. Това значи разглеждане на символа, тъй както се отразява върху народа. После ще вземете другъ символъ — въ преносенъ смисълъ — значи, обяснение на символа въ втора степенъ. Такъвъ символъ е

изгасването на свѣщѣта. Въ дадения случай свѣщѣта представя живота. Следователно, всѣки символъ трѣбва да се разглежда първо, въ неговата най-близка, най-позната форма, тъй както хората го употребяватъ, а после въ неговия преносенъ смисълъ.

Азъ желая тази година да се създаде между васъ правилна, разумна хармония, но доброволно, а не на сила. Това не значи, че трѣбва да търпите всѣкиго, но като разбирате този законъ, поне да не се критикувате. Не е въпросътъ да бждете слѣпи за злото, но да знаете, че то е потрѣбно въ свѣта. Щомъ го видите, можете да се отдалечите. Веднѣжъ е потрѣбно, злото има право да съществува. Ако не бѣше потрѣбно, то нѣмаше да съществува. Седите нѣкъде захласнати, и веднага дойде въ ума ви една лоша мисълъ. — Защо дойде тази лоша мисълъ? — Да ви извади отъ захласа, въ който сте изпаднали. Вие трѣбва да бждете будни, да не се унасяте.

И тъй, доброто и злото, отрицателнитѣ и положителнитѣ сили въ природата сж необходими, както сж необходими приливитѣ и отливитѣ въ морето. Запримѣръ, седите на една канара, размишлявате върху Божията Любовъ, безъ да знаете, че условията, при които се намирате, не се подчиняватъ на тази Любовъ. Минава покрай васъ едно дете съ камъкъ въ ржка, хвърля го срещу васъ и ви пуква главата. Това е приливъ на злото, който е билъ насоченъ спрѣмо васъ. Вие веднага скачате отъ

мѣстото си и тръгвате следъ детето да го гоните. По този начинъ се спасявате. Тъй както се бѣхте захласнали на канарата, ако не бѣхте хукнали подиръ детето, вие щѣхте да паднете въ пропастьта, а съ това заедно и животътъ ви щѣше да отиде. Детето несъзнателно ви е извадило отъ това положение. Задъ него се криятъ разумни същества, които сж го насочили да хвърли камъка срещу васъ. И тогава вие казвате: „Ела зло, че безъ тебе по-зле“.

Следователно, когато нѣкой пукне главата ви, и съ това ви се причини скръбъ, знайте, че разумнитѣ същества сж сторили това чрезъ детето, съ което искатъ да ви кажатъ, че не сте дошли да благувате на този свѣтъ. Той не е свѣтъ на блаженство. Затова, докато сте на земята, не трѣбва да се захласвате. Щомъ отидете на небето, можете да се захласвате, да пѣте и да скачате, колкото искате. Освенъ приливи на злото, въ природата съществуватъ и приливи на доброто. Седите пакъ на канарата, но сега отчаянъ, обезсърдеченъ — готвите се да се самоубиете. Минава сжщото дете покрай васъ, хвърля камъкъ и пуква главата ви. Вие изпущате револвера отъ ржката си, хващате се за главата и забравяте решението си да се убиете. Въ този моментъ ви се притичатъ на помощъ, привързватъ главата ви и ви казватъ нѣколко ободрителни думи. Вие се успокоявате, започвате да мислите правилно и казвате: Благодаря на детето, което

ми пукна главата. Ако това не бѣше станало, животътъ ми щѣше да отиде. — Много такива случаи има въ живота и за добритѣ, и за лошитѣ хора: за добритѣ — да имъ се покаже доброто, а за лошитѣ — да ги избавятъ отъ злото. Когато въ ума ви дойде нѣкоя лоша мисль, тя има за целъ да ви напомни, че свѣтътъ, въ който живѣете, не е още Царството Божие, затова трѣбва да бждете будни. Когато въ ума ви дойде нѣкоя добра мисль, тя има за целъ да ви даде съветъ, какво добро да направите. Това сж разсуждения, които трѣбва да имате предъ видъ, като окултни ученици. Можете да имате още редъ философски разсуждения — и това е добро. По този начинъ ще можете да сравнявате, доколко даденитѣ правила сж правдоподобни. Подъ зло и добро, подъ отрицателни и положителни сили разбирамъ ония, които работятъ въ две противоположни посоки: злото работи въ коренитѣ, а доброто — въ клонищата, въ цвѣтоветѣ. Обаче, и злото, и доброто сж нужни за развитието на живота, изобщо. Службата имъ е строго разпредѣлена. Единъ день, когато завършите своята еволюция, Великитѣ Братя, които направляватъ дветѣ Школи, както и цѣлото човѣчество, ще наредатъ другъ начинъ на живѣене, съвършено различенъ отъ сегашния. При сегашнитѣ условия на живота, растението живѣе като растение, съ глава забита въ земята; животното — като животно; човѣкъ — като човѣкъ. Каквито уси-

лия да прави, човѣкъ още не може да живѣе като ангелъ. Въ бждеще човѣкъ ще мине презъ благоприятнитѣ условия на ангелитѣ, ще живѣе като ангелъ, но днесъ това още е невъзможно.

Всички се стремятъ къмъ опредѣления връхъ, но трѣбва да знаете, че пжтътъ къмъ този връхъ е единъ. Учителътъ, който ви ржководи, е застаналъ на самия връхъ и казва: Този пжтъ е единственъ, но има отклонения, надолу и настрани. Каквото отклонение да вземете, въ края на краищата, ще видите, че само единъ е пжтътъ, само единъ е връхътъ. Когато завършите еволюцията си, т. е. когато стигнете върха, ще срещнете Учителя си, Който ще ви посочи просторно поле и ще каже: Сега можете да отидете, дето искате, свободни сте. Докато стигнете върха, ще вървите само по единъ пжтъ, къмъ Учителя си. Щомъ стигнете при Него, много пжтища се отварятъ, и вие свободно можете да правите изборъ. Докато сте на земята, нѣма свобода. Свободата е горе, на високия връхъ. Придобиването на свобода подразбира завършване на една еволюция и влизане въ друга, съвсемъ нова.

При сегашното си състояние трѣбва да се пазите отъ заблуждения, да не мислите, че има и другъ пжтъ, освенъ посочения, че има лесни методи за работа. — Единъ е пжтътъ, много сж методитѣ, но ще знаете, че нѣма лесни методи въ свѣта. Не мислете, че като сте млади, разполагате съ сила да оправите

свѣта. Докато сж ученици, младитѣ мислятъ, че ще напишатъ нѣкоя книга, съ която ще оправятъ свѣта, или ще държатъ нѣкаква сказка, която ще произведе превратъ въ умоветѣ на хората. Така мислятъ и много отъ пророцитѣ и учителитѣ, но Великитѣ Учители, които управляватъ цѣлия козмосъ, знаятъ, че всичко ще се нареди по съвършено новъ планъ. Кога? — Следъ завършване на вѣка. Сега нѣщата ще си вървятъ по стария начинъ. Като знаете това, нѣма да критикувате, нѣма да се занимавате съ отрицателнитѣ си чърти. Това изисква окултната наука. Когато се натъкнете на нѣкоя ваша отрицателна чърта, веднага я замѣстете съ добра. Сжщото правете и съ вашитѣ приятели и братя. Спирайте се върху доброто въ себе си, както и върху доброто на своитѣ ближни. Гледайте, колкото е възможно по-малко да мислите върху своитѣ недостатъци. Вие правите точно обратното, като че съзнателно сте си задали за целъ да се занимавате съ своитѣ недостатъци. — Какво става тогава? — Безъ да искате, попадате въ черното братство. И обратното се случва: ако ученикъ отъ черното братство се занимава съ положителнитѣ чърти на своя характеръ, той става ученикъ на Бѣлото Братство. Следователно, препоржчвамъ ви да се занимавате съ положителнитѣ си чърти. На лошитѣ си чърти гледайте като на остатъци отъ миналото. Какви сж лошитѣ чърти на ученика, това не ме интересува. Азъ искамъ да чуя отъ него истината.

И тъй, всички мисли, които ограничават ума и го лишават от чистота, идат отлъво, и тѣ непременно трѣбва да се отстранятъ. Вие нѣмате нищо общо съ тѣхъ. Всички мисли пъкъ, които носятъ чистота, свѣтлина и свобода, идатъ отдѣсно. Приемете тѣзи мисли въ себе си и дайте имъ условия да растатъ. Като говоря за чистота, имамъ предъ видъ живата чистота. Тази чистота е подвижна, както сж подвижни цвѣтоветъ на спектъра. Ако вземете една стъклена призма и я поставите върху бѣлъ платъ, платътъ ще се оцвѣти, споредъ цвѣтоветъ на спектъра, но само докато призмата е изложена на слънчевитѣ лъчи. Щомъ слънчевитѣ лъчи престанатъ да минаватъ презъ призмата, платътъ става пакъ бѣлъ, чистъ, какъвто по-рано е билъ. По сжщия начинъ действува истината: Тя оцвѣтява, окрасява нѣщата, безъ да ги боядисва. Докато призмата на истината действува върху нѣкое тѣло, тя го оцвѣтява червено, жълто, синьо, зелено — или какъвъ да е другъ цвѣтъ; щомъ тази призма се премахне, тѣлото става пакъ бѣло, чисто, каквото е било първоначално. Оплаквате се, че нѣкой ви е оцвѣтилъ. — Лесна работа. Достатъчно е да се премахне призмата на истината отъ васъ, за да станете отново чистъ, бѣлъ. Въ Бѣлото Братство могатъ да те оцвѣтятъ, могатъ и да те избѣлятъ. Въ черното братство, обаче, боядисатъ ли те веднѣжъ, никакво избѣлване по-нататкъ не става. Тѣх-

нитѣ краски съ нищо не се избѣлватъ. Чернитѣ хора сж боядисани съ краска отъ черното братство. Хиляди години трѣбва да минатъ, за да се освободятъ, да се изчистятъ отъ тази краска. Следователно, и въ Бѣлото, и въ черното братства оцвѣтяватъ платоветѣ, само че платъ, оцвѣтенъ съ призмата на Бѣлото Братство, моментално може да стане бѣлъ, когато при черното братство това е невъзможно.

Живата чистота е свързана съ закона на любовта и съ закона на младостта. Докато се съобразявашъ съ тия два закона, ти си чистъ. Щомъ направишъ най-малкото отклонение, ти изгубвашъ чистотата си. Живата чистота не е постоянно качество на човѣка. Тя е качество главно на любовта. Това значи: щомъ любовта присѣтствува въ сърцето, човѣкъ е чистъ. Чистотата е качество едновременно и на ума, и на сърцето. Свѣтлината е качество само на ума. Щомъ свѣтлината изчезне, въ ума настава тъмнина, мракъ. — Това е диагнозата, която опредѣля състоянието на вашия умъ и на вашето сърце; тѣзи състояния пъкъ опредѣлятъ, какъвъ е пжтътъ, по който вървите. Желая ви да имате тази жива чистота. Когато тя присѣтствува въ ума и въ сърцето ви, вие сте радостни и весели. Човѣкъ не се ражда чистъ, впоследствие става чистъ. Свѣтлината моментално се ражда. Дълго време се приготвява, моментално се проявява, а сжщо така моментално изчезва.

И тъй, живата чистота е качество на разумната любов. Който иска да има тази чистота, той непременно трѣбва да е свързанъ съ любовта. Любовта изключва нечистотата, страданието, завистта, умразата. Тя изключва всички отрицателни прояви на живота. Дето нѣма любов, тамъ съществуватъ всички отрицателни качества. Дето любовта влѣзе, тамъ има миръ, радостъ, веселие, разширяване, свобода. Когато нѣкой казва, че страда отъ любов, той не разбира закона на любовта. Ние абсолютно оспорваме това твърдение. Отъ любов човѣкъ не може да страда. Той страда, само когато изгуби любовта. Това е другъ въпросъ. Докато любовта е въ човѣка и го освѣтява, той е радостенъ и веселъ. Щомъ любовта го напусне, той започва да страда. Защо? — Нѣма кой да го освѣтява. Следователно, страданието, скръбта показва, че си изгубилъ любовта си, че свѣщта ти е изгаснала, и предметътъ, т. е. обектътъ на твоята любов се е отдалечилъ отъ тебе. Това е малко противоречиво на вашитѣ възгледи за любовта, но ще го приеме като ново положение. Въ бъдеще, когато пишете нови литературни произведения, ще си служите съ новъ езикъ. Сега пишете: „Този човѣкъ плаче за изгубената си любов“. Тогава ще пишете: „Този човѣкъ плаче за изгасналата си свѣщъ“. Или, „еди-кой си скърби за изгасналата любов, за изгасналата истина“. Казвате, че като люби, човѣкъ става разсѣянъ. — Въ сжщностъ, чо-

вѣкъ става разсѣянъ, не когато люби, но когато се страхува да не изгуби любовта си, или следъ като я изгуби. Той мяза на човѣкъ, който е изгубилъ паритѣ си.

Любовта събужда въ човѣка най-възвишени чувства и мисли. Ако е мекушавъ, страховливъ, колебливъ, и ако умътъ му не достига, той живѣе извънъ любовта. Който иска да бжде интелигентенъ, способенъ, той трѣбва да се свърже съ любовта и да заживѣе съ нея. Азъ не говоря за това, което хората наричатъ любов. Това сж чувства, страсти, които правятъ човѣка нещастенъ. Ученикътъ борави съ обикновената, съ човѣшката любов, а Учителътъ — съ възвишената любов. Когато говори, Учителътъ употребява всѣка дума на мѣстото ѝ. Той знае, защо е употребилъ една дума; знае, какъвъ ефектъ ще произведе тя. Когато ученикътъ говори, той не знае, защо е употребилъ една или друга дума.

Любовта на Учителя е изпитана, тя не може да се изпитва. Любовта на ученика не е изпитана и трѣбва да се изпита.

Знанията на Учителя сж изпитани, нѣма защо да се изпитватъ. Знанията на ученика не сж изпитани и трѣбва да се изпитатъ.

Чистотата на Учителя е изпитана. Той е миналъ презъ този изпитъ. Чистотата на ученика не е изпитана, тя трѣбва да се изпита.

Следователно, любовта, знанието, чистотата, милосърдието на ученика трѣбва да се подложатъ на изпитъ. Това е потрѣбно, то е

въ реда на нѣщата. Не мислете, че можете да минете по другъ пѣтъ. По този пѣтъ сж минали вашитѣ учители, по този пѣтъ и вие ще минете. Ако критикувате, ще забавите своята еволюция.

Любовъ безгранична!

Мъдрость непрестанна!

Истина постоянна!

Напишете тѣзи три мисли и работете върху тѣхъ презъ цѣлата година.

Размишление

Безъ страхъ въ Любовта безгранична!

*

1. Лекция отъ Учителя, държана на 4 октомврий, 1922 г. София.

Отличителни качества на волята.

— Безъ страхъ!

— Безъ тъмнина!

Т. м.

За следния пѣтъ пишете върху темата: „Отличителнитѣ чѣрти на живота“.

Кои сж отличителнитѣ качества на волята? — Първото качество на волята е твърдостъта. Твърдостъта е опорната точна на волята. Значи, волята трѣбва да бжде твърда и непоколебима като канара.

Второто качество на волята е смѣлостъта и безстрашието.

Третото качество на волята е приложение, изпълнение, но безъ отлагане.

Често въ ума на човѣка се явява отрицателната мисль: не може ли нѣкога проявата на волята да спре човѣка въ неговото действие? — Когато се говори за воля, ние разбираме нейнитѣ положителни прояви. Отрицателнитѣ прояви на волята сж случайности. Ако тренъ спре всрѣдъ пѣтя, това е случайность. Неговитѣ спирки сж опредѣлени, отъ една гара до друга. Всѣка спирка вънъ отъ опредѣленитѣ гари, това е вънъ и отъ тарифата на движението на трена. Следователно, твърдостъ, смѣлостъ, безстрашие и приложение сж необходими качества за проява на волята на физическия свѣтъ.

Освенъ на физическия свѣтъ, волята се проявява и въ умствения свѣтъ. Отличителнитѣ качества на волята въ умствения свѣтъ сж: разбиране, проумяване, схващане и долавяне. Това, което си разбралъ, ще проумѣешъ. Това, което си проумѣлъ, ще схванешъ. Това, което си схваналъ, ще доловишъ. Можете ли отъ схващането да отидете къмъ разбирането? — Не, ще вървите последователно.

Едно отъ отличителнитѣ качества на волята въ Божествения свѣтъ е нейното благородство. Волята трѣбва да бѣде благородна, да има благороденъ импулсъ, благороденъ потикъ.

Като знаете отличителнитѣ качества на волята въ три различни свѣта, вие ще можете да укажете влияние върху своето тѣло, върху сърцето и мозъка си. Запримѣрь, разбирането, проумяването, схващането и долавянето сж методи, чрезъ които можете да упражните влияние върху предната частъ на вашия мозъкъ. Колкото по-близо е нѣкой отъ центроветѣ на мозъка до физическия свѣтъ, толкова по-голѣмо е въздействието върху него на физическитѣ качества на волята: твърдостъта, смѣлостъта, безстрашието безъ отлагане. Развитието на горната частъ на мозъка, т. е. развитието на моралнитѣ чувства се постига чрезъ благороденъ потикъ, предизвиканъ отъ мило-сърдие, правдивостъ, любовъ къмъ Бога и любовъ къмъ ближнитѣ. Тѣлото на човѣка е дадено като пособие за упражняване на волята.

За да влѣзете въ контактъ, въ прѣмо общение или въ правилна обмѣна съ силитѣ на природата, непременно трѣбва да знаете, какъ да владѣете тѣлото си. Органитѣ на тѣлото трѣбва да бѣдатъ подъ контролъ на волята. Човѣкъ извършва волеви и неволеви движения, волеви и неволеви функции, което показва, че много нѣща не зависятъ отъ неговата воля. Запримѣрь, сърцебиенето, мислитѣ, чувствата сж вънъ отъ човѣшката воля.

Окултната наука дава редъ методи за контролиране на човѣшкитѣ мисли и чувства. Колкото и да се отрича факта, че мислитѣ и чувствата сж вънъ отъ контрола на волята, това лесно може да се докаже. Достатъчно е да ви убоде нѣкой съ игла, за да подскочите веднага и да измѣните състоянието си, да дойдете даже до избухване. Избухването, разгнѣвяването е процесъ извънъ волевия контролъ. Това е процесъ на ферментиране. Всѣко ферментиране се дължи на особенъ родъ бацили, които сж причина за образуване на вкисването. Много такива бацили сжществуватъ, както въ физическия, така и въ останалитѣ свѣтове. За да се освободите отъ влиянието на тия бацили, вие трѣбва да упражнявате волята си, тя да въздействува върху мозъка, специално върху въображението. То трѣбва да се намира подъ контролъ на волята. Въображението представя отвора на тъмната стаичка, камера обскура, въ която се поставя свѣточувствителното стъкло на фотографията. Отъ фотографа за-

виси, дали да се отвори или затвори тази камера обскура. Когато ще фотографира, той отваря камерата. Тамъ, дето въображението не е подъ контролъ на волята, отвърстието на тази камера е постоянно отворено, вследствие на което на време и безъ време, съзнателно и несъзнателно, се получаватъ отпечатъци върху мозъка. Ако разбирате законитѣ на природата, вие ще знаете, кога да отваряте и затваряте тази камера. Има случаи, когато съвсемъ не ви сж нужни външни впечатления. Запримѣръ, двама души се каратъ. Вие се спирате, отваряте камерата си и приемате впечатления. Тѣзи впечатления се предаватъ въ мозъка, и цѣли два-три часа следъ това се преповтарятъ. Трѣбва да мине известно време, докато тия впечатления въ мозъка се изгладятъ, и той се върне въ нормалното си състояние.

Другъ случай: минавате покрай нѣкоя гостилница точно по 12 ч., време за обѣдъ. Искате да влѣзете вътре, да се нахраните. Пипате джоба си, но се указва, че нѣмате пари. Тръгвате изъ улицитѣ недоволенъ, неразположенъ, като носите въ въображението си образа на всички ония хора, които ядатъ. Минавате покрай втора, покрай трета гостилница, и виждате, че всички хора ядатъ. Настроението ви се влошава още повече, и вие се чудите, защо днесъ трѣбва да постите. — Чрезъ този постъ, разумнитѣ същества сж ви поставили на изпитъ да опитатъ волята ви. Този день, имен-

но, не трѣбва да минавате покрай гостилницитѣ. У васъ пкъ тъкмо тогава ще се яви желание да обиколите гостилницитѣ, дано видите нѣкой приятелъ, да ви покани на обѣдъ. — Този день останете дома си и разсждавайте философски: Толкова години вече, какъ ямъ и пия. Какво съмъ придобилъ отъ това? Не мога ли поне единъ день да не ямъ и да постя? Така трѣбва да разсждава окултния ученикъ. Да пости единъ день, това не значи, че той трѣбва да се изтезава отъ гладъ. Че нѣкой щѣлъ да гладува единъ день! — това е случайностъ, това е временна проява въ живота, която трѣбва да се приеме въ положителенъ смисълъ.

Както виждате, методитѣ на природата коренно се различаватъ отъ човѣшкитѣ. Всички нѣща въ природата не сж систематизирани, както хората разбиратъ. На пръвъ погледъ, като че всичко въ природата е разхвърляно. Като се качвате по планинскитѣ върхове, виждате долини, гори, полета, въ които всичко е въ голѣмъ безпорядкъ: тукъ виждате голѣми дървета и веднага до тѣхъ по-малки; тамъ виждате голѣми и малки цвѣтя разбъркани; другаде виждате голѣми и малки камъни едни до други или разхвърляни. Гледате и се чудите на този безпорядкъ. Ако човѣкъ би нареждалъ градина, въ първитѣ редици ще постави малкитѣ цвѣтя, после по-голѣмитѣ и така ще ги нареди последователно. Ако нарежда камънитѣ, първо ще тури по-малкитѣ, после

голѣмитѣ и т. н. Обаче, който разбира законитѣ, въ външния безпорядѣкъ той ще види смисъла, разумността на природата. Важно е за човѣка, като се движи всрѣдъ природата, да разсѣждава, да изучава нейнитѣ методи и закони. Изучете развитието на едно дърво и ще видите, каква хармония съществува въ отдѣлнитѣ му части. Виждате, че едно дърво се е изкривило малко. Това не е случайно. Изкривяването на дървото показва, че то е срещнало нѣкакво препятствие на пътя си. За да преодолѣе това препятствие, дървото се е извило малко. Значи, нѣкаква разумност е движала развитието на това дърво. Следователно, когато срѣщаме изкривявания, или нѣкаква разхвърляност въ природата, това говори за неблагоприятнитѣ условия, които съществуватъ на земята. Веднѣжъ тѣзи условия преодолѣяни, това показва, каква голѣма разумностъ има въ природата.

Сѣщо така и мислитѣ, и чувствата на човѣка сѣ разхвърляни, т. е. нехармонично поставени. — Защо? — Защото условията, при които живѣете, не сѣ благоприятни. Какво трѣбва да правите? — Да преустройте вашия умъ, вашето сърце. Какъ ще ги преустройте? — Като вложите въ тѣхъ ново съдържание — нови мисли и нови чувства. Да преустройте мозѣка си, това не значи да го завладѣете. Често хората казватъ, че трѣбва да завладѣятъ природата. — Не, природата никога и никой не може да завладѣе. Природата пред-

ставя Божественото тѣло. Следователно, Богъ никога нѣма да остави нѣкой да завладѣе тѣлото Му и да се разпорежда съ Него, както иска. Понеже съвременнитѣ хора искатъ да завладѣятъ природата, тѣ си навличатъ голѣми злини и нещастия. По този начинъ тя имъ дава добъръ урокъ, показва имъ, че тѣ не могатъ да я завладѣятъ. Тѣ трѣбва да ѝ се подчиняватъ, да я слушатъ. Мислите ли, че бащата ще се остави на сина си да му тури гемъ на устата и да си играе съ него като съ конче? Да завладѣемъ природата, това значи да завладѣемъ своитѣ мисли, чувства и желания.

Друго криво положение въ съвременнитѣ хора е мисълта, която тѣ поддържатъ, че трѣбва взаимно да си упражняватъ влияние, да се завладяватъ. — Това е лесно, но не е позволено. Черното братство разполага съ редъ методи за това. Като свържешъ краката и рѣцетѣ на единъ заспалъ човѣкъ съ вѣже, ти си го завладѣлъ вече. Щомъ се събуди, ще му кажешъ: Сега азъ заповѣдвамъ! — Какво печелишъ съ това? Тѣлото на човѣка можете да владѣете, но никога неговиятъ умъ и неговото сърце. Щомъ се освободи отъ вѣжето, той ще направи сѣщия опитъ съ васъ. Когато спи човѣкъ, вие можете да го вързвате, и като вързанъ, можете да му влияете, но щомъ се събуди, влиянието остава само върху тѣлото му, а не и върху ума, сърцето, душата или духа му — тѣ никога не могатъ

да се подчинят на чуждо влияние; тѣ не се подаватъ на вързване.

И тъй, при упражняване на волята, Бѣлото Братство изисква всѣка мисълъ да бѣде чиста, прѣма, изправна и благородна. Силната воля не подразбира груба, физическа проява, както съвременнитѣ хора казватъ, но тя се изразява въ примирителни действия. Допуснете, че единъ день ви се представятъ сто случая да направите зло, а единъ случай да направите добро. Силата на волята ви ще се види при стотѣ случая, ако се прояви въ примирителенъ смисълъ. Обаче, ако направите сто злини, а едно добро, доброто не може да компенсира извършенитѣ злини. Следователно, всѣки трѣбва да упражнява върху себе си вътрешенъ контролъ, да прилага волята си, за да разбере своитѣ отношения къмъ природата и къмъ ближнитѣ си.

За да изучавате проявата на волята, трѣбва да наблюдавате растенията. Запримѣрь, ако отидете въ нѣкоя борова гора, ще видите, че бороветѣ растатъ наблизо единъ до другъ и приематъ конусообразна форма. Когато растатъ близо единъ до другъ, тѣ икономисватъ пространството. Бороветѣ предаватъ това свое качество и на брѣстоветѣ, както и на други дървета, които растатъ около тѣхъ. Запримѣрь, щомъ сж около бороветѣ, брѣстоветѣ растатъ нагоре, приематъ конусовидна форма; щомъ сж далечъ отъ тѣхъ, тѣ се издигатъ нагоре и се разширяватъ. Бороветѣ, о ба-

че, винаги запазватъ своята конусовидна форма. Това показва, че борътъ има духовна култура, той не е материалистъ. Следователно, когато се разширява нагоре, волята има материалистически стремежъ; когато запазва конусообразната си форма, съ постоянненъ стремежъ нагоре, тя има духовенъ характеръ.

Сега ще ви дамъ единъ методъ за развиване издържливостта на волята. Този методъ е тъй наречениятъ примирителенъ. Той се отнася само до ония хора, които иматъ силна воля. Ето въ какво седи методътъ. Ще си представите, че сте студентъ, приготвили сте си 25,000 лв. за издържка, но по нѣкаква случайностъ, нѣкой влиза въ стаята и открадва паритѣ ви. Започватъ редъ изпитания: хазаяката ви изпжжда отъ къщата си; гостилничарътъ не ви дава да се храните въ гостилницата му; приятелитѣ ви изоставятъ, и вие оставате на улицата самъ, безъ подслонъ, скитащъ се отъ една улица въ друга, безъ никаква помощ. Като си представите това нѣщо, ще се наблюдавате, да видите, какви чувства се събуждатъ у васъ. Ако се уплашите и кажете, дано не ви се случи такъвъ изпитъ, вие сте пропаднали. Колкото и да се молите да не ви даватъ такъвъ изпитъ, има вѣроятностъ да ви се даде, има вѣроятностъ и да не ви се даде. И едното е възможно, и другото е възможно. Мислите ли, че като постъпите въ нѣкое музикално училище, нѣма да ви даватъ мъжни упражнения? Ако ученикътъ каже на

учителя си, че иска да му дава лесни упражнения, учителят ще каже: Намѣри си другъ учителъ! Който иска да учи, той трѣбва да е готовъ на всичко — и на мъчни, и на лесни упражнения. Ако отидете при нѣкой художникъ, и тамъ ще срещнете сѣщото. Речете ли да искате само лесни упражнения, учителят ще каже: Намѣри си другъ учителъ! Следователно, щомъ влѣзете въ окултната школа, ще очаквате мъчни задачи. Ако си правите илюзии, че тамъ ще ви даватъ само лесни задачи, учителят ще каже: Намѣри си другъ учителъ! Това училище не е за тебе.

Следователно, както въ науката, въ музиката, въ изкуството сѣ необходими упражнения, така и въ окултната наука сѣ необходими методи. Ако не прилагате даденитѣ методи, нѣма да постигнете желанната целъ, нѣма да придобиете нужното знание. Има хора въ свѣта съ силна, съ твърда воля. Като дойде до нѣкоя операция, такъвъ човѣкъ дава ржката си да му направятъ разрѣзъ, безъ никаква упойка. Той седи спокоенъ, мускулъ не мръдва на лицето му и като се свърши операцията, казва: Свършихте ли вече? — Какъ е развилъ той тази воля? — Чрезъ упражнения, чрезъ прилагане на различни методи. Бихъ желалъ и вие да имате такава воля. Като дойде ножа до кокала, да турите ржката си върху раната и следъ 20 минути да оздравѣе. Човѣкъ съ силна воля може да направи това. Защо? — Защото той може да

концентрира праната отъ въздуха и да я отпрати къмъ раната си. За да постигнете такава воля, трѣбва да бждете безпощадни къмъ погрѣшкитѣ си — не да се критикувате, но да констатируете нѣщата така, както сеизмографътъ отбелязва земетресенията, както свѣточувствителната плоча на фотографията отпечатва образитѣ. Не бивайте слѣпи къмъ погрѣшкитѣ си, но ги исправяйте! Какъ ще исправяте погрѣшкитѣ си? — Посетете едно музикално училище и ще видите, какъ учителятъ поправя ученика си. Двамата свирятъ, и ако ученикътъ сгрѣши нѣкъде, учителятъ казва: Не свиришъ вѣрно. Започни отново! И двамата започватъ отново. Щомъ ученикътъ изправи погрѣшката си, учителятъ казва: Продължавай нататъкъ, вземи другата позиция! — Като сгрѣши, трѣбва ли ученикътъ да сваля лжка отъ цигулката, да заплаче и да каже: Учителю, простете ме, сгрѣшихъ. — Нѣма защо да плаче, да прекъсва свиренето. Той трѣбва да върви напредъ.

И тъй, като направите една погрѣшка, не оставяйте цигулката и лжка настрана, но продължавайте, правете опитъ следъ опитъ, докато най-последно тоноветѣ на вашата цигулка се слѣятъ съ тоноветѣ на цигулката на вашия учителъ. Следъ това продължавайте напредъ. Какво е цигулката за човѣка? — Цигулката представя човѣшкото тѣло. Какво правятъ ученицитѣ по музика? — Като не имъ върви, тѣ продаватъ цигулката си. Пазете себе-

щено следното правило: и при най-мжннитѣ условия на живота не продавайте цигулката си! Цигуларь, който при труднитѣ условия на живота продава цигулката си, е осжденъ на голѣми страдания. — Ималъ дългове, които трѣбвало да плати. — Щомъ има дългове, нека свири. По този начинъ той по-лесно ще изплати дълговетѣ си, отколкото, ако продаде цигулката си. Отъ окултно гледище, не е позволено на ученика да продава цигулката си. Ако продаде цигулката си, той ще се намѣри вънъ отъ училището. Всѣки ученикъ трѣбва да има своя цигулка; училището не дава цигулки на заемъ. Следователно, каквото да е тѣлото ви, каквито недостатъци да има, тѣ могатъ да се изправятъ. Какъ? — Чрезъ упражнения. Както цигулката чрезъ упражнения се все повече обработва, така и човѣшкото тѣло чрезъ упражнения, чрезъ работа се изправя и развива. Запримѣрь, тази година мога да ви дамъ задача да работите върху носа си, да го продължите или разширите съ единъ-два милиметра. По-лесно е да се разшири носа, отколкото да се продължи. За да стане волята ви устойчива и положителна, трѣбва да измѣните палеца и долната частъ на брадата си. Долната частъ на брадата ви трѣбва да бѣде малко издадена навънъ, да се образува малка вгълбнатина. Това оформява брадата, придава ѝ по-хубава форма. Палецътъ пъкъ трѣбва малко да се разшири и продължи. Ако не можете да постигнете това, каква воля е вашата?

Казвате, че хората си влияятъ взаимно. Питамъ: като студенти, какво влияние указахте въ университетта? Вие имате убеждения, но се страхувате да не ви познаятъ, какви сте, и гледате да минете незабелязано. Вие искате, като богатиятъ търговецъ, да минете незабелязано покрай разбойниците, да не ви обератъ. Така постѣпва страхливиятъ човѣкъ. Който има положително вѣрую, положително убеждение, той трѣбва да бѣде готовъ да обоснове своето вѣрую, не съ думи, но съ прояви. Човѣкъ съ убеждение е като електрически токъ, който тече по жицитѣ. Дето минава, произвежда свѣтлина и топлина. Умоветѣ на повечето свѣтски хора функциониратъ главно около ушитѣ, около слѣпитѣ очи, вследствие на което мисълта имъ не може да се издигне въ горната частъ на мозъка. Опитниятъ градинарь отправя водата тамъ, да полѣе тѣзи части, да се създаде въ тѣхъ по-висока мисълъ. Така постѣпва природата. Какъ възпитава тя материалиста селянинъ? Докато има плодородие, той обикаля кръчмитѣ, пие, чука се съ приятели, за нищо не мисли. За да го застави да мисли, природата започва да го възпитава. По какъвъ начинъ? — Изпраща суша. Селянинътъ сѣе, но реколтата е слаба, а сушата голѣма. Седи селянинътъ и си мисли: Каква е тази работа? Какво съмъ сгрѣшилъ предъ Господа? Мисли той и повдига очи нагоре. Ако две-три години наредъ нѣма дъждове, сѣитбата изсъхва. Селянинътъ

още повече се замисля и става по-смирень. Значи, когато иска да възпита човѣка, природата му взима ония предмети, които отвлечат вниманието му, които му прѣчатъ да мисли.

Другъ методъ, съ който природата въздействува върху материалиститѣ, е поставяне на клинове. При този методъ не се иска много говорене. Ще минете покрай нѣкой материалистъ и ще му кажете тихичко: Мислишъ ли, че материята е нѣщо реално? Или, мислишъ ли, че сегашниятъ животъ е устойчивъ? Ще кажете тѣзи думи и ще заминете. Тѣ сж като клинове въ мисълта. Тогава човѣкъ започва да мисли. Природата има за целъ да застави човѣка да мисли, а не да го убеждава. Щомъ мисълта му почне да действува, той ще ви потърси, ще иска да поговори съ васъ върху материята. Но и въ този случай вие не му говорете на дълго, нека той се изкаже. Като се изкаже, запитайте го: Мислишъ ли, че твоитѣ възгледи сж прави? Това ще го заsegне, и той ще продължи да говори, да доказва, че възгледитѣ му сж прави. Когато говори, вие трѣбва внимателно да го изслушате. Достатъчно е веднѣжъ да се заинтересува, за да търси случай да се разговаря съ васъ. Той не се подава, съзнателно даже дава отбой, но мисълта му започва да работи. Щомъ мисълта му почне да работи, енергията на новата мисль прониква въ него, започва да напоява и горнитѣ центрове на мозъка. Този

методъ се казва „методъ на подпушване“. Чрезъ него ще подпушите човѣка отъ едно мѣсто, за да го накарате да търси изходъ отъ друго. Правете малки опити въ това отношение, да видите, какви резултати ще имате.

Размишление.

„Безъ страхъ въ любовта безгранична!“

*

2. Лекция отъ Учителя, държана на 11 октомври, 1922 г. София.

Психическо наблюдение.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Четоха се темитъ върху: „Отличителнитъ чърти на живота.

Сега ще ви дамъ едно психическо упражнение. Всички ще извадите тетрадкитъ или тевтерчетата си и ще пишете като заглавие на упражнението: „Психическо наблюдение“. Упражнението не е мъчно, но и лесно не е. Презъ време на упражнението стомахътъ ви трѣбва да бжде свободенъ.

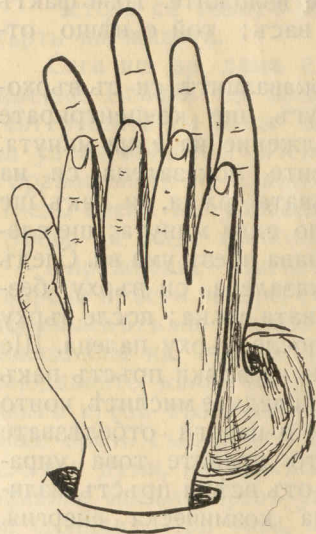
Упражнение: Дигнете лѣвата ржка съ разтворени прѣсти нагоре, съ дланъ къмъ лицето, а показалецътъ на дѣсната ржка поставете върху показалеца на лѣвата (върховетъ имъ). Наблюдавайте, каква мисълъ ще мине този моментъ презъ съзнанието ви. Каквато мисълъ мине презъ съзнанието ви, отбележете я съ две-три думи, на кратко. Може да не мине никаква мисълъ презъ ума ви — това да не ви смущава. При това, ще наблюдавате, дали мисълта ви е приятна, или не; дали е отрицателна, или положителна. Ако е отрицателна, отбележете я съ черна точка; ако е положителна — съ свѣтла точка. Ще бждете искрени въ наблюденията си, ще констатирайте нѣщата, както сж въ действителность, безъ да се стѣ-

снявате. Запримѣрь, пжтувате отъ София до с. Драгалевци. Отъ дветѣ страни на пжтя си, отлѣво и отдѣсно, срѣщате различни нѣща. Ако искате да дадете точно описание на пжтя, ще отбележите всичко, каквото сте видѣли, безъ никакво стѣснение. Не мислете, че ако констатираме известенъ фактъ, както е въ действителность, ще се изложите. Този фактъ не представя самитъ васъ; той е нѣщо отдѣлно отъ васъ.

Като поставите показалцитѣ си съ върховетѣ единъ срещу другъ, ще концентрирате мисълта си въ продължение на една минута. Следъ това ще поставите показалеца си на срѣдния прѣстъ на лѣвата ржка, и пакъ ще се съсрѣдоточите около една минута; ще следите, каква мисълъ минава презъ ума ви. Следъ това ще поставите показалеца си върху безименния прѣстъ на лѣвата ржка; после върху малкия прѣстъ и най-после върху палеца. Ще държите показалеца си на всѣки прѣстъ пакъ около една минута, като следите мислитѣ, които минаватъ презъ ума ви и ще ги отбелѣзвате въ тетрадката си. Като правите това упражнение, ще усѣтите, че отъ всѣки прѣстъ излиза особена, специфична козмическа енергия. Значи, всѣки прѣстъ е проводникъ на особена енергия, на особено течение. Когато показалецътъ изреди всичкитѣ прѣсти на лѣвата ржка, ще допрете дветѣ си ржце, но само въ края на прѣститѣ имъ. Въ това положение на ржцетѣ си, ще мислите хубаво. Правете упра-

жнението два пжти на день: сутринъ и вечеръ, въ неопредѣленъ часъ, но главно следъ свършване на предвидената отъ васъ работа. Тази е първата частъ на упражнението.

Втората частъ на упражнението се различава малко отъ първата, а именно: дига се дѣсната ржка съ разтворени прѣсти нагоре,

съ дланъ, обрѣната къмъ лицето. Показалецътъ на лѣвата ржка подпира показалеца на дѣсната, вече не на върха, а презъ срѣдата на прѣста. Въ това положение на прѣститѣ, ще концентрирате мисълта си около 10—20 секунди. Следъ това срѣдниятъ прѣстъ на лѣвата ржка ще подпре срѣдния на дѣсната и пакъ ще концентрирате мисълта си. После безименниятъ прѣстъ на лѣ-

вата ржка ще подпре безименния на дѣсната и т. н. При подпирането на всѣки прѣстъ ще концентрирате мисълта си по 10—20 секунди. Въ това положение на прѣститѣ, ще дигнете ржцетѣ си надъ главата, ще съсрѣдоточите

мисълта си известно време и ще свалите ржцетѣ си долу. Това ще направите три пжти, следъ което ще свалите ржцетѣ си долу, но вече отдѣлени една отъ друга. Ще правите упражнението една седмица. Значи, всичко 14 пжти.

Като правите това упражнение, ще видите, какви сж проявитѣ на вашето съзнание, и доколко полето на това съзнание е будно и разширено. Гледайте на упражнението сериозно. Правете го, когато сте сами, а не предъ хората, да не го опорочатъ. Ако нѣкой види, че сте дигнали само единия си прѣстъ, ще каже: Този човѣкъ смѣта нѣщо. Като види, че сте дигнали и двата прѣста, ще се чуди, какво правите.

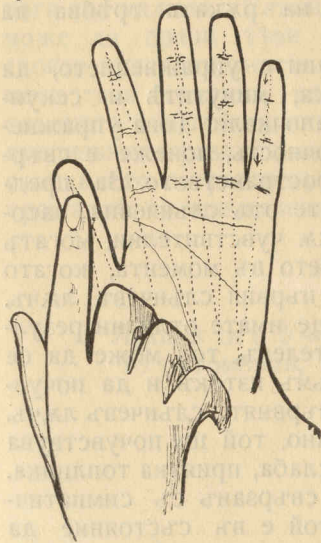
Дветѣ ржце на човѣка сж се образували при различни условия: дѣсната — при инволюцията на човѣка, а лѣвата — при еволюцията. Значи, когато човѣкъ е слизалъ отъ невидимия свѣтъ, по-голѣмата частъ отъ енергията е минавала презъ дѣсната му ржка. Обаче, тази енергия първо е минала презъ лѣвото полушарие на мозъка, после — презъ сърцето и най-после — презъ ума.

Като правите упражнението, ще бждете внимателни, ще се самонаблюдавате, какви промѣни ставатъ въ съзнанието ви. Може да не станатъ никакви промѣни — това да не ви обезсърдчава. Само за себе си упражнението е интересно, безъ да очаквате много нѣщо отъ него. Това движение на прѣститѣ

е цѣла музика. Въ бъдеще ще може да се построи такъвъ окултенъ инструментъ, съ който да се свири. Даденото упражнение има практическо приложение. Когато сте неразположени духомъ и рискувате да загубите равновесието си, направете това упражнение нѣколко пѣти, докато възстановите нормалното си състояние. При докосване на всѣки прѣстъ, трѣбва да размишлявате. Когато се докоснете до показалеца, ще си кажете: Азъ трѣбва да бъда благороденъ въ всичкитѣ си постѣпки! Когато се докоснете до сръдния прѣстъ, ще си кажете: Азъ трѣбва да бъда справедливъ, да разсждавамъ правилно върху всички нѣща въ живота. При докосване до безименния прѣстъ, ще си кажете: Азъ трѣбва да обичамъ наукитѣ и изкуствата. При докосване до малкия прѣстъ, ще си кажете: При всички търговски сдѣлки, азъ трѣбва да бъда изправенъ, да се съобразявамъ съ законитѣ на материалния свѣтъ.

Следователно, по отношение на своя обективенъ умъ, вие ще се поставите като господаръ и ще му кажете: Слушай, азъ искамъ отъ тебе да бъдешъ благороденъ, справедливъ, разуменъ слуга, да ме не лъжешъ и крадешъ, да приключвашъ смѣткитѣ си добре. Ако не изпълнишъ тѣзи условия, ще те уволня. Така ще се разговаряте съ себе си, съ своя обективенъ умъ. Когато разбере, че има добъръ, разуменъ господаръ, обективниятъ умъ всѣкога е готовъ да слуша. Въ

човѣка се проявяватъ два ума, но висшиятъ умъ въ него трѣбва да господствува надъ обективния. Въ животнитѣ господствува обективниятъ умъ, затова тѣ сж жестоки. Въ тревопаснитѣ господствува субективниятъ умъ. Библията нарича тѣзи два ума — двата човѣка: човѣкътъ на плътта и човѣкътъ на духа, които живѣятъ всѣкога заедно.

Когато правите упражнението, сжщевременно ще мислите и за планетитѣ, съ които сж свързани отдѣлнитѣ прѣсти. Палецътъ, запримѣръ, се влияе отъ Венера; показалецътъ — отъ Юпитеръ; сръдниятъ прѣстъ — отъ Сатурнъ; безименниятъ — отъ Слънцето, а малкиятъ — отъ Меркури.

Щомъ завършите дветѣ части на упражнението, ще направите следното движение върху прѣститѣ. Ще поставите дѣсния показалецъ на върха на лѣвия малъкъ и ще го движите до долу, до основата на китката. Оттамъ ще се движи нагоре до върха на без-

именния. Отъ него пакъ надолу до китката и нагоре, до върха на сръдния пръстъ. Отъ върха на този пръстъ показалецътъ слиза надолу, до китката, и после нагоре — до върха на показалеца. Отъ него надолу, до върха на палеца. По този начинъ дѣсниятъ показалецъ ще обиколи всички планети, ще засегне и Марсъ — на войната, и Луната — на въображението. Пръститѣ на ржката трѣбва да бждатъ разтворени.

Добре е, като правите упражнението, да отбелязвате точно часа, минутитѣ и секундитѣ, когато сте го започнали. Това упражнение изисква голѣма точностъ, понеже е свързано съ времето и пространството. За предпочитане е да се водите отъ слънчевия часовникъ. Онѣзи, които сж чувствителни, могатъ да правятъ упражнението въ момента, когато на хоризонта се яви първия слънчевъ лжчъ. При това положение ще имате отлични резултати. Който е чувствителенъ, той може да се обърне съ гърба си къмъ изтокъ и да почувствува, кога се явява първиятъ слънчевъ лжчъ. Въ този моментъ, именно, той ще почувствува на слънчевия вжзелъ слаба, приятна топлинка. Понеже гръбнактъ е свързанъ съ симпатичната нервна система, той е въ състояние да възприеме топлината на първитѣ слънчеви лжчи.

Нѣкога можемъ да направимъ следния опитъ: сутринъ, преди изгрѣването на слънцето, цѣлиятъ класъ ще излѣзете на открито. Ще

обърнете гърба си къмъ изтокъ и ще се концентрирате. Въ това време очитѣ на всички трѣбва да бждатъ завързани, да не гледате. Азъ ще наблюдавамъ, кога ще се яви първиятъ слънчевъ лжчъ. Отъ време на време ще ви запитвамъ, дали слънцето е изгрѣло. Онѣзи, които сж чувствителни и сж възприели вече тази топлинка въ слънчевия вжзелъ, веднага ще кажатъ: Слънцето изгрѣ! Всѣки самъ може да прави тѣзи опити, да провѣржава своята чувствителностъ. Понѣкога вие възприемате тази топлина, но се колебае, дали слънцето е изгрѣло, или не. Всѣко колебание предизвиква раздвояване на съзнанието. Щомъ съзнанието се раздвои, вие губите вече вжтрешнитѣ си впечатления.

Т. м.

*

3. Лекция отъ Учителя, държана на 18 октомврий, 1922 г. София.

Отличителнитѣ чѣрти на живота.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Прчетоха се работитѣ върху темата:
„Отличителнитѣ чѣрти на живота“.

Съвременнитѣ хора казватъ, че животътъ е движение. — Съгласни ли сте съ това? Вие какъ разбирате живота?

Прчетоха се следнитѣ стихове:

„Блага дума на устата,

Туй е ключътъ на сърцата“.

— Коя дума въ прочетения стихъ е най-сжществена? — Блага дума. — Отде произтича благата дума? Отде произтича любовта? Може ли да се каже, че любовта произтича отъ живота? Причината може ли да произлѣзе отъ послѣдствието? Ще кажете, че любовта създава живота. — Не, любовта не може да създаде живота. Защо? — Животътъ не може да бѣде създаденъ. Създаването е механически процесъ. Създаватъ се, градятъ се кѣщи, но въ този смисълъ, животътъ не може да се гради. Ще кажете тогава, че животътъ сжществува. — Животътъ е безъ начало и безъ край. Може ли да кажете за това, което нѣма начало и край, че сжществува? Въ своя първиченъ произходъ, думата „сжществува“ е била въ възходяща степенъ, но постепенно е слизала, и

днесъ, въ български езикъ, я виждаме въ низходяща степенъ. Думата „сжществува“ произлиза отъ корена „са“, което значи проява, изявяване. Значи, животътъ се проявява.

Ще ви задамъ още нѣколко въпроса. Може ли да изтече това, което се проявява? Ако кажете, че всѣко нѣщо, което се проявява, изтича, тогава ще ви запитамъ: де остава животътъ? Какво разбирате подъ думата животъ? Като четете темитѣ си, забелязвамъ, че вие се стремите да напишете нѣщо красиво, съ хубави изрази, безъ да съдържа истината. Въ това отношение вие мязете на модернитѣ дами, които се обличатъ съ красиви, скѣпи дрехи, да се представятъ предъ свѣта, безъ да обръщатъ внимание на това, дали дрехитѣ имъ сж топли, хигиенични. Но това, което е позволено въ свѣта, за свѣтския човѣкъ, не е позволено за окултния ученикъ. Когато свѣтскиятъ човѣкъ е гладенъ, пжтувалъ е нѣколко дѣня безъ хлѣбъ, и нѣма близки, къмъ които да се обърне, той ще се моли на този-на онзи, ще апелира къмъ тѣхното благородство, къмъ тѣхната добрина, дано го нахранятъ. Обаче, ако окултниятъ ученикъ изпадне въ такова положение, не му е позволено да говори толкова много. Това сж излишни думи. Той трѣбва да каже: Гладенъ съмъ! — нищо повече. Всѣка трета дума не е на мѣстото си. Който го чуе, ще каже: Гладенъ е човѣкътъ, да го нахранимъ. Всѣки знае, какво нѣщо е гладътъ. Ако гладниятъ започне да обяснява, защо е

гладенъ, отъ колко време гладува, кой какъ мине покрай него, ще каже: Оставете го, не го слушайте, този човѣкъ не е гладенъ. Самъ по себе си гладътъ е нѣщо силно. Всѣко обяснение около него ще го обезсили.

Да се върнемъ къмъ въпроса за живота. Какъ мислите, може ли да се опредѣли, какво нѣщо е животътъ? Нѣкои казватъ, че животътъ е съзнание, т. е. че вънъ отъ съзнанието животътъ не съществува. Думата „съзнание“ е съставена отъ „съ“ и „знание“ — то означава нѣщо, което е съ знание. Понеже нашето съзнание не обхваща цѣлия животъ, следователно, животътъ не може да произтича отъ съзнанието. Съзнанието не може да обгърне даже нашия животъ, а още повече цѣлокупния. Ако приемемъ живота като движение, самото движение е обхванато отъ съзнанието. Значи, още по-малко животътъ може да се разглежда като движение.

Сега, да проследимъ вашата мисль още по-нататъкъ. Какъ мислите, постоянно нѣщо ли е съзнанието? — Не е постоянно. — Може ли тогава животътъ да се измѣрва съ непостоянна мѣрка? Ако съзнанието е постоянно нѣщо, нека го подложимъ на десетдневенъ постъ, да видимъ, ще запази ли формата си, или ще я измѣни. При това положение ще забележимъ, че съзнанието, което първоначално е било свѣтло, постепенно започва да потъмнява. Когато съзнанието ви е свѣтло, вие сте тихъ, спокоенъ, доволенъ. Щомъ започне да

потъмнява, вие ставате нервенъ, недоволенъ, не можете да се контролирате. Следователно, ако съзнанието е постоянна, неизмѣнна мѣрка, може да се каже, че животътъ е съзнание. Но невъзможно е животътъ да се сравнява съ една непостоянна, измѣнлива величина, каквато е съзнанието. Художникъ рисува една хубава картина и се радва на картината си. На какво се дължи неговата радостъ: на картината, или на друго нѣщо?

Може ли човѣкъ да се радва на предметъ, въ който нѣма никакъвъ животъ? Може ли да се радва на единъ скжпоцененъ камъкъ? — Не може да се радва човѣкъ нито на картина, нито на нѣкой скжпоцененъ камъкъ. Друго нѣщо предизвиква радостта. Младъ момъкъ обича млада мома. Ако този момъкъ намѣри единъ скжпоцененъ камъкъ и го подари на своята възлюбена, той ще се радва. Радостта му, обаче, не се дължи на скжпоценния камъкъ, а на това, че го е далъ на възлюбената си. Ако тя не съществуаше, скжпоценниятъ камъкъ за него нѣмаше да има никаква цена.

И тъй, нека всѣки си отговори, въ какво се заключава неговиятъ животъ. Мислете върху този въпросъ. Спрете се специално върху думата животъ и наблюдавайте, какъ ще я почувствувате дълбоко въ себе си, съ какво е свързана тази дума у васъ. Не търсете, какво сж казали философитъ, или учителитъ за живота. Важно е, какъ е поставена

тази дума за самитѣ васѣ. Изговорете думата „животѣ“ на срички, проточено, въ видѣ на пѣсенъ, като наблюдавате, какво впечатление ще произведе. На пръвъ погледъ тази дума изглежда обикновена, но въ нея се съдържа една отъ великитѣ истини на природата. Вие не сте си задавали въпроса, живѣете ли, за да почувствувате, колко е интересенъ животътъ.

Сега вие минавате за ученици отъ специаленъ класъ. Но представете си, че вземете всичкитѣ си теми „за живота“ и ги прочетете на единъ тежко боленъ. Какъ мислите, могатъ ли вашитѣ теми да събудятъ живота въ този боленъ? На какво мязатъ темитѣ ви? Лѣгате вечеръ, заспivate, а сутринта разправяте, че сте ходили нѣкъде, разхождали сте се, срѣщали сте се съ много хора. — Вѣрно ли е това? Тѣлото ви е било на леглото, краката и ржцетѣ ви не сж се мръднали отъ мѣстото си. Съ какво сте ходили тогава? Будни ли сте били, или въ спяще състояние? — Спали сте. Ако бѣхте будни, вие трѣбваше да помните, де сте ходили. Такова е вашето състояние и въ будния ви животъ. Вие мислите, че сте будни. — Не, не сте будни. Вие още спите, но време е вече да се събудите. Само азъ не казвамъ, че спите; и вие сами казвате това. Когато нѣкоя нова идея влѣзе въ ума ви, казвате: Пробудихъ се! Чудно, какъ съмъ спалъ досега! Като се намѣрите въ по-голяма свѣтлина, казвате: Сега виждамъ вече; като че

се пробуждамъ отъ дълбокъ сънъ. — Че сте въ спяще състояние, това се вижда отъ обстоятелството, че всички предмети около васъ, всички понятия за нѣщата сж разхвърляни, несвързани въ вашия умъ. Като казвамъ, че се намирате въ спяще състояние, не ви критикувамъ, но искамъ да ви дамъ нова насока да мислите.

Какво означава думата „спящъ“? Представете си, че отивате при единъ учителъ по музика, искате той да ви учи. Учителътъ ви показва цигулката, лжка, отваря нотитѣ и гледа, какво ще направите. Вие виждате цигулка, лжкъ, нѣкакви точици, чъртички, едни нагоре, други надолу и си отивате. — Това още не е музика. Вие сте интелигентенъ, способенъ, имате желание да учите музика. На другия день пакъ отивате при учителя си. Той ви показва сжщитѣ нѣща, но сжщевременно ви дава листъ и моливъ и гледа, какво ще правите. Вие взимате молива и започвате да описвате, какво представятъ цигулката, лжка, нотитѣ и т. н. — И това още не е музика. На третия день отивате при учителя си, взимате цигулката и лжка въ ржце и започвате да се упражнявате. Учителътъ ви посочва, какъ да държите цигулката и лжка, какъ да свирите. Така продължавате день следъ день, докато най-после дойдете до положение сами да свирите. Всички ноти трѣбва да минатъ презъ ума, презъ съзнанието ви и тогава да кажете, че знаете вече, какво нѣщо е музика.

ката. Такова нѣщо е животътъ. Докато не знаете да свирите, вие бѣхте спящъ за музиката. Щомъ се научихте да свирите, вие се събудихте за музиката. Опитали ли сте живота? Казвате, че животътъ е радостъ. — Опитали ли сте радостта? — Въ живота има много скърби. — Опитали ли сте тия скърби? Хората още не сж изпитали истинскитѣ скърби. Една и сжща ли е скръбта на овцата, която губи живота си и на човѣка, който губи шапката си? Каква скръбъ е тази, че нѣкой изгубилъ шапката си? — Никаква скръбъ не е това, то е чиста илюзия. Една скръбъ познавамъ, и тя се предизвиква при загуба на любовта. Нѣма по-голѣмо страдание, по-голѣма скръбъ за човѣка отъ тази да опита веднѣжъ любовта и следъ това да я изгуби. Тази скръбъ е истинска, реална скръбъ. Следователно, може да се скърби само за реалното, а не за илюзиитѣ въ живота. Кога се радва човѣкъ? — Когато намѣри изгубеното.

Две важни нѣща има, които животътъ изисква. Тѣ сж храната и водата. Значи, гладътъ и жаждата сж две силни нѣща, които лишаватъ всички сжщества отъ живота. Когато човѣкъ гладува, животътъ въ него се проявява, изисква храна. Докато не приеме тази храна, той изпитва мъка, безпокойствие, страдание. Щомъ приеме храната, въ него настава миръ, доволство. Така разбиратъ проститѣ, неученитѣ хора живота. Казвате: Само вода и храна ли сж нужни за живота? —

Много сж елементитѣ, които животътъ изисква. Ще ви дамъ следния примѣръ. Затварятъ одного въ една стая, и отъ време на време му донасятъ хлѣбъ и вода. Седи той въ стаята година, две, и всички знаятъ, и той самъ знае, че е живъ, живѣе въ тази стая. Следъ време изваждатъ този човѣкъ отъ стаята и го оставятъ въ една хубава градина. Въ градината той вече може свободно да се разхожда, да диша чистъ въздухъ, да се радва на свѣтлината. Той казва: Сега вече живѣя! Не се минава много, завеждатъ този човѣкъ въ една богата библиотека и го оставятъ тамъ да чете, каквото иска, по свобода и по разположение. Този човѣкъ се чувствува доволенъ, щастливъ и казва: Сега живѣя още по-добре! Започнахъ вече да разбирамъ смисъла на живота. — Както виждате, този човѣкъ и въ първия случай живѣе, но като затворникъ. И въ втория случай живѣе, но свободенъ е отъ затвора. Въ третия случай живѣе като човѣкъ, съ всички нужди на своето външно и вътрешно естество.

Животътъ трѣбва да се разбира въ всички негови най-тънки прояви, въ всички негови тънки изисквания. Който изпитва живота въ неговитѣ тънки и разумни прояви, той всѣкога е доволенъ, защото крѣгътъ на неговата деятелностъ се разширява. Той изпитва приятно чувство на растене, на животъ въ своя умъ, въ своето сърце, въ своята душа. Азъ употребявамъ думата душа, но за васъ тя е

нѣщо неопредѣлено. Душата е нѣщо извън времето и пространството — съ нищо не се мѣри. Душата обхваща времето и пространството. Какво сж въ сжщностъ времето и пространството? — Това сж две временни мѣрки, съ които се опредѣлятъ нѣщата на физическия свѣтъ. Животътъ предизвиква едно топло, нѣжно чувство въ човѣка. Който е изпиталъ това чувство, той никога не може да го забрави. Представете си, че се качвате по една хлъзгава скала. Вървите бавно, внимателно, но по нѣкаква случайностъ се подхлъзвате. Въ този моментъ единъ вашъ приятелъ ви хваща за ржката и ви задържа. При тази смѣна на чувства, предъ ужаса, който изживѣхте и при подкрепата, която получихте, у васъ се събужда нѣжно, топло чувство — проява на живота. Презъ каквито перипетии да минете въ живота си, вие никога нѣма да забравите това чувство. То е толкова по-силно, колкото любовта на приятеля ви е била по-голѣма. Той ви е подкрепилъ съ рискъ на живота си. Анализирайте това чувство въ себе си, за да разберете поне външната страна на живота.

Какви качества приписватъ днесъ на живота? — Казватъ, че животътъ носи радостъ, скръбъ и движение. Други подържатъ, че животътъ е състояние на душата, въ което тя се самосъзнава, т. е. съзнава, че живѣе, че се намира въ хармония съ себе си, съ великитѣ закони на природата. Да бждете въ хармония съ себе си, това значи всичко въ васъ да бжде

въ пълненъ редъ и порядъкъ. Представете си, че имате хубава, добре наредена градина, всичкитѣ ѝ пжтеки послани съ пѣсъкъ, и вие се разхождате изъ пжтекитѣ ѝ доволенъ, щастливъ. По невнимание, обаче, каквото сте носили, забравяте на пжтекитѣ: тукъ нѣкое гърне, тамъ нѣкое столче, другаде разхвърляни камъни. Прибирате се вечерта въ кѣщи, доволенъ, че всичко е въ редъ и порядъкъ. Случава се, че сжщата вечеръ още, увлѣченъ въ своитѣ философски размишления, пожелавате да излѣзете въ градината, да се разходите, да подишате чистъ въздухъ. Както вървите изъ пжтекитѣ, спъвате се въ гърнето и се чудите, кой е оставилъ това гърне на пжтя ви. После се спъвате въ столчето, или въ нѣкой камъкъ и се чудите, кой е оставилъ тѣзи нѣща на пжтя ви! Забравяте, че вие сами сте оставили тѣзи работи, изъ пжтечкитѣ на градината. Като се блъскате отъ предметъ на предметъ, най-после казвате: Чудно нѣщо, какъ се е обърналъ свѣтътъ съ главата надолу! — Кой е обърналъ свѣта въ това положение? — Вие самитѣ. Сами вие сте обърнали вашия свѣтъ съ главата надолу. Сами вие сте поставили прѣчки по пжтя на вашия животъ, а после се чудите, кой ги е поставилъ. Спъвате се въ нѣщо и започвате да скърбите. Трѣбва ли да скърбите, че се е прекатурило едно малко столче? Ще скърбите ли, че сте се спънали въ нѣщо и сте паднали на земята? Вие трѣбва

да скърбите, ако разберете, че нѣкой вашъ неприятель е поставилъ тази прѣчка на пътя ви. Но ако знаете, че сами сте причина затова, нѣма защо да скърбите. И тогава не остава нищо друго, освенъ да се наведете, да дигнете прѣчката отъ пътя си и да я турите настрана.

Следователно, като изучавате живота, започнете отъ най-сѣщественитѣ, отъ най-елементарнитѣ му прояви. Що се отнася до сжщината на живота, това е въпросъ, който никога нѣма да разрешите. Да разберете сжщината на живота, това значи да разберете, какво представя Богъ въ своята пълнота. — Невъзможно е да разберете Бога въ всичката Негова пълнота. Вие не можете да разберете дори, каква е будността на Неговото съзнание. Той всѣки моментъ е буденъ, съзнанието Му обгръща всичко, чувствува се господарь, неограниченъ, мощенъ въ своитѣ възможности да направи, каквото пожелае. За васъ това е непонятно. Вие съзнавате въ себе си, че не можете да направите това, което желаете, и се чувствувате нещастенъ. — Нѣма защо да страдате. Тѣкмо въ безсилието ви се заключава вашето растене: днесъ сте изпълнени съ радостъ, скачате, пѣте, мислите, че всичко можете да направите. Утре виждате, че нищо не можете да постигнете. Днесъ се качвате, утре слизате, но не знаете, защо се качвате и защо слизате. Въ тѣзи контрастни състояния, именно, вие растете. Ако ви попитатъ, защо сте дошли на свѣта, нищо не може да

кажете. Отде сте дошли — пакъ нищо не знаете. Нѣкои философи, учени казватъ, че сте дошли отъ другия свѣтъ, но вие не помните това. Имате ли нѣкакви спомени отъ другия свѣтъ? Не само това, но вие не помните дори нѣщо отъ първата си годишна възраст, отъ първата година на раждането. Помните ли нѣщо отъ първата година на своето детинство? — Нищо не помните. И отъ втората, и отъ третата година на детинството си нищо не помните. Може би едва въ четвъртата година на детинството ви е станало слабо пробуждане на съзнанието, и вие сте запазили нѣкакви спомени отъ това време.

Като разсждавате така, като се анализирате, ще видите, че има мжчни въпроси за разрешаване, които трѣбва да оставите настрана. Запримѣрь, какво бихте писали върху темата: „Що е Богъ“? Едни ще пишатъ, че Богъ представя онази Първична велика сила, която е създала свѣта, прониква атомитѣ и молекулитѣ и ги движи. Тя е създала цѣлия козмосъ, всички свѣтове, океани и морета и т. н. — Това не е Богъ. Други ще пишатъ, че Богъ е Любовь. — Въ какво се заключава тази любовь? — Когато Богъ, т. е. Божията Любовь прониква въ човѣка, той изпитва въ себе си топло, широко чувство къмъ всичко живо въ свѣта. Този човѣкъ не е дребнавъ, той гледа на нѣщата правилно. Нищо не е въ състояние да го изкара отъ равновесието му. И милионитѣ му да обератъ, и кжщитѣ му да

отнематъ, той не трепва. Той знае, че онова топло, велико чувство, което изпитва въ себе си, струва повече отъ всѣкакви богатства въ свѣта. Той знае, че нищо въ свѣта не се губи. Като го обератъ, той влиза въ ония, които сж го обрали, и пакъ става господарь.

Когато една форма се разруши, животътъ минава въ друга форма, и това чувство пакъ се запазва. Нѣма форма въ свѣта, която може да ограничи това чувство. Не е страшно формата да се разруши, но страшно е, когато човѣкъ изгуби това чувство, когато любовта го напусне. Който има това чувство въ себе си, и мечта да срещне на пжтя си, той ще остане тихъ и спокоенъ. Защо? — Той ще влѣзе въ мечката, съ съзнанието си, разбира се, и тя ще отстъпи. Човѣкътъ на любовта знае, че Единниятъ живѣе въ всички сжщества. Докато гледате, на всички хора, на всички живи сжщества като на нѣщо отдѣлно отъ васъ, отъ вашето съзнание, вие винаги ще страдате. Тогава и мечта ще ви напада, и хората ще ви пакостятъ. На всички сжщества гледайте като на съзнания, презъ които протича единъ и сжщъ животъ. Единъ е животътъ, едно съзнание прониква всички живи сжщества.

Сега ще ви дамъ една задача, единъ опитъ, да превърнете едно свое скръбно състояние въ радостно. Представете си, че ставате рано сутринъ, и дълбоко въ себе си изпитвате голѣма скръбъ. Искате да работите — не ви се работи. Искате да се разговаряте съ нѣ-

кого — не ви се говори. Никого не можете да търпите, никого не обичате. Скръбта ви се все повече увеличава и дохождате до голѣмо отчаяние. Какво трѣбва да направите при това положение? Какъ ще си помогнете? — Ето какво ще направите. За единъ моментъ само станете тихъ и спокоенъ въ себе си и прекарайте скръбното си състояние въ съзнанието си. Следъ това опитайте се, чрезъ законитъ на хармонията, да го трансформирате. Ако успѣете да постигнете това, ще забележите, че една малка радостъ прониква съзнанието ви, и скръбта ви постепенно се омаломощава, докато съвършено изчезне. Значи, радостта прониква скръбта, и тя съвършено изчезва. Тогава човѣкъ намира, че нѣма защо да скърби. Ако става обратното, тогава пакъ скръбта прониква радостта и я изпжда навънъ. Това всѣки е опиталъ. Днесъ спечели сто лева — радва се. Утре изгуби тия сто лева — скърби. Тѣзи скърби и радости сж временни, преходни, но чрезъ тѣхъ човѣкъ расте и се развива.

Това сж опитности, презъ които всѣки отъ васъ е миналъ, и всѣки день минава. Запримѣръ, вие сте ученикъ въ окултна школа. Намислите нѣщо хубаво и се радвате, доволени сте отъ себе си. Дойде учителътъ ви при васъ и каже, че сте първокласенъ невежа, че нищо не знаете. Вие веднага повърватъ и падате духомъ, изгубвате разположението си. Питамъ: трѣбва ли ученикътъ вед-

нага да се обезсърдчава? Ако той има знания, могат ли тия знания, само отъ една дума на учителя, да се унищожатъ? Ти носишъ на гърба си раница, въ която има 40 клгр. злато. Срѣща те единъ познатъ и те пита: какво носишъ въ раницата си? — Нося 40 клгр. злато. — Лъжешъ се, никакво злато нѣмашъ въ раницата си. — Нѣмамъ ли? Ей сега ще ти докажа. Сваляшъ раницата отъ гърба си и започвашъ да броишъ. Казвамъ: такова нѣщо е истинското знание. Който има знание, той не може да се усъмни въ него. И затова, като ви кажатъ, че нищо не знаете, ще свалите раницата отъ гърба си и ще почнете да провѣржавате знанието си.

Задачата на окултната школа е да освободи ученицитѣ си отъ отживѣлитѣ времето си схващания, които миналитѣ вѣкове сж наслоили въ съзнанието имъ. Разбиранията на сегашнитѣ хора сж подобни по стойностъ на книжнитѣ пари, на банкнотитѣ, съ които тѣ си служатъ. Запримѣръ, днесъ златото е скрито, и хората си служатъ повече съ книжни пари, които всѣки день губятъ отъ стойността си. Значи, има нѣщо несигурно въ живота на хората, отъ което тѣ трѣбва да се освободятъ. Сжщото може да се каже и за знанието. Въ подсъзнанието на човѣка има складирани известни мисли, известни идеи, които не сж реални, които нѣматъ положителна стойностъ. За тази цель съзнанието нѣ трѣбва да се раздвижи, за да се

освободите отъ нереалнитѣ си знания, и да оставите само ония, които сж свързани съ известни опитности и преживявания. Ако сами не можете да си помогнете, ще повикате нѣкой вашъ приятель, той да свърши тази работа. Ако разбира законитѣ, приятельтъ ви ще промѣни вашето състояние, и вие ще видите, че това знание, на което до този моментъ сте давали значение, днесъ нищо не струва. Тѣзи промѣни въ състоянията наричаме окултни масажи. И медицината препоръчва масажитѣ, и окултизмътъ ги препоръчва, но при условие, умътъ на ученика да бжде съсрѣдоточенъ, концентриранъ. Каквито опити да правите, ще знаете, че всички нѣма да бждатъ сполучливи. Ако отъ сто опита десетъ излѣзатъ сполучливи, тѣ сж достатъчни, за да придадатъ нѣщо къмъ вѣрата ви въ законитѣ на разумната природа.

Да се върнемъ пакъ къмъ основната идея — къмъ живота. Мнозина казватъ, че животътъ е движение. Движение има само тамъ, дето функционира онова приятно, вътрешно чувство на любовъ къмъ всички живи сжщества. Дето функционира това чувство, тамъ е животътъ. Като ставате сутринъ, вие трѣбва да изпитвате това чувство въ себе си, за да можете презъ цѣлия день да бждете добри, активни, съ импулсъ за всѣка работа. Това значи да чувствувате импулса на всѣко живо сжщество, по-високо или по-низко отъ васъ.

Първият закон на живота е поляризирането. Това показва, че кржгът, който представя цѣлия животъ, е раздѣленъ геометрически на две равни половини. Буквата ж, съ която започва думата „животъ“ е съставена отъ дветѣ половини на кржга, обвърнати въ противоположна посока и свързани помежду си съ диаметъра на кржга. Това движение се продължава до безконечностъ. Тѣзи криви линии се наричатъ параболи. Ако едно тѣло се движи по такава крива линия, то ще отиде въ безкрайността. Когато едно тѣло тръгне отъ палеца на дѣсната ржка и се движи нагоре по показалеца, следъ една, следъ десетъ, следъ сто, следъ хиляда или повече години, то ще се върне презъ лѣвата ржка, като слѣзе отъ показалеца и стигне до палеца долу, на сжщата ржка. Като съедините върховетѣ на двата палеца и на двата показалеца на дветѣ ржце, ще се образува формата на човѣка. Тѣзи два полукржга, образувани при разтварянето на палеца и на показалеца на дветѣ ржце, представятъ поляризирането на човѣшкия животъ. Следователно, човѣкъ е произлѣзълъ отъ движението на тия два кржга. Кржгътъ пѣкъ представя Божественото съзнание, въ което човѣкъ се движи. Това съзнание е общъ центъръ на всѣко движение.

Вториятъ законъ, по който върви развитието на живота, е слизането и възлизането. При слизането става смаяване, а при възлизането — разширяване, уголѣмяване. При тѣзи две

положения, топлото, нѣжното чувство въ човѣка ту се губи, ту отново се проявява, т. е. ту се смаява, ту се разширява. Това приятно чувство трае само мигъ, но когато се изгуби, въ съзнанието на човѣка остава известна празнина. Най-малката причина е въ състояние да доведе човѣка въ положение да изгуби това приятно, красиво чувство. Но както сте изгубили това чувство, така можете да го придобиете. Следователно, схващайте живота като моментъ. Той се проявява въ време и пространство, но е извънъ времето и пространството. Въз основа на това, животътъ не може да се обхване, но може да се почувствува. Ето защо, човѣкъ само констатира, че се е проявило, или че е изчезнало това чувство, но кога е станало това, не може да се опредѣли. Моментътъ, въ който се проявява животътъ, е извънъ времето и пространството.

Ако теглите права линия презъ срѣдата на човѣшкото лице, ще се образува буквата Ж. Това показва, че човѣшкото лице се поляризира, т. е. раздѣля се на две части, въ едната отъ които на първо мѣсто седатъ чувствата, а на второ мѣсто — мисълта. Въ другата частъ на лицето е точно обратно: на първо мѣсто сж мислитѣ, а на второ — чувствата. Когато говоримъ за човѣка на плътта, т. е. за човѣка, който слиза, разбираме, че въ него чувствата сж взели надмощие надъ разумния животъ; когато се говори за духовния човѣкъ, разбираме, че разумниятъ животъ въ

него е взелъ надмощие на чувствата. Това се вижда по самото лице на човѣка: когато низшиѣ чувства взиматъ надмощие на мислитѣ въ човѣка, долната частъ на лицето му огрубява, разширява се; ако въ него преодоляватъ възвишенитѣ мисли и чувства, тогава горната частъ на лицето му се стѣснява и става по-нѣжна. Това е диагноза, по която се опредѣля движението на вътрешния животъ въ човѣка.

Въ продължение на една седмица правете следното наблюдение върху себе си. Като ставате сутринъ, следете, съществува ли това приятно чувство у васъ. То е неизмѣнно чувство и съществува въ всѣки човѣкъ, но вие трѣбва да се наблюдавате, да го схванете правилно и да го отдѣлите отъ другитѣ чувства. Щомъ се концентрирате въ себе си, ще схванете това приятно чувство на живота, ще го отбележите, безъ да критикувате. Едни ще забележатъ, че това чувство се проявява въ ума, други — въ сърцето, а трети — въ съзнанието си. Ако е въ съзнанието имъ, тѣ ще го възприематъ въ видъ на малка, нѣжна, приятна свѣтлинка. Тя излиза отъ центъра на тѣхното съзнание, въ видъ на нѣкаква разумна сила. Достатъчно е най-малкото докосване до тази свѣтлинка, до тази разумностъ, за да преобрази човѣка, да го застави да гледа разумно на нѣщата. Това значи пробуждане на съзнанието, това значи разуменъ животъ. Когато изпаднете въ мрачно състояние, този свѣ-

тълъ центъръ постепенно започва да потъмнява, около него се образуватъ малки черни точки, които сж въ постоянно движение. Като се движатъ, тѣ заоблачаватъ свѣтлитѣ лъчи на този центъръ.

Сега, пожелавамъ ви, като ученици на окултна школа, да живѣте и да се ползвате отъ своята собствена опитностъ, а не отъ опитността на другитѣ хора. Докато се ползвате отъ вашата опитностъ, вие ще седите на Вѣчната канара, дето нѣма никакви опасности, никакви изненади. Ако нѣмате свои опитности, всѣки може да ви измами и подхлъзне. Ще кажете, че еди-кое си било реално, еди-кое си не било реално. Питамъ: ти живѣешъ ли? — Ако живѣешъ, ако си на Вѣчната канара, тамъ всичко е реално. Това лесно може да се провѣри. — Какъ? — Вземи свѣщъта на твоя животъ и вижъ, можешъ ли да четешъ на нейната свѣтлина. — Не мога да чета. — Щомъ не можешъ да четешъ, ти не си въ реалността. Ела сега при мене и вижъ, можешъ ли да четешъ на свѣщъта на моя животъ. — Мога да чета. — Щомъ можешъ да четешъ, сега и двамата сме въ реалността. Тази реалностъ никога не се измѣня. И мъченицитѣ, въ които е развито чувството на живота, никога не се измѣнятъ. Мъченията, гоненията, страданията не сж въ състояние да ги разклатятъ, да ги разколебаятъ. Тѣ всѣкога запазватъ своята радостъ. Следователно, дойдете ли до живота, не го търсете вънъ

нѣкѣде, било въ козмоса, било въ слънцето. — Де е животътъ? — Въ самитѣ васъ. Вглѣжете се въ себе си, ако искате да намѣрите живота. Това чувство на живота, което окултиститѣ наричатъ Божествено съзнание, се движи съ неимовѣрна бързина. То се движи съ такава бързина, че въ единъ моментъ само можете да отидете дето искате: на Слънцето, на Сириуса, на Венера и т. н. Понеже това движение е абсолютно, то като че поглъща всички останали движения, а неговото остава незабелязано.

Онѣзи отъ васъ, които нѣматъ тази опитностъ, казватъ: Може да е така, може и да не е така. Обаче, нѣкога, когато се домогнете до това чувство въ себе си, ще видите, съ каква голѣма бързина то се движи. Тогава вие ще почувствувате, че цѣлата вселена, всички живи същества, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ, отъ мушицитѣ до ангелитѣ, сѣ вжтре въ васъ. Това движение се проявява навсѣкѣде, то е животътъ. Желая ви това чувство да се прояви у васъ, и всички да съзнавате живота въ себе си. Направете опитъ за цѣла седмица да се наблюдавате, да видите, дали ще откриете това чувство въ себе си. Все ще откриете нѣщо. Всички древни школи сѣ учили, че човѣкъ не може да познае живота на другитѣ хора, докато не познае своя животъ. Не мислете, че сегашниятъ ви животъ е лошъ. — Не, той е най-добриятъ животъ, който сега можете да имате. Засега

по-добъръ отъ този животъ не може да ви се даде. Следниятъ пжтъ ще подложи на изпитъ едного отъ васъ, да видимъ, какво е разбралъ отъ лекцията. Всички ученици ще му кажатъ по една обидна дума, да видимъ какъ ще може той да ги трансформира. Не е лесно да се издържи такъвъ изпитъ. Разбира се, този, който се подложи на изпита, трѣбва да има здравъ грѣбнакъ, да издържа. Не мислете, че ще минете безъ такива изпити. Всички ще минете презъ сито. Страшенъ е този изпитъ! Той е цѣла операция, за която се изисква голѣмо присѣствие на духа. Когото подложатъ на изпитъ, поставятъ го въ реторта, и тамъ започватъ изпитанията.

Мнозина отъ васъ, като се видятъ въ реторта, или на операционната маса, ще кажатъ: Не се надѣвахме, че тѣзи хора, толкова благородни, могатъ да постѣпватъ по този жестокъ начинъ съ насъ. — Вие трѣбва да знаете, че въ Школата често прилагатъ следниятъ моралъ: започватъ зле, свършватъ добре. Щомъ крайниятъ резултатъ е добъръ, постѣпкитѣ сѣ морални. За насъ важатъ крайнитѣ резултати. Не мислете, че ние искаме отъ васъ да се откажете отъ живота си. — Не, ние искаме да ви посочимъ правия пжтъ, ние искаме да се даде ходъ на всичко онова, което отъ вѣкове е вложено въ душитѣ ви; ние искаме да се даде ходъ на всички семена, на всички сили у васъ — да се развиятъ, да се облагородятъ. Ако това не се постигне,

така както сега живѣте, вие ще се спънете въ развитието си. Тази е причината, поради която окултнитѣ школи сж се криели отъ хората. Защо? — Като не разбиратъ законитѣ, съ своето любопитство, хората сж имъ причинявали редъ пакости. Тѣ сж постѣпвали съ тѣхъ, както и до днесъ още нѣкои постѣпватъ съ цѣвналитѣ дръвчета. Минава нѣкой човѣкъ покрай едно цѣвнало дърво, и безъ да мисли много, протегне ржката си и откъсне единъ клонъ. Така се изреждатъ около десетина души, и всѣки си откъсне по единъ клонъ, докато дървото се осакати. Когато човѣкъ прави нѣкои опити, има опасностъ, като минатъ нѣколко души покрай него, всѣки да си откъсне по едно клонче и да му причинятъ известна вреда. Затова, именно, Христосъ е казвалъ на ученицитѣ си да се пазятъ отъ свинетѣ. Когато цвѣтята и дърветата цвѣтятъ, радвайте се отдалеч на миризмата, на благоуханието имъ, но по никой начинъ не се докосвайте до цвѣта имъ. Такъвъ е великиятъ законъ на природата.

Сега ще направя една аналогия. Когато ученикътъ или студентътъ се интересува отъ предмета, който учителътъ или професорътъ преподава, последниятъ е особено разположенъ къмъ него. Ако ученикътъ е небреженъ къмъ уроцитѣ си, и професорътъ е невнимателенъ къмъ него. По сжщия начинъ, когато и ние се интересуваме отъ този важенъ психологически моментъ на живота, сжществата,

които стоятъ по-високо отъ насъ, които сж завършили своята еволюция, започватъ да се интересуватъ отъ насъ и да ни помагатъ. Между тѣхното и нашето съзнание се образува вътрешна връзка. Тѣзи сжщества сж близо до васъ, но за да ги почувствувате, съзнанието ви трѣбва да се пробуди, да се прояви нѣжното чувство на живота въ васъ. Тогава вие ще почувствувате, че има животъ и тамъ, дето не сте допушчали; вие ще почувствувате, че този животъ е разуменъ — нѣщо, което не сте мислили. Тогава ще започнатъ въ свѣта да се втичатъ интелигентни сили оттамъ, отдето не сте подозирали. Такъвъ ще бжде резултатътъ на първия ви опитъ.

При това положение, ако сте намислили да отидете, запримѣръ, на Мусала, едно отъ тия разумни сжщества ще ви проговори и точно ще опредѣли програмата на вашето пжтуване. То ще ви каже, въ колко часа ще тръгнете, презъ кой пжтъ ще минете, на кой километъръ ще ви срещне мечка, но да не се уплашите и т. н. Тръгвате за Мусала и всичко става така, както ви се каза. Следъ това ще ви се каже, че ще ви срещне единъ старецъ, който ще ви спре и ще се разговори съ васъ. По-нататкъ ще ви срещне млада мома, която ще ви се усмихне само. Вървите вие, и наистина се случаватъ точно така, както ви е било предсказано. Като се върнете дома си, вие си спомняте всичко това и казвате: Говорѣ ли ми нѣкой, или не? — Говори ти, разбира се.

Това същество прави и втори, и трети опитъ съ васъ. То казва: Ще отидешъ на еди-кое си мѣсто, ще разровишъ тамъ и ще намѣришъ съкровище. После ще отидешъ навътре въ гората, на разстояние около десетъ километра. Ще разровишъ земята на това мѣсто и ще намѣришъ единъ цененъ ръкописъ. Ще откриешъ ключа на този ръкописъ и ще го прочетешъ.

Питамъ: илюзия ли е това, или реалностъ? Каквото ви се каже, всичко се сбъдва. Обаче, когато духоветъ говорятъ, не излиза така. Каквото духоветъ ви кажатъ, нищо не се сбъдва. Когато разумнитъ, възвишенитъ същества ви говорятъ, всичко е абсолютно вѣрно, безъ никакво изключение. Най-после, следъ като направите тѣзи нѣколко опити, вашиятъ приятелъ ще ви каже: Внимавай въ живота си, понеже ние всичко виждаме. Внимавай въ мислитъ, желанията и постъпкитъ си, понеже ние всичко знаемъ. Тогава вие ще повѣрвате на това чувство въ себе си и ще придобиете ценна опитностъ.

И пакъ ще чуете гласа на вашия приятелъ: Винаги бжди внимателенъ!

Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

4. Лекция отъ Учителя, държана на
25 октомврий, 1922 г. София.

Нагласяване на силитъ.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Чете се резюме на темата: „Отличителнитъ чърти на живота“.

Какво се разбира въ математиката подъ думата „координата“? (— Координатитъ сж величини, които въ една координатна система опредѣлятъ положението на точкитъ). Представете си, че имате четири координати на една точка. Еднакво ли е отношението имъ къмъ началото? — Не е еднакво. И тѣй, подъ координиране разбираме съотношение, нагласяване на силитъ.

Представете си, че имате една точка въ пространството. Тази точка е жива. Щомъ е жива, тя се намира въ движение. Ако имате две такива точки, тѣ образуватъ права линия, която има само едно измѣрение — дължина. Тѣй щото, когато две точки се движатъ съзнателно, тѣ образуватъ права линия, която има понятие само за едно измѣрение. Точкитъ могатъ да се движатъ само по тази права, но въ две посоки: нагоре или надолу. Имате две точки А и В, които се движатъ въ две противоположни посоки; следъ известно време тѣзи точки ще се срещнатъ въ една и сѣща

точка, но не могат да се разминатъ. Ако запитате тѣзи точки, могат ли сжществата отъ тѣхния свѣтъ да се разминаватъ, тѣ ще отговорятъ: Споредъ законитѣ на нашия свѣтъ, когато две сжщества се срещнатъ въ една точка, тѣ не могат да се разминатъ. У насъ сжществата се срѣщатъ само лице съ лице, а като се връщатъ, обръщатъ се съ гърбоветѣ си. Значи, на отиване, тѣ сж обърнати съ лицата си, а на връщане — съ гърбоветѣ си. Защо е така? — Защото тѣ не могат да се разминаватъ. Обаче, въ свѣта, въ който хората живѣятъ, тѣ отиватъ и се връщатъ съ лицето си напредъ.

И тѣй, отношенията между сжществата сж математически формули, които трѣбва да се преведатъ, за да могатъ съзнателно да се прилагатъ. Значи, две сжщества, които се движатъ само по права линия, ще познаватъ само единъ моментъ — точката. Въ тѣхното съзнание линията представя сборъ отъ множество точки, безъ да подозиратъ, че тия точки образуватъ права линия. И ако ги запитате, сжествува ли права линия въ свѣта, тѣ ще кажатъ: Може да сжествува нѣкоя права линия, но тя е извънъ нашия свѣтъ. Следователно, споредъ тѣхъ, точката е единицата, съ която тѣ измѣрватъ свѣта. Тѣ разглеждатъ точката като безкрайна единица, т. е. като $1^{\text{п}}$. Числото p не означава величина, която може да стане безкрайно голѣма, защото за всѣки даденъ моментъ иза всѣки даденъ

случай, всѣко нѣщо въ свѣта се измѣрва съ специфична мѣрка. Всички нѣща не се измѣрватъ съ една и сжща мѣрка. Запримѣрь, величинитѣ отъ едноизмѣрния свѣтъ могат да се измѣрватъ съ линейния метъръ. Обаче, може ли дадена плоскостъ да се измѣрва съ линейния метъръ? — Не, плоскостъта, като величина отъ двуизмѣрния свѣтъ, се измѣрва съ квадратния метъръ. И плоскостъта е живо, съзнателно сжщество, което има своя специфична единица за измѣрване. Когато сжществата отъ едноизмѣрния свѣтъ третира въпроса за правото, тѣ дохождатъ до относителни заключения. Запримѣрь, сжществата, които се движатъ само по права линия, казватъ за себе си, че сж най-правитѣ сжщества. Защо? — Защото се движатъ само по права линия, друго движение не познаватъ. Тѣ не познаватъ кривата линия. Питамъ тия сжщества: Можете ли да забие нѣкому ножъ въ гърба? — По никой начинъ. — Ами въ гърдитѣ? — Можемъ. — Защо? — Защото за насъ сжествува само лице, но не и грѣбъ. — Ако едно отъ най-разумнитѣ сжщества на едноизмѣрния свѣтъ намѣри начинъ за излизане отъ условията на правата линия, отъ условията на едноизмѣрния свѣтъ, като огъне правата линия въ окръжностъ, то при движението си сжществата А и В ще се допратъ грѣбъ съ грѣбъ. Това движение наричаме падане. Тѣзи сжщества сами ще се чудятъ, какъ сж дошли въ положение

да се допратъ съ гърбоветъ си. Такова е положението на падналитъ, на грѣшнитъ хора въ свѣта. Тѣ не се гледатъ лице съ лице, но се гледатъ грѣбъ съ грѣбъ. Грѣшнитъ хора сж хора на едноизмѣрния свѣтъ. Който знае законитъ, може да ги застави да се разминатъ. Обаче, за сжществата отъ първото измѣрение, това е невъзможно.

Питамъ: точката, въ която се намира нѣкое отъ тия сжщества, може ли да се подвижи подъ правъ жгълъ, т. е. въ перпендикулярна посока на правата, къмъ която тя принадлежи? — Не може. Защо? — Защото тази точка може да се движи само въ една посока. Ако можете да фотографирате движението на сжществата отъ едноизмѣрния свѣтъ, това движение ще се яви като права линия. Но помръдванията на самитъ сжщества ще се отбележатъ като точки.

Ако точкитъ на правата се подвижатъ перпендикулярно на себе си, тѣ ще образуватъ плоскостъ. По какво се отличава плоскостъта отъ правата? Правата е граница на плоскостъта. Правата има една безкрайно отдалечена точка, а плоскостъта има една безкрайно отдалечна права. Какво има задъ тази права? — Нищо? Но това „нищо“ е граница на реалността, на проявеното. Задъ това „нищо“ седи проявеното. Това „нищо“ ни най-малко не показва, че нѣма друга възможность за проява на Непроявеното.

Вие се чудите, какъ може нищото да даде нѣщо? Ами какъ може имажинерната, въображаема единица, която е едно „нищо“, като се повдигне въ четвърта степенъ, да даде една реална единица?

Сега, да оставимъ настрана свѣта на едното измѣрение и да минемъ къмъ свѣта на дветъ измѣрения. Срѣщамъ две сжщества, които седатъ на два противоположни полюса, и ги питамъ, могатъ ли да се срещнатъ, могатъ ли да съединятъ въ една точка двата края на правата линия? Тѣ казватъ, че за тѣхъ това е невъзможно. Това значи: две сжщества, които сж на две противоположни мнения, по никой начинъ не могатъ да седатъ на едно мѣсто. Това е вѣрно за тѣхния свѣтъ. Обаче, ние имъ доказваме, че това е възможно. — Какъ? — Като образуваме кржга. Следователно, дветъ крайни точки на правата линия сж крайнитъ предѣли на разкжсания кржгъ. Тия две сжщества, които мислѣха, че тѣхнитъ възгледи сж диаметрално противоположни, вследствие на което не могатъ да се съединятъ на едно мѣсто, при известни условия, могатъ да образуватъ кржгъ — могатъ да се съединятъ въ една точка. Ако запитате сжществата на дветъ измѣрения, дали въ тѣхния свѣтъ има плоскости, тѣ ще ви кажатъ, че въ тѣхния свѣтъ сжществуватъ линии, но не и плоскости. Споредъ тия сжщества, свѣтътъ е създаденъ само отъ точки и линии. Питамъ тия сжщества: ако линиитъ на вашия свѣтъ се подвижатъ перпен-

дикулярно, какво ще се образува? — Не знаемъ. Това знание е трансцендентално, извънъ нашето съзнание, извънъ опита. Тѣ не подозиратъ, че като се движатъ линиитѣ въ перпендикулярна посока, ще се образуватъ безброй свѣтове, подобни на тѣхния, които заедно ще образуватъ плоскостта. Ако плоскостта се подвижи перпендикулярно на себе си, ще образува куба.

И тѣй, ако правата се подвижи перпендикулярно на себе си, ще образува плоскостъ; ако плоскостта се подвижи перпендикулярно на себе си, ще образува кубъ. Кубътъ е тѣло, което има три измѣрения. Къмъ триизмѣрния свѣтъ се отнасятъ хората. Ние питахме сжществата отъ първото и второто измѣрение, какво е мнението имъ за движението въ тѣхния свѣтъ, но нѣма да спремъ дотукъ. Сега искаме да знаемъ, какво е мнението за движението и на сжществата отъ третото измѣрение.

Питамъ: могатъ ли всичкитѣ точки и всичкитѣ граници на куба да се събератъ на едно мѣсто? Колко плоскости има куба? — Шестъ. — Колко рѣба? — Дванадесетъ. — Могатъ ли рѣбоветѣ на куба да се съединятъ на едно мѣсто? — Невъзможно е нито точкитѣ, нито границитѣ, нито рѣбоветѣ на куба да се съединятъ на едно мѣсто. Представете си, че имате 24 куба, съ различно боядисани страни, единъ отъ които заема централно положение спрямо останалитѣ. Ако централниятъ

кубъ измѣни мѣстото си, и останалитѣ кубове ще се размѣстятъ. Можете ли да кажете, какво положение ще заеме всѣки кубъ по отношение на централния? При това размѣстване на кубоветѣ, ще видите, че нито точкитѣ, нито странитѣ на тия кубове могатъ да се събератъ на едно мѣсто. Четириизмѣрното тѣло, ограничено отъ 8 куба, се нарича тесарактъ. Движението на кубоветѣ въ тесаракта е отъ периферията къмъ центъра.

И тѣй, четириизмѣрниятъ свѣтъ се характеризира съ четири координати. Той е свѣтъ на време и пространство. Затова, именно, проститѣ хора казватъ, че времето оправя всичко. Тесарактътъ е тѣло отъ четвърто измѣрение. Четиритѣ измѣрения опредѣлятъ отношенията между сжществата. Съ тѣзи измѣрения си служи и математиката. Тѣ иматъ приложение и въ практическия животъ на хората. Запримѣръ, хората иматъ известни морални възгледи за правото, за отрицателнитѣ и положителнитѣ величини и съ огледъ на своитѣ възгледи се произнасятъ за нѣщата. Нѣкои подържатъ, че отрицателнитѣ величини не могатъ да се превърнатъ въ положителни. Обаче, това не е вѣрно. При известни условия отрицателнитѣ величини могатъ да се превърнатъ въ положителни. Запримѣръ, единъ човѣкъ има една малка сума въ себе си, но му трѣбватъ още десетъ хиляди лева. Той отива при единъ банкеръ и взима десетъ хиляди лева на заемъ. Банкерътъ е ималъ на разположение сто

хиляди лева, но като е далъ отъ тѣхъ десетъ хиляди лева, въ касата му сж останали сто хиляди минусъ десетъ хиляди лева. Онзи пъкъ, който е ималъ една малка сума, прибавя къмъ нея десетъ хиляди лева, и сумата му се увеличава. Обаче, следъ време дохожда падежа на полицата, и той трѣбва да плаща. Като изплати дълга си, останалитѣ му пари сж минусъ десетъ хиляди лева. Въ този случай, въ касата на банкера сумата се увеличава съ плюсъ десетъ хиляди лева.

Когато става въпросъ за парични взимания — давания, хората се натъкватъ на редъ престѣпления. Въ какво се заключаватъ тия престѣпления? Който дава пари на заемъ, той създава условия за престѣпления. Защо? — Защото онзи, който е взелъ паритѣ и не може да ги върне на време, се принуждава да лъже. Който връща паритѣ на време, минава за честенъ човѣкъ. Онзи пъкъ, който дава пари на заемъ, той минава за благодетель. — Това сж външни положения; отъ тѣхъ не може да се сжи за характера на човѣка. Представете си, че вие имате десетъ хиляди лева въ касата си и разчитате на тѣхъ. Върху тия десетъ хиляди лева вие градите своето щастие. Дохожда една вечеръ единъ вашъ познатъ и задига паритѣ ви. Като разберете, че този човѣкъ ви е обралъ, вие казвате по неговъ адресъ редъ лоши думи. Следъ нѣколко деня сжщиятъ човѣкъ се дегизира и влиза въ дома ви, започва да се разговаря съ

васъ. Отъ дума на дума вие повдигате въпроса за десетѣтъ хиляди лева и се оплаквате, че ви обрала. — Лесна работа. Азъ мога да ви помогна, да ви дамъ други десетъ хиляди лева. Богатъ човѣкъ съмъ, разполагамъ съ пари, нѣма да усѣтя даже, че съмъ извадилъ нѣщо отъ касата си. — Крайно ви благодаря. Не съмъ срѣщалъ толкова благодетеленъ човѣкъ въ живота си.

Питамя: заключенията ви въ първия и въ втория случай вѣрни ли сж? Онзи, който ви обра, и онзи, който ви подари десетъ хиляди лева, сж едно и сжщо лице. Възможно ли е тогава едно и сжщо лице да бжде и престѣпникъ, и благодетель? Оттукъ ще извадимъ следниятъ изводъ: въ отношенията си, въ проявитѣ си хората могатъ да бждатъ и добри, и лоши, но по сжщество тѣ нито сж добри, нито сж лоши. Какво показва това? — Че въ даденъ моментъ човѣкъ може да работи съ отрицателни величини, а въ другъ — съ положителни. Въ този смисълъ, ние можемъ да означимъ злото като отрицателна величина, която създава страдания на хората, а доброто — като положителна величина, която причинява радости на хората. Въ природата, обаче, и отрицателнитѣ, и положителнитѣ величини иматъ една и сжща стойностъ. Но за насъ не е така. Защо? — Защото мѣрkitѣ, съ които ние опредѣляме нѣщата, сж различни: мѣрката за одного не е мѣрка за друго. При това положение ние се натъкваме въ матема-

тиката на тъй нареченитѣ несъизмѣрими величини. Запримѣрь, на какво е равно лицето на кръга? — Лицето на кръга е равно на πR^2 , дето π е равно на $3.14\dots$ т. е. то е несъизмѣримо число. Буквата R означава радиуса на окръжността, който може да бѣде най-различно число. Кръгътъ е емблемъ на нѣщо. Той се отнася къмъ величинитѣ отъ четвърто измѣрение. Кръгътъ означава времето. Той може да се измѣрва съ други величини, затова, именно, се говори за квадратура на кръга. Щомъ е така, трѣбва да знаете, че въ природата съществува абсолютна величина, съ която всичко може да се измѣрва. При движението си, тази величина присѣтствува едновременно навсѣкжде, съ всичкитѣ си точки, колкото неуловими да сѣ тѣ. Каква е тази мѣрка, хората не могатъ да я разбератъ. За тѣхъ тя всѣкога ще остане непонятна.

Следователно, кръгътъ представя идеалния свѣтъ за първото измѣрение. Кубътъ представя идеалния свѣтъ за второто измѣрение. Тесарактътъ представя идеалния свѣтъ за третото измѣрение. Тесарактътъ е ограниченъ отъ осемъ куба. Той не може да се нарисувa, т. е. не може да се сложи на плоскостъ. Както плоскостъта е граница на куба, така кубътъ е граница на тесаракта. Можете ли да си представите тесаракта и да видите, какъ се движи въ пространството? За обикновеното съзнание това е невъзможно, но

невъзможнитѣ нѣща за единъ свѣтъ сѣ възможни за другъ свѣтъ. Следователно, възможно е двама души да се примирятъ; възможно е умразата да се превърне въ любовъ; възможно е лъжата да се превърне въ истина; възможно е неправдата да се превърне въ правда.

Какво е понятието на съвременнитѣ хора за лъжата? Представете си, че единъ човѣкъ взима отъ васъ десетъ хиляди лева на заемъ и обещава, че следъ известенъ срокъ ще върне паритѣ. Дохожда срокътъ, но той не устоява на обещанието си. Продължава срокътъ за още нѣколко месеци и пакъ фиксира дата, на която ще изплати дълга си. Дохожда и този срокъ, но той пакъ не издържа на обещанието си. — Въ дадения случай, въ какво се заключава лъжата? — Въ неспазване на времето. — Какъ разграничавате времето? Съ какво е свързано то? Какъ опредѣлятъ математицитѣ и философитѣ времето и пространството? Какъ и съ какво опредѣлятъ проекциитѣ на тия сили? — Времето измѣрватъ съ часовникъ, а пространството — съ известни мѣрки за дължина. Често въ математиката изчисляватъ интензивността на известни сили, които действуватъ по известни силови линии. (— Въ физиката времето се измѣрва споредъ количеството на извършената работа). Въ математиката умножаватъ една буква сама на себе си, което показва, че известни величини могатъ да растатъ. — До каква степенъ тѣ

се увеличаватъ, т. е. до каква степенъ могатъ да растатъ? — До безкрайно голѣма степенъ. Това значи растежъ! Всѣки импулсъ, всѣки потокъ е частъ отъ времето; всѣко разширяване е частъ отъ пространството. Значи, времето и пространството се проявяватъ въ единъ и сжщъ моментъ. Когато енергията минава отъ едно състояние въ друго, това преминаване наричаме време; разширяването при всѣки даденъ моментъ наричаме пространство.

И сега, отъ гледището на времето и на пространството, могатъ да се дадатъ нови опредѣления за добро и за зло. Изобщо, доброто и злото сж два процеса, които се проявяватъ въ съзнателния животъ на човѣка. Това, което едновременно расте и се разширява, ние наричаме добро. Това, което едновременно се движи и смялява, наричаме зло. Въ този смисълъ, злото е процесъ на дѣление. Когато хората се дѣлятъ, когато между тѣхъ се извършва дѣление и изваждане, това е злото въ свѣта. Когато между хората се извършватъ процеси на събиране и умножаване, това е доброто въ свѣта. Обаче, въ живота, както и въ цѣлата природа, тѣзи два процеса се извършватъ едновременно. Запримѣръ, когато се говори за разширяване, това подразбира, че тѣлото е било малко. И тогава, всѣко най-малко разширяване се забелязва. Следователно, за да разширишъ едно тѣло, първо трѣбва да го смалишъ.

Въ единъ стихъ отъ Евангелието е казано, че праведнитѣ ще възкрѣснатъ, а грѣшнитѣ ще изчезнатъ. Това значи: праведнитѣ ще израснатъ, а грѣшнитѣ ще се смялятъ. На мнозина това се вижда невъзможно, но то може да се докаже. Запримѣръ, зимно време земята е покрита съ ледъ, съ снѣгъ, и намирате, че това е реално. Обаче, вие не виждате семенцата, които сж скрити въ земята. Значи, вие не виждате доброто, което е скрито въ земята. Щомъ не виждате доброто, не го считате реално и казвате: Отъ години ние познаваме това положение на земята, да бжде покрита съ снѣгъ и ледъ. За да премахнемъ тази нейна обвивка, трѣбва съ чукове да я разбиемъ. — Така разсжждате по отношение на злото. Обаче, изгрѣе ли слънцето, веднагата въковни ледове и снѣгове започватъ да се топятъ, превръщатъ се въ вода и потѣватъ дълбоко въ земята. Де отиде вашата реалностъ? Де отиде злото въ свѣта? Но деятелността на слънцето не спира тукъ. То продължава да грѣе, и подъ влиянието на неговитѣ топли и свѣтли лъчи, семенцата, които сж били скрити въ земята, започватъ да изникватъ. Въ скоро време земята се покрива съ трева, съ дървета и съ цвѣтя. Де отиде злото? — Злото трѣбваше да слѣзе долу, да се стопи, да изчезне, за да дойде доброто вмѣсто него.

Ако разглеждате земята отъ четвърто измѣрение, ще видите, че тя е покрита съ

грамаденъ пластъ ледъ. Земята сте вие. Казано е въ Господнята молитва: „Да бжде волята Ти, както на небето, така и на земята“. Значи, земята има възможности да изпълни волята Божия. Всичко, което се посади въ нея, може да расте и да се развива. Понеже хората представятъ земята, тѣ могатъ да изпълнятъ волята Божия. Нѣкои мислятъ, че нато дойде новъ общественъ строй, хората ще могатъ да изпълнятъ волята Божия. — Обществениятъ строй е само сѣнка на живота. Следователно, сѣнката е нѣщо, което се мѣни, а изпълнението на волята Божия не седи въ промѣнливитѣ величини. Всѣки предметъ хвърля сѣнка, но сѣнката не е абсолютна величина — тя се явява и изчезва. Щомъ е така, и обществениятъ строй, като сѣнка на живота, може да сѣществва, може и да не сѣществва. Запримѣрь, вечеръ сѣнката на нѣкой предметъ е най-голѣма, на обѣдъ — помалка, а сутринъ — съвсемъ малка, или почти не сѣществва. Човѣкъ представя реалността на нѣщата, а всички други нѣща сѣ фиктивни. Ще кажете, че икономическитѣ условия влияятъ на човѣка. Питамъ: преди икономическитѣ условия сѣществуваше ли човѣкъ? — Да, човѣкъ е сѣществувалъ преди всѣкакви условия. Човѣкъ самъ създаде условията. Смѣшно е тогава, създаденото да влияе на създателя си. Колкото да се твърди, че икономическитѣ условия сѣ факторъ въ живота на човѣка, той не трѣбва да се заблуждава, не трѣбва

да се влияе отъ тѣхъ. Човѣкъ е надъ всѣкакви условия. Религиознитѣ хора ще кажатъ, че религията е създала човѣка. — И това не е вѣрно. Човѣкъ е сѣществувалъ и преди религията, и преди всѣкакви икономически условия. Ученитѣ пъкъ казватъ, че науката ще оправи свѣта. — Преди науката човѣкъ не сѣществуваше ли? Следователно, човѣкътъ, който създаде и религията, и науката, и икономическитѣ условия, е въ сила самъ да измѣни всичко.

Тази е идеята, която трѣбва да легне въ умоветѣ на всички хора, да стане основа на тѣхния животъ. Човѣшкиятъ духъ е главниятъ факторъ въ живота. Вземи ли нѣкакво решение, всичко ще се измѣни — и религия, и наука, и условия. При това положение хората ще постѣпватъ споредъ законитѣ на природата, а сега постѣпватъ споредъ своитѣ лични разбирания и вѣрвания. Напишатъ нѣкаква максима за живота, и всички се стремятъ да постѣпватъ споредъ нея. — Тази максима е тѣхенъ личенъ възгледъ, не е възгледъ на природата. Запримѣрь, повечето сегашни хора минаватъ за християни, защото вѣрватъ въ Христа. Така е; тѣ сѣ християни, но Христосъ не бѣше християнинъ. Защо? — За да бждеше християнинъ, Той трѣбваше да вѣрва въ другъ нѣкой, вънъ отъ себе си. Какво знаемъ за Христа? Знаемъ, че Христосъ е проповѣдвалъ за любовта и изпълнявалъ волята на Отца си. Христосъ никога не е проповѣдвалъ

християнство. Езичниците създадоха християнството. Преди Христа то не съществуваше. Що е християнството? — Християнството е съвкупност, сборъ отъ формули, отъ правила, които се налагатъ на хората. Ние вѣрваме въ абсолютната мѣрка на нѣщата, въ единъ принципъ, който регулира всички прояви на живота. Всѣко учение, което почива на абсолютни мѣрки, на абсолютни принципи, е извънъ религията, извънъ науката, извънъ всѣкакви условия, т. е. то разполага съ религията, съ науката, съ условията и всѣкога може да ги измѣни. Когато човѣшкиятъ духъ върви паралелно съ Божия Духъ, той е господарь на всичко въ своя животъ.

Днесъ хората спорятъ помежду си, кой е православенъ, и кой не е. Други пъкъ спорятъ върху комунизма. — Христосъ православенъ ли бѣше? Христосъ комунистъ ли бѣше? Той проповѣдваше идеята за любовта, която всѣкога е съществувала и ще съществува. Ще кажете, че и комунизмътъ проповѣдва любовъ между хората. — И комунизмътъ проповѣдва любовта, но тази любовъ е неразбрана още. Тя не може да донесе на хората това, отъ което тѣ се нуждаятъ. Религията, науката, икономиката представятъ математически отношения, координати. Религията е движение нагоре; икономиката е движение надолу, а науката — хоризонтално движение. Това сж три координати, които иматъ известно отношение помежду си. Тѣ иматъ

една допирна точка. Шомъ иматъ една допирна точка, тѣ иматъ общи интереси. Въ какво седатъ общитѣ имъ интереси? Запримѣръ, една фабрика изработва икони. Отъ какво зависи броятъ на иконитѣ, които тя трѣбва да изкарва? — Отъ числото на набожнитѣ, на религиознитѣ хора, които признаватъ иконитѣ. Ако останеше да се подържа отъ хора, които не признаватъ иконитѣ, фабриката щѣше да фалира. Ако споредъ правилата на нѣкоя религия хората не трѣбва да ядатъ месо и масло, въ скоро време много маслари и месари ще фалиратъ. Какво ще правятъ следъ това масларитѣ и месаритѣ? На помощъ на масларитѣ и месаритѣ иде науката. Споредъ найновитѣ научни данни, споредъ мнението на лѣкаритѣ, препорѣчва се да се яде повече месо и масло. Веднага положението на месаритѣ и на масларитѣ се подобрява.

Сега, на наученъ езикъ, споредъ Питагора, ще опредѣлимъ, какво нѣщо е икономика, религия и наука. Единъ отъ катетитѣ на правоъгълния тригълникъ представя религията, вториятъ — представя икономиката, а хипотенузата — науката. Съ други думи казано: възможноститѣ на религията плусъ възможноститѣ на икономиката се съдържатъ въ възможноститѣ на науката. Значи, науката, т. е. хипотенузата ще оправи религиознитѣ и икономическитѣ въпроси. Заблужденията на религиознитѣ се заключаватъ въ това, че тѣ мислятъ, какво религията ще оправи свѣта. Когато разгле-

ждаме религията като факторъ отъ една страна, а науката и икономиката като фактори отъ друга страна, и намѣримъ съотношението между тѣхъ, само тогава свѣтътъ ще се оправи.

Сега, да покажемъ това нѣщо чрезъ равенството: $a^2 + b^2 = c^2$ (тѣзи величини сж религията, науката и икономиката). Значи: сборътъ отъ квадратитѣ на религията и икономиката се равнява на квадрата на науката. Отъ първото равенство можете да съставите още две: $a^2 = c^2 - b^2$; $b^2 = c^2 - a^2$. Какво може да излѣзе отъ тѣзи две равенства? Тукъ математикитѣ иматъ думата. Религията, икономиката и науката се съдържатъ въ ума. Тогава, може да дойдемъ до друго положение на Питагоровата теорема: възможноститѣ на ума плюсь възможноститѣ на сърцето се равняватъ на възможноститѣ на волята. После дохождаме до още едно положение на Питагоровата теорема: възможноститѣ на ума, глосъ възможноститѣ на сърцето, плюсь възможноститѣ на волята се равняватъ на възможноститѣ на душата. Въ този случай получаваме уравнение на сфера. И най-после дохождаме до последното положение на Питагоровата теорема: възможноститѣ на ума, на сърцето, на волята и на душата се равняватъ на възможноститѣ на духа. $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 = D^2$.

Това сж сили, отношения, съ които трѣбва да работите. Следователно, волята е равнодействаща сила по отношение на ума и на сърцето. Душата е равнодействаща сила по отноше-

ние на ума, на сърцето и на волята. Духътъ е равнодействаща сила по отношение на ума, на сърцето, на волята и на душата. Освенъ тия нѣколко положения, можемъ да съставимъ и още едно положение: Възможноститѣ на ума, на сърцето, на волята, на душата и на духа се равняватъ на възможноститѣ на Бога. Това можемъ да изразимъ съ формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + D^2 = B^2$. Можемъ да съставимъ още едно философско положение: възможноститѣ на ума, на сърцето, на волята, на душата, на духа и на Бога се равняватъ на възможноститѣ на Абсолютното, на Безграничното. Това изразяваме съ формулата: $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + D^2 + B^2 = A$. Чрезъ тази формула вие влизате вече въ областта, въ границитѣ на трансценденталното. Съ помощта на тѣзи математически формули, вие ще можете да правите изчисления въ астрологията и въ други нѣкои науки.

Да допуснемъ, че взимате ума като опредѣлена величина, като сила. При това, прие-
мете, че тази сила се поставя въ известни възможности, въ известни условия, при които може да се прояви. Кои сж тѣзи възможности? — Зодиацитѣ. Да кажемъ, че умътъ се е проявилъ презъ нощта, на първия день отъ месецъ мартъ. При тѣзи условия е опредѣлено вече, какви възможности има умътъ, за да се прояви. Сжщо така може да се опредѣли, какви възможности има умътъ за проявяването си, ако е дошълъ втория, третия или кой да

е другъ день отъ месецъ мартъ. Това сж отношения. Като правите тѣзи изчисления, ще отбелязвате точно, кога умътъ е дошълъ. Сжщото можете да направите и за сърцето, ако вземете, запримеръ, че е дошло презъ месецъ юлий. Никога умътъ и сърцето на човѣка не идватъ едновременно. Умътъ идва заедно съ физическото тѣло. Първо иде тѣлото, после умътъ и най-после сърцето. Когато детето се зачене, първо се образуватъ краищата, ржцетѣ и краката, после се образуватъ останалитѣ органи: черниятъ дробъ, дихателната система, а най-после и сърцето. Сърцето се образува въ момента, когато се прояви волевата деятелностъ у детето. Тя се проявява въ момента на раждането, когато детето заплаче. Когато детето поеме първата вдишка въздухъ, сърцето му започва вече да бие — проявило се е. Следователно, проявата на съзнателния животъ въ човѣка показва, че той е излѣзълъ вече отъ матката на природата. Проявата на съзнанието въ човѣка подразбира, че той е излѣзълъ отъ стѣснителнитѣ условия на живота и е започналъ да живѣе свободно. Това означава день на раждане. Когато волята се проявява, детето първо заплаква, а после повдига ржцетѣ си нагоре. Значи, щомъ повдигне ржцетѣ си нагоре, волята на детето се е проявила и започнала да действа върху съзнанието му. Когато ржката започне точно да опредѣля посоката на движението, у детето се проявява вече съзнателна

воля. Дали движенията му ще бждатъ хармонични, или не, това е другъ въпросъ. Важно е, че волята въ него се е проявила. Правилно проявена воля е тази, на която движенията сж хармонични.

Какво разбрахте отъ всичко говорено тази вечеръ? (— Че всѣки свѣтъ има своя основна мѣрка, съ която опредѣля, съ която измѣрва нѣщата). Действително, когато кажемъ, че нѣкой човѣкъ е съ ограниченъ умъ, т. е. умствено ограниченъ, това значи, че той се движи въ едноизмѣрния свѣтъ, въ свѣта на линията. Запримеръ, скѣперникътъ живѣе само съ една идея, той мисли само за пари. Въ неговия умъ парата е поставена като центъръ, като точка, около която всичко друго се движи. Въ това отношение той е човѣкъ на едноизмѣрния свѣтъ. Онзи човѣкъ пъкъ, който мисли да си направи кжща, да се ожени, да си има другаръ, или другарка, да има дечица, той живѣе въ свѣта на дветѣ измѣрения, или въ двуизмѣрния свѣтъ. Дето ходи, той говори все за две лица „азъ и ти“ — той живѣе въ плоскостта. Ще могатъ ли, като се събератъ на едно мѣсто тия двама души, да живѣятъ хармонично? Да се събератъ двама души на едно мѣсто, това значи да тръгнатъ въ нова посока. Представете си, че имате единъ дълбокъ кладенецъ, хиляда стжпала надолу. На всѣко стжпало седи по единъ човѣкъ, а въ срѣдата на кладенеца има единъ дебелъ, здравъ стълбъ. Всички хора въ кла-

денеца поглеждатъ нагоре презъ дупката и казватъ: Какво ли има горе, на онзи свѣтъ? Животътъ въ кладенеца е така нареденъ, че единъ на другъ си даватъ заповѣди, а същевременно единъ другъ не могатъ да се постигнатъ. Всѣки седи на своето мѣсто и не се мърда оттамъ. Онзи, който е на най-горното стѣпало въ кладенеца, е на разстояние едва десетъ метра отъ дупката, но той не съзнава това, мисли, че е далечъ отъ нея. Въ това положение седатъ всички въ кладенеца съ години, и никой отъ тѣхъ не може да се издигне едно стѣпало по-горе отъ своето положение. Следъ време дохожда единъ разуменъ човѣкъ, поглежда въ кладенеца и, като вижда тия хора вътре, запитва: Какво правите долу? — Седимъ на едно мѣсто. — Не можете ли да се движите? — Не можемъ. — Ами азъ не бихъ ли могълъ да ви помогна? — Надали ще можешъ. Ние седимъ, тукъ отъ години, и то тъй основателно, здраво заседнали, всѣки на своето мѣсто. Ето, този стѣлбъ седи въ срѣдата на кладенеца отъ хиляда години насамъ. Тогава този човѣкъ донася едно вжже съ кука накрая и го пуца въ кладенеца. Всички гледатъ, какво ще стане. Куката хваща за дрехата онзи, който е на най-горното стѣпало въ кладенеца, и безъ да усѣти, той се намира вънъ отъ кладенеца, въ широкия свѣтълъ свѣтъ. Останалитѣ започватъ да се чудятъ, де отиде другарътъ имъ, какъ тъй предъ очитѣ имъ се изгуби. Съ излизането на първия

се създава едно малко раздвижване въ кладенеца. Вториятъ отъ тѣхъ веднага се качва на мѣстото на първия. По този начинъ всички се качватъ на едно стѣпало по-горе. Човѣкътъ отгоре ги изпитва: какво става тамъ? — Единъ отъ насъ излѣзе отъ кладенеца, а всички останали се качихме на едно стѣпало по-нагоре. — Това наричаме ние еволюция. — Можете ли сега да се раздвижите? — Не можемъ. — Той пуца вжжето въ кладенеца и улавя съ него втория. Останалитѣ пакъ се раздвижватъ и се изкачватъ още едно стѣпало по-нагоре. Така спуща той вжжето 999 пѣти въ кладенеца, изважда единъ по единъ навънъ, докато остане последниятъ. Той казва: Азъ изминахъ вече 999 стѣпала нагоре, готовъ съмъ да напусна и последното, на което съмъ стѣпилъ.

Питамъ: това постепенно изкачване отъ стѣпало на стѣпало култура ли е? — Това не е никаква култура. — Има ли нѣщо съществено въ стѣлбата, по която сте се възкачвали? — И въ стѣлбата нѣма нищо съществено. Същественото е въ вжжето и въ куката. Въ това седи културата на свѣта: спущате вжжето въ кладенеца, закачвате за куката нѣкого, и хайде — навънъ! Еволюцията пъкъ се заключава въ бавното изкачване по стѣпалата.

Време е вече петата раса да излѣзе отъ дупката на този кладенецъ. Подъ думата „дупка“ се разбира гжстата материя. Ще при-

веда единъ примѣръ, съ който да обясня, по-близо до разбирането ви, какво означава кладенецътъ. Единъ богатъ земеделецъ има безброй житни зрънца. На пролѣтътъ влиза земеделецътъ въ хамбара и пита зрънцата: Добре ли ви е тукъ? Имате ли възможностъ да се разширявате? — Тѣсно ни е, много сме сгъстени едно до друго, нѣмаме условия да се разширяваме, вследствие на което не можемъ да се търпимъ. — По сѣщия начинъ и хората се налѣгатъ едни други и мислятъ, че сѣ щастливи. Земеделецътъ взима едно отъ зрънцата и го държи известно време въ ржката си. Зрънцето го погледне доволно, чувствува се на свобода. Следъ това то запитва господаря си: Какво мислишъ да правишъ съ мене? — Искамъ да те поставя при по-добри условия. Земеделецътъ взима една крина житни зрънца, занася ги на нивата и съ широкъ замахъ ги посѣва. Всѣко зрънце пада на земята въ една дупчица, която за него представя голѣмъ кладенецъ. Този кладенецъ не е по-дълбокъ отъ 15 см. При това, колко зрънца могатъ да влѣзатъ въ единъ такъвъ кладенецъ? Като се види самъ въ кладенеца, зърното започва да плаче, да вика, че и тукъ е на лошо мѣсто. Земеделецътъ го убеждава, че е необходимо да мине презъ този процесъ, и че скоро ще дойде една кука да го извади на повърхността на земята. Не се минава много време, влагата започва да действа върху зърното и му казва: Хайде, излизай вече вънъ отъ кла-

денеца, да направишъ мѣсто за други зрънца. Зрънцето постепенно започва да излиза вънъ отъ кладенеца.

Следователно, влизането на човѣка въ кладенеца, т. е. въ ограничителнитѣ, въ стѣснителнитѣ условия на живота представя гжстата материя. Такава гжста материя обвива и човѣшкото съзнание. За да се пропука, за да се разкъса тази обвивка, тази черупка на съзнанието, трѣбва да дойдатъ на помощъ влагата, свѣтлината, новиятъ животъ — трѣбва да дойде и любовта. Божията Любовъ ще дойде надъ тия условия като върховна сила и ще даде нова насока, ново направление на съзнанието. За тази целъ човѣкъ трѣбва да мине презъ нѣколко процеса: да излѣзе отъ хамбара и да влѣзе въ кладенеца, т. е. въ прѣстѣта, дето ще го засипятъ съ още прѣстъ, докато израсне. Израстването не е нищо друго, освенъ действието на разумнитѣ сили, топлината и свѣтлината, които представятъ вжжето въ ржцетѣ на разумния, който извлича човѣка отъ кладенеца. Половината отъ вашитѣ братя, коренитѣ, ще останатъ въ кладенеца да чакатъ деня на своето спасение. Единъ денъ и тѣ ще излѣзатъ вънъ отъ кладенеца, а други ще отидатъ на тѣхното мѣсто. Повечето хора днесъ трѣбва да излѣзатъ отъ последния кладенецъ, въ който се намиратъ. Той е кладенецътъ на плътта. Като почнатъ съзнателно да се движатъ, тѣ ще излѣзатъ и отъ този кладенецъ.

И тъй, правата, абсолютната мърка, съ която определяме живота, не седи нито въ едноизмърния, нито въ двуизмърния, нито даже въ триизмърния свѣтъ. Тя се намира въ четириизмърния свѣтъ — въ свѣта на четвърто измѣрение. Доброто и злото се определятъ въ свѣта на времето и пространството. Когато приложите правилно времето и пространството, като мърка за нѣщата, вие ще изпитате въ себе си вътрешна радостъ и хармония. Ако сгрѣшите нѣкъде, веднага ще почувствувате въ себе си вътрешна скръбъ, дисхармония. Тогава ще разберете, че свѣтътъ, въ който се движите, не е хармониченъ. Обаче, свѣтътъ на четвъртото измѣрение е хармониченъ. Тамъ никакви престѣпления не могатъ да ставатъ. Защо? — Защото този свѣтъ е съ обли, кръгли стѣни.

Представете си, че вие живѣте въ свѣтъ, подобенъ на цилиндъръ. На основата на цилиндъра е складирано всичкото богатство, всичкото злато. Ако нѣкой апашъ влѣзе въ този свѣтъ, като види златото, той ще вземе частъ отъ него и ще започне да се изкачва по стенитъ на цилиндъра. Ако рече да си почине малко и да остави златото настрана, то веднага ще се върне назадъ. Колкото пжти да слиза и да се качва, да вземе злато отъ основата на цилиндъра, въ края на краищата, златото пакъ ще си отиде на мѣстото. Тази е причината, поради която въ четириизмърния свѣтъ не се вършатъ никакви престѣпления.

Тамъ колкото пжти обератъ човѣка, паритѣ му пакъ ще се върнатъ назадъ. Затова, именно, българитѣ казватъ: „Дето е текла вода веднѣжъ, тя пакъ ще потече“. „Дето е имало веднѣжъ пари, тамъ пакъ ще има“. Значи, всѣко загубено, или откраднато нѣщо въ Божествения свѣтъ, отива на своето мѣсто. Законътъ е такъвъ. Въ Божествения свѣтъ нѣма престѣпления. Желания за престѣпления може да има, но възможности за тѣхното реализиране не съществуватъ. Хората отъ второ и трето измѣрение иматъ навикъ да крадатъ, но щомъ влѣзатъ въ четвъртото измѣрение, тѣ намиратъ вече, че всѣкакво престѣпление е безполезно. Какъвъ смисълъ има за тѣхъ да откраднатъ нѣщо, когато на часа още тази вещь ще се върне на мѣстото си?

Сжщиятъ законъ се прилага и за идеитѣ. Седите тихъ, спокоенъ и дойде въ ума ви една свѣтла, възвишена идея. Вие се зарадвате, искате да я запомните, но веднага следъ това констатирайте, че тази идея е изчезнала, поменъ не е останало отъ нея. Коя е причината за това? — Тази идея не е ваша. Тя е била чужда идея, която случайно е минала покрай васъ, и скоро следъ това се връща при своя господарь. Следователно, всички идеи, всички желания, всички чувства, които вие лесно забравяте, сж чужди, крадени идеи и желания. Понѣкога и любовта на хората се изгубва. Защо? — Крадена любовъ е тя. Всички нѣща, които лесно се изгубватъ, сж все крадени.

Благодарете, че живёте въ свѣтъ между висши, разумни същества, които постоянно корегиратъ действията ви. Когато изгубите любовта си, знайте, че тя не е била ваша. Вашето никой не може да вземе. Помнете: Реалното, Божественото никога не се губи. Когато любовта дойде въ човѣка, ако е негова, никое същество не може да му я вземе. При това, любовта не се измѣня, тя остава винаги една и съща. Щомъ любовта ви се губи, щомъ любовта ви се измѣня, тя не е ваша. Като ученици, вие трѣбва да знаете това. Щомъ го знаете, нито ще се извинявате, нито ще се самоизлъгвате.

Младитѣ често говорятъ за любовта. Тогава, опредѣлете само едно качество на любовта. Ако не можете да опредѣлите едно отъ съществениѣ качества на любовта, въ такъвъ случай азъ ще ви кажа едно съществено качество на любовта: Любовта дава свобода. Значи, щомъ обикнете едно същество, първата ви работа е да го направите свободно. Ако волѣ обикнете, ще му махнете юлара и ще го оставите свободно да се движи. Любовта има желание да освободи всѣко живо същество, да може свободно да се ползува отъ благата на живота. Любовта дава свобода на всички живи същества — това е същественото ѣ качество. Никаква друга философия не ви трѣбва. Какъ сж разбирали този законъ освободенитѣ отъ любовта, ще се познае по това, дали и тѣ иматъ желание

да освободятъ ония, които сж още заробени. Който нѣма това желание, този стремежъ въ себе си, той не е разбралъ любовта.

Следователно, като ученици на една и съща Школа, вие не трѣбва да се ограничавате. Ограничаването не е проява на любовта. Когато говорите, дайте свобода на всѣки да се изкаже. Като говори единъ, другитѣ трѣбва да слушатъ. Вие трѣбва да приемете въ себе си, че мисълта на всѣки човѣкъ е права. Ако не мислите така, вие подозирате човѣка въ неискреностъ. Кой каквото говори, изслушвайте съ търпение.

Когато пишете темитѣ си, вие имате желание много да пишете, да покажете, че сте учени. — Това е фалшиво положение. Цѣли трактати пишете за любовта, за нейнитѣ качества, но като дойде да я приложите, тамъ ви нѣма. Ще ви дамъ следната задача: щомъ видите нѣкой човѣкъ вързанъ съ вжже, идете да го освободите. Като отидете при човѣка и видите, че вжжето е здраво вързано, ще ви е нуженъ за цельта ножъ. Купете единъ ножъ и разрѣжете вжжето. — Да, но този ножъ струва скжпо, азъ имамъ всичко сто лева въ джоба си, които ми трѣбватъ за ядене и пиене. Пратете другъ нѣкой да освободи този човѣкъ. — Кажете ли така, това показва, че нѣмате любовъ. Вие не знаете, че този човѣкъ е милионеръ, той ще ви благодари. И наистина, ако го освободите, той ще каже: Приятелю, много ви благодаря, че ме освободи.

дихте. Много хора минаха покрай мене, но никой не се спрѣ да ме освободи. Понеже вие ми направихте тази голѣма услуга, и азъ ще ви благодаря. Вие ме освободихте физически, азъ ще ви освободя материално. Вие имате нужда да учите, умствено да се развивате. Азъ съмъ на ваше разположение.

И тъй, който има любовъ, той е освободенъ; който нѣма любовъ, той е вързанъ. Ако имате слаба вѣра, слаба воля, вие сте вързани. Трѣбва да дойде нѣкой да прерѣже вѣжето, да ви освободи. За да се освободи човѣкъ, нужни сж нови методи, нужно е приложение. Не е достатъчно човѣкъ само да чете, но прочетеното, наученото трѣбва да се приложи. Между четенето и приложението има известно съотношение. Съотношения има навсѣкжде въ живота. Какви сж, запримеръ, отношенията на физическото тѣло спрѣмо етерното, астралното, менталното и причинното? Споредъ окултизма, всѣко отъ тѣлата на човѣка представя известна величина. Физическото тѣло е една величина; астралното — втора; менталното — трета и причинното — четвърта. Тѣзи четири тѣла представятъ четири координати. Всѣко отъ тия тѣла има свои специфични енергии. Вие трѣбва да разбирате тѣзи енергии, да можете да ги трансформирате, да ги превръщате отъ единъ свѣтъ въ другъ. Щомъ постигнете това, лесно ще изправите погрѣшките си.

Като ви наблюдавамъ, забелязвамъ, че нѣкои отъ васъ често поставятъ едната, или дветѣ си рѣце на слѣпитѣ очи. Защо? — Около слѣпитѣ очи е събрана енергия, повече отколкото трѣбва, вследствие на което умътъ не може правилно да мисли. Като поставите рѣцетѣ си върху слѣпитѣ очи, съ това вие отнимате частъ отъ излишната енергия, която се е натрупала около тия центрове. Но това поставяне на рѣцетѣ трѣбва да бжде съзнателно. Първо трѣбва да поляризирате рѣцетѣ си въ по-високо поле на деятелностъ, та като прекарате тази енергия нѣколко пѣти презъ рѣцетѣ си, умътъ ви веднага да се проясни. Понѣкога енергиите отъ рѣцетѣ на човѣка сж свързани съ по-низки полета, и тогава той, не само че не може да си помогне, но влошава положението си. Въ такъвъ случай, добре е да извикате другъ нѣкой, съ магнетични, съ добри енергии, той да ви разтрие около слѣпитѣ очи. Тѣй щото, правете всичко съзнателно. Щомъ спазвате нужните правила, трѣбва да имате резултатъ 50%—95%. Вие трѣбва да знаете, защо правите нѣщо и какъ трѣбва да го направите.

Ще знаете, че сжщественитѣ качества на любовта сж, че тя дава свобода и всичко жертвува. Богъ всичко дава и не мисли за себе си. Хората постъпватъ точно обратно: Тѣ мислятъ само за себе си и нищо не даватъ. Въ сжщностъ, положението трѣбва да се измѣни, въ смисълъ: Богъ да мисли за насъ, а

ние да мислимъ само за Него. Съ други думи казано: Ние трѣбва да възприемемъ Божията Любовь, да работимъ за нея и да я прилагаме навсѣкжде като строго опредѣлена специфична величина.

Сега, да затворимъ кладенеца!

Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

5. Лекция отъ Учителя, държана на
1 ноемврий, 1922 г. София.

Хармонизиране на енергиитѣ.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Т. м.

За следния пътъ пишете върху темата: „Разлика между душа и духъ“.

Като пишете темата си, всѣки ще се стреми да бѣде свободенъ, да не се влияе отъ чуждо мнение, отъ това, какво сж писали нѣкои авторитети. Всѣки ще бѣде авторитетъ за себе си. Пишете това, което вие знаете, каквото вие разбирате подъ понятията душа и духъ. Можете да четете, какво сж писали и други автори по този въпросъ, но за васъ е важно да не се влияете, да останете вѣрни на своето разбиране.

Какво разбирате подъ думата „разлика“? Говорите за разлика между две величини, между две уравнения. — Когато две величини се сравняватъ, става въпросъ за разлика между тѣхъ. Прави се разлика въ количествено отношение, прави се разлика и въ качествено отношение. Говори се за разлика между цвѣтоветѣ. Значи, прави се различие въ количеството на вибрациитѣ. Говори се още за разлика въ вѣрванията на хората. Тукъ пъкъ иматъ предъ видъ степенъта на човѣшкото развитие, както и начина, по който хората живѣятъ. Всѣки живѣе споредъ вѣрва-

нията си. Интелигентността, както и животът на човъка се определят от върванията му. И затова казват: Не се спирай върху онова, което човъкът говори, но спирай се върху начина, по който той живее. Животът на човъка определя неговите вървания, неговите възгледи и убеждения. Нъкой човък казва, че върва въ Бога, но щомъ го помолятъ за нъкаква услуга, той веднага започва да се рови въ паметта си, дали този, който иска услугата, не му е направилъ нъкакво зло, или нъкаква пакостъ. И ако намъри такава, веднага се отказва да извърши услугата. Той помни злото съ години. Каква върва е тази, която помни злото?

Сега искамъ да спра вниманието ви върху съгласните букви. Въ случая за васъ не е важенъ характерътъ на буквите, нито символътъ, който тѣ изразяватъ, но е важна интензивността на енергията, която всѣка буква съдържа въ себе си и която е необходима за нейното произнасяне. За да произнесете, за примѣръ, буквата „б“, вие доближавате устните си и малко се напрѣгате. Горната устна е свързана съ сили отъ астралния свѣтъ. Отъ двѣтѣ устни едновременно изтичатъ два вида енергии: отъ горната — активна енергия, а отъ долната — пасивна. Буквата „б“ означава творческия принципъ въ природата. Забележете, когато иска да направи нѣщо, човъкът се напрѣга, напъва се, като че изговаря буквата „б“. Той се изпъчи напредъ, свие вежди,

напрегне се и казва: Б..а..., мога да направя това нѣщо! Следователно, щомъ произнесете звука „б“, вие се свързвате съ известенъ родъ енергии въ природата. Това показва, че нищо не е произволно, нищо не е случайно. Белегътъ на звука „б“ въ различните народи може да бжде различенъ, но енергията, която е свързана съ самия звукъ, не е произволна. Интензивността на тази енергия е точно определена величина. Щомъ произнесете този звукъ, това показва, че у васъ има желание да творите; за да реализирате желанието си, вие трѣбва да знаете, какъ да го произнесете. Когато произнесеть този звукъ, Богъ създаде свѣта. Той казалъ: „Да бжде виделина!“ Свещената книга започва съ „Битието“ — създаването на свѣта, дето първата буква е пакъ „б“.

Когато изговаряте звука „в“, вие поставяте жбитъ на горната челюсть върху долната устна. Жбитъ сж свързани съ физическия свѣтъ. Следователно, при изговарянето на този звукъ става съединяване на единъ активенъ принципъ отъ физическия свѣтъ (жбитъ) съ единъ пасивенъ принципъ отъ астралния свѣтъ (долната устна).

Когато произнасяте звука „г“, трѣбва да обърнете внимание на положението, което езикътъ взима. Думата „гърло“ се пише съ знака „г“. Такъвъ знакъ се образува и при изговарянето на звука „г“. Този знакъ означава безконечностъ. Когато произнесете звука „г“, езикътъ се подпира малко на небцето, близо

до гърлото, което показва, че вие трѣбва да разбирате онѣзи мѣрки, съ които се опредѣлятъ безконечния редъ отъ енергии или числа. При звука „г“ става малко свиване на гърлото, а не на устнитѣ. Този звукъ представя музикално число. Енергиитѣ, които сж свързани съ него, идатъ отъ духовния свѣтъ, затова и думата „Господъ“ се започва съ тази буква. Буквата „Г“ е съставена отъ единица, върху която седи знака за безконечността. Когато казваме, че Господъ е безконеченъ, безграниченъ, този Неговъ атрибутъ се съдържа въ буквата „Г“, съ която започва думата „Господъ“ на български езикъ.

При изговарянето на звука „д“, езикътъ се допира до небцето горе, близо до жбитѣ. Езикътъ е разумното начало въ човѣка. Небцето пъкъ представя активенъ принципъ отъ Божествения свѣтъ. Следователно, при изговаряне на звука „д“, разумното начало въ човѣка влиза въ контактъ съ Божествения свѣтъ. Езикътъ има три служби: да вкуса, т. е. да опитва вкуса на нѣщата, да се движи и да говори. При изговаряне на буквата „д“, той се докосва съ крайчеца си само до Божествения свѣтъ. Въ звука „д“ се съдържа такава активна сила, която е въ състояние да примири противоположноститѣ между физическия и Божествения свѣтъ. Тази буква представя законъ на равновесие. Въ звука „д“ се съдържатъ такива правила, чрезъ които силитѣ на природата могатъ да се регулиратъ, уравновесяватъ или хармонизиратъ.

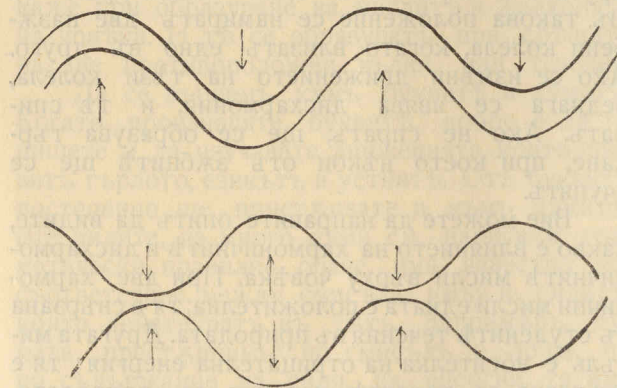
При изговаряне на звука „е“ става малко свиване на гърлото, а езикътъ заема особено положение въ устата. Той леко се докосва до жбитѣ на долната челюсть, до пасивната й страна. Буквата Е означава размножаване въ природата. Сжщевременно тя означава двата полукръга, получени отъ дѣлението на кръга на две части. Въ това положение на буквата, имаме знака Е. Ако сжщата буква се обърне къмъ западъ, имаме буквата З. Ако се обърне нагоре, къмъ северъ, имаме еврейската буква ш, шинътъ: w. Отъ това гледище, буквата Е означава слизание на енергия отъ Божествения свѣтъ на физическия, за да послужи за размножаване и осжществяване на всичко, което иска да се прояви, да се материализира.

Когато произнасяте буквата „ж“, между небцето и езика се образува малка дупчица. Това показва, че звукътъ „ж“ е свързанъ съ такива енергии, които съдействуватъ за растенето на органическитѣ семена въ живота. Като разглеждате буквата „ж“ внимателно, ще видите, че тя е образувана отъ два шина, или отъ две букви е, едната обърната нагоре, а другата — надолу. Това показва, че тукъ става двойно растене: горно, въ клоницата, на които се забелязватъ цвѣтове и плодове; и долно, въ коренитѣ, които растатъ, уякватъ и се размножаватъ. Следователно, звукътъ „ж“ е свързанъ съ сили, съ енергии, които работятъ за растенето и развиването.

Човѣкъ трѣбва да изучава звуковетѣ, за да се свърже съ енергиитѣ, които протичатъ презъ тѣхъ, и да може по такъвъ начинъ да си въздѣйствува. Съ енергиитѣ, които излизатъ отъ мислитѣ, чувствата, думитѣ и постѣпкитѣ на човѣка се обясняватъ хармоничнитѣ и дисхармоничнитѣ състояния, които човѣкъ преживява. Представете си, че вие мислите за нѣкой вашъ приятелъ, и като си спомните за него, усѣщате едно приятно, хармонично разположение. Коя е причината за това разположение? — Добрата мисълъ, която отправяте къмъ приятеля си. Мисълъта, изобщо, не върви въ права линия, но е малко вълнообразна. Въ това време и приятелътъ ви отправя къмъ васъ добра мисълъ и се готви да ви посети, понеже ви е обещалъ. Вашитѣ мисли се срѣщатъ съ неговитѣ и между тѣхъ става правилна обмѣна. Понеже мислитѣ сж вълнообразни, възвишенията отъ мисълъта на приятеля ви съвпадатъ съ низинитѣ на вашата мисълъ и продължаватъ своя пътъ (фиг. 1). Вие се усѣщате добре, хармонично разположени. Обаче, най-малкото съмнение по отношение на приятеля ви, нарушава хармонията на вашитѣ мисли, и вие усѣщате главоболие, напрежение около слѣпитѣ очи. Съмнението е причина за сблъскването на вашитѣ мисли. Какъ става това сблъскване? — Възвишенията на мислитѣ на вашия приятелъ не влизатъ вече въ трапчинкитѣ на вашата мисълъ, но се срѣщатъ възвишения съ възвишения, вследствие на

което става отблъскване на мислитѣ (фиг. 2). Това отблъскване е причина за главоболието ви.

И тъй, когато между мислитѣ на единъ човѣкъ, или между мислитѣ на двама или повече души има хармония, винаги се образува свѣтлина. Щомъ хармонията между мислитѣ се наруши, въ ума на хората настава мракъ, тъмнина. Този законъ се провѣржава навсѣкжде въ живота. Учителътъ обяснява на ученицитѣ си една задача. Ако нѣкой отъ тѣхъ се усъмни, че може да разбере задачата, веднага обясненията, които учителътъ дава, изчезватъ,

(Фиг. 1 и 2).

и задачата става тъмна, неразбрана. Следователно, когато учителътъ обяснява нѣщо, ученикътъ трѣбва да бѣде въ хармонична връзка

съ учителя си. Усъмни ли се, връзката се прекъсва. Когато ученикът е във връзка съ учителя си, последниятъ повдига мислитъ на ученика си на високо, свързва ги съ вибрациитъ на своитъ мисли, и ученикътъ е доволенъ, че предметътъ му е ясенъ, че разбира нѣщата. Той се радва, че въ ума, въ съзнанието му е свѣтло.

Следователно, при срѣщата на две хармонични мисли, се образуватъ вълни, които вървятъ правилно въ своя пѣтъ. Височинитъ на едната мисълъ влизатъ въ вглѣбнатинитъ на другата и образуватъ една вълна (фиг. 1). Въ такова положение се намиратъ две назъбени колела, когато влизатъ едно въ друго. Ако се измѣни движението на тѣзи колела, веднага се явява дисхармония, и тѣ спиратъ. Ако не спратъ, ще се образува търкане, при което нѣкои отъ жбцитъ ще се счупятъ.

Вие можете да направите опитъ да видите, какво е влиянието на хармоничнитъ и дисхармоничнитъ мисли върху човѣка. При две хармонични мисли едната е положителна; тя е свързана съ студениятъ течения въ природата. Другата мисълъ е носителка на отрицателна енергия; тя е свързана съ топлиятъ течения въ природата. Докато се движи между тѣзи две течения човѣкъ се усѣща добре, здравъ. Тогава, въ едното полушарие на мозъка му се образуватъ студени течения, а въ другото — топли,

магнетически течения. Когато главата се сгребещи, човѣкъ изпада въ болезнено състояние. За да се възстанови здравословното му състояние, трѣбва да се предизвика въ него нѣ какво раздвояване, въ смисълъ, да се създадатъ въ дветъ полушария на мозъка две различни течения. Щомъ се постигне това състояние, кръвта започва правилно да циркулира, и човѣкъ се усѣща здравъ. И дъждътъ въ природата се образува при сжщитъ условия, а именно, при срѣщата на две различни течения — топло и студено. Сжщото може да се каже при образуване на мислитъ и желанията на човѣка. И тѣ се образуватъ при срѣщата на две противоположни вълни, или течения.

Да се върнемъ къмъ буквитъ и думитъ. Когато произнасяте буквитъ, добре е да ги пишете и да изучавате движенията, които правятъ гърлото, езикътъ и устнитъ. Отъ буквитъ постепенно ще пристѣпвате и къмъ думитъ. Ще видите, че много думи сж написани граматически правилно, обаче, има известно несъответствие между смисъла имъ, и силитъ, които действуватъ въ тѣхъ. Запримѣръ, думата „престѣпникъ“ по смисълъ е лоша, но по съдържание на сили, на енергии, тя има възходещо движение. Като се каже на нѣкой човѣкъ престѣпникъ, подразбиратъ лице, което е нарушило законитъ. Обаче, енергиитъ на тази дума сж въ възходеща степенъ. Тази дума има благородно произхождение. У българитъ, когато малкото дете за пръвъ пѣтъ

пристѣпва, т. е. направи първа стѣпка въ живота си, майката омѣсва прѣсна медена питка, и поканва съседитѣ си на угощение. Значи, за престѣпника се готви затворъ, а за току — що пристѣпилото дете — питка. Това показва, че макаръ на нѣкои думи да е придаденъ лошъ смисълъ, тѣ не сж изгубили своята чистота, не сж опорочени.

Какъ става това, ще обясня съ следния примѣръ. Представете си, че имате едно хубаво шише, отъ чистъ, доброкачественъ порцеланъ. Сипвате въ шишето силна киселина. Киселината е вредна, опасна, обаче, тя не опорочава шишето. Тя не прониква презъ шуплитѣ на порцелана. Като се изпразни шишето, вие искате да налѣете въ него чиста, хубава вода. Какво трѣбва да направите? Измивате шишето добре и виждате, че то става чисто, и свободно можете да го напълните съ вода. Какво показва това? — Това показва, че съдържанието на шишето е било нечисто, обаче, самото шише е запазило първоначалнитѣ си свойства. Такова е положението и съ думата „престѣпникъ“, която по смисълъ само е опорочена, а не по първоначаленъ произходъ, по сжщина, по вибрации. Щомъ се освободимъ отъ смисъла на тази дума, тя придобива сжщия характеръ, какъвто е имала първоначално. Освенъ форма, съдържание и смисълъ, думитѣ иматъ още и възраст. Нѣкои думи живѣятъ нѣколко години само; други — по сто, двеста години; трети — по

хиляда, две хиляди години и повече. Думата „престѣпникъ“ не е негативна дума, но въ български езикъ тя е придобила съвсемъ друго значение и се е опорочила. Сжщо така е опорочена и думата „шантонерка“. Тя е френска дума, Франция е нейно отечество, тамъ сж нейнитѣ майка и баща и означава „пѣвица“. Тази дума е отъ високо, отъ благородно произхождение. Като напуснала отечеството си, тя останала безъ майка и баща, трѣгнала по чужди народи, по чужди кѣщи, които съвсемъ изопачили нейния смисълъ и значение. Дето ходила, всички я впрѣгали на работа като слугиня, да мие чиниитѣ имъ, вследствие на което тази дума днесъ е опорочена. Като се каже „шантонерка“ разбиратъ лека, безпѣтна жена, която води пороченъ животъ.

И тъй, като изучавате различнитѣ езици, обръщайте внимание върху положителнитѣ и отрицателнитѣ думи. Запримѣръ, думата „свѣтлина“ е положителна, а „тъмнина“ — отрицателна. Тъмнината всѣкога следва свѣтлината. Тѣ сж две сестри, едната е облѣчена въ тъмни дрехи, а другата — въ свѣтли. Когато се скрие задъ хоризонта, свѣтлината става невидима. Обаче, тъмнината неотклонно я следва. Следователно, противоположната сила на свѣтлината е тъмнината, на любовта — умразата, на доброто — злото. Свѣтлината, любовта и доброто сж положителни думи, а тъмнината, умразата и злото — отрицателни. Като класифицирате по този начинъ думитѣ,

ще се спрете и върху думата „престъпникъ“ да видите, коя друга дума отговаря на съдържанието, което е вложено въ нея. Вие трябва да намърите бащата и майката на думата „престъпникъ“, да изучите нейното произхождение. Ако майката и бащата на тази дума сж добри, благородни хора, невъзможно е тяхната дъщеря или тяхният синъ да сж престъпници. Такъвъ е законътъ. Обаче, случавъ се понѣкога въ развитието на човѣка да стане нѣкакво отклонение, но това отклонение по никой начинъ не може да бжде престъпление. Казвате, че думата престъпникъ може да се замѣсти съ думата злодѣецъ. Тази дума означава човѣкъ, който работи съ отрицателенъ методъ. Като изучавате положителнитѣ и отрицателнитѣ думи въ нѣкой езикъ, трябва да се спрете и върху неутралнитѣ думи. За следния пътъ направете единъ списъкъ отъ 50 положителни и 50 отрицателни думи да видите, дали съдържанието и смисълътъ на думитѣ отговарятъ всѣкога на външния имъ видъ, на външния имъ изразъ.

Като ученици на окултна школа, вие трябва да правите редъ упражнения, да дойдете до положение да разбирате думитѣ по съдържание и смисълъ. Защо? — Защото на окултния ученикъ не е позволено да си служи съ двусмислени думи. Когато искате да изкажете една истина, думитѣ, съ които си служите, трябва да бждатъ положителни и по форма, и по съдържание, и по смисълъ.

Освенъ това, всѣка дума представя картина, образъ на нѣщо живо, било отъ физическия, било отъ духовния свѣтъ. Спомнете си, кое бѣше първото окултно музикално упражнение, което ви се даде въ Школата. Първото музикално упражнение бѣше отъ физическия свѣтъ: „Сила жива изворна текуща“. То представя жива картина на водата, която тече, която се движи. Второто музикално упражнение бѣше: „Изгрѣва слънцето“. Когато изговорите думитѣ „изгрѣва слънцето“, вие започвате да мислите. Имате предъ себе си жива картина на изгрѣващото слънце. Вие си представяте, какъ слънцето изгрѣва, какъ праща свѣтлината си въ цѣлата природа и какво върши тази свѣтлина. „Изгрѣва слънцето, праща свѣтлина, носи радостъ за живота тя“. На какво се дължи тази радостъ? — Радостта се дължи на това, че всички растения изникватъ, растатъ и се развиватъ. Това е друга картина, но вече отъ астралния свѣтъ, въ който енергиитѣ сж по-възвишени, по-фини отъ тия на физическия свѣтъ.

Третото музикално упражнение, което ви се даде, бѣше: „Сладко медено“. И то събужда въ въображението редъ картини: за слънцето, за цвѣтята, за пчелитѣ и тяхния животъ, за културата имъ, за тяхната голѣма чистота. Тия картини осмислятъ думитѣ „сладко медено“. При тия картини изпква идеята, която се съдържа въ думитѣ „сладко медено“. Това сладко е дошло отъ слънцето

и влѣзло въ цвѣтята, отдето пчелитѣ го изсмукватъ и преработватъ. Тѣ го превръщатъ въ медъ и го използватъ за храна. Когато си представите картината за живота на пчелитѣ, на пръвъ погледъ изпква тѣхната физическа чистота и голѣмото имъ трудолюбие. Достатъчно е най-малкото нарушаване на законитѣ на една отъ пчелитѣ, за да бжде тя строго наказана.

И тѣй, когато изучавате нѣкой езикъ, добре е да класифицирате думитѣ така, че всѣка отъ тѣхъ да се постави въ съответния за нея свѣтъ: физически, астраленъ или умственъ. Така разпредѣлени, всѣка на своето мѣсто, думитѣ ще бждатъ ясни, разбрани по смисълъ и по съдържание. Тогава нѣма да сжществува тази двусмисленостъ, каквато по-нѣкога срѣщате въ нѣкои думи. Запримѣрь, вие често употребявате думата „любовъ“, но нѣкои се срамуватъ, когато я произнасятъ, а други се запитватъ, за каква любовъ се говори. Това показва, че тази дума има нѣколко значения, които се дължатъ на различни течения въ нея: възходящо и низходящо. Да се питате, за каква любовъ се говори, това показва, че има нѣколко вида прояви на любовта: проява на любовта между животнитѣ, между хората, между ангелитѣ и най-после Божествена Любовъ.

Каква е разликата между ангелската и Божествената Любовъ? Като ученици на любовта, вие ще кажете, каква е разли-

ката между едната и другата любовъ. (— Божествената Любовъ крие въ себе си сили, условия за растене). — Божествената Любовъ се отличава съ абсолютна вѣрностъ. Въ нея нѣма нито промѣна, нито измѣна. Тя не се измѣня нито по форма, нито по съдържание, нито по смисълъ. Ангелската любовъ се измѣня по форма, но никога по съдържание и смисълъ. Щомъ не се измѣня по съдържание и по смисълъ, това показва, че ангелската любовъ е свободна отъ страсти. Ако говорите на нѣкой ангелъ за страститѣ, той нищо нѣма да разбере. Въ това отношение ангелитѣ сж абсолютно невежи. Що се отнася до човѣшката любовъ, вия я познавате, нѣма защо да се спираме да говоримъ за нея. Всички знаете, че човѣшката любовъ е примѣсена съ животинска. Затова, именно, тя се измѣня по форма, по съдържание, но не и по смисълъ. Тя включва страстта, а изключва чистотата. Отличителното качество на човѣшката любовъ е, че тя всѣкога ограничава. Достатъчно е да ви залюби единъ човѣкъ, за да ви ограничи веднага. Той казва: Азъ те обичамъ, и ти ще дружишъ само съ мене и съ моитѣ приятели. Вънъ отъ тѣхъ нѣмашъ право да дружишъ съ никого. Животинската любовъ пкъ се измѣня и по форма, и по съдържание, и по смисълъ. Тя забравя всичко.

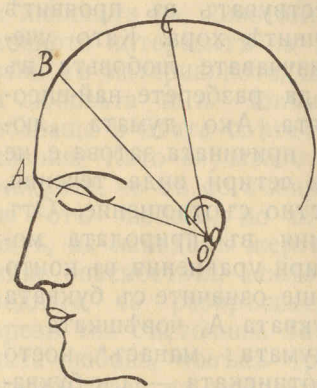
Ако разгледаме думата „животъ, животинска“ по съдържание и по смисълъ, намираме, че тя е положителна дума. Когато искаме да

пресилимъ нѣщо, да покажемъ, че енергиитѣ, които текатъ нѣкъде, сж низши, ние употребяваме думата „животинско“, обаче, тази дума ни най-малко не съдържа низши енергии въ себе си. Запримѣръ, има животни, които проявяватъ по-висока любовъ отъ човѣшката. Наблюдавано е, какъ плѣхъ е носилъ зрънца на единъ гълъбъ да го храни. Ние считаме животинската любовъ за низша, защото е свързана изключително съ материята. Тя не признава по-високъ свѣтъ отъ материалния. Щомъ материалниятъ свѣтъ престане да съществува, и любовта на животнитѣ се прекратява. Доколкото интереситѣ на животнитѣ сж свързани съ материалното, дотолкова се простира и любовта имъ. Човѣшката любовъ, обаче, обхваща и двата свѣта: и материалния, и духовния. Като изучавате живота на птицитѣ, виждате, че тѣ се събиратъ по много заедно не отъ любовъ, но отъ нужда да се бранятъ, да нападатъ жертвитѣ си и т. н. Щомъ мине опасността, която ги застрашава, тѣ веднага се разпрѣсватъ. И човѣкъ минава презъ тия състояния. За да дойде до великата любовъ, човѣкъ трѣбва да мине презъ всички фази на любовта: презъ животинската, презъ ангелската и най-после ще влѣзе въ Божествената Любовъ. Това сж фази на любовта, които човѣкъ трѣбва да наблюдава и да изучава въ себе си.

И тъй, докато се занимава само съ материалния животъ, човѣкъ се намира въ грани-

цитѣ на животинската любовъ; докато се занимава съ материалния и духовния животъ, той е въ границитѣ на човѣшката любовъ; щомъ изчезнатъ страститѣ отъ човѣшката любовъ, човѣкъ влиза въ ангелската любовъ. И най-после, когато разбере причинитѣ на всички явления въ живота, човѣкъ влиза въ Божествената Любовъ. За да провѣрите истинността на моитѣ думи, правете наблюдения върху своитѣ прояви, както и върху тия на ближнитѣ си, да видите, до коя фаза на любовта сте достигнали. Ще видите, какви тънки различия съществуватъ въ проявитѣ на любовта въ различнитѣ хора. Като ученици, вие трѣбва да изучавате любовта въ всичкитѣ ѝ прояви, за да разберете най-високата любовъ — Божията. Ако думата „любовъ“ не е опредѣлена, причината затова е, че тя съдържа въ себе си четири вида течения, между които има известно съотношение. Отъ тѣзи четири вида течения въ природата можете да съставите четири уравнения, въ които Божествената Любовъ ще означите съ буквата Б, ангелската — съ буквата А, човѣшката — съ буквата М, отъ думата „манасъ“, което означава мжжъ, а животинската — съ буквата Ж. Ако стомахътъ има надмощие надъ другитѣ органи, човѣкъ проявява човѣшка любовъ; ако дробовѣтѣ иматъ надмощие, той проявява ангелска любовъ; ако мозъкътъ има надмощие, той проявява Божествена Любовъ.

И тъй, ако широчината на главата, т. е. ако широчината на мозъка е по-голяма от дължината, това показва, че въ този човек преобладава животинската любов. За широчина на главата се измърва разстоянието от едното ухо до другото. Колкото по-голяма е широчината на главата, толкова по-голяма е интензивността на силите, които действуват въ тия центрове. Освенъ широчина, всъки органъ проявява известна активност, която произтича отъ обема, отъ пространството, което той заема въ даденъ моментъ. Ако

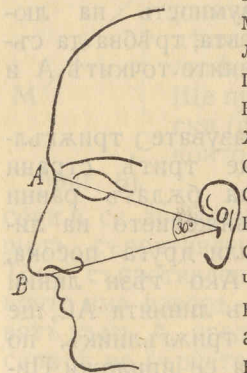
(Фиг. 3).

другитъ, преобладава ангелската любов; ако радиусътъ ОС е по-голямъ отъ останалитъ, преобладава Божествената Любов. Следователно, по голѣмината на радиуситъ

отъ срѣдата на ухото прекарате радиуси къмъ предната и горната част на главата, по дължината на тия радиуси ще определите, каква е любовта въ човѣка. Ако радиусътъ ОА е по-голямъ отъ другитъ радиуси, тогава преобладава човѣшката любов; ако радиусътъ ОВ е по-голямъ отъ

се определя интензивността на любовта, която се проявява въ даденъ човѣкъ. Дължината на радиуситъ определя степенитъ на интензивността на любовта.

Ако отъ ухото прекарате две линии, едната надъ носа ОА, а другата подъ носа ОВ, ще се образува единъ ъгълъ отъ 30°, който определя интелигентността на човѣка. (Фиг. 4).

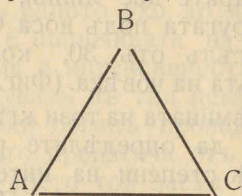

(Фиг. 4).

По голѣмината на този ъгълъ можете да определите различнитъ степени на интелигентностъ животнитъ. Първоначално центърътъ на тежестта на мозъка е билъ отзадъ нѣкъде, но при постепенното развитие на човѣка, центърътъ на тежестта е миналъ въ предната част на мозъка. Затова, именно, челото на човѣка е право, а на животнитъ — наклонено, полегато. Тази е причи-

ната, задето животнитъ ходятъ на четири крака, а не на два, като човѣка. Ъгълътъ АОВ определя интензивността на умственитъ енергии въ човѣка. Ако разгледате, какъ се пише на български езикъ думата „любовъ“, ще видите, че първата буква Л въ думата представя ъгълъ, подобенъ на < АОВ. Този ъгълъ е съставенъ отъ две ве-

личини, АО и ВО, които се движатъ въ две различни посоки и противодействуватъ една на друга. Като напишете думата „любовъ“, ще видите, че жгълтъ ABC, (фиг. 5) който представя буквата А, е сжщо така образуванъ

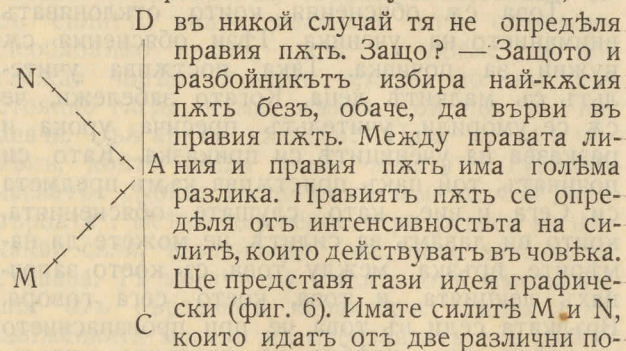

(Фиг. 5).

отъ две величини АВ и ВС, които се движатъ въ различни посоки. За да предадете разумность на любовта, трѣбва да съедините точкитѣ А и С съ права линия, да образувате трижгълникъ. При това положение тритѣ страни на трижгълника могатъ да бждатъ равни помежду си. Обаче, отъ движението на линиитѣ АВ и ВС, въ една или друга посока, зависи и тѣхната голѣмина. Ако тѣзи линии сж по-дълги или по-къси отъ линията АС, ще се образува право̀жгленъ трижгълникъ, по отношение на който може да се приложи Питагоровата теорема: сборътъ отъ квадратитѣ, построени върху двата катета, е равенъ на квадрата, построенъ върху хипотенузата. Площта е мѣрка на силитѣ. Следователно, силитѣ, които действуватъ въ квадрата, построенъ върху хипотенузата, сж равни на сумата отъ силитѣ, които действуватъ въ квадратитѣ, построени върху двата катета.

Често се говори въ живота за правия пжтъ, който се символизира съ права линия.

Обаче, правата линия ни най-малко не означава правъ пжтъ. Правата линия опредѣля най-късото разстояние между две точки, но

(Фиг. 6).

Д въ никой случай тя не опредѣля правия пжтъ. Защо? — Защото и разбойникътъ избира най-късия пжтъ безъ, обаче, да върви въ правия пжтъ. Между правата линия и правия пжтъ има голѣма разлика. Правиятъ пжтъ се опредѣля отъ интензивността на силитѣ, които действуватъ въ човѣка. Ще представя тази идея графически (фиг. 6). Имате силитѣ М и N, които идатъ отъ две различни по-

соки и се движатъ къмъ точка А, обаче, срѣщатъ съпротивлението CD и се отблъскватъ. Това съпротивление представя скала, всрѣдъ която има изворъ А. Силитѣ М и N, които вървятъ къмъ А, представятъ силитѣ на ума МА и силитѣ на сърцето NA. Когато тѣзи сили срещнатъ съпротивлението CD, тѣ се връщатъ назадъ, като образуватъ кржгъ. Щомъ изминатъ този кржгъ, тѣ се връщатъ тамъ, отдето сж излѣзли. За да не се отблъснатъ, тия сили трѣбва да се впрегнатъ на работа. Това ще извърши волята. Волята е сила, която впрѣга мислитѣ и чувствата на човѣка на работа и произвежда редъ действия. Когато нѣкой човѣкъ има слаба воля, мислитѣ и желанията въ него образуватъ по единъ кржгъ,

безъ да извършатъ нѣкаква работа. Който има силна воля, той впрѣга мислитъ и желаніята си на работа и извършва нѣщо.

Това сж обяснения, които отклоняватъ вниманието на ученика. Тѣзи обяснения сж нужни за почивка. Така постѣпва учителътъ съ малкитѣ деца. Когато забележи, че сж се уморили, учителътъ пресича урока и разказва на ученицитѣ си приказка. Като си починатъ, той пакъ пристѣпва къмъ предмета си. Сега и вие, като слушате обясненията, които ви давамъ за силитѣ, не можете да намѣрите връзка между това, съ което започнахъ лекцията, и това, което сега говоря. Връзката седи въ това, че при произнасянето на всѣка дума трѣбва да проявите мисълъ, чувство и действие. Отъ окултно гледище, всѣка произнесена дума, всѣко движение съдържатъ или положителни, или отрицателни сили въ себе си. Запримѣръ, когато искате да ударите нѣкого, вие правите движение надолу; когато искате да задържите нѣкого отъ престѣпление, вие правите движение съ ржцетѣ си напредъ. Движенията, които правимъ нагоре, съдържатъ възходящи сили и могатъ да бждатъ положителни и отрицателни. Движенията, които иматъ посока надолу, сж низходящи и могатъ да бждатъ положителни и отрицателни. Като знаете това, вие трѣбва да бждете внимателни въ движенията си. Никога не дръжте главата си надолу, къмъ земята, защото ще се свържете съ си-

литѣ на земята, които ще укажатъ въздействие върху мисълта ви. Затова, повдигайте главата си нагоре, да свържете мисълта си съ силитѣ, които излизатъ отъ слънцето. Необходимо е отъ време на време да поглежда човѣкъ и къмъ земята, но ако постоянно гледа къмъ земята, той ще се опачи. Българитѣ казватъ: „Пази се отъ човѣкъ, който гледа къмъ земята“. Турцитѣ казватъ: „Който гледа къмъ земята, той гори сърцата“. Всѣко движение е резултатъ на нѣкакви сили, независимо това, дали човѣкъ ги съзнава. Тѣ могатъ да бждатъ отъ умственъ, или отъ сърдеченъ характеръ. Сжщо така движенията могатъ да произлизатъ отъ съзнанието, отъ самосъзнанието, отъ подсъзнанието и отъ свръхсъзнанието на човѣка. Ученикътъ трѣбва да се наблюдава, да изучава движенията и силитѣ, които сж свързани съ тѣхъ, за да може чрезъ думитѣ правилно да ги регулира.

Сега, като пишете върху зададената тема „Разлика между духъ и душа“, спрете се известно време върху думитѣ „духъ и душа“ и помислете малко. Тѣ ще хвърлятъ свѣтлина въ съзнанието ви и ще напишете нѣщо самостоятелно. Тѣзи думи сж идейни, тѣ носятъ свѣтлина въ себе си. Като се спирате върху думитѣ, вие ще се научите да разбирате дълбокия смисълъ, който е вложенъ въ тѣхъ. Окултниятъ ученикъ никога не трѣбва да бърза. Като произнесете думитѣ „душа и

духъ“ нѣколко пѣти спокойно, тихо, при думата „душа“ ще почувствувате подъ лъжичката си особена топлина, особена мекота и ще изпитате желание да помилвате всичко, което се намира около васъ. Като произнесете думата „духъ“, ще изпитате особена сила, особена активностъ. Думата „душа“ произвежда мекота, а думата „духъ“ — сила. Думата „душа“ произвежда вътрешно разширяване къмъ даденъ центъръ, а думата „духъ“ — разширяване навънъ, съ желание да се завладѣе свѣтътъ. Това сж преживявания, които ще имате отъ произнасянето на думитѣ душа и духъ.

После ще се запитате: Азъ душа ли съмъ? — Душа съмъ, защото душа, мириша нѣщо. Както виждате, думата „душа“ има нѣколко значения: душа, мириша нѣщо; душа нѣкого, т. е. хващамъ нѣкого за гърлото, опитвамъ го, дали е душа, или не, дали живѣе, или не. Следъ това ще си кажете: Азъ съмъ духъ. Като кажете тази дума, ще усѣтите, че въ васъ се влива едно течение на сила, на активностъ, съ желание да излѣзе навънъ. При произнасяне на тѣзи две думи, ще се образуватъ две течения: едното иде отвънъ, минава презъ главата и слиза въ симпатичната нервна система. Другото течение излиза отъ симпатичната нервна система, минава презъ сърцето и оттамъ се разпростира въ главата. При произнасянето на думата „душа“, теченията идатъ отгоре и проникватъ вътре въ организъма; при произ-

насянето на думата „духъ“, теченията вървятъ по посока отвътре навънъ. Като знаете това, вие трѣбва правилно да регулирате енергиитѣ на вашия организъмъ. Ако енергиитѣ на вашия организъмъ не сж правилно разпредѣлени, това ще ви причини редъ страдания. Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че енергиитѣ у васъ не сж равномѣрно разпредѣлени, нѣкъде сж събрани повече енергии, нѣкъде — по-малко, вследствие на което преживявате нѣкакви дисхармонични състояния. Когато казваме, че нѣкой човѣкъ има характеръ, това значи, че енергиитѣ въ него сж разпредѣлени точно на своето мѣсто и се намиратъ въ хармония помежду си.

Като ученици, вие трѣбва да разбирате закона за трансформиране на енергиитѣ на своя организъмъ, да не изпадате въ неправилности. За тази целъ вие трѣбва да регулирате силитѣ на своя организъмъ, да ги уравновесите, да контролирате ума и сърцето си, да направлявате волята си, да разберете отношенията, които съществуватъ между духа и душата. Щомъ постигнете това, ще можете да изпълните задълженията си, които имате къмъ природата, ще постигнете и целта, къмъ която се стремите — да познаете Бога, да познаете себе си. Това е смисълътъ на живота. Да намѣри смисъла на живота, тази е една отъ великитѣ задачи на окултния ученикъ. За да постигне това, той трѣбва да започне отъ

най-малката задача — работа върху своето тѣло. За това се изискватъ упражнениа, усилия, трудъ.

T. m.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

6. Лекция отъ Учителя, държана на 8 ноемврий, 1922 г. София.

Предназначение на дихателната система.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

T. m.

Прочетете сега положителнитѣ думи, които сте написали. Следниятъ пътъ ще прочетете отрицателнитѣ думи.

За следния пътъ пишете върху темата: „Предназначението на дихателната система“.

Сега ще ви дамъ едно психическо упражнение, което ще правите сутринъ, следъ ставане, и вечеръ, преди лѣгане. Ще дигнете ржцетѣ си нагоре и ще произнесете думата „свѣтлина“, като наблюдавате, каква промѣна става въ състоянието ви. Упражнението ще продължава отъ 10—25 секунди. (Ржцетѣ се поставятъ една до друга предъ челото, съ длани, обърнати къмъ лицето). Следъ това ще свалите ржцетѣ си долу и ще ги поставите на горната частъ на носа, като произнесете думата „благоухание“. Като произнесете тази дума, ще наблюдавате, каква промѣна става въ състоянието ви. Най-после ще поставите ржцетѣ си подъ носа, на горната устна, и ще произнесете думата „сладостъ“. Пакъ ще наблюдавате промѣнитѣ въ състоянието ви.

Първата дума, която ще произнесете, е „свѣтлина“, после — „благоухание“ и най-после — „сладостъ“. Думитѣ вървятъ отъ възходяща къмъ низходяща степенъ. Материята на думата „свѣтлина“ е най-рѣдка, после тази на „благоуханието“, а най-гъста е материята на думата „сладостъ“.

Сега, на васъ се вижда чудно, защо ви давамъ темата „предназначението на дихателната система“. Какви знания имате за дишането? Защо диша човѣкъ? — Човѣкъ диша, за да поддържа живота, горенето въ своя организъмъ. — Какво нѣщо е горенето и какво — дишането? Споредъ нѣкои дишането е процесъ на чистене. Въ бѣлитѣ дробове има повече отъ 600 милиона клетки, затворени въ малки стаички, въ малки лаборатории. Когато въздухътъ влиза въ бѣлия дробъ, всѣка отъ тия клетки, за кратъкъ моментъ, изпълнява двойна служба: физиологическа и психическа. Въ този смисълъ, дишането е двоенъ процесъ на хранене. Въ една минута човѣкъ прави 20 вдишки, 20 обѣда, а въ единъ часъ — $20 \cdot 60 = 1200$ вдишки, 1200 обѣда. Ако всѣки такъвъ обѣдъ струва сто лева, значи, въ единъ часъ, за всѣки човѣкъ се изразходватъ 120,000 лв. за дишане. За 24 ч. пъкъ той ще струва на природата 2,880,000 лв. При всѣко вдишване природата слага трапеза на човѣка; при всѣко издишване, тя вдига трапезата. При всѣко вдигане и слагане на трапезата, работниците извършватъ своитѣ за-

дѣлжения. Сложна е работата на тия работници, които иматъ крайната задача да пречистятъ кръвта. Следъ всичката сложна функция, вие считате, че тия клетки не сж разумни. Разумни сж клеткитѣ на човѣшкия организъмъ. Клеткитѣ на всѣки органъ, на всѣки удъ отъ човѣшкия организъмъ иматъ специална служба и предназначение.

И тъй, дишането е двоенъ процесъ: физиологически и психически. Крайната целъ на дишането, като психически процесъ, е пречистване на мисълта. Следователно, дишането е свързано съ мисленото, съ мисълта. Кое е най-доброто дишане? — Има три вида дишане: горно, сръдно и долно — споредъ това, коя частъ отъ дробовѣтѣ взима най-голѣмо участие при дишането. Бѣлиятъ дробъ представя сложна лаборатория, въ която се кръстосватъ много енергии. Праната отъ въздуха прониква въ бѣлитѣ дробове и помага за озонирането на кръвта даже и тамъ, дето въздухътъ мѣчно може да проникне. Въ така пречистената кръвъ се влагатъ елементитѣ на живота. Най-добро е пълното дишане. За пълното дишане помага главно любовта. Значи, любовта е първото и необходимо условие за пълното дишане. Когато диша, човѣкъ трѣбва да оценява въздуха като незамѣнимо благо. Когато гледате на въздуха като неопценимо благо, той прониква и въ най-отдалеченитѣ клетки на дробовѣтѣ, изпраща имъ своята прана, своята жизнена енергия, която тѣ из-

вличатъ и изпращатъ по цѣлия организъмъ. Значи, любовта първо засѣга дробоветѣ. Който люби, той се разширява, разширява дробоветѣ си. Когато човѣкъ възприема едно благо съзнателно, съ благодарностъ, любовта започва да действува въ него и го повдига. Тази любовъ е положителна, възходеща и разширява човѣка. Всѣка Божествена енергия, която слиза отгоре, трѣбва да мине първо презъ дихателната система, оттамъ да се качи въ ума и после да слѣзе въ сърцето.

Когато се говори за любовта, мнозина казватъ, че любовта е слѣпа. Този изразъ е останалъ отъ времето, когато човѣчеството се е намирало подъ влияние на месечината, въ периода на постояннитѣ промѣни. Въ сжщность любовта се проявява въ разумния животъ. Защото, сама по себе си, любовта е най-възвишеното нѣщо въ свѣта. Дето любовта прониква, тамъ е животътъ, тамъ е културата. Божествениятъ день започва съ любовта. Казано е въ Писанието: „И рече Богъ да бжде виделина!“ — и стана виделина. Всѣки може да каже, да рече нѣщо, но затова се иска отъ човѣка първо да възприеме въздуха заедно съ праната, съ Божествената енергия, която е вложена въ него. Като проникне въ ума и въ сърцето, тази енергия ще даде потикъ на човѣка да се изкаже, да рече това, което е намислилъ. Следователно, който иска да говори разумно, той трѣбва да се научи правилно да диша и правилно да мисли.

Правили ли сте опитъ да дишате тихо, никой да не ви чува? Когато дишате дълбоко, вие дишате съ шумъ, всички наоколо ви чуватъ. Изкуство е човѣкъ да диша дълбоко, но безъ шумъ, никой да не чува. Когато дишате дълбоко, турайте ржцетѣ си на стомаха, тъй щото при всѣко поемане и издишване на въздуха, и ржцетѣ да се повдигатъ.

Вие трѣбва да изучавате добре процеса на дишането, да можете да го опишете и въ физиологическо, и въ психическо отношение. Изучавайте разнитѣ методи на дишане, да видите, кой методъ да приложите като най-добъръ. Правете опити, при всѣка вдишка да мислите за „свѣтлината“, за да можете по този начинъ да се свържете съ нейнитѣ енергии. Тѣзи енергии се намиратъ въ въздуха, отдето трѣбва да ги извлѣчете. Като мислите за „благоуханието“, ще извлѣчете отъ въздуха другъ родъ енергии. Като мислите за „сладостта“, ще извлѣчете трети родъ енергия. Като мислите върху тѣзи думи и сжщевременно дишате, ще видите, че всѣка дума се отразява различно върху пулса на сърцето. Най-малкитѣ, най-слабитѣ промѣни въ пулса говорятъ за деликатни преживявания на човѣка. Рѣзкитѣ промѣни въ пулса пѣкъ говорятъ за голѣми преживявания на човѣка. Когато човѣкъ се въодушевява отъ възвишени мисли и чувства, биенето на сърцето му е ритмично, пулсътъ му е правиленъ, хармониченъ. Когато човѣкъ живѣе въ областта на грубитѣ, низ-

китѣ чувства, пулсътъ му е дисхармониченъ, неправиленъ. Той изгубва естествения ритъмъ на своя пулсъ. При такива случаи струва ви се, че сърцето на човѣка спира. Така бие сърцето на хора, които страдатъ отъ сърцебиене. Едно трѣбва да научите: да дишате правилно. Защо? — Защото чрезъ правилното дишане ще пречистите мислитѣ си, ще пречистите кръвта си, ще пречистите и мозъка си.

Като се говори за дишането, трѣбва да знаете състава на въздуха. Кои елементи влизатъ въ въздуха? — Въздухътъ е смѣсъ отъ $1/5$ кислородъ и $4/5$ азотъ. — Значи, умственитъ свѣтъ борави съ елементитѣ на физическия свѣтъ. — Какво се отдѣля при дишането? — При дишането се поглъща кислородъ отъ въздуха, а се издиша вжглероденъ двуокисъ. — Въ какво състояние се намиратъ елементитѣ кислородъ и азотъ въ въздуха? — Въ молекулно състояние. Изобщо, когато даденъ елементъ се е получилъ вече отъ нѣкое сложно тѣло, той е въ молекулно състояние. Когато се получава отъ сложното тѣло, докато атомитѣ му не сж успѣли още да се съединятъ въ молекули, той се намира въ атомно състояние. И най-после, когато нѣкое сложно тѣло се разтвори въ вода, елементитѣ му се намиратъ въ йонно състояние. — Кога сж най-активни елементитѣ? — Когато сж въ йонно състояние. По-слабо активни сж, когато се намиратъ въ атомно състояние, а най-слабо активни, когато сж въ молекулно състояние.

— Човѣкъ трѣбва да се наблюдава, да види, какво е състоянието му, когато е неразположенъ, възбуденъ, гнѣвенъ и какво — когато е спокоенъ, добре разположенъ. Доброто или лошото разположение се отразява на дишането, на пулса. Който разбира това, по пулса на човѣка ще разбере неговото физическо и душевно разположение.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате всичкитѣ състояния, да различавате тѣхната материя, по гжстота, по съставъ. Запримѣръ, каква е материята на гнѣва: гжста или рѣдка? — Гжста. — Отъ какви съединения е образувана? — Отъ експлозивни вещества. Гнѣвътъ е опасенъ поради експлозиитѣ, които го придружаватъ. Който се е разгнѣвилъ, той се чувствува, като че е горѣлъ, като че е станалъ пожаръ въ него, следъ много време което трѣбва да мине, докато поправи всички повреди отъ този пожаръ. Повредитѣ ставатъ въ неговия организъмъ. На какво се дължи гнѣвътъ? — На излишни енергии въ организмъ. Когато човѣкъ има много желания, които не може да реализира, частъ отъ енергията, която е била опредѣлена за тѣхното реализиране, остава неизползувана. Тази енергия е причина за гнѣва въ човѣка. Необработенитѣ вещества въ мозъка предизвикватъ слаби процеси на гниене, на ферментация, вследствие на което се предизвиква гнѣва. Непостигнатитѣ желания произвеждатъ гнѣва. Когато нѣкой се гнѣви, това показва, че има много

нереализирани, непостигнати желания. — Какъв е църът на гнѣва? — Да се реализират тия желания. Излишната енергия се събира задъ ушитѣ на човѣка. Въ гнѣвливитѣ хора тѣзи мѣста сж силно развити. Френологитѣ наричатъ тѣзи центрове разрушителни. Тѣзи центрове сж свързани съ двигателнитѣ мускули на устата, затова, когато се разгнѣви, човѣкъ започва да мърда устата си. Който разбира закона за трансформиране на енергийтѣ, той ще знае, по какъв начинъ да отпрати излишната енергия отъ ушитѣ си къмъ мозъка, да я впрегне на работа. Който не разбира този законъ, като се разгнѣви, той ще впрегне езика си на работа — напредъ, назадъ, докато изхвърли тази енергия навънъ и се облекчи. Езикътъ е картечницата, а думитѣ — картечниятъ огънь, който се изсипва надѣсно — налѣво, докато се свърши. Когато искате да знаете, кои думи сж отрицателни, идете при нѣкой гнѣвенъ човѣкъ, вземете листъ и моливъ и започнете да пишете. Той ще изкаже такива отрицателни думи, каквито въ никой речникъ не бихте намѣрили. Ако искате да знаете, кои думи сж положителни, идете при нѣкой благодаренъ, доволенъ човѣкъ и го слушайте.

Като методъ за въздействие срещу гнѣва, окултната наука препоръчва на ученика да се откаже отъ многото си желания. Не е позволено на ученика да има едновременно много желания. Защо? — Защото не могатъ да се

развиватъ правилно. Опредѣлено е, колко квадратни метра земя е нужно за едно плодно дърво, за да вирѣе добре. Ако имате единъ декаръ земя, върху която искате да посадите лозови пръчки, вие можете да посадите най-много десетъ пръчки. Посадите ли повече, тѣ ще се развиватъ слабо, ще даватъ хилави плодове. Следователно, за да не получите хилави плодове, не бързайте да реализирате всичкитѣ си желания изведнѣжъ. Желанията на човѣка се намиратъ въ зародишно състояние, и затова той трѣбва постепенно, едно по едно, да ги излупва, да може да ги храни, да дадатъ добри плодове. Всѣко желание на човѣка е капиталъ, който може да се превърне въ кинетическа енергия, но то трѣбва да чака времето си. Всѣко желание е сила, която ще даде своитѣ резултати, но тази сила трѣбва да се събуди на опредѣленото за нея време. Желанието не трѣбва да се събужда нито по-рано, нито по-късно отъ опредѣленото време. За всѣко желание има опредѣлено време и пространство, когато то може да се реализира. Ако не спазите това време, ще се натъкнете на редъ отрицателни състояния, между които на първо мѣсто ще бжде гнѣвътъ. А като не може да постигне нѣкое свое желание, човѣкъ завижда. Щомъ започне да завижда, ще дойде и гнѣвътъ. Искате ли да се освободите отъ гнѣва, трѣбва да постигнете желанията си. За да ги постигнете, тѣ трѣбва да бждатъ малко на брой. Колко

желания можете да реализирате годишно? — Едно желание. — Колко класа може да свърши ученика за една година? — Единъ класъ. Най-способниятъ ученикъ може да свърши два класа на годината, а гениалниятъ — три класа. И гениалниятъ учи, минава класове, но за него има особена школа. И гениалниятъ човѣкъ е изложенъ на погрѣшки; той има условия да грѣши повече, отколкото обикновениятъ човѣкъ. Гениалниятъ много печели, много губи и много страда; обикновениятъ човѣкъ малко печели, малко губи и по-малко страда. За да регулирате енергиитѣ на своя организъмъ, трѣбва да дишате правилно, дълбоко.

И тъй, многото желания отклоняватъ вниманието на човѣка. Срѣщате нѣкой човѣкъ замисленъ, навелъ глава надолу, къмъ земята гледа. Този човѣкъ има много желания, вследствие на което и дишането въ него се извършва слабо. Това е забелязано и въ живота на видни артисти. Когато нѣкой способенъ артистъ стане много амбициозенъ, кръвообращението въ него става неправилно, дишането му непълно, вследствие на което той се нервира и започва да се гнѣви. Цѣрътъ противъ гнѣва е да намѣрите нѣкой вашъ приятель, който да е отрицателенъ, пасивенъ. Помолете го да тури лѣвата си ржка върху дѣсната половина на главата ви и ще видите, че следъ кратко време всичката излишна енергия отъ васъ ще мине въ ржката му и ще се облекчите. Вие сте били положи-

теленъ, активенъ, а той — отрицателенъ, пасивенъ, вследствие на което между васъ е станала правилна обмѣна.

Значи, гнѣвливиятъ трѣбва да намѣри тихъ, спокоенъ човѣкъ, на когото да предаде частъ отъ излишната си енергия. Не е лошо, че се гнѣви човѣкъ, но трѣбва да знае закона, да впрѣга тази енергия на работа. За предпочитане е човѣкъ да се гнѣви, отколкото никакъ да не се гнѣви. Има хора, които сж пасивни и като се разгнѣватъ, не могатъ външно да изразятъ гнѣва си. Тѣ минаватъ за кротки хора, въ сжщность не сж кротки. Пасивниятъ гнѣвъ ражда страха, а активниятъ — ражда отмъщението. Особено силно е отмъщението, когато нѣкой се опита да се противопостави на гнѣва. Щомъ се разгнѣви нѣкой човѣкъ, дайте му възможность да прояви гнѣва си; спрете ли гнѣва му, той ще започне да отмъщава. Защо нѣкой хора не могатъ да се гнѣвятъ? — Защото нѣматъ излишѣкъ отъ тази енергия. Тѣ мязатъ на онѣзи пияници, които искатъ да пиятъ, но или пари нѣматъ, или кръчми отворени нѣма. Значи, тѣ нѣматъ условия да се напиятъ и по необходимостъ минаватъ за трезви. Тѣ сж готови да отидатъ въ първата отворена кръчма и да се напиятъ. Истински трезвъ, добродетеленъ човѣкъ е онзи, който при всички условия да пие, да се гнѣви, не може да излѣзе отъ своето равновесие. Такъвъ човѣкъ има воля, има самообладание.

Онзи, който има слаба воля, той се подава и на най-малкото изкушение.

Сега, като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате противоречията, на които се натъквате. Вие трѣбва да изучавате разнитѣ състояния, които изживявате. Нѣкой път седите, чувствувате се нѣкакъ особено притѣсненъ, не знаете де да турите рѣшетѣ си: турите ги отпредъ, не ви харесва; турите ги отстрани, или отзадъ — пакъ не ви харесва. Ако разбирате дълбокия смисълъ на вашето състояние, вие лесно щѣте да го обясните. Рѣшетѣ представятъ човѣшката воля. Когато не знаете де да турите рѣшетѣ си, това значи, че не знаете, какъвъ ходъ да дадете на волята си. Като поставяте рѣшетѣ си отзадъ, отпредъ, или настрани, съ това вие търсите най-подходящия методъ за проява на волята. Щомъ намѣрите подходящо мѣсто за рѣшетѣ си, вие вече сте решили въпроса, по какъвъ начинъ да проявите волята си. Като пръвъ методъ за проява на волята е прилагане на закона за трансформиране на енергиитѣ въ организмъ си чрезъ бѣлитѣ дробове. Източнитѣ народи обръщатъ голѣмо внимание на дишането като методъ за работа въ много направления. И западнитѣ народи сж искали да използватъ този методъ, но като крайни материалисти, той е далъ за тѣхъ лоши резултати. Тѣ сж искали по бързъ начинъ да постигнатъ много нѣща, но скъпо сж платили за това

бързане. Любовь се иска отъ хората, за да използватъ правилно науката за дишането. Безъ любовь не може да се диша. Първото условие е любовта да участвува при дишането. Не участвува ли любовта при дишането, никакви постижения не можете да имате. При това положение, организмътъ не може да се справи съ излишната си енергия, вследствие на което въ човѣка се зараждатъ редъ отрицателни състояния. Когато дишането не става правилно, въ организмъ се наслояватъ полуорганически вещества, утайки, които сж причина на всички болести. Благодарение на тия утайки, на тия полуорганически вещества, кръвта на човѣка не може добре да се пречиства и става причина за развиване на много микроби.

Сега вече имате понятие, колко сложенъ процесъ е дишането. Достатъчно е да си представите тия 600 милиона работници, които день и нощ работятъ безкористно, за да разберете, какъвъ великъ процесъ се извършва въ вашия организмъ. При това, всѣка клетка има своя строго опредѣлена специалностъ. Ако не разглеждате този процесъ съзнателно, вие ще кажете, че не струва да се живѣе. — Не, струва да се живѣе. Всѣка вдишка и издишка е резултатъ на работата, на усилията на милиони работници. Следователно, дишайте съзнателно, съ любовь, ако искате всѣкога да имате добро вътрешно разположение. Разгнѣ-

вите ли се малко, цѣлата хармония въ организмъ се нарушава, а съ това заедно и дишането не става правилно. За да разберете, колко скъпо струва всѣки човѣкъ на природата, направете изчисление, колко се изразходва за него въ продължение на една година. Като знаете, колко се плаща за 24 часа, лесно ще изчислите за една година. И това е разходъ само за дишането. Изчислете следъ това, колко се изразходва за работниците въ стомаха, въ мозъка и въ всички останали удове. Следъ всичко това ще дойде нѣкой да каже, че животътъ нищо не струвалъ, че всичко било даромъ дадено. — Така е за онзи, който не разбира. Онзи, който разбира, той знае, колко скъпо струва животътъ и на най-малкото същество, а още повече на човѣка. Вие сте храненици на природата, безъ да съзнавате, какви сръдства харчи тя за васъ. Нима децата съзнаватъ, колко харчатъ родителитъ за тѣхъ? Обаче, когато пораснатъ, когато сами започнатъ да се подържатъ, тогава виждатъ, колко много сж коствали на родителитъ си. Не е лесна работа да се отгледа единъ човѣкъ! Когато направите точна смѣтка за всички разходи, които природата прави за васъ, ще видите, какво нѣщо е човѣкътъ. И тогава, въ душата ви ще се пробуди велико чувство на благодарностъ за живота, който ви е даденъ. Само при това съ-

знание вие ще разберете дълбокия смисълъ на думитъ: „По благодать живѣемъ“.

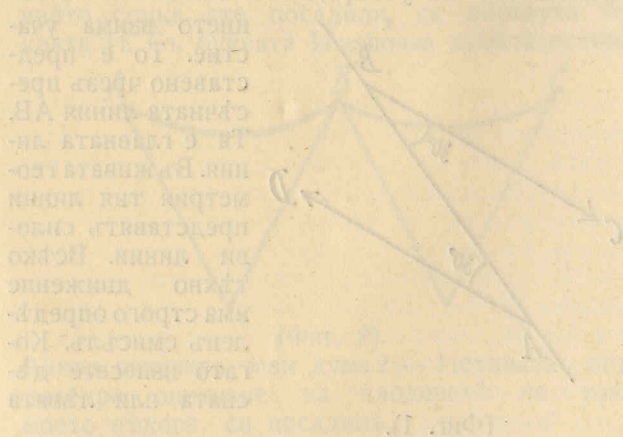
Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

7. Лекция отъ Учителя, държана на 22 ноемврий, 1922 г. София.

Единство на съзнанието.

— Fir — für — fen.

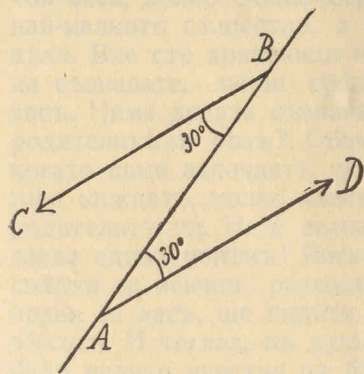
— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Размишление.

Четоха се темитъ върху „предназначението на дихателната система“.

На фиг. 1. имате две успоредни линии СВ и DA, които се движатъ въ противоположни посоки, пресѣчени съ трета линия АВ. При пресичането на дветѣ успоредни съ трета права, се образуватъ жгли, равни на 30° . При движението на успореднитѣ линии и съзна-

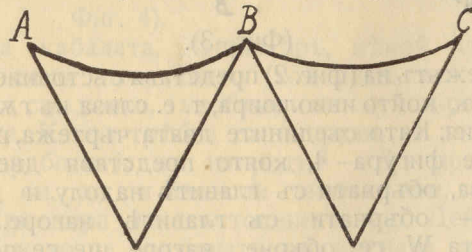

(Фиг. 1).

ржка напредъ, тѣзи движения иматъ опредѣленъ смисълъ и значение. Ако движите рж-

нието взима участие. То е представено чрезъ пресѣчната линия АВ. Тя е главната линия. Въ живата геометрия тия линии представятъ силови линии. Всѣко тѣхно движение има строго опредѣленъ смисълъ. Когато изнесете дѣлната или лѣвата

ката си по посока на правата СВ, и това движение означава нѣщо. Следъ това взимате въ ржката си една ябълчна семка, свивате ржката си, навеждате се къмъ земята и посадите семката. Щомъ направите това движение, следъ малко ще направите обратно движение — ще се вдигнете нагоре. Следъ нѣколко години дървото ще израсте и ще даде плодъ. За да откъснете единъ отъ тѣзи плодове, вие протягате ржката си нагоре и после я спущате надолу. При тѣзи движения, спущане ржката надолу, за да посадите семката, и протягането ѝ нагоре, за да откъснете плодъ отъ дървото, чиято семка сте посадили, се образува буквата И. Съ буквата И започва думата истина.

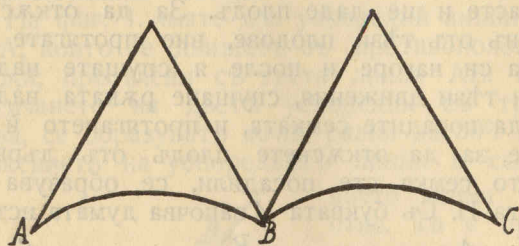

(Фиг. 2).

Какво означава тази дума? — Истината подразбира опитване на плодоветѣ на това, което нѣкога си посадилъ.

Сега, имате други две линии, които представятъ движение на единъ отворенъ кръгъ. Този кръгъ е образуванъ отъ дветѣ криви

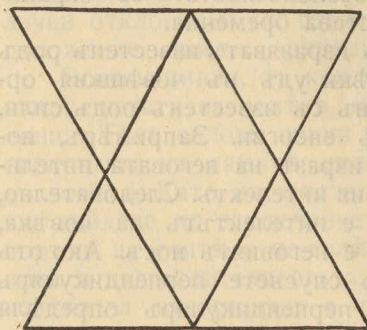
линии АВ и ВС. Движението на кривитѣ линии АЗ и ВС върви надолу, въ гжстата материя. Така се образува еврейската буква W (вав), която представя човѣкъ, съ спуснати надолу ръце, въ състояние на мисль, на размисление. Тѣзи две криви могат да се движатъ и нагоре, въ по-рѣдката материя, при което се образува чъртежъ, обратенъ на първия.

(Фиг. 3).

Чъртежътъ на (фиг. 2) представя състоянието на човѣкъ, който инволюира, т. е. слиза въ гжстата материя. Като съедините двата чъртежа, ще получите фигура 4, която представя две същества, обърнати съ главитѣ надолу и други две — обърнати съ главитѣ нагоре. Ако буквата W се обърне нагоре, ще се получи буквата М, която е образувана при движението на човѣшкото съзнание въ неговото еволюционно състояние. На еврейски езикъ тази буква означава смъртта, а у насъ означава начало на човѣшкия интелектъ, или начало на човѣшкия умъ. Съ други думи казано, тази буква означава превръщане на енергиитѣ отъ

едно състояние въ друго. И наистина, чрезъ мисльта човѣкъ дохожда до положение да превръща енергиитѣ.

Фиг. 4).

Голѣма наука се крие въ буквитѣ, затова тѣ трѣбва специално да се изучаватъ. Всѣка буква е ключъ на известенъ родъ енергия, която човѣкъ трѣбва да превръща; ако е низша, да я превърне въ висша. Съ буквитѣ се занимава кабалата. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ носи едно име, което той самъ не харесва и съ което, изобщо, не му върви въ живота. Какво трѣбва да направи, за да тръгнатъ работитѣ му напредъ? — Да промѣни името си, да си измисли такова име, което да хармонира на състоянието му. Действително, като се вслушвате въ имената на хората, ще забележите, че звуковетѣ въ нѣкои имена сж така съчетани, че дразнятъ ухото ви. Когато нѣкой човѣкъ минава презъ известно посвещение, турятъ му такова име, което да отговаря на неговитѣ астрологически аспекти. Ако разгледате буквата а (а), виждате, че тя е образувана отъ знака за безконеч-

ността, поставенъ нагоре вмѣсто хоризонтално, както обикновено се пише, и натоваренъ, бремененъ съ нѣщо. Това показва, че въ тази буква безконечността се ограничава отъ нѣщо и става бремна.

Както буквитѣ изразяватъ известенъ родъ енергии, така и всѣки удѣлъ въ човѣшкия организъмъ е свързанъ съ известенъ родъ сили, съ известенъ родъ енергии. Запримѣръ, носътъ на човѣка е изразъ на неговата интелигентностъ, на неговия интелектъ. Следователно, колкото по-силенъ е интелектътъ на човѣка, толкова по-дълъгъ е неговиятъ носъ. Ако отъ срѣдата на челото спуснете перпендикуляръ къмъ носа, този перпендикуляръ опредѣля голѣмината на жглитѣ, които се образуватъ отъ линиитѣ на носа. Линиитѣ на носа представятъ дветѣ рамена на жгѣла, а широчината на носа представя голѣмината на жгѣла. Колкото повече странитѣ на тия жгли се отдалечаватъ отъ перпендикуляра, толкова повече интелигентността на човѣка отслабва. Колкото по-малкъ става жгълътъ, толкова повече интелигентността се увеличава. Изобщо, интелектуалната сила на човѣка се проектира чрезъ носа. Колкото жгълътъ е по-малкъ, толкова интелектътъ на човѣка е по-силенъ, толкова умътъ му е по-проницателенъ. Колкото по-голѣмъ става този жгълъ, интелектътъ се намалява, а природниятъ, обективниятъ умъ се усилюва. Колкото чувствата сж по-силни въ човѣка, толкова по-широкъ е носътъ долу,

при ноздритѣ. Общо казано: дължината на носа е свързана съ интелекта, а широчината — съ чувствата на човѣка. Като знаете тѣзи общи положения, правете наблюдения, изучавайте формата на носа, да видите, какви различни отклонения сж станали отъ нормалното положение, което природата е опредѣлила.

Всички линии, съ които означаваме носа, очитѣ, устата на човѣка, представятъ силови линии. Тѣзи силови линии опредѣлятъ интензивността на самитѣ сили, които работятъ въ човѣка. Като изучавате очитѣ на човѣка, ще дойдете до заключението, че колкото отворътъ на очитѣ е по-голѣмъ, по-широкъ, толкова и впечатлителността, способността на човѣка за възприятия е по-голѣма. Колкото отворътъ на очитѣ е по-малкъ, толкова и впечатлителността е по-слаба. Впечатлителността е свързана съ наблюдателната способностъ въ човѣка. Колкото по-наблюдателенъ е човѣкъ, толкова е по-силно развита въ него долната частъ на челото, до веждитѣ. Тази частъ на челото е добре развита у естественицитѣ, понеже тѣ наблюдаватъ всички явления въ природата. У философитѣ пъкъ, които се занимаватъ повече съ отвлѣчената мисль, съ тѣй наречената метафизика, горната частъ на челото е повече развита отъ долната. Когато устнитѣ сж дебели, добре развити, това показва, че въ този човѣкъ е добре развитъ апетитътъ, или чувствеността. При тънки устни, чувствеността е слабо раз-

вита. Следователно, външнитѣ признаци, или белези на човѣшкото лице особено, показватѣ, съ какво има човѣкъ да се справя въ себе си и какъ трѣбва да работи, за да регулира силитѣ на своя организъмъ. Като знае тия признаци, човѣкъ ще може да моделира носа, очитѣ, ушитѣ, устата, веждитѣ си. За тази целъ той трѣбва да изучава движенията на силовитѣ линии, както и тѣхнитѣ външни и вътрешни проекции.

За да бжде правилно, хармонично движението на силовитѣ линии въ човѣка, той трѣбва да пази единство на съзнанието си, т. е. да не допуска въ съзнанието си никакво раздвояване. Най-малкото раздвояване на съзнанието произвежда въ човѣка две равни противодействащи сили, които взаимно се неутрализиратъ. Запримѣръ, явява се у васъ желание да направите едно добро, което е свързано съ нѣкаква материална жертва. Въ този моментъ се явява страхътъ, че ще се ошетите; той веднага се противопоставя на желанието ви да направите добро, и тѣзи две сили се взаимно унищожаватъ или неутрализиратъ. Щомъ се натъкнете на тѣзи две противодействащи сили, вие казвате: Ще отложа това добро за по-благоприятни условия.

При другъ случай у васъ се явява силенъ стремежъ да направите нѣкакво научно изследване, но изведнѣжъ си представяте, че за това изследване ви сж нужни години усиленa работа и се отказвате отъ изследването си.

После влизате въ нѣкое духовно общество, искате да работите за своето духовно развитие. Но ако дойде въ ума ви мисълта, че не е време за духовенъ животъ, вие напуштате това общество. Днесъ пренебрегнете едно добро желание, утре потисните известенъ стремежъ въ себе си, докато най-после съзнанието ви се раздвои. — Не, за да развиете своитѣ духовни сили, вие никога не трѣбва да се отказвате отъ добритѣ си желания и стремежи, никога не трѣбва да се подпушвате, за да не раздвоите съзнанието си. Духовнитѣ сили въ човѣка се развиватъ само при единство на съзнанието. Вие трѣбва да знаете, че всички сте изложени на влиянието на странични сжщества, които иматъ желание да ви отклонятъ отъ пътя. Като имате всичко предъ видъ, трѣбва да вземете предохранителни мѣрки за възстановяване на първичното положение на съзнанието си. Иначе, ако държите на вашата крива философия, ще мислите, че при раздвояване на съзнанието има нѣкаква наука, или нѣкаква придобивка. — Не, въ раздвояването на съзнанието нѣма никаква наука, никаква философия, никаква придобивка.

Следователно, роди ли се у васъ желание да направите нѣкакво добро, не отлагайте да го извършите, колкото и каквото да ви струва. Желанието за правене добро е положителна сила, която придава нѣщо на човѣка, но не отнима. Щомъ се роди у васъ желание да направите най-малкото добро, направете го. Откажете ли се

да го направите, вие ще изпитате малка тъга, или известно неразположение. Тази тъга, това неразположение сж наказание за васъ, че не сте извършили доброто. Който се откаже да извърши най-малкото добро и отхвърли страданието, което е преживѣлъ по този случай, той ще се натъкне на нѣкакво нещастие. Нѣма да мине много време, и той, по невнимание, ще се подхлъзне и ще строши, или ще изкълчи крака си. Това нещастие се дължи на раздвояване на съзнанието въ човѣка. И следъ това той ще вика лѣкаръ, ще плаща, ще лежи два — три месеца въ легло. Какво е спечелилъ отъ всичко това? Значи, всички нещастия, всички страдания въ живота на човѣка се дължатъ на нежеланието му да изпълни волята Божия. Нищо въ живота не остава безнаказано. — Е, въ другъ животъ ще плащаме. — Нѣма да плащате въ другъ животъ, но още сега. Нѣма да мине седмица, месецъ или година, и вие ще видите последствията на отклонението ви отъ правия пътъ. Като знаете това, бждете внимателни даже къмъ най-малкитѣ си стремежи и желания. Не пренебрегвайте малкитѣ желания, не спирайте тѣхната проява.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да бждете внимателни, никога да не подпушвате съзнанието си. Каквато погрѣшка направите, малка или голѣма, бждете готови да се изповѣдате предъ себе си. Искрени трѣбва да бждете предъ себе си. Запримѣрь,

нѣкой младъ човѣкъ постѣпва въ университетъ, иска да учи, да свърши по нѣкакъвъ предметъ. Но той е беденъ, нѣма сръдства. По едно време Провидението го поставя на изпитъ да види, доколко той е готовъ да издържи въ своята честностъ. Така се съчетаватъ условията, че той се намира предъ отворената каса на единъ богатъ човѣкъ. Поглежда къмъ касата, поглежда къмъ вратата на стаята, да не влѣзе нѣкой да го види и като се увѣри, че е самъ, бръква въ касата, изважда две хиляди лева и казва: Ще свърша съ тѣзи пари, и като се назнача на нѣкаква работа, ще помагамъ на бедни студенти, и тѣ да свършатъ университетъ. Какво става после? Откриватъ кражбата и го хващатъ. Той започва да се извинява, че не знаелъ, какво го чаква, не знаелъ, че ще носи отговорностъ, но мислилъ, че трѣбва да свърши университетъ, и самото Провидение му предлагало тази помощъ. — Невъзможно е човѣкъ да не знае, какви сж последствията на кражбата. Ако не знае, въ затвора ще ги научи. Човѣкъ трѣбва да бжде искренъ предъ себе си, да се изповѣда, да признае погрѣшката си. По този начинъ той ще освободи съзнанието си отъ излишенъ товаръ. Това значи: не подпушвайте съзнанието си!

И тѣй, не пренебрегвайте въ себе си и най-малкото Божествено желание. Щомъ се яви такова желание въ сърцето ви, реализирайте го. Всѣко Божествено желание е малко

семенце, което вие посадите въ земята. Щомъ го посадите, то ще израсте и ще даде плодъ, който свободно можете да откъснете и да го вкусите. Ако задържите едно Божествено желание въ себе си, вие съзнателно се подпушвате, вследствие на което се излагате на редъ болести. Всички болести се дължатъ, именно, на това подпушване, предизвикано отъ неизпълнение на Божественитѣ желания, които ви подтикватъ къмъ правене на добро. Вие трѣбва да знаете, че не можете да си играете съ законитѣ на разумната природа. Тя не позволява на никого да си играе съ нея. Който веднѣжъ само се опита да играе съ природата, той въ най-скоро време ще получи своето възмездие.

Като ученици, отъ всички се изисква единство на съзнанието. Ако нѣмате това единство, не можете да бъдете ученици. И да посещавате класа тукъ, горе нѣма да ви приематъ. Докато не придобиете единство на съзнанието, никакви ученици не можете да бъдете. Въ Школата се приематъ ученици съ свѣтълъ умъ, съ благородно сърце, съ силна воля и съ здравъ грѣбнакъ да носятъ. Хилави, болни ученици въ Школата не приематъ. Който е слабъ, хилавъ, да седи у дома си. Като оздравѣе, тогава да дойде. Ученикътъ трѣбва да има диамантна воля, да прилага. Отъ васъ не се изискватъ голѣми подвизи, да спасявате свѣта. Отъ васъ се изисква най-малкото, микроскопическо приложе-

ние на доброто. Щомъ дойде нѣкакъвъ благороденъ потикъ у васъ, колкото малкъ да е, дайте му ходъ. Той ще отнеме само една минута да го извършите. Запримѣрь, отивате по работа нѣкъде и срѣщате на пътя единъ беденъ просекъ. Изведнѣжъ у васъ се явява желание да му кажете една добра дума. Спрете се за минутка предъ него и го попитайте, какъ вървятъ работитѣ му. Казвате: Защо ще губя времето си да спирамъ предъ този просекъ и да разговарямъ съ него? — Ако не си готовъ да спрешъ за една минута, после ще те заставятъ да изгубишъ сто минути.

Единство на съзнанието се изисква отъ васъ. Щомъ придобиете това единство, вие ще можете да регулирате силитѣ въ своя организмъ. Ако нѣмате единство на съзнанието, ще се отклоните отъ пътя си, ще тръгнете въ лѣвия пътъ. Опасно е да се раздвои съзнанието на човѣка. Представете си, че нѣкой се спуща съ парашутъ на земята. При спущането си надолу, парашутътъ непременно трѣбва да бѣде отворенъ. Не е ли отворенъ, смъртта е неизбежна за онзи, който е вътре. Разтварянето на парашута означава единство на съзнанието. Защо? — Защото животътъ е въ отворения парашутъ. По аналогия на това, казваме, че животътъ е въ единството на съзнанието. Само при това състояние на съзнанието, вие ще можете да контролирате мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ си. Вие трѣбва да правите опити да се контролирате, да из-

питате силата на волята си. За тази цел ще ви подложимъ на следния опитъ: ще вземемъ една голѣма игла, губерка, и ще я забодемъ на известна дълбочина въ ржката ви, докато потече кръвъ. Следъ това всѣки ще наблюдава, следъ колко време, чрезъ силата на волята си, ще спре болката на ржката. Това бодване съ губерка не е нищо друго, освенъ обидитѣ и огорченията, които вашитѣ близки ви нанасятъ. Ако можете скоро да забравите, да трансформирате обидата, вие сте човѣкъ съ силна воля. На този опитъ ще се подложатъ само силнитѣ, т. е. безстрашливитѣ. Страхливитѣ ще оставимъ настрана. Природата не обича страхливитѣ хора. Тѣ сж осждени отъ нея на смъртъ. Къмъ смѣлитѣ хора тя има почитание и всѣкога е готова да имъ помага. Смѣлъ, безстрашливъ може да бжде само онзи, който има непоколебима вѣра въ законитѣ на разумната природа. Страхливиятъ всѣкога пристѣпва тия закони, затова природата има за него особено мнение.

Всѣки трѣбва да се стреми къмъ единство на съзнанието като методъ за лѣкуване, като методъ за работа върху себе си. Отъ каквата болестъ да заболѣте, достатъчно е да възстановите единството на съзнанието си, за да се дигнете отъ леглото си здравъ и бодъръ. Висшитѣ сили на съзнанието се насочватъ къмъ вашия организъмъ и започватъ да му въздействуватъ, докато стане обратъ въ тѣлото ви, вследствие на което всички енер-

гии потичатъ нагоре, взиматъ обратно движение. При това положение, чуждитѣ вещества въ организма, които сж причина на болеститѣ, изчезватъ моментално, както изчезва прахътъ отъ повърхността на барабана. Ако нѣкой отъ васъ заболѣе отъ хрема, нека приложи сжщия методъ, да види, за колко време ще се излѣкува. Крайниятъ предѣлъ, до който може да продължи хремата, е обикновено седмъ деня. Понѣкога тя продължава три седмици, въ изключителни случаи продължава три месеца. Съ този методъ, обаче, вие можете да излѣкувате хремата въ петъ минути; ако не успѣте да я излѣкувате въ петъ минути, ще гледате да се освободите отъ нея поне въ продължение на два-три часа, или два-три деня.

Мнозина се оплакватъ, че паметта имъ отслабнала, започнала да имъ изневѣрва. — Лесно може да се възстанови първоначалната сила на паметта. — По каквъ начинъ? — Чрезъ възстановяване единство на съзнанието. — Какъ става това? — Като изхвърлите отъ ума и сърцето си всички ония мисли и чувства, които ви смущаватъ. Раздвояването на съзнанието е причина за отслабване на паметта. Сжщевременно раздвояването на съзнанието ражда страхъ въ човѣка. Нѣкое дете открадне едно яйце отъ дома си, и отъ страхъ да не го види майка му, то се приструва на болно. Страхътъ отъ наказанието е резултатъ на раздвояване на съзнанието въ това дете.

Страхът е неджг на чувствата, гордостта — неджг на ума. Разрушителната способност въ човѣка се дължи на известно изопачаване въ творческите му сили. Когато силите, енергиите въ човѣшкия организъм се отбият отъ правия си път, човѣкът започва да се отдава на фиктивни, въображаеми мисли и чувства, които му създаватъ излишни страдания. Запримѣръ, нѣкой си въобрази, че едичкой си обидилъ честта му. — Кой може да обижда? И какво, въ сжщностъ, представя честта?

Съвременните хора сж чувствителни, лесно се обиждатъ, лесно се накърняватъ чувствата имъ. Учените казватъ, че човѣкът ималъ петъ чувства, т. е. петъ сѣтива. Отъ какво е произлѣзла думата „сѣтиво, усѣтъ“? Казваме у — сѣт, или у — сат. Буквата „у“ означава човѣка, който е посадилъ нѣщо. Коренътъ на думата е сат, което означава проява, а сжщевременно означава и нѣщо, което е ограничено. Следователно, подъ думата „усѣтъ“ разбираме нѣщо, което е посадено въ почвата, или въ съзнанието, въ ограничено пространство, дето започва да расте. Коренътъ „сат“ е отъ санскритски произходъ и означава нѣщо, което може да се прояви, да се ограничи. Буквата „а“ въ корена „сат“ при слизането си, при инволюцията си, постепенно се е измѣняла, докато се превърнала въ буквата „е“. Значи, отъ у — сатъ се е образувала думата „усѣтъ“.

Коя дума познавате подобна на думата „усѣтъ“? — Възприятие. — Като извадите предлога „въз“, остава думата „приятие“, която започва съ буквата „П“. Тази буква означава оплодяване. Значи, енергиите първо се запазватъ, а после се оплодяватъ. Усѣтътъ означава външенъ процесъ, а възприемането — вътрешенъ; той означава растене. Следъ възприемането иде схващането. Схващането произлиза отъ думата „хващамъ“ нѣщо съ ржката си. То е физически процесъ. Обаче, думата схващане започва съ буквата „с“, която показва, че това, което човѣкът е хваналъ съ ржката си, се намира въ възходящо състояние, върви нагоре. За да расте нѣщо нагоре, ние трѣбва да му създадемъ благоприятни условия, да го оградимъ отвсѣкжде. За да се ограда нѣщо, умътъ на човѣка трѣбва да работи. Буквата „щ“ въ думата схващамъ, показва, че умътъ може да работи само тогава, когато и волята взима участие за премахване на външните противоречия. Като израсте, посѣтото ще мине въ по-висока степенъ и ще оживѣе. Следователно, въ схващането, като процесъ, се забелязватъ нѣколко фази: посаждане на нѣщо, израстване на посѣтото и узрѣване, превръщане на тия енергии въ плодъ, въ нѣщо живо.

Основната идея на тази лекция е единство на съзнанието. Дето има единство на съзнанието, тамъ не могатъ да сжществуватъ никакви криви мисли, никакви отрицателни

чувства. За да дойдете до това единство, от васъ се иска да бъдете искрени въ себе си, да не се самоизлъгвате. Всѣки въ себе си ще си признае добритѣ и лошитѣ чърти, безъ да ги увеличава, или намалява. Като се прецени правилно, ученикътъ ще може самъ да направлява силитѣ на своя организъмъ. Всѣки човѣкъ има недостатъци, но нѣкои не искатъ да признаятъ това. При сегашнитѣ условия на живота недостатъцитѣ сж благо за човѣка. Чрезъ тѣхъ той може да се развива. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ е физически слабъ, хилавъ, но същевременно природата е вложила въ него такива сили, чрезъ които той може да подобри физическото си състояние. Другъ нѣкой има добъръ умъ, но центроветѣ му задъ ушитѣ сж силно развити, и този човѣкъ е склоненъ къмъ разрушаване. Какво трѣбва да прави? — Понеже има добъръ умъ, той ще намѣри начинъ, по който да трансформира тази енергия, да я изпрати въ предната частъ на мозъка си и да я впрегне на работа. Тази енергия е необходима, но трѣбва да се използва разумно. Гнѣвътъ, запримѣръ, представя вжглицата, които се поставятъ въ огнището да каратъ колата. Значи, вжглицата ще поставите на огнището, водата — въ котела, парата ще прекарате презъ тржбитѣ и ще я впрегнете на работа. Така машината ще се движи, ще върви напредъ.

Друга енергия въ човѣка е страхътъ, който сжщо трѣбва да се впрегне на работа.

Като елементъ, страхътъ трѣбва да се съедини съ разсѣдка и да даде сложно тѣло, или съединение, наречено благоразумие. Тогава ще имаме следното равенство: $C + P = B$. На химически езикъ казано, страхътъ е основа, разсѣдкътъ — киселина, а благоразумието — соль. Въ животинското царство страхътъ е на първо мѣсто. Тамъ той управлява. Заднитѣ крака на заека сж се продължили, вследствие на страха. Дългитѣ уши на заека показватъ, че той е уменъ — слуша добре и разсѣждава добре. Заекътъ обича да се катери по стрѣмни мѣста, нагоре, затова преднитѣ му крака сж останали по-къси отъ заднитѣ. Нагоре той бѣга много бързо, но когато бѣга надолу, често се търкаля. Ржцетѣ на човѣка отговарятъ на заднитѣ крака у заека. Както се свиватъ ржцетѣ на човѣка, така се свиватъ заднитѣ крака на коня. Както се свиватъ и движатъ преднитѣ крака на коня, така се свиватъ краката на човѣка. Това сж странични въпроси, но добре е да размишлявате върху тѣхъ, да видите, на какво се дължи тази аналогия.

И тъй, като ученици, от васъ се изисква единство на съзнанието и абсолютна справедливостъ спрѣмо себе си. Справедливостъта е необходима за растенето на ученика. Дето има справедливостъ, тамъ има и растене; дето справедливостъта отсъствува, тамъ нѣма никакво растене. Когато се говори за единство на съзнанието, ние имаме предъ видъ уча-

стието на Божественото съзнание, както и участието на Божия Духъ, Който работи въ цѣлата природа. Дето има справедливостъ, тамъ има съприкосновение на човѣшкия духъ съ Божествения.

Всѣка вечеръ, преди да легнете, застанете правъ и се свържете съ великата свѣтлина на Божия Духъ и кажете: Въ името на абсолютната справедливостъ признавамъ погрѣшкитѣ си и съмъ готовъ да ги изправа. Никакво извинение, никакво отлагане. Погрѣшкитѣ се изправятъ, а не се прощаватъ. Когато обещаете да направите нѣкакво добро, изпълнете го безъ страхъ. — Ама послѣдствията щѣли да бждатъ лоши. — По-добре да сгрѣшите, отколкото да се върнете назадъ. Обещалъ си да дадешъ нѣкому хиляда лева. Дойде нѣкой при тебе и започва да ти говори за този човѣкъ, че не е честенъ, че ще изяде паритѣ ти и т. н. — Каквото и да стане съ паритѣ ти, не се връщай назадъ. Така ще направишъ само една погрѣшка. Ако откажешъ да дадешъ обещанитѣ пари, ще направишъ две погрѣшки. Щомъ си далъ обещание да направишъ нѣкакво добро, не трѣбва да се отмѣташъ. Погрѣшно да е обещанието, ще го изпълнишъ. Бждете смѣли и решителни. По нискоя начинъ не можете да избегнете кармическитѣ послѣдствия. За да придобиеите смѣлостъ и решителностъ, започнете отъ малкитѣ опити, за които сж нужни малки знания. Не се стремете къмъ голѣми опити, защото

не сте готови за тѣхъ, нѣмате още нужнитѣ знания.

Сега, запишете си следнитѣ три правила:

Вложи Истината въ душата си, и свободата, която търсишъ, ще придобиешъ.

Вложи Мждростъта въ ума си! Свѣтлината ще дойде, и знанието ще ти даде своята помощъ.

Вложи чистотата въ сърцето си! Любовта ще дойде, и истинскиятъ животъ ще започне.

Напишете тѣзи правила на отдѣленъ листъ и го поставете на масата си, или го закачете на стената, да можете да ги четете, когато пожелаете. Като ставате сутринъ, първата работа, която ще свършите, е да прочетете тѣзи правила и да размишлявате върху тѣхъ. Ще прочетете първото правило и ще си кажете: Азъ трѣбва да вложа Истината въ душата си! — Защо? — За да бжда свободенъ, да придобия свободата си. После ще прочетете второто правило и ще си кажете: Азъ трѣбва да вложа Мждростъта въ ума си! — Защо? — За да придобия знания. И най-послѣ ще си кажете: Азъ трѣбва да вложа чистотата въ сърцето си. — Защо? — За да дойде Любовта.

Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

8. Лекция отъ Учителя, държана на 29 ноемврий, 1922 г. София.

Законъ за съотношения.

— Fir — für — fen.

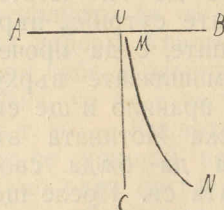
— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Четоха се работитѣ върху темата: „Предназначението на дихателната система“.

За следния пътъ пишете върху темата: „Елементи на човѣшката реч“.

Сега, да вземемъ правата АВ. Тя не е

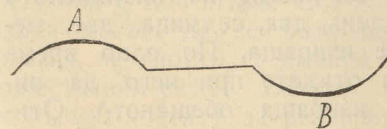
(Фиг. 1).

правата линия? (— Най-кжсото разстояние между две точки се нарича права линия). Или, правата линия представя процесъ, извършенъ съ най-малки разходи. Отъ правата АВ надолу спускаме перпендикуляръ ОС. Следъ това начъртаваме кривата MN, като предполагаме, че и тя излиза отъ сжщия центъръ, отъ който излиза правата ОС. Каква е дължината на линията MN въ сравнение съ перпендикуляра ОС? — Линията

образувана произволно, но е произлѣзла отъ нѣкакъвъ разуменъ източникъ, отъ нѣкакво разумно сжщество. При това, образуването ѝ се дължи на известна причина. Какъ опредѣлятъ въ геометрията

MN е по-дълга отъ ОС, защото е крива. Да предположимъ, че линията ОС представя витло на аеропланъ. Какво става съ аероплана, ако витлото усилва, ускорява движението си? — Аеропланътъ започва да се издига нагоре. — Какво става съ аероплана, ако витлото намалява движението си? — Аеропланътъ започва да слиза надолу. — Какво е отношението между енергиитѣ въ двата случая? — При издигането си нагоре, аеропланътъ надделява земното притегляне. При слизането си надолу, това притегляне вече не му противодействува.

Представете си сега, че кривитѣ А и В

(Фиг. 2).

кривата А представя планинско мѣсто, изложено на силни вѣтрове. Единъ вашъ приятель посадилъ на това мѣсто сливи и казва, че като завържатъ и узрѣятъ сливитѣ, ще ви даде отъ тѣхъ. Кривата линия В представя долина, въ която другъ вашъ приятель е посадилъ сливи и обещава, че когато узрѣятъ, ще ви даде отъ тѣхъ. Кой отъ двамата ви приятели ще има по-голъма възможность да изпълни обещанието си? — Онзи, който живѣе въ долината. — Колко на стотѣ той ще има възможность да изпълни обещанието си? Ако пъкъ имате единъ боленъ, гдѣ

(фиг. 2) сж условия, при които животътъ може да се прояви. Приемаме, че

трѣбва да живѣе, за да се излѣкува по-скоро: на височината, или въ долината? — На височината ще оздравѣе по-скоро, отколкото въ долината. Следователно, неблагоприятнитѣ условия въ едно отношение сж благоприятни въ друго отношение; и благоприятнитѣ условия въ едно отношение сж неблагоприятни въ друго отношение. Оттукъ може да се извади закона: следъ всѣка несполука иде сполука.

За обяснение на този законъ ще приведа следния примѣръ. Вие сте боленъ, очаквате отъ вашия приятелъ сливи, които той ви е обещалъ. Приятелътъ ви живѣе на планинското мѣсто А. Чакате день, два, седмица, две, месецъ, той нищо не изпраща. По едно време решавате самъ да отидете при него да видите, защо не ви изпраща обещаното. Отивате при него и влизате въ обяснения. Той ви развежда изъ своитѣ имения, показва ви градинитѣ си, разказва ви, при какви условия се развиватъ дръвчетата му, и въ тѣзи обяснения и разходки, вие оставате при него цѣль месецъ. Въ това време, обаче, подъ влиянието на чистия планински въздухъ, болестъта ви изчезва, вие напълно оздравявате. Питамъ: кое струва повече, въ дадения случай, сливитѣ или здравето? Ето, една ваша несполука се последва отъ сполука. Законътъ за съотношенията действува навсѣкжде въ природата и може математически да се опредѣли, какво е отношението на едната величина къмъ другата.

Представете си, че нѣкой обещава да ви послужи въ нѣщо. Думата „услужвамъ“ е положителна. Въ този смисълъ, можете ли да опредѣлите, колко на сто е вѣроятността даденъ човѣкъ да ви послужи? Нѣкога, отъ сто обещания могатъ да се изпълнятъ само едно или две. Това показва, че лицето, което обещава, се намира при условия на физическия свѣтъ. Нѣкога, отъ сто обещания могатъ да се изпълнятъ 99. Това показва, че лицето се намира при условия на ангелския свѣтъ, дето възможноститѣ за реализиране на даденитѣ обещания е по-голѣма. Най-после, на сто обещания могатъ да се реализиратъ 101. Това показва, че лицето се намира при условия на Божествения свѣтъ. Оттукъ виждате, какви сж възможноститѣ за реализиране на идеитѣ въ физическия, духовния и Божествения свѣтъ. Има известно отношение въ тия възможности. Това лесно може да се опредѣли, ако човѣкъ знае предварително, отде произтича дадената енергия, която ще се впрегне на работа. Източникътъ на енергията опредѣля възможноститѣ. Значи, между енергията и възможноститѣ, които тази енергия съдържа, има известно съотношение.

Следователно, на физическия свѣтъ възможноститѣ за реализиране на едно обещание могатъ да бждатъ едно или две на сто. Запримѣръ, искате да срещнете единъ заекъ въ гората. Вѣроятността да го срещнете е само едно на сто. Значи, малка е вѣроятността да

го срещнете. Много условия могат да попрѣчатъ на тази срѣща. Искате да срещнете нѣкой човѣкъ, който ви е обещалъ тази срѣща. Само две на сто има вѣроятностъ да го срещнете. Всички останали случаи до стотѣ сж изключения. И затова казваме, че човѣкъ много обещава, малко изпълнява. Дойдете ли до ангелския свѣтъ, тамъ на 100 обещания 99 се изпълняватъ. Въ този свѣтъ и най-възвишенитѣ сщества се намиратъ при условия, че каквото предприематъ, да го свършатъ 99 на сто успѣшно, а съ едно на сто изключение. Въ Божествения свѣтъ, обаче, нѣма нито едно изключение за неуспѣхъ. Тамъ на 100 обещания 101 се изпълняватъ. Ангелитѣ се занимаватъ съ живота на растенията. Ако нѣкой се заеме да разорава една нива и я оре и посѣва 99 години наредъ, нивата ще роди точно толкова пжти, колкото пжти я посѣвалъ. На стотния пжтъ този човѣкъ се отказва да оре и не посѣва нивата. Мислите ли, че тази нива ще роди? — Нѣма да роди нищо. — Това, именно, е едното изключение въ ангелския свѣтъ. Въ Божествения свѣтъ, обаче, ако нѣкой се откаже на стотния пжтъ да посѣе нивата, сто души ще го заставятъ да я посѣе. Ще не ще, този човѣкъ ще посѣе нивата, и то не само сто пжти, но 101 пжти даже. Въ Божествения свѣтъ не се позволява абсолютно никакво изключение. Дали си човѣкъ или духъ, щомъ боравишъ съ законитѣ на Божествения свѣтъ, никакво изключение не се допуска

И тѣй, следъ всѣки щастливъ случай въ живота, иде единъ нещастенъ. На всѣка планина съответствува долина. Това е законъ въ природата. Тѣй щото, когато нѣкой слиза, това показва, че той е на височина. Когато се качва, той е въ низина. Изкачването по планината изисква подемъ на човѣшкия духъ. Слизането въ долината изисква отъ човѣка внимание. И въ двата случая има препятствия, само че тия, които заставятъ човѣка да се качва нагоре, сж корубести, изпжкнали. Тия пжкъ, които го заставятъ да слиза надолу, сж вглжбнати. Препятствията ще заставятъ човѣка да намѣри извора. — Ами ако кривна налѣво, или надѣсно? — Никакво изкривяване не може да стане. Едно е възможно: или нагоре да се качвате, или надолу да слизате. Въ това отношение, сжществуватъ единъ законъ въ природата, а именно: следъ всѣки щастливъ случай иде единъ нещастенъ. Следъ всѣка радостъ иде скръбъ. Скръбта и радостта сж две различни състояния, презъ които човѣшката душа неизбежно трѣбва да мине. Могатъ ли скръбта и радостта да се предизвикатъ отъ една и сжща причина, или да се произведатъ отъ едно лице? Радостта е планински връхъ, а скръбта — долина. Затова се казва, че който страда, той слиза въ долината. Като слѣзе въ долината, човѣкъ започва да оре, да копае, да сѣе, вследствие на което ржцетѣ му се покриватъ съ пришки. Каквато е разликата между планинския връхъ

и долината, такава е разликата между радостта и скръбта. Планинският въздух е рѣдък, чистъ и студенъ. Въздухътъ въ долината е гѣстъ, нечистъ и топълъ. Растителността въ долината е по-буйна, по-изобилна, а на върха — по-слаба, по-оскъдна. Може ли човѣкъ да бѣде постоянно радостенъ? — Не може. Ако разглеждате нотитѣ, ще видите, че има цѣли, половини, четвъртини, осмини и т. н. Всѣка отъ тѣхъ трае строго опредѣлено време. Между всѣка нота и времето има известно съотношение. Въз основа на този законъ, радоститѣ и скърбитѣ иматъ опредѣлено време на траене. Нѣкоя радостъ или скръбъ трае само единъ моментъ, равенъ на траенето на $\frac{1}{64}$, $\frac{1}{32}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$ нота. Нѣкога трайността имъ е по-голѣма, равна на $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ или цѣла нота. Нѣкои радости и скърби иматъ ехо, вследствие на което тѣ траятъ повече отъ опредѣленото за тѣхъ време и казваме, че сѣ продължителни. Радоститѣ и скърбитѣ въ живота сѣ моментни само, а когато ние казваме, че продължаватъ много, това се дължи на тѣхното ехо. Запримѣръ, нѣкой ви удари. Болката, която усѣщате, е резултатъ на първия ударъ. Ако болката още продължава, тя е рефлексия на първия ударъ. Значи, между интензивността на енергията и продължителността на времето има съотношение. Като знаете това, вие можете да изчислите математически, колко време — часове минути или секунди, ще трае известна болка

За това е необходимо да знаете силата, съ която е нанесенъ ударътъ. Забелязано е при това, че болката постепенно се намалява. Въ първия моментъ е била най-силна, но този моментъ не се повтаря.

Законътъ за съотношението се изявява навсѣкжде въ природата и въ живота, но вие трѣбва да го изучавате, за да можете разумно да се ползвате отъ него. Знаете, запримѣръ, че страданието трае моментъ само, а следъ това иде неговото ехо, което продължава часове, седмици и месеци. Ето, тукъ ще прилагате волята си. Като ви заболи зѣбъ, ще знаете, че болката трае моменти само. Затова, съ силата на волята ще гледате да прекратите рефлекситѣ на тази болка. Какво правятъ съвременнитѣ хора? — Като ги заболи зѣбъ, или като заболѣятъ отъ нѣкаква болестъ, тѣ казватъ: Азъ зная, че ще боледувамъ най-малко цѣла седмица. И така става. Тѣ съзнателно се подаватъ на отражението на болестта. — Не, човѣкъ трѣбва да знае, че всѣка болестъ трае нѣколко момента само, а отъ психиката на човѣка зависи, колко време ще продължатъ рефлекситѣ на болестта. Математически може да се опредѣли, каква частъ отъ секундата ще продължи известно страдание, или известна болка. Затова, като ви налегне нѣкакво страдание, ще му напомните, че то е кратковременно, да не се забрави да седи часове и дни. Щомъ кажете така, страданието ще си отиде. Сѣщото нѣщо

става и съ радостта. И тя е кратковременна. И да искате да я задържите повече време, тя си отива, защото въ съзнанието ви предварително е сложена мисълта, че тя скоро ще ви напусне. И действително така става.

Както виждате, има известно съотношение между мислитъ и желанията. Следъ всѣка силна мисълъ иде слаба проява въ характера на човѣка. Следъ всѣко благородно чувство се проявява нѣкаква слабостъ. Като знаете това, вие всѣкога трѣбва да бждете готови да посрѣщате тия нѣща съ спокойствие. Щомъ се качите на върха, вие знаете, че непременно ще слѣзете. Затова, отъ васъ се иска да бждете внимателни, да бждете всѣкога готови, да сте на щрекъ. И тогава, ако сте били внимателни, ще слѣзете отъ върха бавно, спокойно. Иначе, рискувате да паднете. Следъ всѣко лошо чувство, или следъ всѣка лоша мисълъ, вие ще проявите нѣкаква силна, възвишена мисълъ, или благородно чувство. По този начинъ природата внася равновесие въ всички прояви на живота. Причината за тѣзи рѣзки промѣни се дължи на факта, че ние сме свързани съ свѣтове по-високи и по-низки отъ нашия, които ни въздействуватъ по единъ или по другъ начинъ. Когато сме скръбни, или когато нарушимъ равновесието въ природата, отъ ангелския свѣтъ ни дохожда помощъ, докато се възстанови това равновесие. Като се повдигне разположението ни, отъ низшия свѣтъ идатъ сжщества да ни

ограбятъ, и ние изгубваме придобитото. Следователно, при всѣко нарушаване на Божественния редъ и порядъкъ отъ ваша страна, идатъ разумни сжщества да възстановятъ това равновесие. Дали сте достойни за тази помощъ, или не, тѣ не държатъ смѣтка. Целта е да се тури редъ въ природата, да се възстанови първото ѣ положение. — Тогава, на какво се дължи успѣхътъ и неуспѣхътъ на хората? — Преди да се отговори на този въпросъ, вие трѣбва да се запитате, какъвъ успѣхъ очаквате: материаленъ, духовенъ или умственъ?

Задавали ли сте си конкретно въпроса, какво искате да бждете, или какво искате да придобиеете? Често у васъ се раждатъ мисли, желания и чувства, които не сж ваши, и като не знаете това, искате на всѣка цена да ги реализирате. Запримѣръ, четете нѣкой авторъ, и като свършите книгата му, у васъ се явява силно желание да станете поетъ, или писателъ като него. — Тази мисълъ не е ваша. Това е било нѣкогашното желание на автора на книгата да стане поетъ, писателъ. Той силно желаеъ това и го постигналъ, но вие не можете да станете поетъ. Защо? — Защото за васъ не сж опредѣлени тѣзи страдания, не е предвиденъ този пжтъ, презъ който авторътъ е миналъ. И наистина, ще видите, че това желание следъ нѣколко деня ще ви напусне. Значи, то е било чуждо желание. Докато е станалъ този авторъ поетъ, само той знае, презъ какви страдания и изпитания е миналъ.

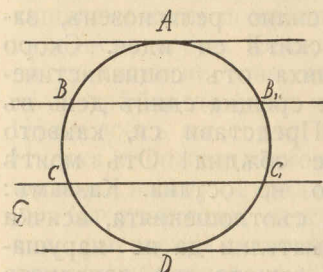
Колко пжти той се е обезсърдявалъ и отново насърдявалъ! Колко пжти той се е отчайвалъ и дохождалъ до самоубийство! Колко пжти е бивалъ освиркванъ и подиграванъ! Това, обаче, никой не знае. Ние се намираме предъ единъ резултатъ. Четемъ книгата, възхищаваме се и пожелаваме и ние да бждемъ като него поети. Какъ, по какъвъ начинъ може да се постигне това, не се интересуваме. Поетътъ трѣбва да мине презъ голѣми страдания. Нѣма поетъ въ свѣта, който да не е страдалъ. И тука е спасенъ закона за съотношенията, а именно, между страданията и постиженията.

Следователно, между физическия, сърдечния, умствения и волевия животъ на човѣка съществува известно съотношение. Възъ основа на това съотношение, може точно да се опредѣли, следъ колко време крайниятъ материалистъ може да стане краенъ идеалистъ. Преди години дойде при мене единъ варненски адвокатъ, по убеждение социалистъ, и като се разговаряхме по различни въпроси, казахъ му, че следъ четири години нѣма да остане поменъ отъ сегашнитъ му убеждения. — Не е възможно това! Азъ съмъ убеденъ социалистъ. — Запиши това, което ти казвамъ, и ще провѣришъ, дали говоря истината. Две години следъ това той се ожени, роди му се момиченце. Съ жена си живѣеше добре, обичаше я. Една вечеръ отишълъ на събрание и се позабавилъ малко повече отъ обикновеното време. Жена му била въ кжщи, работѣла

нѣщо. Като ѝ се доспало, тя си легнала и оставила лампата да гори. Случайно нѣкакъ лампата се обърнала, газътъ се разлѣла върху леглото ѝ, и тя изгорѣла. Отъ скръбъ и страдание за жена си, у него настаналъ голѣмъ обратъ, той станалъ силно религиозенъ, забравилъ социалистическитъ си идеи. Скоро следъ това го изключиха отъ социалистическия кръжокъ. Като ме срещна единъ день въ Варна, той ми каза: Представи си, каквото ми предсказа, това се сбъдна! Отъ моитъ първи убеждения нищо не остана. Казвамъ: Като знаете закона на съотношенията, всички трѣбва да бждете внимателни да не нарушавате великитъ закони, защото ще попаднете подъ други закони, които нѣма да ви щадятъ. И въ Писанието е казано: „Който стои високо, той трѣбва да знае, че ще падне. Който падне, той трѣбва да знае, че ще стане“.

Сега, отъ васъ се изисква да разсждавате правилно, зрѣло, да знаете, че споредъ окултната наука нищо не става случайно, произволно. Окултната наука е положителна. Тя взима предъ видъ всички елементи, съ които природата работи. Ако се съобразява съ законитъ на тази наука, човѣкъ може да избегне много нещастия въ своя животъ. На какво се дължатъ нещастнитъ случаи въ живота и въ природата? — Тѣ се дължатъ на известно нарушаване на единъ отъ великитъ закони.

Сега ще представя графически четиритъ области на проявления животъ (фиг. 3). Правата А представя физическия животъ, правата В — сърдечния, правата С — умствения и правата D — волевия животъ на човѣка. Енергията,

(Фиг. 3).

която се развива въ първия периодъ отъ живота на човѣка, когато той расте физически, е точно определена по количество и по време на траене. Следъ това тази енергия преминава въ втория периодъ отъ живота на човѣка, когато той се развива повече сърдечно. Оттамъ енергията минава въ третия периодъ, когато човѣкъ се развива повече умствено. Най-после тя слиза въ четвъртия периодъ, въ волевия животъ на човѣка. Като стигне до долу, енергията взима обратно движение нагоре и образува единъ кръгъ, едно обръщане на силитъ. Като се знае това нѣщо, може да се изчисли математически, следъ колко години, какъ и де ще се прояви енергията. Сжщо така може да се изчисли, въ какъвъ размѣръ ще се яви тази енергия, и какви резултати ще произведе. Съ това се обяснява, защо желанията, потицитъ, стремежитъ на човѣка се явяватъ периодически. Нѣкой младъ човѣкъ желае да учи, да се развива умствено.

Започва да учи и работи въ това направление две-три години. Следъ това потокътъ му за учене изчезва. Той се прехвърля на друго нѣкакво желание. Следъ известенъ периодъ отъ години, той пакъ се намира предъ първото си желание да учи. Това нѣщо е въ зависимостъ отъ закона на съотношенията. Времето е въ зависимостъ отъ силното желание, силната мисль, силното чувство. Запримѣръ, толкова подълъгъ ще бжде периодътъ, презъ който човѣкъ ще учи, колкото по-интенсивно е желанието за учене. Ако се явятъ нѣкакви особени препятствия за реализиране на това желание, човѣкъ страда, чувствува се нещастенъ. Препятствията пъкъ се явяватъ по причина на нѣкакво нарушаване на законитъ. Като млади, вие трѣбва да правите наблюдения, да изчислявате, колко време трае една силна мисль у васъ, и следъ колко време се явява отново. И тѣй, споредъ закона на съотношенията, следъ всѣко щастие иде нещастие, и следъ всѣко нещастие иде щастие; следъ всѣка болестъ иде здраве, и следъ всѣко здраве иде болестъ. Подъ думата „болестъ“ азъ не разбирамъ обикновенитъ болести, когато човѣкъ страда физически, но имамъ предъ видъ онѣзи състояния, които се предизвикватъ при нарушаване хармонията между чувствата и мислитъ.

Всѣки отъ васъ трѣбва да се запита, дали се е самоопредѣлилъ споредъ закона на съотношенията. Вие трѣбва да се самоопредѣлите. Който не се самоопредѣли, той ще

остане за винаги въ хамбара. Който седи въ хамбара, той нищо не печели, но и нищо не губи. Знаете ли, какво нѣщо е самоопредѣлението? Щомъ не знаете, пишете за следния пжтъ върху темата: „Самоопредѣляне въ живота“. Вие трѣбва да се самоопредѣлите, защото въ скоро време ще се намѣрите предъ една окултна митница, дето ще ви прегледатъ най-щателно. Като намѣрятъ, че носите вещи, за които не сте платили мито, ще взематъ вещитѣ и ще ви глобятъ. Ще ви прегледатъ съ рентгеновъ апаратъ, да видятъ, какво носите въ себе си. Тѣй шото, ще ви прегледатъ външно и вътрешно, ще взематъ и най-малкиятъ излишѣкъ, който се намѣри у васъ. Следователно, изхвърлете всички излишни работи навънъ, за да не ви глобяватъ. Въ този смисълъ, да се самоопредѣлите значи да изхвърлите отъ себе си всички излишни, несжществени нѣща, които причиняватъ страдания и нещастия, и да задържите само сжщественото, което причинява радостъ и веселие и съ което можете да работите.

Окултната наука, съ която се занимавате, е положителна, но сжщевременно опасна наука. Веднѣжъ влѣзли въ тази Школа, вие имате привилегията да ви се предаде тази наука въ най-лека, въ най-възприемлива за васъ форма. Ако бѣхте въ друго време, по никой начинъ нѣмаше да ви приематъ въ Школата. Въ древността не сж приемали ученици по-млади отъ 33 години. Затова, трѣбва да бждете вни-

мателни, да не си играете съ природнитѣ закони. Природнитѣ закони сж живи, съзнателни, тѣ не могатъ да се пристѣпватъ. Дойде ли до окултнитѣ сили, до окултнитѣ закони, ученикътъ трѣбва да знае, че съ тѣхъ игра не бива. Съ това азъ не искамъ да ви наплаша. Страхътъ е необходимъ, но не онзи обикновенъ страхъ. Ученикътъ трѣбва да има благоговейно чувство къмъ Великото, къмъ Божественото въ свѣта. Ако това чувство не е развито въ него, то трѣбва да се замѣсти съ страха. Този страхъ, именно, наричамъ Божественъ, разуменъ страхъ. При този страхъ могатъ да възрастватъ всички благородни чувства въ човѣка. Който съзнателно изучава окултната наука, той развива въ себе си смѣлостъ, решителностъ, инициатива, трудолюбие и работоспособностъ. Като направите нѣкаква погрѣшка, не се оправдавайте съ условията, съ майка си и съ баща си, но винаги бждете готови да изправите погрѣшката си. Оставете настрана майка си и баща си. Като работите съзнателно и съ любовъ, вие сте въ състояние да използвате условията и да създадете отъ себе си, каквото желаете. Щомъ направите нѣкаква погрѣшка веднага я изправете. Щомъ изправите погрѣшката си, тръгнете пакъ напредъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате окултната химия, да знаете, отъ какви елементи се нуждае вашата кръвъ. Ако желѣзото е недостатъчно въ кръвта ви, по нѣка-

къвъ начинъ трѣбва да го доставите. Иначе, отсъствието на желѣзо въ кръвта ви ще ви придаде повече мекушавостъ, огъваемостъ на характера ви. Ако златото е малко въ кръвта ви, ще бъдете лишени отъ благородство въ характера. Значи, всѣки новъ елементъ, внесенъ въ ума, въ сърцето или въ волята на човѣка, дава нова насока на неговата деятельность. Изучавайте химията добре, да можете да превръщате силитѣ въ себе си. Тогава ще знаете, какъ да калите желѣзото въ себе си, отъ меко желѣзо да го превърнете въ стомана. Нѣкои отъ васъ се нуждаятъ отъ твърдостъ въ характера си, други — отъ мекота, трети — отъ благородство, четвърти — отъ постоянство, пети — отъ любовъ къмъ Бога, шести — отъ милосърдие, разсѣдливостъ въображение и т. н. Всѣки може да каже за себе си: Едно ми не достига. Той трѣбва да намѣри, какво му липсва, а после да потърси методъ, какъ да придобие този елементъ, който му липсва. Всѣки се нуждае отъ едно нѣщо, но това нѣщо е отъ голѣмо значение за неговото развитие. Това важно нѣщо той ще научи отъ закона на съотношенията.

Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

9. Лекция отъ Учителя, държана на
13 декемврий, 1922 г. София.

Самоопредѣление.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Прочете се резюме на темата: „Предназначение на дихателната система.“

Четоха се работитѣ върху темата: „Елементи на човѣшката речъ“.

Каква тема имате за следния пжтъ? — За „самоопредѣление въ живота“. — Какво разбирате подъ думата „самоопредѣление“? (— Да се самоопредѣли човѣкъ, това значи да опредѣли отношенията си къмъ околната срѣда). — Съгласни ли сте всички съ тази дефиниция? — Какво нѣщо е самоопредѣление на единицата? Споредъ мене, самоопредѣлението на единицата седи въ това, че тя подтиква нѣщата напредъ, т. е. изнася ги на сцената.

— Какво представя самоопредѣлението на двойката? (— Поляризиране). — Какво нѣщо е поляризирането? (— Проявяване). — Числото две, двойката представя материята, т. е. законъ на материалния свѣтъ. Съ други думи казано: единицата представя сили, които подтикватъ нѣщата въ материалния свѣтъ, въ материята, която ги облича въ форми, т. е. оформява ги. Единицата е баща на нѣщата, а

двойката — тѣхна майка. Единицата дава първия съзнателен потикъ на живота. Единицата е първата видима причина на нѣщата, а двойката — втората видима причина. Какво е самоопредѣлението на числото три? — Тройката е смисълътъ, целта, къмъ която всичко въ живота се стреми. Следователно, всѣки за себе си може да каже: Азъ съмъ единица. — Защо? — Защото се проявявамъ. — Азъ съмъ двойка. — Защо? — Защото отглеждамъ своята идея, както майка — своето дете. — Азъ съмъ тройка. — Защо? — Защото имамъ целъ, къмъ която се стремя, къмъ която направлявамъ своята идея. Значи, човѣкъ едновременно е единица, и двойка, и тройка.

Всички числа, съ които си служите, представятъ отношения, сили, разумни същества, които се намиратъ на различна степенъ на развитие. Въ този смисълъ, и единицата, и двойката, и тройката представятъ разумни същества. Като се каже единица, разбираме колективното, Божественото съзнание, което включва въ себе си всичко. Въ двойката се проявяватъ два велики центъра — Божественото и ангелското съзнание. Въ тройката се проявяватъ три центъра — Божественото, ангелското и човѣшкото съзнание. Значи, въ единицата нѣма дѣление на нѣщата, въ нея съществува само едно съзнание — Божествено. Въ двойката и въ тройката, обаче, се явява дѣление на колективното съзнание. Затова, именно, като се говори за две, за три и за

повече единици, нѣщата започватъ да се дѣлятъ, да се раздробяватъ на части.

Какво е самоопредѣлението на четворката, на числото четири? — Четиритѣ представя абсолютна мѣрка, съ която се измѣрватъ всички нѣща въ видимия свѣтъ, въ цѣлия козмосъ. Като дойдатъ до четиритѣ, кабалиститѣ спиратъ. Тѣ събиратъ числата 1, 2, 3, 4 и получаватъ числото десетъ: $1 + 2 + 3 + 4 = 10$. Като събератъ тѣзи числа, тѣ извършватъ после обратния процесъ, изваждане. Тѣ вадятъ единицата, двойката, тройката и четворката отъ десетътъ и получаватъ:

$10 - 1 = 9$. Числата 1, 2, 3, 4 представятъ $10 - 2 = 8$. елементи на десетътъ, а числата $10 - 3 = 7$. 9, 8, 7, 6 сж производни на първо $10 - 4 = 6$. вѣтъ четири числа. Значи, числата 1, 2, 3, 4 сж самоопредѣления на единицата.

Какво значи да се самоопредѣли човѣкъ като единица, като двойка, като тройка или като четворка? Кои елементи влизатъ въ човѣка като единица, за да може да се самоопредѣли? — Въ човѣка влизатъ духъ, душа, умъ и сърце. И тогава съставяме следната пропорция: духътъ на човѣка се отнася къмъ неговата душа, както умътъ къмъ сърцето му. Тази пропорция може да се изрази въ букви: $D : D = U : C$. Това показва, че човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли като духъ, като душа, като умъ или като сърце. Същевременно той може да се самоопредѣли като цѣло, като

съвокупностъ отъ четиритѣ съставлящи го елемента. Когато се говори за самоопредѣленіе, човѣкъ трѣбва да има ясна представа, какво да самоопредѣли въ себе си. Окултната наука е положителна, точна наука. Всѣка дума въ нея отговаря точно на идеята. Тамъ не може да се каже, че човѣкъ ще се самоопредѣли. Кажете ли така, веднага следва въпроса: въ какво ще се самоопредѣли, или кое ще самоопредѣли? Като какво ще се самоопредѣли човѣкъ: като единица, като двойка, като тройка, като четворка, или всички вкупомъ взети? Ако се самоопредѣли като единица, т. е. като първична сила, въ нея човѣкъ не трѣбва да прибавя качества на двойката. Може ли единицата да стане двойка? Единицата може да стане двойка само следъ като я счупимъ, като я разполовимъ на две части. Тогава, полученото е два пжти по-малко отъ единицата. Дветѣ равно ли е на единицата? Вие казвате $1 + 1 = 2$. Значи, споредъ васъ двойката е два пжти по-голъма отъ единицата. Обаче, ние казваме, че нѣма число по-голъмо отъ единицата. Тогава, какъ е възможно единицата да е равна на две? Ето де и какъ се явява софистиката въ философията. Ще кажете, че всѣко нѣщо може да се приеме за вѣрно, следъ като се докаже. — Ако е за доказване, лесно може математически да се докаже, че единицата е по-голъма отъ двойката. Когато казвате, че $2 + 1 = 3$, и това не е вѣрно. Въ математиката, съ която днесъ си служите, идеитѣ не сж вѣрни въ абсолютния

смыслъ на думата. Числото три наистина е равно на $2 + 1$, но само ако двойката и единицата ги разглеждаме като съставни елементи на единицата, но не и като самостоятелни, цѣли числа. Числото три съдържа резултатитѣ на числата две плусъ единица, а не самитѣ двойка и единица.

Учительтъ влиза въ едно отъ отдѣленията и казва на единъ отъ ученицитѣ си: Стоянчо, нарисуй единъ конь! Стоянчо излиза на дъската и рисува конь. Всички деца отъ отдѣлението казватъ, че Стоянчо е нарисувалъ на дъската конь. — Какъвъ конь е този? Той съвсемъ не мяза на конь. Може ли дете отъ първо отдѣление да нарисова конь? Ако нѣкой художникъ погледне рисунката, ще каже, че това не е никакъвъ конь. Какъвто е коньтъ на това дете, такива сж понятията на много съвременни хора за Бога. Както чрезъ рисункитѣ си децата даватъ само представа за известни нѣща, така и съвременнитѣ хора иматъ най-различни представи за Бога; тѣ нѣматъ нѣщо абсолютно, нѣщо ясно, опредѣлено за това, какво е Богъ.

И тѣй, когато става въпросъ за самоопредѣленіе, въ какво трѣбва човѣкъ да се самоопредѣли? Човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли въ стремежа на своя духъ, въ порива на своята душа, въ мисълта на своя умъ и въ чувствата на своето сърце. Това обяснение за самоопредѣлението ви се дава, не да го напишете на книга, но да го възприемете въ

себе си, да знаете, въ какво отношение трѣбва да се самоопредѣлите. Това, което напишете на книга, ще бѣде теоретическо самоопредѣление, а това, което приемете въ себе си, ще бѣде практическо самоопредѣление. Последното самоопредѣление поставя човѣка на единъ, или на другъ пѣтъ. Като казвамъ, че човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли, това не значи, че той трѣбва да се самоопредѣли къмъ нѣкаква партия, или къмъ даденъ народъ. Да се самоопредѣли човѣкъ, това значи да познава силитѣ, съ които разполага, да знае, въ каква посока да ги отправи, за да използва разумно своя животъ.

Както виждате, темата, която ви дадохъ въ началото на лекцията, за самоопредѣлението, е разгледана вече. Ако речете да пишете върху нея, ще повторите това, което говорихме сега. Затова, за следния пѣтъ пишете върху друга тема, а именно върху: „Признаци на човѣшкото съзнание, проявено въ най-високата си форма“. Като напишете тази тема, ще ви дамъ нѣкои обяснения и върху нея.

Представете си сега, че правата АВ — А — В е единица, която е измѣнила своето положение, вмѣсто да е въ отвесна, тя е въ хоризонтална посока. Като права линия, тази единица означава различни нѣща. Ако я разглеждате геометрически, ще кажете, че правата линия означава най-късото разстояние между две точки. Ако я търсите на лицето на човѣка, ще я намѣрите на нѣколко мѣста. За-

примѣръ, ако затворите, устата си, т. е. ако доближите устнитѣ си близо, една до друга, ще се образува права линия. Обаче, ако устата е малко отворена, устнитѣ слабо отдалечени една отъ друга, ще се образува елипс. Естественото положение на устата е последното, дветѣ устни да образуватъ елипса. Щомъ волята въ човѣка започне да действува, устнитѣ се доближаватъ една до друга и образуватъ права линия. Значи, правата линия е проява на волята. И наистина, когато човѣкъ изнесе ржката си напредъ или на страна, добре опната и свита въ юмрукъ, това движение означава проява на волята. Самото положение на ржката представя права линия. Ако ржката се спусне надолу, въ пасивно състояние, волята престава да действува. Дето волята не действува, тамъ линиитѣ се пречупватъ. При тѣзи линии всѣкога се образуватъ жгли. Жглитѣ означаватъ непостигнати желания. Следователно, счупенитѣ линии, жглитѣ означаватъ нѣкакво пречупване на волята, вследствие на което желанията не сж постигнати. Въ геометрията изучаватъ жглитѣ и ги дѣлятъ на прави, остри и тѣпи. Какво нѣщо представя жгълтъ въ геометрията? (— Пространството между две пресѣчни линии въ една равнина наричатъ жгълъ). — Има ли нѣкаква идея въ тази дефиниция? (— Никаква идея нѣма въ тази дефиниция). Тогава, ние можемъ да дадемъ друго опредѣление за жгъла. Жгълъ се образува отъ всѣко непо-

стигнато желание въ човѣка. Ако върху лицето на нѣкой човѣкъ сж образувани много жгли, това показва, че този човѣкъ има много непостигнати желания. Тѣзи жгли иматъ различни голѣмини и различни посоки. Сжщевременно тѣ означаватъ и противоречията, на които даденъ човѣкъ се е натъкналъ. Пречупвания, жгли се срѣщатъ и въ природата. Запримѣрь, долините се образуватъ отъ пречупване на пластоветѣ. При това, всѣка долина е заградена отъ дветѣ страни съ плоскости, които представятъ поли на планината. Ако вземемъ долината като мѣсто, дето животътъ се проявява, ще извадимъ заключението, че между две противоречия, всѣкога има условия да се прояви животътъ.

(Фиг. 9).

превръща въ благо за човѣчеството. Ако сжщиятъ жгълъ е обърнатъ надолу съ върха, това показва, че противоречието е за земята, т. е. влиза въ разрѣзъ съ законитѣ на земята. Ако пъкъ си представите два планински върха, обърнати дъжда. Следователно, за да се произведе

съ върховетѣ надолу, тѣ ще произведатъ дъждъ, необходими сж две противоречия въ невидимия свѣтъ. Жгълъ, обърнатъ съ върха надолу, означава образуване на дъждъ.

И тѣй, като се натъкнете на известно противоречие, на известно противодействие, ще знаете, че то се опредѣля отъ следния законъ: на всѣка акция отговаря реакция, на всѣко действие — противодействие. Следователно, между две злини, между две нещастия, или между две противоречия, всѣкога се ражда една добрина. Между две добрини пъкъ се ражда една злина. Затова, именно, се казва: „Две добрини не могатъ да седатъ на едно мѣсто“. Този законъ има сила само за земята. Какво представятъ злото и доброто въ живота? — Злото е най-малкото проявено добро. Доброто е най-голѣмото проявено добро. Съ други думи казано: Злото е началото на доброто, а доброто е краятъ на доброто. Ще докажа това твърдение съ следния примѣрь. Взимате една овца, заколите я, опечете я и я изядете. За васъ това е начало на едно добро, но за овцата е зло. Следъ време, когато се запознаете съ великитѣ закони на живота, вие срѣщате сжщата овца въ гората, взимате я на рже и я оставяте въ своята ливада, свободно да пасе прѣсната зелена тревица и казвате: Ти можешъ да останешъ при мене, азъ ще се грижа за твоя животъ, ще те пазя, нѣма да посѣгамъ върху тебе. Азъ благодаря за услугата, която ми направилъ въ миналото. Тогава бѣхъ некултуренъ

човѣкъ, но днесъ имамъ по-голѣма свѣтлина, разбирамъ законитѣ, искамъ да ти се отплатя. — Това е краятъ на доброто, което е сѣщинското добро. Злото се явява и при случаи, когато човѣкъ ое натѣкне на нѣкои свои идеи отъ преди хиляди години. Въ миналото тѣзи идеи сж били добри, но при сегашното развѣтие на човѣчеството, тѣ носятъ зло въ себе си. Запримѣръ, когато една риба изляжда друга, това е въ реда на нѣщата. За рибитѣ това не е зло. Но ако днесъ единъ човѣкъ, по атавизмъ, изяде другъ, това е голѣмо зло и за двамата. Ако една риба изяде друга, първата продължава да живѣе, но ако единъ човѣкъ изяде другъ, и двамата умиратъ. Значи, желанието на човѣка да глѣтне другъ нѣкой човѣкъ е зло. То е желание, което е отживѣло времето си. То е остатѣкъ отъ далечното минало, на което човѣкъ периодически се натѣква. Следователно, въ съвременния животъ злото не е нищо друго, освенъ идеи на миналото, които сж отживѣли времето си.

И тѣй, що е злото? — Злото представя отживѣли идеи, несполучливи опити на миналото. Днесъ всичко това трѣбва да се отбѣгва. Хората сж опитвали тѣзи идеи въ миналото, нѣма защо и днесъ да се повтарятъ. Доброто представя нови, Божествени идеи, които даватъ нови насоки за реализиране на човѣшкитѣ желания. Чрезъ доброто човѣкъ отправя своитѣ сили къмъ Божествения свѣтъ. Когато ви запитатъ, защо човѣкъ не трѣбва да бжде

лошъ, ще кажете: Човѣкъ не трѣбва да бжде лошъ, за да не повтаря своето минало. — Защо трѣбва да бжде добъръ? — За да постигне целта на своя животъ, да влѣзе въ Великия свѣтъ на Битието. Значи, злото е изминатиятъ пѣтъ, по който човѣкъ не трѣбва да се връща. Доброто е пѣтътъ, по който човѣкъ върви вече, за да реализира своитѣ желания по новъ, по Божественъ начинъ и да разбере смисъла на живота.

Ще обясня идеята си съ следния примѣръ. Представете си, че сте живѣли известно време на северния полюсъ. Следъ това, съ движението на земята се движите и вие и дохождате до екватора. Времето, което сте употребили, докато стигнете до екватора, се равнява на 25 хиляди години. Какво ще стане съ васъ, ако се върнете отново на северния полюсъ? — Вие непременно ще умрете. Значи, връщането въ миналото не е нищо друго, освенъ връщане къмъ северния полюсъ. Въ този смисълъ злото представя ледена епоха, леденъ периодъ, който носи смъртъ за човѣчеството. Едно време тамъ е имало условия за животъ, но днесъ тѣзи условия не сѣществуватъ. Ако нѣкой попадне при тѣзи условия днесъ, непременно го очаква смъртъ. Това е връщане назадъ. Да се връщашъ назадъ, това е смъртъ; да вървишъ напредъ, това е животъ. Ето защо, днесъ никой не може и не трѣбва да се връща по пѣтя, по който нѣкога е вървѣлъ. — Защо? — Защото тамъ

условията за животъ сж вече измѣнени. Сега знаете, какво представятъ злото и доброто. Тѣзи разсждения сж необходими, за да хвърлятъ повече свѣтлина въ съзнанието на човѣка. Щомъ свѣтлината на съзнанието е по-голѣма, може да се говори вече за будностъ на човѣшкото съзнание.

Що е съзнание? — По този въпросъ е писано въ много философски и окултни книги, които сами можете да четете. Съ нѣколко думи казано, съзнанието подразбира складъ отъ положително знание, вложено въ духа, душата, ума и сърцето на човѣка. Съ това знание той има ясна представа за нѣщата и знае, при всѣки даденъ случай, какъ да постѣпва. Съзнателниятъ човѣкъ никога не върши зло. Той се ползува отъ опитността на миналото си, вследствие на което днесъ по никой начинъ не си позволява да прави зло. Несъзнателниятъ човѣкъ може да прави зло, но само дотогава, докато придобие опитностъ, докато съзнанието му се пробуди. Думата „съзнание“ е образувана отъ съюза „съ“ и сжществителното име „знание“. Следователно, думата съзнание подразбира да се направи връзка между знанието на Божествения и човѣшкия духъ, да се прехвърли мостъ, който да свързва Божествения съ човѣшкия свѣтъ.

И тъй, отъ всички се изисква самоопредѣление. Докато не се самоопредѣлите, не може да ви се говори на понятенъ езикъ. Каквото и както и да ви се говори, не мо-

жете да разберете. Като се самоопредѣлите, ще ви се говори на математически езикъ, и вие ще разбирате този езикъ. Математическиятъ езикъ е кратъкъ, ясенъ и строго опредѣленъ. Въ него нѣма повторения, излишни думи и двусмисленостъ. Когато опредѣлите отношението, въ което се намиратъ вашитъ духъ, душа, умъ и сърце къмъ Първата Причина, вие ще бждете вече напълно самоопредѣлени. Самоопредѣлението е въпросъ на съзнанието. За тази целъ вие трѣбва да четете, какво сж писали различнитъ автори върху съзнанието и самосъзнанието, следъ това и азъ ще говоря по сжщия въпросъ. Ако се ползвате отъ чужди езици, върху съзнанието е писано и на нѣмски, и на френски, и на английски езици. Можете да четете, да разширявате знанията си. Вие трѣбва да изучавате проявитъ на съзнанието, не само като философска, отвлѣчена мисль, но и като приложение, да видите, какви резултати даватъ. Въ съзнанието си човѣкъ проявява единъ родъ чувства, мисли и действия, въ самосъзнанието си — другъ родъ, въ подсъзнанието — трети и въ свръхсъзнанието — четвърти. Въ каквата областъ на духовния животъ да се намира човѣкъ, такъвъ изразъ ще има неговиятъ животъ на земята. Обаче, трѣбва да знаете, че вънъ отъ човѣка съзнанието не може да се опредѣли. Нѣкои философи казватъ, че съзнанието е самиятъ човѣкъ. — Не, човѣкъ е нѣщо повече отъ съзнанието. Съзнанието е

елементъ, който влиза въ човѣка, но не е самиятъ човѣкъ. (— Каква разлика има между познанието и съзнанието?) — Познанието е повърхностно нѣщо, а съзнанието е вътрешно нѣщо, придобито чрезъ дълъгъ опитъ — то е положително знание. Да имашъ познание за захаръта, това значи да си челъ нѣкъде за нея, че е бѣла, че е сладка, че лесно се разтваря въ вода. Да съзнавашъ, какво нѣщо е захаръта, това значи да си я видѣлъ, да си я вкусилъ, да си я разтворилъ въ вода. Познанието подразбира зародишното състояние на тѣлата, а съзнанието — тѣхното постепенно развитие, докато стигнатъ до узрѣване. Докато узрѣе, плодътъ минава въ четири последователни фази: съзнание, самосъзнание, подсъзнание и свръхсъзнание. Когато плодътъ напълно узрѣе, имаме състояние на свръхсъзнание. Четиритѣ фази на съзнанието представятъ различнитѣ ангелски иерархии. Въ нѣкои отношения ангелитѣ седатъ по-високо отъ боговетѣ. Тѣ не се борятъ помежду си, както боговетѣ. Заради чистотата си, тѣ сж проводници на Божествения Духъ.

Четете, размишлявайте върху съзнанието, да се домогнете до смисъла на това понятие. Подъ думата „съзнание“ нѣкои философи разбиратъ сжчината на нѣщата. Въ това отношение тѣ не сж далечъ отъ истината. Други философи подъ думата „съзнание“ разбиратъ формата на нѣщата. Като разглеждатъ въ този

смисълъ съзнанието, тѣ се отдалечаватъ отъ истината, защото съвършено идеята за съзнанието въ тѣхнитѣ умове се измѣня.

T. m.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

10. Лекция отъ Учителя, държана на
20 декемврий, 1922 г. София.

Признаци на проявеното човѣшко съзнание.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Прочете се резюме на темата: „Елементи на човѣшката реч“.

Четоха се работитѣ върху темата: „Признаци на проявеното човѣшко съзнание въ най-високата му форма“.

За следния път пишете върху темата: „Отличителни чѣрти на физическото тѣло“.

Представете си, че нѣкоя точка означава съзнанието на човѣка, или проявената вселена. Вън отъ тази точка пѣкъ е непроявената вселена. Допуснете при това, че материята на външната, на проявената вселена има различни гѣстоти, а оттамъ — и различни състояния. Следъ това приемерте, че отъ дадената точка излизатъ различни лѣчи, т. е. казваме, че този центъръ, тази точка започва да радиира. Всѣки лѣчъ представя отдѣлно сѣщество. Когато тѣзи сѣщества влѣзатъ въ връзка съ външната сръда, която е съ различни гѣстоти, съ различни състояния, тогава тѣ ще видоизмѣнятъ своя характеръ. Това видоизмѣнение въ характера

та ния сѣщества е причина за различието, което сѣществувa между тѣхъ. Различие сѣществувa не само между хората, но и между духоветѣ, между ангелитѣ, както и между всѣки напреднали сѣщества. — На какво се дължи това различие? — На редъ външни причини. Значи, до известна степенъ всѣки лѣчъ се влияе отъ сръдата. Безграничното опредѣля отношенията, както и формитѣ на граничното.

И тѣй, когато у васъ се прояви нѣкаква особеностъ, ще знаете, че тя се дължи на първичната сръда, въ която сте попаднали. Единъ день, когато се върнете въ дадената точка, вашето естество ще се измѣни. Тогава вие ще завършите еволюцията си, както ви е било опредѣлено първоначално. Тѣй щото, ще знаете, че каквито отклонения да правите въ живота си, тѣ ни най-малко нѣма да измѣнятъ вашия пътъ. Мнозина мислятъ, че като криволичатъ на една, или на друга страна, ще измѣнятъ своя пътъ. — Не, окултниятъ ученикъ трѣбва да знае, че по никой начинъ не може да измѣни първоначалната посока на своя животъ. Не само ученикътъ, но никое сѣщество не е въ състояние да измѣни посоката на своя пътъ, докато не постигне целта си. Когато змията прави зигзаги, гърчения съ тѣлото си, измѣня ли съ това своя пътъ, или своето естество? — Не. — Защо се гърчи? — За да се движи. — Защо се извиwa свѣткавицата? — Защото сръща сръда съ различна гѣстота отъ тази, въ която се движи. Следователно, всѣко от-

клонение на човѣшкия характеръ се дължи на това, че той срѣща на пътя си по-гъста срѣда отъ тази, въ която се движи. По-гъстата срѣда му указва голѣмо съпротивление, вследствие на което той не може да издържи и се отклонява на една, или на друга страна. Той живѣе съ това отклонение, докато срещне друго препятствие, което ще го върне въ правия път. Най-после, като теглите права линия между тѣзи отклонения, тази права опредѣля посоката, въ която съзнанието се движи. Докато е младъ, човѣкъ се движи като криволичи натукъ-натамъ и мисли, че измѣня посоката на своя път. Като остарѣе, човѣкъ мисли, че е по-уменъ, че е разрешилъ своитѣ задачи. Стариатъ е разрешилъ задачитѣ на своя животъ толкова, колкото и младиятъ. И стариатъ, и младиятъ сж далечъ отъ истината.

Такова различие съществува не само между хората отъ различнитѣ възрасти, но и между единъ и сжщъ човѣкъ. Запримѣръ, очитѣ на човѣка представятъ два кръга: лѣвото око изразява физическия свѣтъ, а дѣсното — духовния. Тази е причината, поради която лжчѣтъ, който излиза отъ лѣвото око на човѣка е насоченъ винаги къмъ земята. Лжчѣтъ, който излиза отъ дѣсното око на човѣка, е насоченъ нагоре. Въ своята еволюция, човѣкъ се движи отъ физическия къмъ духовния, и отъ духовния къмъ Божествения свѣтъ. Ако нѣкой се движи съ свѣткавична бързина отъ духовния къмъ Божествения

свѣтъ и се отдалечи на нѣколко билиона километри отъ духовния свѣтъ, вие ще мислите че този човѣкъ е близо до Бога. Обаче, ако го наблюдаватъ съ телескопъ отъ ангелския свѣтъ, ще кажатъ, че този човѣкъ се движи много бавно, както се движи нѣкоя звезда на небето, гледана отъ физическия свѣтъ. За ангелитѣ този човѣкъ е далечъ отъ Бога, а за хората — той е близо до Бога.

Едно трѣбва да знаете: съ каквато бързина да се движи, човѣкъ трѣбва да има стремежъ нагоре, къмъ Божествения свѣтъ. За тази целъ той трѣбва да развие всичко онова, което е вложено въ съзнанието му. Вървете нагоре и напредъ, безъ да се страхувате отъ отклоненията, които правите. Отклоненията не сж падане. Разсждавайте философски по този въпросъ. Когато свѣтлинниятъ лжчъ минава отъ рѣдка въ гъста срѣда, или обратно — отъ гъста въ рѣдка срѣда, той неизбежно ще се пречупи, ще се отклони отъ своя път. Такова отклонение претърпява и съзнанието на човѣка, когато преминава отъ рѣдка въ гъста срѣда. Следователно, при сегашното развитие на човѣка, въ неговото индивидуално и социално развитие, ставатъ редъ отклонения въ съзнанието му. Като знае това, човѣкъ трѣбва да се пази, да бжде внимателенъ при тѣзи отклонения.

Съвременнитѣ хора, общества и народи сж устроени така, както сж устроени и материалнитѣ свѣтове. Всички се движатъ по

кржгове, концентрично разположени около единъ центъръ. Запримѣрь, 10—15 души съставятъ едно звено и си влияятъ взаимно, както планетитѣ указватъ влияние помежду си. Обикновено тия, които сж по-близо до центъра, се движатъ по-бързо отъ тия, които сж по-далечъ отъ центъра. Като знаете това, ще забележите, че никой не може да избегне влиянието на онѣзи индивиди, които влизатъ въ една и сжща система съ неговата. Въ този смисълъ, никой не може да бжде самостоятеленъ. Хората представятъ групи отъ индивиди, съсрѣдоточени въ единъ центъръ, които взаимно си влияятъ. Когато Божественото съзнание въ човѣка се пробуди, той може вече да опредѣли отношението си къмъ ония, които влизатъ въ неговата система. При това съзнателно отношение къмъ тѣхъ, той нѣма да имъ противодействува, но ще имъ съдействува по Божественъ начинъ. Обикновено на всѣка система отъ висши сжщества отговаря такава отъ низши, вследствие на което човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ, да знае, по какъвъ начинъ да въздействува на сжществата отъ своята система. Не само сжщества отъ една и сжща система си влияятъ взаимно, но и системитѣ указватъ влияние една върху друга. При това взаимодействие на системитѣ, козмосътъ расте и се развива. Въ центъра на всички системи седи Божественото съзнание, Божествениятъ Духъ, Който регулира всички нѣща въ природата и живота.

Всѣки човѣкъ трѣбва да се самоопредѣли, да знае къмъ коя система спада, колко души влизатъ въ тази система, съ каква бързина се движатъ въ физическо, сърдечно и умствено отношение, отъ какви материали е съставена тѣхната система и преди колко милиони години се е образувала. Следователно, умствениятъ уровень на човѣка ще зависи отъ състоянието на цѣлата система. Този законъ е неизмѣненъ. Значи, за да се измѣни умственото състояние на човѣка, трѣбва да се измѣни умственото състояние на всички сжщества, съ които той влиза въ една и сжща система. Между всички сжщества отъ една и сжща система има известна връзка: ако нѣкой отъ васъ е въ Америка между непознати хора, и бжде нападнатъ отъ нѣкого, веднага ще се яви човѣкъ отъ вашата система, който ще ви защити, ще ви отдаде правото. Защо ще ви защити? — Защото това е въ интереса на цѣлата система. Колкото по-голѣма е системата, въ която влизате, толкова по-голѣмъ брой съчувственици ще имате. Ако влизате въ малъкъ народъ, малко съчувственици ще имате. Това ни най-малко не ограничава човѣшката воля, но показва, че посоката на човѣшкия духъ е точно опредѣлена, и той трѣбва да върви въ тази посока, защото тукъ сж дадени възможности и условия за развиване на неговата деятелност. Ако нѣкой се противи на този редъ на нѣщата, той трѣбва да се върне назадъ и да се погълне отъ общия центъръ. Когато се казва, че земята трѣбва

да падне на слънцето, това не се разбира буквално. Това значи, че земята трѣбва да влѣзе въ нови условия на развитие, да попадне под влиянието на нѣкакво ново слънце.

Сега ще направимъ едно психическо упражнение: ще си представите, че се движите съ грамадна бързина и влизате въ слънцето. Ще се наблюдавате, кой доде може да достигне. За това упражнение се изисква голѣма концентрация на мисълта.

Колцина отъ васъ стигнаха до слънцето? Съ своята мисъл, нѣкои стигнаха до срѣдата на пжтя. Горещо е на слънцето, всѣки не може да отиде дотамъ. Други нѣкои пъкъ оставаха въ тѣй наречената ледена, студена област. Трети се дигнаха до единъ магнетически поясъ, образуванъ отъ гжста и шуплеста материя. Единъ отъ пояситѣ между земята и слънцето се нарича „смъртна река“, презъ която минаватъ всички души, които отиватъ за онзи свѣтъ. Всѣки може да направи опитъ, да мине презъ този поясъ. Достатъчно е човѣкъ силно да концентрира мисълта си, да се откъсне отъ околната срѣда, и веднага ще навлѣзе въ съвършено тъмна област, безъ никакъвъ слънчевъ лжчъ. Той може да провѣри съ часовникъ, за колко време е миналъ тази зона. Който прави този опитъ, трѣбва да бѣде много внимателенъ, да не се плаши отъ голѣмата тъмнина. Като излѣзе отъ този поясъ, той ще мине въ следния, въ тѣй наречения „астраленъ поясъ“, дето свѣтлината е мека,

приятна, като при зазоряване. На връщане къмъ земята, човѣкъ ще мине пакъ презъ сжщитѣ пояси.

Както виждате, между земята и слънцето има разни области, разни полета, всѣко отъ които съдържа специални сили, енергии. Между астралния и менталния свѣтъ сжществува тѣй наречената „ледена“, или „електрическа“ област. Тя съдържа грамаденъ запасъ отъ електричество, което би било въ състояние да замѣсти напълно вжглицата, които днесъ употребяваме за отопление. Бждещата раса ще разполага съ методи, чрезъ които ще може да впрегне това електричество за освѣтяване и отопляване на цѣлата земя.

Като правите това психическо упражнение, ще бждете концентрирани, да може не само мисълта ви да пжтува, но и цѣлото съзнание. Тогава ще усѣтите две течения — едното отива отъ земята до слънцето, а другото се връща назадъ. По този начинъ става правилна обмѣна между слънчевата енергия и вашата. Добре е да правите това упражнение, когато сте неразположени духомъ.

Второ упражнение. Отправете ума, сърцето, духа и душата си къмъ Божествения Духъ, Който обхваща всичко въ свѣта и поискайте съдействие отъ Него за реализиране на всичко възвишено и благородно у васъ. Този Духъ обхваща всички съзнания, действува вжтре и вънъ отъ тѣхъ. Затова е казано въ Писанието: „Духътъ Божий се носи по цѣлата земя“.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

11. Лекция отъ Учителя, държана на
27 декемврий, 1922 г. София.

Прояви на съзнанието.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Размишление.

Чете се резюме отъ темата: „Признаци на проявеното човѣшко съзнание въ най-високата си степенъ“.

Представете си, че имате три съзнания: съзнанията А, В и С. Тѣ сж произлѣзли едно отъ друго. Отъ съзнанието А е произлѣзло съзнанието В, а отъ В е произлѣзло съзнанието С. Значи, съзнанието А е първичното съзнание, което се проявява въ областта на времето и пространството. Какви сж отношенията на тритѣ съзнания къмъ времето и пространството? Да приемемъ, че съзнанието А се е проявявало презъ периода на пролѣтътъ, съзнанието В — презъ периода на лѣтото, а съзнанието С — презъ периода на есента. Въ зависимостъ отъ годишнитѣ времена се опредѣлятъ отношенията между тѣзи три съзнания. Сжщевременно всѣко съзнание опредѣля, какви сж били материята и условията презъ времето, когато то се е проявявало. Запримѣръ, отъ съзнанието А може да се опредѣли, какви сж били условията и материалитѣ, съ които даденъ човѣкъ е разполагалъ въ пролѣтътъ на своя животъ.

Като се знае това, всъщност човъкът може да се върне въ своето минало, да види, какви са били условията, при които се е развивало неговото съзнание. Въ това отношение окултният ученикът трябва да научи закона, съ помощта на който може да се връща въ своето минало, като въ архива. Щом разрови тази архива, той ще види, какви са били условията, през които е минал въ предишните си съществувания, докато дойде до сегашното си развитие. Въ различните животи той е минавал през различни условия, които са внесли въ неговото съзнание различни сили, различни качества и способности.

Съвременният хора живят въ свѣта на промѣнитѣ. Запримѣрь, нѣкой день сте отлично разположени, въодушевени, изпълнени съ възвишени мисли и идеи, съ благородни желания да помагате на човѣчеството. На другия день, обаче, всичко това изчезва; вие падате духомъ и казвате: Не струва да живея човѣкъ за другитѣ. Всѣки трябва да мисли за себе си. Питамъ: на какво се дължи тази рѣзка промѣна въ разположението? Въ първия случай вашето съзнание е минало презъ пролѣтѣта на живота ви; значи, вие сте се намирали въ съзнанието А. При втория случай сте влѣзли въ съзнанието С, когато сте преживѣвали състояние, подобно на есенъта на вашия животъ. Какво е отношението между тѣзи две съзнания А и С? Ако дадете тази задача на единъ математикъ, или механикъ, тѣ

лесно ще я решатъ. Запримѣрь, единъ тренъ се движи съ известна бързина. Вие можете да усилите движението му, ако усилите огъня, ако усилите напрежението на водните пари въ котела. Какъ ще усилите бързината на движението на съзнанието? Ако е въпросъ до бързина на трена, тази задача лесно се решава — ще увеличите вжглищата, ще усилите огъня. Когато става въпросъ за съзнанието, отде ще вземете огънь, вжглища?

Запримѣрь, пжтувате презъ съзнанието D, при голѣмъ снѣгъ, виелица и студъ. При това съзнание, което представя зимата на вашия животъ, вие имате лошо настроение, лошо разположение на духа. Краката и ръцетѣ ви са измръзнали, треперите отъ студъ. Влизате въ стаята при майка си, гледате часъ по-скоро да се стоплите, а тя иска да ѝ разкажете, де сте били, какво сте правили. Можете ли въ такава състояние да говорите? Вие трябва да вземете снѣгъ да натъркате измръзналите си ръце и крака и следъ това да говорите съ майка си. Ще каже нѣкой: Защо не измиете краката си съ гореща вода, а ги търкате съ снѣгъ? Вие знаете пословицата: „Клинъ клинъ избива“. Или, злото съ зло се лѣкува. Ако нѣкой човѣкъ е преялъ, какъ ще му помогнете? Ще го заставите по нѣкакъвъ начинъ да повърне храната, или да вземе очистително. И въ единия, и въ другия случай трябва да се действува бързо. Иначе, има опасностъ отъ отравяне на кръвта.

Такива отравяния могат да се предизвикатъ и въ съзнанието на човѣка отъ наслояване на горчиви чувства и противоречиви мисли. Тогава казваме, че човѣкъ се намира въ съзнанието D, т. е. въ зимата на своя животъ. Следователно, споредъ философията, която е изработилъ за живота, човѣкъ може да живѣе въ едно отъ тия четири съзнания A, B, C и D, и тогава животътъ за него ще бжде или адъ, или рай.

Често въ живота на човѣка тѣзи съзнания си влияятъ взаимно. Въ това влияние се забелязватъ известни пермутации, които могатъ да се отразятъ благоприятно, или неблагоприятно върху човѣка. Да допуснемъ, че съзнанието A представя възходящо състояние, при което самото съзнание се движи къмъ даденъ центъръ, като се ту отдалечава, ту приближава къмъ него. Когато се приближава къмъ своя центъръ, съзнанието на човѣка придобива повече енергия, вследствие на което и бързината на движението му се увеличава. Ако пъкъ съзнанието B се намира въ низходящо състояние, казваме, че то се отдалечава отъ своя центъръ, вследствие на което приема по-малко енергия. Щомъ приема по-малко енергия, и движението му е по-бавно, по-слабо. Сега, като знаете, въ какво състояние се намиратъ съзнанията A и B, опредѣлете, въ какво състояние ще се намира съзнанието C — въ възходящо, или низходящо? Разсждавайте свободно, безъ да се страхувате, че можете да

направите нѣкаква грѣшка. И да направите нѣкаква грѣшка, това е естествено, нѣма защо да се смушавате. Допуснете, че съзнанието B представя земята, а съзнанието C — месечината, която се движи около земята. При това, допуснете, че съзнанието B е въ възходящо състояние. Опредѣлете тогава, въ какво състояние ще се намира съзнанието C, което се движи около B, като се ту приближава, ту отдалечава отъ него. Това можете математически да изчислите и ще видите, дали съзнанието C се намира въ възходящо, или низходящо състояние.

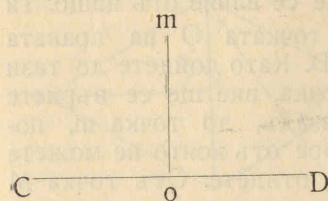
И тъй, когато се говори за възходящо и низходящо състояние на съзнанието, имаме предъ видъ добритѣ и лошитѣ разположения на духа. Когато е веселъ, разположенъ, радостенъ, човѣкъ се намира въ възходящо състояние на съзнанието. Когато е мраченъ, тъженъ, скърбенъ, той се намира въ низходящо състояние на съзнанието си. Какво трѣбва да направи човѣкъ, за да внесе равновесие въ съзнанието си? Какъвъ е лѣкътъ въ този случай? Какво трѣбва да направите, за да излѣкувате нѣкой човѣкъ, който страда? Съ какво се лѣкува глада? — Съ хлѣбъ. — Съ какво се лѣкува жаждата? — Съ вода. Значи, човѣкъ трѣбва да познава свойствата на елементитѣ, които влизатъ въ съзнанието му за всѣки даденъ моментъ, за да може да ги превръща отъ низходящо въ възходящо състояние. Представете си, че сте скръбни. Какъ ще

превърнете скръбта си въ радост, или най-малкото, какъ ще се освободите отъ скръбта? (— Ще се молимъ). — Представете си, че не знаете да се молите. (— Ще плачемъ). — Не можете и да плачете. (— Ще пѣемъ). — Не сте пѣвецъ, не знаете да пѣете. (— Тогава ще намѣримъ нѣкой по-скърбенъ отъ насъ и ще започнемъ да го утешаваме. По този начинъ ще трансформираме състоянието си). — Ако при всички тия методи не можете да трансформирате състоянието си, не остава нищо друго, освенъ да търпите. Това търпение се налага отъ самия животъ. Чрезъ търпението човѣкъ придобива свобода. Само търпеливиятъ може да бѣде свободенъ. И обратно: само свободниятъ човѣкъ може да търпи. Свобода и търпение вървятъ паралелно. Търпението е качество на волята, а неволята е отрицателно качество на ума. Когато не мисли, не разсъждава, човѣкъ изпада въ неволя, и тогава минава за глупавъ. Той носи и страдания, и мъчности, но по неволя. Неволята подразбира безволие.

Казваме, че отъ съзнанието А е произлѣзло съзнанието В, а отъ него — съзнанието С. Следователно, като се натъкне на нѣкаква проява на съзнанието си, човѣкъ трѣбва да знае, коя е първичната причина за тази проява. Запримѣръ, нѣкой иска да стане ученъ. Той трѣбва да знае, коя е побудителната причина, която е събудила въ неговото съзнание идеята да стане ученъ. Тази идея работи въ съзна-

нието на този човѣкъ, но той трѣбва да потърси побудителната причина, която го поставя да учи. Човѣкъ може да учи по две причини: или съ целъ да се препитава съ знанието си, или да се облагородява, да се повдига. Въ такъвъ случай, първиятъ потокъ къмъ ученето ще бѣде низходящъ, а вториятъ — възходящъ. Следователно, щомъ дойдемъ до съзнанието, ние се натъкваме на закона на поляризирането. Това показва, че всѣка проява на съзнанието има две страни, две противоположни посоки: възходяща и низходяща. Този законъ се изразява графически съ правата CD: C ————— D.

Значи, всѣки, който иска да подобри положението си, той непременно трѣбва да се поляризира, да раздѣли своитѣ стремежи, т. е. да ги постави въ две противоположни посоки. Щомъ имате две противоположни посоки на движение вие лесно можете да намѣрите

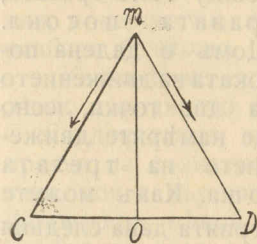

(Фиг. 4).

между тѣхъ третата, правата посока. Щомъ е дадена посоката на движението на две точки, лесно ще намѣрите движението на третата точка. Какъ можете

да направите това? — Геометрията дава следния простъ начинъ: взимате правата CD, която представя движението на точкитѣ С и D въ противоположни посоки. Следъ това, отъ то-

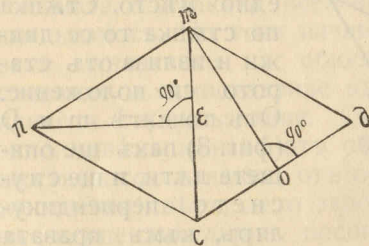
чките С и D, съ пергелъ, описвате джги. Отъ точката, въ която джгитъ се пресичатъ, спускате перпендикуляръ то къмъ правата CD. Този перпендикуляръ показва посоката на движението на точката O. Щомъ съзнанието се поляризира, човѣкъ намира правата посока на движението си. Тази посока е перпендикулярътъ, спуснатъ отъ дадена точка, въвнъ отъ нѣкоя права. Когато се поляризира и намѣри своята посока на движение, съзнанието започва да изпуска свѣтлина по всички посоки, въ всички направления. При това положение, съзнанието на човѣка е изложено на странични влияния и се движи като махало, на една и на друга страна. Така е за всѣки, който не разбира закона. Обаче, който разбира закона, той ще намѣри неподвижната точка на своето съзнание и тамъ ще застане. Въ съзнанието на човѣка тази точка е напълно устойчива, тя не се влияе отъ нищо. Тя

(Фиг. 1).

е точката O на правата CD. Като дойдете до тази точка, вие ще се върнете назадъ, до точка m, погоре отъ която не можете да отидете. Отъ точка M енергията върви по две посоки: mC и mD. Така се движи часовниковото ма-

кой въпросъ. Обаче, оттукъ се качвате въ точка m; щомъ поседите малко въ тази точка, слизате въ точка D. И тукъ мислите, че сте разрешили въпроса, но се заблуждавате, както при точка C. Така се самоизлѣгвате всѣки день. Тъкмо разрешите единъ въпросъ, на другия день виждате, че не сте го разрешили. По този начинъ се създаватъ редъ философски системи, които наричаме „философски разсждения на махалото“. Всѣка такава система разрешава въпроситъ едностранчиво, въ лѣво или въ дѣсно; въ края на краищата виждате, че нито едното, нито другото разрешение е абсолютно. Тъкмо сте слѣзли въ точка C, налѣво, и казвате: Това разрешение не е право. Качите се горе, но скоро слѣзете въ точка D и казвате: И това разрешение не е право. Така се люлѣе съзнанието отъ D до C и обратно, докато дойдете най-после до

(Фиг. 2).

точка O, устойчивата точка на съзнанието, отдето пакъ се изкачвате нагоре, къмъ точка m. Така се движи съзнанието ту налѣво, ту надѣсно, ту въ точка O и

върви напредъ, разширява се и прѣска свѣтлина въ пѣтя на човѣка.

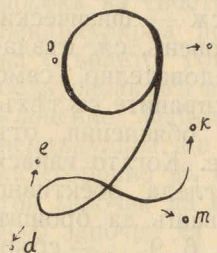
обича да пие, да пиянствува. Това желание влѣче човѣка надолу, къмъ центъра на земята. — Какво трѣбва да направи този човѣкъ? — Той трѣбва да трѣгне въ обратна посока на своето желание, а именно, въ перпендикулярна посока нагоре, къмъ центъра на слънцето. Той трѣбва да върви нагоре, безъ никакъвъ компромисъ, безъ какво отклонение. Най-малкото отклонение отъ перпендикуляра ще го завлѣче надолу. Като каже категорично въ себе си, че нѣма вече да пие, той започва да се качва по перпендикуляра. Ако започне да отстъпва въ себе си и каже, че ще пие само две-три глътки, или най-много една чаша, този човѣкъ е пропадналъ вече. Щомъ се зарече веднѣжъ да не пие, никъкъ не трѣбва да пие. Една глътка, една чаша, или едно кило вино, то е едно и сѣщо нѣщо. Този е начинътъ, по който човѣкъ може да се освободи отъ нѣкакъвъ недостатѣкъ въ себе си. Щомъ реши да не прави нѣщо, той трѣбва да бѣде категориченъ — какво отстъпление отъ взетото решение. Който иска да стане силенъ, той трѣбва да се откаже изведнѣжъ отъ нѣкой свой недостатѣкъ и да постоянствува въ решението си. Щомъ може да прояви воля, това показва, че човѣкъ може да мисли. Който иска да знае, дали може правилно да мисли, нека се опита да се откаже отъ нѣкой голѣмъ недостатѣкъ въ себе си. Ако може да преодолѣе надъ този недостатѣкъ, това показва, че той мисли. Затова,

именно, недостатѣцитѣ трѣбва да се използватъ по най-разуменъ и правиленъ начинъ. Чрезъ тѣхъ ще калите волята си и ще изпитате силата на своята мисълъ. Недостатѣцитѣ, отъ какъвто характеръ да сѣ — физически, сърдеченъ, умственъ или духовенъ, сѣ създадени отъ самитѣ васъ. Следователно, само вие можете най-лесно да се справите съ тѣхъ.

Сега ще ви дамъ малки обяснения, отъ които трѣбва да се ползвате. Когато изнася истината, човѣкъ трѣбва да гледа обективно на нѣщата. Запримѣрь, започвашъ да броишъ отъ 1—10, казвашъ: 1, 2, 3, 6, 9... — сбъркашъ. Щомъ направишъ погрѣшка, не остава нищо друго, освенъ да заличишъ погрѣшката и да започнешъ отново: 1, 2, 3, 4, 8, 9... — пакъ направишъ погрѣшка. Ще заличишъ погрѣшката и ще продължишъ да пишешъ. Който не разбира закона, той ще започне да се извинява, да търси причинитѣ, защо за какво сгрѣшилъ. Който разбира закона, той лесно изправя погрѣшката си. Когато пише, или когато брои, човѣкъ лесно може да прави погрѣшки. Достатѣчно е най-малкото отклонение на вниманието му, за да сгрѣши. Ако иска да не грѣши, той трѣбва да бѣде съсредоточенъ въ работата си и да изучава силитѣ, които действуватъ при написване на всѣка буква, или на всѣко число.

Представете си, че трѣбва да напишете числото едно, единица (1). Силитѣ, които взиматъ участие при написване на единицата,

започватъ отгоре и слизатъ надолу. Значи, единицата опредѣля посоката на силитѣ. Когато искате да напишете числото две, двойката (2), въпросътъ е по-сложенъ: първо се

образува единъ малъкъ кръгъ (O), който представя пътя на човѣшкото съзнание, което, намѣсто да се движи въ орбитата си, се развива навънъ, първо по посока с, а после слиза надолу, по посока е. Причината за това е, че другъ нѣкакъвъ центъръ е повлиялъ на човѣшкото

(Фиг. 13).

съзнание и го заставилъ да измѣни пътя на своето движение. Но и това влияние на центъра „е“ се измѣня, защото иде друго, по-силно влияние, отъ центъра d, което заставя силитѣ на първичното съзнание да се измѣнятъ, да образуватъ по-малкъ кръгъ отъ първия. Следъ това иде влиянието на центъра ш, а най-после иде влиянието на центъра к, който повдига човѣшкото съзнание нагоре. Следователно, всѣко съзнание, което минава презъ двойката, преживява сложни процеси. Числата 1 и 2, написани едно до друго, представятъ 12-тѣ зодиаци. Събрани заедно, тѣ даватъ числото три. Когато съзнанието на човѣка минава презъ 12-тѣ зодиаци, тѣ указватъ върху него 12 различни влияния. Значи, тѣ внасятъ въ съзнанието му 12 различни елементи.

Тѣй щото, когато изучавате числата, вие можете да изучавате всѣко число поотдѣлно, а можете да ги изучавате и колективно, въ тѣхнитѣ общи влияния. За васъ е важно да знаете, че числата не сж прости, мъртви знаци, но живи величини, т. е. сили, енергии, които действуватъ върху съзнанието на човѣка. Въ числото две имате две единици, две съзнания, които се стремятъ къмъ една и сща цель. Това движение ние наричаме „стремежъ къмъ Бога“. Следователно, стремежътъ къмъ Бога ражда любовта. Значи, любовта се ражда само между две души, между две съзнания, които се стремятъ къмъ Първичното, къмъ Божественото съзнание.

Сега, на васъ остава да разсждавате, да мислите върху недоизказанитѣ въпроси. За васъ е важно да мислите, да намѣрите методъ, чрезъ който да възстановите равновесието на вашето съзнание. За тази цель достатъчно е винаги да помните, че има една връзка у васъ, която никога не се кжса, никога не се промѣня. Тя винаги остава еднакво силна, еднакво здрава. Освенъ вие самитѣ, никой другъ не е въ състояние да скжса тази връзка. Ние наричаме тази връзка „проникване на Божественото съзнание въ човѣшката душа“. Тази връзка представя вѣчно движение, вѣчно проникване на Божественото съзнание въ всички сщества, и движение на тѣзи сщества къмъ Божественото съзнание. Всѣки е опитвалъ и опитва

тази връзка. И при най-лошото състояние да се намирате, вие всъкога чувствувате, че нѣщо силно въ васъ поддържа духа ви. Всички да ви изоставятъ, вие, дълбоко въ себе си, чувствувате, че има нѣщо здраво, неизмѣнно, което поддържа равновесието на вашето съзнание. Това се дължи на онзи лжчѣ отъ Божественото съзнание, който прониква въ душата на всички хора. Като знаете това, дръжте въ себе си положителната мисълъ, че има нѣщо въ васъ, което, и при най-критичнитѣ ви състояния, нѣма да ви напусне, нѣма да ви изостави. Когато изпаднете въ безизходно положение и не знаете, какъ да разрешите нѣкоя задача, турете въ подсъзнанието си мисълта, че тази задача ще се разреши. Като си кажете така, успокойте се. Нѣма да мине много време, и задачата, сама по себе си, ще се разреши. Следователно, когато съзнанието ви се раздвои, първата работа е да се успокоите и да вложите въ подсъзнанието си положителна вѣра и мисълъ, че има въ васъ една връзка, която никога не може да се разкъса, и на която всъкога можете да разчитате. Нѣма сила въ свѣта, която може да разкъса тази връзка. Върху тази връзка, именно, вие можете да градите вашия бждещъ животъ. Безъ вѣра въ тази връзка вие не бихте могли да живѣете, не бихте могли да издържите на постояннитѣ промѣни, на каквито сте изложени всѣки моментъ. Животътъ на земята е животъ на постоянни промѣни.

Свещено нѣщо е връзката ви съ Великото Божествено начало на живота. Дойдете ли до тази връзка, не позволявайте на никого да я пипа. Нито вие имате право да я чоплите. Уповайте на нея! Тя ще ви извади и отъ най-забърканитѣ положения на живота. Щомъ уповавате на тази връзка, вие всъкога ще бъдете свободни. Ако временно сте изгубили свободата си, пакъ ще я придобиете. Докато се държите за тази връзка, за този конецъ, вие ще можете да излѣзете отъ лабиринта на вашия животъ. Скъса ли се връзката, вие оставате въ този лабиринтъ, докато дойде нѣкой и ви помогне отново да я възстановите. Страшно нѣщо е човѣкъ да се оплете въ концитѣ на материята! Единствена тази връзка е въ сила да ви освободи отъ забърканитѣ конци на материалния свѣтъ. Като знаете това, никога не си позволявайте да развързвате конца, съ който Първичната Причина ви държи. Нѣкои считатъ за голѣмо изкуство да развържатъ този конецъ, да се освободятъ отъ тази връзка. — Не, докато живѣете въ лабиринта на материята, не късайте конца. Всѣко преждевременно късане на този конецъ води следъ себе си нещастия, страдания, катастрофи. Докато сте въ лабиринта, дръжте се здраво за тази връзка. Това значи вѣра. Следователно, положителната вѣра, за която говоримъ, подразбира съзнателно подържане на вътрешната, разумна връзка между Първата Причина и насъ.

Сега, всички заедно ще направим следното упражнение. Ще си представите, че имаме хубавъ, пролѣтенъ день, а часътъ е около два или три сутринъта и мислено ще направимъ разходка до Зорницата, а после до Слънцето. Следъ това ще направимъ едно пжтешествие и до Венера. Като свършимъ пжтешествието, ще се върнемъ отново на земята.

Ще ви дамъ това упражнение за слънцето като методъ за трансформиране на състоянията ви. Правете го редовно, въ продължение на десетъ деня, а следъ това когато сте неразположени. Добре е да правите упражнението сутринъ, между два и три часа. Ако не можете да го правите сутринъ, правете го вечеръ, отъ десетъ часа нататкъ. Легнете ли си по-рано отъ десетъ часа, не го правете. Това упражнение ще ви отнеме най-много петъ минути. Ще концентрирате мисълта си къмъ слънцето и абсолютно ще забравите околната обстановка. Като свършите упражнението, ще почувствувате едно освежаване, бодростъ и разположение на духа. Докато правите упражнението, гледайте да не се раздвоите, да не изпаднете въ буквата на нѣщата, да го правите механически. Всѣка механическа работа развива лоши навици въ човѣка. Ето защо, всѣко упражнение трѣбва да се извършва съ разположение и вътрешенъ стремежъ, за да се отрази благотворно върху човѣка.

Лабиринтътъ, за който ви говорихъ, представя гжста материя, въ която всѣки може да попадне. За да преодолеете мжчнотиитѣ, които срѣщате въ гжстата материя, вие трѣбва да се ползвате отъ методитѣ, представени чрезъ тригълниците на фиг. 3. Тамъ сж показани методи, чрезъ които човѣкъ може да отправя ума, сърцето и волята си къмъ Първичния центъръ, отъ който е излѣзълъ. Значи, стремежътъ на човѣка, на цѣлото му сжщество трѣбва да бжде насоченъ къмъ Бога, къмъ Първичното съзнание.

Съвременнитѣ хора страдатъ, мжчатъ се, не знаятъ, какъ да се справятъ съ мжчнотиитѣ въ живота. — Много просто, трѣбва да се свържатъ съ Бога. Нѣма по-реално нѣщо отъ тази връзка. Тя никога не се промѣня, и нищо въ свѣта не е въ състояние да я разкъса. Достатъчно е да насочите ума, сърцето и волята си нагоре, къмъ Първичната Причина, за да се свържете съ Нея моментално. Достатъчно е човѣкъ да отправи погледа си къмъ изгрѣващото слънце, за да разсѣе облачитѣ, събрани въ неговото съзнание. Такова нѣщо представлява Първичното съзнание. Достатъчно е човѣкъ да се свърже съ това съзнание, за да разсѣе събралата се въ него мжка, скръбъ. Първичното съзнание е слънцето на хоризонта на нашия духовенъ животъ. То е въ сила да пробуди съзнанието на всѣки човѣкъ, да внесе въ него повече свѣтлина, повече животъ. Срѣщате нѣкой човѣкъ отчаянъ, мраченъ, не-

доволенъ отъ себе си, отъ живота, готовъ да мре. Обаче, ако може да се свърже съ Първичното съзнание, всичко това моментално изчезва: той става веселъ, разположенъ, съзнанието му се прояснява; той намира смисълъ въ живота, вижда, че има за какво да живѣе. Всѣка мжнотия показва, че човѣкъ се натѣква на нѣкакъвъ вѣзель отъ нѣкое негово минало съществуване, и той трѣбва правилно да го развѣрже. Тази мжнотия е кармическа, и трѣбва разумно да се разреши.

Представете си, че въ нѣкое отъ своитѣ минали съществувания вие сте убили нѣкой човѣкъ, но сте забравили това престѣпление. Въ сегашното си съществуване вие сте доста измѣнени външно, никой не може да ви познае. Обаче, при движението по орбитата на вашето съзнание, вие минавате презъ своето минало, когато сте извършили престѣплението и срѣщате онзи, когото сте убили. Тази срѣща е необходима, за да ликвидирате съ кармата си. Човѣкътъ, когото въ миналото си сте убили, веднага ви познава. Вашиятъ образъ, вашитѣ движения сж се отпечатали въ съзнанието му, и той се нахвърля върху васъ съ мисълта си, започва да търси случай да ви отмѣсти. Неговитѣ неприязнени мисли и чувства се отразяватъ върху вашитѣ, и вие преживявате голѣми сътресения. Какво трѣбва да правите при това положение? Ще се обърнете къмъ Бога съ молба да ви помогне правилно да ликвидирате съ кармата си. Каквито стра-

дания да ви сполетятъ, ще ги пренесете съ търпение, защото знаете, че причината за тѣзи страдания лежи въ васъ. Както сте създали престѣпленията, така ще ги изправите. Има случаи, когато нѣкоя душа, на която сте причинили нѣкаква пакостъ, съ години ви търси, докато ви намѣри да ви отмѣсти. Когато тя е горе, въ невидимия свѣтъ, вие сте на земята. Тя ви търси горе, не може да ви намѣри. Ако тя е на земята, вие сте въ невидимия свѣтъ, пакъ не може да ви намѣри.

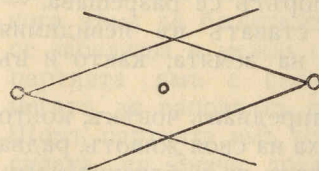
Случава се и двамата да сте на земята, но вие сте нѣкъде въ Америка, а той на другия край на свѣта, не може да ви намѣри. Най-после условията се съчетаватъ така, че и двамата се срѣщатъ на едно и сѣщо мѣсто. Тогава вие не можете да бѣгате, но трѣбва да се обърнете къмъ Бога съ молба да ви помогне. Вашиятъ кредиторъ пита: Готовъ ли си да плащашъ? Ако кажете, че сте готови да плащате, той ще ви пусне на свобода и ще чака да се изплатите. Кажете ли, че не признавате задълженията си и не искате да плащате, той ще ви хване, ще ви тури въ затворъ и ще ви подложи на голѣми мжчения и изпитания. Този е моментътъ, когато човѣкъ трѣбва да признае престѣплението си и да започне да плаща. Тогава той ще се обърне къмъ Бога, къмъ Вѣчния изворъ на Любовта да му помогне правилно да ликвидира съ своята карма. Кармата се ликвидира съ закона на любовта, а не съ бѣгане. Съ бѣгане

въпроситѣ не се решаватѣ. Всѣко страдание има свои далечни причини. Страданията не идатѣ напразно. Кармата може да се изрази на физическия свѣтъ, но може да се изрази и въ астралния, или въ менталния свѣтъ, т. е. въ свѣта на чувствата и желанията, или въ свѣта на мислитѣ. Както и да се изрази кармата, вие трѣбва да научите урока си отъ нея и геройски да понасяте страданията си. Хиляди години могатъ да минатѣ, но онзи, съ когото сте свързани кармически, непременно ще ви намѣри и ще ви застави да му платите.

При ликвидиране на кармата има обратни положения. Това сж добритѣ случаи въ вашия животѣ, когато вие сте правили добро на хората, а тѣ не сж могли на времето си да ви благодарятѣ. Тѣй щото, когато нѣкой ви хване за гушата и настоява да платите, каквото му дължите, едновременно съ това другъ иде да ви благодари за доброто, което нѣкога сте му направили. И двамата сж еднакво силни; тѣ се хващатѣ за раменетѣ и започватѣ да се борятѣ. Вие оставате между тѣхъ. Въ дадения случай вие не трѣбва да взимате участие въ тѣхната борба. Ще седите настрана и ще се молите. Тѣ сами ще се разправятѣ.

Какъ се явяватѣ спороветѣ въ свѣта? Представете си две братчета А и В, които си играятѣ тихо, мирно, братски се разбиратѣ. По едно време нѣкой имъ подхвърли една ябълка С (фиг. 5). Тѣ се спускатѣ къмъ ябълката и

започватѣ да я теглятѣ: едното тегли, и другото тегли — започватѣ да се борятѣ, кое отъ тѣхъ да вземе ябълката. Въ тази борба се

(Фиг. 5).

образува единъ четирижгълникъ. Децата се държатѣ за ръцетѣ, борятѣ се, а ябълката остава свободна. Тѣ поглеждатѣ къмъ ябълката, но нито

едното пуца, нито другото. Въ дадения случай ябълката е причина за явилния се споръ, който създава кармически отношения. Какъ ще се разреши този въпросъ? Дохожда трето лице, което има известно задължение къмъ едно отъ братчетата и казва: Азъ ще платя за него. Плаща, и въпросътѣ се разрешава. Сжщото се случаватѣ и въ вашия животѣ. Ако дойде нѣкой вашъ благодетелъ да ви помогне, лесно ще ликвидирате съ вашата карма. Ако никой не ви помогне, ще минете презъ голѣми нещастия и страдания, докато най-после изплатите всичкитѣ си задължения. Всѣки човѣкъ има поне по единъ приятелъ, който се застъпва за него и го защищава, и по единъ неприятелъ, който го преследва и постоянно му пакости. Приятелътѣ и неприятелътѣ сж еднакво силни и се борятѣ помежду си за единъ човѣкъ. Приятелътѣ казва: Азъ обичамъ този човѣкъ, той е далъ живота си за мене. Неприятелътѣ казва:

Азъ го мразя, въ миналото той ме уби. Приятелътъ казва: Щомъ е така, отъ мене искай, азъ ще платя заради него. Двамата се спогадатъ, и съ това спорътъ се разрешава. — Това сж нѣща, които ставатъ въ невидимия свѣтъ, а сжщо така и на земята, както и въ съзнанието на човѣка.

Виждале единъ напредналъ човѣкъ, който тъкмо е стигналъ върха на своя животъ, радва се на успѣха си, радватъ се и близкитѣ му. Въ този моментъ неприятелътъ му го дебне, иска да пресѣче нишката на неговия животъ. Ако успѣе да направи това, всички ще се чудятъ, какво е станало съ този човѣкъ. Най-после ще кажатъ, че умрѣлъ отъ разривъ на сърцето. Обаче, приятелътъ на този човѣкъ иде точно въ момента на тази засада, излиза срещу неговия неприятел и го поразява. Следъ това този човѣкъ казва: Голѣмо премеждие минахъ, но благодаря на Бога, спасихъ се. — Хората иматъ криво разбиране за спасението. Само Богъ спасява. Той е създалъ свѣта, Той спасява.

Отъ всичко казано досега, задръжте въ ума си следната мисълъ: Въ свѣта сжществува само една връзка. Тя е връзката съ Божественото съзнание, която е въ сила да помогне на всички хора, на всички живи сжщества, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ. Следователно, каквото да се случи въ живота ви, дръжте въ ума си мисълта, че вие имате връзка съ Божественото съзнание, което при

никакви условия въ живота нѣма да ви остави. Щомъ имате тази връзка, вие ще бъдете въ състояние да мислите, да чувствувате, да действувате. Щомъ имате тази връзка никога нѣма да бъдете забравени. Сжщото, нѣщо се забелязва и между свѣтскитѣ хора. Докато партията имъ е силна, тѣ иматъ вѣра и могатъ да направятъ много нѣща заради нея. Щомъ партията имъ отслабне, и тѣ изгубватъ силата си. Значи, докато е свързанъ съ Божественото съзнание, човѣкъ има сили всичко да направи. Щомъ се усъмни въ тази връзка, той отслабва, обезсърчава се, изгубва смисъла на живота.

Размишление.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

12. Лекция отъ Учителя, държана на
3 януарий, 1923 г. София.

Окултна страна на живота.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Т. м.

Размишление.

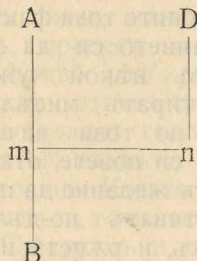
Всѣка мисълъ, или всѣка дума може да се задържи въ ума, или въ съзнанието на човѣка само тогава, когато е добре разбрана. Запримѣрь, какво разбирате подъ думата „жажда“? — Жаждата означава известно вътрешно състояние. Жаждата не е страдание, както нѣкои мислятъ, защото, като се утоли съ вода, човѣкъ изпитва приятно чувство. Значи, жаждата подразбира подготвителенъ процесъ за нѣкакво приятно чувство.

Какво разбирате подъ думата „гладъ“? Гладътъ отнася ли се до самия човѣкъ? Думата „гладъ“ съдържа ли нѣкаква конкретна идея? И гладътъ означава известно вътрешно състояние. Когато кажемъ, че въ нѣкоя страна има гладъ, това значи, че жито нѣма въ тази страна. Гладувамъ и гладъ сж две различни понятия. Има ли нѣкакво отношение между жаждата и глада?

Тѣй щото, всѣка дума, всѣка права мисълъ има свои физически отражения. Мисълъта върви въ линии, които сж вълнообразни, както

свѣтлиннитѣ лъчи. Тия линии изглеждатъ прави, така се проектиратъ въ плоскостта. Обаче, всѣка мисълъ претърпява нѣколкократно пречупване, въ зависимостъ отъ срѣдитѣ, презъ които минава. Колкото е по-голямъ разликата въ гъстотата на срѣдитѣ, презъ които мисълъта минава, толкова по-голямъ сж жглитѣ, които се образуватъ при пречупването на мисълъта. Следователно, при пречупване на мислитѣ се образуватъ различни жгли: остри, прави и тѣпи. При създаването на човѣшката рѣка, сжщо така сж образувани жгли. Това показва, че силитѣ, които сж образували човѣшката рѣка, сж претърпяли известни пречупвания. При измѣрване дължината на рѣката е забелязано, че крадцитѣ, т. е. ония, които обичатъ да пипатъ, иматъ винаги по-дълги рѣце отъ честнитѣ, отъ добритѣ хора. Какъ ще си обясните този фактъ? — Много просто. Въ желанието си да пипнатъ нѣщо, да бръкнатъ въ нѣкой чуждъ джобъ, тѣ постоянно проектиратъ мисълъта си въ това направление, и по този начинъ хранятъ клеткитѣ на рѣката си повече, отколкото другитѣ удовете. Тѣ иматъ желание да продължатъ рѣцетѣ си, да станатъ по-дълги, лесно да си служатъ съ тѣхъ, и рѣцетѣ имъ, наистина, се продължаватъ. Ако въ продължение на редъ поколѣния хората проектиратъ мисълъта си въ известна посока, съ целъ да видоизмѣнятъ своя организъмъ въ дадено направление, тѣ ще постигнатъ желанието си.

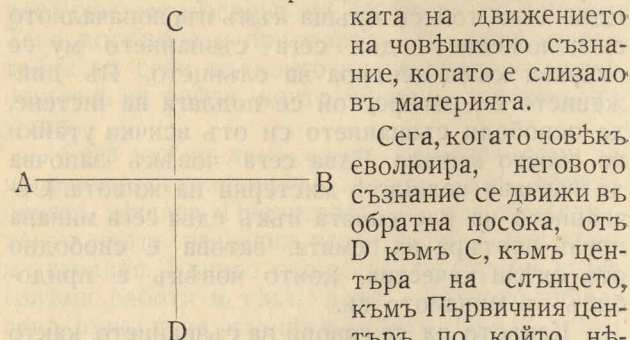
Миналата лекция говорихъ върху съзнанието, но не можахте да го разберете добре. Какъ мислите, какво ще стане съ съзнанието на единъ ангелъ, ако се проектира къмъ земята? (— Ще се пречупи, понеже минава отъ по-рѣдка въ по-гѣста срѣда). Окултиститѣ казватъ, че растенията сж деца на ангелитѣ. Доколко е вѣрно това твърдение, не е важно. Питамъ, обаче, презъ каква срѣда трѣбва да е минало съзнанието на растенията, за да сж се обърнали съ главата надолу? Дали това съзнание е минало презъ центъра на земята, или презъ другъ нѣкакъвъ центъръ? (— Не е минало презъ центъра на земята). — Каква форма щѣха да иматъ растенията, и въ какво положение щѣха да се намиратъ, ако бѣха минали презъ центъра на земята? Ако означимъ съзнанието на растенията съ правата АВ,

(Фиг. 1).

двигатъ по единъ пжтъ, но въ две различни посоки. Животнитѣ пжкъ представятъ преходна фаза, която съдействува за повдигане на човѣшкото съзнание.

Човѣкъ трѣбва да учи, да дойде до причинитѣ на нѣщата, да разбира, защо съзнанието на растенията върви въ права посока, надолу къмъ земята, и защо съзнанието на хората върви въ права посока нагоре, къмъ центъра на слънцето. Споредъ нѣкои окултисти растенията сж деца на ангелитѣ, а животнитѣ — деца на арахангелитѣ. Като се проследи развитието на човѣшкото съзнание, вижда се, че то е минало презъ центъра на земята и продължава да се движи нагоре, по направление къмъ центъра на слънцето. Значи, растенията се движатъ отъ посока А къмъ В; хората се движатъ отъ посока С къмъ D. Правата CD показва посо-

(Фиг. 2).

ката на движението на човѣшкото съзнание, когато е слизало въ материята.

Сега, когато човѣкъ еволюира, неговото съзнание се движи въ обратна посока, отъ D къмъ C, къмъ центъра на слънцето, къмъ Първичния центъръ, по който нѣкога се е движило.

Отъ дветѣ посоки, по които се движи съзнанието на растенията и на хората, се образува кръста, който е въ постоянно дви-

жение. Между растенията и хората има известно отношение: Главитѣ на растенията сѣ забити въ земята, главитѣ на хората сѣ свободни. Растенията се подпиратъ на главитѣ си, а хората — на краката. Понеже съзнанията на растенията и на хората се движатъ въ диаметрално противоположни посоки, тѣ иматъ съвършено различни разбирания. Разликата въ разбиранията имъ се заключава въ следното: растенията не познаватъ, какво нѣщо е грѣхъ, престѣпление, срамъ. Тѣ вършатъ всичко открито. Хората познаватъ грѣха, престѣпленията. Тѣ вършатъ нѣщата тайно. Човѣкъ е придобилъ тѣзи нѣща отъ времето, когато е минавалъ презъ центъра на земята. Едва сега той се връща къмъ първоначалното си положение; едва сега съзнанието му се отправя къмъ центъра на слънцето. Въ движението си нагоре, той се подлага на чистене, да освободи съзнанието си отъ всички утайки на своето минало. Едва сега човѣкъ започва да изучава великитѣ мистерии на живота. Съзнанието на растенията пъкъ едва сега минава презъ центъра на земята, затова е свободно отъ онѣзи качества, които човѣкъ е придобилъ въ миналото си.

Каквото да се говори за съзнанието, както да се обяснява, все ще останатъ нѣкои нѣща неразбрани. Докато сте ученици, все ще има нѣкои неясни за васъ въпроси. Казвате: Защо не може и не трѣбва да разберемъ всички въпроси? Ще ви отговоря съ следния при-

мѣръ. Представете си, че имате единъ голѣмъ хамбаръ пъленъ съ жито. Човѣшкото съзнание иска да изследва, какво количество жито има въ хамбара. Това значи всичкото жито да се изяде. Като се изяде житото, следната година нѣма да има, какво да се посади на нивата. Какво печели човѣкъ при това положение? — Нищо не печели. Щомъ е така, на човѣка не остава нищо друго, освенъ да се откаже отъ желанието си да изследва всичкото жито. Колкото да е любознателенъ, нека остави нѣкои въпроси неизследвани. Въ неговъ интересъ е да остави частъ отъ житото неизследвано. Човѣкъ все трѣбва да остави нѣщо неизследвано въ живота си, за да му послужи като основа на бждещия му животъ. Така постѣпва и природата. Тя крие много тайни въ себе си, които постепенно, по малко открива на онѣзи, които искрено желаятъ да учатъ.

Сега ще ви дамъ единъ примѣръ сами да направите сравнение, да видите, какъ хората ценятъ нѣщата. Представете си две общества, които иматъ различни разбирания и различни изисквания. Едното общество се стреми къмъ голѣми работи и тѣхъ цени. Другото общество пъкъ цени малкитѣ работи. Предъ тѣзи общества се явяватъ двама атлети: първиятъ носи на гърба си тежестъ отъ 200 кгр. Вториятъ носи единъ скъпоцененъ камъкъ отъ 500 гр. тежестъ. Като се явятъ предъ тѣзи общества, първото ще ржкоплѣска на първия

атлетъ, него ще признае за герой, а на втория ще се смѣе. Второто общество ще признае за герой втория атлетъ, на него ще ржкоплѣска, но и на първия ще отдаде нужното внимание. — Защо? — Защото, като се стреми къмъ малкитѣ работи, второто общество може да цени и разбира и голѣмитѣ работи. Първото общество пренебрегва малкитѣ работи. Героятъ, който носи 200 кгр. на гърба си, е физически силенъ човѣкъ. Той е развилъ своята мускулна сила. Вториятъ герой, който носи тежестъ отъ 500 гр., е умствено силенъ човѣкъ. Той е развилъ своитѣ умствени способности. Скъпоценниятъ камѣкъ, който тежи само 500 гр., представя знанието, което този човѣкъ е складиралъ въ главата си. Тѣй щото, първиятъ герой носи тежестъ на гърба си, а вториятъ — въ главата си. И затова, като казвамъ, че природата е скрила своитѣ тайни и по малко ги разкрива, имамъ предъ видъ човѣшката глава, въ която се криятъ голѣми богатства. Тѣзи богатства се откриватъ по малко, постепенно, и то само за разумнитѣ, за добритѣ и прилежнитѣ хора, които обичатъ да работятъ.

И тѣй, всички учени хора сж атлети, които носятъ въ главата си скъпоцененъ камѣкъ отъ 500 гр. тежестъ. Тѣ искатъ да знаятъ, какъ е създаденъ свѣтътъ и работятъ въ това направление. Първоначално свѣтътъ е билъ създаденъ отъ едно малко житно зрънце, което и мравка е могла да носи. Днесъ, оба-

че, свѣтътъ е станалъ толкова голѣмъ, че и ангелитѣ не могатъ да го носятъ. Въ течение на вѣковетѣ, отъ това житно зрънце сж могли да произлѣзатъ цѣли свѣтове. Това показва, че е станало размножаване на живата материя, която се съдържа въ житното зрънце. Всѣко нѣщо съдържа освенъ жива материя, способна да се развива, още и груба, инертна материя, която представя спящи, паднали същества. Тѣ чакатъ времето си да се събудятъ, да започнатъ да се развиватъ. Следователно, една отъ задачитѣ на всѣки човѣкъ е да събуди тази инертна материя въ себе си, да я обработи, да я организира, да стане годна за съзнателенъ животъ. Тази инертна материя се сръща и въ най-малкитѣ пѣсчинки, които хората подритватъ безъ да знаятъ, че въ тѣхъ се криятъ същества, които чакатъ часа на своето пробуждане. Тѣ казватъ: Едно време и ние ритахме като васъ, но сега се учимъ да не ритаме.

Това сж редъ философски разсѣждения, които ще ви помогнатъ дотолкова, доколкото можете да ги приложите въ живота си. Знанието на човѣка, колкото малко да е, се цени въ зависимостъ отъ това, доколко може да се приложи въ сегашния преходенъ животъ, който той минава. Ако знанието на човѣка е въ състояние да извърши нѣщо разумно за него, да го повдигне поне единъ милиметъръ повисоко отъ обикновеното му положение, е на мѣстото си. Презъ всѣки периодъ на живота

си, човѣкъ складира въ подсъзнанието си по малко знания, които, събрани заедно, представятъ онова истинско, положително знание, къмъ което всѣки се стреми. Въ развитието си, човѣшкото съзнание минава презъ разни фази, вследствие на което цени нѣщата различно. Въ една отъ своитѣ фази на развитие, човѣкъ ще цени онзи атлетъ, който носи на гърба си 200 кгр. тежестъ. Въ друга фаза на развитие той ще цени онзи атлетъ, който носи въ главата си скъпоцененъ камъкъ, тежъкъ 500 гр. Въ трета фаза на развитие, той ще цени житното зърно. Възъ основа на това различие, ние познаваме нѣколко вида съзнания въ природата: съзнание на минералитѣ, на растенията, на животнитѣ и на хората. На тѣзи четири категории съзнания отговарятъ други четири вида съзнания отъ невидимия свѣтъ. Казано е, запримѣръ, че растенията сж деца на ангелитѣ. Сега се явява въпросъ, защо ангелитѣ трѣбва да взиматъ формата на растенията? Това е единъ неизвестенъ въпросъ — хиксъ (х). Следъ това се явява въпросътъ, защо Богъ е направилъ човѣка отъ прѣстъ? Не можа ли да го направи отъ друго нѣщо? Това е второ неизвестно — игрекъ (у). Значи, имате едно уравнение съ две неизвестни. Трѣбва да намѣрите начинъ, какъ да решите това уравнение.

Ангелитѣ се свързватъ съ съзнанието на растенията, за да имъ помогнатъ да развиятъ добродетели. Растенията сж лишени

отъ добродетели, затова сж обърнати съ главата надолу. Слънчевата енергия действува главно върху крайниците имъ — тѣхнитѣ добродетели, и помага за развитието имъ. Хората пъкъ, понеже иматъ донѣкъде развити добродетели, сж поставени съ главата нагоре, да развиятъ въ себе си повече мисълъ. Слънчевата енергия доставя на човѣка онѣзи материали, които сж необходими за съграждане на причинното тѣло — основата на неговата мисълъ. Човѣшката мисълъ се съгражда отъ образи, които причинното тѣло създава. Мисълъ безъ образъ не съществува. Следователно, човѣкъ не може да мисли, ако нѣма въ съзнанието си никакъвъ образъ. Образитѣ за нѣщата се криватъ въ причинния свѣтъ. Затова, именно, човѣшката глава трѣбва да бжде изложена на слънчевата енергия. Изложена на слънчевитѣ лъчи, въ човѣшката глава се развиватъ такива центрове, които сж необходими за съграждане на причинното тѣло. Слѣзълъ на физическия свѣтъ, човѣкъ се явява съ добре развито физическо тѣло. Днесъ то служи като база, върху която се развиватъ другитѣ тѣла: астрално, ментално и причинно. И наистина, виждаме, че въ физическо отношение човѣкъ е пригоденъ за живота на земята. Хиляди години е работено въ това направление, за да може човѣкъ самостоятелно да расте и да се развива, да използва условията на физическия свѣтъ.

И тъй, въ човѣка първо се е създадо физическото тѣло, за да послужи като основа за съграждане на останалитѣ тѣла. У нѣкои хора физическото тѣло е напълно завършено, затова тѣ могат да минатъ въ астралния свѣтъ и да започнатъ строежа на астралното си тѣло. У други хора физическото тѣло не е още напълно развито, вследствие на което тѣ дълго време още трѣбва да прекарватъ на физическия свѣтъ, докато напълно завършатъ строежа на физическото си тѣло. Тѣй щото, физическото тѣло представя основа за астралното; астралното представя основа за менталното; менталното — за причинното и т. н. Едно трѣбва да знаете: всѣко тѣло трѣбва да бѣде така усъвършенствувано, че да може свободно да расте и да се развива въ съответния за него свѣтъ. Като знаете това, не трѣбва да си правите илюзии, че можете да постигнете всичко това въ единъ животъ. На детето е позволено да си играе, да живѣе въ илюзии, но на инженера, който строи шосета, не е позволено да си играе, нито да си прави илюзии за нѣщата. Той трѣбва да разбира нуждитѣ на хората. Понеже вие строите пѣтища, по които ще минаватъ Божествени тренове, не ви е позволено нито въ морално, нито въ физическо отношение да си играете, да постѣлвате, както намирате за добре. Когато питате, защо не можете да живѣете, както искате, ще си отговорите: Ние сме инженери на Божиитѣ пѣтища, затова не

можемъ, пѣкъ и не ни е позволено да живѣемъ, както искаме. Всѣки Божественъ пѣтъ извършва опредѣлена работа.

Веднѣжъ сте инженери, за интереситѣ на хиляди хора вие трѣбва да строите пѣтища, по които тѣ ще минаватъ, по всички правила на новата наука. Това значи моралъ. Като прилагате този моралъ, вие не можете да живѣете, както искате, но ще работите, както Богъ иска. Не работите ли, както Богъ иска, веднага кармата ще дойде. Строгъ и неумолимъ е кармическиятъ законъ! Дошълъ на земята, всѣки човѣкъ е работникъ, инженеръ, който строи пѣтища. Той е държавенъ работникъ, на когото се плаща редовно. Отъ него не се иска нищо друго, освенъ да бѣде съвестенъ, добре да изпълнява службата си. И въ Писанието е казано: „Прави правете Божиитѣ пѣтища!“ Не мислете, че като ученици, не сте отговорни за работата си. — Именно, като ученици, вие носите по-голямъ отговорностъ, отколкото, ако не бѣхте ученици. Вие строите вашия бждещъ животъ, вашия бждещъ моралъ. Вашиятъ моралъ трѣбва да се отличава отъ този на другитѣ хора. Пѣтищата, по които съвременнитѣ хора вървятъ, сж желѣзни. Какъвъ е резултатътъ отъ тия желѣзни пѣтища? — Резултатътъ е такъвъ, че отъ сто души, които вървятъ по тѣзи пѣтища, 75% умиратъ, а само 25% оцѣляватъ. Божественитѣ пѣтища, които днесъ строите, трѣбва да се отличаватъ съ съвършено другъ моралъ. Новиятъ моралъ,

който можете да прилагате, като начинаещи ученици въ Школата, трѣбва да има другъ процентъ, а именно: 75% да минаватъ пжтищата благополучно, а само 25% да не издържатъ. Колкото повече напредвате, процентътъ на издържалитѣ трѣбва да се увеличава, да бжде 100%, да нѣма нито едно изключение. Такъвъ е Божествениятъ моралъ. Въ Божиитѣ пжтища нѣма жертви, нѣма погрѣшки. Тамъ всичко върви гладко, хармонично. Като извървите единъ Божественъ пжтъ отъ 30 години, нито единъ пжтникъ не трѣбва да пострада. Това значи Божественъ моралъ.

Дръжте въ ума си идеята: пжтътъ, по който вървите, трѣбва да бжде толкова правиленъ, толкова хармониченъ, че нито единъ човѣкъ да не пострада, нито една жертва да не погълне. Съ други думи казано: когато говорите, мислите, чувствувате или действувате, нито въ една ваша дума или мисълъ, нито въ едно ваше чувство или действие, да нѣма най-малкъ фалшъ. Всичко да е точно на своето мѣсто. Думитѣ, мислитѣ, чувствата и действията представятъ Божествени пжтища, които човѣкъ трѣбва да знае, какъ да проправя. Когато строи една кжща, инженерътъ трѣбва да бжде честенъ, добросъвестенъ и да каже на домакина, на когото строи: Ще ти направя една кжща отъ толкова и толкова хиляди тухли, керемиди, летви, греди, дъски. Прочети ги и ще се увѣришъ въ думитѣ ми. Домакинътъ провѣрва и вижда, че инжене-

рътъ говори истината. Ще възразите, че е невъзможно въ готова кжща да се броятъ керемидитѣ, тухлитѣ, гредитѣ. — Възможно е. Всѣко нѣщо вързано на земята, вързано е и на небето. И въ духовния свѣтъ има инженери, предприемачи, които строятъ, правятъ изчисления, провѣрватъ нѣщата. Затова е казано, че нѣма нѣщо скрито — покрито въ свѣта. Въ духовния свѣтъ инженеритѣ разполагатъ съ особени увеличителни лещи, които поставятъ предъ готовата кжща и гледатъ. Всички тухли, керемиди, греди, гвоздеи се представятъ въ увеличенъ видъ и могатъ свободно, безпрепятствено да се броятъ, както въ нѣкоя незавършена кжща. Щомъ направятъ изчислението, отстраняватъ лещата и гледатъ на кжщата съ обикновено око. Въ духовния свѣтъ всѣка дума, всѣка мисълъ, всѣко чувство може лесно да се провѣри, истинно ли е, или не. Тамъ най-малката дисхармония, най-малкиятъ фалшъ е на лице.

Когато се говори за промѣна въ съзнанието, тази промѣна лесно може да стане съ децата, а не съ самитѣ родители. Запримѣръ, майка музикантка и баща, съ наклонностъ да краде, раждатъ синъ. Ако синътъ вземе външната форма на родителитѣ си, а въ съзнанието си вложи свое съдържание и свой смисълъ, по съзнание той ще седи по-високо отъ родителитѣ си. Обаче, ако синътъ вземе своя форма, а съдържанието на съзнанието отъ родителитѣ си, отъ една страна той ще бжде

музикантъ, а отъ друга — крадецъ. Като свири и пѣе, той ще обира хората. Следователно, когато детето запази своята външна форма, а вземе отъ родителитѣ си съдържанието и смисъла на тѣхното съзнание, то носи тѣхни пороци и добродетели. Ако запази свое съдържание и свой смисълъ, а вземе външната форма на родителитѣ си, то ще наследи тѣхнитѣ външни чѣрти. Въ първия случай детето е наследило нѣщо вътрешно отъ родителитѣ си. Въ втория случай детето външно, по кръвъ, по форма само прилича на родителитѣ си, а по съдържание и смисълъ е чуждо за тѣхъ.

И тъй, ако искате да се освободите отъ нѣкаква фамилна, родова слабостъ, вие трѣбва да вземете само формата на тази слабостъ, но не и нейното съдържание и смисълъ. Запримѣрь, бащата обича да пие. И синътъ може да пие, но не вино, както баща си, а — вода. Щомъ вземете формата на нѣкоя слабостъ отъ родителитѣ си, изпразнете тази форма и вложете въ нея свое съдържание и свой смисълъ. Ясенъ ли ви е този въпросъ сега? Или ще кажете, че е толкова ясенъ, колкото и по-рано. Споредъ мене, едни работи ви станаха ясни, а други се замъглиха. Такава е човѣшката философия: две изтъчешъ, три разтъчешъ. Ако всички въпроси ви станатъ ясни, нѣма какво да учите. Дали харесвате тази философия, или не я харесвате, не е важно. И философията има свои методи. Запримѣрь, съвременнитѣ естественици твър-

дятъ, че броятъ на елементитѣ въ природата е строго опредѣленъ, тѣ нито се намаляватъ, нито растатъ. — Това е модерно схващане въ философията. Въ сжщностъ не е така. Всѣка година се придава по единъ новъ елементъ въ природата. Този елементъ иде отъ вънъ нѣкъде и влиза въ козмоса. Външно, въ физическия свѣтъ това не е констатирано въ промѣнитѣ на човѣшкото съзнание. Всѣки моментъ въ човѣшкото съзнание се влива нѣщо ново.

Като разрешаватъ известенъ въпросъ, нѣкои философи казватъ: Ние бѣхме разрешили въпроса добре, но въ съзнанието ни влѣзе новъ елементъ, хиксъ (х), който развали работата. Тѣ правятъ изчисление и намиратъ, че хиксъ е равенъ, запримѣрь, на единица. Тъкмо разрешатъ въпроса, на другия денъ още единъ новъ елементъ, игрекъ (у), влиза въ съзнанието имъ и развали работата. Изчисляватъ на какво е равенъ игрекъ и намиратъ, че е равенъ, запримѣрь, на две. После влѣзе новъ елементъ въ съзнанието, който постоянно го измѣня, а отъ това и материята се диференцира.

Въ съвременната химия се говори за атомитѣ на елементитѣ, запримѣрь, за атома на златото, като считатъ, че въ всички случаи този атомъ запазва едни и сжщи свойства. Въ действителностъ не е така. Атомътъ на златото въ минералното царство се различава отъ атома на златото въ растенията; последниятъ се

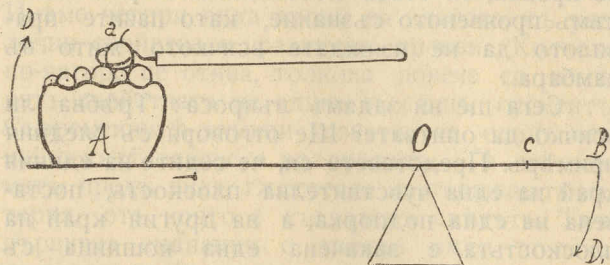
различава отъ атома на златото въ животнитѣ; най-после атомътъ на златото въ животнитѣ се различава отъ този въ кръвта на хората. Имаме четири вида атоми на златото, съ различни свойства и различни прояви. Колкото по-нагоре се отива, толкова повече се измѣнятъ свойствата на единъ и сѣщъ елементъ. Съвременнитѣ химици казватъ, че единъ отъ най-лекитѣ газове е водородътъ. Тѣ не взиматъ предъ видъ гъстотата на първичната материя, отъ която е създаденъ свѣтътъ. Тази първична еманация е хиляди пжти по-лека, по-чиста, по-фина отъ материята на водорода. Затова, когато се говори за състоянието на материята, всѣкога трѣбва да се изхожда отъ нейното първично състояние. Отъ тази материя зависи проявата на нашето съзнание. Отъ материята зависятъ действащитѣ сили въ цѣлия козмосъ. Тѣй щото, всѣки день, всѣка минута, всѣки моментъ въ живота се внася нѣщо ново. Ако за моментъ само приемемъ, че това втичане на новото престава, съ козмоса всичко е свършено. Колкото малко да е, новото внася радостъ, потикъ, тласкъ у всички живи същества.

Какво представя новото, това е неизвестно. То ще остане неизвестно за всѣкога, за всички времена. — Защо? — Защото новото иде всѣки моментъ. Никой ученъ, никой светия, никой ангелъ даже не знае, какво носи бъдещето въ себе си. Причината за това е, че първоначалната, Божествената сила е без-

гранична и непостижима. Докато не се е проявила, тя е безгранична и непостижима. Щомъ се прояви, тя става постижима. Стремете се къмъ проявеното съзнание, като пазите правилото да не изяждате всичкото жито въ хамбара.

Сега ще ви задамъ въпроса: Трѣбва ли всичко да опитвате? Ще отговоря съ следния примѣръ. Представете си, че седите на единия край на една чувствителна плоскостъ, поставена на една подпорка, а на другия край на плоскостта е закачена една кошница съ ябълки, която по тегло е равна на вашето. Значи, имате нѣщо подобно на везни, които се намиратъ въ равновесие. По едно време дохожда единъ философъ при васъ и казва: Защо не вземешъ една кука и не извадишъ нѣколко ябълки отъ кошницата да ги опиташъ? Вие виждате една кука близо до васъ, взимате я и съ нея посѣгате къмъ кошницата, изваждате нѣколко ябълки и ги опитвате. Въ този моментъ равновесието се нарушава, плоскостта се наклонява къмъ точка В, дето седите вие, и се образува единъ полукръгъ отъ D до D. Това нарушаване на равновесието е причина за известно нещастие, на което се натъквате. Който разбира закона за равновесието, той трѣбва да се мѣсти, постепенно да отива къмъ с; сѣщевременно и кошницата трѣбва да се мѣсти. Когато тежестта се намалява, раменетѣ на лоста трѣбва да се сксяватъ, за да се запази равновесие

Иначе, наруши ли се равновесието, вие ще се намърсите на земята. — Защо идатъ нещата въ свѣта? — Защото опитвате ябъл-

(Фиг. 6).

китъ безъ да познавате закона на равновесието. Този законъ е свързанъ съ правилното движение въ живота. Точката А представя мѣстото на вашия идеалъ. Опасенъ е този идеалъ, ако искате да го достигнете съ кука. Идеалъ съ кука не се достига. Ще отидете на мѣстото, дето е той, и тамъ ще си вземете отъ него. — Искамъ да бутна този кошъ, да си взема нѣколко ябълки. — Не, отдалечъ ще гледашъ коша и нѣма да буташъ, докато не намършишъ правиленъ начинъ, какъ да решишъ задачата.

И тъй, за да не изгубите равновесието въ живота си, не бутайте коша съ ябълкитъ, докато не сте намършили правиленъ начинъ, какъ да го бутнете и какъ да си извадите нѣколко ябълки.

Желая ви да разсждавате правилно, да придобиете такова знание, което всѣкога можете да приложите въ живота си, и посредствомъ което всѣкога можете да градите. Безъ това знание никакъвъ моралъ не можете да създадете въ себе си.

Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

13. Лекция отъ Учителя, държана на 10 януарий, 1923 г. София.

Установени мърки.

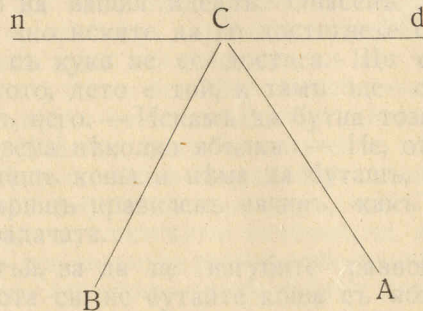
— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Размишление.

Чете се резюме отъ темитѣ: „Отличителни чърти на физическото тѣло“.

Въ геометрията се говори за прави, счупени и криви линии, за остри, прави и тѣпи жгли, за кръгове, за трижгълници, за четирижгълници и т. н. Всички тия линии, жгли и фигури иматъ свое значение, но сж мъртви, неподвижни и несъзнателни. Обаче, въ живата геометрия, т. е. въ геометрията на живота, тѣ сж живи, подвижни, съзнателни. Вследствие

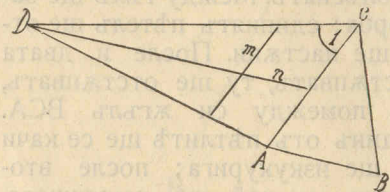
(Фиг. 1).

на това въ обикновената геометрия, всички линии и фигури се тълкуватъ по единъ начинъ, а въ живата геометрия — по другъ начинъ.

Да допуснемъ, че линиитѣ СА и СВ (фиг. 1) сж живи и се движатъ съзнателно. Коя е причината, че отъ точка С тѣ започватъ да се раздѣлятъ една отъ друга и образуватъ остъръ жгълъ? Ако правата АС представя положителна сила, а правата СВ — отрицателна, тѣ по никой начинъ нѣмаше да се раздѣлятъ; тѣ щѣха да се слѣятъ въ една линия. Значи, тѣзи две прави представятъ или две положителни, или две отрицателни сили, заради което се отблъскватъ и образуватъ помежду си жгълъ. Каквото става между силитѣ въ природата, това става и между хората. Нѣкои хора се отблъскватъ, а други се привличатъ. Отблъскването между хората се дължи на еднаквитѣ, на еднороднитѣ сили, които действуватъ между тѣхъ.

Представете си, че имате едно бунце (С), (фиг. 1), къмъ което се отправятъ два пѣтли, които се разглеждатъ като две еднородни, като две положителни сили. Щомъ се срещнатъ, тѣ веднага ще се отблъснатъ. Между тѣхъ ще започне упорита борба: единиятъ пѣтелъ ще отстъпи, другиятъ ще настѣпи. После и двата заедно ту ще настѣпватъ, ту ще отстъпватъ, и ще образуватъ помежду си жгълъ ВСА. Следъ борбата единъ отъ пѣлитѣ ще се качи на бунцето и ще изкукурига; после вториятъ ще се качи, и той ще изкукурига. Така ще се образува единъ трижгълникъ, който представя бойно поле. Колкото повече жгълтъ ВСА се стѣснява, толкова и борбата става по-

усилена, по-ожесточена. Онѣзи, които изучаватъ физиологията, срѣщатъ този жгълъ на човѣшкото лице, главно на човѣшкия носъ. Колкото повече носътъ при основата се стѣснява, толкова човѣкъ става по-енергиченъ, по-сприхавъ. За такъвъ човѣкъ казваме, че е активенъ, че силитѣ въ него сж интензивни. Колкото носътъ на човѣка при основата е потѣсенъ, толкова той е по-капризенъ, по-нѣтърпеливъ. — Какъ трѣбва да се въздействува на тѣзи сили въ човѣка? — Като се разшири носа при основата. Ако жгълътъ при върха на носа у нѣкой човѣкъ е отъ 5—10°, а широчината при основата отъ 15—20 м. м., казваме, че нервната енергия на този човѣкъ е почти изтощена. И затова, всѣка вечеръ, преди лягане, и сутринъ, следъ ставане, нека концентрира мисълта си къмъ носа, да развие по-голъма широчина. Ако не успѣе да разшири носа си, този човѣкъ ще се намѣри въ трудно положение, бързо ще изтощи организма си.

(Фиг. 2).

И тъй, дължината на страни-тѣ AC и CB (ф. 2) въ тригълника ACB, който представя голѣмината на човѣшкия носъ, определятъ интелигентността на човѣка въ нейната широчина и дълбочина. Тригълникътъ ACB е въ зави-

симость отъ тригълника ADC. Точката D представя човѣшото ухо, а линиитѣ AD и DC сж страни въ тригълника ADC. Странитѣ AC и CB характеризиратъ интензивността на мисленето, а странитѣ AD и DC въ тригълника ADC характеризиратъ общата интелигентностъ на човѣка. Оттукъ можемъ да извадимъ следния изводъ: колкото потѣсенъ е носътъ, толкова по-голъма е интензивността, активността на нервната, на умствената енергия, а толкова по-слаба — физическата енергия. Или, колкото жгълътъ C е по-малъкъ, толкова по-голъма е умствената активностъ, и толкова по-слаба — физическата. А когато нѣма равновесие между умствената и физическата деятельность у човѣка, той ще фалира, т. е. деятельности му се прекратява. Колкото по-дълга е линията m, толкова по-голъма е интензивността, активността на човѣка. Дължината на линията n показва слаба интелигентностъ. Отъ голѣмината на двата тригълника вадимъ два различни резултата: колкото тригълникътъ ACB е по-широкъ, толкова интелигентността е по-слаба. Значи, колкото жгълътъ C е по-голъмъ, толкова интелигентността е по-слаба.

Носътъ е проекция на сили, които слизатъ отъ Божествения на физическия свѣтъ. Носътъ е проекция на тѣзи сили, именно, защото горе е тѣсенъ, а колкото по-надолу слиза, постепенно се разширява. Сжщата аналогия виждаме и въ рѣкитѣ на природата.

Всѣка рѣка въ началото си, отдето извира, е по-тѣсна. Колкото по-надолу слиза, тя постепенно се разширява. За жгѣла ADC на сжщия трижгълникъ можемъ да кажемъ следното: рамото CD на жгѣла ADC е проекция на сили отъ физическия и отъ умствения свѣтъ, а рамото AD е проекция на сили отъ Божественния и ангелския свѣтъ. Тѣзи две линии излизатъ отъ единъ центъръ, но вървятъ въ две различни посоки. Затова, именно, и силитѣ вървятъ въ две противоположни посоки. Въ центъра D се прекръстосватъ сили. Въ това отношение той е фокусъ, въ който се събиратъ, а после пречупватъ редъ интелигентни сили. Значи, всѣки центъръ е фокусъ, въ който се събиратъ една или повече интелигентни сили, които направляватъ проявитѣ на човѣка въ физическия и умствения свѣтъ. Точката C на трижгълника ACB е сжщо така центъръ, фокусъ на сили. Той се намира почти на границата между челото и носа на човѣка. Нѣкои учени казватъ, че задъ този центъръ се намира малка празнина, която наричатъ „мълчаливиятъ постъ на духа“. Мнозина френолози се излѣгватъ, като приематъ, че задъ този центъръ се намира особенъ мозъченъ центъръ. Нѣкога тази кухня, тази празнина е по-малка, а нѣкога — по-голѣма. Като говоримъ за проекции на сили, трѣбва да имаме предъ видъ, че тѣ не сж проекции на съзнанието, но на ума, на човѣшката мисль. Широчината на този жгѣлъ се обусловя отъ

физическитѣ сили, които действуватъ върху ума на човѣка. Широчината на човѣшкото лице сжщо така се обуславя отъ физически сили. Колкото повече лицето се стѣснява, толкова по-силно действуватъ умственитѣ сили. Физическитѣ сили разширяватъ, а умственитѣ — стѣсняватъ, продължаватъ.

Като знаете това нѣщо, вие можете да го приложите въ живота си, когато трѣбва съзнателно да си въздействувате. Представете си, че сте неразположенъ, раздразненъ, нервень, цѣла нощъ не можете да спите. Какво трѣбва да направите? — Концентрирайте мисльта, съзнанието си къмъ върха на носа и си представете, че носътъ ви постепенно се разширява. Щомъ сърѣдоточите мисльта си къмъ носа, вие ще се успокоите и ще заспите. Първоначално, когато е билъ създаденъ, човѣкъ ималъ правилно, хармонично лице. Духовниятъ му животъ сжщо така е билъ правиленъ. За да придобиете това, което сте изгубили, вие трѣбва по външенъ начинъ да си въздействувате. За тази целъ, въ продължение на нѣколко години наредъ, вие трѣбва да правите опити, докато дойдете до известни резултати. Като постоянствувате въ опититѣ, въ упражненията, ще видите най-после, че сте разширили носа си, ако е билъ много кжсъ. Широчината на носа у нѣкои е около 30, 31, 32, 33 м. м., рѣдко 35 м. м., която мѣрка е нормална.

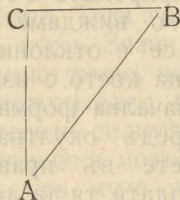
Носътъ играе важна роля въ човѣшкия животъ. Отъ формата на носа се сѣди за житиѣ сили, които се проявяватъ чрезъ този удъ. Чрезъ носа, чрезъ житиѣ сили, които се проявяватъ и действуватъ въ него, човѣкъ дава на другитѣ сили въ себе си направление, каквото самъ желае. Нѣкои хора въ младинитѣ си сѣ имали правиленъ, красивъ носъ, но впоследствие, съ своя нередовенъ животъ, тѣ сѣ го съвършено изопачили. Носътъ у нѣкои хора е изкривенъ повече надѣсно. Това говори за асиметрия на силитѣ въ тѣхъ. Значи, силитѣ въ тѣхъ действуватъ асиметрично, не сѣ въ хармония помежду си. Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да уравни сили въ себе си. Когато силитѣ въ човѣшкия мозъкъ се проявяватъ правилно, и носътъ му е правиленъ. Жгълътъ, който се образува отъ линията на челото и началото на носа, не трѣбва да бѣде много остъръ, много вглѣбнатъ навътре. Напротивъ, този жгълъ трѣбва да бѣде тѣпъ. Изобщо, жглитѣ, които се образуватъ въ човѣшкия организъмъ, указватъ голѣмо влияние върху човѣка. Тѣ опредѣлятъ силитѣ, които му действуватъ. Природата е предвидила нѣщата разумно. Запримѣръ, при свиването си, краката образуватъ известни жгли. Тѣзи жгли, тѣзи пречупвания сѣ необходими, за да могатъ силитѣ въ организма да се разпредѣлятъ правилно. Тежестъта на самия организъмъ се разпредѣля правилно, именно, чрезъ тѣзи жгли, чрезъ тѣзи

свивания и разпущания на краката. Ако тежестъта на тѣлото би паднала перпендикулярно върху краката, безъ да става свиване, тѣ непременно щѣха да се счупятъ. При това положение човѣкъ прави много скокове, много скачания. Обаче, който скача отъ високо мѣсто, той трѣбва да бѣде голѣмъ гимнастикъ, да скача по правила. Такива скачания прави човѣкъ и въ умствения свѣтъ, затова трѣбва да бѣде много внимателенъ.

Ще кажете, може би, че природата е създала човѣка такъвъ, какъвто го виждаме. — Не, сегашниятъ човѣкъ самъ се е отклонилъ отъ правия пѣтъ, вследствие на което е изгубилъ нѣщо отъ своята първоначална форма и строежъ. Следователно, споредъ окултната наука вие трѣбва да се върнете въ правия пѣтъ, да се оставите на природата, тя да действува върху васъ, да възстанови първото ви положение. Ако още днесъ разберете истината по отношение на вашето отклонение, вие ще се обезсърдите, и нито единъ отъ васъ нѣма да остане въ Школата. Въ този случай вие ще се намѣрите въ положението на онзи руски виденъ витруозъ, който, като слушалъ единъ день по-виденъ отъ себе си витруозъ, обезсърдилъ се, че не може да свири като него и се самоубилъ. Щомъ е така, по-добре да не знаете причинитѣ за отклонението отъ правия пѣтъ. Има редъ причини за отклонението, но вие не трѣбва да ги знаете. За васъ е важно да се върнете въ Божествения пѣтъ. Изпра-

вянето на свѣта зависи изключително отъ вършането на човѣка къмъ първичния животъ, за да работи съ Божественитѣ закони.

Представете си, че имате три сили: АВ — физическа, АС — умствена и СВ — чувствена, т. е. сила на чувствата (фиг. 3). Отношението между тѣзи три сили можемъ да изразимъ по следния начинъ: АВ : АС : СВ. Ако СВ, линията на чувствата, се увеличава, линията АС ще се намалява. Ако линията АС се увеличава, линията СВ ще се намалява. Оттукъ можемъ да изва-

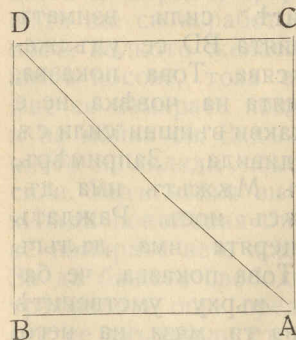
(Фиг. 3).

димъ следния законъ: когато свѣтътъ на чувствата въ човѣка се увеличава, или усилва, едновременно съ това въ него отслабва умствениятъ свѣтъ. И обратно: когато умствениятъ свѣтъ въ човѣка се увеличава, свѣтътъ на чувствата въ него намалява.

Съ други думи казано: когато чувствата преодоляватъ, човѣкъ по-малко мисли; когато умътъ преодолява, човѣкъ по-малко чувства. Затова хората казватъ, че ученитѣ ще оправятъ свѣта. Съ това тѣ искатъ да кажатъ, че като мислятъ повече, ученитѣ ще бждатъ свободни отъ влиянието на чувствата въ себе си. Тогава ще излѣзе, че като учени, тѣ ще бждатъ по-изтънчени въ мисълта, а по-груби въ чувствата. Въпросътъ е, какъ могатъ да се примирятъ умътъ и сърцето? Споредъ

тригълника АСВ, когато умствениятъ силовитѣ линии се увеличаватъ, чувствениятъ се намаляватъ; когато чувствениятъ силовитѣ линии се увеличаватъ, умствениятъ се намаляватъ. Коя е причината за това съотношение между сърцето и ума? Мислете по този въпросъ да видите, до какво заключение ще дойдете. Тритѣ страни на тригълника представятъ проекции на сили отъ три различни свѣта: физически, умственъ и сърдеченъ. — На какво е равенъ сборътъ отъ вътрешнитѣ жгли на единъ тригълникъ? (— На 180° , или на два прави жгла).

Тукъ, на фиг. 4, имате квадрата ВDCA. Какво ще стане съ този квадратъ, ако две отъ странитѣ му се скъсатъ, а другитѣ две — продължатъ? (— Той ще се превърне въ правоъгълникъ). Диагоналитѣ въ този квадратъ представятъ равнодействащи сили, които уподобяваме на волята въ човѣка. Диагоналътъ AD разделя квадрата на два тригълника: BDA и ADC.

(Фиг. 4).

Ако приемемъ, че страната DB представя силовитѣ линии на ума, а ВА — силовитѣ линии на сърцето, тѣзи силовитѣ линии могатъ да се уравнишатъ отъ во-

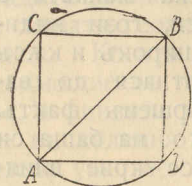
левитѣ сили, отъ волята AD. Сжщото може да се каже и за силовитѣ линии въ тригълника ADC. Съ една дума казано: волята е въ състояние да урегулира силитѣ на ума и на сърцето въ човѣка. Като знаемъ това, по лицето на човѣка можемъ да четемъ, какви сили участвуватъ въ него, кои отъ тѣхъ взиматъ надмошие, какво направление приематъ, възходещо или низходещо. Всичко това е написано и може да се изчисли по математически, по строго наученъ начинъ. Като наблюдавате жглитѣ, линиитѣ на носа, на ухото, на устата въ човѣка, можете да измѣрвате, кои линии се удължаватъ, кои се скъсяватъ и да вадите заключение за силитѣ въ човѣка. Това е живата геометрия, начъртана на човѣшкото лице. Когато умственитѣ сили взиматъ надмошие въ човѣка, линията BD се удължава, а линията AB се скъсява. Това показва, че въ дадения случай волята на човѣка не е взела участие. Значи, нѣкакви външни сили сж действували върху индивида. Запримѣръ, мъжъ и жена се оженятъ. Мъжътъ има дългъ носъ, жената — късъ носъ. Раждатъ се дъщеря и синъ. Дъщерята има дългъ носъ, а синътъ — късъ. Това показва, че бащата е указалъ влияние върху умственитѣ сили на дъщеря си, затова тя мяза на него. Майката пъкъ е указала влияние върху чувствата на сина си, затова той мяза на нея. Въ тѣзи случаи удължаванията и скъсяванията на линиитѣ не зависятъ отъ волята на инди-

видитѣ, които слизатъ на земята. Това зависи отъ външни влияния, отъ влиянията на майката и бащата върху децата. Когато синътъ и дъщерята започнатъ съзнателна работа върху себе си, тогава тѣ могатъ свободно да проявятъ волята си, която ще въздействува върху сърцето и ума, съ цель да уравни тѣхнитѣ сили.

Когато нѣкоя съзнателна, високо издигната душа дойде въ свѣта, чрезъ волята си, тя ще си изработи такъвъ носъ, какъвто желае. Тя ще изработи такива чърти на лицето си, каквито желае. Тази душа нѣма да се влияе нито отъ носа на баща си, нито отъ носа на майка си. Ако носътъ на майката е късъ и широкъ, чрезъ волята си, този индивидъ ще си изработи толкова широкъ и късъ носъ, колкото желае. Що се отнася до вашитѣ носове, това е вече свършенъ фактъ. Вие се намирате подъ влиянието на баща си и на майка си. Задъ баща ви се крие влиянието на хиляди поколѣния съ положителни сили. Задъ майка ви се крие влиянието на хиляди поколѣния съ отрицателни сили. Вие се намирате вече подъ влиянието на тѣзи сили. За да бъдете свободни отъ тѣхното влияние, трѣбвало е още преди раждането си да не сте се свързвали съ тѣхъ, но да сте се свързали съ разумнитѣ природни сили. Веднѣжъ сте се свързали съ вашитѣ дѣди и прадѣди, не остава нищо друго, освенъ да работите съзнателно върху себе си, да впрегнете ума,

сърцето и волята си на усилена работа. Като работите по този начинъ, нѣма да забележите, какъ чувствата и мислитѣ ви постепенно ще се измѣнятъ, и вие нѣма да мислите и да чувствувате вече като вашитѣ дѣди и баби. Чѣртитѣ на лицето ви ще се измѣнятъ, носътъ ви ще се продължи. Достатъчно е носътъ ви да се продължи съ единъ милиметъръ, за да видите, че волята ви е действувала. Ако можете да разширите носа си съ единъ милиметъръ, това показва, че усилията на волята ви не сж останали безрезултатни.

Сега, ако около квадрата ACBD опишемъ окръжностъ, диагональтъ АВ въ квадрата ще

(Фиг. 5).

бжде едновременно диаметръ въ окръжността. Какво показва това? — Това показва, че можемъ да превръщаме, или да трансформираме силитѣ, енергиитѣ въ природата. Значи, диагональтъ въ квадрата можемъ

да превърнемъ въ диаметръ на окръжността. Не е достатъчно само да превръщаме енергиитѣ, но ние трѣбва да ги измѣрваме, да имъ дадемъ математически изразъ. Диаметрътъ е равнодействуваща сила, която поставя всички точки отъ окръжността на еднакво разстояние отъ една вътрешна, централна точка, наречена центъръ на окръжността. Или, диаметрътъ е равнодействуваща сила, която поставя въ равновесие всички умствени, сър-

дечни и волеви сили. Диагональтъ пѣкъ е равнодействуваща сила, която показва, че човѣкъ може да пази равновесие въ себе си само въ четири точки. Четиритѣ точки сж четиритѣ тѣла, презъ които човѣкъ минава въ сегашната си еволюция. Следователно, когато кажемъ квадратъ, разбираме процесъ на развѣитие. Всѣка отъ странитѣ на квадрата представя едно отъ четиритѣ му тѣла: физическо, астрално, умствено и причинно. Всѣко тѣло представя отдѣленъ свѣтъ, отдѣлно поле на действуващи сили. Диагональтъ въ квадрата е равнодействуваща сила, която слиза отъ Божествения свѣтъ, за да уравни другиѣ сили на квадрата. Значи, диагональтъ иде отъ посока В къмъ А, а не обратно.

Сега ви оставямъ да мислите върху квадрата безъ да се обезсърдявате. Ако имате неясни нѣща, не се смущавайте. Всички неясни, неразбрани нѣща постепенно ще се разбератъ. Като се натъкватъ на нѣкои противоречия, мнозина казватъ: Тѣй казалъ Господъ, такава е волята Божия и т. н. — Отде знаете, че волята Божия е такава? Не, разсѣждавайте, мислете дълбоко върху нѣщата, да си ги представите въ тѣхния първоначаленъ видъ и тогава се произнасяйте, каква е волята Божия, какво е казалъ Господъ и т. н.

Представете си, че изговаряте думата „ишвара“, която е турска свещена дума. Единъ произнася правилно думата „ишвара“. Дойде втори, заличава първата буква, и оста-

ва думата „швара“. Дойде трети, заличава буквата ш, остава думата „вара“. На турски „вара“ означава „лутане“. Значи, този човѣкъ ходилъ, луталъ се насамъ — натамъ. Какво намѣрилъ, като се луталъ? — Намѣрилъ изгубеното „иш“, което означава „работа“. Думата „ишвара“ означава сѣщество, което дава работа на хората. Когато хората загубятъ работата, т. е. „иш“, това сѣщество ги изоставя. Които не искатъ да работятъ, които не обичатъ работата, затриватъ слога „иш“ и започватъ да се скитатъ.

Казвате: Каквото Богъ даде, каквото Богъ каже, така ще бжде. — Щомъ е тъй, Богъ е казалъ „ишвара“, т. е. ще работишъ. Ишвара е свещено име на Бога, на санскритски езикъ. То означава, че за всѣко нѣщо е нужно работа. Подъ думата „работа“ разбирамъ всичко онова, което умътъ, сърцето и волята вършатъ. Когато само сърцето чувствува, когато само умътъ мисли или когато само волята действува самостоятелно, като физическа проява, това не е работа. Обаче, когато действуватъ и тритѣ заедно, въ хармония съ великия Божественъ законъ, това е работа. Следователно, подъ „работа“ въ пълния смисълъ на думата се разбира хармония на проява между ума, сърцето и волята съ целъ да осмислятъ живота. Работата подразбира още влагане на форма, съдържание и смисълъ въ живота.

За следния пътъ искамъ всички да прочите добре тази лекция. Въ нея сж посочени практически методи, които трѣбва да разберете, за да се ползвате отъ тѣхъ. Всѣка наука се осмисля, само когато има практическо приложение. Ако нѣкоя наука нѣма практическо приложение, тя се утаява въ подсъзнанието, т. е. складира се тамъ и дълго време остава неизползувана.

И тъй, като погледнете носа си, не се обезсърдчавайте, нито обвинявайте дѣдитѣ и прадѣдитѣ си. Благодарете за всичко, което ви е дадено. То е подарѣкъ, за който нищо не можете да кажете. Една българска пословица казва: „На харизанъ конь зхбитѣ не се гледатъ“. Щомъ не сте доволни отъ това, което ви е дадено, трѣбва да работите върху себе си. Ако работите съзнателно върху себе си, ще ви се дадатъ упжтвания, какъ да работите върху различнитѣ области на мозъка си, за да предизвикате дейността на умственитѣ си сили. По този начинъ ще внесете равновесие въ себе си. Срѣдата, въ която живѣете, е много груба и лесно може да ви извади отъ релситѣ на вашия животъ. Не си правете илюзии да мислите, че съ гранитна, или съ желѣзна воля можете да постигнете нѣщо. Диамантна воля се изисква отъ всички! Българинътъ има такава воля, само когато се заинати. Ако въ работата си би проявилъ такава воля, каквато въ ината, той би извършилъ чудеса. У българина е силна волята въ

отрицателенъ смисълъ; той, като евреина, повече руши, отколкото съгражда. Обаче, отъ две хиляди години насамъ еврейтъ минаватъ презъ голѣми изпитания, вследствие на което се смекчиха малко, станаха по-умни и започнаха да творятъ. Като знаете това, работете усърдно, за да изправите това, което миналитѣ поколѣния сж изкривили. Лицето, което носите, е плоскостъ, върху която е проектирана не само дейността на вашитѣ дѣди и прадѣди, но и на цѣли поколѣния, цѣли раси и епохи преди васъ.

Като ви давамъ тѣзи обяснения, трѣбва да ги използвате правилно. Да приемете новото знание, това не значи да изхвърлите старото. Старото знание ще остане у васъ като почва, като основа, върху която ще градите. Така постѣпва и природата. Умниятъ книжникъ вади богатство отъ старото знание и върху него, като основа, поставя новото. И така, отъ старото той създава нѣщо хубаво.

И тѣй, работете съзнателно върху носа си, ако е кжсъ и тѣсенъ, да го продължите и разширите поне съ единъ милиметъръ. Ако успѣете въ две години да постигнете този резултатъ, вие имате силна воля. Като норма за широчината на носа взимамъ 35 м. м. Презъ тѣзи две години ще мѣрите носа си, да видите, дали сте достигнали дадената мѣрка. Освенъ това число има още едно число — 37 см. — разстоянието отъ срѣдата на ушитѣ до темето. Това число е норма. Който има тѣзи

две числа въ себе си, той е устойчивъ човѣкъ, на него може да се разчита. Като изучавате тѣзи силови линии, ще видите, какви сж резултатитѣ, когато тѣзи две числа едновременно се намаляватъ или увеличаватъ, или ако едното число се увеличава, а другото намалява. Като правите различни изчисления, ще видите, колко сложни формули се получаватъ. Отъ това гледище азъ опредѣлямъ човѣка като сложна математическа формула. Щомъ е формула, всѣка формула има три вида разрешаване: умствено, чувствено и физическо или волево. Ще кажете, че човѣкъ е най-разумното същество въ свѣта. Азъ пъкъ ще кажа, че човѣкъ е най-сложната математическа формула въ свѣта. Ето защо, споредъ мене, очитѣ, ушитѣ, устата, брадата, веждитѣ на човѣка представятъ математически и геометрически формули. Въ тѣзи формули има знакове, скоби, отношения.

Който знае тия нѣща, той може да решава всѣка математическа задача. Сложно нѣщо сж тия математически задачи. За да се реши една такава задача, нуженъ е изтънченъ умъ. За това се изискватъ редъ измѣрвания, редъ изчисления. Който иска да прави точни изчисления и измѣрвания, той трѣбва да си служи съ пергелъ, да намѣри и най-малкото отклонение отъ нормата. Ако не се правятъ точни измѣрвания, човѣкъ може да се излъже. На пръвъ погледъ нѣкой носъ изглежда дълъгъ. Като се измѣри, вижда се, че не е дълъгъ. За всѣко нѣщо човѣкъ трѣбва да има

опредѣлена мѣрка, да познава сжщността на нѣщата. Той трѣбва да знае ролята на всѣки удѣ въ своя организъмъ. Велика задача е дадена на човѣка — да опредѣли ролята на всѣки свой удѣ. Носѣтъ, запримѣрь, има едно предназначение, очитѣ — друго, ушитѣ — трето и т. н. При сегашното развитие на човѣка тази задача е мжчно разрешима, но той трѣбва да работи, да я разреши.

Мислете върху диагонала въ квадрата и диаметъра въ окръжността, за да станатъ тия въпроси по-ясни. За следния пжтъ направете резюме на тази лекция, за да придобиеите повече свѣтлина въ съзнанието си.

Всички трѣбва да знаете следното: математиката не търпи много философствуване, много глаголствуване. Въ нея всичко е строго опредѣлено. Ако започнете да разправяте на геометрика, че между носа и веждитѣ има известно съотношение, трѣбва да му говорите съ часове, за да го убедите. Обаче, започнете ли да му доказвате това нѣщо математически, той веднага ще ви разбере и ще се съгласи съ вашето твърдение. Колкото да му говорите за линиитѣ на лицето, за съотношението между тѣхъ, той нѣма да ви разбере, докато математически не му докажете това нѣщо. Той ще ви изслуша, но въ края на краищата ще каже, че това е нѣкакво съвпадение. Какво показватъ извититѣ нокти на ястреба? — Неговата алчност, неговата хищническа природа. Той е извилъ ноктитѣ си, за да държи

здрово жертвата. Когато хване жертвата си, никой не може да я освободи отъ неговитѣ нокти. Когато човѣкъ свие ржката си на юмрукъ, съ това той иска да покаже, че никой не може да вземе отъ ржката му това, което веднѣжъ е сграбчилъ. Щомъ отпусне юмука си, човѣкъ всичко дава. Съ това той казва, че не иска да държи нищо съ ноктитѣ си, т. е. не иска да държи жертвата въ юмука си.

Всички движения, които човѣкъ прави, не сж произволни. Тѣ криятъ своя произходъ въ далечното минало на човѣка. На времето сития движения сж били разумни и естествени, но днесъ, когато причината имъ е забравена, тѣ нѣматъ онова значение, каквото сж имали въ миналото. Днесъ ние виждаме, че нѣкой свива ржката си, но защо я свива — не знаемъ. Въ движенията, въ свиването на ржката липсватъ нѣкои нѣща, вследствие на което това свиване е изопачено. Нѣкои движения сж много естествени. Запримѣрь, когато викате нѣкого, вие движите ржцетѣ си навътре, къмъ васъ. Когато пждите нѣкого, движите ржцетѣ си напредъ. Когато крие нѣщо, детето туря ржцетѣ си отзадъ, близо до слабинитѣ си.

Сега говоримъ за юмука, но за следния пжтъ пишете върху темата: „Произходъ на юмука“. Понеже никой авторъ не е писалъ по този въпросъ, вие кажете своето авторитетно мнение за юмука. Ако пжкъ знаете, какво сж казали старитѣ хора за юмука, пи-

шете тѣхното мнение. Като говорите, или пишете за юмука, ще знаете, че той представя проява на волята въ физическия свѣтъ. Първитѣ хора, които сж свили ржката си на юмрукъ, това сж ковачитѣ, орачитѣ, копачитѣ, земеделцитѣ. Мислете по въпроса за юмука и ще видите, де и какъ се е явила нужда човѣкъ да свие ржката си на юмрукъ. Когато меси хлѣбъ, или когато пере, жената свива ржката си на юмрукъ. Хваща дрехата, изтиква я, но ржката ѝ се свива на юмрукъ. Ще мислите и ще изредите всички авторитети, които сж били причина да се свие ржката на юмрукъ. После ще минете къмъ животнитѣ, и тамъ ще намѣрите подобно свиване. Отъ наблюденията ще видите, че алчността е причина за свиване ржката на юмрукъ. Когато защитава нѣщо, човѣкъ свива ржката си на юмрукъ; той го изнася вънъ и е готовъ да се бори. Сила е юмрукътъ за него. Той вѣрва въ тази сила. Като изгуби вѣра въ юмука, той отпуска ржката си и казва: Тази работа не може да се нареди по този начинъ. После пакъ свие юмука си, пакъ го разпуска и т. н. Добре е понѣкога човѣкъ да свива ржката си на юмрукъ, да се насърчава. Кога? — Когато се е отчаялъ, обезсърдчилъ. Нека тогава свие ржката си на юмрукъ, постави палецътъ отгоре и каже: Тази работа ще се нареди добре!

Палецътъ представя Божествения свѣтъ и законитѣ, които действуватъ въ този свѣтъ.

Ржката свита на юмрукъ, това значи: Вѣрвамъ, че тази работа ще се нареди споредъ законитѣ на Божествения свѣтъ. Значи, съ любовта всичко мога да направя. Следъ това човѣкъ погледне къмъ показалеца си и казва: Вѣрвамъ въ своето благородство. После погледне къмъ срдния прѣстъ и казва: Вѣрвамъ въ своята честностъ и справедливостъ. Когато погледне къмъ безименния си прѣстъ, който е свързанъ съ слънцето, човѣкъ казва: Вѣрвамъ въ слънцето, което отоплява земята и праща свѣтлина. Като погледне къмъ малкия прѣстъ, секретарятъ на боговетѣ, той казва: Съ малкия си прѣстъ се присъединявамъ къмъ останалитѣ прѣсти, за да можемъ заедно да свършимъ работата си. — Това сж формули, съ които лесно можете да се справяте. Всичкитѣ планети се намиратъ на човѣшката ржка. Всѣки прѣстъ е свързанъ съ влиянието на една отъ планетитѣ. Като погледне на дланъта на ржката си, човѣкъ вижда и други планети: Марсъ, Луна, Венера. Щомъ има всички планети на ржката си, човѣкъ свива ржката си на юмрукъ и казва: Сега вече мога да извърша всѣкаква работа. По този начинъ човѣкъ може да се поляризира.

Мнозина казватъ за себе си, че мислятъ право. Права мисль е онази, която е свързана съ разумнитѣ сили на природата. Само така човѣкъ ще повѣрва, че показалецътъ му, запримѣръ, е свързанъ съ Божествения свѣтъ.

Значи, силитѣ на неговия умъ се отправятъ къмъ Божествения свѣтъ.

Сега, като ученици, вие ще изучавате тия нѣща и ще ги прилагате въ живота си като методи за работа.

T. m.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

14. Лекция отъ Учителя, държана на
17 януарий, 1923 г. София.

Гордостъ и щеславие.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Размишление.

Четоха се темитѣ върху: „Произходътъ на юмрука“.

Сега ще ви задамъ въпроса: Каква е разликата между постоянното и промѣнчивото въ живота? — Постоянно въ живота е онова, което презъ всички времена и условия остава едно и сѣщо. Промѣнчиво е онова, което презъ всички времена и условия е изложено на промѣни. Каква е разликата между реалността и сѣнкитѣ на живота?

Представете си, че имате едно огледало, предъ което сте поставили една запалена свѣщъ. Какво ще видите въ огледалото? — Запалената свѣщъ. — Реална ли е свѣщъта въ огледалото? — Не, тя е отражение, сѣнка на истинската свѣщъ. Значи, запалената свѣщъ е реална, а отражението на тази свѣщъ въ огледалото е сѣнка на тази реалностъ. Да допуснемъ, че нѣкое сѣщество заема известно положение предъ огледалото, подъ нѣкакъвъ жгълъ, и оттамъ наблюдава отражението на свѣщъта въ огледалото и го приема за реално. Това сѣщество наблюдава промѣнитѣ на свѣщъта въ огледалото и развива свои теории за

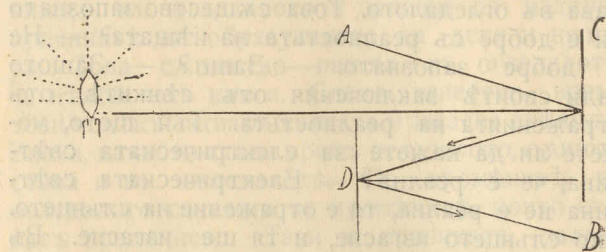
тази реалност. Свѣщъта ту загасва, ту се запалва, и това сѣщество вади заключение, че въ природата настава день и нощъ. Това вижда въ огледалото и започва да издирва причинитѣ за образуването на деня и нощъта. Това сѣщество вижда въ огледалото, че нѣкой чете книга. Следъ известно време този човѣкъ затваря книгата и загасва свѣщъта. Значи, каквото става предъ огледалото, сѣщото става и въ огледалото. По промѣнитѣ въ огледалото се сѣди за промѣнитѣ, които ставатъ предъ него. Тази е причината, задето хората често приематъ сѣннитѣ на нѣщата за реалностъ.

Възъ основа на това, ние вадимъ заключение, че каквото става въ духовния свѣтъ, по отражение сѣщото става и на физическия свѣтъ. Нѣкое сѣщество въ духовния свѣтъ е запалило нѣколко свѣщи, и на физическия свѣтъ нѣкое сѣщество се ползува отъ свѣтлината на тѣзи свѣщи. Сѣществото отъ духовния свѣтъ започва да загасва една по една свѣщитѣ. Сѣщото става и на физическия свѣтъ. Най-после, когато горе се изгаси и последната свѣщъ, човѣкътъ на физическия свѣтъ се намира въ тъмнина и казва, че е настанала нощъ. Следъ 12 часа сѣществото отъ духовния свѣтъ започва да запалва свѣщитѣ една следъ друга, а сѣществото на физическия свѣтъ казва, че е настаналъ день. Следователно, теоритѣ, които човѣкъ на физическия свѣтъ създава за явленията въ при-

родата, не сѣ нищо друго, освенъ теории, които сѣществото предъ огледалото създава за промѣнитѣ и явленията, които наблюдава въ огледалото. Това сѣщество запознато ли е добре съ реалността на нѣщата? — Не е добре запознато. — Защо? — Защото вади своитѣ заключения отъ сѣннитѣ, отъ отраженията на реалността. Тѣй щото, можете ли да кажете за електрическата свѣтлина, че е реална? — Електрическата свѣтлина не е реална, тя е отражение на слънцето. Ако слънцето изгасне, и тя ще изгасне. Въ този смисълъ, електрическата свѣтлина не е нищо друго, освенъ кондензирана слънчева енергия.

Възъ основа на тѣзи разсѣждения, питамъ: човѣкъ реално сѣщество ли е? — И човѣкъ не е реално сѣщество. И той е отражение, сѣнка на нѣщо по-високо отъ него. — Не само това, но човѣкъ е отражение на две сѣщества още. Значи, той живѣе едновременно въ три свѣта. Представете си, че човѣкъ е свѣтещо тѣло, (фиг. 1), което се намира предъ огледалото С. Като наблюдавате, какво се получава въ огледалото С, ще видите въ него образа на човѣка. Лжчитѣ, които излизатъ отъ образа, въ огледалото С, падатъ върху второ огледало D, въ което образътъ повторно се отразява. Този въпросъ се разглежда и въ физиката. Вие трѣбва да го изучите добре, за да не попадате на илюзорни знания. Знания, придобити чрезъ отражение на образитѣ

въ огледалата, сковаватъ психическото и умственото развитие на човѣка. При това положение човѣкъ минава животъ, подобенъ на

(Фиг. 1).

този, който се извършва въ неорганизираната материя. Ако черпите знанията си отъ отраженията въ първото огледало, и тогава не можете да се развивате. Следователно, за да придобиете истинско знание, трѣбва да попаднете въ реалнитѣ лъчи на Битието. Тогава ще можете правилно да се развивате. Но за да се ползвате отъ тѣзи лъчи, вие трѣбва да сте дошли до положение да различавате реалността отъ сѣнкитѣ, или отраженията на нѣщата.

За следния пътъ пишете върху темата: „Разлика между гордостъ и щеславие“. Като размишлявате върху темата, внимавайте да не разбъркате тѣзи две понятия, да вземете щеславиятъ човѣкъ за горделивъ, и горделивиятъ — за щеславенъ. Между горделивия и щеславия човѣкъ има рѣзко различие. Който

намѣри тази разлика, той по никой начинъ не може да се обърка. Гордостъта произтича отъ ума, а щеславиято — отъ сърцето. Горделивиятъ човѣкъ е подобенъ на къртица, която тихо, безъ шумъ, отъ никого незабелязана, рови земята. Хората виждатъ тукъ — таме купчинки прѣстъ, но кой ги е изкаралъ навънъ, не знаятъ. Щеславиятъ човѣкъ е подобенъ на кокошка, която, едно яйце да снесе, окръква свѣта, всички да чуятъ, че е снесла яйце.

Сега ще нахвърлямъ нѣколко мисли върху гордостъта и щеславиято. Гордостъта се дължи на чрезмѣрно развито самоуважение въ човѣка. Щеславиято пъкъ произтича отъ желанието на човѣка да има доброто мнение на хората, да бжде обичанъ отъ тѣхъ. Щеславиятъ е човѣкъ на съвременната култура. Той се облича хубаво, по последна мода. Дрехитѣ, обувката му сж всѣкога чисти; вратовръзката, карфицата — добре поставени, на мѣсто; косата му е хубаво, гладко причесана. Щеславиятъ иска да покаже на хората, че е особенъ, че какъвто е отвънъ, такъвъ и отвътре. Той обещава много, изпълнява малко. Като не може да изпълни обещанията си, веднага се извинява. Горделивиятъ е точно обратното на щеславия. Той не обича външно да се представя. Ако не го познаватъ хората, той минава за скромнъ, за смиренъ: не вдига шумъ около себе си, а въ сжщностъ самоуважението е силно развито въ него.

Като пишете темата си, пишете и за ползата и вредата отъ гордостъта и щеславието.

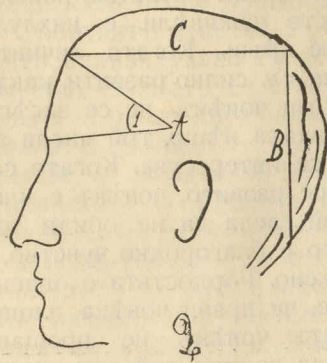
Гордостъта и щеславието играятъ важна роля въ науката. Когато щеславенъ човѣкъ направи нѣкакво откритие, той ще го разтръжи по цѣлия свѣтъ. Тази е причината, поради която много теории се явяватъ въ свѣта и живѣятъ най-много по една — две години. Всички теории, които набързо се раждатъ, сж плодъ на човѣшкото щеславие. Тѣ бързо се раждатъ, и бързо умиратъ. Щеславниятъ човѣкъ е много самоувѣренъ, но като се убеди, че не е правъ, лесно отстъпва. Гордостъта е дала обратни резултати въ науката. Тя е създала консерватизма. Вследствие на гордостъта знанието е задържано за достойнитѣ хора, за аристократитѣ. Простата маса, народътъ не е достоенъ за знание. Гордиятъ не търпи хора, които знаятъ повече отъ него. Той счита, че проститѣ хора трѣбва да бждатъ невежи. Щеславниятъ иска всички хора да иматъ знания, да бждатъ учени. Следователно, гордостъта привлича енергиитѣ къмъ центъра, а щеславието ги прѣска навънъ, къмъ периферията. Каквото да стане съ щеславния човѣкъ и около него, той непременно ще го отрази най-малко презъ дветѣ огледала, С и D. Докато свѣщъта гори предъ огледалото, щеславниятъ казва: Азъ мога да направя това, азъ мога да направя онова. Щомъ свѣщъта изгасне, той казва: Не зная, какво стана, и азъ самъ съмъ изненаданъ. Докато свѣщъта гори, и огледалата отразяватъ, ще-

славниятъ казва: Ученъ човѣкъ съмъ азъ, всичко мога да направя. Щомъ свѣщъта изгасне, той казва: Стана нѣщо, но и азъ не съмъ виновенъ за това, което се случи.

И тъй, изучавайте гордостъта и щеславието въ тѣхния естественъ видъ, за да ги превърнете въ нѣщо полезно. Тѣ сж неджзи, отъ които човѣкъ може да се ползува. Обаче, когато изучавате своитѣ неджзи, както и тия на хората, не ги разглеждайте като нѣщо индивидуално, но като колективни качества, като остатъци отъ миналитѣ култури на човѣчеството.

Когато изучавате чувствата и способноститѣ въ човѣка, трѣбва да се спрете върху устройството на човѣшката глава и ще видите, че тя не е еднакво развита навсѣкжде. Има области, които сж по-добре развити. Ако горната частъ на главата (фиг. 2) е добре раз-

вита, това показва, че моралнитѣ чувства (C) въ човѣка сж развити повече отъ личнитѣ, отъ егоистичнитѣ, които се намиратъ въ задната частъ на главата (B). Въ долната частъ на главата, въ областъта (B) се намиратъ домашнитѣ чувства. Въ предната частъ на главата се намиратъ умственитѣ способности на човѣка (A).

(Фиг. 2).

ратъ умственитѣ способности на човѣка (A).

Колкото по-голям е жгълът 1, толкова по-силно развити сж умственитѣ способности въ човѣка. Щомъ жгълът 1 се намалява, едновременно съ това се намаляватъ и умственитѣ способности въ човѣка. Като изучавате френологията, вие ще намѣрите мѣстата на всички мозъчни центрове по главата и ще познавате, кои отъ тѣхъ сж по-развити и кои — по-слабо развити. Но и да не знаете нищо отъ френология, вие можете да намѣрите мѣстата на нѣкои центрове по следния начинъ: когато нѣкой вашъ близъкъ, или познатъ ви обиди силно, у васъ ще се засегнатъ личнитѣ чувства. За да познаете, де се намиратъ тѣзи чувства, наблюдавайте се въ това време, да разберете, на кое мѣсто на главата ще усѣтите повече топлина, по-големо налѣгане. Тамъ, дето усѣтите топлина и налѣгане, е мѣстото на личнитѣ чувства, понеже отъ обидата, която сте изживѣли, е нахлула на това мѣсто повече кръвъ. Когато личнитѣ чувства въ човѣка не сж силно развити, както и да го обиждате, този човѣкъ не се засѣга. Ако е въпросъ да изкара нѣщо, той мисли за паритѣ и повече не се интересува. Когато самоуважението е добре развито, човѣкъ е много чувствителенъ, той гледа да не обиди никого. Самоуважението е благородно чувство, а гордостта — болезнено. Гордостта е опасна и въ това отношение, че прави човѣка злопаметенъ. Злопаметниятъ човѣкъ не прощава лесно. И следъ хиляда години той още помни

обидата и е готовъ да отмъсти. Затова, именно, е казано въ Писанието: „Богъ на горделивия се противи, а на смирения дава благодать“. Въ морално отношение личнитѣ чувства спъватъ човѣка. Колкото по-силно сж развити личнитѣ чувства въ човѣка, толкова по-слаби сж моралнитѣ.

Въ развитието на човѣка, едно отъ първитѣ чувства, което се е явило въ него, е чувството на охотливостъ, на апетитъ, на желание да се храни. Този центъръ се намира предъ ушитѣ (фиг. 2). Благодарение на този центъръ, въ човѣка се явило желание да опитва, да вкусува нѣщата, вследствие на което се е създала устата. Следъ време човѣкъ е видѣлъ, че не може само съ устата да работи, затова е почувствувалъ нужда и отъ друго спомогателно сръдство. Така той създалъ ржцетѣ като втора проекция въ своя животъ.

Личнитѣ чувства въ човѣка говорятъ, че като индивидуално същество, той живѣе само за себе си. Като се е видѣлъ самъ, като видѣлъ, че нѣма хора около себе си, които да го хвалятъ, създало се е въ него чувство на щеславие — жената въ човѣка. После се явила гордостта — мжжътъ въ човѣка. Човѣкъ обича да се хвали самъ. Ако нѣкой ученикъ е щеславенъ, той мисли, че всичко знае. Ако учителитѣ му не го задоволятъ, както очаква, той казва: Този учителъ нищо не знае, онзи нищо не знае и т. н. Учителитѣ не трѣбва да се разправятъ съ него, но нека го подложатъ

на изпитъ, да му докажатъ, какво знае. Учителътъ по математика влиза въ класъ, извиква щеславния ученикъ и му дава да реши една задача. Ученикътъ започва да решава: мжчи се, пъшка, поти се — не може да реши задачата. Той става засраменъ отъ мѣстото си, подава листа на учителя и сѣда на мѣстото си. — Ето какъ се възпитава такъвъ ученикъ. Нѣма защо учителятъ да се разправя съ него да му доказва, че не знае. Като не може да реши задачата, ученикътъ ще признае, че има нѣща, които той не разбира и не знае. Така ни учи и природата. Като види, че протестираме и негодуваме противъ нея, тя ни дава една мжчна задача и ни оставя да решаваме. Щомъ не можемъ да я решимъ, само по себе си ние капитулираме, започваме да се молимъ да ни се помогне и признаваме, че не знаемъ. По сжщия начинъ и ученикътъ хора капитулиратъ. Нѣкой ученъ изследва единъ наученъ въпросъ. Прави опити, изчисления, не може да се домогне до истината. Най-после се отказва отъ своето изследване. Дойде втори ученъ, използва опититѣ на първия, но и той не може да реши въпроса. Следъ него дохожда трети, четвърти ученъ, но всички се убеждаватъ, че този въпросъ е единъ отъ трудно решимитѣ. Следъ тѣхъ дохождатъ духовнитѣ хора, и тѣ подемаатъ този въпросъ. Свързватъ се съ разумния свѣтъ и оттукъ търсятъ нѣкакъвъ начинъ за разрешаване на въпроса. Едни отъ начинитѣ се указватъ вѣрни, други — невѣрни,

но и духовнитѣ хора не могатъ да решатъ въпроса. — Защо? — И у еднитѣ, и у другитѣ има нѣщо лично, известно щеславие, което прѣчи на работата имъ. Докато живѣе въ личнитѣ чувства, човѣкъ не може да се домогне до положителната наука.

Ето защо, когато се стреми къмъ придобивки, окултниятъ ученикъ трѣбва да познава, какви сили сж вложени въ него и какво днесъ може да направи съ тѣзи сили. Той разполага съ много повече сили, отколкото има възможностъ да използва. И действително, въ мозъка на всѣки човѣкъ е вложена грамадна енергия, отъ която, при сегашнитѣ условия, може да се разработи едва една хилядна частъ. Изобщо, човѣшката енергия може да се разработи въ три направления: въ широчина, която дава стабилностъ на характера; въ дълбочина, която дава активностъ и предприемчивостъ; въ височина, която дава стремежъ и полетъ на духа. Тѣзи сж тритѣ насоки, които могатъ да се дадатъ на енергиитѣ въ човѣшки мозъкъ. Оттукъ и всѣка идея трѣбва да има широчина, дълбочина и височина. Широчината се проектира на физическия свѣтъ, дълбочината — въ духовния, т. е. въ сърдечния или астралния свѣтъ, а височината — въ умствения свѣтъ. Въ заключение на това можемъ да кажемъ, че неджитѣ въ съвременния свѣтъ се дължатъ на човѣшката мисль. Това не значи, че има нѣкакъвъ недоимъкъ въ нея. Напротивъ, човѣкъ страда отъ излишъкъ на

енергия, която не е разработилъ. При съвременното възпитание трѣбва да се има предъ видъ следното: да се намѣри пѣтъ на излишната енергия и да се впрегне на работа, защото природата наказва всички ония, които складирайтъ нейната енергия и не я използватъ. Това всѣки е забелязалъ. Когато се отпусне, когато стане мързеливъ, човѣкъ започва да набелява, придобива много мазнини. Като не разбира законитѣ на природата, той се радва, че се е оправилъ. Никакво оправяне не е това. Природата нѣма да закѣснѣе да даде урокъ на този човѣкъ. — Какъ? — Ще му изпрати една болестъ, която всичко ще стопи. Съ това тя иска да каже, че трѣбва да се работи. Природата не търпи никакъвъ застой. Никой нѣма право да държи енергиитѣ на природата въ застой.

Следователно, природата изисква отъ човѣка да бѣде изправенъ едновременно и въ тритѣ свѣта: физически, духовенъ и умственъ. Той трѣбва да работи едновременно и въ тритѣ свѣта. Особено това се изисква отъ ученика. Като наблюдавамъ лицата ви, виждамъ, че вие живѣте повече въ свѣта на чувствата, отколкото въ умствения свѣтъ. Вие още не сте влѣзли въ свѣта на здравата, положителна мисълъ. Който живѣе въ чувствения свѣтъ, той мяза на мома, която по цѣли дни се оглежда въ огледало. Измие се, нареди се, облѣче се и хайде предъ огледалото. Следъ половинъ, или единъ часъ пакъ сѣщата исто-

рия. Седите, оглеждате се и намислите нѣкакъвъ планъ. Неочаквано дойде нѣщо отвънъ, развали плана ви. Какво правите тогава? — Поскърбите малко, но се облѣчете въ новъ костюмъ и хайде предъ огледалото. Мислите, че като излѣзете така облѣченъ, ще направите нѣщо особено. Излѣзете въ свѣта, но виждате, че нищо не можете да направите — пакъ се върнете, обаче, съ едно малко разочарование. — Не си правете илюзии. Знайте, че новиятъ костюмъ нищо нѣма да ви придаде. При сегашнитѣ условия на живота костюмитѣ не спасяватъ човѣка. — Защо? — Защото съвременнитѣ хора още живѣятъ въ низшитѣ полета на астралния и менталния свѣтъ. Докато не излѣзатъ отъ тѣзи полета, тѣ нищо не могатъ да направятъ. Това, което сега става на физическия свѣтъ — страдания, изпитания — всичко иде въ помощъ на съвременнитѣ хора, да ги подтикне къмъ новата култура, къмъ новия животъ. Невидимиятъ свѣтъ изпраща свои представители да се вплотятъ на земята съ целъ да дадатъ нова насока на културата.

Представете си, че нѣкой се облѣче хубаво, огледа се предъ огледалото и излѣзе вънъ. — Каква дейность ще прояви този човѣкъ вънъ? Ще влѣзе въ нѣкое кафене, ще вземе вестникъ, ще запали цигара и ще започне да бистри политика. Тѣзи дни срѣщамъ единъ отъ ученицитѣ, доста напредналъ, върви бавно, мисли нѣщо и държи цигара въ рж-

ката си. Като ме видѣ, скри цигарата, поздрави и продължи пжтя си. Навѣрно този ученикъ е казалъ въ себе си: Другъ пжтъ ще бжда внимателенъ, да не ме видятъ, че пуша. — Не, този ученикъ трѣбваше да има доблестъ да каже: Ще ме извините, азъ имамъ една слабостъ, пуша отъ време на време, но ще работя въ това направление да се справя съ този неджгъ. Ученикътъ трѣбва да бжде свободенъ отъ тѣзи неджзи — пушене, пиене вино, ракия и т. н. Когато стомахътъ на човѣка е слабъ, позволява му се отъ време на време да сипва по нѣколко капки вино въ водата за усилване. Това е само за свѣтскитѣ хора, но не и за ученика. Ако иска да пие вино, ученикътъ може мислено да приеме известна доза вино и да се задоволи. Чрезъ мисълта си ученикътъ може да се лѣкува. — Какъ? — Направете следния опитъ. Нѣкой ученикъ заболява отъ треска. Той знае, че лѣкаритѣ препоржчватъ противъ треска хининъ, за възрастния човѣкъ една доза отъ 40 с. гр. Въ това време нѣкой вашъ познатъ, който се лѣкува съ лѣкари, заболява сжщо отъ треска. Той взима 40 с. гр. хининъ отъ аптеката и го поглъща, а вие мислено ще приемете сжщата доза хининъ. Ще отидете до нѣкоя аптека, ще си представите, че купувате 40 с. гр. хининъ, ще се върнете дома си и мислено ще вземете хинина. По този начинъ ще провѣрите силата на мисълта. Трѣбва да знаете, че елементитѣ на хинина се намиратъ и въ въздуха,

и въ самото растение, отъ което се получава. Разликата е тази, че растението е преработило тѣзи елементи, синтезирало ги е въ едно съединение, когато въ въздуха елементитѣ на хинина сж свободни, отдѣлени единъ отъ другъ.

При сегашното състояние, въ което се намирате, вие често се натѣквате на нѣкои наследствени чѣрти, за които трѣбва да бждете морално готови да ги посрещнете. Въ първичното тѣло на човѣка, или въ тѣй наречения матриксъ, сж складирани всички добри и лоши семена на човѣшкитѣ мисли и чувства, които отъ време на време се проявяватъ. Въ всѣко прераждане, човѣкъ дава възможностъ, или потикъ на нѣкои отъ своитѣ мисли и чувства да се проявяватъ, да се развиватъ. За тази целъ той трѣбва да има знания, за всѣки даденъ случай да разбира, какъ да постѣпва. Запримѣръ, нѣкжде въ градината си имате трънъ. Какво ще направите съ този трънъ? — Ще го присадите — нищо повече. — Ама могло да се изкорени. — Никакво изкореняване — ще го присадите. Нѣкой е горделивъ. Гордостъта въ него е трънъ, който не трѣбва да се корени, но да се присади. Този трънъ може да се присади, само когато се подчини на моралнитѣ чувства въ човѣка. За тази целъ човѣкъ трѣбва да развива моралнитѣ си чувства. Тѣ се развиватъ чрезъ ума. Когато разработва умственитѣ способности въ себе си, по този начинъ човѣкъ влияе върху

моралнитѣ си чувства и ги развива. За развиване на мозъка, на умственитѣ способности пѣкъ влияятъ всички отрасли на изкуствата, на техниката, както и всички научни дисциплини.

Ако се вгледате въ природата, ще видите, че въ нея има и музика, и изкуство, и наука. — Де е музиката въ природата? — Въ течението на водитѣ, въ клокоченето на изворитѣ, въ шумоленето на листата, въ духането на вѣтроветѣ. — Де е изкуството въ природата? — Въ различнитѣ краски на цвѣтята, на крилицата на насѣкомитѣ и пеперудитѣ, на птицитѣ. — Де е архитектурата въ природата? — Въ строежа на планинитѣ и скалитѣ. — Де сѣ естествениитѣ науки? — Естествениитѣ науки сѣ изразени въ всички минерали, растения и животни. Не само това, но въ природата ще срещнете философията на всички науки. Следователно, който иска да се самовъзпитава, нека влѣзе въ контактъ съ живата, разумна природа. Този контактъ може да се създаде, когато човѣкъ постави въ ума си мисълта, че природата е жива, разумна и интелигентна. Дето влѣзете въ природата, вие сте обиколени отъ живи, съзнателни същества и сили. Достатъчно е да се нагласите съобразно нейнитѣ трептения, за да можете да влѣзете въ общение съ нея. Щомъ влѣзете въ общение съ природата, тя ще ви упътва, ще ви дава методи за правилна и разумна работа върху себе си. Обаче, това не се постига изведнѣжъ, но постепенно, съ течение на вре-

мето. Затова, не напущайте още стария си животъ. Въ този животъ вие събирате нови възгледи, складирате ги въ подсъзнанието, дето тѣ се проявяватъ при специфични случаи.

Сега, ако ви запитатъ, въ какво седи силата на човѣшкия умъ, какво бихте отговорили? Какви качества трѣбва да притежава ума на човѣка? — Едно отъ качествата на човѣшкия умъ е творчеството, въображението. Като погледнете отгоре главата на човѣка, тя е закрѣплена, има форма на небесния сводъ. И наистина, когато изучава звездитѣ, слънцето, човѣкъ развива въображението си. Който иска да развие въображението и разсѣдливостта си, той непременно трѣбва да изучава звездитѣ, да наблюдава небето. Въображението и разсѣдителността сѣ два центъра, които се намиратъ отпредъ, на челото. Когато тѣзи центрове въ човѣка сѣ добре развити, мѣстата имъ сѣ издуги. Хора, у които е развитъ центъра на причинността, сѣ особено силни въ сравненията. Тѣ съпоставятъ явленията, сравняватъ ги и вадятъ общи резултати. За да се сравнятъ две величини, едната отъ тѣхъ непременно трѣбва да бѣде по-голяма, или по-малка отъ другата. За да се сравнятъ тѣзи две величини, трѣбва да си послужите съ съответното чувство. Сравняването пѣкъ става чрезъ измѣрване. За тази целъ трѣбва да се влѣзе въ областта на музиката. Музиката, математиката въ човѣка сѣщо така сѣ свързани съ известни центрове.

И тъй, способенъ, уменъ човѣкъ е този, който действува едновременно въ три области на своя умъ: въ широчина, въ дълбочина и височина. Той трѣбва да бжде добъръ математикъ, музикантъ, философъ; освенъ това, въ него трѣбва да бждатъ добре развити моралнитѣ, общественитѣ и домашнитѣ чувства. Изобщо, когато всички способности и чувства действуватъ едновременно въ човѣка, той минава за уменъ, за правилно развитъ човѣкъ. Наблюдавайте, изучавайте главитѣ на различнитѣ хора да видите, каква е идеалната глава. Вие трѣбва съзнателно да работите, да въздействувате върху различнитѣ мозъчни центрове, да ги разработвате. Когато не успѣете въ нѣщо, вие се обезсърдчавате. Обезсърдчаването е неджгъ, който произтича отъ силно развити лични чувства въ човѣка, или отъ чрезмѣрно развитъ страхъ. Дето страхътъ и гордостта сж силно развити, тамъ надеждата е слабо развита. Силно развити честолюбие и страхъ и слаба надежда раждатъ песимизма. Песимистътъ казва: Отъ мене човѣкъ не може да стане. Този човѣкъ започва да страни отъ хората и се вгълбява въ себе си. Това се дължи на страха. Гордостта пъкъ кара човѣка да се държи на високо, а същевременно и да лицемѣри. Слабо развита надежда кара човѣка да гледа отрицателно на нѣщата, заради което той употребява отрицателни думи въ речника си. Когато разсѣдѣкътъ и сравнението сж силно развити, а милосърдието

— слабо развито, човѣкъ става силно критиченъ. Ако и милосърдието е добре развито въ него, той минава за справедливъ. Безъ милосърдие, при силно развити разсѣдѣкъ и сравнение, човѣкъ става безпощаденъ критикъ. Това се дължи на две силно развити положителни чувства въ него и на едно слабо развито чувство — милосърдие. Това показва, че въ критика липсва едно морално чувство. Съвременнитѣ критици сж хора все отъ този типъ. Юначеството въ човѣка се дължи на силно развити смѣлость, разрушителность и страхъ. Юнакътъ е едновременно и много смѣлъ, и много страхливъ. Юнацитѣ сж много страхливи, защото въ тѣхъ има силно развитъ личенъ елементъ.

Окултния ученикъ трѣбва да бжде герой, да развива въ себе си безстрашие, самообладание. Това е необходимо за ученика, защото и той, като военнитѣ, ще излѣзе на бойното поле, всрѣдъ много гранати и куршуми. Отъ всички страни ще го обстрелватъ, и той трѣбва да издържа. Това е геройство! На окултния ученикъ не е позволено да се страхува. И отъ васъ се изисква геройство. Отъ обикновени герои, на които краката треперятъ, вие трѣбва да станете истински герои. Ако се страхувате, ще си признаете тази слабостъ. Каквито неджзи, или добродетели да имате, ще ги изнесете такива, каквито сж — нито ще ги преувеличите, нито ще ги намалите. Ще констатираме нѣщата, както сж,

и ще гледате, ако сж неджзи, да ги изправите. За да се калите, за да преодолеете страха, излизайте вечерь, въ тъмна бурна нощь, въ време на свѣткавици и гърмотевици, вѣнъ отъ града: първо на половинъ километъръ, после на единъ, два и повече километра, като се стремите да запазите присѣствие на духа. Може да ви се случи да минете презъ нѣ-коя гора и да ви нападнатъ вълци. Вие трѣб-ва да бждете готови да минете покрай тѣхъ безъ да ви засегнатъ. Вълкъ никога не на-пада смѣлъ човѣкъ. (— Ако нѣкъде ни сле-дятъ да ни застрелятъ, трѣбва ли да минемъ презъ това мѣсто?) — Ако не сте готови, ми-нете отъ друго мѣсто. (— Изобщо, какъ трѣбва да се гледа на опасноститѣ?) — Който е при-добилъ безстрашие, той може да излѣзе сре-щу опасността и нищо да не го засегне. Който е страхливъ, нека седи у дома си, до-като опасността мине. Едно е вѣрно: окул-тниятъ ученикъ не може да бжде преследванъ съ цель да го убиятъ. Ако нѣкой отъ васъ е подложенъ на такъвъ изпитъ, това е негова карма, съ която той трѣбва правилно да ли-квира. Ще бждешъ смѣлъ: ще излѣзешъ единъ, два, три пѣти срещу неприятеля си и на четвъртия пѣтъ той непременно ще избѣга. И да стреля, нѣма да улучи. Защо? — Без-страшието е сила, която отбива куршума отъ неговия пѣтъ. Ако успѣете да се срещнете лице съ лице съ неприятеля си, ще турите ржката си върху рамото му и ще кажете:

Слушай, приятелю, нѣма защо да стреляшъ; ако си обиденъ нѣщо отъ мене, азъ съмъ го-товъ да изправа погрѣшката си; ако ти дъл-жа нѣщо, готовъ съмъ да се изплата, съ ли-хвитѣ отгоре. — Смѣлъ трѣбва да бжде човѣкъ — съ връзка, съ вѣра въ Учителя си. Предъ та-къвъ човѣкъ всѣко зло отстѣпва. Ако непри-ятельтъ ви вдигне револверъ да ви убива, до-статочно е да погледне лицето ви, да види вашето безстрашие и любовъ, за да свали мо-ментално ржката си и да се откаже отъ на-мѣрението си. По този начинъ вие минавате спокойно, защото сте издържали изпита си. Този човѣкъ е изпратенъ отъ невидимия свѣтъ само да ви изпита. Не е лесна тази задача, но може да се реши.

Като ученици, вие минавате известни мж-чнотии, които не сж нищо друго, освенъ по-следствия на вашия миналъ животъ, т. е. пре-живяване на вашата карма. Ако не се въз-ползвате отъ опитноститѣ на вашия животъ, вие нищо не сте придобили. Ако не извадите никаква поука отъ противоречията на своя животъ, вие нищо не сте придобили. Въ раз-решаване на противоречията се криятъ за-кони, сили, посредствомъ които ученикътъ може да превръща отрицателнитѣ състояния въ положителни. Когато ученикътъ напредне, ще го поставятъ при условия да срещне мечка въ гората. Безстрашиятъ ученикъ ще по-гледне спокойно мечката въ очитѣ, ще вземе дѣсната страна на пѣтя, а мечката — лѣвата и

така ще се разминатъ. Щомъ се разминатъ, опасността е избегната. Мечката никога не се връща отъ пжтя си. Въ рѣдки случаи тя може да се върне назадъ. За да се справи съ външната мечка, ученикътъ трѣбва дълго време да се упражнява въ безстрашие. Има нѣщо по-страшно отъ външнитѣ мечки — това сж вътрешнитѣ мечки въ човѣка. Какви по-страшни мечки познавате отъ гнѣва, отъ разрушителността въ човѣка? Като се разгнѣвите нѣколко пжти, като паднете и станете нѣколко пжти, най-после ще хванете гнѣва въ ржката си и ще го заставите да ви слуша, да работи. Следователно, на всѣка мечка вънъ отъ васъ отговаря по една мечка вътре у васъ.

И тъй, при сегашното си развитие, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ цѣлокупното човѣчество, къмъ козмическия човѣкъ. Козмическиятъ човѣкъ се проявява въ цѣлото човѣчество, затова всѣки трѣбва да се стреми да обича всички, да обича цѣлото човѣчество. Нови, широки разбирания трѣбва да има човѣкъ, за да привлѣче къмъ себе си козмическиѣ енергии и да се ползува отъ тѣхъ. За това се изисква великъ моралъ, какъвто съвременнитѣ хора още не познаватъ. Веднѣжъ привлѣчени тѣзи сили, тѣ започватъ да работятъ въ човѣшкия умъ, въ човѣшкото сърце, въ човѣшката воля, въ човѣшката душа и въ човѣшкия духъ.

Сега, като гледамъ, какъ сте наредени на мѣстата ви, намирамъ, че е нужно да стане пренареждане съ огледъ на темпераментитѣ. Запримѣрь, два сангвинични темперамента не трѣбва да седатъ единъ до другъ. Правилно е до човѣкъ съ сангвиниченъ темпераментъ да седне нѣкой флегматикъ. До човѣкъ съ умствено нервенъ темпераментъ трѣбва да седне нѣкой холерикъ. Между хората може и трѣбва да става правилна обмѣна. Това се постига, когато темпераментитѣ имъ се прекръстосватъ. Тогава между тѣхъ ще стане правилна обмѣна на енергиитѣ имъ. Когато не сж наредени по този начинъ, хората лесно заспиватъ. Между тѣхъ се образува тежка атмосфера. Ако влѣзете въ класъ, дето ученицитѣ сж безразборно наредени, ще усѣтите тежестъ, неразположение на духа. И самитѣ ученици не сж разположени, лесно заспиватъ. Когато между умственитѣ, моралнитѣ и общественитѣ силови линии на ученицитѣ има хармония, тѣ сж будни, живи, лесно възприематъ. Съ такива ученици леко се работи, лесно имъ се въздействува. Онѣзи отъ васъ, които знаятъ астрология, нека направятъ списъци за ново пренареждане на ученицитѣ въ класа, споредъ месецитѣ на раждането имъ, споредъ темпераментитѣ и т. н.

Сега, да направимъ следното размишление: ще съзерцавате две минути, презъ което време ще се вдигнете съ съзнанието си въ пространството, и въ това време ще про-

следите, на какъвъ жгълъ се намира слънцето отъ васъ. Както сте сега, слънцето е на западъ, на 60^0 подъ хоризонта. Значи, то се намира подъ жгълъ, равенъ на две трети отъ правия.

Т. м.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

✱

15. Лекция отъ Учителя, държана на
24 януарий, 1923 г. София.

Добри навици.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Четоха се резюмета на темитѣ: „Произходъ на юмука“, „Разлика между гордостъ и щеславие“, „Регулиране на силитѣ въ човѣка“.

Сега ще направите следното упражнение. Всѣки отъ васъ мислено ще си представи една позната планинска мѣстность и ще се спре на южната ѣ страна, при нѣкое добре закжтано отъ вѣтъра мѣсто, на една хубава полянка. Като дойдете до това мѣсто, ще направите нѣкжде малка дупчица, въ която ще посадите нѣкаква семка. Ще заровите добре семката и мислено ще си представите, че тя пониква, израства и стѣблото ѣ достига два метра височина. Понеже упражнението ще се извърши мислено, трѣбва да ви отнеме всичко петъ минути: две минути за изкачване на планинската мѣстность и избиране на полянката; една минута за посаждане на семката и две за израстването ѣ. Като правите упражнението, поставете ржцетѣ си върху масата, съ дланитѣ надолу и съ допрѣни палци. Затворете очитѣ си и петъ минути мислете върху упражнението. Дали презъ това време ще из-

расте посадената отъ васъ семка или нѣма да израсте, това да не ви смушава. Направете упражнението спокойно, тихо, съ разположение.

Сега ще говоря върху навика. Навикътъ въ човѣка се създава при прилагане или работа съ две величини: положителна, която се изразява съ частицата „да“, и отрицателна — съ частицата „не“. Значи, навикътъ въ човѣка се създава съ „да“ и съ „не“. Запримѣръ, вие обещавате на нѣкого, че ще му услужите нѣщо. Услугата се заключава въ това, да станете въ 4 ч. с. и да отидете въ с. Драгалевци, да свършите нѣкаква работа. Вие сте дали обещанието си презъ деня, когато вънъ е било свѣтло, слънцето е грѣло. При това положение не сте мислили, че сутринъта ще бжде тъмно и ще се страхувате. Обаче, ставате сутринъта въ 4 ч., гледате, че вънъ е тъмно още. Вие веднага се разколебавате и отказвате да изпълните обещанието си. Казвате: Не, не мога да отида на Драгалевци, страхъ ме е. Значи, вие не сте господарь на страха въ себе си, не можете да го преодолеете. Въ случая вие сте обсебени отъ страха и не можете да се освободите отъ него. Щомъ изпаднете нѣколко пѣти подъ влиянието на страха и не изпълните обещанието, което сте дали на нѣкого, вие ставате страхливи, губите вѣра въ себе си, и по този начинъ си създавате лошъ навикъ. Тѣй щото, чрезъ последователно поддаване на нѣкоя отрицателна си-

ла въ себе си, човѣкъ добива лошъ навикъ — да обещава и да не изпълнява.

Сжщиятъ законъ се отнася и до идеитѣ. Днесъ се въсдушевите отъ нѣкаква идея, готовъ сте всичко да направите за нея. Обаче, утре се яви нѣкаква мжнотия на пѣтя ви, и вие веднага отлагате да изпълните обещанието си. Казвате, че обещанието, което сте дали за реализиране на идеята ви, мжчно може да се изпълни, не му било времето сега и т. н. Днесъ отлагате, утре отлагате, докато станете мораленъ инвалидъ. Характерътъ на съвременнитѣ хора е пълень съ отрицателни чѣрти, създадени, именно, отъ простата и малка частичка „не“. По математически начинъ, чрезъ известни формули може да се изчисли, колко лоши навици, колко отрицателни чѣрти има всѣки въ характера си. Какъ? Достатъчно е всѣки отъ васъ да каже едно число и да го напише. По начина на изговарянето и написването на това число става решаване на задачата. Нѣкой изговори числото десетъ бавно, проточено. Другъ го изговори бързо. Това сж все данни, условия за решаване на задачата. Трети пѣкъ взима числото десетъ въ втора степенъ, или въ квадратъ. Това показва, че нѣкъде е станало известно стѣлкновение. Дето ставатъ стѣлкновения, тамъ има разбити носове.

Какво трѣбва да правите, за да не създавате въ себе си лоши навици? За да не си създавате лоши навици, мислете повече и не

бързайте да давате обещания. Когато нѣкой иска да му обещае нѣщо, помислете веднѣжъ, дваждъ, три пѣти, можете ли да изпълните обещанието си и тогава отговорете. Не е въпросъ да обещавате и да не изпълнявате. Щомъ веднѣжъ обещае, и сто мечки да срещнете на пѣтя си, трѣбва да изпълните обещанието си. Ще обиколите откукъ-оттамъ, да избегнете мечкитѣ, но даденото обещание ще изпълните — нищо повече. Думата „мечка“ взимамъ като символъ на мъжнотии. Следователно, ако искате да въздействувате психологически върху себе си, да не си създавате лоши навици, никога не употребявайте частичката „не“ за нѣща, които могатъ да ви повдигнатъ. Не е лесно да се справи човѣкъ съ отрицателнитѣ влияния въ себе си. Щомъ победи тѣхъ, ще дойдатъ отрицателни влияния отвънъ, да му противодействуватъ. Тѣкмо намислишъ да направишъ нѣщо, да свършишъ една добра работа, и то следъ известно колебание въ себе си, веднага окръжаващитѣ ще дойдатъ при тебе и ще почнатъ да те разубеждаватъ да не правишъ това, или защото си слабъ още, или че тази работа не е за тебе и т. н. Щомъ си победилъ вътрешнитѣ противодействия, ти трѣбва да победишъ и външнитѣ. Ще кажешъ, че можешъ да свършишъ тази работа. Въ себе си ще кажешъ: Да, мога да свърша това, което съмъ намислилъ. Имамъ вѣра въ себе си и ще свърша замислената работа.

Представете си, че нѣкой ви счита за грубъ човѣкъ. Ако се поддадете на неговото внушение, зле ще си въздействувате. За тази целъ вие веднага трѣбва да му се противопоставите мислено съ друго нѣкое ваше качество, което да анулира грубостта. Кажете въ себе си: Азъ мога да бъда милостивъ, и ще бъда милостивъ. Като работите съзнателно въ това направление, вие ще трансформирате грубостта въ милостъ, въ милосърдие. Причината за грубостта на човѣка се дължи на това, че центърътъ на разрушителността, който се намира задъ ушитѣ, е силно развитъ. Такъвъ човѣкъ трѣбва да изпраща енергията отъ този центъръ къмъ центъра на милосърдието. Той трѣбва да си каже: Азъ съмъ господарь на силитѣ въ себе си. Както мога да бъда грубъ, така мога да бъда и милосърденъ — отъ мене зависи да дамъ ходъ на едни или други сили въ себе си. Ученикътъ трѣбва да прави много опити, да превръща отрицателнитѣ сили въ положителни, да въздействува върху инертната материя въ себе си, да я събужда и потиква къмъ работа.

Направете следния опитъ. Легнете въ 10ч. в. и си кажете, че ще станете въ 12 ч. въ полунощъ да свършите нѣкаква работа. Като турите тази мисль въ подсъзнанието си, ще видите, че ще се събудите точно въ 12 часа. Щомъ се събудите по това време, ще си кажете: Нека поспя още петъ минути поне. Какво ще правя толкова рано? — Не, щомъ се събудите

въ 12 ч., ще вдигнете главата си, ще спуснете краката си надолу, ще се изправите къмъ изтокъ и ще си кажете: Азъ съмъ господарь на времето си и ще го използвамъ, както намирамъ за добре. Щомъ кажете така, ще възприемете една хубава, свѣтла мисль отъ невидимия свѣтъ. Следъ това легнете съ мисълта да станете въ два часа. Като се събудите въ два часа, станете пакъ по сжщия начинъ и се изправете къмъ изтокъ. Ще получите още една свѣтла мисль. И този пътъ ще дойдатъ изкушения, но ще гледате и тѣхъ да преодолеете. Като приемете хубавата мисль, запишете си я и пакъ легнете съ желание да станете въ четири часа. Въ четири часа ще се събудите, и пакъ ще дойдатъ изкушения, но ще гледате да ги преодолеете. Ще станете по сжщия начинъ, както първия пътъ, и ще се изправите къмъ изтокъ, докато получите трета свѣтла мисль.

Този опитъ ще правите въ продължение на цѣла седмица. Той не ви се дава за цѣлъ животъ. Важно е да правите редъ усилия, докато придобиете добри навици въ себе си. Развитието на добри навици въ човѣка е първото условие за усиляване на волята. Не се иска много отъ васъ, обаче, съзнателно трѣбва да работите. При този опитъ ще ставате по три пъти презъ нощта въ продължение на една седмица. Нѣкои ще се уплашатъ да не се изтощатъ отъ това често ставане и прекъсване на съня. Тѣ мислятъ така, защото не знаятъ, че силата

на съня не зависи отъ продължителността на времето. Има другъ елементъ, който влияе върху човѣка така, че въ малко време да се наспи добре. Съвременнитѣ учени казватъ, че, за да се наспи добре, човѣкъ се нуждае отъ седемъ часа сънь. Който разбира закона на съня, въ петъ минути може да свърши толкова работа, колкото въ седемъ часа. Като дремне петъ минути, той ще се обнови толкова добре, колкото ако би спалъ цѣли седемъ часа. Като не разбира закона на съня, човѣкъ употребява седемъ часа за сънь, докато мозъчнитѣ клетки свършатъ своята работа. Ако познава този законъ, мозъчнитѣ клетки биха свършили сжщата работа само за петъ минути. За да си почине, човѣкъ трѣбва съзнателно да спре деятелността на своитѣ мозъчни клетки. Петъ минути сж достатъчни за това. Въ туй време човѣкъ излиза отъ тѣлото си и остава съзнателната физическа енергия да обнови организма му.

Тѣй щото, седемъ часа сънь сж нужни за онзи човѣкъ, който не е дисциплиниралъ мозъчнитѣ си клетки, вследствие на което тѣ дълго време разискватъ помежду си, да започнатъ ли работата си, какъ и откъде да започнатъ. Докато започнатъ работата си, времето изтекло. Затова, именно, човѣкъ се върти ту на една, ту на друга страна и най-после заспива. Той спи седемъ часа и, като стане, пакъ не се усѣща наспалъ. Вечеръ, когато лѣгате, ще се обърне-

те първо към клетките на мозъка си, после към клетките на дробовете си, след това към клетките на стомаха си и най-после към клетките на останалите органи, на мускулите, на костите и ще им кажете: Слушайте, аз отивам на училище. През това време вие свършете възложената ви работа, че като се върна, да намъря стаята изчистена, проветрена, и цялостният организъм обновен. Клетките приемат заповедта на господаря си и започват да работят трескаво, системно, в най-кратко време да свършат възложената им работа. Щом свършат работата, господарят се връща в тялото си. Тогава вие се събуждате радостни и весели, обновени от съня. Така трябва да говорите на клетките си, ако искате да имате добър, спокоен сън. Всяка клетка е жива, разумна душа, която разбира, какво ѝ се говори, какво се изисква от нея. Говорете им разумно, без да ги плашите. Всяка клетка е поставена точно на своето място. Клетките не са своенравни. Те всекога са готови да изпълнят волята на господаря си, но трябва да разберат, какво се иска от тях. Щом разберат, какво трябва да направят, те са веднага на услугите на господаря си. Като се разговаряте разумно с клетките си, вие си създавате добри навици.

И тъй, за всяко добро дело, което трябва да направите, кажете: Аз мога да направя това добро дело. Турете това правило като

задача в живота си и правете опити. Представете си, че нкой от вас е скелерник. Нека направи следния опит. Да вземе 30 лева, в петолевки, да ги тури в кесията си и да тръгне из града. Като срещне нкой просек или беден човк, веднага да извади от кесията си, колкото се падне на ржката му, и да ги даде на бедния човк, като държи в ума си мисълта: Аз мога да бъда щедър. Колкото бедни срещне, на всички да даде по нщо. На другия ден да направи сщия опит съ повече пари. Така да продължава да дава без да му мине мисълта, че много е дал. Ще дава и ще забравя, че е дал. Тия действия произвеждат съответни резултати и в природата. Действията на човка не трябва да бъдат егоистични. Даваш — ще ти се даде. Този закон е абсолютно правдив. Той е наречен „закон на всемирното изобилие — *opulens*“.

Всяка благородна мисъл, в която влагат волята си, непременно ще се реализира. Самата природа е заинтересувана от това. От вас се изисква търпение, да чакате времето за нейното реализиране. За реализирането на всяка идея има точно определено време. Това става сщо, както в растителното царство. Запримър, за израстването на една ябълка се изисква известно време. Ябълчната семка не може да израсте изведнж. Свѣтлит мисли и благородните желания са като семките. Като ги посадите в земята, ще

чакате известно време да изникнатъ, да изр-
статъ, да цъвнатъ, плодъ да вържатъ и
да узрѣятъ. Ако почвата имъ е била добра,
посадената идея може да се развие въ единъ
месець, въ една или повече години — зависи
отъ условията. Понѣкога за развитието на
една дарба въ човѣка сж нужни цѣли де-
сетъ години усиленa работа. Така сж работи-
ли и работятъ всички велики хора. Тѣ иматъ
навикъ да постоянствуватъ. Ще ги видите, съ
какво постоянство тѣ правятъ опити единъ
следъ другъ, докато дойдатъ до нѣкакъвъ
резултатъ. Лесно е да се каже, че еди-кой си
ученъ направилъ едно изобретение. Какъ е
дошълъ до това изобретение, той знае. Ако
има само една отрицателна мисль въ ума си,
никакво изобретение не може да направи.
Щомъ преодолѣе и тази последна мисль и
почне да вѣрва, че нѣма мжнотия, която мо-
же да му се противопостави, той се намира
предъ прага на своето откритие и въ ума му
блесне нова свѣтлина. Човѣкъ трѣбва да дър-
жи въ съзнанието си положителната мисль,
че всичко е постижимо, когато работи въ съ-
гласие съ великитѣ закони на свѣта. Значи,
всичко е възможно за човѣка, когато работи
въ съгласие съ великитѣ, съ Божественитѣ
закони въ живота и въ природата.

Мнозина не разбиратъ тия закони и, въ-
прѣки добритѣ си желания, казватъ: Ако иска
Богъ, ако е рекълъ Богъ, ще успѣя. — Това
сж човѣшки разбирания. Щомъ имате едно

добро желание въ себе си, Богъ непременно
иска неговото реализиране. Съ своитѣ криви
разбирания, човѣкъ самъ разваля Божествения
планъ на нѣщата. Запримѣръ, Богъ казва, че
на известна, ваша идея сж дадени всички усло-
вия да расте и да се развива, но за това се
изискватъ десетъ години работа. — Не може
ли да стане по-скоро, поне въ една година? —
— Не може. Обаче, вие бързате и съ това оса-
катывате идеята си. Единъ американски лѣ-
каръ отишълъ по работа въ Мала-Азия. Той
билъ повиканъ въ дома на единъ турчинъ да
го лѣкува. Турчинътъ билъ боленъ отъ тре-
ска. Лѣкарътъ го прегледалъ внимателно и
му препорѣчалъ нѣкакво лѣкарство, което да
употрѣбява въ продължение на една седмица,
три пѣти на день, по три капки въ чаена лъ-
жичка. Турчинътъ погледналъ лѣкарството и
си казалъ: Кой ще чака цѣла седмица? Я
да взема шишенцето, че да го изпия из-
веднѣжъ, та по-скоро да оздравѣя. Дигналъ
шишенцето къмъ устата си, изпилъ лѣкар-
ството изведнѣжъ, но вмѣсто да оздравѣе,
той умрѣлъ. — Не, съ бързане работа не
става. Каквито лѣкари и да срещнете, както
и да лѣкуватъ, тѣ иматъ нѣщо общо въ свои-
тѣ методи. Единъ лѣкаръ е толкова по-спосо-
бенъ, колкото повече се приближава въ мето-
дитѣ и лѣкарствата си до тоя на природата
— великиятъ лѣкаръ въ живота.

Съвременнитѣ лѣкари си служатъ, как-
то и природата, съ отровни лѣкарства. Тѣ

прилагатъ като методи за лѣкуване хомеопатията и алопатията, съ които и природата си служи. Тѣ се основаватъ на известни принципи, за да употрѣбятъ единъ или другъ методъ, едно или друго лѣкарство. Лѣкаритѣ знаятъ, че въ човѣшкия организмъ винаги има запасъ отъ жизнена сила, която понѣкога е инертна и не може да се използва. За тази целъ тѣ даватъ на болния известна доза отрова като лѣкарство. Понеже организмътъ не търпи чужди вещества въ себе си, той започва да се бори, за да изхвърли отравата навънъ. Въ тази борба, именно, въ организма се събужда скритата енергия, и той започва усилено да функционира. Така човѣшкиятъ организмъ се справя съ различнитѣ болести. Понѣкога отравата е толкова силна, че вмѣсто реакция произвежда спирание на дейността на организма. Алопатитѣ подържатъ, че външната подбудителна причина трѣбва да бѣде много силна и даватъ силни дози лѣкарства. Хомеопатитѣ подържатъ, че външната причина трѣбва да бѣде много слаба и даватъ за лѣкарства силно разредени течности. Каквато и да бѣде външната причина, всички съзнаватъ, че човѣкъ може да се лѣкува, когато се събуди въ него резервната жизнена енергия и се потикне къмъ деятельность. Сжщиятъ методъ се прилага и при лѣкуване съ студена вода.

Този законъ се отнася не само къмъ физическия, но и къмъ психическия животъ на човѣка. За да накарате човѣка на работа, съз-

дайте въ него две противоположни мисли. Хората работятъ, движатъ се, проявяватъ активностъ, благодарение на този законъ. Какъвъ щѣше да бѣде свѣтътъ, ако всички хора бѣха еднакви по характеръ, все меки, съ еднакви разбирания и желанія? (— Рай щѣше да бѣде свѣтътъ). — Не, лѣжете се. Раятъ не е съставенъ само отъ хора съ мекъ характеръ. Сжществата, които живѣятъ въ рая, сж високо интелигентни, благородни, разумни, съ голѣма житейска опитностъ, вследствие на което изпълняватъ Божественитѣ закони безпогрѣшно.

Сега ще ви дамъ още единъ опитъ, пакъ за една седмица. Този опитъ ще направите следъ като свършите първия. Опитътъ е следниятъ. Всѣка вечеръ, преди да си легнете, ще седнете на столъ близо до масата, ржцетѣ си ще поставите на масата: ще застанете тихо и спокойно, и съ отворени очи за десетъ минути ще концентрирате мисълта си. Презъ това време нѣма да движите нито очитѣ си, нито ржцетѣ си, нито краката си—ще бждете свършено неподвижни. Докато трае упражнението, вие ще бждете поставени на голѣми изпитания: тукъ-тамъ по тѣлото, по лицето, по ржцетѣ, по краката, по носа ще усѣтите, като че нѣщо ви хапе, щипе, но ще се владѣете, нѣма да се почешете. Най-малкото мръдване показва, че нѣмате воля. Ще седите тихо и спокойно, като че нищо не ви безпокои. Тѣзи щипания представятъ така нареченитѣ щипещи

мисли, но вие нѣма да имъ обръщате вѣимание. Ще бѣдете спокойни, ще изтърпите докрай. Който ви види въ това положение ще помисли, че нѣкаква велика идея ви занимава. Ще гледате на часовникъ, само десетъ минути да трае упражнението. По този начинъ вие ще усилите волята си. Ако не можете десетъ минути да концентрирате мисълта си, какъ ще издържите на по-голѣмитѣ противодействия въ живота си? Щипанията по тѣлото се дължатъ на временното спиране на нервната енергия. Тѣ представятъ малки електрически експлозии, които ставатъ въ нервната система. Понѣкога тѣзи бодвания сж много силни, ще ви предизвикатъ да подскочите, но и при това положение трѣбва да се въздържате. Каквото да става съ васъ въ време на упражнението, вие ще бѣдете тихи и спокойни, ще знаете, че всичко ще се нареди, както трѣбва.

Като свършите упражнението, желалъ бихъ нѣкои отъ васъ да разкажатъ, какви опитности сж придобили въ това време. Не само щипания ще имате, но ще ви дойдатъ най-различни мисли и желания. Ще дойде въ ума ви мисълта, колко добре ще бѣде, ако имате една хубава баница предъ себе си, или нѣкакво сладко, или изведнѣжъ да ви дойдатъ отнѣкѣде пари, да забогатѣете. После пъкъ ще си въобразите, че можете да напишете нѣкакво произведение, съ което да очудите свѣта. Какви ли мисли нѣма да минатъ

презъ ума ви въ тия десетъ минути. Тѣзи мисли ще тропатъ на вратата ви, но вие нѣма да имъ обръщате внимание, ще знаете, че сте назначени на голѣма служба, не можете да напуснете работата си нито за секунда. Тѣ ще ви задаватъ ту единъ, ту другъ въпросъ, но вие нѣма да имъ отговаряте. Ще ви кажатъ: Нѣмате ли човѣщина къмъ насъ? Каква е тази глупава работа, съ която се занимавате? Мислите ли, че свѣтътъ ще се оправя по този начинъ? Каквото да ви говорятъ, ще мълчите. Интересно е да видите, можете ли да концентрирате мисълта си поне за десетъ минути. За да не влѣзе нѣкой въ стаята ви презъ това време и да ви смути, ще се заключите. Предварително ще кажете на домашнитѣ си, че имате много важна работа и молите никой да не ви безпокои. Сами ще знаете, че наистина тази работа е важна и отъ нея зависи вашето бѣдеще. Че нѣкой хлопалъ на врата да ви — нищо отъ това. Временно нѣма да държите на благоприличието. Ще седите спокоенъ, нѣма да мърдате. Вижте турцитѣ, какъ се молятъ. Тѣ колѣнничатъ и не искатъ да знаятъ дали нѣкой ги гледа. Това упражнение трѣбва да го направите всички, безъ изключение. Който не го направи, той ще носи последствията на своето непослушание.

Сега да се върнемъ къмъ въпроса за навика. Всѣки навикъ има три страни: форма,

съдържание и смисъл. Навикът е на място, когато стане втора природа на човъка. Само при това положение човъкът е свободен. Добрият навик е помощник на волята. Ученикът трябва да работи върху себе си, да си създаде добри навици, да понася всички изпитания и мъчности. Едно време учениците от Питагоровата школа са минавали ред изпитания, да се калят, да дойдат до положение лесно да трансформират състоянията си. Седи един ученик и размишлява върху някой въпрос. Въ това време един от учениците се приближава при него, удря му една плесница и си заминава. Първият ученик се стресне, разгневен се, иска да си отмъсти. Колкото по-букно е съзнанието му, толкова по-скоро той ще се овладее. Не само чувствата му се подлагат на изпитания, но и неговите мисли, неговите идеи. Запримър, когато някой човък възприеме една велика идея, окръжаващите започват да го подиграват, да го хулят, да го кръщават с различни епитети. Обаче, този човък върви тихо и спокойно, от нищо не се смущава. Защо? — Защото той живее в друг свят, далеч от тяхния. Този човък има убеждение. Той е развил своята мисъл, може да се концентрира, може лесно да разрешава мъчнотията си. Каквото да му говорят, както да се отнасят с него, той се връща дома си весел, разположен. Така е било и с Апостолите. Те са били мъчени, бити заради

Христа, заради Словото Божие, но се връщали дома си радостни и весели, като славели Бога. Който не се е калил в това отношение, още при първия удар ще каже: Какъв смът да ме бият за убеждението ми! Какъв смът да уронват моето достоинство! Радвайте се, когато страдате за убежденията си. Който не се радва, когато страда за своите идеи, това показва, че той не са легнали още дълбоко в съзнанието му.

Сега аз говоря само за учениците, за ония, които са влезли в Школата и желаят да изучават проявите на разумната природа. За това се изисква специална школа. Не е лесно човък да търпи, да носи страданията разумно. Който има добри навици, само той може да търпи. Мнозина смисват търпението с неволята. Може да търпи само онзи, в когото са развити висшите умствени способности. Докато можеш да стигнеш противника си, не желай да му отмъщаваш. Търпеливият човък е всекога по-силен от противника си и по мисъл, и физически.

В Америка някъде имало един виден професор по боксиране. Един ден той срещнал на улицата един млад студент, но толкова слаб и хилав, че с едно удряне само в носа го повалил на земята. Студентът станал, изгърсил дрехите си от праха и си помислил, как да отмъсти на този силен човък. Да се бори с него, не може. Тогава той решил в себе си да за-

почне да се упражнява въ боксиране. Цѣли десетъ години той работилъ усилено въ това направление, докато развилъ въ себе си такава сила, че съ една ржка могълъ да вдига голѣмъ конь и малко конче. Единъ день той се явилъ предъ професора—боксоръ, поклонилъ му се и го вдигналъ съ едната си ржка въ въздуха. Познавате ли ме кой съмъ? — Познавамъ ви, извинете ме.—Азъ съмъ онзи слабъ и хилавъ студентъ, когото преди десетъ години вие търкулихте на земята само съ единъ ударъ.—Да, това е резултатъ на упражнения.

Следователно, когато неджгавиятъ въ дадено отношение, било физическо, сърдечно или умствено, работи усилено върху себе си, следъ време той ще наддѣлѣ на своя неджгъ и ще стане гигантъ. Днесъ може да сте слабъ, хилавъ студентъ, да казвате, че сждбата ви е тежка, че слаби сте създадени, но следъ десетгодишно съзнателно упражнение, вие можете да станете силенъ като професора по боксиране. И тогава нѣма да си отмъщавате жестоко, но ще отидете при професора и ще го дигнете нагоре въ въздуха. Той веднага ще признае силата ви и ще каже: Признавамъ ви за по-силенъ отъ мене. Извинете ме!

Моето желание е всички да работите, да се упражнявате, да не станете инвалиди. Мнозина отъ васъ, при запознаване съ окултното учение, започватъ да се страхуватъ и ставатъ отрицателни. Тѣ казватъ, че това не трѣбва да правятъ, онова не трѣбва да пра-

вятъ, а не знаятъ, какво трѣбва да правятъ. Да знаете, какво трѣбва да правите, това е въ връзка съ отличителнитѣ чѣрти на човѣка. Ако ви запитатъ, кои сж отличителнитѣ качества на човѣка, ще кажете, че качества на човѣка сж мисълта, чувството и действията му. — Само човѣкъ ли мисли, чувствува и действува? Да се изброятъ отличителнитѣ качества на нѣщо, това подразбира да се намѣрятъ такива качества или чѣрти, които никое друго сщество не притежава. Запримѣрь, умень човѣкъ е този, който вижда най-малкитѣ погрѣшки въ себе си, които никой другъ не вижда. Той употребява своята умствена енергия не за нѣкакви велики дѣла, но за постигане на най-малки нѣща, каквито никой другъ не предприема. Благородень човѣкъ е този, който вижда и най-малкитѣ недостатѣци на своето сърдце и употребява енергията си за постигане на своитѣ най-малки желаниа. Когато умниятъ човѣкъ види, че двама души се биятъ на улицата, той нѣма да се спре да ги примирява, но ще продължи пѣтя си. Той знае, че за тази работа ще се намѣрятъ много хора. Обаче, ако види, че нѣкое малко, безпомощно дете е паднало на улицата и никой не му обръща виимание, той веднага ще се отбие отъ пѣтя си, ще го вдигне отъ земята, ще го изтърси отъ праха, ще го утеши и ще му каже: Хайде, върви при майка си. Вѣншно той не е щедъръ човѣкъ. Кесията му не е безразборно отворена за всѣки, който иска

пари. Той различава истински бедния отъ про-сека - търговецъ.

Много отъ просецитѣ сж търговци. Де кого срещнатъ, тѣ казватъ: Моля, за Господа дайте нѣщо! Ако нѣкой просекъ получи отъ сто души по единъ левъ, за единъ день той ще изкара сто лева, а за месецъ — три хиляди лева. Има просеци, които изкарватъ на месецъ повече отъ три хиляди лева. Когато умниятъ човѣкъ срещне такъвъ просекъ, той минава покрай него, безъ да му даде нѣщо, а левътъ, който би могълъ да му даде, задържа за другъ просекъ, когото мнозина не виждатъ. Той казва въ себе си: На тебе сж достатъчни 99-тѣ лева, които хората ти даватъ. Числото 99 представя завършенъ процесъ. Умниятъ човѣкъ прави услуги на слабитѣ, а не на силнитѣ хора. Обикновено хората сж щедри тамъ, дето не трѣбва. Като видятъ, че на нѣкого много се дава, и тѣ даватъ. Когато видятъ, че на нѣкого се обръща голѣмо внимание, и тѣ даватъ своето внимание. Въ това отношение ученикътъ трѣбва да си създаде добри навици, но въ проявата на тия навици той трѣбва да бжде особенъ. Той не трѣбва да мисли за своитѣ добродетели, нито за своитѣ недостатъци. Какво представятъ добродетелитѣ? Добродетелитѣ сж десеттѣ лева, които човѣкъ има въ кесията си. Отвори кесията си, погледне вътре, вижда, че има десетъ лева. Усмихне се и пакъ затвори кесията. Оти-

де въ нѣкоя гостилница, хапне си нѣщичко, извади десеттѣ лева и плаща. Какво остава въ кесията му? — Нищо не остава. Нищото, т. е. нулата, това сж неговитѣ недостатъци. Тогава, какъвъ смисълъ има човѣкъ да говори за своитѣ добродетели, които въ единъ часъ може да разпилѣе? Или какъвъ смисълъ има да говори за своитѣ недостатъци, отъ които въ единъ часъ може да се освободи? Ще му тури нѣкой десетъ лева въ кесията, и той пакъ става добродетеленъ човѣкъ.

За да развие въ себе си добри навици, ученикътъ трѣбва да използва всички условия за развиване на тия навици. Запримѣръ, въ нѣкое общество се устройва комуна, всички се хранятъ заедно, на братски начала. Какво се забелязва въ такива комунн? Едни работятъ, а други се ползватъ на готово отъ тѣхния трудъ. Тѣ се оправдаватъ съ това, че плащали. — Не, плащатъ или не, всички трѣбва еднакво да работятъ! Момичета и момчета, всички ще работятъ: ще слагатъ трапезата, ще я вдигатъ, ще сипватъ ядене, ще прислужватъ, ще миятъ чинии, тенджери — всичко ще става по дежурство. Всѣки ще знае, кога е дежуренъ и ще изпълни задълженията си, както трѣбва. Между комунаритѣ трѣбва да сжществуватъ добри отношения: да не се обиждатъ, да не се докачатъ — всички да се разбиратъ помежду си като братя и сестри. Какво става сега въ братскитѣ комунн? Едни работятъ, други чакатъ на готово. Вследствие

на това се явяват недоразумения, недоволства и виждате, че след една година най-много, комуната се развалила. Защо? — Всички искат да устроят нѣщо ново, но на старата основа. Така работитѣ не вървят. Какво трѣбва да се прави въ такива случаи? Всѣки трѣбва да работи съзнателно въ комуната, да развива добри навици въ себе си.

Окултниятъ ученикъ никога не трѣбва да подлага ржка, да проси. Щомъ има нужда отъ нѣщо, той ще отиде при нѣкой свой близъкъ, или познатъ и ще му каже: Имашъ ли нѣкаква работа за мене? — Какво можешъ да работишъ? — Мога да копая, да чистя — съ една дума, всичко мога да върша. — Добре, благодаря ти, че ще ми послужишъ. Да изкарва човѣкъ прехраната си съ трудъ, това е благородство. Трудътъ заяква, усилва човѣшкия организъмъ. Всички други системи, които хората досега сж употребявали, сж ги направили слаби, хилави. Днесъ навсѣкжде се прилага законътъ: услуга за услуга, добро за добро. Въ това отношение природата е крайно възискателна. Тя наказва всѣки, който не иска да работи. По какъвъ начинъ? — Като атрофира постепенно организма му и го довежда до положението на паразитъ. Ако проследите историята на нѣкой отъ сегашнитѣ паразити още отъ далечното минало, ще видите, че тѣ сж били голѣми величини. Обаче, поради непослушание, неизпълнение законитѣ на природата, тѣ сж били деградирани и дошли до

положението на паразити. Всѣко живо същество, отъ най-малкото до най-голѣмото, което не работи въ духа на великитѣ закони, природата го е осждила строго, но справедливо, на деградиране. Като знаете това, всѣки трѣбва да се стреми да спазва законитѣ на разумната природа, не механически, а доброволно, защото всѣки резултатъ, добитъ отъ механическо приложение на нѣщата, лесно се губи.

И тъй, работете всички за създаване на добри навици въ себе си. Тази работа не е лесна, но е приятна. Каква по-приятна работа отъ тази, чрезъ добри навици въ себе си, човѣкъ да изправя своя характеръ? Природата възнагражда всѣки, който се труди и работи. На такъвъ човѣкъ и животътъ се притича на помощ. Ученикътъ трѣбва да работи съзнателно, самъ да се изправя. И учителятъ може да изнесе неговитѣ отрицателни качества, но това не е правиятъ пжтъ. Правилно е ученикътъ самъ да се изправя. Учителятъ дава свѣтлина, а ученикътъ оправя своя пжтъ. Учителятъ по математика познава ученицитѣ си. Той знае, кой съ какви елементи разполага въ себе си. Той нѣма да каже на ученицитѣ си, че еди-кой си е неспособенъ, еди-кой си е ленивъ, но ще ги извика единъ по единъ предъ черната дъска и ще ги постави на изпитъ, ще имъ даде по една мъчна задача. Който може да реши задачата, той е способенъ ученикъ. Който не може да я реши, той не е способенъ. Неспособниятъ самъ ще види си-

литъ си и ще си оплаче малко. Тогава учителятъ ще му каже, че и за него има възможности, чрезъ които да преодолѣе мъжнотиитъ си. Какъ? — Чрезъ трудъ и постоянство. Ако е честолюбивъ, ученикътъ ще се засрами отъ другаритъ си и ще започне да учи. Има случаи, когато учителятъ намира за добре да каже на ученика направо, че е неспособенъ, че е ленивъ, че отъ него човѣкъ нѣма да стане. Каже ли учителятъ така, ученикътъ трѣбва да си помисли: Да, отъ мене нѣма да излѣзе човѣкъ разбойникъ, или лъжецъ, но ще излѣзе благороденъ човѣкъ, който може да разсждава правилно, който обича истината.

Учителятъ изпитва ученицитъ си, но никога не ги обижда. Ученикътъ трѣбва да се научи да превръща отрицателнитъ величини въ положителни. Той трѣбва да има гъвкавъ умъ, съ който да се бори съ противоположнитъ сили въ природата, които действуватъ въ разрѣзъ съ неговото развитие. Защо и за какво действуватъ тия сили така, това не е важно за васъ. Важно е да знаете, че има сили, течения въ природата, които противодействуватъ на всѣко добро начинание. Като знаете това, вие трѣбва да бъдете будни да се справяте съ тѣхъ. Нѣмате ли будно съзнание, тѣ ще ви причинятъ голѣми мъжнотии и страдания. Имате ли будно съзнание, имате ли добри навици, вие лесно ще се справяте съ мъжнотиитъ си.

Сега часътъ е деветъ безъ десетъ минути.

Въ тѣзи десетъ минути можемъ да направимъ упражнението. Всички ще останете на мѣстата си тихи и спокойни, ще концентрирате ума си и ще мислите само за себе си. Ще видите, дали ще имате щипания. Колкото по-силни сж щипанията, толкова по-силна е реакцията. Упражнението, което ще правите въ 12 ч., въ 2 ч., въ 4 ч., има за цель да развие навикъ въ васъ да ставате точно въ толкова часа, въ колкото пожелаете. Понѣкога ще пропускате часа, въ който сте опредѣлили да станете, но ще повтаряте опита. Въ втория опитъ, като размишлавате само за себе си, ще мислите за очитъ, за ушитъ, за устата, за мозъка, за дробоветъ, за стомаха си, и ще гледате да ги държите подъ контрола на вашия умъ. Ако не постигнете това, упражнението не е използвано, както трѣбва. Като се научите да контролирате удоветъ си, както и мускулитъ си, ще можете да стоите на единъ кракъ, съ другия да клѣквате до земята и пакъ да се изправяте и т. н. Направете опитъ да видите, можете ли да доближите показалеца до малкия си прѣстъ, нагоре. Движенията на мускулитъ трѣбва да бъдатъ естествени, да предизвикватъ въ човѣка приятни чувства.

Когато искате нѣкой отъ вашитъ удове да си почине, отнемете енергията отъ него, да стане като мъртавъ. Запримѣръ, искате ржката ви да почине. Отнемете енергията отъ нея временно, и тя ще бжде въ пълненъ покой. Обаче, за това се изисква знание отъ човѣка,

да разбира законитѣ, да владѣе и да контролира движението на своитѣ мускули. Човѣкъ трѣбва да знае еднакво да разпредѣля енергията си по всичкитѣ части на тѣлото. Запримѣрѣ, случва се, че въ мозъка е натрупана повече енергия, отколкото трѣбва; при това, тази енергия не е еднакво разпредѣлена въ разнитѣ части на мозъка, вследствие на което човѣкъ изпитва тягостни състояния. Когато въ задната частъ на мозъка има повече енергия, човѣкъ изпитва едно състояние; когато енергията се събира повече въ слѣпоочнитѣ мѣста, човѣкъ изпитва друго състояние; когато енергията се събира повече задъ ушитѣ, човѣкъ изпитва трето състояние. Ученикътъ трѣбва да учи дълго време, за да може правилно да разпредѣля енергията по цѣлото си тѣло. Въ това отношение той трѣбва да бжде градинарь, всѣки день да наглежда цвѣтята си, да ги чисти, полива и прекопава. Ще кажете, че като четете книги по този въпросъ, ще се научите. Не е лесна работа това. Мислите ли, че ако прочетете нѣкоя книга за дишането, ще можете да дишате правилно? — Не, за придобиване на известно знание се изисква работа, упражнения. Знанието не се постига лесно.

Въ всички свои движения човѣкъ трѣбва да бжде естественъ, да знае, какво положение да заеме за всѣки даденъ случай. Представете си, че се намирате нѣкъде и очаквате нѣкой вашъ познатъ. Чакате часъ, два, три, но

той не идва. Вие туряте ржка на ухото си. Какво означава това положение на ржката? — Че се вслушвате да чуete стѣпкитѣ му. После ставате, разхождате се, все още го нѣма. Това сж редъ положения, пози, които трѣбва да изучавате. Когато учительтъ застава предъ ученицитѣ си, той взима една поза; свещеникътъ предъ пасомитѣ си — друга поза; офицерътъ предъ войницитѣ си — трета поза; търговецътъ предъ клиентитѣ си — четвърта поза. За да изучавате разнитѣ пози, различнитѣ положения, които хората взиматъ, вие трѣбва да влизате въ тѣхната психика. Срѣщате единъ човѣкъ, който държи главата си малко наведена налѣво. Защо? — Защото въ лѣвото полушарие на мозъка приижда повече кръвъ, вследствие на което тази частъ е повече развита. Човѣкъ не трѣбва да държи главата си нито надѣсно, нито налѣво, но право, т. е. перпендикулярно на земята. Това е естественото положение на главата. Раменетѣ трѣбва да бждатъ въ една линия, а не едното нагоре, другото надолу. Изкривяването на тѣлото се дължи на нѣкакъвъ недѣлгъ. Всѣки трѣбва да работи върху себе си, да контролира своитѣ движения, да възстанови правитѣ, естествени линии на тѣлото си, които природата първоначално още му е дала. Много ще страда човѣкъ, докато възстанови своитѣ първоначални движения и линии на тѣлото си.

Когато говорите съ нѣкого, не трѣбва да

гледате на земята, но ще гледате право въ
очитѣ на своя събеседникъ. Погледътъ ви да
бъде тихъ и спокоенъ; отъ очитѣ ви да изли-
за приятна, мека свѣтлина, както отъ свѣщъ-
та излиза свѣтлина, която освѣтява окръжа-
ващитѣ лица и предмети, безъ да има предъ
видъ нѣкого. Всѣко движение на човѣка се
обусловя отъ една вътрешна съзнателна или
несъзнателна мисль. Като знаете това, вие
трѣбва да гледате да има хармония между
движенията ви и самитѣ васъ. Когато вървите
по улицитѣ, ще ходите право, а краката ви
да бждатъ успоредни единъ на другъ. Ако
е кално, ще стѣпвате внимателно, да нѣма
капка калъ по гърба ви. Нѣкои стѣпватъ така,
че прѣскаатъ калъ отзадъ, чакъ на гърба си.
Такива хора сж честни, добри, но не трѣбва да
се калятъ. Добре е да бждатъ чисти, колкото
голѣма да е калъта. За да не се каля, човѣкъ
трѣбва да концентрира мисльта си. Щомъ
се разсѣе, веднага ще се окаля. Направете
опитъ и ще се убедите въ това. Колкото по-
вече умътъ ви е концентриранъ къмъ краката,
толкова по-малко ще се каляте. Както вижда-
те, много нѣща има да изправяте. Ще кажете,
че това сж малки, маловажни нѣща. Да, ма-
ловажни сж, но тѣ произвеждатъ голѣ-
ми послѣствия. Всѣко дисхармонично движе-
ние на физическия свѣтъ произвежда дисха-
рмония въ астралния. Всѣка дисхармония въ
астралния свѣтъ се отразява и въ умствения.

Сега, като знаете всичко това, не трѣбва

да се самоосжждате, но радвайте се, че имате
неджзи. Щомъ изправяте неджзитѣ си, значи,
вие работите. Ще изправяте раменетѣ си, гла-
вата, очитѣ, ушитѣ, носа, устата, лицето, ли-
ниитѣ на тѣлото си — много нѣща имате за
изправяне. Ще работите, както светиитѣ сж
работили по 10, 20, 30 и повече години, дока-
то изправите неджзитѣ си. Едновременно съ
това ще изправяте мислитѣ, чувствата и по-
стѣпкитѣ си. Като изправите тѣхъ, тогава ще
станете господари на своитѣ удове. Щомъ
вътрешниятъ свѣтъ се уравни, ще се въз-
станови хармония и въ движенията на външ-
нитѣ удове. Външниятъ свѣтъ е отражение
на вътрешния. Щомъ вътрешниятъ животъ на
човѣка е уреденъ, като послѣствие на това
ще бжде уреденъ и външниятъ.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

16. Лекция отъ Учителя, държана на
7 февруарий, 1923 г. София.

Предназначение на слънцето, луната и звездитѣ.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Четоха се темитѣ: „Предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“.

За следния път пишете върху темата: „Първата мисъл, която се е родила въ човѣшкия ум“. Мислете върху този въпросъ и свободно кажете мнението си. Всѣки ще има особено мнение, ще прилича на старитѣ български абаджии, които размѣрватъ плата съ различни мѣрки.

Като говорите и пишете за значението на слънцето, на луната и на звездитѣ, виждали ли сте ги? Не сте ги виждали. Подъ думата „виждане“ подразбирамъ познаване на нѣщата. Само онзи вижда, който знае, който познава нѣщата. Какво знаете вие за слънцето? Ако запитате единъ обикновенъ човѣкъ, какво нѣщо е слънцето, той ще ви каже, че слънцето е свѣтло, крѣгло тѣло, което изпраща на земята своята топлина и свѣтлина. Знаете ли положително, каква минимална частъ отъ небесното пространство съставя слънчевиятъ дискъ? Ако слънцето е милионъ и петстотинъ пъти по-голѣмо отъ земята, знаете ли, колко такива слънца могатъ да изпълнятъ цѣлото небе?

Следователно, когато говоримъ за слънцето, ние нѣмаме предъ видъ само външното слънце. То е отражение на голѣмото, на великото вътрешно слънце. За да си представи, какво нѣщо е вътрешното слънце, човѣкъ трѣбва да мисли, да разглежда нѣщата по духъ, а не по буква, т. е. по външна форма. Запримѣръ, ако ви запитатъ, какво нѣщо е човѣкътъ, ще кажете, че човѣкъ е същество съ глава, съ две очи, съ две уши, съ носъ, съ уста, съ две рѣце, съ два крака и т. н. — Не, това не е човѣкъ. То е все едно детето да нарисова единъ паунъ и да каже, че това е паунъ. Рисунката на пауна не представя още никакъвъ паунъ. Външната форма, тѣлото не представя още самото съдържание. Тѣлото на човѣка е символъ, но идеитѣ не произлизатъ отъ тѣлото. Тѣ само се проявяватъ чрезъ тѣлото. Мислете върху този въпросъ, за да се освободите отъ заблужденията си. Докато имате заблуждения, вие не можете да мислите правилно. Докато живѣте въ заблуждения, вие се намирате въ положение на хипноза, която държи съзнанието ви въ сѣнно състояние. За да бъдете свободни отъ тия състояния, вие трѣбва да имате въ себе си велика, свещена идея, която носи животъ.

Сега всички хора говорятъ за слънцето, като за картина на нѣкой великъ художникъ. Щомъ е така, трѣбва да се замислите върху тази картина, да потърсите нейния авторъ и,

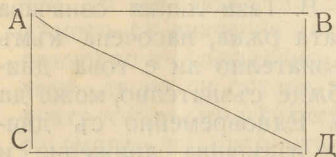
като Го намърите, да почувствувате въ себе си нѣкакъвъ подемъ. Какво правятъ съвременнитѣ хора? Тѣ говорятъ за слънцето, възхищаватъ се отъ него и нищо повече. Това е иеразбиране на идеята, която е вложена въ слънцето. Какво разбиране на слънцето е това, ако то не може да ви събуди? Покрай голѣмото си значение като носителъ на животъ, слънцето е създадено да буди мързеливитѣ хора, да не ги оставя много да спятъ. Които спятъ следъ изгрѣването на слънцето, тѣ ще се видятъ въ чудо отъ комаритѣ, които ще ги хапятъ. И тогава, искатъ - не искатъ, ще се събудятъ. Като се обръщатъ къмъ слънцето, евангелиститѣ казватъ: О, слънце на душата ми! Следъ това пѣкъ казватъ, че не знаятъ, защо слънцето е създадено.

Слънцето, луната, звездитѣ сж символи на нѣщо. Слънцето, запримѣръ, означава държава. Когато единъ народъ, едно племе, една раса или цѣлото човѣчество се организира въ една външна сила и започне да проявява своето, това се нарича слънце. Въ Писанието се казва, че слънцето, луната и звездитѣ ще потъмнятъ и ще изгубятъ свѣтлината си. Когато се казва, че слънцето потъмнява, това подразбира държава, която губи своята сила, своята свѣтлина. Луната представя известна религиозна система, независимо отъ това, дали е права или крива. Звездитѣ пѣкъ представятъ великитѣ хора на земята. Значи, ще дойде день, когато държавитѣ, религиознитѣ си-

стеми и великитѣ хора на земята ще изгубятъ своята сила и свѣтлина и ще паднатъ отъ своето величие. Поетитѣ възпѣватъ слънцето, луната и звездитѣ. Вѣрно ли е всичко, което тѣ пишатъ?

Представете си, че имате правата линия А ————— В. Тази линия означава движение на човѣшката ржка, насочена къмъ нѣкой предметъ. Съзнателно ли е това движение? То може да бѣде съзнателно, може да бѣде и несъзнателно. Едновременно съ движението на ржката се извършва движение и въ нѣкоя частъ на мозъка. И това движение е несъзнателно. Допуснете, че въ точка А на правата линия е поставенъ кошъ съ ябълки. Едно дете минава покрай този кошъ, вижда ябълкитѣ и пожелава да си вземе една-две. Детето се спира предъ коша и започва да го разглежда отъ всички страни. По едно време то вижда една дупка на коша, проектира ржката си напредъ, пѣха я вътре, взима една ябълка и се отдалечава. При движението на ржката къмъ коша се образува правата линия АВ. Тази линия се е образувала благодарение на енергията, складирана въ единъ мозъченъ центъръ надъ слѣпитѣ очи. Този центъръ е нареченъ центъръ на стяженолюбието. Той кара детето да пожелае една-две ябълки. Другъ центъръ, който се намира подъ слѣпитѣ очи — центърътъ на охотливостта заставя детето да вкуси ябълката. Въ движението си, тѣзи два центъра вървятъ пакъ по права линия.

Единият от тѣхъ заставя човѣка да скрие това, което е взелъ, да го държи надолу. Другиятъ центъръ — на охотливостта, събужда въ човѣка желание да опита, т. е. да вкуси това, което е взелъ. Като послѣдствие на тия две движения ще имате резултантното движе-

ние АД. Това движение се нарича коренъ на желанията. Линията СД означава размѣра, интензивността на

желанията. Нѣкои желания не могатъ да се реализиратъ. Това зависи отъ тѣхната интензивностъ. Колкото по-слаба е интензивността на желанията, толкова по-малка е вѣроятността за тѣхното реализиране. Ако линията АВ е по-дълга отъ ржката на детето, желанието му нѣма да се изпълни. Какво трѣбва да направи детето? — Трѣбва да търси планъ за реализиране на своето желание. Значи, всѣко желание, или всѣка мисль има нѣколко елемента, отъ които зависи реализирането ѝ. Първиятъ елементъ е изразенъ чрезъ линията АВ, който представя възможностъ за реализиране на дадено желание въ зависимостъ отъ условията, вложени въ човѣка за даденъ случай. Елементътъ СД означава интензивността на желанието. Елементътъ ВД представя подема на човѣка къмъ реализиране на желанието. Линията АД представя препятствие, турено на пътя на едно желание. Това препят-

ствие може да е поставено въ видъ на стена, или нѣкаква преграда. Щомъ се натъкнете на тази преграда, у васъ веднага се явява желание да я съборите, да я прескочите или да я пробие по нѣкакъвъ начинъ. Вие ще гледате да направите най-малкото отвърстие, презъ което да минете на другата страна.

Да се върнемъ къмъ предназначението на слънцето, луната и звездитѣ. Думата „предназначение“ всѣкога подразбира показалецъ на известно желание. Въ всѣко желание е вложена интензивностъ, сила за неговото постигане. Казваме, че човѣкъ е дошълъ на земята да се учи, ученъ да стане. Дали ще стане ученъ, това е въпросъ. Въ желанието на човѣка да стане ученъ трѣбва да е вложена интензивностъ. За да се добие тази интензивностъ, която е въ състояние да реализира желанието на човѣка, три сили трѣбва едновременно да действуватъ въ една и сѣща посока. Само при участието на тѣзи три сили, учениятъ човѣкъ може да реализира своето предназначение. Тѣзи три сили сж силитѣ на ума, на сърдцето и на волята въ физическия свѣтъ; силитѣ на мислитѣ, на чувствата и на постѣпкитѣ въ духовния свѣтъ и силитѣ на любовта, на мъдростта и на истината въ Божествения свѣтъ. Какво е казано въ Библията за предназначението на слънцето, луната и звездитѣ? — Богъ създаде слънцето, луната и звездитѣ, за да отдѣли деня отъ нощта, свѣтлината отъ тъмнината,

доброто отъ злото и да бждатъ знамение за дни, за години и за времена. Тѣ сж създадени за знамение на всички събития, които ставатъ въ човѣшкото съзнание. Тѣ опредѣлятъ кръга на живота.

Върху зададената тема „предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“, нѣкои се въздържатъ да пишатъ, съ което искатъ да кажатъ, че не знаятъ, какво е предназначението имъ. — Не, каквато тема и да ви се даде, пишете нѣщо. Отъ всѣка тема гледайте да извадите известна поука. За да постигнете това, освободете се отъ личния елементъ въ себе си и тогава пишете. Каквото и да напишете, не мислете, че ще разрешите важния въпросъ, защо свѣтътъ е създаденъ. Никой не може да отговори на този въпросъ, но въпрѣки това свѣтътъ има свое предназначение. Защо е създаденъ свѣтътъ?—Свѣтътъ е създаденъ за хората, които, въ сравнение съ сжществата отъ възвишения свѣтъ, сж деца, изпратени на земята да се учатъ като въ забавачница. Въ далечното минало и хората като души сж прекарвали на небето, но понеже правили голѣми смущения, Богъ се видѣлъ въ чудо и ги изпратилъ на земята да се освободятъ отъ тѣхъ.

Сжщото става и на земята. Когато нѣкое дете вдига голѣмъ шумъ въ кѣши, майка му го праща въ градината да се поразходи малко, а тя да е свободна отъ неговитѣ безпокойствия. Кжде е било това дете

преди да се роди? То е живѣло въ ума на майката като жива идея, която е чакала деня на своето реализиране. Щомъ се е реализирала отвънъ, тази идея се е облѣкла въ плътъ, въплѣтила се. Тогава тя придобила други отношения къмъ външния свѣтъ. Мислили ли сте нѣкога върху себе си, какво представяте като индивидъ? Ще кажете, че сте човѣкъ. Като човѣкъ, именно, имате ли ясна идея, какво нѣщо представяте? Ще кажете, че се познавате. Какъ се познавате? Днесъ сте здрави, поправени, румени, но утре заболявате отъ нѣкаква болестъ и изгубвате и руменината, и здравето си. Като се погледнете, казвате, че не се познавате и се чудите, кжде остана вашето здраве, какво стана съ васъ, че не се познавате. За да не изпада въ това положение, човѣкъ трѣбва да намѣри въ себе си онази отличителна чѣрта, която при никакви условия не се мѣни — всѣкога остава една и сжща. Какво ще бжде положението ви, ако се намѣрите въ единъ свѣтъ, въ който всички хора си мязатъ външно: очи, уши, носъ, уста, рѣце, крака — всичко е еднакво. Освенъ това, всички говорятъ, движатъ се, работятъ по единъ и сжщъ начинъ. При туй положение вие по никой начинъ нѣма да се познаете. Въ такъвъ случай, ще потърсите нѣкакво вътрешно различие. Първоначално хората външно сж си приличали, но вътрешно сж се различавали. Вътрешното различие се дължи на това, че тѣ не сж излѣзли едно-

временно отъ Божественото съзнание, но последователно. Значи, тѣ се различаватъ вътрешно, по отношение на времето и пространството. Вътрешното различие между хората впоследствие е създадо и външно диференциране. Това значи: вътрешното различие на душитѣ постепенно се е отразявало и върху човѣшкитѣ лица.

Допуснете, че ви дадатъ задача, отъ сто души, които външно си приличатъ, да различите всѣки единъ по отдѣлно. Какъ ще ги различите? Ще отидете при едного, ще поговорите малко съ него и ще му турите нѣкакъвъ белегъ. Ще отидете при втори, ще му турите другъ белегъ. Така ще обиколите всички, и на стотѣ души ще турите нѣкакъвъ специфиченъ белегъ. Каквото да правите, вие мжно ще решите задачата. Като е предвидѣла всичко това, природата сама е поставила нѣкакъвъ специфиченъ външенъ белегъ на всѣки човѣкъ, да се различаватъ единъ отъ другъ: на едного очитѣ и косата сж черни; на другъ очитѣ и косата сж свѣтли; трети пъкъ се отличава отъ другитѣ по ръстъ, по форма на тѣлото, по начинъ на ходене и т. н. При това положение на нѣщата, естествено е всѣки човѣкъ да си състави ясна представа за себе си. Той самъ даже трѣбва съзнателно да търси онази основна чѣрта въ себе си, по която се различава отъ всички хора.

Съвременнитѣ хора говорятъ за невидимъ свѣтъ, за бждещъ животъ. Какъ ще живѣятъ въ този свѣтъ, когато напуснатъ тѣлото си? Какъ ще се познаватъ едни други? Ще кажете, че ще се познаватъ по двойника си, който прилича на физическото тѣло.—Това сж думи само. Вие не знаете още, какво представя двойникътъ. Важно е човѣкъ да знае своята основна, отличителна чѣрта. Тази чѣрта се крие въ времето на неговото излизане отъ Великото Божествено съзнание. Раждането на човѣка отъ Битието е толкова важенъ моментъ, колкото е важенъ моментътъ на раждането му на земята. Запримѣръ, казватъ за нѣкой човѣкъ, че се е родилъ при изгрѣвъ слънце, въ шестъ часа, 45 минути, десетъ секунди и петъ терци. (— Какъ можемъ да различимъ времето и пространството?)—По интензивността на движението (диаметърътъ—времето) и голѣмината на кръга (пространството). Значи, има аналогия между раждането на човѣка на земята и раждането му, т. е. излизането му като душа отъ Божественото съзнание. Моментътъ на излизане на душата отъ Великото съзнание е точно опредѣленъ. Въ това отношение всѣка душа представя единица, т. е. нѣкаква строго опредѣлена величина. Важна е тази единица въ живота. Въ Божественото съзнание тя играе голѣма роля и заема особено мѣсто. Щомъ сте влѣзли въ живота, вие не можете да изчезнете. Нищо не е въ състояние да се противопостави на Божествената

идея, която ви е потикнала да слѣзете на земята. Не само единъ пжтъ, но много пжти човѣкъ ще слиза на земята и при това въ различни форми: ту като мжжъ, ту като жена, ту като старъ дѣдо или стара баба, ту като царъ и т. н. Ако ви попитатъ, коя е основната чѣрта на този човѣкъ, нѣма да знаете. И той самъ не се познава. Ако го поставите предъ образитѣ на неговото минало, той ще отрече всички, освенъ царскиятъ образъ. Ще каже: Азъ се познавамъ като царъ, когато съмъ воювалъ съ сабя на бойното поле. Защо помни само този образъ? — Защото той е единъ отъ силнитѣ моменти на неговото минало.

И тъй, различнитѣ възплъщения въ Битието не сж нищо друго, освенъ силнитѣ аспекти на живота, които иматъ положителенъ и отрицателенъ характеръ. Като окултни ученици, вие трѣбва да имате истинска свѣтлина върху въпроса. Що се отнася до практическия животъ и силнитѣ и слабитѣ, и добритѣ и лошитѣ аспекти сж необходими. Силното добро всѣкога има за контрастъ силното зло. Що е злото въ случая? — Злото представя високъ планински връхъ, съ своитѣ вѣчни снѣгове, които замразяватъ човѣка, както умразата заледенява човѣшкото сърдце. Който се качи на този връхъ, той непременно ще изпита неговата студенина. Долината представя доброто на физическия свѣтъ, дето всичко никне, расте и се развива. Въ духовния свѣтъ нѣщата сж обратни: долината сим-

волизира злото, а височината — доброто. Значи, тамъ дето на физическия свѣтъ има студъ, въ духовния свѣтъ има горещина. И обратно: тамъ, дето въ духовния свѣтъ има горещина, на физическия свѣтъ има студъ. Сжщото може да се каже и по отношение на човѣшкото съзнание. Когато въ една областъ на човѣшкото съзнание е свѣтло, въ друга нѣкоя област е тъмно.

Човѣкъ трѣбва да знае, че задъ топлината нѣкъде седи студа; задъ свѣтлината седи тъмнината; задъ доброто седи злото; задъ ученостъта седи невежеството. Изобщо, задъ всѣко изобретение, или задъ всѣка идея седатъ редица мислители, редица работници, които се проявявали въ сжщото направление. Нѣкой ученъ открие нѣщо и казва, че внесълъ нова идея въ науката. Да мислите, че този ученъ, именно, самъ е открилъ нѣщо, то е все едно коньтъ, който е пренесълъ житото въ хамбара на господаря си, да казва, че самъ го е пренесълъ. — Не, задъ копя седи колата, а въ колата — земеделецътъ, който върши главната работа. Той е главниятъ факторъ въ пренасянето на житото. На сжщото основание казваме, че учениятъ, който е измислилъ нѣщо ново въ науката, не е нищо друго, освенъ впрегнатъ конь, заставенъ отъ господаря си да свърши тази работа. Че е така, виждаме отъ факта, че учениятъ самъ се чуди, какъ е могълъ да се домогне до това откритие.

Следователно, всѣки за себе си ще знае, че той не е главниятъ факторъ за новото, което иде въ свѣта. Той е носителъ само на идеи, които идатъ отъ по-високи сфери. Както човѣкъ се ражда и преражда, така и идеитъ се раждатъ и прераждатъ, пренасятъ се отъ единъ човѣкъ на другъ. Както една идея е най-добре изнесена въ последния моментъ на развитието си, така и сегашниятъ животъ за всѣки човѣкъ е най-добъръ, макаръ условията на живота му да сѣ такива, че го заставятъ сериозно да мисли. Наистина, човѣкъ трѣбва да бѣде заставенъ да мисли. Мнозина не обичатъ да работятъ. За да обикнатъ работата, Провидението ги поставя при бедни условия, и тѣ се принуждаватъ да научатъ различни изкуства. Дето има камшикъ, тамъ има работа, трудъ, усилия. Следъ всичко това нѣкой ще каже, че е ученъ човѣкъ. Да, ученъ е, но благодарение на камшика, на условията, които насила го заставятъ да работи. Тѣй щото, като ученици, вие трѣбва да изучавате окултната наука, но безъ да пренебрегвате официалната. Тя е предговоръ къмъ окултната наука. Тя е създадена отъ онѣзи възвишени, разумни същества, които ръководятъ съдбата на човѣчеството. И официалната наука е окултна, само че изучава външната страна на живота и природата.

Всички хора се стремятъ къмъ знания. Знанията, къмъ които се стремятъ, не сѣ съществени, но сѣ необходими. Тѣ сѣ подго-

товка, приготвяне за онова, което въ бъдеще ще получатъ. Старитѣ гърци сѣ казвали, че човѣкъ трѣбва да познае себе си. Христосъ пѣкъ е казалъ: „Възлюби ближния си като себе си!“ Думитѣ „себе си“ подразбиратъ мѣрка, съ която се опредѣлятъ всички нѣща. Азъ-тъ, себе си е мѣрката съ която човѣкъ опредѣля любовта къмъ своя ближень. Следователно, когато любишъ ближния си, ти трѣбва да мислишъ за себе си. Когато искашъ да познаешъ себе си, ти трѣбва да мислишъ за Бога. Казано е въ Писанието: „Да възлюбишъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърдце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа и сила“. Значи, Богъ е мѣрка. За какво? — За познаване на себе си. При това положение любовта къмъ Бога се осмисля.

И тѣй, слънцето е емблемъ. То символизира Бога на физическия свѣтъ. То представя великия принципъ, който дава животъ. Слънцето означава любовта на човѣка къмъ Бога. Луната представя самия човѣкъ, а звездитѣ — любовта на човѣка къмъ ближнитѣ. Слънцето е Богъ, луната — човѣкътъ, звездитѣ — неговитѣ близни. Следователно, за да познаете звездитѣ, трѣбва да мислите за луната; за да познаете луната, трѣбва да мислите за слънцето. Наистина, луната се открива на хората само следъ като слънцето я освѣти. Само слънцето е въ състояние да ни открие луната. Когато слънцето залѣзе, то хвърля свѣтлина върху луната, и тя става видима за

насъ. Когато луната се скрие, тя хвърля свѣтлината си върху звездитѣ, и тѣ ставатъ видими за насъ. Значи, слънцето трѣбва да се скрие, за да се види луната. И луната трѣбва да се скрие, за да се видятъ звездитѣ. Този законъ сѣществува и въ обществения животъ. И тъй, ако искате да познаете себе си, вашето слънце трѣбва да бѣде на противоположната страна на съзнанието ви, да хвърля свѣтлината си върху него. Ако искате да познаете ближнитѣ си, съзнанието ви пакъ трѣбва да бѣде на противоположната страна. При това положение само животътъ има смисълъ.

Съ зададената тема „предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“ имахъ предъ видъ да помислите не само върху физическото слънце, но и върху онова вътрешно, духовно слънце, което е свързано съ духовния животъ на човѣка. Това слънце изучаваме ние. Що се отнася до физическото слънце, всѣки знае нѣщо. Когото запитате за слънцето, ще ви каже, че то действа благотворно върху растенията. Подъ неговитѣ лъчи тѣ растатъ, цвѣтятъ, връзватъ плодове, зрѣятъ, а ние опитваме зрѣлитѣ, сладки плодове. Ако се зададе въпроса, защо сѣ създадени небеснитѣ свѣтила, лесно може да се отговори. Всичко въ свѣта е създадено, за да мислятъ и да учатъ хората. Какво значи да мислите? Да мислите върху нѣщо, това значи, да имате точно опредѣлена, конкретна идея върху този предметъ. Казвате,

че мислите за приятеля си. Какъ мислите? Ще кажете, че като си спомните нѣщо за него, все едно, че сте мислили. Не е така. Да мисля за приятеля си, значи, да влѣза въ връзка съ него, и той да почувствува, че съмъ помислилъ за него. Като мисля за приятеля си, ще му напиша писмо, въ което ще му съобща, че се намирамъ въ добро разположение на духа, че съмъ свършилъ една сериозна работа и сега имамъ предъ видъ да заема нѣкаква служба, да приложя това, което съмъ научилъ. Като сподѣля съ приятеля си това, което ме радва, азъ се свързвамъ съ него.

Изобщо, всѣка мисълъ, всѣка идея трѣбва да бѣде строго опредѣлена, ако искате да се реализира. А така, че сте помислили за приятеля си, че въ този моментъ е нѣкъде на театъръ, или на концертъ, това не е мисълъ. Истинска, положителна мисълъ е само онази, която носи въ себе си известно благо, както за самия човѣкъ, така и за окръжаващитѣ. Ближнитѣ ни трѣбва да се ползуватъ поне отъ излишѣка на това благо. Този законъ сѣществува и въ природата. Отъ изобилието, съ което разполага, природата всѣки моментъ отдѣля по нѣщо за всички живи сѣщества.

Съвременнитѣ хора не се спиратъ върху този законъ и казватъ, че никой не ги обича, никой не се грижи за тѣхъ. Щомъ получатъ нѣкакво благо, тогава казватъ, че има кой да ги обича и да се грижи за тѣхъ. Кой е пър-

виятъ признак на любовта? Мнозина подържат, че първиятъ признак на любовта е жертвата. Така ли е въ сжщност? Въ това отношение окултната наука е строга. Тя гледа сериозно на въпроса за жертвата. Кога и какъ трѣбва да се дава жертва? Има неразумни жертви, които нищо не допринасятъ. Понѣкога човѣкъ съзнава, че трѣбва да направи нѣкаква жертва, но ще я направи късно, когато моментътъ е пропуснатъ.

Детето на една циганка заболѣло тежко. Въ време на болестта си то казвало на майка си: Мамо, купи ми малко медъ. — Ще купимъ, мама. — Мамо, искамъ малко масло. — Ще купимъ, мама. — Мамо, яде ми се сладка ба ница. — Ще купимъ, мама. — Мамо, ядатъ ми се ябълки. — Ще купимъ, мама, всичко ще купимъ. Единъ день детето умрѣло, не могло да издържи на болестта. Като видѣла това, циганката си казала: Горкото детенце, умрѣ, но поне си хапна отъ всичко, каквото пожела. Питамъ: Какъвъ смисълъ има въ такова хапване? Циганката имала желание да направи жертва за детето си, да му достави каквото искало, но никаква жертва не направила. Обичта е цвѣтъ, който на време трѣбва да се опраши. Закъснѣе ли пчелата или пеперудката да дойде на време, цвѣтецътъ изсъхва, безъ да завърже. Между цвѣта и пеперудата трѣбва да става правилна обмѣна, и то на определеното за това време.

Когато съзнанията на две сжщества сж будни, тѣ на време се жертвуватъ, взаимно си услужватъ и на време изпълняватъ Божия законъ. Като знаете това, бждете будни на време да използвате и най-малкитѣ моменти за жертва, за изпълнение на волята Божия. Ученикътъ трѣбва да бжде буденъ, да бжде изправенъ въ своитѣ прояви, да не изпуска и най-малкитѣ моменти за правене на добро. Това значи, да се прояви Божественото съзнание въ човѣка. Когато Божественото съзнание работи въ човѣка, той придобива благъ изразъ на очитѣ, лицето му става свѣтло и е готовъ на всички жертви. Каквото има, той е готовъ да го сподѣли съ ближнитѣ си. Щомъ Божественото съзнание го напусне, той става обикновенъ човѣкъ. Докато Божественото съзнание присжтствува въ човѣка, той има стремежъ къмъ възвишеното и е готовъ на всѣкакъвъ подвигъ. Божественото повдига падналитѣ души, поставя ги на правъ пѣтъ и ги подкрепва. Щомъ пренебрегне Божественото въ себе си, човѣкъ пада духомъ, започва да става грубъ, недоволенъ и е готовъ на всички престжпления. Това се забелязва не само въ отдѣлния човѣкъ, но и въ цѣлия свѣтъ. Когато Божественото съзнание отсжтствува, навсѣкжде въ свѣта се вършатъ престжпления. Когато Божественото съзнание присжтствува, доброто се проявява навсѣкжде. Това сж състояния, които хората наричатъ день и

нощъ. Кждето Божественото съзнание присъствува, тамъ е денътъ на живота. Кждето Божественото съзнание отсъствува, тамъ е нощта на живота. Въ първия случай слънцето царува, а въ втория — луната.

Всѣко благородно чувство или желание, което се ражда дълбоко нѣкжде въ човѣка, е Божественото начало въ него. То опредѣля човѣка като човѣкъ. Единственото нѣщо, което индивидуализира човѣка, това е Божественото начало въ него. Докато мисли за Бога, човѣкъ познава себе си. Щомъ престане да мисли за Бога, той престава да се познава. Богъ е огледало за човѣка. Въ Него само можемъ да се оглеждаме и познаваме.

Темата, която ви дадохъ за следния пѣтъ, бѣше: „Първата мисълъ, която се е родила въ човѣшкия умъ“. Мислете върху тази тема, безъ да прибѣгвате до онова, което сж казали нѣкои автори. Важно е да се върнете къмъ вашето минало, тамъ да намѣрите своята първа мисълъ. Само тамъ ще намѣрите истината. Истината не е въ обикновения, въ всѣкидневния животъ. Тя е въ Първичния животъ, дето душата живѣе. Чистата вода не е въ рѣката, кждето има много примѣси. Чистата вода е въ планинския изворъ. Тамъ ще отидете, ще си начерпите вода и ще се върнете. Който иска да пие чиста вода, той самъ ще отиде на извора да се напие. Какво правятъ съвременнитѣ хора? Единъ отива на извора, а останалитѣ си наливатъ отъ неговото шише. — Не,

щомъ водата излиза вънъ отъ извора и се пренася отъ човѣкъ на човѣкъ, тя губи вече своята чистота, своята девственостъ. Така пренесена тази вода, тя не е вече отъ извора, но отъ рѣката, въ която има много примѣси. Единъ авторъ изнесълъ една истина. Другъ нѣкой възприелъ тази истина и я предалъ на трети. Третиятъ я предалъ на четвърти и т. н. Това е вода отъ рѣка, но не отъ самия изворъ. Ако въ продължение на единъ месецъ болниятъ излага гърба си на слънце и размишлява върху него, той ще научи отъ самото слънце повече, отколкото, ако чете всичко, каквото ученитъ сж казали за него.

Помнете правилото: Вѣрвайте въ Божественото съзнание, което работи въ човѣка, и никога не се колебайте въ него. Докато вѣрвате въ Божественото въ себе си, вие сте въ деня на живота. Щомъ се усъмните и разколебаете въ него, вие сте въ нощта на живота. Страшно нѣщо е съмнението! Въ тази областъ сж падали голѣми адепти и светии. Достатъчно е да проникне най-малкото съмнение въ душата имъ, за да паднатъ отъ голѣмата висина, до която сж достигнали. И апостолъ Павелъ казва: „Боя се, като проповѣдвамъ на хората, самъ да не бѣда отхвърленъ“. Съ тѣзи думи той изказва страха си отъ съмнението. Дайте мѣсто на Божественото съзнание въ себе си и не се страхувайте. За това, обаче, се изисква будно съзнание. Когато съзнанието на човѣка е будно, той ще бж-

де изпълненъ отъ добри и благородни мисли и чувства.

Отъ всичко, което досега ви говорихъ, 25% ви е ясно, а 75% — тъмно. Това е достатъчно. Използвайте онова, което ви е ясно. Приложете го въ живота си, ако искате да имате успѣхъ.

Упражнение: Размишлявайте две минути върху първата мисълъ, която се е родила въ ума ви. За да дойдете до тази мисълъ, представете си, че въ този моментъ излизате отъ Бога и проследете първата мисълъ, която мине презъ ума ви. Ако не можете да намѣрите тази мисълъ, не се смущавайте. При свободно време пакъ ще повторите опита. Размишлявайте върху първата мисълъ, за да се ползвате отъ нея. Приятно е човѣкъ да мисли.

*

17. Лекция отъ Учителя, държана на 14 февруарий, 1923 г. София.

Първата родена мисълъ.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

Размишление.

Чете се темата: „Първата мисълъ, родена въ човѣшкия умъ“.

Чете се резюме на темата: „Предназначение на слънцето, луната и звездитѣ“.

Упражнение. Поставете палцитѣ на ржцетѣ си единъ до другъ, а останалитѣ прѣсти на дветѣ ржце съединете горе. Следъ това представете си, че сте центъръ и мислено опишете около себе си, около този центъръ единъ свѣтълъ кръгъ. Следъ това мислено опишете още единъ свѣтълъ кръгъ около себе си, въ посока отзадъ напредъ. Най-послед опишете мислено още единъ свѣтълъ кръгъ около всички. Упражнението ще трае всичко две минути. Въ време на упражнението, ржцетѣ ви ще бждатъ предъ лицето.

Нѣкои се страхуватъ да не се кръстосатъ кръговетѣ имъ. Нѣма защо да се страхувате. Тия кръгове сж мислено представени,

тѣ сж въ умствения, а не на физическия свѣтъ. Кржговетѣ, които мислено описахте, представятъ разумни движения. Въ тѣзи движения се образуватъ два остри жгла. Какво представятъ остритѣ и тжпитѣ жгли? Ако ги разглеждате отъ положението на обикновената геометрия, ще дадете едни обяснения. Ако ги разглеждате отъ положението на живата геометрия, ще дадете други обяснения. Дето има остъръ жгълъ, тамъ движението е всѣкога най-силно. Това можс да се провѣри навсѣкжде въ живота и природата. Запримѣръ, носътъ на човѣка представя жгълъ, нѣкога по-остъръ, нѣкога — по-тжпъ. Ако носътъ на човѣка стане много остъръ, въ органическо отношение това е лошъ признакъ. Това показва, че този човѣкъ се намира изключително подъ влиянието на мозъчната система. Такъвъ човѣкъ е чрезмѣрно активенъ. Ако носътъ на човѣка е тжпъ, това показва, че той се намира повече подъ влиянието на симпатичната нервна система. Такъвъ човѣкъ е повече пасивенъ, отколкото активенъ. Остритѣ жгли показватъ, че човѣшкото съзнание е много активно. Кои сж побудителнитѣ причини за това? Активността на съзнанието е въ зависимостъ отъ вътрешния животъ на човѣка. Интенсивността на вътрешния животъ въ човѣка се обусловя отъ неговия умственъ и сърдеченъ животъ. По черепа на умрѣлъ човѣкъ можете по-лесно да сждите за

неговия умственъ животъ, отколкото по черепа на живъ човѣкъ.

Какъ ще познаете, какъвъ умственъ животъ е прекаралъ нѣкой човѣкъ? Ще вземете черепа на нѣкой умрѣлъ, ще влѣзете въ тъмная, ще запалите една свѣщъ и ще я тури-те въ черепа. Колкото по-разработенъ е черепътъ на човѣка, толкова по-тънка ще бжде костъта му и толкова повече свѣтлината на свѣщъта ще прониква презъ него. Ако има неразработени мѣста въ черепа, свѣтлината не ще може да минава презъ тѣхъ. Обаче, това може да познава само онзи, който добре разбира жлитѣ на живата геометрия. Чрезъ тѣзи жгли живата природа строи своитѣ форми. Колкото по-тънка е костъта на черепа въ човѣка, толкова по-интенсивенъ е билъ неговиятъ умственъ животъ. Колкото по-дебела е костъта на черепа, толкова по-слабъ е билъ неговиятъ умственъ животъ. Ако въ горната предна часть на черепа костъта е тънка, този човѣкъ е билъ милосърденъ. Ако костъта отзадъ на главата е тънка, този човѣкъ е билъ крайно гордъ и честолюбивъ. Колкото повече е работилъ човѣкъ съ нѣкои мозъчни центрове, толкова по-тънка е костъта на тия мѣста. Колкото повече мозъчна, т. е. електрическа енергия се отдѣля отъ нѣкой центъръ, толкова повече се изтънява костъта на това мѣсто. Тѣзи сили оформяватъ човѣшката глава. Значи, мисълъта оформява главата на чо-

вѣка. Както мисли човѣкъ, така и черепътъ се измѣня. Човѣшкиятъ черепъ е изложенъ на постоянни промѣни. Мислитѣ и впечатления, които човѣкъ възприема, се отразяватъ не само върху мозъка му, но и върху неговия двойникъ. Който може да чете мислитѣ на човѣка, той може по двойника му да разбере, какъвъ е духовниятъ му животъ. На този двойникъ отговаря още единъ, върху който сѣщо така се отпечатватъ мислитѣ на човѣка, както и цѣлятъ му духовенъ животъ. Значи, животътъ на човѣка се отпечатва въ нѣколко екземпляра, единъ отъ които се запазва и следъ неговата смъртъ. Отъ този екземпляръ, който остава въ вѣчността, можете да четете миналия животъ на човѣка. Докато е живъ, човѣкъ носи тия екземпляри съ себе си. Следъ смъртта му, единъ следъ другъ тѣ се отдѣлятъ отъ него и оставатъ за вѣчни времена като копия на неговитѣ минали сѣществувания.

Окултниятъ ученикъ трѣбва да познава своитѣ умствени сили. Той трѣбва да знае, какъ и върху кои центрове най-много да работи. Когато иска да работи специално върху нѣкой мозъченъ центъръ, ученикътъ трѣбва да се свърже съ тѣзи сѣщества, у които този центъръ е най-силно развитъ. Щомъ се свърже съ тѣхъ, тѣ ще му въздействуватъ благотворно въ това направление, именно, къмъ което той се стреми. Запримѣръ, ако ученикътъ иска да развие въ себе си милосѣрдие, той трѣбва да се свърже съ ония

интелигентни, разумни сѣщества, на които милосѣрдието е специалностъ. Други сѣщества пѣкъ иматъ специалностъ „любовъ къмъ Бога“. Щомъ се свържете съ тѣхъ, енергията, която е складирана въ чувството любовъ къмъ Бога, веднага протича и къмъ васъ. Като знаете това, вие трѣбва да се учите да различавате енергиитѣ, които минаватъ презъ вашия мозъкъ и съзнателно да ги обработвате. За да се развие известенъ мозъченъ центъръ, презъ него непременно трѣбва да тече съответна мозъчна енергия. Милосѣрдниятъ човѣкъ веднага се отзовава на страданията на хората. Като види нѣкой беденъ, боленъ, нуждаещъ се, той веднага му се отзовава. Ако милосѣрдието не е развито въ нѣкой човѣкъ, дълго време трѣбва да му говорите за страданията на хората, докато сѣрдцето му трепне. Всички сили, всички течения въ природата понѣкога се увеличаватъ, а понѣкога — намаляватъ. Тази е причината, задето понѣкога условията сѣ благоприятни за развиване на известни способности и чувства въ човѣка, а понѣкога сѣ неблагоприятни. Запримѣръ, течението въ природата, което помага за развиване на чувството „любовъ къмъ Бога“ не иде всѣкога, но периодически. Ученикътъ трѣбва да знае това нѣщо, да бжде буденъ, на време да използва тия сили. Иначе, той ще се самоизлѣгва, ще мисли, че е развилъ едно или друго чувство въ себе си, безъ въ сѣщность да е постигналъ това. Изобщо, всѣка

сила, всѣко течение въ природата иде периодически. Вие трѣбва да използвате тия сили, за да развivate своитѣ центрове.

Френолозитѣ сж изучили около 40 центъра въ човѣшкия мозъкъ. Обаче, въ последно време тѣ сж намѣрили, че на всѣки центъръ отговарятъ по три други центъра. Тѣй щото, днесъ въ човѣшката глава се наброяватъ около 120 центъра. Въ тия центрове се кръстосватъ различни мозъчни енергии. Казватъ за нѣкой човѣкъ, че е музикаленъ. Какво означава това? Музикалността е способностъ, чувство, което има свой опредѣленъ центъръ. Когато човѣкъ се свърже съ музикалнитѣ течения въ природата, той започва усилено да се развива въ музикално отношение. Ако майката е посветена въ тия нѣща, тя би могла да постави децата си при условия да възприематъ тия природни течения и да се развиватъ музикално.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате природнитѣ сили, природнитѣ закони. Като ги изучавате, съзнателно ще ги използвате и ще разберете, откъде идатъ противодействията. Така само ще разберете, че всички способности и чувства въ васъ не сж нищо друго, освенъ природни сили и течения, които се отразяватъ върху вашия мозъкъ. Ето защо, когато искате да развиете милосърдието въ себе си, дружете съ хора, у които това чувство е силно развито. Не дружите ли съ такива хора, вашето милосърдие нѣма да се

развие. Ако искате да развиете интелигентността си, дружете съ хора високо интелигентни. Тѣ ще ви предадатъ отъ своята интелигентностъ. Изобщо, за да развиете известни способности и чувства въ себе си, вие трѣбва да дружите съ такива хора, у които тъкмо тѣзи способности и чувства сж силно развити.

Като наблюдавамъ хората, а сжщо и васъ, ученицитѣ, намирамъ, че най-силно развити сж личнитѣ ви чувства, вследствие на което сте докачливи, честолюбиви, горделиви, щеславни. Външно се криете, не показвате тѣзи качества, но вътрешно не можете да се скриете. Дето гордостъта и щеславието сж силно развити, тамъ умътъ е слабъ. Тѣзи чувства поглъщатъ силтѣ на ума, и тогава човѣкъ не мисли за причинитѣ и следствията на нѣщата, но се подава на личнитѣ си чувства. Когато твърдостъта въ човѣка е силно развита, той не търпи никакво чуждо мнение или съветъ и казва, че неговото мнение е непоколебимо. Преди всичко този човѣкъ нѣма мнение. Защо? — Защото мнението, убеждението е резултатъ, който произтича отъ цѣлокупната дейтелностъ на всички чувства, сили и способности въ човѣка. Значи, всички сили въ, човѣка трѣбва да се събератъ на едно мѣсто както народнитѣ представители въ камарата и следъ дълги дебати да дойдатъ до общо заключение. Това значи мнение, това значи убеждение. За да се оформи мнение, убежде-

ние въ човѣка, не само една отъ неговитѣ способности или сили трѣбва да работи, но всички сили въ него трѣбва да се предизвикатъ на работа и следъ дълго разискване помежду си да дойдатъ до общо мнение, до общо заключение.

Мнозина не се познаватъ и отричатъ всичко, каквото другитѣ имъ казватъ. Тѣ не признаватъ, че сж горди, честолюбиви, упорити. Щомъ не признаватъ, ще ги поставятъ на изпитъ, сами да се увѣрятъ. Кажете на гордия, на щеславния, че нищо не разбира, да видите, какъ ще се прояви. Заповѣдайте на упорития да направи нѣщо, да видите, какъ ще ви се противопостави, особено ако той е на друго мнение по въпроса. Всички сили и способности въ човѣка се проявяватъ естествено, затова той трѣбва да бжде искренъ, да се стреми самъ да се изучава. Отъ проявитѣ си той може лесно да се учи. Обаче, за това се изисква съзнателенъ стремежъ — стремежъ, който се намира подъ контрола на разумната воля. Разумна воля е онази, която върши всѣко нѣщо на своето време. Така постъпва добриятъ градинарь. Щомъ настъпи суша, той прекарва презъ градината си вадички, които поливатъ всички растения и зеленчуци. На време използва той воднитѣ сили и се радва на добри резултати.

Ученикътъ трѣбва да има стремежъ да разработва силитѣ си, да се изучава, да знае, въ кои области е слабъ и въ кои — силенъ.

За тази целъ той трѣбва да има единъ вѣренъ мащабъ, съ който да провѣржава нѣщата. Първото условие, което се изисква отъ ученика, е да има готовностъ да прави опити. Захване една работа, но не успѣва — той трѣбва да я започне отново. Докато не получи резултатъ, ученикътъ не трѣбва да се отказва отъ започнатата работа. Напише една тема — не му харесва. Нека я напише втори, трети пжтъ, докато самъ я хареса. Като четете темитѣ си, виждамъ, какъ всѣки проявява свои специфични чувства и способности. Сжщото се забелязва и въ различнитѣ оратори. Слушате нѣкой ораторъ и виждате, че той маха съ ржце, сочи юмрукъ къмъ публиката, удря на масата. Тѣзи движения показватъ, че чувството на разрушение въ този човѣкъ е силно развито. Казватъ за него, че е отличенъ ораторъ. — Да, отличенъ ораторъ е, но той може да набие този, онзи; той може моментално да разруши това, което хората съ години сж градили. Следъ него излиза другъ ораторъ. Той говори тихо, обръща се на една, на друга страна, разтваря ржцетѣ си. Щомъ разтваря ржцетѣ си, това показва, че той е страхливъ, умътъ му не е силенъ, не може да го управлява. Всѣко движение въ човѣка означава нѣщо. Който разбира езика на движенията, той може да чете по тѣхъ, да изучава хората, да изучава и себе си. Движенията не сж произволни, тѣ се дължатъ на известни сили въ човѣка. Срѣщате единъ

човѣкъ и виждате, че ржцетѣ му треперятъ. Казвате, че този човѣкъ е неврастеникъ. Защо и за какво е станалъ неврастеникъ, не знаете. На какво се дължи неврастенията? Всѣки мозъченъ центъръ е складъ на енергия. Ако силитѣ на този центъръ не се впрегнатъ на работа, отъ време на време ставатъ слаби пропуквания въ нервната система, които предизвикватъ изтичане на тази нервна енергия. Тѣзи пропуквания, тѣзи изтичания на нервната енергия сж причина за треперене на ржцетѣ и краката на неврастеника.

Голѣма наука се крие въ движенията. Красиви сж движенията, когато сж естествени. Излиза единъ проповѣдникъ на амвона и говори: Братя християни, отъ всички се изисква силна, непоколебима вѣра въ Бога. Всички го слушатъ, но не харесватъ движенията му. Какво лошо има въ движенията си? Той вдига, слага ржце, но прѣститѣ му се движатъ така, като че пари брои. Човѣкътъ дълго време е билъ търговецъ и не може да се откаже отъ навика си да брои пари. Движенията на този проповѣдникъ не сж красиви, защото не сж естествени, не сж съответни. Търговецъ да брои пари, това движение е на мѣсто. Проповѣдникъ да брои пари, това движение не е красиво, не е на мѣсто. Когато нѣкой е силно възбуденъ и усѣща, че слънчевиятъ му вжзелъ е въ неизправностъ, кое движение ще бжде за него естествено? Най-естественото движение за него ще бжде да

тури дѣсната си ржка на слънчевия вжзелъ, подъ лъжичката, съ дланѣта надолу, а лѣвата си ржка на кръста, съ дланѣта навънъ. При това положение на ржцетѣ, човѣкъ усѣща успокояване на нервната система. Естествено и красиво е това движение, защото внася успокояване. Какво правятъ нѣкои хора въ такива случаи? Тѣ ходятъ, движатъ се отъ единия до другия край на стаята, удрятъ, тропатъ, сърдятъ се на този, на онзи. И въ резултатъ на тия движения, вмѣсто успокояване, тѣ повече се разстройватъ. Като постави ржката си на слънчевия вжзелъ, по този начинъ човѣкъ прекарва излишната мозъчна енергия презъ ржцетѣ си и се успокоява. Дланѣта на дѣсната ржка е проводникъ на отрицателна, примирителна енергия, а горната частъ на лѣвата ржка е проводникъ на положителна, възбудителна енергия. Тѣзи енергии, съ единени на едно мѣсто, успокояватъ човѣка.

Следователно, щомъ се намѣрите въ нѣ какво умствено, нервно възбуждение, направете този опитъ да се успокоите. Каквато нервна възбуда и да имате, щомъ поставите ржцетѣ си на слънчевия вжзелъ и концентрирате мисълта си, веднага ще настане успокояване. Слънчевиятъ вжзелъ е въ състояние да регулира мозъчната енергия. Когато кръвта не е правилно разпредѣлена по всички части на организма, тя произвежда редица нервни възбуждения. Всички дисхармонични състояния въ мозъчната система се дължатъ на

неравномѣрно разпредѣляне на кръвта въ организма. На това неравномѣрно разпредѣляне на кръвта се дължатъ много болести.

И тъй, като ученици, работете съзнателно върху себе си, да контролирате движението на кръвта си, да я разпредѣляте равномерно по цѣлия организмъ. Дойде ли кръвта въ главата, вие трѣбва да бждете будни, да я отправите главно въ предната частъ на мозъка. Ученикътъ трѣбва да се контролира, да знае, къде колко кръвъ да изпраща по тѣлото си. Когато е силно възбуденъ, т. е. разгнѣвенъ, той трѣбва да изтегли излишната кръвъ отъ онѣзи мозъчни центрове, които сж причина за възбудата и да я изпрати къмъ ония центрове, които иматъ по-малко кръвъ. Като дойде до положение правилно да регулира силитѣ въ своя организмъ, ученикътъ ще даде правилна насока на мисълта си. Щомъ мисли право, той ще чувства и ще действа правилно. Щомъ се разгнѣвите, спрете се малко въ размишление, да видите, какво се иска отъ васъ. Хванете палеца си и помислете за Божествения свѣтъ, съ който сте свързани. Само така ще се справите съ силитѣ и теченията, които минаватъ презъ вашия мозъкъ и ще можете да ги регулирате.

Когато се разгнѣвите и не можете по горния начинъ да се успокоите, направете следния опитъ: турете дѣсната си ръка на слънчевия вжзелъ и започнете бавно, съсрѣдоточено да броите отъ едно до десетъ. Ако и

при това положение не се успокоите, бройте отъ едно до сто. Всѣко число съдържа въ себе си известенъ родъ сили, които се отразяватъ благотворно върху човѣка. Като изговорите или напишете числото едно, мислете за Бога и си кажете: Има само единъ Богъ въ свѣта, само една Мъдростъ. Като изговорите числото две, кажете си: Има само една Божествена майка, само една Любовь. При изговаряне на числото три, кажете си: Има само единъ Синъ — Истината. Числото четири пъкъ представя тия три сили съединени въ едно. Тѣ сж родили човѣчеството. Числото петъ е свързано съ човѣшкия умъ. Числото шестъ — съ закона на развитието. Седемтѣ е свързано съ силитѣ, които работятъ въ човѣчеството. Осемтѣ представя голѣмата майка на свѣта. Деветтѣ е резултатъ, завършенъ кръгъ. Щомъ дойдете до десеттѣ, спрете малко и си задайте въпроса: Разбирамъ ли нѣщо отъ тия числа? Ако състоянието ви не се смѣни, и ако въ ума ви не дойде нѣкоя свѣтла мисль, продължете да броите отъ десетъ нататъкъ до сто. При всѣка нова десетица ще размишлявате върху значението на числата. Каквото знаете за единицата, сжщото се отнася до 11, 21, 31 и т. н. Каквото знаете за двойката, сжщото се отнася до 22, 32 и т. н. Като броите съзнателно до сто, ще дойдете най-после до положение да разберете значе-

нието на числата и ще се свържете съ сили-
тѣ, които работятъ въ тѣхъ. Само така ще се
успокоите. По този начинъ ще разберете, че
не сте сами въ свѣта. Всѣки отъ васъ е свър-
занъ съ сѣщества отъ различни култури, кои-
то го придружаватъ на всѣка стѣпка, като
едни отъ тѣхъ му помагатъ, а други му прѣ-
чатъ въ развитието. Виждалъ съмъ хора,
които вървятъ изъ улицитѣ и си шепнатъ
нѣщо. Нѣкой върви и си казва: Тѣй ли? Зна-
чи, този човѣкъ слуша разговора на сѣще-
ствата, които сж въ него, взима участие въ
разговора имъ и се присъединява къмъ една
отъ странитѣ. Който не разбира това, той
мисли, че този човѣкъ е полудѣлъ. — Не, не
е лудъ човѣкътъ.

Кога полудяватъ хората? Хората полудя-
ватъ, когато въ ума имъ се внесе мисль, про-
тивоположна на тази, въ която сж убедени.
Не внасяйте въ ума на човѣка мисльта, че
това, въ което е убеденъ, не е вѣрно. Всѣка
мисль, всѣко убеждение на човѣка, каквото
и да е, има своя основа, своя причина. Каква-
то имсьлъ да дойде въ ума ви, или каквото
чувство да дойде въ сърцето ви, не ги от-
хвърляйте. Тѣ иматъ свой произходъ, тѣ иматъ
право на сѣществуване. Анализирайте всѣка
мисль, всѣко чувство, които минаватъ презъ
васъ, и вижте, защо сж дошли, какво будятъ
въ самитѣ васъ. Не питайте, защо се гнѣвите,
но питайте, защо гнѣвътъ ви е посетилъ. Гнѣ-
вътъ, страхътъ сж на мѣсто, но трѣбва да се

използуватъ. Тѣ сж сили, които иматъ свое
предназначение и смисль. Тѣ сж свѣтници
на човѣка, които го придружаватъ навсѣкжде.
Ще кажете, може би, че тѣзи отрицателни
чувства сж подобни на лошитѣ духове и нѣ-
матъ право да смушаватъ човѣка. Питамъ:
защо комаритѣ иматъ право да хапятъ хората,
а отрицателнитѣ чувства, лошитѣ духове нѣ-
матъ право да го безпокоятъ? Както комаритѣ,
мухитѣ кацатъ по носа, по рждетѣ и краката
на човѣка и го безпокоятъ, така и лошитѣ ду-
хове иматъ право да го изкушаватъ. Богъ не
се бърка въ тѣхната работа. Мухитѣ, комари-
тѣ, брѣмбаритѣ, както и животнитѣ, иматъ свое
велико предназначение.

Човѣкъ трѣбва да мисли право, да съ-
четава фактитѣ, за да намѣри смисъла и
предназначението на всичко, което природа-
та е създала. Седите и размишлявате върху
нѣщо, но мисльта ви е мъглива, неясна. Въ
това време единъ комаръ кацне на носа ви и
ви ужили. Вие веднага се стреснете, раздвоите
се, но мисльта ви се проясни. Другъ пжтъ
се разгнѣвите, искате да си отмѣстите на
нѣкого, да му направите нѣкаква пакость. Въ
това време муха кацне на носа ви, ухапе ви, и
мисльта ви веднага се раздвои. Вие се зами-
слите сериозно върху това, което сте решили
да правите, и казвате: Какво ще ходя да се
разправямъ съ хората? Нѣма защо да отмѣща-
вамъ. Ще се издигна по-високо и оттамъ ще
гледамъ на живота. Съ ухапването си, мухата

иска да ви обърне внимание, да се позанимавате малко и съ нея. Влизате нѣкога въ гората, но сърдитѣ, недоволенѣ, искате да излѣте яда си върху нѣкого. Обаче, както вървите, спѣвате се въ едно дърво, падате на земята, и веднага забравяте недоволството си. Значи, всѣко растение, всѣко животно, всѣки неодушевен предметъ, които ви безпокоятъ; или въ които се спѣвате, ви изваждатъ отъ лошитѣ, отъ отрицателнитѣ състояния. По този начинъ тѣ уравновесяватъ силитѣ въ вашия организъмъ. Камъкътъ, дървото, въ които се спѣвате, сж предназначени да ви отстранятъ отъ злото, което сте намислили да правите. По-добре да се разгнѣвите на камъка, отколкото да напакостите на човѣка.

Сега, азъ обяснявамъ тия нѣща, като на ученици, да размишлявате върху тѣхъ, да вървите въ пѣтя неотклонно, безъ голѣми спѣнки. Така именно ще се калите, да издържате на изпитанията. Голѣми изпитания ви чакатъ. Представете си, че нѣкой отъ васъ свърши университетъ и се назначи на работа при нѣкой грубъ господаръ, или началникъ, който по цѣли дни ви ругае, нагрубява, а вие трѣбва да търпите всичко, да не губите равновесие. Не е ли изпитание това? Воля се изисква отъ човѣка, за да издържи това изпитание. Представете си, че сте беденъ студентъ и сте принудени да си изкарвате прехраната при нѣкоя сърдита, лоша по характеръ богаташка, или сте чиновникъ при

много взискателенъ и педантъ началникъ. И тукъ ще имате изпитания, но ако владѣте законa за трансформиране на енергиитѣ, щомъ видите господарката, или началника си сърдита, отдалечъ още ще започнете да отправяте къмъ тѣхъ добри мисли. Ще апелирате къмъ тѣхната доброта, къмъ благородството на тѣхната душа, и ще видите, че тѣ ще се измѣнятъ, ще бждатъ добри и внимателни къмъ васъ. Въ случая тѣ представятъ муха, която се готви да кацне на носа да ви ухапе. Съ добрата си мисълъ вие ще отстраните мухата отъ носа си. Какъ постѣпватъ чиновницитѣ спрѣмо своя строгъ началникъ? Като видятъ, че началникътъ влиза въ тѣхната стая, тѣ си казватъ: Ето, сега ще ни се скара. И действително, началникътъ постѣпва така, както тѣ мислятъ. Обаче, ако всички служащи и чиновници въ едно учреждение посрещнатъ началника си съ добри мисли и съ добро разположение, колкото строгъ и лошъ да е, той ще се повлияе отъ тази благоприятна атмосфера и ще се въздържа да се прояви зле къмъ тѣхъ. Днесъ ще отстѣпи, утре ще отстѣпи, докато подобри отношенията си къмъ всички. Значи, съ мисълта си, тѣ сж му въздействували добре.

И тъй, стремете се да владѣте своята мозъчна енергия, да не я изразходвате напразно. Всичко живо, всичко съзнателно въ природата е въ борба, кой повече да вземе отъ тази енергия за себе си. Който има по-голѣмъ

запасъ мозъчна енергия въ себе си, той повече мисли, чувствава и действува. Когато искате да се ползвате отъ енергиитѣ на природата, приемайте ги направо отъ източника, а не посредствено. Запримѣрь, ако искате да се ползвате отъ слънчевата енергия, излѣзте вънъ, приемерте я направо отъ източника ѝ, а не презъ стѣкла, презъ лещи. Сжщиятъ законъ се отнася и до мисълта. Всѣка мисълъ трѣбва да се приема направо отъ нейния източникъ.

Какво представя мисълта? Мисълта е проява на разумния свѣтъ. Докато дойде до човѣка, мисълта може да мине презъ нѣколко пункта и на всѣки пунктъ да претърпи известно пречупване. Ето защо, човѣкъ трѣбва да се свърже съ умствения свѣтъ, за да могатъ мислитѣ да дохождатъ направо въ неговия умъ. Това значи, да приемерте една мисълъ направо отъ нейния източникъ. За да запазятъ чистотата си, Божественитѣ мисли трѣбва да се приематъ непосредствено отъ тѣхния източникъ. Минатъ ли презъ умоветѣ на десетки и стотици хора, тѣ губятъ вече нѣщо отъ своята чистота и сила. Ако такава мисълъ попадне въ ума на нѣкой човѣкъ, той веднага се поляризира и започва да се колебае, да я изпълни, или не. Следъ известно колебание, той казва: Сега не е време за реализиране на тази мисълъ. Ще я отложа за по-благоприятни времена. Значи, когато сте готови да реализирате една мисълъ, това показва, че сте я приели направо отъ нейния източникъ. Започнете

ли да се колебаете, да изпълните ли тази мисълъ, или не, това показва, че тя е минала презъ много срѣди, презъ много мозъци, вследствие на което е изгубила своята чистота и сила.

Сжщиятъ законъ трѣбва да се спазва и при изучаване на Свешенитѣ книги. Тѣ трѣбва да се изучаватъ така, че да се свързвате съ всѣки пророкъ, или апостолъ, за когото четете. Запримѣрь, ако четете псалмитѣ на Давида, трѣбва да се свържете съ него. Когато се свържете съ Давида, вие ще разберете, какво е вложилъ той въ всѣки псаломъ, и ще можете да се ползвате отъ него. Всѣки псаломъ представя известна формула, известенъ ключъ, съ който се отварятъ тайнитѣ на природата. Казвате: „Богъ е любовъ“. За да може това изречение да произведе нужния ефектъ въ душата на човѣка, той трѣбва да знае ключа, съ който може да го отвори. Сжщо така и думитѣ мъдростъ, истина, правда, добродетель иматъ ключове, съ които се отварятъ. Който разполага съ тия ключове, само той ще може да се ползува отъ енергиитѣ, които думитѣ съдържатъ въ себе си.

Само онзи знае смисъла и силата на въздуха, на водата, на хлѣба, който се е лишавалъ отъ тѣхъ. За този човѣкъ думитѣ хлѣбъ, вода, въздухъ сж живи, пълни съ енергии. Дръжте нѣкой човѣкъ гладенъ и жаденъ десетъ деня, за да разбере той, какво нѣщо представятъ водата и хлѣбътъ. Всички

извори, всички ручей, всички рѣки и поточета оживяватъ въ мисълта му. Като каже „вода“, той знае, какво носи водата въ себе си. Значи, за да разберете смисъла на водата, трѣбва да постите отъ вода поне десетъ деня. Да разберете смисъла на думата любовъ, и затова има специални методи. Всѣка дума, всѣко понятие трѣбва да оживѣе въ човѣка. Ако понятието вода не оживѣе въ човѣка, той никога нѣма да разбере смисъла и цената на водата. Ако понятието любовъ не оживѣе въ човѣка, той никога нѣма да разбере, какво представлява любовта.

Следователно, за да дойде до положителната наука, човѣкъ не трѣбва само да философствува, но да прави опити, да провѣржава нѣщата, докато станатъ за него живи величини, а не само празни думи. Запримѣръ, който разбира смисъла и значението на водата, като каже думата вода, той се свързва съ силитѣ, които тя съдържа. Водата е емблемъ на живота. Дето мине, тя напоява. Ако мине презъ сухи, безводни, неплодородни мѣста, тя ги напоява и превръща въ плодородни. Христосъ говори за живата вода. Това показва, че водата е жива сила, която трѣбва да извира отъ сърдцето на човѣка. Въ Писанието е казано, че чрезъ сърдцето човѣкъ трѣбва не само да чувствува, но и да мисли. Следователно, за да започне човѣкъ да мисли, водата трѣбва да мине и презъ мозъка му, да го напоя. Само така ще се прояви неговата мисълъ.

Като ученици, отъ всички се изисква да правите опити за концентриране на мисълта си, за развиване на самообладание. За тази целъ добре е едни други да си създавате изкуствени изпитания, да видите, какъ ще реагирате на тѣхъ. Представете си, че нѣкой отъ васъ е получилъ отъ баща си 500 лева. Като види приятелътъ ви кжде туряте паритѣ си, ще дойде нѣкой день у дома ви, щс ви издебне, ще вземе тѣзи пари, ще ги скрие нѣкжде и ще наблюдава, какво ще правите. Следъ това той ще върне паритѣ. Другъ приятелъ пъкъ ще скрие нѣкжде шапката или палтото ви и ще следи, какво ще правите. По този начинъ вие ще се изучавате, ще видите, доколко сте развили самообладанието въ себе си. Сжщевременно и приятелътъ ви ще се поучава. Но и безъ изкуствени опити, животътъ всѣки день носи изненади на човѣка. Колко пжти ще се намѣрятъ апаша, които въ действителностъ ще задигнатъ паритѣ, дрехитѣ ви, безъ да се интересуватъ за вашето положение.

Тѣй щото, ако сами не се поставяте на таква изпити, отвънъ ще ги наложатъ. Има извѣстни изпитания и страдания, които човѣкъ неизбежно трѣбва да мине. Който мисли, че може да мине безъ изпитания и страдания, той се самоизлъгва. Невъзможно е човѣкъ да мине безъ страдания. Като ученици, вие трѣбва да благодарите за всѣко изпитание и съзнателно да го използвате. Щомъ го използвате съзнателно, то ще ви повдигне. — Ама сега ли трѣб-

ваше да дойде? — Знайте, че всѣко нѣщо иде на своето време. Всичко въ природата става точно на своето време. Казвате, че известно изпитание е дошло преждевременно. Природата твърди точно обратното: Всѣко изпитание иде на опредѣленото за него време. Не съжалявайте за това, което се е случило, и не се радвайте за онова, което не е дошло. Ако нѣкое благо ви посети, радвайте се, че е дошло, и разумно го използвайте. Ако очаквате едно благо, а не го получите, не съжаляйте за него. Скръбта е посаждане на семена; радостта е цъстене, завързване и узрѣване на плода.

Защо идатъ страданията въ живота? — За да развиятъ ума и сърдцето на човѣка. Защо идатъ радоститѣ? — За да развиятъ ума и сърдцето на човѣка. Радостъ и скръбъ сж процеси, които вървятъ паралелно въ живота. Който търси само радоститѣ, той не разбира живота. Радостта и скръбта се смѣнятъ непрекъснато: ако днесъ сте радостенъ, гответе се за утре да бждете скръбни. Ако днесъ сте скръбни, гответе се за утре да бждете радостни. Щомъ така разбирате живота, вие ще се домогнете до известни правила и закони, които ще донесатъ велико благословение за васъ. Не е лесно, когато човѣкъ го боли нѣщо, да му се каже да търпи. Нѣкой страда отъ стомахъ, гърчи се, а вие му казвате да търпи. Голѣмо усилие се изисква отъ него да търпи. Вмѣсто да го съветвате да търпи, кажете му да тури рж-

цетѣ си на слънчевия вжзелъ, или на мѣстото, дето е болката, и ще видите, че следъ известно време положението му ще се подобри. Всѣка болка се дължи на натрупване на излишна енергия на известно мѣсто по тѣлото. Натрупването на тази енергия предизвиква известно напрежение въ нервната система. За да се махне болката, тази енергия трѣбва да се разреди. Щомъ енергията се разреди, кръвта почва да циркулира правилно по цѣлия организъмъ, и положението на болния се подобрява. Ако натрупалата се енергия не се разреди, кръвта мжно циркулира по тѣлото, вследствие на което се образува триене, търкане на тия мѣста. Болниятъ усѣща голѣми болки, нервно възбуждение, което лѣкаритѣ наричатъ възпаление.

И тѣй, човѣкъ трѣбва да пречисти кръвта си, ако иска да подобри своя животъ. Кръвта може да се пречисти главно съ чисти мисли и чисти чувства. Чиста мисль, чисти чувства уравновесяватъ силитѣ на човѣшкия организъмъ. Съвременнитѣ хора сж изгубили своето равновесие и трѣбва да го възстановятъ. Не е лесно човѣкъ да се справи съ енергиитѣ на своя организъмъ. Обаче, съществуватъ редъ методи за възстановяване на вътрешното равновесие въ организма. Като методъ за придобиване на това равновесие, индуситѣ препорчватъ съзнателна работа за развиване на ума, сърдцето и волята на човѣка. Когато развие тѣзи велики сили

въ себе си, човѣкъ може правилно да използва енергиитѣ въ природата. Докато дойде до тсва положение, той не трѣбва да се лакоми за много знания. Колкото повече знания придобива, толкова повече ще се обезсърдчава. Днесъ на човѣка сж нужни само толкова знания, колкото може да обработи и приложи. Многого знания, но необработени и неприложени, правятъ човѣка нещастенъ. Нѣкой седи и размишлява върху велики въпроси, мисли, че знае много нѣща. По едно време той отива да слуша единъ великъ музикантъ, но се връща дома си отчаянъ, обезсърдченъ, че не знае да свири. Какво трѣбва да правите, за да не се обезсърдчавате? — Слушайте само онзи музикантъ, който дава потикъ и насърчение. Четете и изучавайте философията само на онзи ученъ и философъ, който ще ви потикне къмъ работа, къмъ истински животъ.

Какво представя обезсърдението? Допуснете, че се намирате въ Лондонъ, съвсемъ чуждъ градъ за васъ: английски не знаете, познати нѣмате, но въ джоба си имате 500 — 600 английски лири и на тѣхъ упоавате. По едно време брѣквате въ джоба си, но виждате, че паритѣ ви липсватъ. Веднага изпитвате ужасъ, отчаяние, обезсърчение, не знаете, какво да правите. Не е лесно при това положение да запазите присѣствие на духа си. И философъ да сте, и религиозенъ да сте, все ще изгубите сила и куражъ въ

живота си. Малцина могатъ да издържатъ това изпитание. Тѣ трѣбва да бждатъ духовни хора, съ високо съзнание и да кажатъ: Богъ далъ, Богъ взелъ.

Сега вие искате да знаете, коя е първата мисль, родна въ човѣшкия умъ. Питамъ: коя е първата мисль за гладния? — Мисльта за хлѣба. Коя е първата мисль за жадния? — Мисльта за водата. Коя е първата мисль за онзи, който има очи? — Мисльта за свѣтлината. Коя е първата мисль за човѣка, който има уши? — Да възприеме звука. Коя е първата мисль за човѣка, който има развито обоняние? — Да възприеме аромата на цвѣтата. Коя е първата мисль въ новороденото дете? Преди всичко, може ли да става въпросъ за мисль въ новородено дете? За да отговорите на този въпросъ, върнете се къмъ своето детство и спомнете си, кога за пръвъ пжтъ се е явила нѣкаква мисль у васъ. Отъ коя възраст се помните? Помните ли нѣщо отъ първата година на своето детство? Нищо не помните. Едва ще си спомните нѣщо отъ третата или четвъртата година на детството си.

За да се яви мисль въ главата на човѣка, дълго време е трѣбвало да живѣе той като човѣкъ. Първата мисль се роди въ ума на Ева, когато видѣ плода на забраненото дърво. Втората мисль се роди въ ума на Адама, когато опита този плодъ. Третата мисль се роди въ умоветѣ на Адамъ и Ева, когато ги изпждиха отъ рая. Като излѣзоха вннъ отъ рая, тѣ взе-

ха семенцата отъ забранения плодъ съ себе си и започнаха да сѣятъ и оратъ. Първата мисль е предизвикана отъ онова чувство, което най-много е занимавало човѣка. Кое е това чувство? — Мислете по този въпросъ. Казано е, че Богъ създалъ човѣка по образъ и подобие свое, т. е. да мисли като Него и да владѣе чувствата и мислитѣ си. Когато Богъ създалъ Ева, първата мисль, която Адамъ изказалъ, била следната: „Тази е плътъ отъ плътта ми и кость отъ костта ми“. Каква е била първата мисль на Адама преди появяването на жената, тамъ Писанието мълчи. Докато Адамъ билъ самъ въ рая, Богъ вкаралъ всички животни при него, две по две, мъжко и женско, да ги види и да ги наименува. Отъ този моментъ въ душата на Адама се родило вътрешно недоволство, че е самъ, безъ другарка. Като видѣлъ недоволството му, Богъ го приспалъ. Да заспи, да си почине, да разреши задачата си — тази била първата мисль, първото желание на Адама. Наистина, когато не може да разреши нѣкой въпросъ, човѣкъ заспива. Щомъ заспи, той ще разреши въпроса. Следователно, за да разрешите нѣкой въпросъ правилно, вие трѣбва да престанете да мислите за него. Ако искашъ правилно да разрешишъ известенъ въпросъ, абсолютно престани да мислишъ за него. Това значи: стани пасивенъ за своята безпокойна, тревожна мисль, за да можешъ да възприемешъ една

положителна мисль отъ висшия свѣтъ. Тази мисль ще ти помогне да разрешишъ правилно своя въпросъ. Този е естествениятъ начинъ за разрешаване на въпроситѣ.

Размишление.

— Fir — für — fen.

— Tau — bi — aumen.

*

18. Лекция отъ Учителя, държана на
21 февруарий, 1923 г. София.

Развитие на мозъчните центрове.

— Fir — für — fen.

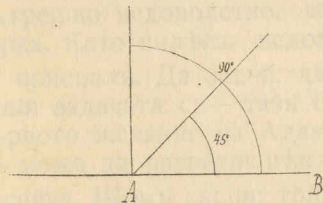
— Tau — bi — aumen

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Първата мисъл, родена въ човѣшкия ум“.

За следния път пишете върху темата: „Ползата отъ рѣкитѣ, моретата и океанитѣ“.

Често се говори за еволюция на човѣка, за еволюция на всичко въ свѣта. Думата еволюция подразбира движение, развитие, което има посока отдолу нагоре и отзадъ напредъ. Това движение се забелязва при развитието на всички живи същества. Запримѣръ, като

фиг. 1.

изучавате змията, ще видите, че главата ѝ е срасната съ гръбначния стълбъ и образува права линия, безъ никакво отклонение. Точка А (фиг.1) представя главата на змията, която съ

гръбнака заедно образува правата линия АВ. Колкото по-нагоре се качвате по стълбата на животинското царство и дойдете до кучето, запримѣръ, толкова по-ясно ще видите

отклонение отъ правата линия, което се равнява на жгълъ отъ 45°. Лицето започва да се увеличава и да се движи отзадъ — напредъ. При това отклоняване на главата отъ правата линия, кучето проявява вече по-високъ животъ отъ този на змията. Тежестъта на мозъка въ животнитѣ е повече въ задната частъ, вследствие на което тѣ се движатъ въ посока успоредна на земята. Когато центърътъ на тежестъта на мозъка започне да се мѣсти напредъ, съ това заедно и животнитѣ започватъ да се изправятъ. Този процесъ се извършвалъ постепенно, докато се е достигнало най-после до човѣка. Днесъ виждаме, че човѣкъ е изправенъ, ходи на два крака, въ посока перпендикулярна на земята, съ лице успоредно на гръбначния стълбъ. Значи, жгълътъ на отклонението постепенно се е увеличавалъ, отъ 45° станалъ на 90° и отъ 90° е стигналъ до 180°, както е въ човѣка. Тѣй щото, лицето на човѣка се е обърнало отзадъ напредъ, подъ жгълъ отъ 180°. Това голѣмо отклоняване се дължи на теченията, на силитѣ въ природата, които сж минавали постепенно отъ едно поле въ друго.

Казватъ за нѣкого, че е двуличенъ човѣкъ. Какво означава думата двуличенъ? Това значи, човѣкъ съ две лица: едното лице е отпредъ, както у хората, а другото лице е отзадъ, както у животнитѣ. Следователно, та-

къв човѣкъ се проявява ту като човѣкъ, ту като животно, вследствие на което не може да се разчита на него. Човѣкъ се отличава отъ животнитѣ, освенъ по теглото на главния и грѣбначния си мозъкъ, още и по формата и голѣмината на лицето. Човѣкъ има такава чело, каквото никое друго животно. По голѣмината, по формата и по развитието на мозъчнитѣ центрове отпредъ на челото се сжди за човѣшката интелигентностъ. Човѣкъ се различава отъ животнитѣ не само по количеството на мозъка си, но и по качеството. Той е създаденъ при съвършено особени астрологически съчетания отъ тия, при които животнитѣ сж създадени. Съ други думи казано: При създаването си, човѣкъ е миналъ презъ специална врата, за да слѣзе на земята. Презъ процеса на развитието си, ембриото на човѣка е минало въ утробата на майката презъ около 400 — 500 хиляди форми понизки отъ него, докато дойде до човѣшката форма. Днесъ формата на човѣка е най-съвършената, въ която се е проявилъ живота на земята. Надъ човѣшката форма има още много форми, презъ които човѣкъ въ бждеше ще минава. Засега, обаче, той трѣбва да развива своя мозъкъ, да го приготвя за бждещитѣ условия. При днешното устройство на човѣшкия организъмъ, тѣлото е подложено на голѣми промѣни. Една тежка болестъ е въ състояние да отнеме отъ теглото на човѣка повече отъ 20 — 30 килограма, но отъ теглото

на мозъка — почти нищо. Най-устойчивото вещество въ цѣлия човѣшки организъмъ е това на мозъка.

И тъй, най-ценното нѣщо въ човѣшкия организъмъ е мозъкътъ. За тази цель човѣкъ трѣбва да владѣе мозъка си, т. е. да познава законитѣ, които го управляватъ, за да може разумно да се ползува отъ неговата енергия. Мозъкътъ е голѣмо динамо на сили, на слектрическа енергия, която изпраща по цѣлия организъмъ. Ако знае правилно да се ползува отъ тази енергия, човѣкъ би могълъ самъ да се лѣкува. Вѣрата, надеждата, милосърдието, благоговението, както и моралнитѣ чувства въ човѣка, сж положителни величини, които иматъ мѣстото си въ известни центрове, въ известни области на мозъка. Който знае, какъ да се ползува отъ тѣхъ, той самъ ще се увѣри въ тѣхното добро въздействие върху човѣка. Други нѣкои чувства пѣкъ, като предпазливостъ и страхъ, сж отрицателни величини. Освенъ положителни и отрицателни чувства, въ мозъка има още много центрове, нѣкои отъ които сж едновременно и положителни, и отрицателни. Такива сж, запримѣръ, съвѣсть, самоуважение, общителностъ и други.

Освенъ споменатитѣ чувства и способности, въ човѣшката глава има още много такива: разрушителностъ, сравнение, съвѣсть и др. Когато човѣкъ има силно критиченъ умъ и силно развито разрушително чувство, той се проявява въ живота като голѣмъ разруши-

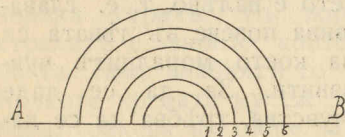
тель. Каквото препятствие срещне на пътя си, той иска да го разруши, да го премахне. Човѣкъ, у когото е развитъ центъра на сравнението, каквито препятствия срещне въ живота си, той ще ги премахне съ разума си. Дълго време ще мисли и следъ това ще действува. Когато центърътъ на сравнението е добре развитъ въ човѣка, той съпоставя нѣщата, изучава ги внимателно и тогава се произнася. Щомъ се натъкне на две различни идеи, той започва да ги сравнява, да ги съпоставя и тогава само или и двѣтъ отхвърля и приема, или само едната отъ тѣхъ приема, а другата отхвърля. Когато разсудителнитѣ способности въ човѣка сж развити, той обича да търси причинитѣ на нѣщата, а оттамъ се ориентира и върху последиствията имъ. Силно развито чувство на предпазливостъ ражда въ човѣка страхъ. Въ животинското царство страхътъ е законъ, който регулира отношенията. Тамъ слабиятъ се спасява съ бѣгане. Колкото краката му сж по-дълги и може да бѣга, толкова по-добре за него. За да се развие туй чувство въ животнитѣ, това показва, че условията на живота имъ не сж били благоприятни. Страхътъ въ животнитѣ е стражъ, който ги пази отъ опасности, на които могатъ да се натъкнатъ. Не е добре, когато това чувство въ човѣка се развие чрезмѣрно. Когато съвѣстътъ е силно развита, а разумътъ—слабо развитъ, човѣкъ става голѣмъ фанатикъ. Когато моралнитѣ чувства сж добре развити, а

разсудителнитѣ способности слабо развити, човѣкъ пакъ става фанатикъ.

И тъй, понеже въ съвременнитѣ хора мозъчнитѣ центрове не сж развити хармонично, тѣ не могатъ правилно да възприематъ енергиитѣ, които слизатъ отъ висшитѣ свѣтове, вследствие на което мислитѣ, чувствата и действията имъ сж неправилни. Когато моралнитѣ чувства се развиватъ добре, главата на човѣка расте нагоре и приема красива форма, въ видъ на кубе. Когато физическитѣ чувства, запримѣръ, чувството на самозапазване се развива много, главата на човѣка расте на широчина. Когато общественитѣ чувства въ човѣка сж развити чрезмѣрно, главата расте отзадъ. Ако чувството на самозапазване и общественитѣ, или тъй нареченитѣ домашни чувства сж силно развити, движението е налѣво, т. е. главата на човѣка се развива повече въ лѣвата си страна, вследствие на което моралнитѣ чувства сж слабо развити. За да се даде ходъ на моралитѣ чувства, трѣбва да се даде насока на движението на кръвта първо нагоре, а после надѣсно. Който иска да развие разсудителнитѣ способности въ себе си, той трѣбва да мисли върху причинитѣ на нѣщата. Изобщо, съвременната наука се сили по различни начини да развие въ човѣка всички мозъчни центрове хармонично, за да прояви той своитѣ дарби и способности.

Сега, като ученици, работете съзнателно, да регулирате чувствата си. Чувствата ви

трѣбва да се уравниоветъ, да бждатъ хармонични помежду си. Ако личнитѣ ви чувства сж силно развити, регулирайте ги. Ако моралнитѣ чувства и разсждителнитѣ ви способности сж слабо развити, работете върху тѣхъ да ги засилите. Нѣкой казва: Срамъ ме е да лъжа. Това не ми подхожда. Лъжата уронва моето достоинство, моята честъ. Въ случая този човѣкъ изхожда отъ своитѣ полуморални чувства. Той живѣе въ свѣтъ, дето самъ е центъръ. Обаче, когато нѣкой каже, че не е право да постѣпва по еди-какъвъ си начинъ, безразлично, дали е въ негова полза или вреда, той изхожда отъ своитѣ морални чувства, отъ единъ възвишенъ свѣтъ.

фиг. 2.

На фиг. 2. имате нѣколко полукръга, които представятъ проекции на сили. Коя отъ тия проекции е най-голѣма?— Последната, т. е. шестата. Следователно, колкото по-интенсивна е една сила, толкова по-голѣма ще бжде нейната проекция. Затова, стремете се да имате широки възгледи, съ голѣмъ просторъ. За да излѣзе извънъ физическия свѣтъ, на просторъ, на свобода, човѣкъ трѣбва да държи въ ума си велики, възвишени идеи.

Каква по-велика идея отъ идеята за Бога, за Първата Причина на нѣщата? Който може да се свърже съ Божествения свѣтъ, той ще се ползува отъ здравословнитѣ енергии въ природата, които повдигатъ и подмладяватъ човѣка. За да възприема тия енергии, човѣкъ трѣбва да е развилъ моралнитѣ си чувства. Тѣ се намиратъ въ горната частъ на главата. Въ съвременнитѣ хора най-силно развити сж личнитѣ чувства, които се намиратъ въ задната частъ на главата, дето всѣкаква култура отсѣжествува. Ако има нѣкаква култура, тя е отъ свършено низкъкъ уровень. Че това е така, виждаме отъ последната европейска война. Въ тази война се биха християнски народи, съ вѣра въ единъ и сѣщи Богъ. Войната се свърши, но и до днесъ още тѣ не се примириха. На какво се дължи разногласието между християнскитѣ народи?—Тѣ иматъ едно религиозно вѣрую, а различни политически вѣрвания и убеждения, различни интереси. Тѣхнитѣ интереси и убеждения доминиратъ надъ религиозното имъ вѣрую, вследствие на което оставатъ непримирими. Личнитѣ чувства у тѣхъ господствуватъ надъ моралнитѣ. Единъ день, когато силитѣ на човѣка се отправятъ нагоре, къмъ моралния, къмъ възвишения свѣтъ, тогава всички лични, семейни, обществени, народни и общочовѣшки въпроси ще се разрешатъ моментално.

Сѣщиятъ законъ се отнася и къмъ всѣки човѣкъ индивидуално. Прилагайте този за-

конъ въ вашия личенъ животъ, да видите, колко лесно ще разрешавате въпроситъ си. Представете си, че нѣкой ви обиди. Ако обидата засегне вашитѣ лични чувства, вие веднага ще се настроите срещу този човѣкъ и ще кажете: Всичко мога да направя, но никога нѣма да му простя за обидата, която ми нанесе. Ако не простите, какво ще спечелите? Другъ нѣкой пъкъ ще се обиди на васъ и нѣма да ви прости. Трети нѣкой ще се обиди на втория, нѣма да му прости и т. н. Какво ще спечелите? — Нищо нѣма да спечелите, но ще се образува редица отъ обидени хора, на които личнитѣ чувства сж засегнати. При това положение на нѣщата, ще дойде нѣкой да се хвали, че е благороденъ човѣкъ, че лесно прощава. — Какъ прощава? — Като плати този човѣкъ дълга си съ лихвитѣ отгоре. Това не е прощаване. Така всѣки прощава. Прощката не е произволенъ процесъ. Тя излиза отъ единъ възвишенъ свѣтъ, мѣстото на който е въ горната част на човѣшката глава.

Защо човѣкъ трѣбва да прощава? — Защото всѣка обида, която нѣкой ви е нанесълъ, съзнателно или несъзнателно, има за целъ да ви предпази отъ нѣкакво зло, което предстои да минете. Представете си, че нѣкой върже ржцетѣ и краката ви, а на гърба ви тури единъ чувалъ, който съдържа 500 клг. злато. Въ това положение ви поставя въ лодка и пуца лодката въ водата. Какво ще

стане съ васъ? Едва ще изминете 10 — 20 м. надъ водата, и лодката ще потъне на известна дълбочина. Обаче, въ този моментъ единъ крадецъ се спуща подиръ лодката, бързо разрѣзва вѣжето на ржцетѣ и краката ви, взима чувала съ златото и ви тласка къмъ повърхността на водата. Вие излизате благополучно на брѣга и се радвате на новия животъ. Ще се сърдите ли на крадеца, задето взелъ торбата съ златото? Нѣма защо да му се сърдите. Торбата съ златото ще бжде неговата заплата, понеже ви е спасилъ отъ удавяне. Това сж морални разсждения, съ които трѣбва да си служите, когато искате да трансформирате състоянията си, да превърнете, запримѣрь, обидата за благо на вашата душа. Тази е новата култура, която човѣчеството трѣбва да възприеме. Новитѣ идеи, новитѣ схващания даватъ възможност на ученика да различава своето състояние или своето разбиране отъ чуждото.

Каква е разликата, запримѣрь, между гжсеницата и пеперудата? Гжсеницата и пеперудата се различаватъ въ начина на яденето. Гжсеницата яде много и лакомо, а пеперудата — малко и скромно. Тази е причината, поради която всѣки може да стѣпче гжсеницата. Кой може да стѣпче пеперудата? — Никой. Тя има крилца, хвърка отъ цвѣтъ на цвѣтъ и сладъкъ сокъ смуче съ хоботчето си. Следъ нея дохожда втора, трета, десета пеперуда, и всички смучатъ отъ сжщия цвѣтъ.

Значи, 20 пеперудки най-малко могат да се хранятъ отъ сока на единъ цвѣтъ, когато една гжсеница не би се нахранила и отъ 20 цвѣта даже. Страшна, разрушителна сила е лакомството. Такова нѣщо представятъ нѣкои човѣшки желанія. Тѣ сж ненаситни като гжсеницата. Когато съзнае това, човѣкъ трѣбва да трансформира ония сили въ своя организъмъ, които събуждатъ ненаситни желанія въ него. Отъ сили, отъ енергии на гжсеница той трѣбва да ги превърне въ енергии на пеперуда, която се задоволява съ сладкия сокъ на цвѣтоветѣ. Животътъ на гжсеницата може да се уподоби на материалистичния животъ на човѣка, а животътъ на пеперудата — на духовния му животъ. Въ пеперудата е развитъ интелектътъ. Това се вижда по нейната дрешка. Приятно е да гледа човѣкъ крилцата на пеперудата. На такава малка площъ, толкова цвѣтове, толкова шарки, правилно, хармонично съчетани и поставени на своето мѣсто.

И тъй, трѣбва да знаете, че въ морално отношение всѣка мисль упражнява влияние върху бждешитѣ форми, които ще се създадатъ. Ето защо, каквито мисли и да дойдатъ въ ума ви, стремете се да бждете вътрешно спокойни. Колкото отрицателни мисли да ви посетятъ, не се смущавайте. Човѣкъ трѣбва да придобие такова самообладание, че и съ игла да се боде, да не трепва: да седи тихъ и спокоенъ, като че нищо не става съ него. Въ това отношение животътъ благопри-

ятствува на съвременнитѣ хора. Условията имъ сж толкова промѣнчиви, че безъ да иска, човѣкъ ще развие самообладание. Днесъ срѣщате единъ богатъ човѣкъ, доволенъ отъ положението си; утре го виждате беденъ, нещастенъ. Днесъ е разположенъ, съ голѣмъ импулъсъ за работа, утре го срѣщате неразположенъ, обезсърденъ, не намира смисълъ въ живота. Тѣзи смѣни въ условията ставатъ съ целъ да се изпита човѣкъ, да се познае, да види, до каква степенъ на развитие е достигналъ. Ако донѣкъде е придобилъ самообладание, той ще погледне на живота трезво, съ спокойствие. Ако не е придобилъ самообладание, ще се уплаши, ще се откае отъ живота. Изкуство е, следъ като изгуби човѣкъ всичко, което е придобилъ въ живота си, да се опре на своитѣ способности и чувства и да каже: Щомъ имамъ умъ, сърдце и воля, отъ нищо не се боя. Това значи силенъ човѣкъ. Това значи човѣкъ съ убеждение.

Трима души пжтуватъ заедно и замръкватъ въ едно непознато село. Решаватъ да похлопатъ на първата къща въ селото, да пренощуватъ тамъ. Първиятъ пжтникъ хлопа. — Кой тамъ? — Моля, закѣснѣлъ пжтникъ съмъ, отворете ми да пренощувамъ въ вашия домъ. — Не може, късно е вече. По това време не отваряме на никого. Вториятъ пжтникъ хлопа: Моля, отворете ми да си почина и да пренощувамъ при васъ. — Не може, не приемаме непознати пжтници. Третиятъ пжтникъ

хлопа: Моля, отворете да се подслонимъ въ вашия домъ. Тѣ веднага излизатъ и приематъ гоститѣ. Защо не отвориха на първитѣ двама, а на последния отвориха? За да си обясните причинитѣ на това явление, ще ви приведа следния примѣръ. Трима души пжтуватъ и настигатъ една празна кола. Първиятъ пжтникъ се обръща къмъ коларя съ думитѣ: Слушай, азъ съмъ беденъ човѣкъ, мога ли да се кача въ колата ти, да си почина малко? — Не може. Вториятъ моли коларя за сжщото нѣщо, но и той получава отказъ. Третиятъ пжтникъ изважда отъ джоба си единъ наполеонъ, показва го на коларя и го пита: Можешъ ли да ни качишъ на колата си? — Мога, качете се. Кое е накарало коларя да вземе пжтниците на колата си? — Златната мснета. Такова нѣщо се е съдържало въ гласа и хлопането на третия пжтникъ, за да се съгласятъ селянитѣ да му отворятъ и да го приематъ въ дома си. Следователно, има разлика въ хлопането, има разлика въ говора и думитѣ на хората. Затова е казано въ пословицата: „Блага дума желѣзна врата отваря“.

Ще ви приведа още единъ примѣръ, да разберете, какво представя благата дума, да видите нейната сила. Трима души взиматъ инструментитѣ си и тръгватъ на пжтъ. Единиятъ носи гайда, вториятъ — тжпанъ, а третиятъ — цигулка. Късно вечерта стигатъ въ едно село и спиратъ предъ кщцата на единъ богаташъ. Първиятъ пжтникъ изважда гайдата

си и започва да свири. Господарьтъ се събужда отъ сънъ, чува пищенето на гайдата и веднага изпраща слугитѣ си да изпждятъ този гайдарджия. Следъ малко тжпанджията започва да удря своя тжпанъ, мисли, че ще му отворятъ. Слугитѣ излизатъ вънъ, започватъ да го пждятъ, като му казватъ, че господарьтъ иска спокойствие, не му се слушанито гайда, нито тжпанъ. Най-после третиятъ пжтникъ изважда цигулката си и започва да свири тихо, нѣжно. Богатиятъ господарь става отъ леглото, вслушва се и започва да се облича. Свиренето продължава. Той отива къмъ прозореца, отваря го и вижда, че единъ цигуларь, младъ момъкъ, свири. Той веднага заповѣдва на слугитѣ си да поканятъ цигуларя горе да имъ посвири. Въ това време жената, децата ставатъ, обличатъ се и влизатъ въ стаята да слушатъ младия цигуларь. Значи, въ дадения случай, цигулката е благата дума, която отваря сърдцата на хората и влиза въ дома имъ на гости. Докато човѣкъ прилага въ живота си своитѣ груби чувства и наклонности, той всѣкога ще бже пжденъ — никоя врата нѣма да му се отвори. Приложи ли нѣжнитѣ звуци на своята цигулка, т. е. приложи ли моралнитѣ си чувства въ своя животъ, всѣка врата ще му се отвори, всѣки домъ ще го приеме съ думитѣ: Добре дошълъ!

Следователно, докато човѣкъ не знае, кога съ какви чувства и способности да си служи, той всѣкога ще страда. Страданията

на съвременните хора се дължат на излишна енергия въ тяхния организъм, съ която не могат да се справят. Енергията имъ не е еднакво разпредѣлена по всички тяхни удове, вследствие на което нѣкои органи, нѣкои центрове страдатъ отъ излишъкъ, а други отъ недоимъкъ. Сжщото се забелязва и въ мозъчните центрове. Нѣкои мозъчни центрове сж силно активни, вследствие на събралата се въ тяхъ излишна енергия. Достатъчно е най-слабото докосване до единъ отъ тѣзи центрове, за да се произведе взривъ. У нѣкои хора се събира излишна енергия въ центроветѣ при ушитѣ. Щомъ се предизвика нахлуване на кръвъ въ тия центрове, тѣ веднага избухватъ. За такива хора се препоръчва мотика, да копаятъ, да изпратятъ частъ отъ тази енергия въ земята. Като срещнете такъвъ човѣкъ, или трѣбва да го отбегнете, или да бждете много внимателни съ него. Много методи има за трансформиране на енергиитѣ въ човѣшкия организъмъ. Като ученици, вие ще изучавате тѣзи методи и ще ги прилагате. Представете си, че сте прекарвали голѣмо нещастие и се отчаеете отъ живота, искате да се самоубиете, да се хвърлите отъ нѣкоя висока канара. — Това е състояние, което се дължи на нѣкаква кармическа причина. Не бързайте, не се отчайвайте, но мислете, защо идватъ въ ума ви такива мрачни мисли и потърсете начинъ да смѣните състоянието си.

Единъ младъ момъкъ се отчаялъ отъ живота и решилъ да се самоубие. Качилъ се на една висока канара и решилъ да се хвърли отъ тази височина да се убие. Докато решавалъ този въпросъ, дожалѣло му за живота, за младостта му и започналъ да плаче. Защо плаче? — Много просто. Това състояние не е негово. Той преживява състоянието на нѣкой умрѣлъ, когото въ миналото нѣкога е бутналъ отъ такава канара и го убилъ. Духътъ на умрѣлия иска да му отмъсти, да го застави той самъ да се хвърли отъ канарата, да умре по сжщия начинъ като него. Като знае това, младиятъ момъкъ трѣбва да се обърне мислено къмъ духа на заминалия и да му каже: Слушай, братко, не ме заставяй да извърша такава голѣма грѣшка, отъ която нито ти, нито азъ ще се ползуваме. Ето, азъ имамъ тѣло, което давамъ и на твое разположение. Влѣзъ въ мене, да живѣемъ и да работимъ заедно. Въ моето тѣло могатъ да влѣзатъ много души, да образуваме едно голѣмо съдружие, и всички да работимъ въ името на една обща, велика идея, която ще ни повдигне, ще осмисли живота ни.

И тѣй, не избѣгвайте страданията, не избѣгвайте мрачните мисли, но учете се отъ тяхъ. Нѣма по-приятно нѣщо отъ това, човѣкъ да се справи съ своитѣ мрачни, отрицателни състояния. Нѣма по-велико нѣщо отъ това, човѣкъ да се справи съ своитѣ мжчнотии и страдания и да гледа на живота съ ра-

достъ. Така сж прекарвали живота си старитѣ християни. Тѣ сж страдали и славѣли Бога. Каквито страдания да минете, вие трѣбва да запазите своето достоинство като човѣкъ, като ученикъ. Отвѣнъ можете да бждете слуга, да изпълнявате най-долна служба, но отвѣтре да бждете господарь. Мнозина външно заематъ положението на господари, а вътрешно сж слуги. За предпочитане е човѣкъ външно да бжде слуга, а вътрешно — господарь.

Сега, всички хора трѣбва да работятъ върху себе си, да се справятъ съ своя песимизъмъ. Тѣхниятъ песимизъмъ е подобенъ на детскитѣ състояния. Нѣкое момиченце играе съ куклата си. По едно време куклата пада на земята, и крачето ѝ се счупва. Момиченцето започва да плаче неутешимо. Щомъ поправятъ крачето на куклата, тѣгата на момиченцето изчезва. Нѣкое момченце играе съ кончето си, но кончето пада на земята и се счупва. Момченцето започва да плаче, изпада въ песимизъмъ. Щомъ му купятъ ново конче, песимизмътъ изчезва. Такъвъ е песимизмътъ и на съвременнитѣ хора. — Не, човѣкъ трѣбва да се анализира, да изследва дълбочината на своитѣ чувства. Каквито да сж чувствата му, той трѣбва да ги трансформира, да не се подава на тѣхното течение. Какво страшно има въ това, че нѣкой изгубилъ сто хиляди лева? Както ги е изгубилъ, така ще ги намѣри. Ще кажатъ, че се отчялъ и щѣлъ да се самоубие. Ако за сто хиляди лева човѣкъ е готовъ да

се самоубие, той не разбира живота. Животътъ съ нищо не се откупва. Който си позволява да се противи на живота, той ще бжде изхвърленъ навѣнъ, въ бездната, да прецени, какво представя самиятъ животъ.

Единъ младъ момъкъ отишълъ въ чужбина да си търси прехраната. Тукъ потърсилъ работа, тамъ потърсилъ, но никжде не могълъ да намѣри — два-три деня гладувалъ, нѣмалъ пари за хлѣбъ. Въ това време миналъ покрай една турска гостилница, отъ която се разнасяли миризми на вкусни ястия. Това силно подразнило апетита му, той дълбоко въздъхналъ и си казалъ: Защо Господъ ме остави въ това положение? Той не мисли за мене. Силно обезсърденъ, той отминалъ гостилницата и продължилъ пътя си. Въ това време нѣщо отвѣтре му пошепнало: Погледни надолу! Той погледналъ надолу и видѣлъ на земята половинъ левъ. Бързо взелъ паритѣ и отишълъ въ гостилницата да се нахрани. Като се успокоилъ, благодарилъ на Господа, че не го оставилъ да умре отъ гладъ. Отъ този моментъ, обаче, работитѣ му тръгнали напредъ.

Човѣкъ трѣбва да се кали въ живота. Испатанията иматъ предъ видъ да калятъ човѣка, да го заставятъ да учи, да работи, да разбере дълбокия смисълъ на живота. Като работи върху себе си, той ще развие моралнитѣ си чувства, въ които нѣма никаква апа-

тия, никакво обезсърчение. Докато се обезсърдчавате, вие сте на физическия свѣтъ, вие живѣте въ своитѣ лични чувства. Щомъ се обезсърдчите, четете живота на великитѣ хора, да видите, презъ какви голѣми изпитания сж минали. Ако не ви се работи, изучавайте Толстой. Той дава потикъ къмъ трудъ. Каквото и да правите, отъ всички се изисква усилия, трудъ и работа. Когато се обезсърдчите и не ви се живѣе, ето какво трѣбва да направите: излѣзте вънъ и наблюдавайте небето. Свържете се съ онзи свѣтъ надъ васъ и помислете за разумнитѣ същества, които работятъ неуморно върху васъ, безъ никакво възнаграждение и благодарностъ отъ ваша страна. Излизайте вечеръ вънъ, да наблюдавате звездитѣ, луната, да видите, колко е великъ свѣтътъ и какво ви предстои да изучавате. Ако нощта е мрачна, бурна, идете на близката до васъ планина, тамъ да изпитате величието на природата. Правете различни опити, различни упражнения да трансформирате състоянията си. Целта на опититѣ, на упражненията е да ви поставятъ въ положение да изживѣте нѣщо по-силно отъ вашето обезсърчение. Какво по-силно, по-велико отъ това, да се свържете съ живата природа, съ разумния свѣтъ, съ Бога! Вие трѣбва да бждете смѣли, решителни, да понасяте трудността въ живота. Като лѣкува хората отъ тѣхнитѣ обезсърчения, природата ги поставя

предъ голѣми изненади. На сънъ или въ будно състояние, тя често имъ устройва такива засади, че тѣ забравятъ и отчаяние, и обезсърчение, и сж готови да живѣятъ при най-мжчни условия. Нѣкой намислилъ да напакости на своя ближень. Обаче, вечерта сънува, че неприятели го гонятъ и измжчватъ. Той се бори, бѣга, едва се спасява. Като стане сутринта, окончателно измѣня решението си да отмъщава, да пакости на ближния си. Той е станалъ мекъ, внимателенъ, пази се да не увреди нѣкого. Като разбере цената на живота, той влиза въ правия пжтъ, въ пжтя на доброто.

У п р а ж н е н и е. Представете си мислено следната картина: въ лунна, свѣтла нощъ се качвате на високъ планински връхъ. Като стигнете върха, ще намѣрите една висока канара, ще седнете върху нея и ще почнете да размишлявате, да наблюдавате небето. Както седите, по небето се явяватъ малки облачета, които постепенно растатъ, ставатъ голѣми, черни облаци и покриватъ цѣлия хоризонтъ предъ васъ: не се вижда вече луната, не се виждатъ никакви звезди. Седите неподвижно на канарата, силно концентрирани въ мисълта си и въ това време, далечъ нѣкъде, виждате на хоризонта малка свѣтлинка. Небето се отваря, облацитѣ се разсѣйватъ, зората се пуква,

и следъ малко слънцето подава своята пурпурна златна главница.

Упражнението трѣбва да трае всичко петъ минути.

— Fir—für—fen.

— Tau—bi—amen.

*

19. Лекция отъ Учителя, държана на 28 февруарий, 1923 г. София.

Педагогическа лекция.

— Fir—für—fen.

— Tau—bi—amen.

Размишление.

Чете се темата: „Ползата отъ рѣкитѣ, моретата и океанитѣ“.

За следния пътъ пишете върху темата: „Произходъ на огъня“.

Като ученици, вие не спазвате най-елементарното правило, а именно: каквото чуете въ класа, да не го изнасяте навънъ, докато не го обработите, докато не стане ваше. Въ това отношение вие издишате, както издиша пукната стомна, или пукнатата реторта на химика. Какво ще стане съ водата, която наливате въ пукната стомна? — Ще изтече навънъ.

— Какво ще стане съ опита на химика, който е турилъ известни елементи въ пукната реторта? Ако никаква експлозия не стане, най-малко опитътъ ще излѣзе несполучливъ. Когато градинарътъ сѣе семена въ градината си, той ги заравя отгоре съ прѣстъ и не ги пипа, докато не израснатъ. Никой не знае, какви семена е посѣлъ и кжде ги е посѣлъ. Достатъчно е едно дете да знае това, за да изрови

семената отъ земята и да ги унищожи. Следователно, когато учителят посажда семена въ ума и сърдцето на ученика си, последниятъ трѣбва грижливо да ги пази, да не би деца да дойдатъ отвънъ и да ги изровятъ. Изровятъ ли семената му, ученикътъ ще се усъмни въ учителя си, ще изгуби довѣрието си въ него.

И тъй, пазете следното правило: Не се съмнявайте въ Бога! Не се съмнявайте въ Учителя си! Който се съмнява въ Учителя си, той не е ученикъ. Най-страшното нѣщо за ученика е да се усъмни въ Учителя си. Щомъ се усъмни въ Бога, въ Учителя си, всичко съ него е свършено. Ако не познавате Учителя си, защо отивате при Него да се учите! Щомъ отидете да се учите при нѣкой Учителъ, вие непременно трѣбва да Му вѣрвате. Досега, въ анализъ на окултната история, нѣма нито едно изключение, когато ученикъ да се е усъмнилъ въ Учителя си и да не е пострадалъ. Ако законътъ е строгъ къмъ ученика, още по-строгъ ще бѣде къмъ Учителя. Ако Учителътъ престѣпи най-малкия Божественъ законъ, и съ Него всичко е свършено. Строгъ е Божествениятъ законъ. Невъзможно е ученикъ да бѣде поставенъ на мѣсто, което не заслужава. Мѣстото на всѣки ученикъ е строго опредѣлено. Въ Божествения свѣтъ мѣстото на ученика е строго опредѣлена величина, която не се мѣни. Ако ученицитъ се съмняватъ въ Учителя си, този учителъ живѣе

въ свѣта на сѣнкитѣ, а не въ реалността. Много такива учители има въ свѣта, но тѣзи учители ограбватъ ученицитѣ си и нищо не имъ даватъ.

Единъ такъвъ учителъ отишълъ въ Франция между аристократитѣ и започналъ да имъ говори за окултната наука, за силитѣ, които се криятъ въ нея. Единъ день той решилъ да покаже на ученицитѣ си на практика силата на окултния ученикъ. Той имъ казалъ, че за опита, който ще направи, е нужно злато и скъпоценни камъни. Аристократитѣ веднага се отзовали въ услуга на своя учителъ: донесли му скъпоценни огърлици, пръстени, съ хубави диаманти. Опитътъ се заключавалъ въ следното: учителътъ ще вземе съ себе си скъпоценнитѣ камъни и златото и съ силата на мисълта си ще използва силата на скъпоценнитѣ камъни и златото, и когато експресътъ минава, ще го спре. Всички аристократи излѣзли въ опредѣления день на гарата, когато експресътъ минавалъ, да видятъ, какъ учителътъ имъ ще прояви силата си. Като миналъ експресътъ учителътъ успѣлъ да се хвърли въ експреса и изчезналъ заедно съ него. Ученицитѣ му, обаче, никога повече не го видѣли. Заедно съ скъпоценнитѣ камъни и огърлици, и учителътъ изчезналъ.

Това не е учителъ, нито учителствуване. Не е учителъ този, който дава само физически знания на ученицитѣ си. Ученикътъ самъ може да добие физически знания. Какъ? — Чрезъ опи-

ти. Ако иска да рисува, ученикът ще вземе платно, четки, бои и ще започне да се упражнява. Като се упражнява известно време, той ще придобие изкуството да рисува. Истински Учител е онзи, който дава знания на учениците си и за тритъ свѣта: физически, духовенъ и Божественъ. Художеството спада къмъ физическия свѣтъ, защото четките, боите, платното, картината могат да се видятъ, да се пипатъ. Когато ученикът е работилъ дълго време въ областта на художеството, най-после той се отегчава отъ него, иска да мине въ друга област, въ другъ свѣтъ. Понеже знае да свири на цигулка, той взима цигулката и почва да свири, да се упражнява. Въ случая, цигулката може да се пипа, звукътъ ѝ обаче, се чува, но не може да се пипа. Значи, въ музиката вече се явява единъ духовенъ елементъ, вследствие на което тя има отношение къмъ духовния свѣтъ, къмъ областта на чувствата. Следъ като свири известно време, ученикът има желание да промѣни работата си, да влѣзе въ другъ свѣтъ — въ свѣта на съзерцанието, на уединението, на молитвата. Чрезъ молитвата той навлиза въ Божествения свѣтъ. Молитвата нито се пипа, нито се чува. За молитвата може само да се мисли. Като прекара известно време въ молитвено състояние, ученикът отново се заема съ нѣкаква работа на физическия свѣтъ. После минава пакъ въ духовния и въ Божествения свѣтъ. За да не се отегчи

въ работата си, ученикът трѣбва често да я смѣня, да минава отъ физическа въ духовна, отъ духовна въ Божествена. Той не трѣбва дълго време да се задържа на една и съща работа. Кое прѣчи на ученика, като работи физически, едновременно съ това да чувствува и да мисли?

И тъй, за да не се съмнявате въ Учителя си, първо трѣбва да го опитате на физическия свѣтъ, после — въ духовния и най-после — въ Божествения. Щомъ го изпитате въ тритъ свѣта, тогава идете при него да се учите. Учителът трѣбва да има три диплома, отъ които да се вижда, че е свършилъ университетъ или поне гимназия на физическия свѣтъ; той трѣбва да е свършилъ прогимназия въ духовния свѣтъ и основно училище или забавачница въ Божествения свѣтъ. Истинският Учител непременно трѣбва да има тѣзи три диплома. Ако и при това положение ученикът се съмнява въ Учителя си, грѣшката е въ самия него. Този ученикъ е взелъ крива насока на мисълта си и, каквото чуе отъ Учителя си, нѣма да се ползува. За да се освободи отъ съмнението, ученикът трѣбва да се научи да тълкува, да превежда нѣщата. Преводът трѣбва да бѣде тройкъ: отъ физическо гледище, отъ духовно гледище и отъ Божествено гледище. Когато прави сполучливи преводи, ученикът никога не може да се съмнява въ Учителя си. Щомъ не се съмнява, той ще се развива правилно.

Сега азъ искамъ да ви освободя отъ заблужденията, въ които често изпадате. Разсждавайте добре, за да се освободите отъ заблужденията си и да не страдате. Срѣщате единъ вашъ познатъ, който минава покрай васъ, не ви поглежда. Казвате: Защо този човѣкъ е свилъ толкова веждитѣ и очитѣ си? Какво иска да каже съ това? Защо се сърди? За да разберете причината за поведението на вашия познатъ, преди всичко вие трѣбва да помислите малко върху произхода на веждитѣ. Оттамъ пѣкъ ще си обясните, кога човѣкъ свива очитѣ и веждитѣ си. Когато гледа право въ слънцето, човѣкъ инстинктивно затваря малко очитѣ си, свива веждитѣ си, за да може по този начинъ да регулира свѣтлината. Значи, съ свиването на очитѣ и веждитѣ си, човѣкъ приема по-малко свѣтлина. Слънчевата свѣтлина е силна, и когато човѣкъ гледа право въ слънцето, окоето така се приспособява, че приема по-малко свѣтлина. Оттукъ можемъ да извадимъ заключение, че веждитѣ сж създадени за предпазване на очитѣ отъ голѣма свѣтлина, отъ силни външни впечатления. Човѣкъ свива веждитѣ и очитѣ си, когато преживява нѣщо силно, нѣкакво голѣмо нещастие, или голѣма изненада. Значи, човѣкъ свива веждитѣ и очитѣ си при голѣми мжнотии въ живота. Той върви, свилъ вежди и очи, никого не вижда, а вие казвате, че специално васъ не иска да види. — Не, това е криво заключение. Този

човѣкъ ни най-малко не е недоволенъ отъ васъ. Друга е причината, задето той свива веждитѣ и очитѣ си.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да изучавате движенията, да знаете тѣхния първиченъ произходъ. Като наблюдавате хората, ще видите, че едни отъ тѣхъ свиватъ едната или другата вежда, едното или другото око. Други пѣкъ правятъ различни движения на устата, като изкривяватъ нѣкога дѣсната страна, другъ пѣтъ лѣвата. После ще забележите, че нѣкога долната устна на човѣка увисва, а нѣкога става повдигане на горната устна. Като изучавате тия движения, ще видите, че всѣко движение отговаря на мислитѣ и чувствата, които занимаватъ човѣка въ даденъ случай. Съ движенията на устнитѣ си, човѣкъ изразява презрение, радостъ, скърбъ, доволство, недоволство, обезсърдчение и т. н. Когато кажатъ на нѣкого, че нѣма да успѣе въ работитѣ си, веднага долната му устна увисва. Щомъ се насърдчи, усмихва се, и долната му устна се повдига малко. Изобщо, всички движения въ човѣка сж свързани съ неговия вътрешенъ животъ. Както явленията въ природата иматъ свое обяснение, така и движенията на човѣка иматъ своя причина, свой далеченъ произходъ. Ако малкитѣ задачи не можете да решавате, какъ ще решавате голѣмитѣ? Изпититѣ, които ученицитѣ минаватъ, не сж нищо друго, освенъ провѣрка на знанията имъ. Учителтъ може да даде на ученицитѣ

си задачи отъ събиране, изваждане, умножаване и дѣление. Той може да имъ даде задачи отъ просто тройно правило и сложно тройно правило, или да решаватъ уравнения съ едно и нѣколко неизвестни. Най-после той може да имъ даде задачи отъ висша математика. Каквито задачи да решаватъ ученицитѣ, това сж задачи, които иматъ отношение къмъ реалния животъ, къмъ живота на истината. Когато говорите истината, вие трѣбва да я изнасяте така, както математикътъ решава задачитѣ: точно, последователно, безъ никакво изопачаване на даннитѣ, на даденитѣ величини. Затова, отъ ученика се изисква чистъ, неизопаченъ умъ. Ученикътъ може да изнесе истината, каквато е въ действителностъ, само ако я обича. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да обича истината.

Защо трѣбва да обичате истината? Казано е въ Писанието: „Истината ще ви направи свободни“. Щомъ имате нужната свобода, вие ще можете да учите, да придобивате знания. Истинското знание почива на точно опредѣлени данни. Тамъ нѣма никакъвъ фалшъ. Въ знанието нѣма никакво подозрение. Подозрението показва невежеството на човѣка. Подозрението показва още, че въ ума, сърдцето и волята на човѣка има нѣщо болѣзнено. И наистина, докато стомахътъ на човѣка е здравъ, човѣкъ е господаръ на стомаха си. Щомъ стомахътъ се разстрои, той става господаръ на човѣка, той му заповѣдва да яде, или да не

яде. Той казва на човѣка; Днесъ нѣма да ядешъ нищо! Домашнитѣ му започватъ да го увещаватъ: Хапни си поне малко варено житце. — Не, стомахътъ ми заповѣдва нищо да не ямъ. Ако кракътъ ви е здравъ, вие ще му заповѣдвате. Ако е боленъ, той ще ви заповѣдва. Отъ крака ви зависи, можете ли да отидете на разходка, или не можете. Ако мислите добре, вие ще заповѣдвате на ума си; ако не мислите добре, умътъ ще ви заповѣдва. Ако сте добри, вие ще заповѣдвате сърдцето си; ако не сте добри, сърдцето ще ви заповѣдва.

Следователно, когато нѣкой каже, че не признава никакъвъ учителъ, това показва, че той е боленъ човѣкъ. Докато умътъ слуша духа, човѣкъ е здравъ и може да учи. Въ който моментъ умътъ се откаже да слуша духа, казваме, че човѣкъ е заболѣлъ. Духътъ въ човѣка е учителътъ, а умътъ — ученикътъ. Тѣй щото, когато ученикътъ се откаже да слуша Учителя си, той е заболѣлъ и трѣбва да се лѣкува. Щомъ умътъ на ученика заболѣе, едновременно съ това заболяватъ сърдцето и волята му, и той започва да изопачава истината, започва да си служи съ невѣрни факти.

Обичайте истината и не се съблазнявайте въ малкитѣ работи. Чистото при всички условия е чисто; нечистото при всички условия е нечисто. Доброто при всички условия е добро; злото при всички условия е зло. Истината при всички условия е истина; лъжата

при всички условия е лъжа. Това сж нѣща абсолютно опредѣлени. За да се докаже, дали даденъ фактъ е абсолютно вѣренъ, той трѣбва да се изпита въ тритѣ свѣта: физическия, духовния и Божествения. На сжщото основание, за да се каже, че едно качество, или една характерна чѣрта въ човѣка е действителна, тя трѣбва да има признаци на три мѣста: на главата, на лицето и на ржката. Ако този признакъ е на тритѣ мѣста, отношението е 3:3. Значи, това качество е абсолютно вѣрно. Ако признакътъ сжществува на две мѣста, а на трето отсѣтствува, имате отношението 2:3; ако признакътъ е само на едно мѣсто, отношението е 1:3. Въ последнитѣ два случая нѣмате абсолютна истина, но относителна. Следователно, когато вадите заключение за известни факти, вие трѣбва да знаете, какво е отношението между величинитѣ, които ги опредѣлятъ, дали е 3:3, 2:3, или 1:3. Ако отъ отношението 1:3 извадите сжщото заключение, каквото отъ 3:3, вие ще имате криво заключение. За да не вадите криви заключения, всѣко явление трѣбва да се разглежда едновременно въ тритѣ свѣта. Ако това явление е станало и въ тритѣ свѣта така, както сте мислили, заключението ви за него ще бжде абсолютно вѣрно.

Често вие се произнасяте за хората, казвате, че нѣкой човѣкъ е добъръ, а другъ — лошъ. Нѣкога сравнявате добри хора и казвате, че единиятъ е по-добъръ отъ другия.

Ако разбирате смисъла, който е вложенъ въ всѣка буква, или въ всѣка дума, вие ще можете да четете по тѣхъ. Като напишете или изговорите думата добъръ, трѣбва да се спрете върху буквата Д, съ която започва думата добъръ. Тази буква означава узрѣлъ плодъ. Значи, добриятъ човѣкъ съдържа въ себе си единъ узрѣлъ плодъ. Кажете ли, обаче, по-добъръ, тукъ вече имате процесъ, работа. За да стане по-добъръ, човѣкъ трѣбва да работи. Казвате, че единъ човѣкъ е богатъ, а другъ — по-богатъ. По-богатиятъ е въ процесъ на работа, а въ богатия има нѣщо завършено, нѣкакъвъ резултатъ. Това, което казахъ за добрия човѣкъ, е само теоретическо знание. За васъ е важно да познаете добрия човѣкъ на практика, да видите, какво произвежда той върху васъ. Истински добриятъ човѣкъ указва влияние въ три направления: върху тѣлото, върху сърдцето и върху ума на човѣка. Ако добриятъ човѣкъ се приближава при нѣкой боленъ, последниятъ оздравява. Ако се приближи при човѣкъ, на когото сърдцето е смутено, той веднага го успокоява, внася въ сърдцето му миръ. Ако се приближи при човѣкъ, на когото умътъ е помраченъ и не може право да мисли, той внася въ ума му свѣтлина. Обаче, ако добриятъ човѣкъ действува само върху тѣлото на болния, той е една трета добъръ. Ако действува върху тѣлото и сърдцето на човѣка, той е две трети добъръ. И най-после, ако действува върху тѣлото, вър-

ху сърдцето и върху ума на човѣка, той е три трети добъръ. Това е законъ.

Приложете този законъ и върху Учителя си, да познаете, дали е добъръ, или не. Ако съ приближаването си къмъ Учителя си здравето ви се възстанови, сърдцето ви се успокои и умътъ ви се просвѣти, Той е истински добъръ, Той е Учителътъ. Това е диагноза, това е окултна дефиниция за опредѣляне качества на добрия човѣкъ. Въ тази дефиниция нѣма никакво изключение. — Всѣкога ли трѣбва да изпитвате въздействието на добрия човѣкъ? Изпитвайте го за да видите, че той е като слънцето. Както слънцето дава своята свѣтлина и топлина на всички и всѣкога, така и добриятъ човѣкъ всѣкога и къмъ всички проявява своитѣ качества. Колкото по-отворенъ е човѣкъ къмъ него, толкова повече може да получи. Какво знаятъ съвременнитѣ хора за слънцето? Тѣ казватъ, че слънцето е свѣтещо тѣло, съ висока температура, съ сложенъ съставъ и се намира на голѣмо разстояние отъ земята. Много нѣща знаятъ тѣ за слънцето, но едно не знаятъ. Тѣ не подозиратъ даже, че това слънце е отражение на Божественото слънце, т. е. на Божието око, което вижда всичко, подканя всички на работа: едни събужда, на други дава импулсъ за работа, трети призовава къмъ живота. На дървото казва: Ти ще растешъ нагоре, ще работишъ усърдно. Щомъ получи тази заповѣдь, този импулсъ, дървото започва да работи

Като срещне паяка, казва му: Ти ще предешъ своята паяжина. Като даде своитѣ разпоредения, слънцето започва да се изкачва на високо, отдето следи, кой какъ върши работата си. Когато се отегчатъ отъ работа, всички живи същества започватъ да търсятъ начини, какъ да се скриятъ отъ Божието око. Щомъ искатъ да се скриятъ отъ Бога, отъ слънцето, веднага спускатъ облацитѣ. Следователно, облацитѣ сж пердета на мързеливитѣ, на непослушнитѣ хора, които искатъ да скриятъ дѣлата си отъ зоркото око на Великия. Той погледне отукъ, погледне оттамъ, нищо не се вижда. Тогава изпраща вѣтъра да разкъса тия пердета. Като дойде вѣтърътъ, като задуха, зафучи, веднага вдига завеситѣ и пита съществата, които сж се скрили подъ тѣхъ: Какво правите тука? Защо се криете?

Често и ученицитѣ правятъ същото. Като се намѣрятъ предъ нѣкаква мъчнотия, която не искатъ да разрешатъ, спуснатъ едно перде предъ себе си, никой да не вижда, какво правятъ. Докато мислятъ, че никой не ги вижда, вѣтърътъ духне, разсѣе облака въ съзнанието имъ, надникне вътре и каже: Защо седите безъ работа? Излѣзте всички вънъ! Каквото ви е заповѣдано, изпълнете го. Ако не свършите зададената работа, ще изсъхнете. Законъ е: Когато Божественото съзнание дойде въ свѣта, то не остава живо същество безъ работа. Дето намѣри същества,

които живѣятъ съ заблудението, че не могатъ да работятъ, че сж въ тъмнина, въ безсилие и невежество, веднага изпраща вѣтъра на живота, който въ мигъ разпрѣсва облацитѣ на заблуденията и казва: Всички на работа!

И тъй, ако искате да бждете ученици, първото нѣщо, което се изисква отъ васъ, е да имате абсолютна вѣра въ Учителя си. Каквото и да прави Учителътъ, ученикътъ не трѣбва да се съмнява. Ако ученикътъ се усъмни въ Учителя си, той ще се усъмни и въ себе си. Учителътъ не е нищо друго, освенъ висшето, т. е. Божественото начало въ ученика. Вие можете да замѣстите това начало и съ друга величина, можете да го наречете Богъ, природа, свръхсъзнание и т. н. Каквото име дадете на това начало, вие не трѣбва да се съмнявате въ него. Щомъ се усъмните, всичко изгубвате: и Богъ, и Учителъ, и съзнание. Тогава Учителътъ става за васъ нѣкакъвъ външенъ субектъ, безъ смисълъ, безъ значение. Това не е ученикъ, това не е ученичество. То е все едно да нарисувате като малкото дете една карикатура на дъската и да мислите, че сте нарисували нѣкакъвъ паунъ. Никакъвъ паунъ не е това. Драскулкитѣ на детето не сж рисунки на художника. Съмненията и заблуденията на ученика не сж идеи на ученичество.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да прилагате истината въ живота си. Кажете ли нѣщо невѣрно, то ще спре прогреса, раз-

витието ви. Ученикътъ трѣбва да си служи съ точно опредѣлени величини. Окултната наука не търпи двусмислени, неопредѣлени величини. Тамъ всичко е строго опредѣлено и на мѣсто. Въ който свѣтъ да погледнете, навсѣкжде е така. Че сжществуватъ илюзии, заблудения, лъжи, двусмислености, това сж човѣшки изобретения, резултатъ на отклонения отъ Великия законъ на живота. Резултатъ на тия отклонения сж болеститѣ и противоречията. Хората боледуватъ, защото сж нарушили закона на истината. Който иска да изправи живота си, да възстанови здравето си, той трѣбва да възлюби истината. Той трѣбва да се стреми къмъ нея, да я познае, да я обикне. Ако не прилага истината, човѣкъ неизбежно ще прилага лъжата. Днесъ лъжата господствува въ свѣта. Защо? — Защото тя е полюсъ на истината. Дето истината отсъствува, тамъ лъжата присъствува. Когато Адамъ сгрѣши, той се скри отъ лицето на Бога, тури си перде да не го види Богъ. Господъ го запита: Адаме, къде си? — Тукъ съмъ, Господи, но съмъ голъ, не мога да се покажа. Адамъ излъга Господа. Първоначално той не бѣше голъ, но оголѣ следъ като сгрѣши, като пристѣпи Божията заповѣдь. Той не призна грѣшката си, но си послужи съ лъжата. Следователно, когато лъже, човѣкъ оголява. Такова е положението и на ученика, когато си служи съ лъжата.

Това, което сега говоря, се отнася до ученицитѣ. Който е ученикъ, той трѣбва да говори истината. На ученика не се позволява да лъже. Ако си послужи съ най-малката лъжа, въпросътъ съ него е свършенъ. Който не е ученикъ, той не е отговоренъ, дали е казалъ една лъжа, или не. Ученикътъ, обаче, по който начинъ не трѣбва да си служи съ лъжата. Нѣма по-велико нѣщо отъ това да бждешъ ученикъ! Красиво е името „ученикъ“! Сега и вие сте ученици, но само на физическия свѣтъ. Значи, вие сте само една трета ученици. За да станете истински ученици, трѣбва да минете презъ ученичеството на духовния свѣтъ, а оттамъ — презъ ученичеството на Божествения свѣтъ. Щомъ минете презъ ученичеството на третѣ свѣта, вие ставате ученици въ абсолютния смисълъ на думата. Значи, вие трѣбва да минете отъ видимото, т. е. отъ физическия свѣтъ къмъ невидимото, къмъ безграничния свѣтъ, къмъ Бога. Вие не можете да разберете Божествения свѣтъ, докато не разберете физическия и духовния.

И тъй, стремете се къмъ истината. Провѣрявайте фактитѣ. Щомъ се усъмните въ нѣщо, провѣрете, вѣрно ли е това нѣщо, или не. Докато не дойдете до истината, нищо не приемайте въ себе си. Само истината е въ състояние да ви повдигне, да ви направи свободни. Каквото се случи въ живота ви, използвайте го за каляване. Спокойно приемайте нѣщата. Представете си, че сте ученикъ въ

нѣкое училище и ви поставятъ на изпитъ, всички ученици да се изредятъ предъ васъ и да ви заплюятъ. Какво ще бжде вашето положение? Ще се върнете дома си огорченъ, обиденъ, и втори пътъ нѣма да се явите между съученицитѣ си. Защо нѣма да отидете на училище? — Защото ви оплюли. Вѣрно ли е, че сж ви оплюли?

Представете си, че имамъ единъ голѣмъ, добре излъсканъ диамантъ. Нося диаманта на себе си и се радвамъ, разговарямъ се съ него. Той има съзнание за своя блѣсъкъ, разбира, че е цененъ. На пѣтя ме срѣщатъ дива, които сж готови веднага да взематъ диаманта ми. Като зная това, отдалечъ още взимамъ малко калъ и намазвамъ диаманта отгоре, да не лъщи, да не го видятъ дивацитѣ, защото ще го откраднатъ. Като не разбира, защо съмъ го нацапалъ, диамантътъ започва да протестира, да се оплаква отъ положението си, че е нацапанъ. Азъ мълча, нищо не му казвамъ. Щомъ мине опасността, взимамъ чиста вода, измивамъ го, и той пакъ свѣтне. Като дойде друга опасностъ, пакъ го нацапвамъ. Щомъ мине опасността, пакъ го измивамъ.

Следователно, който гледа съзнателно на нѣщата, той знае, че Богъ е мждъръ, отдалечъ предвижда опасноститѣ за душитѣ и ги предпазва. Той е силенъ, знае, какъ да чисти душитѣ отъ калта, която се намира на повърхността имъ. Като знаете това, не се съмнявайте въ Бога. Той е допусналъ

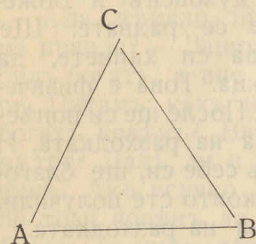
злото, но въ Него нѣма абсолютно никакво зло. Злото е човѣшко изобретение, а не на Бога. Не приписвайте злото и погрѣшкитѣ си на Бога, но молете се Той да трансформира злото въ добро, да изправите погрѣшкитѣ си. — Ама нѣмало правда въ свѣта. Защо нѣма правда? — Защото еди-кой си ималъ кжща, билъ богатъ, а вие нѣмате кжща, нѣмате пари. Питамъ: какъ използва кжщата си този богатъ човѣкъ? Влѣзълъ ли е единъ беденъ вжтре? Далъ ли е подслонъ на нѣкой странникъ? Ако всичко това не е сторилъ, може ли този човѣкъ да се нарече богатъ? Той е богатъ външно, обаче, вжтрешно е беденъ. Какво по-голѣмо богатство искате отъ мозъка и отъ сърдцето, които Богъ ви е далъ? Мозъкътъ ви е срѣда, презъ която минаватъ свѣтли и възвишени мисли, а сърдцето — олтаръ, огнище, на което се изработватъ благородни чувства. Задавали ли сте си въпроса, свѣтли свѣщъта на вашия умъ и гори ли свещениятъ огънь на вашето сърдце? Всѣки трѣбва да си отговори на тия въпроси.

Ако искате да си отговорите на тия въпроси, нужна ви е една положителна наука, която да познава законитѣ на великата природа. Затова трѣбва да имате здраво тѣло, клеткитѣ на което да бждатъ въ абсолютна хармония, всички да работятъ едновременно и да спиратъ едновременно. Сжщо така трѣбва да има абсолютна хармония между чувствата и мислитѣ ви. — Тръгнете ли на раз-

ходка, клеткитѣ на краката, на мозъка, на мускулитѣ ви трѣбва да се радватъ, да взематъ участие въ разходката. Само при това положение вие ще можете да се радвате и въ тритѣ свѣта: физически, духовенъ и Божественъ. Ще ходите и ще се радвате. Ще седнете на свежата трева да си хапнете, да пийнете малко гореща вода. Това е физическата страна на разходката. После ще си попѣте. Това е духовната страна на разходката. И най-после ще се вглѣбите въ себе си, ще благодарите на Бога за благата, които сте получили. Това е Божествената страна на разходката.

Следователно, всѣко нѣщо, което вършите, трѣбва да минава презъ тритѣ свѣта. На човѣшки езикъ казано: всѣко нѣщо се реализира, когато взематъ участие мисълта, чувствата и постжпкитѣ ви. — Ама нѣма ли по-лесенъ пжтъ? — Въ окултната наука нѣма лесни пжтища. Тамъ има само единъ пжтъ. Той е свещениятъ пжтъ на абсолютната истина. Този пжтъ се изразява съ правата А———В, въ която точкитѣ А и В представятъ два велики принципа, две велики начала: принципъ на мекото (А) и принципъ на твърдото (В), принципъ на сърдцето и принципъ на ума, принципъ на жената и принципъ на мъжа — женски и мъжки принципи, принципъ на душата и принципъ на духа. Значи, пжтътъ на истината е правиятъ пжтъ. Движението по правата АВ се извършва само въ Божествения свѣтъ. На физическия свѣтъ,

обаче, това е невъзможно. Тукъ полюситѣ А и В взиматъ направление нагоре (фиг. 1), докато се пресѣкатъ. Пресѣчната точка С, пред-

фиг. 1.

ставя тѣхния стремежъ къмъ истината. Истината е посоката, къмъ която се отправятъ всички енергии на човѣка, вследствие на което тя осмисля живота. Значи, любовта (А) и мъдростта (В) въ човѣка образуватъ правата АВ на неговия животъ, които едновременно се отпра-

вятъ къмъ С, къмъ истината. Този е пжтътъ, по който трѣбва да вървите. Не е въпросъ само да изправите погрѣшкитѣ си. Като мислите, чувствувате и действувате правилно, само по себе си ще изправите погрѣшкитѣ си.

Тази вечеръ ви държахъ една педагогическа лекция; дадохъ ви нѣколко правила, необходими при постъпването въ всѣко училище: и въ забавачница, и въ отдѣления, и въ прогимназия, и въ гимназия, даже и въ университетъ. Съ тѣзи правила ще свършите живота си на земята. Като влѣзете въ онзи свѣтъ, тамъ ще ви дадатъ други правила. Обаче, безъ първитѣ правила крачка не можете да направите напредъ. Ако влѣзете въ

свѣта, тамъ има други правила, но тѣ ще обезсмислятъ живота ви. Вънъ отъ истината, животътъ нѣма смисълъ. Тя дава потикъ, импулсъ на човѣка за работа. Тя внася въ сърдцето и душата на човѣка радостъ и веселие, а въ ума — свѣтлина и знания. Като има тия нѣща, той се чувствува свободенъ. Затова е казано въ Писанието: „Истината ще ви направи свободни“.

Въ стремежа на човѣка къмъ истината участвуватъ два главни фактора: любовта и мъдростта. Нѣма по-велико нѣщо отъ това, да обичате истината и да знаете, какъ да се стремите къмъ нея. Любовта ще ви смекчи, а мъдростта ще ви засили, ще уякнете. Ако ви се даде много любовъ, ще се разкашкате; ако ви се даде много мъдростъ, ще се втвърдите. За да не става това, вие трѣбва да отпразите тѣзи енергии къмъ истината, която ще ви покаже вътрешния смисълъ на живота. При това положение на нѣщата, енергиитѣ ви правилно ще се трансформиратъ, въ резултатъ на което силитѣ на вашия организъмъ ще функциониратъ правилно. Тази деятелность ще внесе у васъ радостъ и веселие. Така само ще се радвате на работата, която сте извършили презъ деня и съ трепетъ ще очаквате работата на утрешния день.

Сега азъ имахъ желание да внеса въ васъ свещенъ трепетъ къмъ любовта, мъдростта и истината, за да работите съзнателно съ тѣхъ. Този потикъ ще ви помогне да се

справите съ обезсърдението, което е единъ отъ вашитѣ съпжтници. Отсега нататъкъ ви предстои сериозна работа. Вие още не сте работили, както трѣбва. А за работата, която ви предстои, се изисква непреодолимъ стремежъ къмъ истината. Който отъ васъ използва тази лекция, той ще бѣде радостенъ и веселъ, ще има Божието благословение.

Божието благословение да бѣде съ васъ!

Размишление.

*

20. лекция отъ Учителя, държана на
7 мартъ, 1923 г. София.

Силата на свѣтлината и тъмнината.

Поздравъ: Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината.

Размишление.

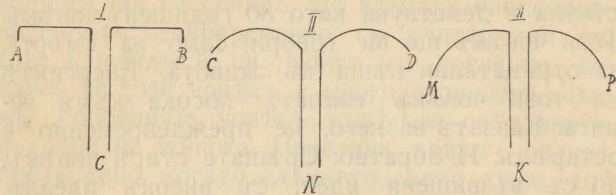
Чете се резюме на темата: „Ползата отъ рѣкитѣ, моретата и океанитѣ“.

За бѣдеше ще ви дамъ следната задача: ще взимате по две лекции отъ миналогодишнитѣ, ще вадите писмено резюмета и ще ги четете въ класъ. Двама ученика, по желание, ще се ангажиратъ съ тѣзи две лекции. Същевременно ще повтаряте и упражненията, дадени въ лекциитѣ. Ако срещнете нѣщо, което не разбирате, тукъ ще го допълнимъ. Лекциитѣ трѣбва да се заучаватъ добре, да се прилагатъ, за да дадатъ нужния резултатъ. Ако ученикътъ не е готовъ, той не може да се ползува отъ природата. Това е особено необходимо за окултния ученикъ. Мозъкътъ на ученика трѣбва да бѣде разработенъ, добре сформированъ, за да влѣзе въ връзка съ силитѣ на природата, да се ползува отъ тѣхъ. Ако не работи върху себе си, той нѣма да се ползува отъ знанията, които му се даватъ въ Школата.

Допуснете, че пътувате вечерь съ единъ вашъ приятель. Той ви дава една ябълка, но въ тъмнината не виждате, каква е тя, здрава или гнила. Захапвате ябълката, но веднага усѣщате, че е гнила, и бързо я изплювате навънъ. Следователно, каквото гнилата ябълка представя за васъ, такова нѣщо сж вашитѣ нечисти мисли и желания за невидимия свѣтъ. Достатъчно е да проектирате една такава мисълъ, или едно такова чувство въ невидимия свѣтъ, за да го изплюятъ веднага навънъ. Ето защо, за да се ползвате отъ силитѣ на природата, отъ знанието, което ви се дава, отъ васъ се иска абсолютна чистота на сърдцето. Който разбира, какво значи чистота на сърдцето, той ще се ползува. Който не разбира, той ще бжде поставенъ на изпитъ, самъ да преживѣе нечистотата на своето сърдце и да се изчисти. Всичко, което се дава и изисква отъ окултния ученикъ, е на мѣсто. Тукъ нищо не е произволно. Мнозина считатъ окултизма, окултната наука за нѣщо опасно. — Не, окултната наука осмисля живота, дава потикъ, импулсъ къмъ знания. Тя показва на ученика пътя къмъ истината. Тя го учи, какъ да се ползува отъ енергиитѣ на природата и какъ да трансформира своитѣ енергии.

На фиг. 2. сж представени три схеми, които показватъ различнитѣ прояви или движения на енергиитѣ въ природата. Първата схема представя уравновесени енергии на ума, на сърдцето и на волята. Човѣкъ, у когото

тѣзи енергии сж уравновесени, се отличава съ голѣма разсждителность. Преди да пристѣпи къмъ нѣкаква работа, или преди да каже нѣ-

фиг. 2

що, той всичко обмисля добре и тогава пристѣпва къмъ работа. Втората схема представя енергиитѣ на младъ човѣкъ, или на дете, за които всичко, що лѣщи, е злато. Тѣ гледатъ на нѣщата оптимистически, мислятъ, че всичко цвѣти. Третата схема представя енергиитѣ на възрастния, на стария човѣкъ. Ако наблюдавате едно старо дърво и единъ старъ човѣкъ, ще видите, че тѣ си приличатъ. Клонетѣ на старото дърво сж увиснали надолу, както енергиитѣ въ стария човѣкъ. Старото дърво и стариятъ човѣкъ се намиратъ повече подъ влиянието на земнитѣ сили, отколкото подъ влиянието на слънчевитѣ. Казватъ за старото дърво и за стария човѣкъ, че сж изгубили своята пластичность и пѣргавина, вследствие на което се навеждатъ надолу. Отъ разбиранията, отъ идеитѣ на човѣка зависи, дали ще бжде младъ или старъ, т. е. дали енергиитѣ въ неговия организъмъ ще бждатъ възходящи или низходящи. Че е така, виждате отъ случаетѣ въ живота. Срѣщате

младъ, 20 годишенъ човѣкъ, на когото физическитѣ енергии сж възходещи, но духовнитѣ му енергии сж низходещи; той мисли, чувствува и действува като 80 годишенъ човѣкъ. Този човѣкъ ще ви говори само за смъртъ, за отрицателни нѣща въ живота. Енергиитѣ на този човѣкъ взиматъ посока къмъ земята. Казватъ за него, че преждевременно е остарѣлъ. И обратно: Срѣщате старъ човѣкъ, но съ възвишени идеи, съ високъ идеалъ. Той не се пригърбва като стария, но върви изправенъ, бодъръ. Защо? — Идеитѣ му го привличатъ къмъ слънцето.

Следователно, въ природата съществуватъ главно два вида енергии: низходещи, наречени енергии на тъмнината въ живота (схема III) и възходещи, т. е. енергии на свѣтлината (схема II). Схема I представя кръстосани енергии на свѣтлината и на тъмнината. Дето тѣзи енергии се уравновесяватъ, тамъ започва разумниятъ животъ. Въ този животъ има свѣтли и тъмни мѣста, върхове и долини. вследствие на което се явяватъ сѣнки. Сѣнкитѣ сж предметитѣ, които човѣкъ трѣбва да изучава.

Какъ се познава, кога човѣкъ живѣе въ свѣтлината и кога — въ тъмнината? За да отговоря на този въпросъ, ще си послужи съ следното обяснение. Въ втората схема сж представени възходещитѣ енергии на природата, т. е. живота на свѣтлината. Най-високата точка на слънцето е зенитътъ. Тогава слънчевитѣ лъчи сж най-силни и падатъ точно перпен-

дикулярно къмъ земята. Ако въ този моментъ човѣкъ погледне на слънцето, очитѣ му не биха могли да издържатъ тази свѣтлина. Тѣ веднага ще се свиятъ, ще взематъ елипсоидна форма. Едновременно съ очитѣ, той ще свие и веждитѣ си. Който го погледне, ще каже, че този човѣкъ е много сериозенъ. Значи, сериозниятъ човѣкъ живѣе въ свѣтлината, въ деня на живота. Наистина, който е роденъ презъ деня, когато слънцето силно грѣе, той има продълговати очи, не много отворени. Ако този човѣкъ влѣзе въ тъмна стая, той ще напегне очитѣ си, ще ги отвори, за да различи предметитѣ. Оттукъ казваме, че всѣки, който е роденъ вечеръ, той е съ голѣми, отворени очи. Всички хора, които живѣятъ въ тъмнина, иматъ широко отворени очи и вдигнати нагоре вежди. Когато искатъ да кажатъ на човѣка да бжде внимателенъ, съветватъ го да отваря очитѣ си на четири. Това е пословица, на която липсва нѣщо, не е съвсемъ пълна. Човѣкъ трѣбва да отваря очитѣ си на четири, но вечеръ, когато е тъмно. Презъ деня нѣма защо да отваря очитѣ си на четири. Следователно, тази пословица се отнася до хора, които живѣятъ въ нощта. Ако човѣкъ живѣе дълго време въ тъмнина, очитѣ му постепенно започватъ да изпъкватъ навънъ. Хора, на които очитѣ сж силно отворени и изпъкнали, сж много груби. Студътъ, градътъ, снѣгътъ, сланата се дължатъ на тъмнитѣ сили въ природата. Умразата, завистъта, злобата, изобищо

всички отрицателни чувства се дължат пакъ на тъмнитъ сили въ природата. Ако очитъ на нѣкой човѣкъ сж изпъкнали, но елипсовидни, не много отворени, това показва, че той е роденъ въ тъмнина, но има желание да влѣзе въ свѣтлината. Той разбира грубостта си, но се въздържа, стреми се да прояви своята мекота. Нѣкои хора сж родени въ тъмнина, но живѣятъ въ свѣтлина, работятъ за своето смекчаване. Други пъкъ сж родени въ свѣтлина, но живѣятъ въ тъмнина, работятъ съ грубитъ сили на природата.

Като знаете това, пазете се да не смѣните състоянието си, да изпаднете отъ силитъ на свѣтлината въ силитъ на тъмнината. Щомъ се натъкнете на тъмнитъ сили, започнете да работите, да ги превърнете въ положителни, въ сили на свѣтлината. Това значи, да уравновесите силитъ на своя организъмъ. Пазете се отъ тъмнината, безъ да се страхувате отъ нея. Силитъ на тъмнината сж необходими за растенето. Всички живи същества растатъ, събиратъ енергия и почиватъ все въ тъмнина. За да се развива вашата мисль, вие непременно трѣбва да се движите между силитъ на тъмнината и свѣтлината: първитъ ще оформяватъ мисълта, а вторитъ ще даватъ сила и движение на тази мисль да се реализира. Тъмнитъ сили сж свързани съ чернитъ лжи на свѣтлината, а свѣтлитъ сили сж свързани съ бѣлитъ лжи на свѣтлината.

Сега, дръжте въ ума си идеята, че природнитъ закони не сж произволни. Тѣ сж разумни и строго опредѣлени. Има закони на необходимостта, но има закони и на свободата. И еднитъ, и другитъ сж разумни, вследствие на което вие трѣбва да се съобразявате съ тѣхъ. Задачата на окултната наука е да посочи на ученика методи, какъ да се справя съ природнитъ сили и закони. Щомъ сте дошли на земята, ще имате страдания, изпитания, нещастия, съ които трѣбва да се справяте разумно. Не е въпросъ да се обезсърдявате или отчайвате. Обезсърдението нищо не допринася. Радвайте се, че ви се дава свѣтлина да разбирате нѣщата и да знаете, какъ да разрешавате мъчнотиитъ си. Ако нѣмахте тази свѣтлина, мъчнотиитъ щѣха да ви завлѣкатъ. Като ученици, вие ще можете разумно да ликвидирате съ кармата си. Кармата на човѣка представя сборъ отъ сили на тъмнината, които вие трѣбва да разсѣете. Когато се справи съ кармата си, човѣкъ ще живѣе въ закона на дихармата.

Що е дихарма? — Дихармата е благодатъта Божия, за която Христосъ казва: „Всички ще бждете спасени по благодать“. Дихармата е сборъ отъ свѣтли сили. Тя представя свѣтлината въ живота. Вие сте ковачи, творци на сждбата си. Желѣзото е въ ржцетъ ви, огньтъ е предъ васъ. Какво ви оста-

ва тогава? Нищо друго, освенъ да вземете желѣзото, да го турите въ огъня, и внимателно да го обръщате отъ една страна на друга, да изкарате нѣщо отъ него. Какво ще изкарате отъ нагорещеното желѣзо? — Каквото пожелаете: и гвоздеи, и ключове, и брави на врати, и рала, и мотики. Като работите съ нагорещеното желѣзо, трѣбва да внимавате. Внимание се иска отъ васъ! Ако сте внимателни и разумни, добре ще ликвидирате съ кармата си и ще влѣзете въ дихармата. Ако не сте внимателни и разумни, кармата ще ви завлѣче.

Сега вие сте дошли до една област, наречена „область на забавитѣ“. Ако останете повече време въ тази област, сжществата, които живѣятъ тамъ, ще спратъ развитието ви. Тѣ сж сжщества, изостанали въ еволюцията си; тѣ сж сжщества безъ никакъвъ моралъ, безъ никаква култура. Когато видятъ, тѣ започватъ да го хвалятъ, да казватъ, че е герой, талантливъ човѣкъ; ще му разправятъ различни легенди, предания, докато го оплетатъ. Щомъ го оплетатъ, ще го оставатъ самъ да се разправя. Като се намѣри между тѣхъ, той ще изпадне въ положението на пѣтела, за който се говори въ баснята „пѣтелъ и лисица“.

Единъ пѣтелъ намѣрилъ парче сирене на земята и се качилъ на едно дърво, тамъ да го яде. Въ това време една лисица зърнала пѣтела и започнала да мисли, какъ да вземе сиренето отъ устата му. Да се качи на дър-

вото при него, не може. Тогава тя отишла подъ дървото и започнала да се разговаря съ пѣтела: Пѣтльо, чудно красива птица си! Като гледамъ перата ти, тѣй хубаво нашарени, като гледамъ гребена ти червенъ, месестъ, като корона на главата ти, чудя се, кой те създаде толкова красивъ, толкова гиздавъ и напетъ. Не съмъ срѣщала друга птица тѣй красива като тебе. Пъкъ и пойна птица си. Гласътъ ти — цѣла музика. Щастлива ще съмъ, ако би ми запѣлъ, да чуя гласа ти. Поласканъ отъ думитѣ на лисицата, пѣтелътъ отворилъ уста и закукуригалъ. Сиренето паднало на земята. Това лисицата чакала. Тя се спуснала къмъ сиренето, сграбчила го и избѣгала.

Сега и на васъ казвамъ: Не се поддавайте на ласки и похвали, защото, като пѣтела, ще изкукуригате и ще изпуснете сиренето отъ устата си. Въ случая сиренето представя условията, необходими за вашето развитие. Може да не изгубите всички условия, но колкото и да изгубите, следъ това трѣбва да чакате известно време, отново да дойдатъ сжщитѣ благоприятни условия. Благоприятнитѣ условия идатъ периодически. Окултната наука дава редъ математически формули, чрезъ които могатъ да се правятъ изчисления, да се опредѣли, въ коя година, кой месецъ, кой день и кой часъ презъ деня ще дойдатъ благоприятни условия за всѣки човѣкъ отдѣлно. Тѣзи условия ще се изразятъ въ видъ на възходяща енергия, съ опредѣлена интензив-

ностъ и бързина на движение. Тази енергия ще повдигне човѣка и ще му даде гласъкъ нагоре. Това се опредѣля и отъ благоприятнитѣ съчетания на планетитѣ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате тия нѣща, вътрешно да познавате, кога какво ще дойде и да сте готови добритѣ условия да използвате за добро, а съ лошитѣ — да се справяте разумно. Дойде нѣкой отвънъ или вътре въ васъ и казва: Не стой на това мѣсто! — Защо? — Не стой на това мѣсто! — нищо повече. Това мѣсто е опасно. — Докажи, че е опасно. — Какъ ще се докаже? Ако не слушашъ, ще го опиташъ. Ти си седналъ на единъ камѣкъ, въ срѣдата на една суха рѣка, свиришъ си спокойно и за нищо не искашъ да знаешъ. Обаче, на планината вали силенъ дъждъ, който постепенно слиза надолу. Отъ политѣ на планината започватъ да слизатъ голѣми порои, и въ скоро време рѣката приижда, залива околността. Докато успѣешъ да избѣгашъ, водата ще те отнесе и завлѣче по течението си. Сега вървашъ ли на думитѣ ми?

Следователно, ще знаете, че такива опасни мѣста съществуватъ и въ областъта на окултизма. И тамъ има сухи рѣки, които могатъ да придойдатъ отъ голѣмитѣ порои. Като знаете това, ще бъдете послушни. Щомъ ви се каже да напуснете мѣстото, на което седите, да престанете да свирите и да отидете на нѣкое безопасно мѣсто, не питайте, за-

що и за какво, нито чакайте да ви се доказва. Веднѣжъ влѣзли въ Школата, вие трѣбва да изучавате окултнитѣ сили, да се борите, да вземете надмощие надъ тѣхъ. Нѣкои отъ тия сили сж като лисцата. Когато нѣкой започне да ви хвали, ще знаете, че сиренето ви ще отиде. Изслушайте го внимателно, но не бързайте да си показвате гласа като пѣтеля. Кажете: Сега съмъ заетъ, имамъ малко работа. Като свърша работата си, тогава ще ви попѣя. Спокойно изяжете сиренето си и тогава кукуригайте. Не бързайте да кукуригате. Не бързайте да покажете гласа си. Ако първо изядете сиренето, а после кукуригате, работитѣ ви ще вървятъ добре.

Сега, отъ всички се изисква послушание. Послушанието е първото качество на окултния ученикъ. Той трѣбва да проявява послушание къмъ разумнитѣ закони и сили въ природата. Послушанието е условие за ученика да уяква. То усилва вѣрата му въ великитѣ закони на природата, чрезъ които Богъ работи. Като знаете това, всичко правете въ името Божие, за да се ползвате и вие, и ближнитѣ ви отъ неговото благословение. Ученикътъ трѣбва да работи съзнателно, да придобие съвършенство, къмъ което се стреми. Всѣки може да бжде съвършенъ.

Казано е въ Писанието: „Бждете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ, Който е на небеса“. Когато придобие съвършенство, тогава само ще разберете, какво нѣ-

що е любовта, мъдростта и истината. Който не е съвършенъ, той не може да разбере, какво представятъ любовта, мъдростта и истината. Ако искате да станете съвършени, вие трѣбва да се подчините на великия Божи законъ. Щомъ придобиете съвършенство, ще разберете думитѣ, вложени въ поздрава, който тази вечеръ дадохъ: „Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината“.

Работа, учене се изисква отъ всички. Съзнателно изучавайте своитѣ прояви и действия. Изучавайте почерка си, да видите, въ какви форми изявяватъ своитѣ енергии. Като пишате, нѣкои започватъ добре, свършватъ зле. Въ началото буквитѣ имъ сж едри, а колкото отиватъ на края, ставатъ все по-дребни. Такива хора въ началото сж силни, а на края отслабватъ. На тѣхъ не може да се разчита. Буквитѣ трѣбва да бждатъ по възможность по-елипсовидни, но не еднообразни. Всѣка форма на буквитѣ трѣбва да отговаря на енергийтѣ въ човѣка. Щомъ има съответствие между формата на буквитѣ и енергийтѣ на човѣка, той самъ е доволенъ отъ себе си, отъ своя почеркъ. Почеркътъ трѣбва да е четливъ, да не става нужда други да го разчитатъ. Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да имате красивъ почеркъ. Ако почеркътъ ви не е обработенъ, ще се упражнявате въ писане всѣки день отъ 10 — 30 минути. Ако на младини почеркътъ ви не е красивъ, и на старини ще остане такъвъ. Трѣбва

да знаете, че почеркътъ се отразява върху характера на човѣка. Работете съзнателно върху себе си, да бждете добри ученици.

„Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината“.

*

21. Лекция отъ Учителя, държана на 14 мартъ, 1923 г. София.

Бѣла и черна свѣтлина.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на мж-дростѣта води къмъ истината“.

Размишление.

Четоха се резюмета на първа и втора лекция отъ първата година.

Въ резюмиранитѣ лекции се говори за страха. Коя е причината за страха? — Тъмнината. Когато нѣкое дете остане самѸ въ тъмна стая, то започва да се страхува. На какво се дължи тъмнината? Или, какъвъ е произходътъ на тъмнината? Дето свѣтлината отсѣжтствува, тамъ тъмнината присѣжтствува. Когато имате едно кржгло, непрозрачно тѣло и го освѣтявате, едната страна на това тѣло ще бжде свѣтла, а другата — тъмна. Който отдалечъ погледне това тѣло, той ще види само свѣтлата му частъ, а тъмната нѣма да види. Това показва ли, че тъмната частъ не сѣществува? Ако тъмнината, т. е. тъмната, неогрѣта частъ на едно тѣло не се вижда, това се дължи на факта, че свѣтлината не е проникнала презъ него. Оттукъ излиза, че тъмнината не сѣществува. Така ли е въ сѣщностъ? Въ природата тъмнината сѣществува като сила. Тази сила се проявява въ видъ на лжчи, които, за отличие отъ свѣтлиннитѣ лжчи, ние наричаме лжчи на тъмнината. Когато лжчитѣ на свѣтли-

ната не се проявяватъ, тогава настѣпватъ лжчитѣ на тъмнината. Тия лжчи произвеждатъ въ човѣка свиване, сгжстѣване на материята, вследствие на което въ него се пораждатъ редъ отрицателни чувства, като умраза, завистъ, злоба, лукавство, лицемѣрие и т. н.

Следователно, всички грѣхове на хората се дължатъ на лжчитѣ на тъмнината, или на тѣй нареченитѣ „черни лжчи“ въ природата. Човѣкъ грѣши, когато попадне подъ влияние то на чернитѣ лжчи. Който попадне подъ влиянието на тѣзи лжчи, той носи вече тѣхнитѣ признаци. Както лжчитѣ на свѣтлината, или бѣлитѣ лжчи, иматъ свои специфични белези, така и чернитѣ лжчи иматъ свои специфични белези. Еднитѣ и другитѣ лжчи взаимно се преплитатъ, като образуватъ два тригълника — единиятъ съ върха нагоре, а другиятъ — съ върха

надолу. Бѣлитѣ лжчи иматъ възходещо направление, а чернитѣ — низходещо. (фиг. 1). Бѣлитѣ лжчи образуватъ три жгълника ABC, а чернитѣ — три жгълника A¹B¹C¹. Тѣзи тригълници представятъ сѣщевременно спектри на бѣлата и на черната свѣтлина.

Спектрътъ на бѣлитѣ лжчи съгражда, твори; той носи животъ въ себе си. Спектрътъ на

(фиг. 1.)

чернитѣ лжи разрушава, унищожава; той носи смъртъ въ себе си. По това, именно, окултиститѣ различаватъ бѣлитѣ отъ чернитѣ лжи.

Много може да се говори за чернитѣ лжи, но тѣ не трѣбва да се пипатъ, защото сж опасни. Съ тѣхъ могатъ да се занимаватъ само силнитѣ, мждритѣ и добритѣ хора. Колкото по-малко се говори за злото, толкова по-добре. Като окултни ученици, вие трѣбва да говорите за положителнитѣ нѣща въ живота, а не за отрицателнитѣ. Когато умѣтъ, сърдцето и волята ви укрепнатъ, тогава можете да изучавате спектъра на чернитѣ лжи. Грѣшникътъ познава тъмнината, нѣма защо специално да я изучава. Той гледа на нѣщата особено. Каквото види, иска да го обсеби, да го задържи за себе си. Ето защо, ако по нѣкакъв начинъ попаднете въ областта на чернитѣ лжи, вие веднага трѣбва да реагирате срещу тѣхъ, да не се оставяте да ви погълнатъ.

Какъ може човѣкъ да реагира на чернитѣ лжи? За да реагира на тия лжи, той трѣбва да измѣни посоката на своето движение. Допуснете, че две живи сжщества А и В, се движатъ по единъ и сжщъ пжтъ, като образуватъ правата линия АВ. Тази линия представя посоката или пжтя, по който чернитѣ лжи се движатъ. Щомъ попаднете на този пжтъ, веднага трѣбва да вземете направление нагоре, по перпендикуляра С, за да се осво-

бодите отъ тѣхното влияние. Това значи, човѣкъ да реагира на влиянието на чернитѣ лжи. Човѣкъ трѣбва да се движи по перпендикуляра С, но когато има смисълъ. Тогава има защо да измѣни посоката на своето движение.

Запримѣръ, четете философскитѣ идеи на нѣкой философъ, който е образувалъ пжтя АВ. Дойде нѣкой при васъ и започва да оспорва тия идеи. Вие веднага излизате срещу него и започвате да защищавате възгледитѣ на този философъ. Вие излизате отъ правата АВ и взимате положението С. Ваши ли сж идеитѣ, които защищавате? Това сж чужди идеи, които сте отхранили въ себе си като кукувичи яйца и се борите за тѣхъ. Обаче, вие не знаете, дали тѣзи идеи сж прави. Ако не сж прави, скоро ще напуснете положението С на перпендикуляра и ще слѣзете пакъ по правата линия АВ. За всѣки даденъ случай човѣкъ трѣбва да знае, коя идея е негова и коя — чужда.

Съвременнитѣ хора защищаватъ идеята, че Богъ сжществува въ свѣта, безъ да се запитватъ, тѣхна ли е тази идея, или имъ е наложена отвънъ. Тѣ сж слушали за Бога отъ майка си, отъ баща си, отъ проповѣдници, но тази идея не е тѣхна, тя не е изникнала отъ дълбочината на тѣхната душа. И затова, как-

то днесъ подържатъ идеята за съществуването на Бога, така утре могат да я отрекатъ. Докато тази идея имъ е наложена отвънъ, тѣ се намиратъ въ положението С на перпендикуляра. Иматъ ли тѣ любовъ къмъ Бога? Познаватъ ли Го? Реално същество ли е Той за тѣхъ? Ако Богъ е нѣкаква реалностъ за тѣхъ, какво е отношението имъ къмъ Него? Ако хората имаха отношение къмъ Бога, първата имъ проява щѣше да бже любовта. Значи, любовта е първото отношение, първата допирна точка съ Абсолютната реалностъ, т. е. съ Безграничното, Вѣчното начало на живота. Втората допирна точка е мъдростта, а третата — истината. Когато човѣкъ намѣри тѣзи три допирни точки въ себе си, той се самоопредѣля по отношение на Абсолютната реалностъ като мислеща душа.

И тъй, щомъ намѣрите първата допирна точка до Великото начало, вие придобивате животъ, движение. Щомъ намѣрите втората допирна точка, вие придобивате свѣтлина и знание — условия за развиване на вашия умъ. Щомъ намѣрите третата допирна точка, вие придобивате свободата си, първото условие за развиване на волята. Който нѣма истината въ себе си, той е човѣкъ безъ воля; който нѣма мъдростта въ себе си, той е човѣкъ безъ умъ; който нѣма любовта въ себе си, той е човѣкъ безъ сърдце, безъ животъ. Значи, изгуби ли любовта си, човѣкъ е изложенъ на смъртъ; изгуби ли мъдростта си, чо-

вѣкъ е изложенъ на оглупяване. Той постепенно слиза въ ада, въ живота на сѣнкитѣ. Който изгуби истината, той става играчка и посмѣшище на хората. Тѣй щото, само онзи може да каже, че познава Бога, който, при първото си докосване до Него, е придобилъ живота; при второто си докосване е придобилъ знание и свѣтлина, а при третото си докосване е придобилъ свобода, която дава направление и импулсъ на волята.

Животътъ почива върху тия три положения. Който не върва, той трѣбва да излѣзе да се състезава съ оня, който е опиталъ и преживѣлъ тия нѣща. Мъртвиятъ отрича живота. Турямъ ржката си върху главата му, и той оживява. Питамъ го: Вѣрвашъ ли сега въ живота? — Вѣрвамъ. Глупавиятъ отрича знанието и мъдростта. Турямъ ржката си върху главата му, и той поумнява. — Вѣрвашъ ли сега въ мъдростта? — Вѣрвамъ. Срѣщамъ най-последенъ, който е станалъ посмѣшище на хората. Турямъ ржката си върху главата му, и волята въ него се проявява, започва да го стимулира къмъ дейность. — Вѣрвашъ ли сега въ истината? — Вѣрвамъ. Какви по-силни доказателства отъ тия могатъ да се дадатъ? Едно време гарги грачеха около васъ, като около мъртви трупове, но откакъ любовта положи ржката си върху вашитѣ глави, всички гарги се разбѣгаха. Сега вие имате въ себе си животъ, свѣтлина и свобода. Това сж силитѣ, съ които окултната наука работи и разреша-

ва въпроситѣ. Тя не води отъ причини къмъ следствия и отъ следствия къмъ причини, но води отъ причини къмъ причини и отъ следствия къмъ следствия. Запита ли ме нѣкой, дали съществува Богъ, или не, нѣма защо да му доказвамъ това на теория, но турямъ ржката си на главата му. Ако придобие животъ въ себе си, въпросътъ е разрешенъ.

Сега, да дойдемъ до съзнанието, до първичния животъ. Щомъ дойдемъ до този животъ, ние ще защитаваме всичко онова, което е първично. Нѣкои философи взиматъ копиранни идеи, вследствие на което тѣхнитѣ теории водятъ къмъ заблуждения. Ние защитаваме само такива идеи, които иматъ Божественъ произходъ, защото носятъ нѣщо ценно за нашето съзнание. Такова нѣщо представя тригълникътъ АВС, съ който изразяваме бѣлитѣ лъчи на свѣтлината. Този тригълникъ трѣбва да оживѣе у васъ, да се свържете съ него. Ако това не стане, вие ще имате само картина за този тригълникъ, която ще бѣде изключително теория, но не нѣщо изпитано и преживяно.

Какво ще кажете, запримѣръ, за успореднитѣ линии? Какво означаватъ успореднитѣ линии? — Тѣ означаватъ посока на движение между две разумни същества. Значи, когато две разумни същества се движатъ, тѣ всѣкога образуватъ помежду си две успоредни линии. Това показва, че тѣ се разбиратъ. Най-малкото отклонение отъ този пътъ по-

казва, че въ отношенията имъ е настанала нѣкаква дисхармония. Казвате: Не трѣбва ли хората да се приближаватъ помежду си? Да се приближишъ къмъ нѣкого, подразбира приближаване къмъ целта, която той преследва, а не приближаване по разстояние. Да се приближаватъ хората къмъ целта, която преследватъ, подразбира примиряване на противоречията въ тѣхния животъ. Да се приближаватъ по разстояние, това значи, да се натъкватъ на нови противоречия. Вижете, на какви грамадни разстояния се намиратъ слънчевитѣ системи една отъ друга. За да не стане сблъскване между една и друга слънчева система, природата ги е поставила на такива разстояния, че всѣка система да се движи свободно въ своя пътъ. На сжщото основание и човѣшкиятъ духъ е свободенъ, смѣлъ и решителенъ, докато има на разположение голѣмо пространство, въ което може да се развива. Почне ли това пространство да се стѣснява, духътъ започва да губи своята смѣлостъ и решителностъ.

Мнозина говорятъ за близостъ между хората. Тѣ трѣбва да разбератъ, какво значи близостъ, въ правъ смисълъ на думата. Между хората може да съществува само идейна близостъ, по закона на любовта, мъдростта и истината. Всѣка близостъ, възниква отъ тѣзи три закона, създава най-голѣмитѣ противоречия и нещастия за хората. Нещастията на съвременнитѣ хора се дължатъ на грѣшката,

която козмическият човѣкъ е направилъ въ миналото. Той е изкривилъ своя пѣтъ, нарушилъ е правитѣ отношения между Бога и себе си. Днесъ трѣбва да дойдатъ нови учени, нови философи и поети да научатъ хората да живѣятъ право, да ги върнатъ въ правия пѣтъ. Правиятъ пѣтъ е пѣтътъ къмъ Бога. Ще кажете, че вие обичате само Едного. Ако подъ думата „Едного“ разбирате Единния, Безграничния, идеята ви е права, понеже Той включва въ себе си всички сѣщества. — Обичашъ ли и мене? — Щомъ нѣкой ви зададе този въпросъ, той вече внесе злото въ себе си. Защото веднѣжъ обичате Единния, вие не можете да не обичате всички, понеже Той съдържа въ себе си всички части. Той е Цѣлото, а всички останали сѣщества сѣ Негови тѣ части. Пазете се да не изпаднете въ положението на ония, които за обектъ на любовта си взиматъ само една частъ и забравятъ Цѣлото. Майката казва: Обичамъ само детето си. Дъщерята казва: Обичамъ само баща си и майка си. Другъ нѣкой казва: Обичамъ само приятеля си. Какво прави природата въ такива случаи? Тя взима детето на майката, взима бащата и майката на дъщерята, взима приятеля на нѣкого, и по този начинъ ги заставя да мислятъ, да разбератъ, че сѣ на кривъ пѣтъ. Тѣ могатъ да обичатъ частитѣ, но първо трѣбва да обичатъ Цѣлото, което включва въ себе си всички части.

Питамъ: Какво придава човѣкъ съ лю-

бовта си? Какво придавате вие на онзи, когото обичате? Когато слънцето обича дърветата, то имъ дава импулсъ да растатъ, да цвѣтятъ и плодъ да вързватъ. Какво дава човѣкъ на човѣка, като го обича? — Кара го да се движи, да пада, да става. Каква любовъ е тази, която кара човѣка да пада и става? Това не е любовъ. Любовъ, която разваля човѣка, не е истинска, не е Божествена любовъ. Ще каже нѣкой, че ви обича и ще гледа, какъ да вземе нѣщо отъ васъ. Днесъ ще вземе хилъда лева, утре ще вземе хилъда лева, докато цѣлъ ви заложи. Това не е любовъ. Ако обичашъ приятеля си, кажи: Въ името на своя приятель азъ обичамъ всички живи сѣщества безъ разлика. Това е свещено правило. Кажешъ ли, че не обичашъ всички, ти отваряшъ въ себе си врата за злото, врата за твоето падане.

Като ви давамъ това свещено правило, азъ ви предупреждавамъ да не се подхлъзвате, да не изпадате въ погрѣшки. Ако сте попаднали вече въ нѣкаква погрѣшка, гледайте да я изправите. Всѣкога помнете: Човѣкъ може да обича само Едного, само Бога. Дойдете ли до хората, вие трѣбва да обичате всички. Нека това правило стане за васъ законъ, а не само идея. Правете редъ опити и упражнения, въ лицето на Бога да обичате всички. И въ лицето на едного да обичате пакъ всич-

ки. Наблюдавайте се и вижте, каква е разликата, когато обичате Бога и когато обичате само единъ човѣкъ. Въ първия случай ще усѣтите необикновена пълнота и разширение по умъ, по сърдце и ще почувствувате Бога въ себе си тъй близъкъ и познатъ, като че сте Го виждали. Въ втория случай, макаръ вашиятъ любимъ човѣкъ да е предъ лицето ви, вие ще се почувствувате празни, като че никога не сте Го виждали. Въ Божествената книга, въ широката природа, той едва ли би представялъ малка запетая въ нѣкое предположение.

Правете дълбоки психологически наблюдения върху себе си, да придобиете нужно то смирение, да се съзнаете като малки запетая въ великата книга на живота. — Какъ! Запетая да съмъ? Азъ съмъ Синъ Божий. — Имашъ ли синовни огношения къмъ Бога? Всѣки самъ трѣбва да си зададе този въпросъ. При това, той трѣбва да знае, кой синъ е по брой — първи, втори, трети, четвърти, десети и т. н. Има първороденъ Синъ на Бога, има и последнороденъ. Българитѣ наричатъ последното дете въ семейството изтърсакъ. Следователно, човѣкъ трѣбва да знае, какво мѣсто заема въ великата книга на живота, да има ясна представа за своето положение.

Сега, тия идеи сж необходими за обновяването на вашето сърдце и на вашия умъ, за опрѣсняване на вашитѣ схващания. Безъ тѣзи идеи вие съвсемъ ще издребнѣете.

Кога издребнява човѣкъ? — Когато нѣма храна, съ която да се храни. Идете въ село и вижте, какво значи издребняване. Виждате една квачка съ 15 — 20 малки пиленца. Всички пиленца обикалятъ около майка си, намиратъ си храна. Най-малкото отъ тѣхъ, което последно се е излупило, все не може да се добере до храната. Тъкмо види едно зрънце и се запжти къмъ него, другитѣ пиленца го изпреварватъ, и то остава на последенъ планъ. Като не може да се храни достатъчно, това пиленце остава най-слабо, най-немошно, едва крета. Другитѣ ставатъ едри, силни, а то се движи между тѣхъ като чуждо пиленце. Всѣко пиленце гледа добре да се нахрани, безъ да мисли за своето братче, че е гладно, слабичко. Кой какъ погледне на него, смѣе се, че е много дребничко, много издребняло. Сжщото нѣщо става и въ класовѣтъ между ученицитѣ. Всѣки ученикъ иска да се развие, да стане голѣмъ, великъ, и не мисли за брата си, че едва крета, че не може да си намѣри храна. За всѣко живо сжщество природата е предвидѣла специфиченъ дѣлъ. Следователно, всѣки има право само на своя дѣлъ, но не и на дѣла на брата си. Никой нѣма право да спѣва себе си; никой нѣма право да спѣва и другитѣ. Който се опита да спѣне брата си, и него ще спѣнатъ. Все ще се намѣри нѣкой посиленъ отъ него, който да го спѣне.

Едно се иска отъ васъ: никакво лицемерие, абсолютно никаква лъжа! При всѣка своя

мисъл, при всѣко чувство и действие, давайте си отчетъ, какви сѣ отношенията ви къмъ Бога, къмъ ближния ви и къмъ себе си. Правете вътрешенъ анализъ на всичко, което минава презъ васъ. Този анализъ е нуженъ за самитѣ васъ, а не за другитѣ. Що се отнася до сжществата, които следятъ кармата на човѣка, тѣ не се интересуватъ отъ вашия анализъ. Тѣ сами следятъ всички ваши външни и вътрешни прояви и отбелязватъ, пишатъ сегашния и бждещия ви животъ. Сегашниятъ и миналиятъ ви животъ опредѣлятъ вашия бждещъ животъ. Тия сжщества сѣ много строги. Тѣ не пропускатъ нищо отъ вашия животъ. Тѣ изваждатъ лентата на миналитѣ ви животи, развиватъ я и въ най-малки подробности преглеждатъ формитѣ, презъ които сте минали. Тѣ следятъ вашитѣ прояви и опредѣлятъ условията на бждещия ви животъ. Сега е време на ликвидация съ кармата. Казвате: Какъ, азъ да призная грѣховеѣ и престѣпленията си? Не съмъ съгласенъ съ това. — Не, ще признаешъ всички свои погрѣшки и грѣхове, ще се изпозѣдашъ, и така ще ликвидирашъ съ кармата си. Ако днесъ не искашъ да ликвидирашъ, утре, въ бждещия животъ ще сторишъ това. За предпочитане е, обаче, още днесъ да ликвидирашъ. По-добре днесъ, отколкото утре. По-добре сами да се сждите, сами да изправите погрѣшката си, отколкото други да ви сждятъ и да изправятъ погрѣшката ви. Щомъ съзнаете погрѣшката си, вед-

нага я изправете. Само при тѣзи условия благородното и възвишеното у васъ ще може да се прояви.

Сега, вие искате да поставите здрава основа на вашия животъ и върху нея да градите. Какъвъ градежъ е този, въ който камънитѣ сѣ пѣсчливи, гредитѣ — изгнили, гвоздеитѣ — рѣждявали? Никакъвъ градежъ не е това. Нѣма да мине много време, и вие ще бждете затиснати подъ вашата кѣща. Значи, основата на вашата кѣща трѣбва да бжде отъ здравъ, солиденъ материалъ. Не се самозалѣгвайте да мислите, че не е важно, какъвъ материалъ ще имате, но важно е материалъ да имате. Не е така. При съграждането на вашия животъ не е толкова важно количеството на необходимия материалъ, колкото неговото качество. Като направи нѣкаква погрѣшка, нѣкой казва: Нѣма нищо, ще мине. Да, лесно е да се каже така, но понѣкога погрѣшката не минава, лесно не се изправя.

Често децата си правятъ различни смѣшки, забавляватъ се. Тѣ взиматъ единъ конецъ и на него нанизватъ нѣколко царевични зрънца. Като видятъ нѣкоя кокошка, тѣ подхвърлятъ конца къмъ нея, даватъ ѣй да си хапне царевича. Кокошката се хвърля къмъ царевичата, клѣвне я, но не може да я глѣтне. Децата държатъ конца въ ржката си и играятъ съ кокошката. Тя пакъ подскочи да клѣвне зрънцето, но не може да го глѣтне. Чуди се кокошката, защо не може да глѣтне царевича.

цата. И на васъ казвамъ: Преди да клъвнете зрънцето, погледнете първо, не е ли нанизано на конецъ. Ако е нанизано на конецъ, не трѣбва да го гълтате. Глътнете ли го, ще се намѣрите въ положението на кокошката: ще скачате, ще гълтате, но нищо нѣма да придобиете.

Сега, като ученици, трѣбва да бъдете внимателни, да използвате знанието, което ви се дава. Това знание е необходимо да решавате правилно задачите и мжчнотиите на своя животъ. Мжчнотиите, изпитанията ще ви се дадатъ, но правилно трѣбва да ги решавате. Така трѣбва да ги решавате, че да бъдете за примѣръ на окръжаващите. Хората отъ свѣта трѣбва да видятъ въ лицето на всѣки едного отъ васъ образецъ на човѣкъ безъ лицемерие и лъжа, човѣкъ на дѣла, а не на думи. Веднѣжъ влѣзли въ Школата, вашата задача е да се справите съ кармата си, да се освободите отъ всички свои кармични връзки, правилно да се развържете.

Ако погледнете на човѣка съ окото на ясновидеца, той представя следната картина: въ срѣдата е човѣкътъ, а отъ него излизатъ множество нишки, които го държатъ вързанъ. Тѣзи нишки сж като лъчи на слънцето. Задачата му, като ученикъ въ Школата, се заключава въ това, постепенно да кжса тия нишки една следъ друга. Като скжса и последната нишка, той е съвършено свободенъ, може да разполага съ живота си, както намира за добре. Докато е свързанъ съ тия

нишки, човѣкъ постоянно се усѣща спънатъ: иска да мисли, не може; иска да чувства, не може; иска свободно да прояви волята си, пакъ не може. Исква да кжса тия връзки, не може. Защо? — Той не знае законите, какъ да ги кжса; той не може самъ да ги рѣже. Вземе ножиците, рече да ги отрѣже, но страхътъ му казва: Не кжсай конците! Опасна работа е тази. Като знаете това, ще се молиш, ще правите усилия, ще кжсате внимателно нишка следъ нишка, докато единъ день отрѣжете последната нишка и се почувствувате човѣкъ съ свободна мисълъ, съ свободни чувства и свободни действия. Това значи, да изработи човѣкъ въ себе си диамантена воля.

Сегашниятъ ви животъ, както и условията, при които живѣте, не трѣбва да ви смущаватъ. Тѣ не могатъ да ви спънатъ въ развитието ви. Решите ли веднѣжъ да кжсате връзките си, ще видите, че веднага ще ви отворятъ новъ пътъ. Така ще разберете, че всичко въ свѣта е разумно. Като се освободите отъ всички връзки на миналото, ще бъдете свободни, ще станете истински ученици. Ученикътъ не трѣбва да бъде посрѣдственъ, но свободенъ, независимъ отъ условията. Окултната школа има предъ видъ да приготви ученици, хора за бъдещата раса. Ученикътъ може да криволичи въ пътя си, да върви надѣсно и налѣво, но винаги право къмъ целта.

Сега на всички предстои да решите единъ отъ важните въпроси: To be or not to

бе, да съмъ или да не съмъ, т. е. да съмъ робъ или да съмъ свободенъ. Това значи: да служимъ на необходимостта или на свобода-та. Думата свобода значи пробуждане, служене на духа. Законътъ на необходимостта означава законъ на първичната проява на битието. Въ Школата ще ви дадатъ следнитѣ задачи: въ продължение на цѣла година да не помислите нищо лошо, да не отправите къмъ никого едно лошо чувство и да не извършите нито едно лошо действие. Отношенията ви презъ цѣлата година да бждатъ най-благородни, да почиватъ на взаимно уважение и почитание. Апостолъ Павелъ е казалъ: „Надпреварвайте се въ отдаване почитъ единъ на другъ“. По този начинъ вие ще поставите здрава основа въ живота си за разрешаване на задачитѣ си правилно, чрезъ висшата математика. Нѣма мжнотия въ живота, която ученикътъ да не може да реши. Достатъчно е да насочи срещу нея своята губерка, нагрѣта до 35 милиона градуса, за да я стопи. Нѣма препятствие, нѣма мжнотия, която може да издържи срещу тази губерка. Предъ тази губерка всички спънки, били тѣ отъ физически, сърдеченъ или умственъ характеръ отстъпватъ. Щомъ се справи съ всички препятствия, въ душата на ученика настѣпва абсолютенъ миръ. Той влиза вече въ причинния свѣтъ, въ свѣта на абсолютната свобода, дето истината царува. Гответе се сега да придобие въ себе си силата на тази губерка, че

накждето я насочите, да произведе нужния ефектъ. Отъ върха на тази игла всичко може да излѣзе.

Като слушате да се говори за тази губерка, вижда ви се малко противоречиво. За онзи, който не знае нѣщата, действително съществува нѣкакво противоречие. Но за онзи, който знае и разбира нѣщата, никакво противоречие не съществува. Запримѣръ, за невежия е голѣмо противоречие факта, че ако презъ тѣлото на човѣка прекаратъ токъ отъ две хиляди волта, той умира. Обаче, ако презъ тѣлото му прекаратъ токъ отъ 20,000 — 50,000 волта, не само че не умира, но той се пречиства и обновява. За учения, обаче, това не е противоречие. Той знае причината за това неблагоприятно въздействие на слабия волтажъ върху човѣка и благоприятното въздействие на силния волтажъ. Такова нѣщо представя Божествената топлина, която излиза отъ губерката на любовта. Когато бодне тази губерка, ще го обнови и пречисти. Всички ще минете презъ тази губерка, презъ тази тѣсна врата. Нѣма да остане човѣкъ въ свѣта, когото тя да не засегне. Въпросътъ е само на време. Казано е въ Писанието, че всичко ще мине презъ огънь. Това подразбира Божествениятъ огънь, отъ който всичко се запалва и топи, безъ да изгаря.

И тъй, за да минете благополучно презъ Божествения огънь, вие трѣбва да имате чисти мисли, чувства и действия. Какво по-го-

лъмо блаженство за човѣка отъ това? Христосъ е казалъ: „Блажени чиститѣ по сърдце, защото тѣ ще видятъ Бога“. „Блажени кроткитѣ, защото тѣ ще наследятъ земята“. Да наследите земята, това значи, да влѣзете въ Царството Божие, въ царството на любовта. Любовта не седи въ противоречията на живота. Любовта е идеалъ, къмъ който всѣки се стреми. Тя има грижа за всички, на всички изобилно дава. Любовта е грънчарѣтъ, който прави своитѣ форми, като ги излива въ стройни, красиви фигури. Грънчаръ приготвилъ прѣстъ за грънцитѣ, но дойде дъждъ и я измие. Това е нещастие за него. Той може да е омѣсилъ прѣстъта, но дъждътъ я отнася — това е по-голѣмо нещастие. Той може да е изработилъ формитѣ си, но дъждътъ пакъ ги отнася — нещастieto е още по-голѣмо. Обаче, ако грънчарѣтъ е успѣлъ да опече грънцитѣ си и следъ това дойде бурята и дъждътъ и ги изпотроши, нещастieto му е много голѣмо. Какво трѣбва да направи грънчарѣтъ, за да не го сполетява такова голѣмо нещастие? — Той трѣбва да раздава готовитѣ грънци. Щомъ грънцитѣ се опекатъ, трѣбва да се разпредѣлятъ правилно между хората, да се ползватъ отъ тѣхъ. Реално е само това, което може да се приложи и да задоволи всички хора. Нашитѣ мисли, чувства и желания трѣбва да се приложатъ, че и ние да бждемъ доволни, и окръжаващитѣ да бждатъ доволни. Този е идеалътъ, къмъ който

всички трѣбва да се стремите. Въ Школата се даватъ методи за реализиране на този идеалъ.

Главната задача на ученицитѣ е да реализиратъ любовта къмъ Единния, т. е. любовта къмъ всички.

Сега, за една седмица ще ви дамъ следното упражнение: всѣка вечеръ като си легнете, мислете по две минути върху любовта къмъ Единния, Когото не познавате. Като размишлявате за Бога, представете си Го като центъръ, отъ който животътъ излиза. После, мислено си представете една малка бубулчица и отправете къмъ нея любовта си, като къмъ сѣщество, излѣзло отъ Единния. Това е контрастно положение, но вие ще разберете идеята за Бога, за Неговото величие, за всичко, каквото Той е създалъ въ битието, само при любовта, която можете да направите къмъ Великото и къмъ малкото. Колкото малки да сж нѣкои форми, въ които животътъ тече, тѣ сж пълни съ съдържание. Великиятъ, Единниятъ е вложилъ своята мисль и въ тѣхъ.

Сега, да направимъ упражнението всички заедно. Първата минута ще мислите за Бога, а втората — за нѣкоя малка, микроскопическа мушица, като проява на Божията мисль.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината“.

22. Лекция отъ Учителя, държана на
21 мартъ, 1923 г. София.

Най-добрият методъ.

„Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината“.

Размишление.

Четоха се резюмета на пета и шеста лекции отъ първата година.

Пишете върху темитѣ: „Ползата отъ съня“, „Разлика между съзнание и самосъзнание“, „Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание“.

Съвременнитѣ учени разглеждатъ въпроситѣ за времето и пространството и даватъ различни обяснения за тѣхъ. Какво е значението на времето въ живота? Времето хроникира, опредѣля всички прояви, всички явления, които ставатъ въ живота и природата. Времето опредѣля продължителността или траенето на известно явление, или известна работа, която се е вършила въ съзнанието. Следователно, времето представя часовникъ, съ който животътъ и природата си служатъ.

Пространството пъкъ представя книга на живота, на природата, въ която се хроникиратъ всички резултати, които ставатъ въ човѣшкото съзнание. Значи, времето се отнася до действията, а пространството — до резултатитѣ. Времето и пространството сж въ

самия животъ, а не извънъ него. Понѣкога човѣкъ се превръща въ време. Какъ става това? Представете си, че вие очаквате приятеля си да дойде въ опредѣленъ день при васъ. Чакате го день, два, три, безпокоите се, да не му се случи нѣщо да не дойде. Вие се страхувате да не закъснѣе, да забрави да дойде и т. н. Презъ това време вие се превръщате на трепетъ, на очакване, на време, само за приятеля си мислите. Излизате, връщате се, гледате на часовника. Виждате, че опредѣленото време още не е дошло, но върѣки това се безпокоите. Защо се безпокоите? Безпокойствието показва отсъствие на равновесие въ ума, сърдцето и волята на човѣка. Когато научите великия законъ, че всички нѣща въ природата ставатъ въ точно опредѣлено за тѣхъ време, вие ще престанете да се безпокоите. Всичко въ природата е отмирено и строго опредѣлено. Представете си, че следъ като приятелътъ ви е обещалъ да дойде, не дойде въ опредѣления день и часъ. Това не е случайно. Причината затова може да е кармическа. Възможно е нѣкога, въ далечното минало, вие да сте обещали на приятеля си да го посетите и не сте изпълнили обещанието си. Днесъ, по силата на закона за възмездие, и на васъ се случва сжщото. Ако приятелътъ ви не изпълни обещанието си, не търсете погрѣшката въ него, не казвайте, че той е непостояненъ, но потърсете погрѣшката въ себе си и ще я намѣрите.

Щомъ намѣрите погрѣшката си, изправете я. Каквото и да кажете за приятеля си, знайте, че и той е казалъ сѣщото за васъ. Вие сте отгласъ на неговитѣ мисли и чувства. Какво ще придобиете отъ това ехо? — Нищо нѣма да придобиете.

Върви нѣкой презъ гората и произнеся звучно, ясно една дума, или единъ стихъ. Следъ малко тази дума, или този стихъ се връща отново къмъ своя източникъ. Какво печелите отъ преповтарянето на този стихъ? Произнесли сте, запримѣръ, стиха: „Горо ле, горо, зелена; водо ле, водо, студена.“ Следъ малко чувате ехото на тѣзи думи, като че долитатъ специално къмъ васъ. Какво ще придобиете отъ това? — Нищо нѣма да придобиете. Що е отзвукъ или ехо въ природата? — Преповторение. Казвате на нѣкого, безъ да го видите, че е добъръ човѣкъ. И той отговаря, че си добъръ човѣкъ. Значи, ако вие го хвалите, и той ще ви хвали; ако вие го корите, и той ще ви кори. Въ какво положение се намира този, който изговаря нѣщо, и въ какво — този, който възпроизвежда? — Въ обратно положение единъ на другъ. Ако първиятъ е обърнатъ на изтокъ и оттамъ говори, ехото ще дойде отъ западъ. Мислили ли сте по въпроса, какво е значението на ехото въ живота? Можете ли да кажете, отъ кога датира едно ехо: отъ този животъ, или отъ миналия ви животъ? Вие трѣбва да изучавате тия прояви на живота и да си да-

дете отчетъ, колко далечно е ехото, което достига до вашитѣ уши, какво съдържа въ себе си и т. н. Вие трѣбва да знаете, какъ се е създадо ехото въ вашия животъ и, ако е за добро, да се ползвате отъ него.

И тѣй, подъ „ехо“ въ широкъ смисълъ на думата разбирамъ отражение. Такова ехо, т. е. такова отражение имаме, когато се гледаме въ огледало. Тамъ ние виждаме образа си. Казваме: Отражение на даденъ образъ, отражение на звука, отражение на свѣтлината. Това е все ехо. Кое заставя човѣка да се оглежда въ огледало? — Желанието на човѣка да има представа, понятие за своя образъ, го заставя да се оглежда въ огледало. Ако съ едно или съ нѣколкократно оглеждане въ огледалото, човѣкъ има представа за себе си, тогава въпросътъ „познай себе си“ е разрешенъ. Казватъ нѣкои, че за да се види за да се познае, природата, е създава външния свѣтъ, т. е. свѣта, който виждаме около себе си. Този свѣтъ е отражение на реалния, на Божествения свѣтъ. Къде е реалниятъ свѣтъ? Ако приемете, че въ точка А е външниятъ свѣтъ, тогава отражението на този свѣтъ ще бѣде въ точка В. Значи, реалниятъ свѣтъ

се намира въ точката
 В. Съзнанието на човѣка пъкъ се намира въ точка С, вънъ отъ правата АВ. Човѣшкото съзнание не се явява кога и да е, но въ точно опредѣлена

година, въ точно опредѣленъ месецъ, день часъ, въ точно опредѣлена минута и секунда. Това съзнание се явява на опредѣлено мѣсто, въ пространството. Често нещастията въ живота се дължатъ на факта, че човѣшкото съзнание е направило известно отклонение отъ времето и мѣстото на своята проява.

Следователно, колкото по-съвършенъ е човѣкъ, толкова повече съзнанието му спазва времето и мѣстото на своята проява, опредѣлена отъ законитѣ на природата. Оттамъ и животътъ на човѣка е толкова по-съзнателенъ, по-хармониченъ. Щомъ животътъ на човѣка е хармониченъ, и работитѣ му ще вървятъ добре. Всѣки може да провѣри, доколко съзнанието му се появява точно на опредѣленото за него време. За да провѣрите будността и точността на своето съзнание, направете следния опитъ. Свѣрете всички часовницитѣ си и опредѣлете на другия день да бждете на Витоша точно въ 4 ч. 32 м. и 5 сек. Който закъснѣе или изпревари опредѣленото време, той ще знае, че въ съзнанието му нѣкъде е станало известно отклонение. Отъ отклонението на съзнанието си, всѣки може предварително да знае, какви и колко погрѣшки ще направи презъ деня. Колкото отклонението въ съзнанието ви е по-голѣмо, толкова по-малко хората могатъ да разчитатъ на васъ, а сѣщо така и вие на себе си. Ако закъснѣете цѣлъ часъ, вие ще мязате на човѣкъ, който троши камъни само, безъ да постигне,

нѣщо особено. Ако закъснѣете само 32 минути, вие ще мязате на човѣкъ, който е ялъ и пилъ само, безъ да е работилъ нѣщо. Ако закъснѣете само петъ секунди, вие ще мязате на човѣкъ, който е разоралъ почвата си, но не я посадилъ. Само онзи ще посѣе и пожъне, който спазва точно времето до секунди и терци.

И тъй, чрезъ проявитѣ на съзнанието си, човѣкъ може да изправи всички свои погрѣшки. Защо? — Защото съзнанието се преражда на всѣки седемъ години. Следователно, ако въ първата проява на съзнанието си, вие сте пропуснали момента, т. е. направили сте нѣкакво опущение по отношение на времето, при следващото пробуждане или прераждане на съзнанието, следъ седемъ години, вие имате възможностъ да изправите погрѣшката си. Значи, на 7-та, на 14-та, на 21-та, на 28-та, на 35-та, на 42-та, на 49-та и т. н. годишна възраст човѣкъ има възможностъ да изправи всички свои погрѣшки. За да изправи погрѣшките си, ученикътъ трѣбва да бжде точенъ по отношение на обещанията, които дава, било на себе си, било на другитѣ. Ако обещаєте на нѣкого да се срещнете въ четири часа сутринта, трѣбва да бждете точни: ще отидете на опредѣленото мѣсто въ четири часа, нито една минута по-рано или по-късно. Закъснѣете ли, или отидете ли по-рано, никакво извинение не може да ви помогне. Каквото и

да стане, трѣбва да изпълните обещанието си. Силата на волята се заключава въ изпълнение на обещанията. Ще каже нѣкой: Нѣма нищо, закѣснѣлъ съмъ само съ една минута, или изпреварилъ съмъ съ една минута. — Не, никаква минута не ви оправдава. Съ една минута по-рано или по-късно може да стане цѣла катастрофа. Природата обича точността. Въ нея нѣщата ставатъ точно на опредѣлено време: нито по-рано, нито по-късно. Всички нѣща, които ставатъ по-рано отъ опредѣленото време, сж недоносчета; всички нѣща, които ставатъ по-късно отъ опредѣленото време, сж гнилото въ живота.

Като ученици, отъ васъ се иска точност. Бждете точни въ изпълнение на обещанията си, въ реализиране на вашитѣ идеи. Между ученицитѣ често се срѣщатъ такива съ своенравни, упорити характери. Помнете: Природата троши главитѣ, краката, ржцетѣ на упорититѣ, на своенравнитѣ хора. Ако не внимавате, и вашитѣ глави ще строши. Тя не отстъпва предъ никого. Щомъ сте дошли на земята, вие трѣбва абсолютно да спазвате реда и порядъка въ природата. Тя е безпощадна по отношение на ония, които не изпълняватъ нейнитѣ закони. Сжщевременно, природата е абсолютно справедлива. Преди да приложи законитѣ си по отношение на даденъ човѣкъ, тя ще го предупреди три пѣти. И следъ като направи това, тогава само ще приложи законитѣ си. Тя ще побутне човѣка, ще му каже:

Хайде, стани и трѣгни! — Ама рано е още, не ми се става. Втори пѣтъ ще го бутне: Стани и трѣгни! — Слънцето още не е изгрѣло. Пѣкъ и азъ не съмъ си доспалъ. Трети пѣтъ: Стани и трѣгни! — Дрежи нѣмамъ, шапка нѣмамъ, палтото, обувката ми сж скжсани. — Ще трѣгнешъ безъ шапка, съ скжсано палто и обувка. Ако не искашъ да бждешъ съ скжсано палто и съ скжсани обувка, можешъ да излѣзешъ босъ и безъ палто. — Ама шапка нѣмамъ. — Съ шапка ли се роди? За предпочитане е човѣкъ да бжде честенъ и изпълнителенъ въ обещанията си, отколкото да бжде добре облѣченъ, но да не изпълни даденото обещание. Едно неизпълнено обещание може да реши сждбата на човѣка за цѣлъ животъ. Когато нѣкой отъ великитѣ духове дохожда при васъ и ви казва „стани и трѣгни“, това показва, че работата е много важна, не търпи никакво отлагане.

Следователно, отъ всички се иска внимание и послушание, да се вслушвате въ най-малкитѣ вътрешни побуждения. Каквото сте обещали да направите, или каквото ви се казва да направите, изпълнете го точно на време. Всички препятствия въ живота ви се дължатъ на неточността. Правете опити въ това отношение да развиете въ себе си точност. Запримѣръ, решавате да посетите нѣкой вашъ приятелъ и да останете при него до четири часа следъ обѣдъ. Стигате при него въ два часа и въ четири часа трѣбва да сте на пѣтъ.

Въ това време приятелът ви ще ви убеждава да останете още малко при него, ще ви предлага това-онова, само да ви задържи при себе си. Обаче, веднъж сте си обещали да тръгнете въ четири часа, вие тръбва да устоите на обещанието си, да тръгнете точно въ четири часа. Ще кажете на приятеля си, че имате важна работа и ще си тръгнете.

Първото нѣщо, което се изисква отъ ученика, е абсолютна точностъ при изпълнение на обещанията. Неточността е причина за всички грѣхове и престѣпления, за всички недовършени работи. Наистина, всички кражби, убийства, престѣпления се вършатъ вечерь, въ тъмнина. Защо?—Защото вечерь, въ тъмнината не може да сѣществувва точностъ. Какъ може човѣкъ въ тъмнината да опредѣли, какъвъ трѣбва да бѣде неговиятъ пѣтъ? Обаче, денемъ, на свѣтло, човѣкъ точно може да опредѣли, какви сѣ постѣпките му, какъвъ трѣбва да бѣде неговиятъ пѣтъ. Може ли човѣкъ въ тъмнината да нарисува една картина, или да напише едно писмо? Всички благородни и възвишени работи могатъ да се вършатъ само въ свѣтлина. Точността пѣкъ е една отъ проявитѣ на свѣтлината. Да бѣдете точни, това значи, да използвате свѣтлината въ една отъ нейнитѣ прояви.

Сега ще ви дамъ следната нова мисль: всѣки лжчъ на свѣтлината представя проекция на едно отъ желанията на нѣкое възвишено сѣщество. Лжчътъ, който иде отъ съзнанието

на възвишеното сѣщество, е подобенъ на слнчевия лжчъ, който минава презъ васъ и произвежда чувство на приятностъ, на радостъ и веселие. Това сѣщество, което изпраща лжча си въ вашитѣ очи, въ вашия мозъкъ, иска да има правилно отражение на своя лжчъ. Какво правятъ нѣкои хора? Тѣ възприематъ този лжчъ, отправятъ погледа си къмъ земята и се заплътватъ къмъ нѣкоя крѣчма, да пиятъ вино. Какво разбираме подъ думата „вино“? Виното означава неправилни, порочни мисли и желания. Следователно, когато възвишенитѣ сѣщества проектиратъ своатѣ мисли, тѣ се разпространяватъ като слнчеви лжчи и огрѣватъ душитѣ. На кратко казано: Свѣтлината е проекция на мислитѣ, чувствата и желанията на възвишенитѣ сѣщества. Чрезъ своитѣ мисли, чувства и желания, тия сѣщества се стремятъ да повдигнатъ всички хора, всички живи сѣщества на земята, които, отъ тѣхно гледище, минаватъ за мъртви.

И тъй, за да се обновите, ставайте всѣка сутринъ рано да възприемете първия слнчевъ лжчъ. Той носи въ себе си свѣтли, възвишени мисли. Ще кажете, че лжчитѣ на свѣтлината не сѣ нищо друго, освенъ трептения, колебания на етера. Вѣрно е, че свѣтлината представя трептения, вибрации, но тѣзи трептения носятъ животъ. Само онзи може да схване живота, който свѣтлината носи, у когото съзнанието е пробудено. Както въ пепелта семената не могатъ да се развиватъ, така и чо-

вѣкъ съ заспало съзнание не може да възприеме живота на свѣтлината. Следователно, както семената на растенията не могат да се развиватъ въ почва, съставена изключително отъ пепелъ или отъ варъ, така и доброто не може да вирѣе при неблагоприятни условия.

За следния пътъ пишете върху темата: „На какво сж емблемъ пепелъта и варьта?“ Като мислите върху тази тема, ще видите, че за да може доброто въ човѣка да расте и да се развива, за това се изисква специална срѣда, т. е. благоприятна почва. Въ дадения случай благоприятната почва не е нищо друго, освенъ будно съзнание.

И тъй, като ученици, отъ васъ се изисква будно съзнание. То е първото условие за съграждане на вашия животъ. Съ будностъ на своето съзнание ученикътъ ще може да изправи погрѣшките си. Той ще знае, на какво се дължи всѣко малко или голѣмо отклонение въ неговия животъ и лесно ще се коригира. Когато съзнанието на човѣка е будно, той ще бжде точенъ въ всички свои действия. Той никога не отлага нѣщата, той никога не се лени. Коя е причината за леностъта, за мързела въ човѣка? Когато въ човѣка се събуди желание да се удоволствува, да прекарва лекъ, охолоенъ животъ, той вече се подава на мързела, на леностъта. Мързелътъ пѣкъ носи следъ себе си редъ престѣпления и грѣхове. Мързелътъ живѣе и въ ума, и въ сърдцето на човѣка. Учителътъ задава задача на

ученика, която трѣбва да реши за другия день. Ученикътъ погледне задачата, види му се мжчна и, понеже не иска да мисли, отлага я за другия день. На другия день я погледне, пакъ не иска да мисли и отива на училище съ нерешена задача. — Не, каквото и да става, ученикътъ трѣбва да реши задачата си, да не я отлага за другия день. Само мързеливиятъ отлага нѣщата. Който отлага да изпълни заданието отъ учителя му задачи, той се оправдава съ това, че нѣмалъ разположение, нѣмалъ вдъхновение и т. н. — Не, каквото и да е състоянието ви, всѣкога трѣбва да изпълнявате задачите си.

Учителътъ дава на ученика задача да направи едно добро. Ученикътъ започва да се оправдава, че не може да направи това добро, защото нѣмалъ пари, или не билъ разположенъ, не могълъ да се сѣти на кого да направи добро и т. н. Досѣтливостъ се изисква отъ ученика. Той може да прави добро всѣки моментъ. Имашъ единъ беденъ другаръ. Вземи единъ килограмъ хлѣбъ и го занеси въ дома му, точно когато се нуждае отъ него. Ама далечъ живѣлъ другаря ти, краката те болѣли — нищо не те извинява. За доброто нѣма никакво извинение. Щомъ занесешъ хлѣба на време, задачата е свършена отлично.

Следователно, ученикътъ трѣбва да бжде буденъ, всѣки моментъ да следи своите прояви, да не се отпуса, да не се подава на мързелъ. Постиганията зависятъ отъ бу-

дността на съзнанието. Срѣщате, запримеръ, ученикъ, който е свършилъ четиритѣ отдѣления, но пропусналъ една година, не могълъ да постѣпи въ първи класъ на прогимназията. Вие му давате потокъ да се запише въ прогимназията, макаръ че е пропусналъ една година. Той започва да се колебае, да мисли, докато пакъ отлага записването си. Защо? — Защото, следъ като пропусналъ една година, мжно му било да следва по-нататъкъ. Ако този ученикъ реши да се запише, той ще преобладава мжнотиитѣ и ще върви напредъ. Има случаи, когато нѣкои ученици влизатъ въ училище безъ мжнотии, а свършватъ съ мжнотии. Мжнотиитѣ сж неизбѣжни. Въпросъ е само, дали тѣ ще бждатъ въ началото, или на края. Никой не е избегналъ и нѣма да избегне мжнотиитѣ. Щомъ започнете една работа, каквито мжнотии и да срещнете, не отлагайте. Всѣко отлагане носи следъ себе си лоши послѣствия. Всѣка Божествена идея трѣбва да се посѣе точно на опредѣленото за нея време. Никакво отлагане! Следъ като посѣете идеята, ще я оградите, ще я поливате, ще се грижите за нея, докато израсте, цвѣне и завърже плодъ. За това, обаче, се изисква точностъ. Земедѣлецътъ сѣе всѣко семе въ своята градина въ точно опредѣлено за него време — ни по-рано, ни по-късно. Така трѣбва да постѣпвате и вие съ Божественитѣ идеи.

Представете си, че ви се даде задача, да дойдете въ класа точно въ 7¹/₂ ч. вечерта.

Съ тази задача ще изпитате точността си, ще видите, какво отклонение правите въ съзнанието си. Успѣхътъ на ученика се дължи на неговата точностъ. Ако англичанитѣ успѣватъ въ живота си, това се дължи на тѣхната точностъ. Англичанинътъ е точенъ на думата си. Кажете ли ви, че ще се срещнете въ четири часа, точно въ това време той ще бжде на опредѣленото мѣсто: нито минута по-рано или по-късно. Първото нѣщо, което се иска отъ ученика, е да бжде точенъ. Точността е условие за съграждане на неговия бждещъ животъ. Точността е хармония, тактъ, музика въ живота на човѣка.

Въ природата всичко е строго опредѣлено. Тя точно е опредѣлила времето за всѣко свое действие. Тя точно е опредѣлила и времето за нашитѣ постѣпки. За лошитѣ постѣпки на хората нѣма опредѣлено време. Тѣ не сж предвидени въ нейния планъ. Затова, именно, тѣ се извършватъ между времето, опредѣлено за добритѣ човѣшки постѣпки. Следователно, всѣко действие, което не е извършено на време, е престѣпление. Всѣко престѣпление пкъ е отклонение отъ точността въ природата. И тѣй, всѣко действие, което не е извършено на своето време, е престѣпление. За да не изпадате въ престѣпления, турете въ живота си правилото: всѣко действие трѣбва да се извършва на опредѣлено време. За тази целъ, каквато мжнотия и да срещнете въ живота си, вие трѣбва да я

преодолѣете. Щомъ решите да я преодолѣете, да бждете точни къмъ нея, веднага леността ще дойде, като съветникъ, да ви убеждава да не бързате. Тя ще ви каже: Не бързайте толкова, има време, може да отложите малко решаването на тази задача. Леността, мързелътъ е дете, родено отъ много грѣхове. Щомъ мързелътъ дойде да ви съветва нѣщо, вие веднага трѣбва да затворите вратата си предъ него и да не слушате, какво ще ви говори. Ние разглеждаме мързела въ широкъ смисълъ. Има физически, сърдеченъ, умственъ и причиненъ мързелъ. Най-опасенъ отъ всички е причинниятъ мързелъ. Каквото и да срещнете въ живота си, спазвайте закона за точността. Ако го спазвате, той ще направи голѣми реформи въ живота ви, ще създаде условия за съграждане на бждеция ви животъ.

Упражнение. Проточете дѣсната си ржка напредъ, съ дланъта надолу, и мислено прекарайте принципа на точността въ всѣки прѣстъ по отдѣлно: въ палеца, въ показалеца, въ сръдния прѣстъ и т. н. Съсръдоточете мисълта си къмъ всѣки прѣстъ по десетъ секунди. Следъ това приберете дѣсната ржка на мѣсто. Направете същото упражнение и съ лѣвата ржка.

Това упражнение е приятно, защото внася въ съзнанието на човѣка идеята за точностъ. Никой не може да спъне човѣка въ желанието и въ решението му да бжде точенъ.

Единствениятъ, който може да го спъне, това е той самъ. Затова, всѣки отъ васъ нека си каже: Азъ не искамъ да се спъвамъ въ приложението на точността. Който не е точенъ, той не може да спазва условията за изучаване на великитѣ природни сили. Когато работите съ природнитѣ сили, отъ васъ се иска точностъ и внимание, да не изпуснете нито една секунда отъ времето. Ако не спазвате тѣзи условия, много нѣща ще пропуснете.

Първото нѣщо, което се иска отъ ученика, е да бжде точенъ и внимателенъ, да не пропусне разпорежданията, които природата е предвидѣла въ своитѣ действия. Бждещото на ученика се гради върху точността. Щастieto и нещастieto на ученика се гради върху точността.

Размишление.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината“.

*

23. Лекция отъ Учителя, държана на
4 априлъ, 1923 г. София.

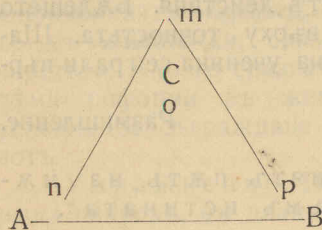
Житно зърно.

„Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината“.

Четоха се резюмета отъ седма и осма лекция на първата година.

Чете се тема: „Полза отъ съня“.

Представете си, че точка С. (фиг. 1), е семка, резултатъ на нѣщо. Тази семка може да бѣде отъ какъвъ и да е плодъ, отъ житно зърно и др. Какво трѣбва да правите съ тази семка? — Да ѝ дадете условия да се развие.

фиг. 1

Колко елемента сж необходими за проява на скрититѣ сили въ семката? Първиятъ елементъ е почвата, изразена съ правата линия АВ. Почвата, отъ своя страна, представя резултатъ. Тя е материя, изостанала въ развитието си. Тя не е завършила своята еволюция. Споредъ нѣкои окултисти, материята представя спечи духове въ природата. Работата на семката, въ дадения случай, се за-

ключава въ това, да събуди тия духове. На наученъ езикъ казано: Работата на семката седи въ това, да преведе потенциалнитѣ сили на почвата въ кинетически.

Вториятъ елементъ, необходимъ за развиване на семката, е свѣтлината. При падането си върху семката, свѣтлината образува жгъла ппр. За да се развие, семката трѣбва непременно да възприеме слънчевитѣ лъчи, които падатъ върху нея.

Третиятъ елементъ, необходимъ за развиване на семката, е влагата, която пада върху нея въ видъ на пара, или въ видъ на дъждъ. Щомъ има тия три условия, семката може вече да се развива. Първото движение, което семката ще направи, е разклоняването ѝ надолу, къмъ центъра на земята. После, тя се отправя нагоре, къмъ центъра на слънцето. При това раздвояване на семката въ две посоки, надолу и нагоре, се забелязва известно съответствие между коренитѣ и клонетѣ. На всѣки коренъ отговаря по единъ клонъ, и то така: на всѣки голѣмъ коренъ отговаря голѣмъ клонъ; на малкия коренъ отговаря малкъ клонъ. Оттамъ, когато единъ коренъ или коренче изсъхне, съ него заедно изсъхва и съответниятъ на него клонъ или клонче.

Ако проследимъ развитието на човѣка отъ първичната клетка, ще видимъ, че и той е създаденъ отъ дѣлението на тази клетка на две части, въ видъ на две семки. Човѣшкиятъ мозъкъ се е образувалъ отъ семка;

въ него се намиратъ коренитѣ на нервната система. Втората семка е образувала стомашния мозъкъ, отъ който произлиза симпатичната нервна система. Коренитѣ на тази система сж въ стомашния мозъкъ. Симпатичната нервна система обхваща повече чувствата на човѣка. Вие трѣбва добре да изучите тия две системи, да се запознаете съ тѣхнитѣ функции, да знаете, какъ да се справяте съ тѣхъ. Запримѣрь, нѣкога вие усѣщате тежестъ въ стомаха, но не знаете причината за това. Ако сте запознати съ функциитѣ на симпатичната нервна система, ще разберете, че тази тежестъ, това неразположение въ стомашната областъ е въ връзка съ чувствата ви, съ симпатичната нервна система. Вие сте яли нѣкаква храна, вибрациитѣ на която не отговарятъ на тия на вашата симпатична нервна система, вследствие на което се явява известна дисхармония. Като премине това болезнено състояние по нѣкакъвъ начинъ, вие започвате да усѣщате умствено неразположение. Значи, болката се е прехвърлила въ главата, въ слѣпитѣ очи, дето изпитвате голѣмо напрежение. Това неразположение може да продължи день, два или повече, докато изчистите и мозъка си по нѣкакъвъ начинъ. Ето защо, човѣкъ трѣбва да бѣде внимателенъ въ храненето си, да знае, каква храна е нужна за неговия организъмъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите усърдно върху себе си, безъ да търсите ле-

сния пжтъ. Вие трѣбва да знаете, че лесниятъ пжтъ е най-мжчниятъ пжтъ въ живота. Лесниятъ пжтъ носи голѣми опасности за човѣка. Мжчниятъ пжтъ е безопасенъ. Следователно, ако искате да успѣвате въ живота си, търсете мжчния пжтъ. Търсите ли лесния пжтъ, ще имате голѣми изненади и изпитания.

Представете си, че житното зърно има съзнанието на човѣка и казва: Азъ искамъ да намѣря лесния пжтъ и тамъ да се отправя. Не искамъ да ме заравятъ на дълбоко. Достатъчно е да ме поставятъ на единъ сантиметръ дълбочина въ земята и да ме посипятъ отгоре съ малко прѣстъ. Какво ще стане съ житното зърно при тѣзи условия? — При най-малката суша то ще изсъхне. Такова е положението на всѣки човѣкъ, който търси лесния пжтъ. Той може да казва, че страданията въ живота не сж нужни, че мжчнотиитѣ трѣбва да се избѣгватъ и т. н. Каквото и да говори, както и да убеждава другитѣ, човѣкъ е на кривъ пжтъ. Срѣщате ученици отъ гимназията, които казватъ, че математиката не е нужна въ живота. Защо не е нужна математика? — Защото търсятъ лесния пжтъ. — Какво имъ е нужно тогава? — Споредъ тѣхъ, нужна имъ била история, география, музика. Тѣ мислятъ, че е лесно човѣкъ да се занимава съ музика. Изобщо, всѣки предметъ е важенъ за ученика. Той трѣбва да го изучава така, че предметътъ да проникне дълбоко въ съзнанието му. За да се занимава съ музика, преди всичко ученикътъ

трѣбва да бѣде музикаленъ. За да познаете, доколко сте музикални, влѣзте при единъ боленъ и му запѣйте. Ако положението на болния се подобри, вие действително сте музикаленъ. Музиката лѣкува, хармонизира силитѣ въ човѣшкия организъмъ. Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да бѣде музикаленъ, независимо отъ това, дали свири или пѣе. Човѣкъ трѣбва да бѣде вътрешно музикаленъ. Това е особено необходимо за ученика. Безъ музика, никакво хармониране не може да става между ученицитѣ въ Школата. Да си хармонирате, това значи, да пуснете коренитѣ си дълбоко въ земята, за да придобиете отъ една страна, по-голямъ стабилностъ, а отъ друга — да извадите, колкото е възможно повече сокове отъ земята, и да ги изпратите къмъ клонетѣ.

И тъй, ще знаете, че устойчивостта, силата на идеитѣ ви зависи отъ дълбочината, до която коренитѣ на тия идеи сж стигнали въ земята. Колкото по-дълбоко се спускатъ коренитѣ на вашитѣ идеи въ земята, толкова по-високо въ съзнанието ви проникватъ клонетѣ имъ, т. е. толкова по-високо сте отишли къмъ Бога. За тази целъ вие трѣбва да знаете, какъ да трансформирате силитѣ на своя организъмъ. Да трансформирате силитѣ си, това значи, да знаете, какъвъ елементъ да внесете въ своя умъ и въ своето сърдце. Щомъ намѣрите този елементъ и го внесете въ себе си, въ ума ви ще се родятъ красиви

мисли, а въ сърдцето — възвишени и благородни чувства. Тѣзи елементи сж подобни на инжекциитѣ, които съвременнитѣ лѣкари правятъ на болнитѣ. Обаче, преди да възприемете тѣзи мисли и чувства, вие изпитвате такива състояния, каквито болниятъ изпитва когато му правятъ инжекции. Какво изпитва болниятъ? Въ първо време се подува мѣстото, дето е направена инжекцията; после се явява температура, треска. Почти цѣла седмица болниятъ е неразположенъ и се зарича втори пѣтъ да не се подлага на инжекции. Обаче, следъ единъ месецъ болезненото състояние минава, и човѣкъ започва да изпитва добритѣ резултати отъ инжекцията. Има два вида инжекции: физически и психически. Следъ всѣко голѣмо страдание, при което човѣкъ дохожда до помрачаване на съзнанието, до обезсмисляне на живота, въ ума му се раждатъ свѣтли и възвишени идеи. Въ случая, страданието представя инжекцията. Така е било съ всички велики хора; така е било съ всички изобретатели; така е било съ всички поети, писатели, учени и проповѣдници; така е било съ всички музиканти и художници. Законътъ е вѣренъ за всички времена и епохи, за всички хора безъ разлика. Най-мжчниятъ пѣтъ е правиятъ.

Следователно, когато се натъкнете на нѣкаква мжчнотия въ живота си, ще знаете, че то-

ва е въ реда на великитѣ закони въ природата. Правиятъ пжтъ подразбира добрия, съзнателния животъ, който трѣбва да се разбира правилно. Запримѣрь, не всичко положително се отразява върху човѣка добре, и не всичко отрицателно се отразява зле. Разбиране се иска отъ ученицитѣ. Думата „лошъ“ не е положителна. Нѣкой ви казва: Не си толкова лошъ. Значи, ти не си толкова лошъ, колкото си мислишъ, не си толкова лошъ, колкото другитѣ хора. Щомъ се каже така, ти се ободравашъ, обновявашъ. Това показва, че има отрицателни думи съ възходящо действие върху човѣка; има положителни думи съ низходящо действие. Запримѣрь, нѣкой ви казва: Ти не си по-добъръ отъ другитѣ. Значи, другитѣ хора сж добри, но ти не си по-добъръ отъ тѣхъ. Думата добъръ е положителна, но въ случая ти се обиждашъ, обезсърчаваешъ се. Тази дума не те повдига. Защо тази дума, употребена въ изречението „ти не си по-добъръ отъ другитѣ“ те обижда? Защото вие сте имали високо мнение за себе си, считали сте се нѣщо особено и изведнѣжъ ви сравняватъ съ всички хора. Какво трѣбва да разбирате подъ думата „добъръ“? Добъръ човѣкъ е онзи, който има права мисль, прави чувства, прави действия. Значи, три елемента опредѣлятъ добротата. Не може да бжде добъръ човѣкъ онзи, който нѣма права мисль, прави чувства и прави действия. Доброто е резултатъ. Добриятъ човѣкъ лесно

решава задачитѣ си, лесно излиза отъ мъчнотиитѣ на своя животъ. Той знае причинитѣ на нѣщата, той разполага съ знания.

Дойде нѣкой при васъ и ви нарече невежа. Вие веднага се обиждате и казвате: Какъ, азъ да съмъ невежа! Ти знаешъ ли, че съмъ челъ на френски Декарта, на нѣмски — Канта, на английски — Бекона? Ако по това знание се сжди за учеността на човѣка, тогава, наистина, този човѣкъ не е невежа. Обаче, сжщиятъ човѣкъ заболѣе отъ нѣщо и не знае причината на болестта си, не може да си помогне. Боли го глава. Питатъ го: Коя е причината за главоболието ти? — Не зная. — Можешъ ли да си помогнешъ? — Не мога. Боли го стомахъ, не знае причината на болестта си, не може самъ да си помогне и търси лѣкаръ. Питамъ: Ученъ човѣкъ ли е този, който не знае причината на заболяването си, нито самъ може да си помогне? Този човѣкъ е първокласенъ невежа. Лѣкарътъ ще дойде, ще погледне, дали езикътъ е бѣлъ, окото — жълто, пулсътъ на сърдцето ускоренъ и ще се произнесе, че е боленъ, има стомашно разстройство, придружено съ главоболие. Следъ това ще му предпише нѣкаква рецепта и ще си замише. Това е констатация само, но не и опредѣляне причинитѣ на заболяването. Всѣки, който страда отъ главоболие, той не обича да говори истината. Който страда отъ болки въ жбитѣ, той е нарушилъ нѣкаквъ природенъ законъ и трѣбва да понесе послед-

ствията на това нарушаване. Като знаете това, не избѣгвайте болеститѣ, не се страхувайте отъ тѣхъ. Тѣ идатъ да възстановятъ нарушението, което нѣкога сте причинили въ природата. Тѣ идатъ да възстановятъ у васъ нарушеното равновесие на организма ви. Какво правятъ хората днесъ? Като ги заболи жбъ, бързатъ да го извадятъ. Обаче, болката продължава и следъ изваждане на жбъ. Окултниятъ ученикъ трѣбва да издържа болкитѣ до край. Щомъ го заболи жбъ, той трѣбва да приложи волята си да не охка. Ако въ това време дойдатъ другари при него, той трѣбва да се разговаря съ тѣхъ свободно, спокойно, като че нищо не го боли. Че страната му била подута — нищо отъ това. Абсолютно ще се абстрахирате отъ болката си. Природата изпитва човѣка, доколко е смѣлъ, издръжливъ на страдания.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, че страданията сж неизбѣжни въ пѣтя ви. Нѣма существо въ свѣта, което да не страда. Мислите ли, че житното зърно не страда? Голѣми сж страданията на житното зърно! Посадено въ земята, затрупано отгоре съ прѣстъ, то изпитва страшни страдания, като че се прѣска, като че умира. Докато външната му ципица се пукне, то е въ голѣми мѣчения. Щомъ тази обвивка се разпука, то покълва, израства нагоре и започва новъ животъ — животъ на освобождение. Следователно, ще знаете, че нѣма да избегнете отъ страданията, но тър-

сете причината на страданията. Не е въпросъ да извадите болния жбъ, но да намѣрите причината на болката. Щомъ ви заболи стомахъ, бързате да вземете очистително. Днесъ ще мине болката, но утре пакъ ще се яви. Важно е да намѣрите причината на всички болести, на всички мѣчнотии, на които се натѣквате. Че ви болѣло глава, че ви било тежко на душата, че сте изпитвали нѣкаква душевна празнота — нищо лошо нѣма въ това. Важно е да се знаятъ причинитѣ на нѣщата. Какво лошо има въ това, че изпитвате известна празнота въ себе си? Какво лошо има въ това, че едно шише е празно? Днесъ е празно, утре ще се напълни. За да се напълни съ ново съдържание, то непременно трѣбва да се изпразни. Когато главата, умътъ ви се изпразни, знайте, че на мѣстото на тази празнина ще дойде нѣкаква нова идея.

И тъй, като ученици на окултизма, вие трѣбва да познавате законитѣ, за да разполагате съ окултнитѣ науки, да се ползувате отъ тѣхъ. Сега сте млади още, но ако не изучавате законитѣ на природата и не живѣете съобразно съ тѣхъ, ще дойдатъ противоречията на живота, съ които не ще можете да се справите. Всѣки день ще се намирате подъ тежестта на тѣзи противоречия, докато не забелязано и отъ самитѣ васъ, грѣбнакътъ ви постепенно ще се огъва; единъ день ще се видите пригърбени въ видъ на въпросителенъ знакъ. Като се видите въ това поло-

жение, ще кажете: Остарѣхъ вече! Всичко е свършено съ мене. — Защо си дошълъ до това положение? Какво прави, когато бѣше младъ? Знаешъ ли, защо бѣше младъ? Не знаешъ. Знаешъ ли, защо остарѣ? И това не знаешъ. Какво знаешъ тогава? Знаешъ, че като младъ ходѣше правъ, а като старъ се пригърби. Окултниятъ ученикъ трѣбва да бѣде правъ! На каквато възраст и да е, той трѣбва да бѣде изправенъ. Пригърбването е символъ на остаряване. Изправете гърбоцитѣ си! Никакви гърбици, никакво пригърбване да не става съ васъ. Като станете сутринъ, не бързайте да започнете работа. Измийте се, изправете се добре, съсрѣдоточете мисълта си къмъ центъра на земята, да възприемете нейнитѣ енергии. После, отправете тѣзи енергии къмъ центъра на слънцето. Следъ това пакъ отправете мисълта си къмъ центъра на земята и т. н. Като направите това упражнѣние нѣколко пѣти, подвижете се нагоре-надолу. Най-после, застанете тихи и спокойни и отправете своята благодарствена молитва къмъ Онзи, Който ви е пратилъ на земята и ви е далъ всички условия за растене и развиване. Свържете се съ Неговото съзнание и благодарете Му не на думи само, но отъ дълбочината на душата си. Свържете се после съ съзнанието на добритѣ и разумнитѣ същества въ свѣта, които работятъ за вашето повдигане. Благодарете на тия същества, благодарете на великитѣ сили въ свѣта, които, покрай своята

велика задача, да ръководятъ съдбинитѣ на цѣлото човѣчество, сж отдѣлили частъ отъ времето си и за васъ, за създаване на добри и благоприятни условия за развитието ви.

Така постѣпватъ и цвѣтята. Цвѣтенето на цвѣтята не е нищо друго, освенъ благодарностъ, признателностъ, която тѣ отправятъ къмъ слънцето за указанитѣ отъ него услуги. Не е лесно положението на семената, на цвѣтята, докато сж заровени въ прѣстѣта. Обаче, следъ като поникнатъ, следъ като се покажатъ на повърхността на земята и започнатъ да растатъ нагоре, да цвѣтятъ и плодъ да вързватъ, тѣ изказватъ благодарността си къмъ слънцето, къмъ влагата, къмъ въздуха, че сж имъ съдействували въ тѣхното развитие. Като гледа къмъ цвѣтята, слънцето се усмихва и непрекъснато обещава да имъ праща отъ своята енергия. Следователно, всѣка мисълъ, всѣко чувство и всѣко действие въ човѣка трѣбва да бѣдатъ като цвѣтоветѣ на растенията. Тѣ трѣбва да изразяватъ благодарността на човѣка къмъ Бога, къмъ всички свѣтли и възвишени същества за благата, които имъ сж дали. Докато цвѣтето благодари, има възможностъ да цвѣти; престане ли да благодари, неговата работа е свършена. Докато цвѣти, то има възможностъ да се ползува отъ енергиитѣ на природата.

Сжщото може да се каже и за човѣка. Докато благодари, човѣкъ мисли. Щомъ престане да благодари, той престава да мисли

Щомъ не мисли, човѣкъ е осжденъ на изсѣхване. Безъ мисль, безъ чувства и безъ действия, човѣкъ е осжденъ на смъртъ. Той е безплодно растение. Ученикътъ трѣбва да има свѣтла, възвишена мисль, благородни чувства и действия. Въ мислитѣ си той трѣбва да бжде оптимистъ, да гледа свѣтло на нѣщата, да не се обезсърдчава. Ученикътъ не трѣбва да мисли за себе си, че е неспособенъ. Ако малкото цвѣте е способно да цѣвне и плодъ да върже, колко повече човѣкъ може да направи нѣщо. Всѣки може да направи нѣщо, поне колкото цвѣтетъ. Мислитѣ, чувствата и действията на ученика трѣбва да бждатъ не-обикновени.

Сега, не мислете, че ще минете безъ мъчнотии и страдания. Да мислите, че ще минете безъ страдания, това е заблуждение. Не е все едно да имате живо, цѣвнало цвѣте или нарисувано цвѣте. Така сѣщо не е все едно мислитѣ ви да бждатъ преживяни, излѣзли отъ дълбочината на вашата душа, минали презъ огъване на сърцето и разтърсване на ума и тия, които само сѣ прочетени и изговорени. Въ първия случай вие сте минали презъ процеса на цвѣтенето, вследствие на което изпитвате вътрешно обновяване и бодрость. За предпочитане е човѣкъ да мине презъ страдания, отколкото да прекара лекъ, охолень животъ. За предпочитане е човѣкъ цѣлъ денъ да прекара на лозето, да придобие пришки на ръцетѣ си, а лицето му да почернѣе,

отколкото да нѣма никакви пришки, и лицето му да остане бѣло, незасегнато отъ слънцето.

Който работи на Божественото лозе, той винаги ще има дѣлъ въ него. Природата обича работнитѣ, трудолюбивитѣ хора, а на мързеливитѣ дава грѣбъ. Човѣкъ трѣбва да бжде вътрешно бѣлъ, а не външно. Външно може да бжде бѣлъ или черенъ — това не е важно. Отъ всички се иска работа — нищо повече. Ако работите, природата ще ви помага, и Богъ ще ви съдействува. Казано е въ Писанието: „Молете се единъ за другъ!“ Това значи: помагайте си взаимно! Като видите, че нѣкой е скърбенъ, трѣбва да му се притечете на помощъ. Вгледайте се въ положението му, вижте, отъ какво има нужда, и съ общи усилия му помогнете. Ако се нуждае отъ пари, и съ пари ще можете да му помогнете. Съ мисльта си, човѣкъ може да помага на ближнитѣ си и въ тритѣ свѣта: физически, сърдеченъ и умственъ. Велика сила е колективната мисль. За да вземе участие въ тази мисль, човѣкъ трѣбва да владѣе своитѣ мисли и чувства. Щомъ постигне това, той може да допринесе нѣщо и въ колективната, обща мисль на цѣлото човѣчество. За да развие своето сърдце и придобие права мисль, човѣкъ минава презъ редъ страдания и изпитания.

Следователно, трѣбва да знаете, че страданията, презъ които минавате, почиватъ върху известни закони. Тѣ сѣ строго опредѣлени и предвидени. Чрезъ страдания човѣкъ

учи, придобива знания. Безъ страдания, и четири факултета да е свършилъ, нищо нѣма да се ползува. Това знание остава само на книга написано, безъ приложение. Истинско знание е онова, посрѣдствомъ което човѣкъ предвижда всичко, каквото може да му се случи. И ако му се случи нѣщо, нѣкаква болестъ, запримѣръ, той лесно може да се справи съ нея. За това отъ него се иска силна воля, да преодолява препятствията, които срѣща на пътя си.

— За следния пътъ пишете върху темата: „Отличителнитѣ чѣрти на силната воля“. Волята представя проявления човѣкъ. Човѣкъ се проявява въ своитѣ действия, а не въ своитѣ мисли и чувства. Значи, волята представя човѣка. По какво ще познаете писателя или поета? — По неговитѣ произведения. — По какво ще познаете художника? — По неговитѣ картини. — По какво ще познаете музиканта? — По това, което свири и пише. Безъ воля човѣкъ не е изявенъ. Волята е реализиранъ изразъ на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърдце. Тя е изразителъ на два свѣта — свѣтътъ на ума и свѣтътъ на сърдцето. На съвременнитѣ хора, както и на окултнитѣ ученици, липсва силна воля. Всички хора трѣбва да работятъ за усиляване за каляване на своята воля. Въ човѣка има вложени енергии отъ години, които могатъ да се използватъ за работа, за усиляване на волята. Запримѣръ, нѣкой е обиденъ отъ нѣкого и държи тази обида въ себе си

съ десетки години. Обидата не е нищо друго, освенъ енергия, която седи въ застой. Волята трѣбва да се впрегне на работа, да преработи тази енергия, да я използва разумно. Човѣкъ, у когото честолюбието е силно развито, лесно се обижда. Мѣстото на честолюбието е въ задната частъ на главата. Когато нѣкой ви обиди, въ задната частъ на главата, дето е мѣстото на този центъръ, става сгорещяване. По това ще познаете мѣстото на честолюбието въ себе си. Когато се уплашите, ще изпитате известно напрежение горе, отъ дветѣ страни на главата. По това ще познаете, къде се намира центъра на страха въ човѣка. Когато нѣкаква външна причина събуди милосърдието ви, въ горната частъ на главата си, дето се намира центъра на милосърдието, ще изпитате известно напрежение.

Изобщо, всички природни енергии минаватъ и презъ човѣка, при което всѣка отъ тѣхъ има строго опредѣлено мѣсто. Като ученици, вие трѣбва да изучавате тия енергии, да знаете мѣстата имъ. Единъ отъ начинитѣ за изучаване на тия енергии е изучаване себе си чрезъ самонаблюдение. Въ това направление, въ Школата се даватъ различни методи за работа. Ще работите съ киселини, съ основи и съ соли. Киселинитѣ представятъ отрицателнитѣ сили въ природата. Въ лабораторията на природата тѣ сж толкова необходими, колкото — основитѣ и солитѣ. Въ съвременнитѣ химически лаборатории си слу-

жати съ киселини за разтваряне, за очисти-
ване на различни метални окиси. Ако искате да
изчистите нѣщо отъ нѣкой човѣкъ, кажете му
една обидна дума. Обиднитѣ думи сж изве-
стенъ родъ киселини. Обиднитѣ думи сж бо-
гатство. За онзи, който разбира смисъла имъ,
всѣка обидна дума има опредѣлена стойностъ.
Има адепти, които биха дали милиони за една
обидна дума, но нѣма кой да имъ я каже.
Ако на васъ, които не разбирате значението
на обиднитѣ думи, ви кажатъ една такава ду-
ма, вие ще се обидите. Когато ви кажатъ една
обидна дума, турете я въ шише, затворете по-
сле шишето, поставете надписъ, кога ви е ка-
зана тази дума и я дръжете, докато намѣри-
те човѣкъ да я купи. А тъй, да носите оби-
дата отъ човѣкъ на човѣкъ, да се оплаквате
отъ нея, това значи неразбиране на живота.
Всѣка обида струва десетъ милиона лева. Тѣй
щото, кажатъ ли ви една обидна дума, благо-
дарете за богатството, което сте придобили.
Следователно, отрицателнитѣ мисли и чувства
сж киселини, които чистятъ човѣшкия ха-
рактеръ и даватъ потикъ, импулъс въ живота
на човѣка.

И тъй, каквото и да правите, лесно нѣма
да се освободите отъ мъжнотиитѣ и страдания-
та. Тѣ сж необходими. Страданията изглаждатъ
човѣшкия характеръ. Обиднитѣ думи пѣкъ
повдигатъ човѣка. Ние можемъ да направимъ
следния опитъ: ще поставимъ единъ отъ уче-
ницитѣ при условия, щото презъ день да му

се казва по една обидна дума. Другъ ученикъ
пѣкъ ще поставимъ при условия презъ день
да му се казва по една приятна дума. Опи-
тътъ ще трае три месеца. Следъ това ще про-
следимъ, кой отъ двамата се е повдиг-
налъ. Онзи, къмъ когото се насочватъ оби-
днитѣ думи, въ първо време ще се огорчи, по-
сле ще се ядоса, ще започне да търси начинъ,
какъ да отговори на тия, които сж го обиди-
ли; следъ това ще започне да мисли, какво
съдържа всѣка обидна дума, докато най-по-
сле се домогне до нѣкой гениална мисль и
се издигне надъ обикновенитѣ условия на
живота. Вториятъ ученикъ, на когото казватъ
само приятни, сладки думи, ще започне да се
вглежда въ положението си, докато реши, че не
трѣбва да работи. Той вижда, че баща му е
богатъ и решава да живѣе на негови сръдства.
И, вмѣсто да се повдига, този ученикъ все
повече регресира. Като знаете това, изпользу-
вайте обиднитѣ думи, отдето и да идатъ —
отвънъ или отвътре. Тѣхнитѣ сокове се кри-
ятъ дълбоко въ земята. Пуснете коренитѣ си
въ земята да смучите соковетѣ ѝ и да ги прати-
те горе, въ клонетѣ на вашия животъ. Бла-
годарете, че езикътъ на вашия приятелъ се е
подхлъзналъ и ви е казалъ една обидна дума.
Религиознитѣ хора, като не разбиратъ този
законъ, създаватъ цѣли скандали помежду си,
че имъ казали една обидна дума. Тѣ казватъ:
Какъ така, ние, религиознитѣ хора, вмѣсто да
живѣемъ добре помежду си, казваме си оби-

дни думи. Казвамъ: Нищо лошо нѣма въ обиднитѣ думи. Тѣ сж голѣми богатства, торѣ за човѣшката душа. Щомъ ви се каже нѣкой обидна дума, веднага я турете въ шише, да чака, докато дойде нѣкой да я купи. Това значи религиозенъ човѣкъ. Като му кажатъ една обидна дума, да чувствува, че е придобилъ нѣкакво богатство. Това значи, да разбира човѣкъ основнитѣ закони на природата. Като говоримъ за отрицателнитѣ сили въ природата, ние нѣмаме предъ видъ разрушаващитѣ, мъртвитѣ сили, но имаме предъ видъ силитѣ, които съграждатъ, които творятъ. Първитѣ сили природата отстранява, хвърля настрана, като непотрѣбни, а вторитѣ—впрѣга на работа.

И тъй, всѣкога дръжете въ ума си идеята за житното зърно. Щомъ се натъкнете на нѣкаква мжнотия, представете си положение то на житното зърно. Тръгнете по неговитѣ стѣпки. Мислено слѣзте съ коренитѣ му въ земята. После излѣзте на повърхността на земята, дето ще развиете стѣбло и листа; следъ време пѣкъ ще цѣвнете, плодъ ще завържете и ще узрѣете. Само по този начинъ ще разрешите мжнотията, която се е изпрѣчила на пѣтя ви. Като хапнете узрѣлото житно зрънце, мжнотията ви ще изчезне. Обидятъ ли ви, скръбни ли сте, правете този опитъ мислено, и не се страхувайте.

Представете си, че нѣкой вашъ приятель ви обиди. Какъ? Казалъ ви, че сте първокла-

сенъ невежа. Сега ще ви дамъ задача, въ продължение на една седмица да трансформирате енергията, която се съдържа въ тази обида, и да се справите съ нея. За тази целъ направете следния мисленъ опитъ: вземете семка отъ портокалъ и я посадете мислено въ единъ голѣмъ сѣдъ съ прѣстъ. Започнете следъ това да следите съ мисълта си цѣлия пѣтъ на развитие на тази семка. Слѣзте съ нея заедно въ прѣстъта, докато пусне коренчета. Следъ това излѣзте надъ земята и вървете по пѣтя на развитието ѝ: по нейното стѣбло, по нейнитѣ листа; следъ това представете си, че се развива цвѣтъ, който узрѣва и дава хубавъ портокалъ. Като видите този красивъ плодъ, изяжете го. Съ това опитътъ е свършенъ. Правете този опитъ всѣка вечеръ, по нѣколко минути, додето стигнете съ мисълта си. Следната вечеръ продължете оттамъ, додето бѣхте стигнали. Първата вечеръ семката може само да поникне; втората вечеръ — да даде стѣбло и листа, третата вечеръ — да цѣвне и т. н. Така ще продължавате цѣла седмица. Ако семката на нѣкого не успѣе да завърже и да даде зрѣлъ плодъ, това да не го смущава. По този начинъ всѣки ще провѣри, доколко може да концентрира мисълта си, доколко волята му е силна и т. н.

Този опитъ е въ умствения свѣтъ. Следъ време, когато напреднете повече, ще можете да го направите и на физическия свѣтъ. За

сега, обаче, докато не сте дошли до това високо развитие, при всъка мжнотия, при всъка обида, нанесена отъ близки или далечни на васъ лица, правете опита мислено. По този начинъ вие ще калите ума, сърдцето и волята си.

Когато се натъквате на отрицателни мисли, или преживявате отрицателни състояния, бждете внимателни, да не ги задържате дълго време въ организъма си, защото тѣ внасятъ отрови въ кръвта, отъ които трѣбва да се освобождавате. Тѣзи отрови сж подобни на отровитѣ, които бацилитѣ образуватъ при размножаването си. За да дойде организъмътъ въ своето нормално състояние, лѣкаритѣ препоръчватъ различни лѣкарства, които иматъ за целъ да свържатъ тия отрови въ безвредни за организъма съединения, и впоследствие да ги изхвърлятъ навънъ. Въ такива случаи ние препоръчваме пиене на гореща вода. Болниятъ трѣбва да изпие нѣколко чаши гореща вода, която да разреци серума, въ който бацилитѣ се размножаватъ. По този начинъ тѣхната разможителна сила се намалява, и организъмътъ дохожда въ своето нормално състояние.

Упражнение. Изнесете ржцетѣ си предъ гърдитѣ и допрете върховетѣ на палеца и на малкия пръстъ отъ едната ржка съ палеца и малкия пръстъ на другата така, че ржцетѣ, съ дланитѣ надолу, да образуватъ права линия, успоредна на раменетѣ. При то-

ва положение, палцитѣ и малкитѣ пръсти оставатъ неподвижно допрѣни съ върховѣтѣ си, а тритѣ срѣдни пръсти сж подвижни, при което, тия на дѣсната ржка поставяте върху тритѣ свободни пръсти на лѣвата и ги плъзгате по тѣхъ, докато се допратъ съ върховетѣ си. После плъзгате сжщитѣ пръсти, но отдолната страна, като си представяте мислено, че съ видимо усилие преодолявате известно препятствие. Бавно спускате ржцетѣ надолу, додето е възможно, но тѣй, че малкитѣ пръсти и палцитѣ да останатъ неподвижно прикрепени, а дланитѣ на ржцетѣ да бждатъ успоредно съ плоскостта на тѣлото, т. е. палцитѣ да сочатъ нагоре, а малкитѣ пръсти — надолу. При това положение, тритѣ свободни пръсти на лѣвата ржка се плъзгатъ върху тритѣ свободни пръсти на дѣсната ржка — първо отгоре, а после отдолу, безъ да се упражнява мислено нѣкакво усилие, както при първото упражнение. Издигане на ржцетѣ въ първото положение, успоредно на раменетѣ, съ дѣснитѣ пръсти върху лѣвитѣ. Упражнението се продължава по сжщия начинъ. Презъ времето, докато трае упражнението, умътъ ви трѣбва да бжде съсрѣдоточенъ къмъ ржцетѣ и пръститѣ.

Правете това упражнение десетъ деня наредъ, всъка вечеръ по петъ минути, преди да си легнете. Веднага следъ него напра-

вете упражнението съ порткаловата семка, което ще трае 15 минути. Значи, всъка вечер, преди лягане, ще употребявате по 20 м. за двесте упражнения. Когато работите на човъка се обръкват, той държи палците си надолу; щом работите му почнат да се уреждат, той държи палците на ръцете си нагоре.

— Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

24. Лекция отъ Учителя, държана на
11 април, 1923 г. София.

Разпредѣляне на енергиите.

— Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Чете се резюме на темата: „Ползата отъ съня“.

Четоха се резюмета на девета и десета лекции отъ първа година.

Чете се темата: „Разлика между съзнание и самосъзнание.“

Упражнение: изнасяне на ръцете настрана. Въ това положение ще държите ръцете си неподвижно пет минути, като концентрирате мисълта си къмъ тяхъ. Следъ това изнасяте лъвата ръка настрана, а дъсната движите по лъвата, като започвате отъ пръстите на лъвата ръка, дохождате до рамото ѝ, минавате подъ брадата, изнасяте я настрана, напредъ и надолу. Същото кръгообразно движение правите и около дъсната ръка. Дъсната ръка изнасяте настрана, а лъвата се движи по нея. Това упражнение се прави нѣколко пъти, ту съ дъсната, ту съ лъвата ръка, и то първоначално бързо, а после все по-бавно.

Упражненията, които правите, сж необходими, за да могат енергиитѣ на вашето тѣло правилно да се поляризиратѣ. Когато човѣкъ не живѣе добре, енергиитѣ въ него-вия организмъ не могатъ правилно да се разпредѣлятѣ, вследствие на което въ едни части на тѣлото се натрупва повече енергия, а въ други — по-малко.

Енергията въ природата иде главно отъ два източника: отъ центъра на слънцето и отъ центъра на земята. Преобладаваща енергия въ природата е тази, която иде отъ центъра на слънцето. Тя е положителна енергия. Когато слънчевата енергия се възприема повече отъ главата, мозъкътъ на човѣка става много активенъ. Ако тази енергия се поглъща повече отъ стомаха, тогава стомахътъ става силно активенъ. Въ този случай мозъкътъ се демагнетизирва, отслабва и се явява главоболие. За тази целъ излишната енергия отъ стомаха трѣбва по нѣкакъвъ начинъ да се препрати отново въ мозъка. По-нѣкога слънчевата енергия може да бжде съсрѣдоточена повече въ лакета, въ цѣлата ржка, въ лицето и т. н. За да се разпредѣли тази енергия равномерно, по всички части на тѣлото, необходими сж окултни гимнастически упражнения. Когато не можете лесно да заспите, причината за това е излишната енергия въ мозъка. За да се освободите отъ нея, трѣбва да правите такива упражнения, чрезъ които да я отправите по другитѣ части

на тѣлото. Това става по нѣколко начина: или чрезъ концентриране на мисълта си къмъ върха на носа въ продължение на петъ минути, или чрезъ измиване краката си въ топла вода, да привлѣчете частъ отъ кръвта въ главата си, да слѣзе надолу. Натрупването на слънчевата енергия въ нѣкои части на тѣлото въ по-го-лѣмо количество, създава за останалитѣ удове редъ болезнени състояния. Изобщо, боледуватъ тѣзи удове, които сж демагнетизирани, т. е. които сж лишени отъ нужното количество енергия. За да се излѣкуватъ, мислено трѣбва да имъ се предаде необходимата енергия. Когато на нѣкой заболѣлъ удъ се предаде нужната за него енергия, той оздравява.

И тъй, когато искате да регулирате силитѣ на своитѣ удове, направете следното упражнение: Спуснете ржцетѣ си надолу и концентрирайте мисълта си къмъ центъра на земята. Следъ това вземете тази енергия отъ центъра на земята и съзнателно я отправете нагоре, въ мозъка си. Ако не можете да направите това, тази енергия ще ви обсеби и ще се отрази разрушително върху нѣкой отъ вашитѣ удове. За да не става това, вие трѣбва да отправяте тази енергия не само къмъ главата си, но и къмъ центъра на слънцето. После прекарвайте сжщата енергия къмъ центъра на земята. Тѣзи два вида енергии, тѣзи две течения ще се срещнатъ нѣкъде. Точката, въ която ще се срещнатъ въ човѣка, е подъ лъжичката. Въ тази точка вие ще усѣтите мал-

ка топлинка, признакъ на животъ. Ако кръстосването на тия енергии става въ мозъка, тамъ ще усѣтите подеъмъ въ мисълта; ако кръстосването на тия енергии става въ бълитѣ дробове, чувствата ви ще се разширяватъ; ако това кръстосване става въ стомаха, ще усѣщате голѣмъ апетитъ; ако това кръстосване става въ мускулитѣ на краката и рѣцетѣ, ще изпитвате желание за движение. Изобщо, въ който удъ и да става кръстосването на тия енергии, човѣкъ ще почувствува въ себе си особена приятностъ и разположение къмъ нѣщо хубаво. Ето защо, човѣкъ трѣбва да изучава мислитѣ и желанията си, да види, каква роля играятъ тѣ въ неговия животъ, да различава, откъде идатъ: отъ центъра на земята, или отъ центъра на слънцето.

Като знаете това, отъ васъ, като ученици, се изисква да контролирате мислитѣ и желанията си. Какво значи, да контролирате една мисълъ? Да контролирате една мисълъ, това значи, да проследите направлението, посоката ѝ, отде иде и кѣде отива и, споредъ разбирането ви, или да ѝ дадете пътъ, или да я трансформирате, или да спрете движението ѝ. Затова, трѣбва да правите опити, да различавате, коя мисълъ откъде иде и накѣде отива. Безъ опити, безъ приложение вие ще натрупате много необработено знание, което ще ви създаде голѣми неприятности. Ако се събере много необработено, неприло-

жено знание, енергията на това знание ще се натрупа въ задната частъ на главата, дето сж личнитѣ чувства на човѣка. Това излишно количество енергия пъкъ ще наруши равновесието въ мозъчните центрове на главата. За да се възстанови това равновесие, частъ отъ тази енергия трѣбва да се отправи въ предната частъ на мозъка. Въ това отношение мозъкътъ представя чувствителни везни, дето се отбелязва най-малкото отклоняване, най-малкото нарушаване на равновесието. Забелязано е, че горделивитѣ хора държатъ главата си вирната. Защо? — Защото центърътъ на тежестъта на мозъка имъ е повече въ задната частъ на главата. У философитѣ пъкъ, които работятъ повече съ предната частъ на мозъка си, центърътъ на тежестъта на главата имъ е повече въ предната частъ на мозъка. Затова, именно, философитѣ ходятъ повече съ малко наведена глава напредъ. Тѣ сж всѣкога замислени. У религиознитѣ хора енергията е натрупана повече въ центъра, въ горната частъ на главата, дето е религиозното имъ чувство, вследствие на което тѣ държатъ главата си изправена. Погледътъ имъ е отпразенъ нагоре. За такива хора казватъ, че сж мистични, обичатъ да съзерцаватъ.

Понеже мозъкътъ е свързанъ съ всички части на тѣлото, каквото поляризиране да става въ нѣкои негови центрове, то веднага се отразява въ съответнитѣ органи на тѣлото, които, по такъвъ начинъ, взиматъ участие въ

натрупване на енергии. Като знаега това, вие трѣбва да търсите начинъ да пренасяте излишната енергия въ организма си отъ единъ центъръ въ другъ, или отъ единъ удъ въ другъ. Щомъ постигнете това изкуство, вие ще можете да мислите правилно. Съ пренасяне на излишната енергия отъ едно мѣсто на друго, вие ще развивате волята си. Силната воля прави главата на човѣка при ушитѣ широка. Човѣкъ трѣбва да работи за усиляне на волята си. Въ това направление той трѣбва да прави много опити, за да развие въ себе си смѣлостъ, решителностъ, самоувѣреностъ. Всѣко положително чувство придава нѣщо хубаво на човѣка. Запримѣрь, ако религиозното чувство въ човѣка не достигне до фанатизмъ, то развива благородство въ характера. Нормално развито религиозно чувство придава отзивчивостъ, деликатностъ на човѣшкия характеръ. То кара човѣка да влиза въ положението на своитѣ ближни, да ги разбира и обича. Който не е развилъ религиозното чувство въ себе си, той нѣма почитание къмъ хората; той се отнася съ презрение къмъ беднитѣ, къмъ проститѣ хора.

Следователно, работете върху себе си, да развивате своитѣ умствени сили, своитѣ чувства. Запримѣрь, свѣстѣта въ човѣка е въ връзка съ справедливостѣта. Колкото по-силно развита е свѣстѣта на човѣка, толкова по-справедливъ е той. Религиозното чувство развива въ човѣка чувство на почитание и

уважение на хората. Любовта развива милосърдие, а милосърдието прави човѣка отзивчивъ, състрадателенъ къмъ хората, снизходителенъ къмъ слабоститѣ имъ. Когато разумътъ е добре развитъ въ човѣка, той може да разсждава върху причинитѣ и последствията на нѣщата. Като имате предъ видъ това, всички трѣбва да работите, да развивате онѣзи чувства и способности въ себе си, които сж слабо развити. У едни хора разсждѣкътъ е слабо развитъ; у други — времето, тактътъ; у трети — милосърдието; у четвърти — вѣрата; у пети — надеждата и т. н. Това сж все дефекти, които развалятъ живота ви; тѣ внасятъ у васъ съмнения, колебания, недоразумения, обезсърдчения и т. н. Вие трѣбва да развивате въ себе си положителни качества, за да подобрите характера си. Добриятъ характеръ изисква добре развита разсждливостъ, въображение, чувство на сравнение, музика. Човѣкъ съ добъръ характеръ подразбира отворенъ човѣкъ, въ когото излишната влага се изпарява, да не бжде нито много влаженъ, нито много сухъ. Той трѣбва да бжде твърдъ въ идеитѣ си, дружелюбенъ и общителенъ. Тѣзи качества усилватъ ума на човѣка. Човѣкъ се ражда съ способности и дарби, които сж въ зародишъ, но трѣбва да работи върху тѣхъ, да се развиватъ. Колкото повече човѣкъ съсрѣдоточава мисълта си къмъ тия центрове, толкова повече кръвъ приижда тамъ, и тѣ повече се развиватъ. Кръвта носи съ себе си

електричество и магнетизъмъ, които се предаватъ на тия центрове и помагатъ за тѣхното развитие. Когато нѣкои хора оставатъ назадъ въ развитието си, за да се събудятъ въ тѣхъ висши, морални чувства, тѣ трѣбва да се заставятъ да влѣзатъ въ нѣкакво религиозно или духовно общество. По този начинъ тѣ ще мислятъ, ще развиватъ своитѣ умствени способности. Забелязано е, че когато нѣкои народи останатъ назадъ въ умственото си развитие, невидимиятъ свѣтъ изпраща между тѣхъ учени, духовно просветени хора, които да внесатъ въ умоветѣ имъ тласъкъ къмъ наука, просвѣта и култура, духовна и умствена. Така е било въ 19 в., въ времето на възраждането. Всѣки вѣкъ създава свои хора, творци на нова мисълъ, новъ животъ, които тласкатъ културата напредъ и нагоре.

Въ развитието си, съвременната култура върви спираловидно, по единъ възходящъ пжтъ. Следъ тази култура, която е култура на петата раса, ще дойде културата на шестата раса, културата на чувствата, на сърдцето, която е една отъ възвишенитѣ култури. Въ тази култура и сърдцето, и умътъ ще могатъ правилно да се развиватъ. Ако религиозното чувство у нѣкой човѣкъ е слабо развито, той ще потърси нѣколко души, у които това чувство е силно развито, и ще ги помоли да му помогнатъ, и той да развие това чувство въ себе си. Веднага около него ще се наредятъ четирма души, съ силно развито

религиозно чувство: единъ отлѣво, другъ — отдѣсно, трети — отпредъ и четвърти — отзадъ. Всѣки отъ тия четирма души ще тури ржката си върху мѣстото, дето е религиозното чувство на онзи съ слабо развито чувство, и така ще подържатъ ржцетѣ си около единъ часъ. Като продължаватъ този опитъ една седмица, тѣ ще повлияятъ благотворно върху онзи, у когото това чувство е слабо развито. Сжщиятъ опитъ може да се направи съ човѣкъ, у когото разсѣдъкътъ е слабо развитъ. Този опитъ се основава на скачениитѣ сждове. Хората представятъ скачени сждове помежду си, вследствие на което може да става преливане на енергията отъ единъ човѣкъ на другъ, както се преливатъ течности отъ единъ скаченъ сждъ въ другъ.

Въ развитието на сегашния животъ, ние виждаме, че едни хора сж учени, други — прости; едни сж умни, други — глупави; едни сж бедни, други — богати. Коя е причината за това? За изяснение на този въпросъ, ще приведа следния примѣръ. Виждате единъ планински връхъ, отъ който постоянно се спусчатъ изобилни води, които образуватъ голѣма, пълноводна рѣка, отъ водитѣ на която се напояватъ градини, бостани, каратъ се воденици и т. н. Докато рѣката тече буйно, около нея кипи животъ, развива се и растителна, и духовна култура. Щомъ рѣката се отбие, щомъ ѝ се даде друго направление, животътъ на това мѣсто заглъхва.

Значи, дето има изобилно енергия, тамъ животътъ на човѣка се развива добре: той има условия да расте и да се развива, физически и умствено. Щомъ тази енергия се отбие, животътъ намалява. Тамъ се явява недоимѣкъ на сили, на условия за развитие.

Опредѣлено е строго математически, какво количество енергия може да се изразходва за всѣки вѣкъ. Определено е сжщо така, какво количество ученици могат да се подѣржатъ отъ тази енергия. Граматна енергия се изисква за издрѣжка на мозъка на тия ученици. Развитие-то на всѣки мозъченъ центъръ е свързано съ известно количество енергия. Въ това отношение природата дѣржи точна смѣтка за енергията, която изразходва. Тази е причината, задето нѣкои ученици не могат да свършатъ училище. Като дойдатъ до първи или втори класъ, тѣ напушатъ училище, нѣматъ условия да следватъ по-нататѣкъ. Защо? — Защото другаритѣ имъ поглѣщатъ всичката енергия и за тѣхъ нищо не остава. Тѣ излизатъ отъ училището и търсятъ другъ начинъ за развитие. И наистина, виждате, че нѣкой воденичаръ работи на воденицата си нѣколко години, работата му върви добре, и той е доволенъ отъ положението си. Обаче, дойде нѣкой, отбие водата къмъ себе си, и воденицата преставя да работи. На друго мѣсто виждате, че нѣкой си направилъ бостанъ покрай една рѣка. Той си направилъ вадички, презъ които прекарва вода отъ рѣката, да напоява зелен-

чуцитѣ си. Утре рѣката се отбива, и бостанътъ изсъхва.

И тѣй, докато имате условия, докато природата е оставила на ваше разположение известно количество енергия, вие трѣбва разумно да я използвате. Не я ли използвате, другъ ще се настани на вашето мѣсто. Следъ васъ има други, които чакатъ своя редъ. Нищо въ природата и въ живота не е произволно. Щомъ можете да използвате разумно това, което природата е опредѣлила за васъ, вие се намирате въ благоприятни условия на живота. Не можете ли да го използвате, вие се намирате въ неблагоприятни условия за развиване на ума, на сърдцето и на волята. Докато имате желание, вътрешенъ потикъ въ себе си за работа, вие ще имате възможность да използвате енергията, условията, които природата е предвидѣла за васъ. Бюджетътъ за всѣки човѣкъ, за всѣко общество, за всѣки народъ и за цѣлото човѣчество се опредѣля отъ слънцето. Сега слънцето изпраща на земята повече физическа енергия, т. е. днесъ хората сж въ състояние да възприематъ повече физическата енергия на слънцето, отколкото духовната. Въ бъдеще, когато шестата раса дойде на земята, хората ще иматъ възможность да възприематъ отъ слънцето и духовна енергия. Значи, енергиитѣ се различаватъ. Затова, казваме, че има физическа, сърдечна, умствена и волева енергия.

Като изучавате хората, ще видите, каква енергия излъчва отъ себе си всѣки човѣкъ.

Сега, като знаете това, не мислете, че каквото пожелаете, можете да постигнете. За всѣко нѣщо се изискватъ съответни условия. За да се ползватъ отъ умствената енергия на природата, хората трѣбва да знаятъ, какъ да я привлѣкатъ къмъ себе си. За тази цель се изискватъ огнища, общества отъ хора съ умствени, интелектуални стремежи. Тѣ сж въ състояние да привлѣкатъ тази енергия. Въ това отношение университетитѣ сж такива фокуси, огнища, които привлѣчатъ умствената енергия на природата. Ето защо, когато студентътъ влиза въ нѣкой университетъ, той изпитва свещенъ трепетъ, подемя въ своитѣ умствени сили. Той може да се занимава и въ дома си, но университетътъ е мѣстото, дето умственитѣ сили и способности на студента се запалватъ и разгоряватъ. Въ училищата, въ университетитѣ умствената свѣтлина е по-голѣма, отколкото тази въ семейството. Тази е причината, дето децата, отъ най-ранната си възраст, се пращатъ на училище. Ако погледнете на нѣкое училище, или на нѣкой университетъ, съ окоето на яснови-деца, ще видите, че оттамъ излиза свѣтлина. Колкото по-първоначално и долно е училището, толкова свѣтлината му е по-малка. Най-малка е свѣтлината на първоначалното училище, а най-голѣма — на университета.

Когато казваме, че човѣкъ трѣбва да живѣе чистъ, светъ, разуменъ животъ, имаме предъ видъ той да използва съответнитѣ енергии на слънцето. Колкото по-възвишени стремежи има човѣкъ, толкова по-голѣма възможностъ има да се свързва съ висшитѣ слънчеви енергии. Иначе, той ще се свързва съ низшитѣ земни енергии, които ще го завлѣкатъ въ гжстата материя, отдето мъчно може да излѣзе. Колкото повече човѣкъ потъва въ гжстата материя, толкова повече става материалистъ и се свързва съ черната ложа. Материалистътъ отрича духовния свѣтъ. Защо? — Защото, безъ да съзнава, той се намира изключително подъ влиянието на низши духове материалисти, които го заблуждаватъ, че той е господаръ на положението и отъ никого не зависи. Дълго време трѣбва този материалистъ да учи, да просвѣщава ума си, докато съзнае, че е обиколень отъ духове, съ различно развитие, отъ които се влияе въ положителенъ или отрицателенъ смисълъ. Слънчевитѣ енергии сж положителни и се отразяватъ благотворно върху човѣка. Земнитѣ енергии сж отрицателни и се отразяватъ неблагоприятно върху човѣка. Първитѣ енергии помагатъ за повдигането на човѣка, а вторитѣ — за неговото падане. Свързвайте се съ енергиитѣ, които идатъ отгоре, а не съ низшитѣ енергии на земята. Ония сили, които противодействуватъ на човѣшкото развитие, иматъ за цель да прекъснатъ съобщението

между висшитѣ енергии на слънцето и човѣка, за да го поставятъ изключително подъ влиянието на низшитѣ земни енергии. Докато слънчевитѣ енергии взиматъ надмощие надъ земнитѣ течения въ човѣка, той има възможностъ да се освободи отъ заблужденията на свѣта, отъ кривитѣ положения на неговия животъ. Слънцето носи нови идеи, нови открития, нова философия, нова религия и нова наука. Слънцето ще помете старото, ще го изгори, на пепель ще го превърне. Слънцето ще донесе на земята чистия, възвишения животъ. За кого? — За готовитѣ души. Готовиятъ човѣкъ е пшпка, която чака да изгрѣе слънцето, за да се разцвѣти.

Човѣкъ трѣбва да бжде цвѣтъ, отворенъ за слънцето, да възприема енергията му, която единствена е въ състояние да го оплоди. Умътъ на човѣка трѣбва да бжде насоченъ къмъ слънчевата свѣтлина, която единствена може да разсѣйва тъмнината въ живота му и да помага за неговото развитие. Щомъ човѣкъ възприема слънчевата енергия, животътъ самъ по себе си се развива правилно.

Размишление.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

25. Лекция отъ Учителя, държана на 18 априлъ, 1923 г. София.

Четириѣ съзнания.

„Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината“.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Четоха се резюмета на 11 и 12 лекции отъ първа година.

Чете се темата: „Разлика между подсъзнание и сврѣхсъзнание“.

Какво ще получите, като съберете следнитѣ числа:

$$\begin{array}{r}
 -1 -2 -3 -4 -5 -6 -7 -8 -9 \\
 + +1 +2 +3 +4 +5 +6 +7 +8 +9 \\
 \hline
 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad 0
 \end{array}$$

Като се събератъ, тия числа взаимно ще се унищожатъ, или ще се получатъ нули. Нулата представя реалния свѣтъ, отъ който е произлѣзълъ феноменалния. Ако съберете две положителни величини, ще получите ли реалния свѣтъ? Или, ако извадите две величини, ще получите ли реалния свѣтъ? Какво нѣщо е изваждането? Човѣкъ вади коренъ отъ земята, когато изсѣхне. Въ този смисълъ, изваждането показва, че когато нѣщо престава да съществува, то неизбежно трѣбва да

се извади. Човѣкъ изважда една идея отъ ума си, когато тя престава да го ползува.

Като разглеждамъ тия въпроси, азъ имамъ желание да ви застава право да мислите и разсъждавате. Запримѣрь, вие мислите, че можете изведнѣжъ да разрешите всички въпроси. Това е невъзможно. Такъвъ процесъ не съществува въ природата. Като се нахраните веднѣжъ добре, разрешавате ли съ това въпроса за яденето? Цѣлъ животъ да ядете, и нѣколко животи наредъ да ядете, пакъ нѣма да разрешите въпроса за яденето. Този въпросъ е неразрешимъ. Нито като яде, нито като не яде, човѣкъ може да разреши въпроса за яденето. Като се нахрани добре, човѣкъ не мисли за ядене; като е гладенъ, човѣкъ мисли само за ядене, той усѣща, че му липсва нѣщо.

Човѣкъ не може да разреши въпроса за яденето, но същевременно той не може да си отговори още на много въпроси. Запримѣрь, той нѣма ясна представа, какво нѣщо е съзнание, самосъзнание, подсъзнание и сврѣхсъзнание. Думата съзнание се е образувала отъ предлога „съ“ и съществителното „знание“. Тази дума означава още животъ. Тя е произлѣзла отъ гръцката дума „зоѣ“. Тогава, „подсъзнание“ означава нѣщо скрито подъ живота. Въ този смисълъ подсъзнанието представя складъ, въ който се събиратъ всички нѣща. Движението въ подсъзнанието е кръгообразно, което показва, че нѣщата не изли-

затъ вѣнъ отъ него. Но когато пожелае, човѣкъ може да извади нѣщо отъ този складъ, отъ подсъзнанието си, както вади вода отъ кладенецъ: спуща кофата въ кладенеца, нагребва вода и я изважда навънъ. Въ подсъзнанието се криятъ известни добродетели, но въ подсъзнанието се криятъ и много погрѣшки отъ миналото. Когато човѣкъ не очаква, тогава ще излѣзе нѣкоя добродетель или нѣкоя погрѣшка отъ подсъзнанието, и той се чуди, кжде сж се крили тѣзи нѣща въ него. Нѣкой пжтъ влизате въ килера на кжщата си, дето държите стари, отъ години изостанали дрехи, вече старомодни, и се чудите, кжде сте ги крили до това време. Кжде сте ги крили? Въ подсъзнанието си. Тѣй щото, ако сравните подсъзнанието и сврѣхсъзнанието, ще видите, че тѣ представятъ две противоположни нѣща. Подсъзнанието складира въ себе си старото, а сврѣхсъзнанието — новото. Въ живота на сврѣхсъзнанието човѣкъ ще вземе вълната отъ гърба на овцата, ще я изпреди, ще я изтъче и ще си ушие отъ нея нова, чиста дреха. Въ подсъзнанието се складира старите идеи, а сврѣхсъзнанието възприема и прилага новитѣ идеи. Обаче, и подсъзнанието, и сврѣхсъзнанието сж елементи, полюси на живота.

Христосъ казва: „Азъ съмъ пжтътъ, истината и животътъ“. Това сж три елемента на едно и сжщо начало. Кой отъ тритѣ елемента е най-важенъ? Нѣкой ще каже, че животътъ

е най-важенъ. Обаче, какъ ще отидете до живота, ако нѣмате пѣтъ? Другъ ще каже, че пѣтътъ е най-важенъ. Какъ ще отидете до пѣтъ, ако не носите истината, свѣтлината въ себе си? Следователно, нито животъ безъ пѣтъ и истина, нито пѣтъ безъ истина и животъ, нито истина безъ пѣтъ и животъ. Пѣтътъ, истината и животътъ представятъ три еднакво важни и необходими величини за цѣлокупния животъ. Такова нѣщо представятъ четиритѣ вида съзнания. Тѣ сж величини неразривно свързани. Подсъзнанието представя миналия животъ, въ който влиза животътъ на минералитѣ, растенията, животнитѣ, хората и ангелитѣ. Съзнанието представя живота на минералитѣ, растенията и животнитѣ. Самосъзнанието представя живота на човѣка. Сврѣхсъзнанието представя живота на ангелитѣ. Следователно, съзнанието и подсъзнанието представятъ основа на човѣшкия животъ, а сврѣхсъзнанието е извънъ този животъ. То нѣма нищо общо съ човѣшкия животъ. Подсъзнанието и сврѣхсъзнанието сж два живота, свѣршено независими единъ отъ другъ. Тѣ сж два полюса, които се движатъ въ противоположни посоки. Подсъзнанието ражда съзнанието; самосъзнанието пѣкъ е по-близо до сврѣхсъзнанието. Наистина, човѣшкиятъ животъ е по-близо до ангелския, отколкото животътъ на минералитѣ, растенията и животнитѣ. Съзнанието представя платното, върху което природата, като вещь худо-

жникъ рисува, нахвърля предметитѣ, които съ течение на времето обработка.

Сега ще приведа единъ старъ окултенъ разказъ, който никога досега не е изнасянъ, Хиляда години преди християнството, въ Египетъ живѣлъ единъ беденъ художникъ, Баръ-Единъ-Бу. Единъ день той намислилъ да нарисува картината на изгрѣващото слънце, но нѣмалъ пари да купи платно за картината си. Дошло му на ума да отиде при единъ виденъ тъкачъ на платна въ Египетъ и да го помоли да му даде платно за голѣмата картина, съ условие, като я продаде, да му плати платното. Тъкачътъ се съгласилъ, отрѣзълъ, колкото платно било нужно, но си помислилъ: Когато художникътъ свѣрши картината, азъ ще я взема отъ него. Художникътъ взелъ платното, благодарилъ и започналъ да мисли, отде да вземе четки и бои за рисуване, понеже нѣмалъ пари да купи тия работи. Отишълъ въ единъ магазинъ, който продавалъ тия нѣща, и се помолилъ да му дадатъ необходимитѣ четки и бои за нарисуване картината на изгрѣващото слънце, съ условие, следъ продаването ѝ, да плати дълга си. Господарътъ на магазина му далъ нужнитѣ нѣща, но си помислилъ: Като нарисува картината, азъ ще я взема. Художникътъ се нуждаелъ още и отъ рамка за картината си, затова отишълъ въ единъ магазинъ на рамки и казалъ на господаря: Моля, услужете ми съ една рамка. Беденъ съмъ, нѣмамъ пари да я купя; искамъ

да нарисувамъ една картина. Като я продамъ, ще платя рамката. Търговецътъ му далъ една рамка, но си помислилъ: Като нарисува картината, азъ ще я взема за себе си.

Художникътъ започналъ да рисува картината и следъ време тя била готова. Той съобщилъ въ вестниците, че еди-кой си художникъ е нарисувалъ картина на изгрѣващето слънце и я обявява за проданъ. Картината била изложена въ дома на художника. Започнали да се стичатъ маса хора въ дома на художника, да видятъ картината, и всички останали възхитени. Картината била много хубава. Първи се явили при художника: тъкачътъ, търговецътъ на четки и бои и търговецътъ на рамки. Тъкачътъ казалъ: Картината е моя, защото азъ дадохъ платното. На какво щѣше да рисуващъ, ако нѣмаше платно? Търговецътъ на четки и бои казалъ: Картината е моя, защото, съ какво щѣше да рисуващъ, ако нѣмаше четки и бои? Търговецътъ на рамки казалъ: Картината е моя, защото ти не би могълъ да рисуващъ на платно, ако то не бѣше опнато на рамка. На кого принадлежи картината? Ще кажете, че картината принадлежи на художника. Какви доказателства има за това? Че платното е на тъкача, боитѣ и четките — на първия търговецъ, а рамката — на втория търговецъ, доказателствата сж на лице. Кжде сж доказателствата, че картината е на художника? Ще кажете, че доказателства-

та, които сж въ полза на художника, сж въ изработката, въ идеята, която той е вложилъ.

Най-после, завежда се дѣло, на кого принадлежи картината. Ищцитѣ иматъ на лице нѣщо: единъ — платното, вториятъ — четките и боитѣ, третиятъ — рамката. Какво има на лице художника? — Нищо. Значи, самата реалностъ не е на лице, тя отсъствува. Платното доказва ли, че картината е на художника? — Не доказва. Рамката доказва ли, че картината е на художника? — И тя не доказва. Само боитѣ доказватъ донѣкжде, че художникътъ ги е турилъ на платното въ този редъ, въ какъвто ги виждаме. Обаче, това доказателство е косвено само. Питамъ: Може ли картината да принадлежи само на единъ човѣкъ? Не може. Следователно, тъкачътъ има право да вземе само платното. Първиятъ търговецъ има право да вземе четките и боитѣ, а вториятъ търговецъ — само рамката. Представете си, че тъкачътъ иска платното си чисто. Може ли да му се върне такова? Или, ако първиятъ търговецъ иска боитѣ да му се върнатъ назадъ, може ли това да стане? Може ли да се върне рамката на втория търговецъ?

Сега, да преведемъ, какво означаватъ платното, боитѣ и рамката въ живота. Рамката представя физическото тѣло на човѣка; платното представя сърдцето на човѣка, а четките и боитѣ — неговия умъ. Тѣй шото, като гледате една картина, вие виждате и платното, и боитѣ, и рамката ѝ, но реалното

не виждате. Следователно, реално е това, което не се вижда. Реалността всъкога остава невидима. Това, което художникът е вложил, е невидимо. Това е идеята. Само онзи може да види и разбере идеята на художника, който може да се свърже с неговия умъ. Иначе, който другъ погледне картината, той нищо нѣма да разбере отъ нея. Какво ще разбере мухата, птицата или кучето отъ една гениална картина? — Нищо нѣма да разбере.

Сега, какъ ще решите вие въпроса: на кого се пада картината? Кой има най-голѣмо право върху картината: художникътъ, тъкачътъ, първиятъ, или вториятъ търговецъ? Кое дава право на художника самъ да продава картината си? Платното, боитѣ, четкитѣ, рамката не сж негови. Като сж услужили на художника съ нѣщо, тъкачатъ, както и двамата търговци сж казали въ себе си, че щомъ художникътъ нарисува картината, всѣки отъ тѣхъ ще я вземе за себе си. Следъ всичко това художникътъ, който нарисувалъ картината, казва, че тя е негова.

Сега, оставамъ този разказъ да мислите върху него, вие да го разрешите. Тази присѣда може да се разреши по четири различни начина. Разрешението на този въпросъ може да стане отъ гледището на съзнанието, на самосъзнанието, на подсъзнанието и на свръхсъзнанието. Баръ-Единъ-Бу е художникътъ, който разполага съ четири реални нѣща: платното, боитѣ и четкитѣ, рамката и картината.

Всѣки, който е услужилъ съ нѣщо на художника, заявява своето право върху картината. Обаче, вие казвате, че картината е на художника. Това е пристрастие. Нима тъкачътъ нѣма никакъвъ дѣлъ въ картината? И той се е трудилъ, работилъ, докато изтъче платното. Бояджията, който е правилъ боитѣ, сжщо е употребилъ трудъ, работа. Онзи, който е правилъ рамкитѣ, и той се е трудилъ. Той е ходилъ по горитѣ да търси подходящи дървета за рамки. Ако сравните труда на художника съ този на тъкача и на търговцитѣ, които сж му услужили, ще видите, че художникътъ е употребилъ физически трудъ най-малко. Неговиятъ трудъ е повече идеенъ, отколкото физически. Художникътъ взима четката, нахвърля боитѣ и рисува. Рисуването не представя голѣмъ физически трудъ.

Следователно, когато решавате въпроса, на кого принадлежи картината и кой има право върху нея, трѣбва да вземете предъ видъ всички ония, които сж взели, какво и да е участие въ нарисуването ѝ. Иначе, всѣки учителъ, който рисува върху черната дъска, ще каже, че има право и върху дъската.—Не, учителътъ нѣма право върху дъската. Щомъ нарисува нѣщо върху нея, следъ време той заличава рисунката си. Тѣй щото, мислете върху въпроса, чия е картината и кой има най-голѣмо право върху нея. Тъкачътъ има материално доказателство, че е вложилъ нѣщо материално въ картината; търговцитѣ —

сжщо. Обаче, какви сж доказателствата на художника, че е вложил нѣщо материално въ картината си? Като разсждават философи по този въпросъ, вие можете да опровергавате много философски твърдения въ областта на съвременнитѣ философски теории. Съвременнитѣ учени и философи казватъ, че всичко, което се пипа, вижда, чува и вкува, е реално. Щомъ нѣщо не може да се пипа, вижда, чува и вкува, не е реално. Тогава, кое е реалното, което художникътъ е вложилъ въ картината си? Ако е въпросъ за неговата идея, тя нито се пипа, нито се вижда, нито се вкува.

Сега ще изясня тази идея съ следния примѣръ. Ако съ прѣстъ докосна струната соль на цигулката и чуя този тонъ, азъ ли съмъ го вложилъ въ струната? Или, ако вземете кой и да е тонъ, вие ли сте го вложили въ цигулката? Тоноветѣ сжществуватъ ли въ природата? Срѣщате единъ човѣкъ и казвате, че името му е Стоянъ. Стоянъ ли е той въ сжщностъ? Какво нѣщо е Стоянъ? — Име. Защо е дадено това име на човѣка? — За да се различава отъ другитѣ. Имената на хората сж произволно създадени. Не само имената, но много нѣща сж произволно създадени. Следователно, вие трѣбва да различавате произволнитѣ, нереалнитѣ нѣща отъ тия, които природата е създала и вложила въ нейния списъкъ. Въ природата сжществуватъ трептения, но не тонове. Тя не знае, какво нѣщо

сж тоноветѣ до, ре, ми, фа, соль, ла, си. Ние взимаме тоноветѣ само като помагало въ музиката, като основни белези, чрезъ които можемъ да изразяваме това, което чувствуваме и преживяваме.

Сега, като разсждаватъ върху различни въпроси, като търсите начинъ за правилно разрешаване на задачитѣ си, имайте предъ видъ следното правило: всѣка задача, правилно разрешена, предизвиква въ ума ви появяване на малка свѣтлинка, която пѣкъ внася у васъ радость. Щомъ решаването на една задача не е съпроводено съ поява на свѣтлина, задачата не е правилно решена. Това правило се прилага навсѣкжде въ живота, въ науката. Запримѣръ, съвременната механика разполага съ много принципи, споредъ които могатъ да се построятъ цѣли машини или части отъ тѣхъ. Въ една машина искатъ да турятъ едно колело въ движение. За тази целъ правятъ редъ изчисления, основани на известенъ принципъ. Прилагатъ тия изчисления при движението на колелото, но колелото не се движи. Правятъ втори, трети, пети, десети опитъ, докато най-после колелото започва да се движи. Щомъ въ ума ви проблемне малка свѣтлинка, и вие се зарадвате, това показва, че сте дошли до правилно разрешение на въпроса. Тѣй щото, когато искате да знаете, дали сте разрешили задачата си, правилно, вижте, върти ли се ваше то колело

Нѣкой казва, че даденъ въпросъ не му е ясенъ въ съзнанието.

Какво разбирате подъ думата „съзнание“? За природата, съзнанието представя само една дума. Като изговорите думата съзнание, виждате ли нѣкаква свѣтлинка въ ума си? Като кажете „гладенъ, или жаденъ съмъ“, вие се свързвате съ усѣщането, което тия думи произвеждатъ върху васъ. Обаче, какво чувство, или какво усѣщане произвежда думата съзнание върху васъ? Засега думата съзнание е философски терминъ само. Тя не е погълнала още човѣшкото съзнание. Вие не разбирате още, какво нѣщо е съзнанието. Съзнанието е нѣщо Божествено. Въ който моментъ разберете, какво представя съзнанието, вашиятъ животъ коренно ще се измѣни. Какъ ще се измѣни живота ви? Представете си, че се намирате въ голѣма, тъмна стая, но не знаете, кѣде сте, отде се влиза и излиза, не можете да се ориентирате. Чудите се, какво да правите. Въ джоба си носите свѣщъ и кутия кибритъ, но сте забравили това. По едно време ви дохожда на ума, че имате една свѣщъ и кибритъ въ джоба си. Веднага драсвате кибрита, запалвате свѣщъта, освѣтявате стаята и се ориентирвате. Виждате, кѣде какво има въ стаята; виждате, кѣде е вратата за излизане, накѣде води тя и т. н. Цѣлата обстановка на стаята приема вече съвсемъ другъ изгледъ. Вие свободно отваряте врата-

та и излизате вънъ, на просторъ, на слънчева свѣтлина.

И тѣй, човѣкъ не трѣбва да живѣе само съ понятието съзнание, но съ съзнанието като реалностъ. Докато живѣе съ понятието съзнание, човѣкъ е въ тъмна стая, съ незапалена свѣщъ и кибритъ въ ржка и се блъска отъ стена въ стена. Щомъ се проникне отъ съзнанието като реалностъ, въ която живѣе, той се намира въ нова обстановка на живота, предъ новъ животъ. Въ този животъ човѣкъ навсѣкѣде ходи съ запалена свѣщъ. Следователно, съзнанието на човѣка представя запалена свѣщъ, която вѣчно гори, безъ да изгаря. Тя показва правия пѣтъ въ живота. На свѣтлината на тази свѣщъ всичко можете да четете. Съ тази свѣщъ и въ най-голѣмата тъмнина ще си проправите пѣтя. Имате ли тази свѣщъ, останалитѣ въпроси — какъвъ е фитилътъ на свѣщъта, колко трептения прави въ секунда свѣтлината на тази свѣщъ, какъ става горенето ѝ, колко въздухъ е нуженъ за пълното ѝ горене сж отъ второстенно значение.

Сега, стремете се къмъ простота, къмъ яснота въ своитѣ разбирания. Всички нѣща въ живата природа сж ясни, прости и разбрани. Тя не търпи никаква двусмисленостъ, никаква двойственостъ. Тя казва: Ако проститѣ работи не разберете, и сложнитѣ нѣма да разберете; ако проститѣ разберете, и сложнитѣ ще разберете. Това е изказалъ Христосъ съ стиха: „Ако земнитѣ работи не разберете,

какъ ще разберете небеснитѣ? Турете въ ума си мисълта да разберете елементарнитѣ работи въ живота, да разберете проститѣ прояви на съзнанието. Щомъ разберете проститѣ прояви на съзнанието, ще разберете и неговитѣ сложни прояви, т. е. ще разберете и останалитѣ форми на съзнанието.

Като пишете темитѣ си, написвайте ги по нѣколко пѣти, докато ви харесатъ. Ако темата, която сте написали, е обикновена, колкото повече време минава, толкова по-малко ще ви харесва. Ако е нѣщо хубаво, идейно, съ времето тя все повече ще ви харесва. Въ първо време нѣма да ви харесва много, но колкото повече време минава, толкова повече ще ви се харесва. Какво показва това? Това показва, че обикновенитѣ работи въ началото си сѣ хубави, а на края ставатъ все по-лоши, по-глупави. Необикновенитѣ, ценнитѣ работи, обратно: въ началото си изглеждатъ глупави, а съ течение на времето ставатъ все по-хубави.

Като ученици, отъ васъ се иска точностъ въ думитѣ: по форма, по съдържание и по смисълъ. По форма на думитѣ, ние казваме, за-примѣръ, „добъръ, по-добъръ и най-добъръ“. Това е изказване на една дума въ различни форми, или степени. По съдържание изказани тия думи, тѣ подразбиратъ, че нѣкой човѣкъ е добъръ по отношение на хората изобщо; по-добъръ — по-отношение на нѣкого специално и най-добъръ — сѣщо така въ

сравнение съ нѣкого. Тукъ се прави сравнение на единъ човѣкъ съ другъ. Обаче, това разбиране на нѣщата не е правилно. Нѣма защо да сравнявате човѣкъ съ човѣка. Никой човѣкъ не може да бжде мѣродавенъ за другитѣ. Най-после, думитѣ могатъ да се изговарятъ по смисълъ. Казваме: Добъръ, по-добъръ и най-добъръ или много добъръ човѣкъ. По отношение на кого този човѣкъ е добъръ? — По отношение законитѣ на живата природа. Човѣкъ се мѣни по отношение на тия закони, като постоянно расте и се развива и става добъръ, по-добъръ и много добъръ. При това положение природата е мѣродавна къмъ доброто въ човѣка. Тя го измѣрва и опредѣля. Мѣродавни сѣ само правилата, мѣрkitѣ и законитѣ на разумния животъ, както и на живата природа. Като дойдете до живата природа, кажете въ себе си: Добъръ съмъ въ стремежитѣ си. Приемамъ всички мѣрки, всички методи, съ които природата работи върху мене. Ще се стремя да бжда безкористенъ като нея. Ще любя, както Богъ любя.

Окултниятъ ученикъ трѣбва да се съоб-разява съ законитѣ на живата природа. За него тѣ трѣбва да бждатъ мѣродавни. Въ сравнение съ природата, никой философъ не може да бжде мѣродавенъ. Философитѣ могатъ да бждатъ авторитети за хората, но само дотолкова, доколкото могатъ да засилятъ, да подкрепятъ тѣхнитѣ възгледи и раз-

бирания. Ако човѣкъ не разсѣждава правилно, философътъ нищо не може да му докаже. Ако ученикътъ не е музикаленъ, никой учител не може да го научи да свири. Ако ученикътъ е музикаленъ, учителътъ ще може да го научи да свири, ще му предаде отъ своя талантъ, за да развие въ него онова, което природата е вложила. За човѣка е мѣродавно онова, което природата е вложила въ него. Ето защо, човѣкъ трѣбва да работи върху онова въ себе си, което природата е вложила, като дарби или способности. Щомъ работите съзнателно върху себе си, правилно ще разрешите задачите си. Това е въпросъ на време само: нѣкой може да разреши задачите си въ единъ день; другъ — въ единъ или нѣколко месеца; трети — въ година; четвърти — въ десетъ години; пети — въ цѣлъ животъ; шести — въ нѣколко живота. Това зависи отъ човѣка. За обикновения човѣкъ се изисква много време; за талантливия — по-малко; за гениалния — най-малко. Гениалниятъ разрешава задачите си моментално. Но отъ всички се иска търпение.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на мъдростта води къмъ истината“.

— Тя постоянно ни весели.

✱

26. Лекция отъ Учителя, държана на
25 априлъ, 1923 г. София.

Живиятъ кръгъ.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мъдростта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

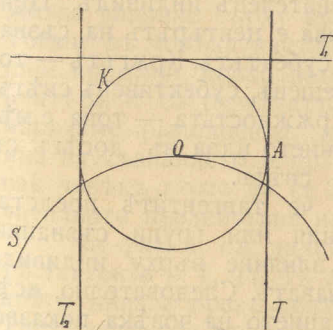
Четоха се резюмета на 13 и 14 лекции отъ първа година.

Четоха се резюмета на темитѣ: „Разлика между съзнание и самосъзнание“ и „Разлика между подсъзнание и свръхсъзнание“.

За следния пѣтъ пишете върху темата: „Полза и вреда отъ киселинитѣ“.

На фиг. 1. имате единъ кръгъ. Какъ се образува кръгъ?

— Кръгътъ се образува отъ въртенето на радиуса ОА около центъра. Какъ наричатъ правата Т, която се допира до окръжността? — Тангента. Значи, тангента е всѣка права, която има една допирна точка съ окръжността. Тя представлява частенъ слу-

фиг. 1.

чай отъ поляра. Когато полюсътъ дойде на

окръжността, тогава полярата става тангентата. — Може ли тангентата да въздействува върху кръга?

Да допуснемъ, че кръгътъ, представенъ на фиг. 1., е едно движещо се колело, на което радиусътъ ОА и тангентата Т сж въ постоянно движение. Тангентата, чрезъ точката на допирането си съ окръжността, упражнява непрекъснато влияние върху нея. Следователно, тя може да усили движението на кръга, ако последниятъ се движи въ сжщата посока. Но ако кръгътъ се движи въ посока обратна на тази на тангентата, неговото движение ще се забави.

Въ окултната геометрия кръгътъ представя единъ самосъзнателенъ индивидъ. Центърътъ на кръга, това е центърътъ на съзнанието у индивида — субектътъ. Кръгътъ — това е неговиятъ вътрешенъ, субективенъ свѣтъ. Периферията или окръжността — това е мѣстото, където съзнанието идва въ досѣгъ съ външния, обективенъ свѣтъ.

Ясно е тогава, че тангентитѣ представятъ отдѣлни съзнания или групи съзнания, които упражняватъ влияние върху индивида отвънъ и го ограничаватъ. Следователно, всѣка промѣна въ съзнанието на човѣка показва, че нѣкаква тангента е упражнила влияние върху него. Чрезъ допирната точка, тя внася известенъ импулсъ въ човѣшкото съзнание и е въ състояние да измѣни неговото движение, т. е. да предизвика известна промѣна въ не-

говитѣ мисли, чувства или постѣпки. Ако съзнанието се подчини на този импулсъ отвънъ и следва посоката, по която тангентата се движи, то ще има успѣхъ въ външнитѣ работи. Но ако се възпротиви на този импулсъ и се движи въ посока обратна на тангентата, то ще влѣзе въ стѣлкновение съ онази група съзнания, които тази тангента представя.

Освенъ тѣзи външни влияния върху съзнанието на човѣка, които тангентитѣ предизвикватъ, има и други — вътрешни, субективни влияния. На нашата фигура, кръгътъ S, който минава презъ центъра О, представя едно висше съзнание, което докосва самия центъръ на съзнанието у индивида и упражнява влияние върху субективния му животъ. Тогава въ човѣка настѣпватъ дълбоки вътрешни промѣни, които изхождатъ отъ самия му центъръ и за резултатъ иматъ онова, което наричаме разширение, повдигане, просвѣтление на съзнанието и пр. Само въ такъвъ случай човѣкъ може да се освободи отъ ограничителното въздействие на външнитѣ тангенти.

На фиг. 1. сж дадени кръгътъ К съ тритѣ тангенти — Т, Т₁, Т₂, а сжщо и кръгътъ S, който минава презъ центъра О на кръга К. Тритѣ тангенти могатъ да се уподобятъ на три общества: Т — търговско общество, Т₁ — земеделско общество и Т₂ — учителско общество. Всѣко едно отъ тия общества ще се занимава и ще разговаря за нѣща, които влизатъ въ неговия интересъ. Търговцитѣ ще говорятъ за

търговия, за стоки, за купуване и продаване; земеделците ще говорят за ниви, за лозя, за къщи; учителите ще говорят за училища, за ученици, за книги. Кръгът S, пък и животът, който се проявява около неговия център, ще имат за предмет отвлъчени въпроси — въпросите за любовта, мъдростта, истината. Който не разбира тия въпроси, той се натъква на редъ противоречия. Обаче, тия противоречия сж привидни, а не действителни. Всъко противоречие се предизвиква отъ същества съ низка култура, било отъ физическия, астралния или умствения свѣтъ. Тия свѣтове иматъ своя физическа страна, която се отразява върху живота на човѣка.

Освенъ тия свѣтове, съществуватъ и други, съ висша култура, които ние приемаме като течения въ природата. Защото, всѣки свѣтъ влияе и върху по-низкостоещите и върху повисокостоещите отъ него. Когато човѣкъ иска да стане съ него нѣкакъвъ обратъ, въ добъръ смисълъ, той трѣбва да се скачи съ течението на природата, които идатъ отъ по-високите свѣтове. Задачата на окултната наука е да покаже на ученика законите, чрезъ които да се свързва съ висшите течения на природата. По този начинъ неговиятъ умъ ще се развива правилно. Когато живиятъ кръгъ S влѣзе въ живота на човѣка, той трѣбва да бѣде готовъ да се справя съ силите, съ законите, които го управляватъ. Да бѣде човѣкъ готовъ, това значи, да разбира новите условия на сръдната, въ

която влиза. Запримѣрь, ако извадите рибата отъ морето, преди да е превърнала хрилетъ си въ дробове, тя непременно ще умре. Водата е сръда за рибата, а не въздухътъ. Ако рибата успѣе, както земноводните, които сж въ една преходна фаза на животъ, да се приспособи къмъ земния животъ, тя би могла безопасно да напуща водата, да излиза на сушата и пакъ да влиза въ водата. Ще кажете тогава, че като не сте готови за новъ животъ, по-добре да си останете въ стария, т. е. като не можете да живѣете на сушата, да си останете въ водата. Обаче, вие не знаете, че утре тази вода ще се изпари, и тогава, искате или не, ще се намѣрите на сушата, но непригответи за този животъ. Природата насила ще ви застави да напуснете водата. Днесъ всички хора чувствуватъ, че става нѣщо особено въ водата. Мнозина вече доброволно искатъ да напуснатъ тѣзи условия, да излѣзатъ вѣнъ отъ водата, на сушата. Запримѣрь, сръщате единъ материалистъ. Говорите съ него и забелязвате, че той се стреми къмъ духовенъ животъ, иска да напусне водата. Като напусне водата, той ще се освободи отъ жабите въ себе си, които представятъ материализмътъ. Жабата е символъ на краенъ материализмъ.

И тъй, щомъ попаднете подъ влиянието на живия кръгъ, т. е. щомъ този кръгъ заsegне вашия центъръ, вие не можете вече да се противите: или ще влѣзете въ течението на този кръгъ и ще се издигнете, или смъртъ

ви очаква. Съ други думи казано: Всѣки, който е тръгналъ въ пѣтя на истината, той трѣбва да го следва. Нѣма връщане отъ пѣтя на истината. Който се опитва да се върне отъ този пѣтъ, той самъ се осжда на смъртъ. Човѣкъ не може да се противопоставя на движенията, които ставатъ въ живия кръгъ. Що се отнася до тангентитѣ, тѣхниятъ брой е неопредѣленъ. Може да се прекара и четвърта, и пета, и шеста, и повече тангенти. Всѣка тангента предизвиква известна промѣна въ съзнанието на човѣка. Промѣнитѣ въ съзнанието могатъ да се представятъ геометрически; сжщо така може да се опредѣли центъра на всѣка тангента, която засѣга човѣшкото съзнание, както и посоката на нейното движение.

Колко тангенти трѣбва да има човѣкъ? — Нито една. — Но ако има тангенти, какво трѣбва да прави, за да се избави отъ тѣхното влияние? — Съзнанието трѣбва да се прибере въ своя центъръ, и тангентата да отиде въ безкрайностъ. — Какво трѣбва да се направи съ кръга: да се стѣсни, или да се разшири? Когато кръгътъ се разширява, тангентитѣ постепенно се явяватъ. Когато кръгътъ се стѣснява, т. е. когато енергиитѣ въ кръга се събиратъ къмъ центъра, тангентитѣ постепенно се отблъскватъ. Оттукъ вадимъ следния законъ: когато човѣкъ иска да се избави отъ влиянието на свѣта, той се съсредоточава къмъ центъра, къмъ Бога, къмъ се-

бе си. Той съсредоточава своята умствена деятельность къмъ Бога. Това значи пробуждане на Божественото съзнание въ човѣка.

Мислете върху живия кръгъ, върху тангентитѣ на кръга.

Упражнение. Изнасяне лѣвата ръка напредъ. Бавно движение на дѣсната ръка върху лѣвата, като започва отъ рамото и стига до прѣститѣ на ръката и обратно: отъ прѣститѣ нагоре до рамото. Изнасяне дѣсната ръка напредъ. Лѣвата ръка прави сжщото движение върху дѣсната: бавно движение на лѣвата ръка върху дѣсната, като започва отъ рамото до прѣститѣ и назадъ. Ще направите това упражнение нѣколко пѣти съ лѣвата и нѣколко пѣти съ дѣсната ръка.

Т. м.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

27. Лекция отъ Учителя, държана на 2 май, 1923 г. София.

Движение на разумните сили.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мъдростта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Чете се резюме на 15. лекция отъ първа година.

Четоха се резюмета на темитѣ: „На какво сж символъ варницата и пепелището“ и „Отличителните чѣрти на силната воля“.

За следния пжтъ пишете върху темата: „Разлика между мъдростъ и знание“.

Какво опредѣление дава относителната геометрия за кржга? — Кржгътъ е геометрическо мѣсто на точки, които сж еднакво отдалечени отъ една вътрешна, постоянна точка, наречена центъръ. — Кржгътъ е крайниятъ предѣлъ, до който съзнанието на човѣка може да се разшири за всѣки даденъ моментъ.

Представете си, че имате два малки кржга. Единиятъ представя семе на джбъ — желждъ, другиятъ — семе на царевица. Изчислявали ли сте, колко пжти по-голѣмъ и по-тежкъ е желждътъ отъ царевичното зърно? Въ какво седи разликата между желжда и царевичното зърно? Разликата седи въ тѣхната деятелность. Кржгътъ на деятелностьта на желжда е поширокъ, по-голѣмъ отъ този на царевичното зърно. Що се отнася до хранителностьта

имъ, въпросътъ е поставенъ другоаче. Често свинетѣ се хранятъ съ желжди, но това не показва, че тѣ сж по-хранителни отъ царевицата. По произходъ кой е по-старъ: джбътъ или царевицата? — Царевицата е по-стара отъ джба. Споредъ съвременните научни схващания, можете ли да кажете, дали желждътъ съдържа сжщитѣ възможности, каквито и джбътъ? Две теории сжществуватъ по този въпросъ: едната теория твърди, че всѣко семе, въ случая и желждътъ, съдържа въ себе си всички възможности, каквито и цѣлото дърво. Другата теория твърди, че семето съдържа въ себе си условията, а не и възможноститѣ, каквито дървото съдържа. Какво е вашето мнение по този въпросъ? За изяснение на този въпросъ ще вземемъ следния примѣръ. Представете си, че имате една мисль. Когато се изкаже тази мисль, вие преценявате вече нейните качества. Качествата ѝ съдържатъ ли се въ самата мисль? Всѣка мисль, изразена навнѣн, опредѣля своето вътрешно съдържание. Като знаете това, вие трѣбва да наблюдавате, да изучавате мислитѣ си, тѣхните качества и прояви.

Като ученици, вие трѣбва да учите, да придобивате знания. Съвременните учени хора сж деца на науката. По отношение на миналото, тѣ сж учени, минаватъ за капацитети, но по отношение на бъдещата наука, тѣ сж още деца. По отношение на проявеното, тѣ сж гении; по отношение на онова, което предстои да

се прояви, тѣ сж деца. Като знаете това, вие трѣбва да имате готовност да признавате своето невежество въ дадена област, да признавате своитѣ погрѣшки. Мнозина мислятъ, че ако признаятъ погрѣшкитѣ си, ще минатъ за грѣшни хора. — Не, човѣкъ трѣбва да бѣде искренъ въ себе си, да познава погрѣшкитѣ си и да ги признава. Художникъ нарисувалъ образа на единъ човѣкъ. Дохождатъ нѣкои, гледатъ портрета, вижда имъ се, че носътъ е малко кривъ. Обръщатъ внимание на художника да изправи тази погрѣшка, но той я отрича, поддържа, че носътъ на човѣка билъ кривъ. Като се изредятъ нѣколко души да гледатъ портрета, който художникътъ е нарисувалъ, всички се произнасятъ, че носътъ не е добре предаденъ. Най-после художникътъ се заема да го изправи. Следъ като го коригира, той остава доволенъ отъ портрета. Както художникътъ работи върху една картина, докато я нарисува точно споредъ оригинала, така и ученикътъ трѣбва да работи върху всѣка своя мисль, докато я изправи. Много отъ вашитѣ мисли сж криви, изопачени. Вие трѣбва да работите върху тѣхъ, да ги изправите. Нѣкои считатъ, че всѣка тѣхна мисль е Божествена. И щомъ е Божествена, тя е безпогрѣшна. — Не е така. Не всѣка мисль, която минава презъ главата на човѣка, е Божествена. Вие трѣбва да изучавате мислитѣ си, да дойдете до положение да различавате, кои сж Божествени и кои човѣшки.

Въ човѣшкитѣ мисли има грѣшки, въ Божественитѣ — нѣма. Като анализирате мислитѣ си, ще се стремите да ги прилагате. Ако не прилагате мислитѣ, идеитѣ си, ще мязате на човѣкъ, който иска да рисува. За тази целъ той си купилъ четки, бои, платно и се готви да започне работата си. На всички разправя, че има идея, че е готовъ да рисува, но още не започва да работи. Следователно, идеитѣ иматъ смисълъ, само когато се прилагатъ въ живота. Казва нѣкой, че иска да бѣде добъръ. Това е неприложена идея. Какво значи да бѣде човѣкъ добъръ? Другъ пъкъ казва, че иска да бѣде кротъкъ. Това е друга неприложена идея. Какво значи да бѣде човѣкъ кротъкъ? Кой сж отличителнитѣ чърти на добротата и на кротостта? Когато рисувате кокошка, ще турите на краката ѝ точно опредѣлено три прѣста отпредъ и единъ отзадъ. Ако рисувате човѣкъ, ще турите петъ прѣста на ржката му — ни повече, ни по-малко. Всѣко нѣщо, което природата е създала, е точно опредѣлено. Така сж точно опредѣлени отличителнитѣ качества на кроткия, на милостивия човѣкъ и т. н. Който иска да познае, дали е милосърденъ, той може да се подложи на следния опитъ. Тръгвате на дълъгъ пѣтъ и взимате въ торбата си единъ килограмъ хлѣбъ. Цѣлия день не ядете, но задържате хлѣба за вечерята, когато стигнете на опредѣленото мѣсто. Ако презъ време на пѣтуването ви настигнатъ трима души и пожелаятъ да имъ

дадете хлѣбъ, защото били гладни, уморени, а нѣматъ хлѣбъ, какво ще направите? Речете ли да имъ дадете по едно малко парченце, а останалото задържите за себе си, вие не сте милосърденъ човѣкъ. Ако раздѣлите хлѣба си така, че на всѣки едного дадете по една четвъртинка, вие сте милосърденъ. Нѣкой иска да провѣри, доколко мисълта ви е философска и ви задава въпроса: кокошката ли се е явила по-рано, или яйцето? Това сж две относителни, а не абсолютни величини. Това сж символи, които не разрешаватъ въпроса. Нѣкои философи представятъ козмоса въ видъ на яйце, готово да се излюпи. Обаче, това е символъ само.

Да се върнемъ къмъ въпроса: качества на проявената мисълъ съдържатъ ли се въ самата мисълъ? Да се задава такъвъ въпросъ, това е равносилно да се запитвате, дали тоноветѣ, които излизатъ отъ цигулката, се съдържатъ въ самата цигулка, въ струнитѣ или въ лака. Отъ стягането на струнитѣ, отъ скъсяването и удължаването имъ се произвеждатъ различни тонове. Обаче, цигуларитѣ който познава законитѣ на музиката, като поставя прѣститѣ си върху цигулката, произвежда тоноветѣ. Вещиятъ цигуларъ може да произведе тонове и безъ струни. Достатъчно е той да съсрѣдоточи мисълта си къмъ вашия слухъ, за да чуе хубави, приятни тонове на нѣкоя пѣсень, която излиза отъ цигулка. Обаче, това не става по физически начинъ, чрезъ

трептенията на въздуха, както обикновено се предава звука, но по другъ начинъ — чрезъ мисълта. Оттукъ можемъ да извадимъ следното заключение: както цигулката е условие за предаване на тоноветѣ, които цигулартъ произвежда, така и мисълта е условие за предаване на качества на онзи, който я произвежда. Тѣй щото, нито цигулката произвежда тонове, нито мисълта съдържа въ себе си качества на онзи, който я произвежда.

Това сж редъ разсжждения, необходими за развиване на мисълта ви, за събуждане деятелността на различнитѣ мозъчни центрове. Безъ тѣзи разсжждения, мислитѣ, които минаватъ презъ ума ви, ще останатъ само теория, безъ никакво практическо приложение. И тогава, като минаватъ различни мисли презъ ума ви, безъ да се спирате върху тѣхъ, безъ да разсждавате, въ края на краищата ще заспите. Забелязано е, че когато окултнитѣ ученици изучаватъ закона за концентриране или съсрѣдоточаване на мисълта си, тѣ често заспиватъ. Защо? — Защото не сж привикнали още да събуждатъ деятелността на своитѣ мозъчни центрове. Вследствие на това, като размишляватъ върху нѣкой въпросъ и не могатъ да следятъ мисълта си, тѣ изпадатъ подъ влиянието на закона на внушението, на хипнотизма и заспиватъ. Следователно, когато ученикътъ мисли върху нѣкой въпросъ, той трѣбва да напргва мозъка си, за да събуди

деятелността на всички мозъчни центрове, или поне на по-големата им част. Ако при процеса на мислене се събуди само единъ мозъчен центъръ, човѣкъ непременно ще заспи, ще се самохипнотизира. Съ това се обяснява, защо богатиятъ човѣкъ изгубва ума си, защо се отчайва, когато му съобщатъ, че банката, въ която сж вложени паритѣ му, е фалирала. Презъ цѣлия си животъ този човѣкъ е насочвалъ мисълта си къмъ паритѣ, вследствие на което се е самохипнотизиралъ. Въ който денъ чуе за загубата на тия пари, той изгубва и ума си, и желанието за живѣене, за работа. Сънътъ на човѣка е особено хипнотично състояние, което природата често му налага. Щомъ го постави въ това хипнотично състояние, той заспива. Въ това време тя го прекарва отъ физическия въ астралния свѣтъ, дето му създава различни образи, смѣня едни сцени съ други. По този начинъ тя му създава най-разнообразенъ животъ, отъ който да запази споменъ въ будното си състояние и да започне да мисли. Чрезъ сънищата природата иска да създаде въ човѣка мисълъ. Мисълта се развива при голѣмо разнообразие.

И тъй, отъ всички се иска съзнателна работа, постепенно да развивате въ себе си добри качества и способности. Запримѣрь, ако искате да развивате търпение, направете следния опитъ: помолете десетъ души, ваши приятели, да ви убодатъ съ игла на десетъ различни мѣста, на единъ милиметъръ дълбочина, и сле-

дете презъ това време, ще изгубите ли равновесието си, или ще го запазите. По този начинъ вие ще се калите. Освенъ този опитъ, можете да направите още единъ. Събуите се боси и минете презъ нѣкоя нива, по която има цигански тръне. Като минете отъ единия до другия край на нивата, ще видите, доколко сте запазили разположението на духа си.

Човѣкъ се натѣква на сжщитѣ положения и въ живота. Лошитѣ мисли и чувства на хората не сж нищо друго, освенъ такива тръне, забодени на единъ милиметъръ дълбочина въ кожата на човѣка. Лошитѣ мисли и чувства сж подобни на ухапването отъ комаръ или отъ бълха. Тукъ ви щипне една лоша мисълъ, тамъ ви щипне едно лошо чувство, докато излѣзете отъ релситѣ на своето търпение. Ако равновесието ви не се наруши, това показва, че имате търпение. Ако равновесието ви се наруши, ще вземете четка и бои, ще рисувате картината на търпението. Ще повторите, ще потретите опита, докато най-после запазите равновесието си, и винаги ще бждете веселъ. Щомъ запазите равновесието си, ще знаете, че сте завършили картината на търпението.

Тия опити се отнасятъ само до ученицитѣ, и то за ония отъ тѣхъ, които сж силни. Слабитѣ не трѣбва да правятъ опититѣ, за да не губятъ изкуствено разположението на духа си. За тѣхъ сж достатъчни опититѣ, които животътъ имъ налага. Животътъ на хората е нареденъ така, че безъ да искатъ, ще пре-

търпят голѣми изпитания. Такива изпитания ще иматъ, че ще подскачатъ отъ болка. При това, нѣма приятели да ги щипятъ, но такива, които сж неприязнено разположени къмъ тѣхъ. Всички съвременни хора сж поставени на такива опити. Въ живота тѣзи опити не сж нищо друго, освенъ изпитанията, страданията и мъжнотиитѣ, които хората преживяватъ. Невидимиятъ свѣтъ постоянно подлага хората на такива опити, да види, доколко могатъ да издържатъ. Никой не може да се домогне до каква и да е сила на природата, докато не развие въ себе си съответни качества. Запримѣръ, нѣкой мисли, че е честенъ, благороденъ човѣкъ, че нищо не може да го съблазни. Даватъ на този човѣкъ десетъ хиляди златни стерлинги и го пращатъ нѣкъде да свърши съ тѣхъ една работа. После му даватъ още десетъ хиляди златни стерлинги да свърши друга работа. Той взима паритѣ, но колкото паритѣ се увеличаватъ, съ тѣхъ заедно се явява изкушението. Този човѣкъ започва да мисли: не мога ли да взема тия пари и да си свърша съ тѣхъ нѣкаква работа? Значи, човѣкъ може да бжде честенъ до известна степенъ, доколкото съдържа въ себе си елемента на честността. Представете си, че единъ честенъ човѣкъ е затворенъ и осъденъ на смъртъ. Той е далъ обещание, че нѣма да излѣзе отъ затвора, докато присъдата не се изпълни. Обаче, единъ добъръ неговъ приятелъ влиза въ затвора и му предлага да излѣзе.

Отваря вратата и му казва, че свободно може да излѣзе отъ затвора. Този човѣкъ започва да се бори, да се колебае, да излѣзе, или не, но не се решава, иска да издържи на обещанието си. Ако този честенъ човѣкъ е сжщевременно адептъ, който разполага съ знания, може да се дематериализира, но веднѣжъ далъ обещание да не излиза отъ затвора, докато не дойде деня на присъдата, той нѣма да се възползува отъ знанието си. Обаче, въ деня на изпълнение на присъдата му, той се дематериализира, и моментално изчезва предъ очитѣ на всички. По този начинъ сждитѣ, управницитѣ ще видятъ, че сж сгрѣшили, като сж осъдили свършено праведенъ човѣкъ. Праведниятъ никой не може да осъди на смъртъ. За него законъ не сжществува.

Следователно, както законътъ има две различни отношения — къмъ обикновения и къмъ праведния човѣкъ, така и моралътъ има двойко проявление: абсолютенъ моралъ — къмъ Бога и относителенъ моралъ — къмъ хората. Това значи: абсолютниятъ моралъ познава само отношения на човѣка къмъ Бога. Дойде ли въпросъ до отношения на човѣка къмъ хората, тамъ се прилага относителенъ моралъ. Отношенията на човѣка къмъ Бога всѣкога иматъ една и сжща цена, т. е. никога не се измѣнятъ. Отношенията на човѣка къмъ хората и къмъ всички живи сжщества сж измѣнчиви. Ако отношението

на човѣка къмъ Бога е право, то е въ сила да анулира всички останали отношения, къмъ кого и да е. Обаче, всички тия отношения не сж въ състояние да анулиратъ отношението на човѣка къмъ Бога. Запримѣрь, нѣкой иска да помогне на майка си, на баща си или на цѣлото човѣчество, заради което е готовъ да се откаже отъ истината, т. е. да измѣни на отношенията си къмъ Бога. — Това е погрѣшна мисль, това е неправилно заключение. Невъзможно е съ една добра постѣпка само човѣкъ да помогне на майка си, на баща си или на цѣлото човѣчество. Когато отношенията на човѣка къмъ Бога сж прави и на първо мѣсто поставени, само тогава той ще бжде въ състояние да помага на хората, както и на всички живи същества. Дръжте въ ума си мисльта, че само отношенията на човѣка къмъ Бога иматъ еднаква стойность за всички времена и епохи, а останалитѣ отношения сж относителни и промѣнчиви.

Като ученици, бждете внимателни къмъ себе си, да не натрупвате въ никоя частъ на организѣма си повече енергия, отколкото трѣбва. Пазете се отъ натрупване на енергия. Природата не търпи никакви излишѣци. Кога човѣкъ натрупва повече енергия въ себе си? Когато започне да мисли, че е осигуренъ. Срѣщате единъ човѣкъ слабъ, кокалестъ. По едно време работитѣ му трѣгватъ добре, той започва да забогатѣва. Като забогатѣе, за-

почва да мисли, че се е осигурилъ, че нищо вече не му трѣбва. Съ забогатѣването си, той престава да мисли. Гледате, този човѣкъ постепенно надебелява, пълнѣе, става като чорбаджия, натрупва излишна енергия въ себе си. Защо човѣкъ иска нѣкога да надебелѣе, да стане пълненъ? — За да заеме по-голъмо пространство, да стане по-внушителенъ, да обърне внимание на хората. Въ сжщность, кое опредѣля пространството? — Мисльта. Крайниятъ предѣлъ, до който една мисль може да простре своята деятелность въ пространство, опредѣля нейната сила. Времето пъкъ опредѣля вътрешното съдържание на мисльта, т. е. нейната трайность. Чувствата на човѣка опредѣлятъ смисъла — духътъ на мисльта.

Значи, всѣка мисль се разглежда първо по обемъ, какъвъ обемъ заема въ пространство, т. е. каква е външната ѣ форма. После се разглежда вътрешното съдържание на мисльта и най-после нейния смисль. Мисльта се движи по права линия. Вътрешното ѣ съдържание, т. е. чувствата, които изпълватъ мисльта, ѣ придаватъ крѣгообразна форма. Значи, правата линия опредѣля формата на мисльта. Крѣгътъ опредѣля съдържанието на мисльта. Въ такъвъ случай вие имате идеята за време и пространство. За обяснение на тази идея, ще си послужи съ стиха, който апостолъ Павелъ е казалъ: „Любовъта е плодъ на Духа“. Любовъта е форма-

та. Животът е обяснение, т. е. съдържание на тази форма. Духът е смисълът. Той осмисля нъщата. Когато казваме „Бог е Любов“, разбираме изявения, проявения свѣтъ. Да се прояви Любовта Божия, това значи, да се прояви Божественият свѣтъ. Когато се говори за живота, подразбираме специална проява на Божията Любов отъ всички живи същества. Всѣко живо същество проявява любовта по свой специфиченъ начинъ. Това представя неговиятъ животъ. Богъ е Любов — това подразбира цѣлокупниятъ животъ, пълнотата на любовта. Животътъ, изразенъ чрезъ всички живи същества, представя частично, индивидуално проявяване на любовта.

Сега, да изразимъ идеята за време и пространство въ следната форма. Цѣлиятъ човѣкъ представя съвкупностъ отъ време и пространство. Главата представя пространството, необятността, затова е ненаситна. Чрезъ главата човѣкъ мисли, какво и кое мѣсто да заеме. Ненаситността на главата се вижда отъ ламтежа на човѣка къмъ знания. Колкото знания и да има, той все повече иска да придобие. Той иска много кжщи, много хамбари, но умниятъ вижда, че и съ една стая може да преживѣе. Тѣлото на човѣка пѣкъ представя времето. Значи, тѣлото представя вѣтрешното съдѣвжание на главата. Действително, развитието на главата се проектира чрезъ тѣлото. Проявената деятелност на цѣлото тѣло представя смисъла на главата. Сто-

махътъ, сравненъ съ главата, приема много по-малко. Колкото много храна да приема човѣкъ, стомахътъ му лесно се напълва. Главата, обаче, много приема и всѣкога ненаситена остава. Колкото да ѝ се дава, тя още иска. И тъй, когато живѣе въ мисълта си, човѣкъ се движи въ пространството. Когато живѣе въ сърдцето си, той се движи въ времето, въ съдържанието на нъщата.

Какъ разглеждатъ съвременнитѣ философи понятията за време и пространство: като реалностъ или като относителностъ? Нѣкои казватъ, че нъщата съществуватъ извънъ времето и пространството. Това значи, че нъщата съществуватъ извънъ свѣта на тритѣ измѣрения. Запримѣръ, нарикуватъ една картина на платно. Тази картина е поставена на плоскостъ; значи, тя се простира въ свѣта на второто измѣрение. Обаче, същата картина може да се извае, да се изработи като статуя, да се представи въ свѣта на третото измѣрение. Най-после, същата картина може да се представи извънъ тритѣ измѣрения, да се нарисува въ мисълта. Това наричатъ философитѣ състояние извънъ времето и пространството. Какво представя тогава кржгътъ? Кржгътъ не представя цѣла идея, но малка, микроскопическа частъ отъ цѣлата идея, отъ реалността. Кржгътъ е частъ отъ сферата, а сферата е тѣло отъ триизмѣрния свѣтъ.

Това сж отвлѣчени идеи, които водятъ въ неразбрана за васъ областъ, безъ никакво

телството влизатъ шесть елемента. Всѣки елементъ е взетъ въ строго опредѣлено процентно отношение. За да бже приятелството устойчиво, разумността (Р) трѣбва да съставя 3% отъ цѣлото; милосърдието (М) — 5%; съвѣстѣта (С) — 9%; твърдостѣта (Т) — 6%; самоуважението (СУ) — 7%; дружелюбието (Д) — 7%. Сжщитѣ числа могатъ да се взематъ като числители на дробѣ, чиито знаменатели сж: 6, 8, 10, 12, 15 и 16. Общиятъ сборъ на числителитѣ 3, 5, 9, 6, 7, 7, е 37. Общиятъ сборъ на знаменателитѣ е 67. Тогава ще имате дробитѣ: $\frac{3}{6}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{10}$, $\frac{6}{12}$, $\frac{7}{15}$ и $\frac{7}{16}$. Ще приведете тия дробѣ къмъ общъ знаменателъ, който ще ви послужи като методъ за работа. Общиятъ сборъ на числителитѣ — 37 и общиятъ сборъ на знаменателитѣ — 67 даватъ нова дробъ $\frac{37}{67}$. Събираме сбора отъ цифритѣ имъ и получаваме $\frac{3+7}{6+7} = \frac{10}{13} = \frac{1+0}{1+3} = \frac{1}{4}$. Събираме

числителя и знаменателя: $1+4=5$. Това е философско съкращаване на дробитѣ. Тѣй щото, да намѣрите съкратената формула на приятелството, трѣбва да съберете числата $1+4$. Като ги съберете, ще получите числото петъ — човѣкътъ. Единицата представя Божественния принципъ; четворката — животинския принципъ, т. е. човѣкъ, въ когото самосъзнанието не е още пробудено. За да проработи тази формула въ човѣка, той трѣбва да намѣри Божественото въ себе си. Въ това седи смисълътъ на живота.

Като знаете това, започнете да работите. Вие имате вече основата — числото петъ, върху което, като върху почва, можете да садите, т. е. да градите вашия животъ. Въ дробѣта $\frac{1}{4}$ и дветѣ числа сж киселини: единицата е киселина отъ първа степенъ, а четиритѣ — киселина отъ втора степенъ. Степенъта подразбира силата на киселинитѣ и на основитѣ. Числото петъ представя основа отъ втора степенъ. Киселината - единица разтваря всичко въ себе си. И тѣй, истинското приятелство е създадено отъ дробъ, която за числителъ има единица, а за знаменателъ — четири.

За дробитѣ $\frac{3}{6}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{10}$, $\frac{6}{12}$, $\frac{7}{15}$ и $\frac{7}{16}$ можемъ да кажемъ следното: дробѣта $\frac{3}{5}$ представя частъ отъ Божествената разумность; $\frac{5}{8}$ — частъ отъ Божественото милосърдие; $\frac{9}{10}$ — частъ отъ Божествената справедливостъ. Азъ взимамъ думата справедливостъ вмѣсто съвѣсть, защото за Бога не може да се каже, че има съвѣсть. Богъ е справедливъ, а не съвѣстенъ. Дробѣта $\frac{6}{12}$ представя частъ отъ Божественото търпение, което на човѣшки езикъ наричаме твърдостъ. Само твърдиятъ човѣкъ, а не упоритиятъ, може да бже търпеливъ. Дробѣта $\frac{7}{15}$ представя частъ отъ самоуважението на човѣка. Такъвъ човѣкъ никога не измѣня на думата си. Дробѣта $\frac{7}{16}$ представя частъ отъ дружелюбието на човѣка, т. е. отъ закона на любовта. Сега, като съберемъ числителя и знаменателя на всѣка дробъ по отдѣлно, ще получимъ следнитѣ числа:

$\frac{3}{6} - 3 + 6 = 9$; $\frac{5}{8} - 5 + 8 = 13$, а $1 + 3 = 4$;
 $\frac{9}{10} - 9 + 10 = 19$, а $1 + 9 = 10$; $\frac{6}{12} - 6 + 12 = 18$, а $1 + 8 = 9$; $\frac{7}{15} - 7 + 15 = 22$, а $2 + 2 = 4$.
 $\frac{7}{16} - 7 + 16 = 23$, а $2 + 3 = 5$. Числата работят при създаване приятелство между двама души. За да видите, дали приятелството между двама души ще бжде устойчиво, вие трѣбва да разгледате, какво е било съчетанието на планетитѣ въ момента на създаване на това приятелство. Приятелството може да бжде устойчиво, когато въ момента на създаването му сж взели участие Венера, Юпитеръ, Меркурий и Слънцето. Когато Марсъ, Сатурнъ и Луната се вмъкнатъ въ приятелството, тѣ непременно ще подкопаятъ основитѣ му. Нѣма да мине много време, ще видите, че основитѣ на приятелството започватъ да се клатятъ. Когато Марсъ дойде въ приятеля ви, всѣка ваша дума може да го предизвика. Когато Сатурнъ влѣзе въ приятеля ви, той ще започне да се съмнява въ всѣка ваша дума. И най-после, когато Луната влѣзе въ него, той ще почне да забърква каша. Луната ще види, какъ се е проявилъ Марсъ, какъ се е проявилъ Сатурнъ, ще прибави нѣкакви опашки къмъ всичко това и повече ще забърка работитѣ. Следъ нея приятелството изчезва. Изобщо, Луната не помага прѣмо за растенето на растенията, но косвено само имъ помага. Когато Луната грѣе, растенията спиратъ своя процесъ на растеж. Щомъ тя се скрие, тѣ започватъ да растатъ. Най-бързо растенията се развиватъ на слън-

чева свѣтлина. Понеже Луната събужда завистъта у човѣка, растенията се криятъ отъ нея, въ смисълъ, преставатъ да се развиватъ. Следователно, когато човѣкъ завижда, казваме, че Луната е взела надмощие въ него.

Ученикътъ трѣбва да изучава астрологията, да познава влиянието на планетитѣ върху себе си и съзнателно да имъ се противопоставя или подава — споредъ лошото и доброто имъ въздействие. Понѣкога човѣкъ се разполага воинствено, готовъ е да воюва, да вади ножъ. Той се намира подъ влиянието на Марсъ. Ако въ това време дойде и Луната, съ своето отрицателно влияние върху човѣка, тя веднага туря опашки, заблуждения и лъжи къмъ неговото състояние, и той, както е воинствено разположенъ, започва да си въобразява, че като вади ножъ, всичко може да направи. Това сж заблуждения, преувеличени състояния, които идатъ отъ Луната. Тя обича да заблуждава, да лъже хората. Защо? — Защото въ отрицателното си влияние, нейниятъ кредитъ е въ лъжитѣ и заблужденията. Сатурнъ внася съмнението, подозрението въ човѣка. Но трѣбва да знаете, че всѣка планета указва и добро, положително въздействие върху човѣка, а не само отрицателно. Венера, като планета отъ женски родъ, има слабостъ къмъ любовта. Ако се влюби въ Марсъ или въ Сатурнъ, тя взима тѣхнитѣ качества, смѣсва ги съ своитѣ, и тогава проявява низходящото си влияние върху човѣка. Когато Сатурнъ е

въ съчетание съ Венера, той има влияние върху нея, и тогава въ любовта влиза отрицателния елементъ на Сатурна — съмнение, подозрителностъ въ любовта. Когато Венера е въ своето възходяще състояние, тя влияе на Сатурна. Той ѝ се подчинява, слуша я и върви въ нейнитѣ стѣпки.

Размишление.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростѣта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

✱

28. Лекция отъ Учителя, държана на 9 май, 1923 г. София.

Отношение на природнитѣ сили къмъ човѣшката душа.

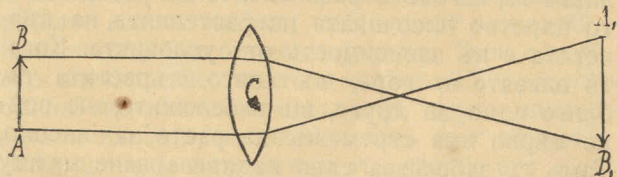
— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростѣта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Чете се резюме на 19. лекция отъ първа година.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате силитѣ на природата, понеже тѣ иматъ отношение къмъ човѣшката душа. Тѣй както сега изучавате природата, отъ една страна, вие я разглеждате като отражение на вашия вътрешенъ свѣтъ, а отъ друга страна, вие разглеждате физическия свѣтъ извънъ себе си и казвате: Това е природа. — Не, външниятъ свѣтъ, природата трѣбва да се изучава по особенъ начинъ.

фиг. 1.

Представете си сега, че предъ окото ви — С се намира предметъ АВ. (фиг. 1). Вие наблюдавате отвънъ и не знаете, какъвъ е пред-

метът АВ. Да допуснемъ, че свѣтлината, която реагира на вашето око, минава презъ него и хвърля сѣнка. Понеже лъчитѣ минаватъ презъ лещата С на око то и се отразяватъ на другата страна, ние получаваме образъ, обратенъ на АВ и по-голямъ отъ него — A^1B^1 . Предметътъ АВ е реаленъ, A^1B^1 е негово отражение, като въ огледало. Следъ това вие наново проектирате отражението A^1B^1 навънъ. Това отражение реагира върху центъра на вашия мозъкъ. Това става въ нѣколко фази, които сега нѣма да обяснявамъ. Следъ това вие придобивате известна идея за предмета и започвате да го описвате. Предметътъ АВ може да бѣде неодушевенъ, а може да бѣде и човѣкъ, съ височина около 165 см. — нормална мѣрка за срѣдния ръстъ на човѣка. Височината на този субектъ опредѣля неговия стремежъ нагоре. Колкото по-високъ ръстъ има човѣкъ, толкова по-благоприятни сж условията за неговото развитие. И въ растителното царство височината на растенията, на дърветата е въ зависимостъ отъ условията. Когато влизате въ гора, въ която дърветата сж близо едно до друго, ще забележите, че всѣко дърво има стремежъ да расте на високо. Тамъ се забелязва едно надпреварване между дърветата, всѣко едно иска да израсте по-високо отъ съседнитѣ. Този стремежъ е много естественъ: всѣко дърво иска да се издигне надъ другитѣ, да не го засѣнчватъ, да не го лишаватъ отъ слънчевата свѣтлина.

Каква е разликата между низкия и високия човѣкъ? Като говоримъ за низкъ и високъ човѣкъ, трѣбва да имаме предъ видъ, въ какво отношение този човѣкъ е низкъ или високъ. Има нѣколко вида височини: физическа, морална и интелектуална. Лесно е човѣкъ да измѣри своята физическа височина, но какъ ще измѣри моралната и умствената си височина? Тѣй както разглеждамъ този въпросъ, той е отвлъченъ. Защо? — Защото не виждате вътрешнитѣ връзки на живота. Въ това отношение всѣка наука е дотолкова реална, доколкото има приложение въ живота. За всѣко нѣщо трѣбва да имате ясна представа, да не се заблуждавате, да не губите времето си напразно. И тогава ще знаете, че истинскиятъ, реалниятъ животъ е духовниятъ, защото величинитѣ, съ които той борави, сж постоянни, неизмѣнни. Мислите ли, че отражението, което се е получило въ вашия мозъкъ, ще ви даде истинско понятие за предмета? Запримѣрь, срѣщате единъ човѣкъ, който ви се вижда интелигентенъ, благороденъ, учтивъ. Това е първото впечатление отъ този човѣкъ. Следъ една година вие имате вече съвсемъ друго мнение за него. Казвате, че този човѣкъ не е толкова благороденъ и интелигентенъ, както сте мислили. Какви доказателства имате първоначално, възъ основа на които казахте, че този човѣкъ е благороденъ и интелигентенъ? Ако запитате единъ математикъ за отличителнитѣ белези или признаци на нѣщо, той веднага ще

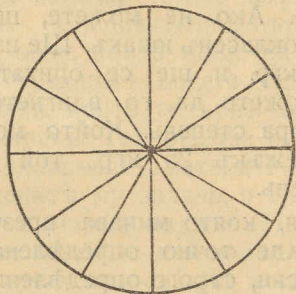
ги изтъкне и после, въз основа на тях, ще може да решава всъка задача извъ областта на математиката. Щомъ може да решава всъка задача, той е първокласенъ математикъ.

Следователно, първокласенъ математикъ е онзи, който може да решава не само съществуващитъ досега задачи въ космоса, но и ония, които тепърва ще предстоятъ да се решаватъ. Той решава всички задачи 100%. Второкласниятъ математикъ решава 75% отъ даденитъ му задачи, а третокласниятъ само 25% отъ всички задачи. Последниятъ математикъ ще ви бжде най-малко полезенъ. Ако въ 25 случая ви освѣтли и напъти, въ 75 случая ще ви заблуди. Такива степени, такива категории срѣщаме и въ моралния животъ на хората. Първокласенъ моралистъ е онзи, който решава задачитъ си 100%; второкласенъ е онзи, който решава задачитъ си 75%, а третокласенъ, който решава задачитъ си 25%. Колко задачи ще решите, ако имате единъ учителъ отъ трета катетория? — Едва 25%. Мислите ли, че този учителъ ще ви изведе на пѣтя съ здравъ грѣбнакъ? Вие ще срещнете първокласния учителъ на физическия свѣтъ, второкласния — въ духовния, а третокласния — въ Божествения свѣтъ. Като норма за всѣко нѣщо, азъ взимамъ мѣрката 75%. Ако искате да знаете, колко сте силенъ, вземете чувалъ отъ 100 кгр. тежестъ и се опитайте да го вдигнете. Ако не можете, ще знаете, че не сте първокласенъ юнакъ. Ще извадите отъ

ко нѣщо, азъ взимамъ мѣрката 75%. Ако искате да знаете, колко сте силенъ, вземете единъ чувалъ отъ 100 кгр. тежестъ и се опитайте да го вдигнете. Ако не можете, ще знаете, че не сте първокласенъ юнакъ. Ще извадите отъ чувала 25 кгр. и ще се опитате да го вдигнете. Ако можете да го вдигнете, вие сте юнакъ отъ втора степенъ. Който може да вдига чувалъ, тежъкъ 25 кгр., той е юнакъ отъ трета степенъ.

И тъй, всѣка идея, която минава презъ ума ви, трѣбва да бжде точно опредѣлена. Щомъ идеитъ ви сж ясни, строго опредѣлени, вие ще прогресирате все повече и повече, докато дойдете до постепенно увеличаване на процента. Ако нѣкога сте решавали 75% отъ задачитъ си, после ще решавате 76%, 77%, докато единъ день стигнете до 100%, когато ще влѣзете въ категорията на първокласнитъ ученици. Тѣзи ученици живѣятъ въ Божествения свѣтъ, дето всичко е живо, интелигентно. Въ Божествения свѣтъ всички сжщества мислятъ. И краката на тия сжщества мислятъ, както главитъ имъ. Тѣ решаватъ задачи съ краката си така, както ги решаватъ съ главитъ си. Сжществата отъ Божествения свѣтъ иматъ форма на кръгъ, и живѣятъ въ центъра на този кръгъ. Отъ центъра на този кръгъ (фиг. 2), излизатъ радиуси къмъ всички точки на кръга. Тѣзи радиуси сж проекции на мисли, които показватъ, че всѣка частица,

всѣка клетка на тия сѣщества е жива, интелигентна и способна да мисли. Тѣ проектиратъ своето съзнание навсѣкжде. Животътъ въ този кръгъ се отличава съ висша, интензивна деятелностъ.

фиг. 2

Въ Божествения свѣтъ всичко е въ пълнота — 100%. Въ ангелския свѣтъ деятелността се намалява, става 75%. Щомъ слѣзете на физическия свѣтъ, деятелността се намалява още повече. Тамъ имате 25% съзнателна деятелностъ и 75% — несъзнателна. Съ други думи казано: на физическия свѣтъ 25% отъ сѣществата сж будни, а 75% — спятъ; въ ангелския свѣтъ 75% сж будни, а 25% спятъ. Въ Божествения свѣтъ 100% отъ сѣществата сж будни. Това всѣки може да провѣри въ себе си. Нѣкога умътъ ви е буденъ, свѣтъль, мислите добре. Нѣкога, обаче, на става едно умствено помрачаване, не можете право да мислите. Понѣкога вие мислите, че сте разрешили всички въпроси въ живота си; другъ пжтъ мислите, че нищо не сте разрешили. Въ коя категория сте попаднали, когато мислите, че нищо не сте разрешили? — Въ третата. — Споредъ мене, вие сте въ по-дол-

на категория: четвърта, пета и т. н. Ако бѣхте въ трета категория, вие щѣхте да имате норма — 25%. Вие сте по-долу отъ категорията на 25%, дето се раждатъ илюзии на живота. Тази е причината, когато съ васъ ставатъ бързи, рѣзки промѣни. Днесъ мислите едно, утре — друго. Днесъ вѣрвате въ приятеля си, утре се съмнявате въ него и започвате да го подозирате.

Сега, давали ли сте си отчетъ, на какво се дължатъ бързитѣ промѣни, които ставатъ съ всѣки човѣкъ? Всѣка промѣна, която създава низходящи състояния у човѣка, се дължи на прекжсване връзката между Божествения и човѣшкия свѣтъ, или на прекжсване връзката между умствения и сърдечния свѣтъ. Такива прекжсвания ставатъ и въ моралния свѣтъ. За да запази своето добро състояние, за да не ставатъ рѣзки промѣни въ човѣка, той трѣбва да възстанови връзката си съ Божествения свѣтъ, да възстанови връзката между ума и сърдцето си. Да възстанови човѣкъ връзката си съ Божествения свѣтъ, това значи да възстанови връзката между ума, сърдцето и волята си. Когато наруши тази връзка, човѣкъ изпада въ голѣмъ мракъ, въ тъмнина на съзнанието, ходи натуку-натамъ, лута се, никжде не може да намѣри подслонъ. Коя е причината за това състояние? Причината за това сж неговитѣ приятели, съ които той е билъ свързанъ. Той се е свързалъ съ приятелитѣ си въ момента, когато тѣ сж били въ залѣзъ слънце,

т. е. когато сж били на почивка. Всѣки е изпитвалъ това състояние: ходитѣ отъ врата на врата, тукъ хлопате, тамъ хлопате — никой не ви отваря. Като се почувствувате самотенъ, изоставенъ, казвате: Не струва човѣкъ да живѣе, не съществува приятелство въ свѣта. — Кой е виновенъ за това? — Вие сте виновни. Погрѣшката е у самитѣ васъ. Вие сте избрали най-неблагоприятния моментъ за посещение. Когато искате да посетите единъ свой приятелъ, идете при него презъ деня, когато слънцето грѣе, когато е буденъ, а не когато спи.

Какъ може човѣкъ да се освобождава отъ мрачните състояния на своя духъ, отъ тъмнитѣ състояния на своето съзнание? За да се освободи отъ тия състояния, човѣкъ трѣбва да отправи мисълта си къмъ Божественото съзнание, което прониква цѣлия козмосъ, и да се свърже съ него, безъ никаква критика, безъ никакво колебание и съмнение. Ако успѣе да направи това, той ще изпита едно приятно настроение, което ще се превърне въ хубаво, топло чувство; чувството пъкъ ще се превърне въ свѣтла, възвишена мисълъ. И тогава, човѣкъ нѣма да усѣти, какъ мрачното му състояние ще изчезне, ще се вдигне отъ съзнанието му, както се разпрѣсватъ облацитѣ отъ мрачно, потъмнѣло небе. Въ нѣкои случаи свѣтскитѣ хора се справятъ съ тия състояния по-лесно, отколкото окултнитѣ ученици, понеже тѣ развиватъ своя практически умъ и си служатъ само съ една философия. Тѣ не се хвърлятъ

отъ една философия на друга, не търсятъ и не се спиратъ върху възгледитѣ на различнитѣ философи, както често постѣпватъ нѣкои окултни ученици. Запримѣръ, тѣ се спиратъ върху възгледитѣ на нѣкои философи за обективния или външния свѣтъ и за субективния или вътрешния свѣтъ и казватъ, че субективниятъ свѣтъ, т. е. това, което човѣкъ преживява въ себе си, е по-реално отъ онова, което го заобикаля отвънъ. Въ сжщностъ, субективниятъ свѣтъ има свое отражение въ обективния свѣтъ, и обратно: обективниятъ свѣтъ има свое отражение въ субективния. Съ други думи казано: всѣки външенъ обектъ се отразява у човѣка, въ неговия субективенъ свѣтъ. И всѣко субективно преживяване на човѣка има свой външенъ изразъ. Докато външниятъ свѣтъ се отразява въ вътрешния свѣтъ на човѣка, той не е още въ реалността на живота. И докато вътрешниятъ му свѣтъ се отразява въ външния, човѣкъ не е още въ реалността на живота. Божествениятъ свѣтъ е абсолютна реалностъ, безъ никакво отражение. Когато се качите на една добре узрѣла круша и опитате плодоветѣ ѝ, трѣбва ли да се интересувате отъ сѣнката на тази круша?

Следователно, докато се интересува отъ субективни и обективни нѣща, човѣкъ живѣе съ сѣнкитѣ на нѣщата. Той е далечъ още отъ истината. Запримѣръ, дойде нѣкой при васъ и ви казва, че еди-кой си говорилъ лоши думи по вашъ адресъ. Вие веднага се настрой-

вате и сте готови да скжсате всѣкакви отношения съ този човѣкъ. Защо бързате да се настройвате противъ този човѣкъ? Преди всичко, това е субективна преценка на тия думи, както отъ страна на онзи, който ги предава, така и отъ ваша страна. Отде знаете, какво се съдържа въ думитѣ, които вие наричате обидни? Може би този човѣкъ е ималъ съвсемъ друго нѣщо въ ума си, когато е изказалъ тия думи, и по нѣкакво особено съвпадение на условията, тѣ сж прозвучали неправилно въ ушитѣ на онзи, който ги предава. Хората, изобщо, се подаватъ на известни съвпадения на нѣщата, повлияватъ се отъ тѣхъ, вследствие на което си създаватъ криви понятия. Това се забелязва въ обикновенитѣ отношения на хората, това се забелязва и въ науката. Такова съвпадение съществува между материята и духа, поради което хората приематъ материята за нѣщо реално, а духътъ — за нѣщо нереално. Съвпадението се заключава въ това, че понеже умътъ на човѣка възприема външнитѣ впечатления чрезъ материята, той приема нея за нѣщо реално. Дали ще пипне нѣщо, дали ще го вкуси, дали ще го помирише, дали ще го види или чуе, човѣкъ все ще си послужи съ едно отъ петтѣ физически сѣтива, затова той казва, че всичко въ свѣта е материя. Човѣкъ не се спира да размисли, че като пипа съ ржцетѣ си, тѣ не сж нищо друго, освенъ щипци, съ които духътъ си служи. Материята представя щипцитѣ на

онзи интелигентенъ факторъ — духътъ, който истински провѣржава и изучава нѣщата. Ако духътъ не действуваше въ ржката, въ езика, въ носа, въ окото и въ ухото на човѣка, той не би познавалъ нито външния, нито своя вътрешенъ свѣтъ.

Значи, материята представя външни пособия, чрезъ които духътъ си служи. Материята представя съвокупностъ отъ живи, но спещи сжщества, съ които духътъ си служи като съ спомагателни срѣдства, за да се прояви той на физическия свѣтъ. Безъ материя духътъ не може да се прояви. Материята е сборъ отъ спещи сжщества; духътъ е сборъ отъ пробудени сжщества, които всѣки моментъ сж готови за дейностъ, за творчество. Когато човѣкъ спи, всички образи за него сж разхвърляни; когато е буденъ, всички образи за него се намиратъ въ една последователна, непрекъснута връзка. Ето защо, когато се казва, че човѣкъ е материалистъ, това показва, че той е въ спещо състояние, спещъ духъ. Когато се казва за нѣкой, че е духовенъ човѣкъ, или идеалистъ, това показва, че той се е събудилъ вече, станалъ е отъ дълбокъ сънъ. Когато се казва за нѣкой, че е Божественъ човѣкъ, това показва, че той е започналъ вече да работи, да твори. И тѣй, материалистътъ спи; духовниятъ се събужда, а Божествениятъ човѣкъ работи. Това сж състояния, презъ които човѣкъ минава не само веднѣжъ, но нѣколко пжти презъ живота си. Тѣ се преповтарятъ.

Съвременнитѣ хора, а специално окултнитѣ ученици, като не познаватъ тия нѣща, като не познаватъ тайнитѣ на природата, мислятъ, че всичко могатъ да постигнатъ по магически начинъ: като мръднатъ магическата пръчица, всичко се нарежда споредъ желанието имъ. Обаче, тѣ виждатъ, че не става така. Нѣкой намисли нѣщо, вижда му се проста работа. Щомъ се заеме да го направи, вижда, че нищо не излиза. Другъ намисли да напише нѣщо грандиозно, но като седне да пише, вижда, че не е така лесно, както си го представялъ. Всѣка Божествена идея, или всѣко Божествено чувство, които проникватъ въ ума и сърдцето на човѣка, сж строго опредѣлени. Тѣ не търпятъ никакъвъ недоимъкъ, нито най-малкъ излишъкъ. Ако можете да ги изразите точно, както сте ги възприели, вие сте си послужили съ магическата пръчица. Така изнесени идеитѣ, или чувствата, тѣ внасятъ пълно задоволство, пълно удовлетворяване въ човѣшката душа. Ако не се изнесатъ по този начинъ, въ душата на човѣка остава известна празнина, която той иска по нѣкакъвъ начинъ да задоволи. И ако не попадне на нѣкаква Божествена идея или на нѣкое Божествено чувство, той ще запълни празнината въ себе си съ нѣщо човѣшко, което ще му създаде редъ мъжнотии и страдания.

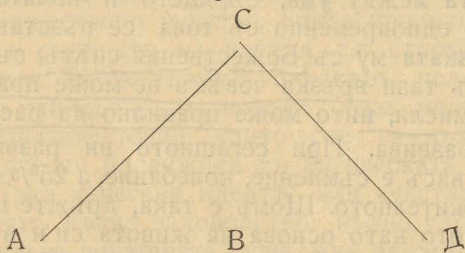
Сега, като млади, предъ васъ стои бждешето ви, за което трѣбва да работите. Едни отъ васъ изучаватъ математика, други —

философия, трети — музика, четвърти — художество и т. н. Всичко това целъ ли е въ живота ви? — Не, изучаването на разнитѣ науки не може да бжде целъ въ живота на ученика. Тѣ сж само срѣдство за постигане на нѣщо. Защо? — Защото, ако влѣзете въ Божествения свѣтъ, ще видите, че наукитѣ тамъ иматъ съвсемъ друго разпредѣление въ сравнение съ тѣзи на земята. На земята науката служи само да свърже ума, сърдцето и волята на човѣка въ едно, т. е. да възстанови връзката между тѣхъ. Щомъ се възстанови връзката между ума, сърдцето и волята на човѣка, едновременно съ това се възстановява връзката му съ Божествения свѣтъ, съ Бога. Безъ тази връзка човѣкъ не може правилно да мисли, нито може правилно да расте и да се развива. При сегашното ви развитие, 75% у васъ е съмнение, колебание, а 25% само е положителното. Щомъ е така, дръжте положителното като основа на живота си и върху него градете. Съмненията оставете настрана, не се занимавайте съ тѣхъ. Тѣ сж чужда, опасна областъ, въ която не трѣбва да влизате. Като ученици, вие трѣбва да усиляте волята си, безъ да бждете своенравни; вие трѣбва да развивате морални чувства въ себе си, безъ да се афектирате; вие трѣбва да давате предимство на идеи въ ума си, безъ да се спирате върху преходни мисли. По този начинъ само можете да развиете въ себе си

нѣщо постоянно, положително, на което всѣкога да разчитате.

За следния път ще ви дамъ темата: „Най-опредѣлената мисль въ човѣшкото съзнание“. Тази тема се отнася до сегашното ви развитие, а не до това, което нѣкои автори, изобщо, нѣкои учени или философи разбиратъ.

Сега искамъ да отговоря отчасти на въпроса, отде произтичатъ противоречията въ живота. Представете си, че точка А на фиг. 3 е едно мислещо същество, което проектира мисльта си по направление на точка В —

фиг. 3

единъ живъ обектъ. Изобщо, човѣшката мисль всѣкога се проектира къмъ нѣкой живъ обектъ. Нѣкой казва, че мисли за тебешира. — Не, човѣкъ не може да мисли за тебеширъ, за черна дъска, или за другъ нѣкакъвъ неодушевенъ предметъ. Човѣкъ може да мисли за неодушевени предмети дотолкова, доколкото тѣ сж свързани съ даденъ човѣкъ, съ нѣкое живо, съзнателно същество. Човѣкъ

може да мисли само за живото, за съзнателното, за благородното, за възвишеното въ свѣта. Вънъ отъ това мисль не съществува. Ако едновременно и съществото Д (фиг. 3) проектира мисльта си къмъ В, тогава А и Д иматъ една обща допирна точка въ своята мисль. Това е първата среща на тия същества на физическия свѣтъ. Ако съществото Д има по-голямъ стремежъ и пожелае да се влѣе въ А, последното същество ще изпита желание да бѣга. Защо? — Защото не може да издържи на това напрежение, на тази силна енергия. Въ него може да стане експлозия, вследствие на което той има желание да бѣга. Същество А се намира вече въ известно противоречие. Значи, голѣмата любовъ на хората понѣкога е причина за противоречия въ живота. За да се спасятъ съществата А и Д отъ противоречия, на помощъ имъ идва друго едно същество С, съ по-високо съзнание, съ по-голямъ интеллигентностъ отъ тѣхната, и започва да ги привлича къмъ себе си. Тѣ веднага насочватъ мисльта си къмъ този новъ обектъ С, отправятъ енергиитѣ си къмъ него, и по този начинъ намиратъ целъ въ живота си. Въ този случай целта на съществата А и Д става по-възвишена. Тѣ започватъ да се движатъ не само на физическия, но и въ духовния свѣтъ, като образуватъ тригълника АСД.

Следователно, за да се създаде целъ, или нѣкакъвъ високъ идеалъ въ живота на човѣка, той непременно трѣбва да свърже мисльта си

съ друго нѣкое сѣщество, а после и двамата заедно да отправятъ енергиитѣ на мисълта си къмъ трети високъ, възвишенъ центъръ — С. Този центъръ, този обектъ може да бѣде Богъ. Само при това положение човѣкъ ще се освободи отъ противоречията. Тѣй щото, когато двама души се обичатъ, тѣ трѣбва да отправятъ енергиитѣ си къмъ трети центъръ — С, общъ и за двамата. Този центъръ трѣбва да бѣде нѣкакъвъ високъ идеалъ, или нѣкое възвишено сѣщество, което да е въ състояние да регулира енергиитѣ на сѣществата А и Д. Иначе, остане ли да преливатъ енергиитѣ си единъ въ другъ, тѣ ще се сблъскатъ, ще експлодиратъ, ще се изгубятъ въ пространство. За да не стане това, на ученицитѣ въ всички школи се казва: Учениктѣ трѣбва да има едно вѣруу, единъ идеалъ, една цель! Дали сте музиканти, поети, философи или учени, на всички се проповѣдва любовъ къмъ Бога. Нека Богъ бѣде центърътъ С. Нека Той бѣде обектътъ, къмъ когото всѣка душа да се стреми, да прелива своитѣ енергии. Само при това положение човѣкъ ще има цель, която ще осмисли неговия животъ. Следователно, и на васъ казвамъ: Самоопредѣлете се! Това значи: създайте си такъвъ идеалъ, такава цель, такава идея, такъвъ обектъ, къмъ който безопасно да отправяте енергиитѣ си. Този обектъ може да бѣде само Богъ. Двама по двама всички хора трѣбва да се отправятъ къмъ този обектъ. Когато въ отношенията на двама души се яви

най-малка дисхармония, най-малкото противоречие, това показва, че тѣ сж измѣнили на своето вѣруу, изгубили сж идеята си, изгубили сж цельта си, къмъ която първоначално сж се стремѣли.

И тѣй, докато човѣкъ отправя мисълта и чувствата си къмъ единъ центъръ С, съ повисоко съзнание отъ своето, той всѣкога ще се ползува отъ свѣтлината на това съзнание, която постепенно ще се усилва. Раздвои ли се съзнанието на човѣка, той се намира вече предъ още единъ центъръ С', вследствие на което свѣтлината му се намалява. Въ този случай противоречията сж неизбежни. Защо? — Невъзможно е едно семе да се посажда и да расте едновременно на две мѣста. Невъзможно е единъ орѣхъ да се посажда на две различни мѣста. Обаче, следъ време, когато този орѣхъ израсте и даде десетъ орѣха, има възможностъ вече тия десетъ орѣха да се посадятъ на десетъ различни мѣста. И въ този случай десеттѣ орѣха пакъ ще иматъ единъ общъ центъръ С, къмъ който ще се стремятъ. Този общъ центъръ е слънцето. Следователно, когато двама души се обичатъ, енергиитѣ имъ трѣбва да се отправятъ къмъ общия центъръ С, съ който заедно да образуватъ тригълника АСД. Други двама души пакъ ще образуватъ тригълникъ помежду си и т. н. Обаче, между всички тригълници ще има известно съотношение. Всички тригълници ще иматъ общъ центъръ С.

Само при това положение душитѣ могатъ правилно да се развиватъ. Докато този законъ се спазва, и хармонията между душитѣ нѣма да се нарушава. Не се ли спазва този законъ, всѣкава хармония изчезва. Когато ученицитѣ въ класа нѣматъ хармонични отношения, причината за това се дължи на неспазване на закона. Много отъ ученицитѣ се намиратъ въ фазата на преливане на енергиитѣ. На физическия свѣтъ тѣ се намиратъ на онзи пунктъ, дето ставатъ експлозии. На това мѣсто, именно, се образуватъ бомби. Ако дадено желание се отправи къмъ единъ обектъ, който е експлозивно вещество, и това желание успѣе да се излѣе въ известна форма, достатъчно е най-малкото сътресение, най-слабата запалка, за да стане голѣма експлозия. Всѣко подпушено желание у човѣка е въ състояние да произведе експлозия. Запримѣръ, синътъ на нѣкой богатъ човѣкъ иска да учи, да следва въ странство, обаче, бащата се противопоставя на това желание. Синътъ видимо се примирява, но вътрешно, презъ цѣлия си животъ той таи скрито недоволство и неразположение къмъ баща си, което единъ день неизбежно ще експлодира. За да не изпада въ такива състояния, ученикътъ трѣбва да различава желанията си, кои сж човѣшки и кои — Божествени. И тогава, на Божественитѣ да дава ходъ, а човѣшкитѣ да ограничава и спира. Всѣко Божествено желание, всѣки Божественъ импулсъ трѣбва да се реализира. И

животътъ ви да коштува, Божественото трѣбва да се реализира. Който веднѣжъ само е спрѣлъ или ограничилъ Божественото въ себе си, той винаги е съжбялявалъ. Нѣма пострашно нѣщо за човѣка отъ това, да спре хода на Божественото начало въ себе си. Когато такава душа замине за онзи свѣтъ и разбере, какво е направила, тя започва горчиво да съжбялява и пожелава отново да се върне на земята, да изправи погрѣшката си. Всѣко не-реализирано Божествено желание остава празнина въ човѣка. Това състояние може да го доведе до известно умопомрачаване. И наистина, всѣки човѣкъ, който се е усъмнилъ въ Бога, или който се е опиталъ да противодействува на Божественото начало въ себе си, той е завършилъ съ полудяване. Това сж опитали мнозина. Ползвайте се отъ опитността на тия хора. Всѣко съмнение е губене основа, почва въ живота, губене на опорна точка. Пазете се отъ съмнения, за да не губите правата насока въ живота си. Мислете всѣкога право. Отправляйте мисълта си нагоре, къмъ центъра С и отъ нищо не се безпокойте. — Ама еди-кой си ме обиди. Той е виновенъ, за да се отклоня отъ пътя си. — Не, никой човѣкъ на земята не може да бжде сто на сто виновенъ. Всѣкога търсете въ себе си вина 50% и въ ближния си 50%. Припишете ли всичката вина на него, въпросътъ ще остане неразрешенъ. Въпроситѣ могатъ да се решаватъ при положение, щото всѣки човѣкъ за всички

случаи да счита себе си 50% виновенъ, а останалитѣ 50% вина да разпредѣли между окръжаващитѣ.

Следователно, не ограничавайте Божественото въ себе си, нито го унижавайте. То придава цена на човѣка. Като знаете това, вие трѣбва да бъдете внимателни къмъ всѣка душа, къмъ всѣки човѣкъ заради Божественото въ него. Въ Божествения свѣтъ душата представя математическа формула, съ строго опредѣлена величина и стойностъ. Уважавайте душата заради стойността, заради цената, която Богъ ѝ е опредѣлилъ. Унижете ли своята душа, или душата на кого и да е, неизбежно ще ви сполетятъ нещастия. Не казвайте, че отъ васъ нищо нѣма да излѣзе. Признайте искрено, дълбоко въ себе си, че не сте използвали условията, които ви сж били дадени, вследствие на което и сега, и въ бъдеще ви предстои много работа. Всѣки човѣкъ е ималъ добри външни и вътрешни условия; всѣки е ималъ дарби, които не е използвалъ, както трѣбва. Мнозина, било отъ смирение, или по друга нѣкаква причина, отричатъ своитѣ дарби. — Не, всѣки човѣкъ разполага съ известни дарби и способности, които той трѣбва да развива, да прилага въ живота си. Ако не зачита своитѣ дарби, човѣкъ всѣки день ще отлага да работи за развитието имъ, или, изобщо, ще отлага работата си отъ днесъ за утре, докато единъ день се намѣри въ положението на онзи слуга, който заровилъ въ земята

дадения талантъ отъ господаря си. Такова е положението на пияницата, който всѣки день отлага решението си да не пие и все продължава да пие. Той става сутринъ съ строго решение въ себе си, че отъ днесъ нѣма вече да пие. По едно време излѣзе изъ града и, като види нѣкоя кръчма, отбие се за малко, да изпие само една чашка винце. Щомъ изпие една чашка, пожелава да изпие втора, трета, четвърта и се връща дома си съвършено пиянъ. Като изтрезнѣе, съжалева, че е пилъ, и пакъ взима решение да не пие. Щомъ е взелъ такова решение, той трѣбва да тури чаша чиста вода предъ себе си и да си каже: Отъ днесъ нататъкъ преставамъ да пия вино. Следъ това да вдигне чашата съ студена вода и да не търси никакво вино, да не се отбива въ кръчмитѣ. Обещае ли това въ себе си, той трѣбва абсолютно да го изпълни. Никакво отлагане на обещанията!

Като изнасямъ този примѣръ, азъ нѣмамъ предъ видъ нѣкого, но говоря, изобщо, за човѣшкитѣ прояви. Човѣшкото се проявява по единъ и сжщъ начинъ, но въ различни форми. Срѣщате двама приятели. По едно време тѣ се скарватъ помежду си. Единиятъ каже една обидна дума на другия. Вториятъ му каже нѣколко. Първиятъ си казва: Съжалявамъ, че казахъ тази обидна дума на приятеля си. Искамъ да се примиря съ него, но преди да се примиря, ще му кажа още нѣщичко, че да ме разбере. Той отива при приятеля си, каже му

още една-две думи, но приятелът му се разгнѣви, каже му нѣколко тежки думи и, вмѣсто да се примирятъ, тѣ още повече обтягатъ отношенията си. Защо трѣбваше да се каже тази дума? — За да разбере. — Нека остане поне една неразбрана дума въ живота на приятеля ти. Често мирътъ на човѣка зависи отъ една неразбрана дума. — Какъ може отъ незнанието на една дума да зависи мира на човѣка?

Представете си, че имате въ джоба си единъ хубавъ скжпоцененъ камъкъ. Следъ васъ вървятъ нѣколко души, на честността на които не може да се разчита. Тѣ не знаятъ, че въ джоба ви има такъвъ хубавъ скжпоцененъ камъкъ. Вие се обръщате къмъ тѣхъ, изваждате скжпоценния камъкъ отъ джоба си, показвате имъ го и казвате: Този скжпоцененъ камъкъ е мой. Отъ този моментъ спокойствието, мирътъ на тѣзи хора се нарушава. Тѣ започватъ да мислятъ, по какъвъ начинъ да взематъ скжпоценния камъкъ. Едновременно съ това и вашето спокойствие се нарушава. Вие долавяте мисълта и желанието на тѣзи хора да ви обератъ, и това започва да ви безпокои. Скжпоценниятъ камъкъ трѣбваше да остане въ джоба ви, и никой да не знае за него. По този начинъ щѣхте да избегнете отъ изкушение и себе си, и тѣхъ.

Следователно, когато приятелътъ ви дойде при васъ, не му казвайте последната ваша мисълъ, не му казвайте последната си дума.

Нека тази мисълъ, тази дума останатъ за него неизвестни, неразбрани. Всѣки човѣкъ трѣбва да има една мисълъ, едно чувство или поне една постжпка неизявени и неразбрани за другитѣ. Всѣки човѣкъ трѣбва да има единъ „хиксъ“, т. е. нѣщо неизвестно за другитѣ. Ако той нѣма никакъвъ хиксъ въ себе си, работитѣ му нѣма да вървятъ добре. Забелязано е, че последната дума, последното чувство, които човѣкъ може да изкаже или да изяви навънъ, всѣкога развалятъ работитѣ. Законъ е това.

Друго нѣщо, което всѣкога трѣбва да имате предъ видъ, е въпросътъ за погрѣшкитѣ. Запримѣръ, когато обидите нѣкого, не се оправдавайте съ това, че той ви е предизвикалъ, но потърсете вината въ себе си. Погрѣшката, която вие правите, засѣга васъ; погрѣшката, която другитѣ правятъ, засѣга тѣхъ. Следователно, нѣма защо да се утешавате или намалявате вината си съ това, че и другитѣ грѣшатъ. Сжщото положение се отнася до мислитѣ и чувствата на човѣка. Когато мислитѣ на човѣка сж прави, чувствата и постжпките му ще бждатъ на мѣстото си. Изобщо, има пълна зависимостъ между мислитѣ, чувствата и постжпките. Човѣкъ не може да има благородни чувства, а изопачени мисли и постжпки. Нѣкои философи подържатъ мисълта, че човѣкъ може да не бжде ученъ, но да е благороденъ по сърдце. Това е възможно. Защо? — Защото външната ученостъ или неученостъ не подраз-

бира още култура на душата. Когато човѣкъ е благороденъ по сърдце, той има вътрешна, природна интелигентностъ, безъ да е ученъ външно. Уменъ човѣкъ, въ положителенъ смисълъ на думата, е онзи, който едновременно е добъръ и силенъ. Силата на умния зависи отъ неговия мораленъ устой. Добъръ човѣкъ може да се нарече онзи, който има поне една основна идея въ живота си, къмъ която се стреми.

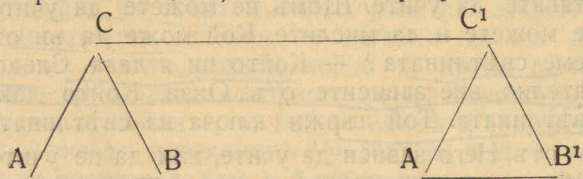
Като ученици на окултна школа, отъ васъ се иска да пазите пълна хармония помежду си. За да се постигне тази хармония, вие трѣбва да си създадете нова мисълъ, а не само да повтаряте даденитѣ въ Школата формули и правила. Всѣка формула, всѣко правило иматъ значение дотолкова, доколкото могатъ да наведатъ ученика на мисълъ. Ученикътъ трѣбва да мисли по съвършено новъ начинъ. Не е въпросъ да повтаря едни и същи мисли. Повторението на нѣщата не води къмъ знание. Каквито и да сж условията, при които живѣете, тѣ ни най-малко не могатъ да прѣчатъ за приемане на новото. Който чака да дойдатъ благоприятни условия за него, и тогава да приеме новата мисълъ, той е на кривъ пѣтъ. Като проследите историята на човѣшкото развитие, ще видите, че най-великитѣ и гениални хора, както и великитѣ Учители на свѣта, сж били поставени при най-неблагоприятни условия. Тѣхното величие и гениалностъ се заключаватъ въ това, че сж могли да превъзмогнатъ

неблагоприятнитѣ условия. Всѣки човѣкъ, който е билъ поставенъ при добри условия на живота, въ края на краищата всѣкога е пропадалъ. Всѣки, който е дошълъ на земята, той е започналъ отъ елементарнитѣ нѣща. Той нищо не знае, но започва да учи, постепенно придобива знания. Ето защо и най-елементарнитѣ работи му се виждатъ мъчни. Когато се даватъ задачи на децата, въ първо време тѣ се намиратъ въ чудо, но постепенно започватъ да ги решаватъ, да имъ се виждатъ лесни. Ще кажете, че гениятъ се ражда готовъ, нѣма защо да учи. Наистина, гениалниятъ се ражда гений, но за да развива своя гений, той трѣбва да работи, да учи.

Какво е нужно на ученика, за да учи? — Свѣтлина. Безъ свѣтлина никой не може да учи, никой не може да се развива. Представете си, че влизате въ стая, добре освѣтена. Вие сѣдате предъ масата и започвате да учите. Въ това време нѣкой влиза въ стаята, завъртва ключа, одето иде свѣтлината, и вие представате да учите. Щомъ не можете да учите, не можете и да мислите. Кой може да ви отнеме свѣтлината? — Който ви я дава. Следователно, вие зависите отъ Онзи, Който дава свѣтлината. Той държи ключа на свѣтлината — отъ Него зависи да учите, или да не учите. Свѣтлината не носи знания, но тя е условие за придобиване на знания. Дето е свѣтлината, тамъ сж и знанията.

Мнозина искатъ да знаятъ, кое учение е право. Това може да се докаже много лесно, не съ думи, а на опитъ. Нека двама души, единиятъ — последователъ на новото учение, а другиятъ — на старото учение, посадятъ царевица, запримѣръ, и следятъ за нейното израстване. Царевицата на онзи, който следва и прилага новитѣ идеи, ще има голѣмъ, здравъ кочанъ, съ едри, хубави зърна. Кочанътъ на втория ще бѣде слабъ, хилавъ, съ дребни царевични зърнца. Първитѣ зърнца ще бѣдатъ по-доброкачествени отъ вторитѣ. Какво по-голѣмо доказателство искате отъ това? Всѣко учение, което просвѣщава ума, облагородява сърдцето и усилява волята, е Божествено учение. Щомъ е Божествено, то е право учение. Всѣко учение, което помрачава ума, огрубява сърдцето и отслабва волята, е човѣшко. Следователно, докато огрубявате, вие сте на кривъ пѣтъ. Щомъ се облагородявате, вие сте на правъ пѣтъ.

И тъй, всички трѣбва да спазвате закона на тригълниците, понеже той разрешава про-

фиг. 4

тиворечията въ живота. Да допуснемъ, че имате две разумни сжщества, А и В (фиг. 4), които се

движатъ едно срещу друго. Въ пѣтя на тѣхното движение тѣ ще се натѣкнатъ на редъ недо-разумения, които ще свършатъ съ експлозия. За да избегнатъ експлозиитѣ помежду си, тѣ трѣбва да насочватъ енергиитѣ си нагоре, къмъ възвишения свѣтъ С и тамъ да се срѣщатъ. Сжщо трѣбва да направятъ и сжществата А¹ В¹. Тѣ трѣбва да отправятъ енергиитѣ си къмъ центъра С¹. Ако други две сжщества А² и В² иматъ отношения, и тѣ трѣбва да отправятъ енергиитѣ си къмъ центъра С². По този начинъ всички хора ще се срѣщатъ въ центроветѣ С, С¹, С² на тригълникитѣ АВС, А¹В¹С¹, А²В²С² и ще се движатъ по права линия. Празниятъ пѣтъ на движение, на отношения между хората, е презъ центроветѣ С, С¹, С². Съ други думи казано: всички нѣща сж постижими само въ Божественния свѣтъ. За Божественото всичко е възможно. Всички Божествени идеи могатъ да се реализиратъ сто на сто, а човѣшкитѣ — отчасти.

Това сж нахвърляни мисли, върху които трѣбва да размишлявате, да си дадете отчетъ, доде сте достигнали въ умствено, сърдечно и морално отношение. Като знаете, съ какво разполагате, вие можете да застанете на солидна основа. И тогава, каквото знание и каквито опитности придобиете чрезъ ума, сърдцето и волята си, ще ги използвате за добро. Като изучавате себе си, като изучавате ближнитѣ си, все ще видите една малка дисхармония, но тя не трѣбва да ви смущава. Докато

живѣте на физическия свѣтъ, дисхармонията е необходимо условие за растенето ви. Тя представя малко противодействие, поставено на пътя на всѣки човѣкъ, за да има, какво да преодолява. Като преодолява препятствията и мъжнотиитѣ въ живота си, човѣкъ постепенно расте. Тѣй щото, дисхармонията, противоречията въ живота на човѣка сж необходими за неговото растене и развиване. Каквото и да ви се случи, не се страхувайте. Използвайте всичко за добро. Природата работи за доброто на онѣзи, които я разбиратъ, които мислятъ, чувствуватъ и постѣпватъ правилно. Това сж разумнитѣ хора въ свѣта.

Като се вглеждате въ живота на умнитѣ хора, ще видите, че тѣ правятъ повече погрѣшки отъ глупавитѣ. Можете да направите изчисление, да видите, въ колко на сто отъ постѣпкитѣ на умнитѣ има грѣшки, и въ колко на сто въ глупавитѣ. Ако при решаването на една задача направите 75 на сто грѣшки, това показва, че не сте отъ много умнитѣ хора. Единъ день, като решите задачитѣ си, ще видите, че всички мъжнотии, всички препятствия и противоречия, които сте срѣщали на пътя си, сж допринесли нѣщо за постигане на вашата главна цель. Тѣй щото, дали вѣрвате въ Бога или не, всички ще имате голѣми мъжнотии на пътя си, които непременно трѣбва да преодолеете. Колкото по-лесно ги преодолявате, толкова по-голѣмъ мораленъ устой, или толкова по-здравъ мораленъ грѣбнакъ

имате. Ако моралниятъ грѣбнакъ на ученика е здравъ, неговата нервна система ще може да издържи и най-голѣмитѣ сътресения. Окултизмътъ е велика лаборатория, въ която се работи съ различни киселини и основи. Най-малкото невнимание отъ страна на ученика при опититѣ съ тия киселини и основи може да му коштува скѣпо.

Природата е жива, разумна. Тя плаща скѣпо на всички, които се отнасятъ къмъ нея съ незначитане. Който е дошълъ веднѣжъ на земята, той неизбѣжно ще влѣзе въ рѣцетѣ на природата, която ще го постави на редъ изпитания и мъжнотии. За да издържи на всичко това, човѣкъ трѣбва да бѣде чистъ. Попадне ли веднѣжъ въ рѣцетѣ на природата, той ще изпита нейнитѣ закони и методи. Тя не прави изключение за никого. Когато влѣзе въ училището, ученикътъ може да поплаче малко предъ учителя си, да каже, че не е разбралъ, или че не е научилъ урока си, и учителятъ ще го извини. Обаче, природата никого не извинява. Тя казва: Който е дошълъ въ моето училище, той ще учи, ще работи и ще прилага. Тукъ сълзи не се приематъ. Тукъ не е мѣсто за плачъ, за обезсърчение. Тукъ е мѣсто само за учене и за работа. — Ама азъ се обезсърдчихъ. — Обезсърдението не разрешава задачитѣ. — Отчаяхъ се вече, не ми се живѣе. — Щомъ си се отчаялъ, ще те изпратятъ тамъ, дето хиляди ежества ще те безпокоятъ, ще те бодатъ съ остена си, докато те заставятъ да работишъ,

да изпълнишъ волята Божия. Остенъ има и за окултнитѣ ученици. Природата обича само ония, които учатъ. Ние взимаме ученето въ най-широкъ смисълъ. Природата разполага съ много школи, въ които се изучаватъ много науки, много изкуства. Велико бѣдеще стои предъ васъ.

Всички хора сж дошли на земята да се готвятъ за великото бѣдеще. Каквито изпитания и нещастия да ви дойдатъ, не се обезсърдчавайте. Считайте, че тѣ сж дадени за ваше добро. Много хора сж недоволни отъ живота на земята. Тѣ съжбяляватъ, че сж дошли тукъ да страдатъ. Какво ще кажете тогава за сжществата, които живѣятъ подъ земята? Ако могатъ да излѣзатъ на повърхността на земята, тѣ ще считатъ това за привилегия, за велико щастие. За тѣхъ вашиятъ животъ е великъ идеалъ. Вие считате вашия животъ за мъчение. Защо? — Защото го сравнявате съ живота на по-напредналитѣ отъ васъ сжщества. Когато нѣкой милионеръ изпадне до положението на последенъ беднякъ, той ще бѣде щастливъ, ако отъ време на време получава нѣкаква малка сума. Той може да изгуби сто милиона лева, но ако отново спечели единъ милионъ само, ще се счита щастливъ човѣкъ. Следователно, най-важно за човѣка е това, съ което разполага въ даденъ моментъ. Природата не търпи излишъци. Тя опредѣля за всѣки човѣкъ само толкова материя и енергия, колкото е нужна за растенето му.

И тѣй, дълбокото, силното, което взима участие въ чувствата, мислитѣ и постъпките ви, е Божественото начало у васъ. Въ Божественото винаги има идейностъ, честностъ, справедливостъ, искреностъ, както къмъ себе си, така и къмъ окръжаващитѣ. Всичко най-добро се крие въ Божественото: и наука, и музика, и изкуство. За да изучавате вложеното въ себе си, вие трѣбва да познавате математиката, защото тя се включва и въ науката, и въ музиката, и въ изкуствата. За разрешаване на математическитѣ проблеми се иска високъ мораленъ животъ. Безъ този животъ нищо не можете да постигнете. Съвременната наука се основава на онзи високъ моралъ, който християнството поставя като почва, като основа на живота.

Т. м.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

29. Лекция отъ Учителя, държана на 30 май, 1923 г. София.

Опити.

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мж-дростѣта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Чете се темата: „Методъ за правилно дишане“.

Знаете ли, какъ се диша правилно? Ще кажете, че правилното дишане подразбира дишане съ любовъ. Другъ пъкъ ще каже, че правилното дишане е въ зависимостъ отъ правата мисълъ.

Като дишате, вие можете да правите различни опити: да дишате ту съ дветѣ ноздри, ту съ едната. Естествено дишане е, когато поемате въздухъ презъ дветѣ ноздри. Споредъ науката за „дълбокото дишане“, въ човѣшкия организъмъ се забелязватъ две течения. Ако едно отъ дветѣ течения вземе надмощие въ организма, тогава става известно нарушаване въ дишането. Въ такъвъ случай дишането вече не е пълно, нито е правилно. Чрезъ дишането, поетата отъ дробоветѣ храна се разпространява по цѣлия организъмъ.

Когато сте нервни, разгнѣвени нѣщо, направете следното упражнение: запустете съ палеца на дѣсната си рѣка дѣсната ноздра,

а презъ лѣвата поемайте въздухъ, като броите мислено до седемъ. Следъ това не поемайте повече въздухъ и мислено броите до десетъ. После запустете лѣвата ноздра, а презъ дѣсната изпускайте въздуха бавно, ритмично, като броите мислено до деветъ. Това упражнение помага за регулиране на нервната възбуда, за успокояване на мозъка, или за усилване на паметѣта. Това е особено необходимо, когато изучавате нѣкакъвъ предметъ. Сутринъ и преди обѣдъ ще поемате въздухъ презъ лѣвата ноздра, а ще го изпускате презъ дѣсната. Вечеръ ще поемате въздухъ презъ дѣсната ноздра, а ще издишате презъ лѣвата. Ще правите упражнението по 21 пѣти на день: сутринъ, преди обѣдъ и вечеръ по седемъ пѣти.

Мнозина се смѣятъ на това упражнение, вижда имъ се дребна работа. Тѣ не знаятъ, че който не може да прави малки упражнения, или не може да решава малки задачи, той не може да решава и голѣми задачи. Като правите упражнението правилно, ще изпитате особено приятно чувство, приятно разположение на духа си. Като поемате въздухъ въ дробоветѣ си и го задържате известно време, ще усѣтите едно задушване, но това, именно, показва, че имате полза отъ упражнението.

Велика наука е науката за дишането. За дишането сж писани книги, които трѣбва да четете, да видите, какви методи се препорѣчватъ тамъ и кои отъ тѣхъ можете да приложите. За да приложите кой и да е методъ,

вие трѣбва да имате въ себе си поне една опорна точка. Какво нѣщо е опорната точка? Всѣки взелъ, въ който известна разумна сила се проектира и проявява, се нарича опорна точка. Запримѣръ, опорната точка на електрическитѣ лампи е мѣстото, дето енергията се проявява. Опорни точки сж нужни и въ живота, и въ природата. Като знаете това, можете да разберете, какво е предназначението на окултнитѣ школи. Предназначението на тия школи е да подготвятъ ученици, които да послужатъ за опорни точки на разумнитѣ сили въ природата, на Божественитѣ мисли. Следователно, когато се намѣрите въ трудно положение, задайте си въпроса, дали сте опорни точки на Божествената мисль, или не сте.

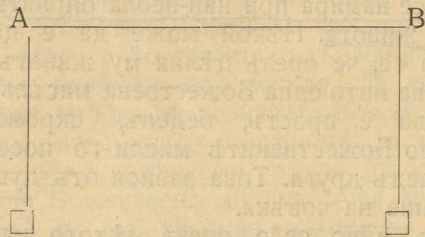
Каква е разликата между Божестена и човѣшка мисль? Божествената мисль отъ човѣшката се различава по своята интензивностъ, по своята широчина, дължина и дълбочина, както и по своето съдържание. За да направите точна разлика между тия два вида мисли, вие трѣбва да познавате Божественитѣ мисли въ онова чисто състояние, въ каквото пристигатъ до човѣшката душа. Да възприемете една Божествена мисль, това значи, да се качите на най-високия планински връхъ, и оттамъ да я възприемете. Ако въ ума ви влѣзе една Божествена мисль, презъ цѣлия ви животъ тя ще бѣде свѣтлина за душата ви. Мощно нѣщо е Божественото! Който живѣе съ Божествени мисли, той всѣкога е силенъ.

Испадне ли подъ влиянието на човѣшкитѣ мисли, човѣкъ започва да губи силитѣ си; той ще се демагнетизира, ще прекъсне връзката на Божественитѣ мисли въ себе си. Този човѣкъ е изложенъ вече на постоянни съмнения и колебания. Тази е причината за аномалноститѣ въ живота на съвременнитѣ хора. Всички противоречия, всѣкаква дисхармония между религиознитѣ хора и общества сжщо се дължатъ на прекъсване на Божествената мисль. Като знаете това, трѣбва да бѣдете внимателни по отношение на Божественитѣ мисли, защото и безъ това тѣ не стигатъ право до васъ. Докато стигнатъ до вашия умъ, тѣ минаватъ презъ умоветѣ на редъ същества, отъ по-високи иерархии, и най-последо до васъ достига едва единъ лъчъ отъ тия мисли. При това, помнете, че Божественитѣ мисли посещаватъ човѣка, когато се намира при най-неблагоприятни условия на живота. Нѣкой може да е царъ, но случаваше се, че презъ цѣлия му животъ не го посещаваше нито една Божествена мисль. Другъ може да е простъ, беденъ, скромненъ човѣкъ, но Божественитѣ мисли го посещаватъ една следъ друга. Това зависи отъ душевното състояние на човѣка.

Въ едно село презъ лѣтото настанала голѣма суша, вследствие на което всички сѣитби били осждени на изгаряне, на изсушаване. Свещеникътъ, заедно съ селянитѣ, решилъ да устрои обща молитва за дъждъ, въ която цѣлото село да вземе участие,

По този случай единъ баща взелъ съ себе си десетгодишното си момченце, и то да присъствува на тази молитва. Детето взело съ себе си чадъръ, защото очаквало, като отговоръ на молитвата, да вали дъждъ. Бащата излѣзълъ отъ дома си, безъ да вземе чадъръ. — Защо? — Защото той си казалъ: Я вали дъждъ, я не вали. Той не вѣрвалъ въ силата на молитвата. Съвременнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, понеже не вѣрватъ въ това, за което се молятъ. Тѣ нѣматъ опорни точки въ живота си, вслѣдствие на което се колебаятъ и съмняватъ въ всичко. Обаче, който живѣе съ вѣра въ положителното, той всѣкога има опорни точки въ живота си. Щомъ има опорни точки, той ще има и добри резултати.

Представете си, че имате две опорни точки А и В, свързани помежду си съ тънъкъ

фиг. 1

коприненъ конецъ (фиг. 1). При сегашнитѣ условия може ли човѣкъ да мине по тази нишка? — Не може. При други условия, обаче, това е възможно. Но днесъ никой човѣкъ не

може да мине по такава тънка нишка. Муха, мравка, комаръ могатъ да минатъ по нея, но не и човѣкъ. Ако по нѣкакъвъ начинъ се увеличи сцеплението между частицитѣ на този конецъ, тогава и човѣкъ може да мине по него.

Ако знаете дебелината на копринената нишка, ще изчислите, колко такива нишки трѣбва да се съединятъ въ едно, за да може човѣкъ да мине по тѣхъ като по дебело вѣже. Намѣрено е, че копринената нишка отъ бубата е двойна и е дебела 0.026 мм. Следователно, едната нишка само е дебела 0.013 мм.

Всички сте писали нѣщо за дишането, всѣки е далъ поне единъ методъ за правилно дишане, защото мислите, че дишате правилно. Обаче, ако проследите дишането на всѣки поотдѣлно, ще забележите, че единъ диша много бързо, другъ — бавно, трети — съ голѣмо прекъсване и т. н. За да се увѣрите въ правилността на вашитѣ методи, направете опитъ съ тѣхъ. Приложете методитѣ си върху такива хора, които не дишатъ правилно и вижте, какви резултати ще имате.

Като изучавате различнитѣ методи за дишане, същевременно търсете причинитѣ за неправилното дишане. Защо нѣкога изпитватъ разширяване, а нѣкога — свиване на дробоветѣ? Забелязали ли сте, въ кои случаи се чувствувате свободни, разширени, господари на положението и въ кои — стѣснени, ограничени? Когато се намѣрите между деца, вие

се чувствувате надъ тѣхъ, свободно говорите, свободно мислите. Това се отразява и върху дишането ви. Щомъ влѣзете въ общество на учени хора, професори, вие веднага се стѣснявате, ограничавате се и не можете да мислите свободно. Това се отразява и върху дишането ви. Това стѣснение на човѣка се дължи на неговитѣ лични чувства. Личнитѣ чувства пѣкъ сж свързани съ човѣшкото самосъзнание. Възрастниятъ човѣкъ мисли, че много знае и, като изпадне между учени хора, професори, които знаятъ повече отъ него, той започва да се стѣснява, да се свива, да не се изложи предъ тѣхъ. Предъ ученитѣ хора личнитѣ чувства на човѣка го правятъ смиренъ, за да не издаде невежеството си. Попадне ли между деца, които не знаятъ повече отъ него, той е свободенъ, господаръ е на положението.

Следователно, когато искате да правите упражнения за дишане, или какви и да е опити и упражнения, вие трѣбва да имате такова съзнание, каквото имате предъ децата. Само по този начинъ ще придобиете нѣщо. Стѣснявате ли се, както предъ възрастнитѣ, вие нищо нѣма да придобиете. Запримѣръ, ако искате да приложите нѣкой природенъ методъ за дишане, но се страхувате за резултатитѣ, вие се стѣснявате и нищо не придобивате. Други пѣкъ правятъ упражнения за дишане, но бързатъ, по-скоро да свършатъ. — Не, никакво бързане не се позволява. Направете упражнението спокойно, съсредоточено, за да имате резул-

татъ. Иначе, ще го механизирате, и нищо нѣма да придобиете. Употрѣбявайте по 5-10 минути за дишане, и презъ това време не мислете за нищо друго. Ако бързате, ще мязате на стари, на възрастни хора. Децата никога не бързатъ. Като дадете ябълка на нѣкое дете, то ще я обърне оттукъ-оттамъ, ще я погледне, ще ѝ се порадва и следъ това ще я изяде. Ако дадете една ябълка на нѣкой философъ, той ще я погледне, ще я остави настрана и ще каже: Азъ нѣмамъ време сега да се занимавамъ съ такива малки работи. Велики въпроси ме чакатъ мене. Този философъ не знае, че чрезъ ябълката може да се домогне до редъ философски въпроси. Запримѣръ, като разглежда листата, цвѣта, формата ѝ, той може да дойде до произхода на ябълката — единъ важенъ философски въпросъ. Обаче, той я погледне отгоре-отгоре и казва: Ябълка е това, направена отъ атоми и молекули. Тя принадлежи къмъ предметния, къмъ обективния свѣтъ, а азъ се занимавамъ съ велики, отвлѣчени въпроси. Съвременнитѣ учени искатъ да ни убедятъ, че знаятъ, отъ какво е направена ябълката.

Изследванията, които правятъ материалиститѣ-учени, сж подобни на тия, които може да направи нѣкой простъ, невежа човѣкъ върху една научна книга. Той взима книгата, но по-неже не знае да чете, разглежда я външно и казва: Тази книга е подвързана съ еди-каква си кожа. Хартията, отъ която е направена, е оризова. Вътре е печатана съ черно мастило.

Обаче, какво е съдържанието на тази книга, какви мисли съдържа, той не знае. Това не е научно изследване. Да изследваш една ябълка външно само и да кажеш, каква е материята ѝ, какви елементи съдържа, това не е пълно изследване. Ябълката не се заключава само въ материята си. Тя носи животъ въ себе си, който всѣки може да опита. Колкото по-прѣсна е ябълката, толкова повече животъ съдържа. Който вкуси една ябълка и се свърже съ нейния животъ, само той знае, какво представя тя въ сжщностъ. Всички растения сж свързани помежду си, вследствие на което животътъ се прелива отъ едно растение въ друго. Всѣки ясновидецъ може да провѣри това нѣщо. Цѣлото растително царство пкъ е свързано съ Божествения свѣтъ. Тѣй щото, когато вземете единъ какъвъ и да е плодъ, знайте, че той е свързанъ съ Цѣлото, съ плодоветъ на Божествения свѣтъ. Като държите тази мисль въ ума си, вие ще се ползвате отъ плодоветъ, отъ тѣхъ ще черпите възвишени енергии. Следователно, яжте всѣкога прѣсни плодове. Дѣвчете ги добре, бавно, за да изсмуквате жизненитъ сокове отъ тѣхъ. Така приети въ организъма ви, тѣ ще предизвикатъ у васъ силна реакция къмъ новъ животъ.

Въ това отношение вие трѣбва да правите редъ опити, да се увѣрите въ истинността на моитъ думи. Тѣ не трѣбва да останатъ само теория, но трѣбва да се подложатъ на опитъ. Когато сте неразположени духомъ,

направете следния опитъ: вземете половинъ килограмъ прѣсни, едри, хубави череши и излѣзте вънъ, въ 10 ч. пр. об. Обърнете сектъмъ слънцето и започнете бавно, спокойно да ядете черешитъ. Яжте ги около единъ часъ. Тѣй щото, отъ 10 — 11 ч. трѣбва да сте изяли всичкитъ череши. Освенъ череши, нищо друго не трѣбва да ядете. Следъ половинъ часъ ще забележите една промѣна въ състоянието, въ разположението си. Това е резултатъ на черешитъ. Онѣзи пкъ, които сж чиновници, ще направятъ този опитъ по-рано, отъ 8—8½ ч. с. Ще знаете, че за този опитъ природата опредѣля само половинъ килограмъ череши. Ако направите опита при добро разположение на духа си, нѣма да забележите резултата отъ него, защото и безъ това сте били добре разположени. Този опитъ има смисълъ, само когато не сте добре разположени.

Сега, като наблюдавамъ лицата ви, както и тия на съвременнитъ хора, изобщо, намирамъ, че всички сте силно напрегнати, като пълни пушки, които при най-малкото побутване сж готови да избухнатъ. Вие трѣбва съзнателно да работите върху себе си, да се справяте съ тази енергия. Ако искате да се ползвате отъ знанието, което ви се дава въ Школата, вие трѣбва да трансформирате мозъчната си енергия, да я разпредѣлите правилно по всички мозъчни центрове. Това не се постига лесно, но работа се изисква отъ ученика. Когато хванете ржката на нѣкой

здравъ човѣкъ, чиято мисль е интензивна, вие ще усѣтите изтичане на енергия отъ него. Ако човѣкъ не е здравъ, и мисльта му не е интензивна, щомъ хванете ржката на този човѣкъ, нѣма да усѣтите изтичане на енергия. Ржката му е отпусната, пасивна, безъ никаква енергия и животъ. Този човѣкъ е запущенъ кракъ. Здравиятъ човѣкъ, обаче, е отворенъ кракъ. Въ него става правилно втичане и изтичане на енергии.

Упражнение: Затворете очитѣ си и мислено си представете една череша отъ едритѣ, доброкачествени череша, и мислете за нея петъ минути. Ако въ това време състоянието ви не се подобри, това показва, че опитътъ е излѣзълъ несполучливъ. За да имате по-добъръ резултатъ, направете опита съ черешово дърво, окичено съ зрѣли, едри плодове. Въ този случай мисльта е по-образна, по-ефектна, тъй щото ще може да действа върху разположението на вашия духъ. Понеже атмосферата вънъ е силно наситена съ влага, упражнението не може да излѣзе много сполучливо. Обикновено влагата пречествува на теченията на мисльта.

За следния пжтъ пишете върху темата: „Влиянието на силнитѣ и на слабитѣ думи“. Ще се спрете само върху силнитѣ и слабитѣ думи въ положителенъ смисълъ. Ако разгледате думитѣ „любовъ и обичъ“, какъ мислите, коя отъ дветѣ думи ще укаже по-силно вли-

яние върху човѣка, и на коя отъ дветѣ думи влиянието ще бжде по-трайно. И правитѣ, и обратнитѣ реакции на любовта сж по-силни отъ тия на обичта. Като кажете на нѣкого „бжди благъ, или бжди добъръ“, кое отъ дветѣ пожелания ще укаже по-силно влияние? Или ако кажете „бжди милостивъ, бжди снизходителенъ“, кое пожелание ще се отрази по-силно върху човѣка? — „Бжди милостивъ“ ще се отрази по-силно, отколкото „бжди снизходителенъ“. За да се произнесете върху влиянието на думитѣ, за степенъта на тѣхната сила, вие трѣбва да ги опитате първо върху себе си. Изговорете тихо думитѣ „добъръ, благъ, милостивъ, справедливъ, търпеливъ и др.“ и вижте, какво влияние ще произведатъ върху васъ. Направете този опитъ главно съ такива думи, които иматъ съдържание и смисълъ за самитѣ васъ.

Сега, като правите упражнението за дишане, сутринъ, преди обѣдъ и вечеръ по седемъ пжти, едновременно съ това записвайте въ тетрадката си третия стихъ отъ трета глава на Евангелието на Иоана. Значи, този стихъ ще го пишете по три пжти на день. Следъ всѣко написване ще теглите една чърта. Всичко, каквото пишете, старайте се да бжде чисто написано, на хубава хартия, еднакво голѣма за всички. Ще пишете внимателно, чисто, отчетливо. Като свършите упражнението, ще ми дадете листоветѣ си, за да направя свои бележки върху тѣхъ.

Написвайте стиха преди започване на дишането. Стихътъ, който ще пишете, е следниятъ: „Истина, истина ви казвамъ, че ако не се роди нѣкой изново, не може да види Царството Божие“.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

30. Лекция отъ Учителя, държана на 20 юний, 1923 г. София.

Нѣжностъ и грубостъ.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

Т. м.

Чете се резюме на темата: „Методъ за правилно дишане“.

Чете се темата: „Влиянието на силнитѣ и на слабитѣ думи“.

За следния пжтъ пишете върху темата: „Произходъ на силата и материята“. Който не може да пише по тази тема, да не се мжчи да измисля нѣщо. По-добре е нищо да не напише, отколкото да се самоизлѣгва, че знае нѣщо.

Пишете и върху следнитѣ теми: „Произходъ на човѣшката душа“. „Принципъ ли е умътъ, или не?“

За да може правилно да отговаря на всички зададени въпроси, човѣкъ трѣбва постепенно да отваря прозорцитѣ на своя умъ, да влиза презъ тѣхъ повече свѣтлина. — Възможно ли е това? — Както човѣкъ може да отваря и затваря прозорцитѣ на своята кжша, така може той да отваря и затваря прозорцитѣ на своя умственъ и духовенъ свѣтъ. Ду-

ховниятъ свѣтъ на човѣка е неговиятъ вътрешенъ свѣтъ.

Представете си, че на физическия свѣтъ човѣкъ се намира въ центъра С и предъ него се разкрива известно поле на зрение. Той вижда нѣщата само подъ жгѣла АСВ (фиг. 1). Този жгѣлъ съставя четвъртъ отъ цѣлия кръгъ и е равенъ на 90° . Ако иска да види нѣщо въ духовния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да се обърне въ посока противоположна на физическия свѣтъ и да влѣзе въ полето на този свѣтъ, който може да се представи съ жгѣла МСN.

Фиг. 1.

Физическиятъ, външниятъ свѣтъ дава само външни впечатления за нѣщата. За да проникнете въ тѣхната сжщина, вие трѣбва да влѣзете въ духовния свѣтъ. Ако имате едно шише херметически затворено и пълно съ течностъ, вие можете да го вземете въ ржката си и да разглеждате неговата външна форма. Ако искате да разберете, какво е съдържанието му, трѣбва да го обърнете съ устата надолу. Като изтече течността, която е била въ него, вие ще познаете, какво е било съдържанието му. Съдържанието на шишето представя духовния свѣтъ. Следователно, когато искате да разберете духовната страна на нѣщата, вие трѣбва да ги разглеждате отъ положение точ-

но обратно на физическия свѣтъ. Тѣй щото, когато искате да разберете вътрешното съдържание на нѣщата, вие трѣбва абсолютно да се абстрахирате отъ тѣхната форма, отъ външния имъ видъ. На сжщото основание, за да разберете сжщината на човѣка, вие трѣбва временно да се абстрахирате отъ неговата външна форма. Грамадна е разликата между външната форма на нѣщата и тѣхното съдържание.

Сега, да разгледаме практическата страна на този въпросъ. Всѣки човѣкъ носи въ себе си идеи, мисли, желания отъ своето минало, които днесъ го спъватъ въ пътя му. Той чете, интересува се отъ новитѣ идеи, минава за новъ човѣкъ, но външно само. Щомъ го поставятъ на изпитъ, той не може да приложи новитѣ идеи и постѣпва по старъ начинъ, споредъ това, което е вложено отъ миналото въ него. Дълго време трѣбва да работи той съ новитѣ идеи, докато станатъ плътъ и кръвъ за него. Това се провѣржава всѣки день въ живота. Срѣщате единъ ученъ човѣкъ, който е свършилъ три факултета; по какъвто въпросъ заговорите съ него, всичко знае. Той познава всички философски системи. Обаче, ако го поставите въ нѣкакво трудно положение, въпрѣки всичкитѣ си знания, и той ще направи сжщитѣ погрѣшки, каквито и простиятъ човѣкъ. Въ дадения случай разликата между учения и простия се заключава въ това, че учениятъ ще направи добро или зло

като ученъ, а простиятъ — като простъ човѣкъ.

Следователно, не е достатъчно само човѣкъ да има знания, но той трѣбва да знае, какъ да ги използва. Сжщото може да се каже и за окултнитѣ ученици. За окултния ученикъ не е достатъчно само да придобива знания, но той трѣбва да е готовъ да ги прилага, да знае, какъ да се справя съ тѣхъ. Иначе, той ще се намѣри въ положението на бедния човѣкъ, който копае, работи съ мотиката по неволя, а не отъ съзнание. Дайте пари на този човѣкъ, да видите, какво ще направи съ тѣхъ. Той веднага ще напусне мотиката, ще се облѣче хубаво и ще трѣгне съ другари по театри, по концерти, по кръчми — ще удари на ядене и пиене. Той ще се мие, ще се чисти, отвѣнъ да бжде чистъ, а дали вътрешно е чистъ, за това нѣма да помисли. Този човѣкъ ще мяза на ученитъ, които знаятъ състава и свойствата на хранитѣ, знаятъ, кои храни сж най-добри, но щомъ дойде въпросъ, какви храни трѣбва да употребяватъ, всичкото имъ знание пропада. Това не е наука, това не е знание.

Първото нѣщо, което се изисква отъ окултния ученикъ, е да разбира себе си, да пази онѣзи свои чувства, които съставятъ основа на живота му. Кои чувства сж основни за него? Запримѣръ, едно отъ основнитѣ чувства на ученика е да влиза въ положението

на всички живи същества и да знае, че и тѣ страдатъ поне, колкото него. Колкото малко да е едно същество, и то се мъчи и страда. Лесно е да се каже: Муха е това, комаръ е това и т. и. Малки сж тия същества, но и тѣ иматъ мъки и страдания. Че нѣматъ съзнанието и интелигентността на човѣка, това е другъ въпросъ. Разликата между всички живи същества се заключава въ степенъта на тѣхното съзнание, въ степенъта на тѣхната интелигентность. Като изучавате живота на паразититѣ, виждате, че и у тѣхъ има известна степенъ интелигентность, чрезъ която познаватъ, на кои части отъ човѣшкото тѣло месото е по-меко, по-мазно и, на които мѣста кръвта е по-чиста, тамъ нападатъ. Ученитъ наричатъ тази специална интелигентность на паразититѣ инстинктъ. Така трѣбва да гледате на всички живи същества. Отречете ли всѣкакво съзнание на малкитѣ същества, отречете ли и най-малката имъ интелигентность, вие не можете да се наречете благороденъ човѣкъ, още повече не можете да бждете окултенъ ученикъ. Ученикъ е само онзи, който върви по стѣпките на Бѣлитѣ Братя. Бѣлитѣ Братя гледатъ на всички живи същества съ подobaваще уважение и почитание. Тѣ зачитатъ живота и на най-малкитѣ същества, защото всичко живо въ природата има свое велико предназначение.

И тѣй, като ученици, вие трѣбва да влизате въ положението на всички живи съще-

ства, колкото малки да сж тѣ. Ако влизате въ положението на малкитѣ сѣщества, толкова повече ще влизате въ положението на човѣка. Колко повече трѣбва да влизате въ положението си, като ученици на една и сѣща Школа! Да влизате въ положението на всички живи сѣщества, това е едно отъ нѣжнитѣ, отъ благороднитѣ чувства на човѣка, което се отличава по своята форма, по своя съставъ. Ако анализирате нѣжнитѣ, благороднитѣ чувства на човѣка, ще видите, че тѣ коренно се различаватъ отъ другитѣ чувства, както по форма, така и по съставъ. Обаче, и тѣ сж изложени на постоянни промѣни. Такова е естеството на духовния свѣтъ, къмъ която областъ спадатъ чувствата. Тамъ всичко се мѣни, всичко е въ постоянно движение. Промѣни ставатъ и съ физическитѣ тѣла. И тѣ се движатъ, но всичко това става бавно, почти незабелязано. Ако направите една кжща на земята, и следъ сто години речете да я съборите, ще видите, че всѣка тухла, всѣки камѣкъ, всѣка греда се намиратъ почти на сжщото мѣсто, на което първоначално сж били поставени. Тѣ сж измѣстени малко, подвижили сж се на една или друга страна, но това движение, това помръдване е почти незабелязано за обикновеното око. Следователно, и континентитѣ, и рѣкитѣ, и планинитѣ се мѣстятъ, но незабелязано. Преди хиляди години континентитѣ не сж били на тия мѣста, на които сж днесъ. Въ бждеще

ще се премѣстятъ, ще се подвижатъ, но пакъ нѣма да бждатъ на днешнитѣ си мѣста. Въ духовния свѣтъ, обаче, това движение е много по-бързо. Тамъ нѣщата се движатъ толкова бързо, че ако човѣкъ внезапно попадне въ този свѣтъ, той по никой начинъ самъ не би могълъ да се ориентира. Дето има движение, тамъ има животъ.

Сжщото движение става и въ клеткитѣ на всички организми. Токова движение, такова размѣстване става и съ клеткитѣ на човѣшкия организъмъ. Запримѣрь, следъ хиляди години клеткитѣ на краката ще дойдатъ въ мозъка, ще смѣнятъ службата си. Отъ мѣстата на клѣткитѣ въ човѣшкия организъмъ зависи тѣхната служба, а сжщевременно и тѣхния съставъ. Колкото да си приличатъ клеткитѣ по съставъ на веществото или материята, отъ която сж направени, все има едно тънко, едва забележимо различие. Запримѣрь, кислородътъ, който влиза като съставна частъ на клеткитѣ на краката, се различава по нѣщо отъ кислорода на кръвта; кислородътъ на кръвта пъкъ се различава отъ кислорода на мозъчнитѣ клетки и т. н. Въ физическо отношение, обаче, нѣма разлика. Дето и да срещнете кислорода, той навсѣкжде е единъ и сжщъ — все е елементъ кислородъ. Въ органическо и психическо отношение кислородътъ се различава по свойствата си отъ физическия кислородъ. И затова можемъ да кажемъ, че

кислородътъ има външни или физически свойства, но има и вътрешни или психически свойства, които ученитѣ наричатъ химически свойства. Но и физическитѣ, и химическитѣ свойства на разнитѣ видове кислородъ се различаватъ по мѣсто и по-служба.

Направете следния опитъ, да видите, какъ се крие силата, която образува, т. е. създава нѣщата: вънъ или вътре въ тѣхъ. Вземете черупката на нѣкоя мида, надробете я на ситно, турете я въ вода и вижте, ще можете ли да възстановите първоначалната ѝ форма. Каквото и да правите, не можете да възстановите формата ѝ. Това показва, че силата, която е работила за създаването на мидената черупка, е вънъ отъ нея. Обаче, ако разтворите нѣколко кристалчета отъ морска солъ въ вода и после изпарите водата, кристалитѣ на солта ще се възстановятъ. Това показва, че силата, която е действувала за образуване на кристалитѣ, е въ самитѣ тѣхъ. Значи, въ едни случаи силитѣ на природата действуватъ вънъ отъ тѣлата, а въ други случаи — вътре въ самитѣ тѣла. Сжщото може да се каже и за атомитѣ. Има атоми, животътъ на които е отвънъ; има атоми, животътъ на които е отвътре. Това се забелязва и въ вашитѣ идеи. Запримѣръ, има идеи, въ които животътъ на кислороднитѣ атоми е отвънъ; има идеи, въ които животътъ на кислороднитѣ атоми е вътре въ тѣхъ. Това нѣщо създава разли-

чие и въ самитѣ идеи. Както атомитѣ на елементитѣ мѣнятъ мѣстата си, извършватъ различни служби, така и клеткитѣ на човѣшкия организъмъ мѣнятъ мѣстата и службитѣ си. Запримѣръ, следъ хиляди години клеткитѣ на краката ще влѣзатъ въ мозъка. Това наричатъ хората еволюция. Но ако клеткитѣ на мозъка не могатъ да използватъ добритѣ условия, следъ хиляди години тѣ ще слѣзатъ въ краката, ще взематъ по-низко положение. Това наричатъ хората карма, или лоша сждба. Въз основа на сжщия законъ и човѣкъ може да бжде или въ краката, или въ главата на космическия човѣкъ, вследствие на което ще се намира при по-добри, или при по-лоши условия на живота. Ако разумно използва лошитѣ условия, той ще мине въ по-добри условия на живота.

Като слушатъ да имъ се говори по този начинъ, мнозина искатъ да бждатъ умни, добри, по-скоро да еволюиратъ. Човѣкъ не може да бжде уменъ, нито може да бжде глупавъ; той не може да бжде нито добъръ, нито лошъ. Защо? — Защото частта не може да бжде равна на цѣлото. Умътъ представя цѣлостността на Великото, на Божественото въ свѣта. Следователно, уменъ може да бжде само онзи, който познава Бога, и чрезъ когото Богъ се проявява. Безъ тѣзи условия никой човѣкъ не може да бжде уменъ. Той всѣкога ще представя малка частица, която нѣма ни-

що общо съ цѣлото. Представете си, че вие се оглеждате въ едно плоско огледало и виждате отражението си въ него. Отражението ви въ огледалото има ли сжщитѣ качества, каквито вие имате? Привидно отражението мяза на васъ, но то нѣма тѣзи качества, каквито вие имате. Слушате, че грамофонъ изговаря речъта на нѣкой виденъ ораторъ. Самъ грамофонътъ има ли качества на човѣка, чиято речъ произвежда? Има ли той нѣкаква разумность? — Въ грамофона, или въ фонографа нѣма никаква разумность. Тѣ могатъ да бждатъ само отражение на човѣка. Следователно, отражението не може да бжде равно на реалността. И човѣкъ не може да бжде като Бога. Казано е въ Евангелието: „Бждете като Бога“. Това не значи, че човѣкъ може да бжде като Бога, но той трѣбва да се стреми да има проявитѣ на Бога. Едно отъ качества на Бога е, че следъ като се занимава съ велики работи — съ създаването на слънца и вселени, Той има грижата и за мравката. Като види, че една мравка се дави, Той веднага ѝ се притича на помощ. Божието око, Божието съзнание е будно за всичко, което става въ вселената. Той всичко вижда, и всѣко нѣщо туря на мѣстото му. Ако човѣкъ не може да прояви тия качества въ малкия свѣтъ, въ който живѣе, какво остава за проявитѣ му въ голѣмия свѣтъ?

Като ученици, отъ васъ се изисква да работите върху себе си, да развивате чувст-

вото на внимателность, на деликатность. Това чувство е като семената на растенията. То се нуждае отъ условия: почва, вода, въздухъ и свѣтлина. Като знаете това, вие трѣбва да отглеждате семето, безъ да се обезсърчавате. Ако първитѣ нѣколко години не даде плодъ, ще даде на петата или на шестата година. Семето трѣбва да бжде посѣто на време и при благоприятни за него условия. Всѣка лекция, която слушате, представя благоприятни условия за посадане на семена. Използвайте тѣзи условия, за да може посѣтото семе да расте и да се развива. Божественото носи условия за растене. Въ него нѣма почивка, нѣма и неутрална зона. Влѣзете ли въ Божествения свѣтъ, вие непременно трѣбва да вземѣте известна посока. Тамъ не се позволява никаква почивка; тамъ всички сжщества работятъ. Който се опита да седи безъ работа и да почива, той неусѣтно ще излѣзе отъ този свѣтъ. Въ който свѣтъ и да попадне, човѣкъ непременно трѣбва да работи върху себе си. Не работи ли върху себе си, други ще работятъ върху него.

Какво представя Божествениятъ свѣтъ? Божествениятъ свѣтъ е разуменъ, съзнателенъ свѣтъ, а не механически, както нѣкои си го представятъ. Ако сте слаби, но използвате условията на този свѣтъ разумно, вие ще станете силни. Обаче, ако сте силни, но невнимателни, можете да преживѣете най-голѣми разочарования. Защо? — Защото най-малката

погрѣшка въ Божествения свѣтъ е въ състояние да произведе лоши послѣдствия. За да не дойде до това положение, човѣкъ трѣбва да използвава благоприятнитѣ условия. Иначе, той ще изпадне въ крайностъ, както често нѣкои хора изпадатъ. Слушате нѣкой да говори: Богъ ще промисли за всичко. Значи, той ще седи и ще чака Богъ да промисли за него. Това е крайностъ. Другъ пъкъ казва: Азъ самъ трѣбва да работя, на никого да не разчитамъ. И виждате, че този човѣкъ се напѣва, прави усилия да преодолѣе мѣнотиятъ въ живота, но не успѣва. Това е друга крайностъ. Едно трѣбва да знаете: нѣкъде Богъ ще промисли, нѣкъде човѣкъ ще промисли. Нѣкъде Богъ ще работи, нѣкъде човѣкъ ще работи. Какво разбирате подъ думитѣ „Богъ работи?“ Кога Богъ работи? — Когато човѣкъ е слабъ. Това значи: когато синътъ е слабъ, майката работи за него; когато майката е слаба, синътъ работи за нея. Въ първия случай детето, синътъ представя човѣкътъ, а майката — Богъ, Който работи за него. Въ втория случай майката е човѣкътъ, а синътъ — Богъ, Който работи за нея. По този начинъ става смѣна: когато единъ почива, другъ — работи. Ако не ставаше тази смѣна, хората не биха могли да си помагатъ.

И тъй, бждете внимателни къмъ страданията на всички живи същества и знайте, че всички около васъ страдатъ. Красиво нѣщо е

страданието! Страданието не е нищо друго, освенъ езикъ на Бога. То е великата майка. Който иска Богъ да му проговори, той трѣбва да е готовъ да понесе най-големитѣ страдания въ свѣта, да бжде изоставенъ отъ всички хора. И ако при това положение всичко около него и въ него затихне, тогава той ще чуе Божия гласъ, тогава ще се свърже съ реалността въ живота. Докато човѣкъ е здравъ, докато е богатъ, докато има приятели, Богъ нѣма да му проговори. Всички могатъ да му говорятъ, но не и Богъ. Който е страдалъ, той е придобилъ по-голема мекота, по-голема нѣжностъ, повече знания и опитностъ отъ онзи, който не е страдалъ. Въпрѣки това всички хора искатъ да прекаратъ живота си безъ страдания. Като се заговори за страданието, вие казвате: Далечъ да е отъ мене страданието. Като се заговори нѣщо за радостта, веднага се усмихвате. Обаче, радостта и скръбта вървятъ винаги една следъ друга. Ако повикате скръбта, веднага следъ нея ще дойде радостта. Когато скръбта се разговаря дълго време съ нѣкой човѣкъ, тя му казва: Досега азъ орахъ и копахъ. Това зная да правя. Следъ като разоряхъ нивата, ще повикамъ моята сестра — радостта, да я посѣе. Тя знае добре да сѣе. Ако нѣкой човѣкъ повика радостта, преди още нивата да е прокопана и разорана, тя ще му каже: Азъ имамъ една сестра, която знае да оре и копае. Тя

трѣбва да дойде преди мене, да свърши тази работа, тогава ще дойда азъ — да засѣя нивата. Ние работимъ задружно: тя започва една работа, азъ я свършвамъ. После азъ започвамъ, тя свършва.

Следователно, безъ радостъ и скръбъ животътъ на човѣка би билъ нещастенъ. Като работятъ едновременно, тѣ облагородяватъ човѣка, внасятъ въ него нѣжностъ, мекота. Ако само скръбта работи върху него, тя ще го огруби; ако само радостта работи, тя ще го втвърди. Дветѣ заедно, обаче, внасятъ въ човѣшкия характеръ меки, нѣжни, благородни чувства и възвишени стремежи. Сѣщото се забелязва и между ученитѣ хора. Докато човѣкъ се занимава изключително само съ единъ предметъ, въ края на краищата той огрубява. Ако единъ ученъ посвети 20-30 години отъ живота си изключително за изучаване на пеперудитѣ, той ще огрубѣе. Каква полза отъ това, че той уловилъ хиляди пеперуди презъ живота си и ги препариралъ? Какво изкуство е препарирането? Каква наука има въ това, да учи човѣкъ да препарира различни животни? Ще дойде день да препариратъ и този човѣкъ, който е препариралъ хиляди по-низкостоещи отъ себе си животни. Истинско изкуство, истинска наука е тази, да изучава човѣкъ животнитѣ, безъ да ги препарира. Докато се занимава съ препариране на животни, науката взима криво направление. Като внася доброто въ

живота, едновременно съ това тя внася и лошото, грубото, жестокото. Освенъ чрезъ препариране на животни, природата може да се изучава и по съвсемъ други методи, различни отъ досегашнитѣ.

И тѣй, пазете се отъ огрубяване на чувствата. При изучаване на естественитѣ науки, на математиката, човѣкъ може да огрубѣе. Ако не е внимателенъ, всѣки човѣкъ може да огрубѣе, билъ той министъръ, учителъ, свещеникъ и т. н. Ако учителътъ бие ученицитѣ си, нѣма да минатъ десетъ години, и той ще започне да огрубява. Ако свещеникътъ се отнася грубо съ своитѣ пасоми, и той огрубява. Ако министърътъ е грубъ съ своитѣ подведомствени, и той огрубява. Всѣка работа може да огруби човѣка, но той трѣбва да бѣде внимателенъ, да се пази. Нѣма естественикъ, който да не е платилъ скжпо за препариранията, които е направилъ. Нѣма рибаръ, който да не е платилъ скжпо за уловенитѣ риби. Нѣма касапинъ, който да не е платилъ скжпо за закланитѣ овце и говеда. Изобщо, нѣма човѣкъ въ свѣта, който, като е нарушилъ Божествения законъ, да не е платилъ скжпо за това.

Тѣй щото, който изучава природата, той трѣбва да спазва известни свещени правила, каквито съвременнитѣ учени не познаватъ и не прилагатъ. Ако нѣкой иска да изучава пеперудитѣ, запримѣръ, той трѣбва

да отиде при онова възвишено същество, което ги покровителствува, и да иска отъ него позволение да ги изучава. Ако това същество му позволи, то ще му даде начинъ, какъ да постъпва съ тѣхъ, какъ да ги изучава, безъ да пострада. Рече ли този човѣкъ да влѣзе въ царството на пеперудитѣ безъ позволение, тѣхниятъ покровителъ ще му даде единъ урокъ, да го помни за вѣчни времена. Ако нѣкой иска да влѣзе, като химикъ, въ царството на елементитѣ и да ги изучава, той пакъ трѣбва да иска разрешение отъ пазителя на елементитѣ, дали може да ги изучава, колко елементи да изучава и т. н. Да се иска позволение при изучаване на каква и да е наука — това е първото свещено правило, което трѣбва да се спазва. Иначе, всѣки ще плати скѣпо за нарушаване на това правило. Тази е причината, задето много учени, при своитѣ опити, скѣпо плащатъ. Мнозина сж платили даже съ живота си. Всѣка областъ на науката е свещена, и който пожелае да я изучава, той трѣбва да има за това позволение отъ ония, които управляватъ тази областъ. Ако искашъ да бждешъ добъръ медикъ и добре да лѣкувашъ хората, обърни се първо за позволение къмъ съществата, които управляватъ тази областъ, и тогава работи.

Едно се иска отъ човѣка: вѣра! Той трѣбва да вѣрва въ онова, което изучава. И като се лѣкува, човѣкъ пакъ трѣбва да има

вѣра. Лѣкарствата, които лѣкарътъ препорѣчва на болния, иматъ сила дотолкова, доколкото е неговата вѣра. Щомъ е така, човѣкъ може да се лѣкува и безъ лѣкарства. Представете си, че въ една болница има 30 души парализирани: единъ — съ парализиранъ кракъ, другъ — съ парализирана ръка и т. н. Ако тия болни иматъ силна вѣра, съ една формула само могатъ да се излѣкуватъ. Мощно нѣщо е вѣрата на човѣка!

И тъй, както вѣрата е условие за лѣкуване на болния, така и училището дава условия за развиване на даритѣ и способноститѣ, вложени въ човѣка. Който може да използва тия условия, той може да стане ученъ човѣкъ. Значи, училището не прави човѣка ученъ, нито му дава знания, но му дава условия да придобива знания, да стане ученъ. Черковата не прави човѣка религиозенъ, но дава условия за развиване на религиозното му чувство. Като знаете това, ще имате предъ видъ, че класътъ, въ който сте, нѣма изведнѣжъ да ви направи окултни ученици, но ще ви даде условие да станете такива. Ако разумно използвате условията, вие ще станете добри ученици; ако не ги използвате, както трѣбва, вие нищо нѣма да придобиете. Идеитѣ, които се даватъ въ Школата, трѣбва да бждатъ толкова ясни за васъ, че да не събуждатъ въ ума ви никаква двусмисленостъ. За да възприемате идеитѣ, които ви се преподаватъ, вие трѣбва да бж-

дете като деца. Нѣма по-смѣшно нѣщо за човѣка отъ това, да мисли, че е старъ, че е възрастенъ и всичко знае. Този човѣкъ е преждевременно остарѣлъ. Той мяза на дете, което има съзнание за себе си, че е голѣмъ човѣкъ.

Единъ французинъ върви по улицитѣ на енинъ градъ въ Франция и срѣща едно малко момченце съ цигара въ уста. Той го спира и му казва: Момченце, не е добре, че пушишъ тютюнъ. Ти си толкова малко дете!—Господине, не знаете ли, че въ Франция нѣма деца? — Нещастieto на Франция седи въ това, че деца нѣма. А когото срещнете въ България, все разправа: Какъ мислишъ, простъ човѣкъ ли съмъ! Да не мислишъ, че съмъ невежа? — Нещастieto на България седи въ това, че всички българи се считатъ учени. Да мисли човѣкъ за себе си, че е ученъ, това значи, да е пълно шише, което отъ години не е отворяно. — Не, щомъ се напълни шишето ви, трѣбва да използвате съдържанието му, да го изпразните и да го напълните съ прѣсна, чиста вода. Всѣки отъ васъ трѣбва да желае да се пълни и да се празни. Като се празни, да не съжалява за това; като се пълни, да се радва, че е придобилъ нѣщо ново. За това, обаче, всички трѣбва да имате положителни възгледи за нѣщата. Само по този начинъ вие ще имате успѣхъ, ще можете правилно да се развивате.

Сега, задръжете въ ума си следнитѣ основни идеи отъ тази лекция: Когато стра-

дате, влизайте единъ на другъ въ положение-то си. И второ: каквото работите, съ каквото се занимавате, използвайте го за развиване на нѣжни, благородни чувства въ себе си. Следователно, пазете се отъ огрубяване на чувствата си, и развивайте въ себе си нѣжностъ и състрадание.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростта води къмъ истината.

— Тя постоянно ни весели.

*

31. Лекция отъ Учителя, държана на 27 юний, 1923 г. София.

(Последна лекция отъ II г. — 1923).